

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Hakan TUFAN

5 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H. 1247-1251/M. 1832-1835)

Tarih Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2018

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Hakan TUFAN

5 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(H. 1247-1251/M. 1832-1835)

Danışman

Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK

Tarih Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2018

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Hakan TUFAN'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Tarih Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Behset KARACA (İmza)

Üye (Danışmanı) : Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK (İmza)

Üye : Doç. Dr. Salih TUNÇ (İmza)

Tez Başlığı: 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1247-1251/M. 1832-1835)

Onay : Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 14/09/2018

Mezuniyet Tarihi : 11/10/2018

(İmza)
Prof. Dr. İhsan BULUT
Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “5 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili’nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1247-1251/M. 1832-1835)” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

İmza

Hakan TUFAN

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
BEYAN BELGESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-Soyadı	Hakan TUFAN
Öğrenci Numarası	20145206009
Enstitü Ana Bilim Dalı	Tarih
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Programın Türü	(x) Tezli Yüksek Lisans () Doktora () Tezsiz Yüksek Lisans
Danışmanın Unvanı, Adı-Soyadı	Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK
Tez Başlığı	5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1247-1251/M. 1832-1835)
Turnitin Ödev Numarası	1008670762

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 302 sayfalık kısmına ilişkin olarak, 26/09/2018 tarihinde tarafımdan Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nda belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan ve ekte sunulan rapora göre, tezin/dönem projesinin benzerlik oranı;

alıntılar hariç % 19

alıntılar dahil % 19'tür.

Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:

() Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylarım.

(x) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esasları'nda öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe: Tez metninin önemli bir kısmı sicil defterinin çevirisini ihtiva etmekte, bu da benzer çevirilerle eşleşmektedir. Ancak söz konusu durum tezin orijinallğine gölge düşürmemektedir.

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlerin ışığı altında tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

26/09/2018

(imza)

Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vi
TEŞEKKÜR.....	vii
ÖNSÖZ	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE 5 NUMARALI SİCİLİN ÖZELLİKLERİ

1.1. Antalya Şer'iyye Sicilleri	5
1.2. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Özellikleri	7

İKİNCİ BÖLÜM

5 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ' NE GÖRE TEKE SANCAĞI'NIN İDARİ TAKSİMATI VE TEŞKİLATI

2.1. Teke Sancağı'nın İdarî Yapısı	9
2.1.1. Teke Sancağına Bağlı Kaza, Nahiye, Mahalle ve Köyler	10
2.2. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Teke Sancağı'nda İdarî Görevliler.....	16
2.2.1 Mutasarrıf	16
2.2.2. Mütesellim	17
2.2.3. Muhassıl	18
2.2.4. Âyan	19
2.2.5. Şehir Kethüdası	19
2.2.6. Defter Nüfûs Nazırı ve Mukayyid	20
2.2.7. Mübayaacı	21
2.2.8. Beytü'l Mal Emmini.....	21
2.2.9. Tatarlar.....	21
2.2.10. Muhtarlık	22
2.3. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Teke Sancağı'nda Adlî Teşkilat Görevlileri.....	23

2.3.1. Kadılık Müessesesi	23
2.3.2. Naib	24
2.3.3. Muhzırbaşı ve Muhzırlar	24
2.3.4. Kassamlar	25
2.3.5. Mukayyid ve Kâtipler	25
2.3.6. Şühûdü'l-hâl	25
2.4. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Teke Sancağı'nda Askerî Görevliler	26
2.4.1. Tekaüdlük	28
2.5. Antalya Kalesi Tamirâtı	29
2.6. Antalya Limanı	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

5 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ'NE GÖRE ANTALYA'NIN SOSYO-EKONOMİK DURUMU

3.1. Ekonomik	37
3.1.1 Para	37
3.1.2. Fiyatlar	39
3.1.3. Ziraat	43
3.1.4. Ticaret	47
3.1.5. Vergi	49
3.1.5.1. Mukataa	49
3.1.5.2. Cizye	50
3.1.5.3 Avârız	52
3.1.5.4 Ağnâm Vergisi	52
3.1.5.5. Nüzûl Bedeli	53
3.1.5.6. Salyane ve Tevzi Defterleri	54
3.1.5.7. Diğer Vergiler	55
3.2. Sosyal	55

3.2.1 Aile	55
3.2.2. Evlenme	56
3.2.3. Boşanma	57
3.2.4. Nafaka.....	59
3.2.5. Vasî Tayini	60
3.2.6. İhtidâ Etme	60
3.2.7. Mürûr Tezkeresi	61
3.2.8. Kan Diyeti	62
3.2.9. Gayrimüslimler.....	62
3.2.10. Vakıflar.....	64
3.2.11. Miras Davaları	67
3.2.12. Alacak-Verecek Davaları	69
3.2.13. Kullanılan Eşyalar	70
3.2.13.1. Giyim-Kuşam	70
3.2.13.2. Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar	71
3.2.13.3. Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar.....	71
3.2.13.4. Mutfakta Kullanılan Eşyalar.....	71

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

5 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ BELGELERİNİN FİHRİSTİ VE TRANSKRİBE METNİ

4.1 Belgelerin Fihristi	73
4.2 Transkribe Metin	86
SONUÇ	299
KAYNAKÇA.....	301
EK 1- 5 Numaralı Antalya Şer'iiye Sicili'nden Örnek Sayfalar.....	306
Ö Z G E Ç M İ Ş	308

KISALTMALAR LİSTESİ

AŞS.	Antalya Şer'iyye Sicili
BOA	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
bk.	Bakınız
C.	Cilt
Çev.	Çeviren
DİA	Diyanet İslâm Ansiklopedisi
DTCF	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Ed.	Editör
Fak.	Fakültesi
H.	Hicri
haz.	Hazırlayan
İA	Milli Eğitim Bakanlığı İslâm Ansiklopedisi
İSAV	İslâmi İlimler Araştırma Vakfı
M.	Miladi
MŞH. ŞSC.	Meşihat Şer'iyye Sicili
OSAV	Osmanlı Araştırmaları Vakfı
OTAM	Ankara Ün. Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
S.B.E.	Sosyal Bilimler Enstitüsü
TDAV	Türk Dünyası Araştırmalar Vakfı
TDV	Türk Diyanet Vakfı
TTK	Türk Tarih Kurumu
Ün.	Üniversite
Yay.	Yayınları
YLT	Yüksek Lisans Tezi
YKY	Yapı Kredi Yayınları
YTY	Yeni Türkiye Yayınları
YKY	Yapı Kredi Yayınları

ÖZET

Şer'iyye Sicilleri, Osmanlı Devleti tarihinin incelenmesinde en önemli ve birinci elden kaynaklardır.

Siciller, yazıldığı dönemin idarî, sosyal ve kültürel yapısı hakkında araştırmacılara önemli bilgiler ihtiva eder. Siciller, ait oldukları yerleşim yerlerinin idarî yapısı, ekonomisi, sosyal yapısı ve kültürel durumuna dair zengin materyaller içerir. Bu yönüyle Osmanlı tarihini aydınlatan en önemli kaynak eserlerdendir.

Tez konumuz 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'dir. İncelediğimiz sicil, H.1247-1251/M. 1832-1835 yıllarını kapsamaktadır. Tez, giriş bölümünde şer'iyye sicilleri hakkında genişçe bir tafsilâttan sonra dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Antalya şer'iyye sicilleri hakkında bilgi verilerek, 5 numaralı sicilin özellikleri anlatılmıştır. İkinci bölüm 5 numaralı şer'iyye siciline göre Teke Sancağı'nın idarî taksimatı ve teşkilatı hakkındadır. Üçüncü bölümde, 5 numaralı şer'iyye siciline göre Antalya'nın sosya-ekonomik durumu hakkında değerlendirme yer almaktadır. Dördüncü bölümde ise, 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili belgelerinin fihristi ve transkribe metni yer almaktadır.

Bu tezde H.1247-1251/M. 1832-1835 yılları arasında tutulan 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili ışığında Antalya'nın idarî, adlî, askerî ve sosyo-ekonomik durumu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

İncelediğimiz dönem, Osmanlı tarihinde büyük değişimlerin yaşandığı II. Mahmut dönemini kısmen ihtiva etmektedir. Tezimize konu olan belgelerde, II. Mahmut döneminde ortaya konan idarî, adlî, askerî, ekonomik ve sosyal değişimlerin Antalya'ya yansıdığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: 5 Numaralı Şer'iyye Sicili, II. Mahmut, İslâm Hukuku.

SUMMARY
THE EVALUATION AND TRANSCRIPTION OF NUMBER
5TH ANTALYA COURT RECORD
(H. 1247-1251/M. 1832-1835)

Court records are the most important and at the first-hand sources of analysing the history of Ottoman Empire.

Records contain important information for researchers about the administrative, social, and cultural structure of the era that these records were written. Records contain abundant materials about the administrative structure, economy, social structure and cultural situation of the place that they belong to. Thanks to this aspect of the records, they are among the most important source texts which enlighten the history of Ottoman.

The subject of our thesis is Number 5th Antalya Court Record. The record that we analysed covers the years H. 1247-1251/M. 1832-1835. The thesis consists of four parts after an introduction part which includes broad details about court records. In the first part, the information about Antalya Court Records is given and the features of Number 5th Antalya Court Record are explained. The second part is about the administrative division and organisation of Teke District according to Number 5th Court Record. In the third part, there is an evaluation about the socio-economic condition of Antalya according to Number 5th Court Record. In the fourth part, there are the index and transcription of Number 5th Antalya Court Record.

This thesis tries to reveal the administrative, judicial, military and socio-economic conditions of Antalya in the light of the Number 5th Antalya Court Record written between the years H. 1247-1251/M. 1832-1835.

The era that we analysed partly contains Mahmut II's era during which big changes happened in the history of Ottoman. In the documents that were the subject of our thesis, it is revealed that the changes in administrative, judicial, military, economic, and social areas reflected on Antalya.

Keywords: Number 5th Antalya Court Record, Mahmut II, Islamic Law.

TEŞEKKÜR

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili yüksek lisans tez çalışmamda tezimin seçiminden hazırlanmasına kadar bütün safhalarında ilmi hassasiyetini, anlayış ve yardımlarını esirgemeyen çok değerli ve muhterem hocam Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK'a minnet ve teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca çalışmalarım sırasında desteklerini hiç esirgemeyen ve bana her zaman anlayış ve sabır gösteren eşim Esra'ya, oğullarım Ahmet Hakan ve Mehmet Emin'e çok teşekkür ederim.

Hakan TUFAN
Antalya, 2018

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nin altı asırdan fazla bir süre yaşamasının askerî, idârî, iktisâdî, sosyal ve kültürel birçok sebebi vardır. Çok farklı din, dil, kültür ve etnik yapıda toplumları bir arada huzur içerisinde yönetebilmiştir. Bunda kaynağını İslâm kültüründen, Türk örf-adet ve gelenek-göreneklerinden alan bir yönetim ve adalet anlayışının önemli bir rol oynadığı şüphesizdir.

Dâire-i adâlet kavramı ile sistemleştirilen adâlet anlayışı, Osmanlı yönetim felsefesinin ana düsturu olmuştur. Adâleti sağlayabilmek içinde iyi işleyen bir mekanizmaya ihtiyaç duymaları devletin kuruluşundan beri elzem olmuştur. Devletin, adâlet mekanizmasının merkezinde ise kadılar yer almaktadır. Kadılar, görev yaptıkları yerlerin hem idârî yöneticisi hemde adlî yönden en üst temsilcisi konumundadırlar. Kadıların görevleri ile ilgili olarak tuttukları kayıtlar şer'îye sicillerinde saklanmaktaydı.

Osmanlı tarihi araştırmalarında şer'îye sicilleri hukûkî bir kaynak olmasının yanında sosyal, iktisâdî, idârî alanda da önemli kaynaklardır. Özellikle şehir tarihleri ve mahallî hayata ait ilmî araştırmaların birinci derecede kaynağı şer'îye sicilleridir. Bunun için çalışmamızda öncelikli olarak 5 Numaralı Antalya Şer'îye Sicili metnini transkribe ettik. Transkribe aşamasından sonra elde edilen birincil dereceden verileri kitap, tez, makale ve bildiri gibi ikincil kaynaklardan elde edilen verilerle birlikte değerlendirmeye çalıştık. Amacımız Antalya tarihinin araştırılmasına katkıda bulunmaktır.

Hakan TUFAN

Antalya, 2018

GİRİŞ

Şer'i ve şer'iyye kelime anlamıyla, şeriata ve İslâm dininin emrettiği dünya düzenine mensup ve uygun olan anlamındadır.¹ Kelime anlamı olarak sicil, okumak, kaydetmek, hükmetmek, karar vermek ve kayda geçirmektir.² Terim anlamı ise kadıların verdikleri hukukla ilgili suretler, hüccetler, ilâmlar vb. gibi yargıyla ilgili kayıtları içeren defterlere kadı sicilleri, kadı defterleri, mahkeme defterleri veya şer'iyye sicilleri denir.³

Merkezi hükümetle taşra arasındaki yazışmalar, halkın talepleri, fermanlar, beratlar, hüccetler, ilâmlar, asayiş olayları ve devletin çıkardığı emir ve yasaklamalar hakkında bilgiler sicillerde kayıtlıdır.⁴

Şer'iyye sicilleri, araştırmacılara Osmanlı Devleti'nin idarî, hukukî, dinî, sosyal vb. yapısıyla ilgili önemli bilgiler sunmaktadır. Sicillerin kayıt altına alındığı 15. yüzyıldan başlayarak 20. yüzyıla kadar eldeki vesikalar taranmadan, yapılacak yorumlar eksik olacaktır. Çünkü mahkemede tutulan resmi belgeler, bulunduğu dönemin devletin ve toplumun kültürü ile tarihini yansıttığı gibi günümüz devlet ve toplum yapısına da ışık tutan önemli tarihi belgelerdir.⁵

Sicillerin kayıt altına alınması sadece Osmanlılara ait bir özellikte değildir. Hz. Peygamber döneminden itibaren hukukî ve ticarî akit ve muamelelerin yazıya geçirildiği bilinmektedir. Daha sonraki dönemlerde, Abbasi Devleti, Selçuklu Devleti ve İlhanlı Devleti gibi birçok devletin, aynı amaçla sicil oluşturdukları bilinmektedir.⁶ Selçuklu ve Memlûk devletlerinde de benzer kayıtlara rastlamak mümkündür. Selçuklu ve Memlûk devletlerinde kadılar vermiş oldukları kararları kadı sicili adı verilen defterlere kaydetmişlerdir. Kadı sicillerinde mevcut olan belgelerde hüccetler, hukuki bir konuda tarafların anlaşmaya vardıklarını gösteren kayıtları; İlâmlar, kadıların hukukla ilgili konularda vermiş oldukları kararların bir suretlerini; Ma'ruzlar, kamu hukukuna ve ceza hukuku ile ilgili konuları içeren kayıtları; Fermanlar ise, hükümdarların herhangi bir konuda kadılara hitaben yazdıkları emirleri kapsardı. Kadıların, ülkenin en ücra köşelerinde kazalarda ve gerektiği zaman nahiyelerde bile görev icra ettiği görev yaptığını da değerlendirirsek şer'iyye sicillerinin ne kadar önemli hukuk ve tarih kaynağı olduğu ortaya çıkar.⁷

¹ Sami, 1989: 774.

² Pakalın, 1993: 210.

³ Akgündüz, 1988:17.

⁴ İlgürel, 1975: 123.

⁵ Akgündüz, 1988: 11.

⁶ Öztürk, 1995: 19.

⁷ Cin ve Akgündüz, 1995: 108-109.

Ortaçağ İslâm dünyasında muntazam sicillere rastlanmakla birlikte bazen görevlerinden ayrılan kadıların sicillerini beraberlerinde götürdükleri durumlarla karşılaşmıştır. Kendisinden önceki devletlerden daha muntazam ve merkeziyetçi bir idare kuran Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyılda Karaman'da, görevlerinden ayrılan kadıların sicillerini beraberlerinde götürme âdeti görülmüş, bu durum Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle yasaklanmıştır.⁸ Bu yasaklamadan sonra kadının, görevi sona erdiğinde defterleri kendisi veya yardımcıları tarafından halefi olan kadiya teslim etmeleri kuralı getirilmiştir.⁹

Şer'iyye Sicillerinin Mahiyeti ve Şer'iyye Mahkemeleri

Siciller hem yerel tarih ve hem de genel tarihi anlama açısından önemli belgeler arasında yer alır. Şer'iyye sicillerinde bir kazanın mali, askerî, idarî, demografik özelliklerine ulaşılırken o yerdeki toplum yapısı, yaşantısı ve etkili zümreler ile halk tabakalarının oluşturduğu sistemin işleyişi de yer almaktadır.¹⁰ İncelediğimiz sicillerde Türk aile yapısı, nişanlanma ve evlenme gelenekleri, eşlerin birbirleri ve çocukları üzerindeki hakları ve görevleri, mehir miktarı, müslim ve gayrimüslimlerin sosyal yapıları ve özellikleri, yaşam şekilleri, ne tür evlerde oturdukları, kullandıkları eşyaları ve giyimleri, mal varlıkları, ne tür yiyeceklerle beslendikleri, erkeklerin eş sayıları, ailelerin çocuk sayıları ve cinsiyetleri, eğitim düzeyleri, boşanma sebepleri; mali hukuka dair kayıtlardan dönemin ekonomik yapısı, vergi çeşitleri, vergi tarhı ve tahsili, çeşitli müesseseler ve bunların fonksiyonları; idarî hayata dair kayıtlardan eyalet, sancak, kaza, nahiye, köy ve mahallelerdeki idarî sistem ve buralardaki idarecilerin kimler olduğu, göreve geliş şekilleri ve sorumlulukları, görevden ayrılış sebepleri; askerî hayata dair kayıtlardan yapılan savaşlar ve sebepleri, savaşlar için ne tür hazırlıklar yapıldığı hakkında bilgi sahibi olmaktayız.¹¹

Günümüzde, insanların ilgisini çeken şehir tarihleri sicillerin ana kaynağını oluşturmaktadır. Kadıların, devlet merkeziyle yaptıkları yazışmaları, halkın taleplerini, taşrada düzenlenen hukukî kuralları, taşranın ekonomik ve sosyal yapısı hakkında bizlere bilgiler veren kayıtları ortaya koymadan Osmanlı Devleti'nin tarihini incelemek her zaman eksik kalacaktır.¹²

Şer'iyye Sicillerindeki Adli Belge Çeşitleri

Şer'iyye sicillerinde bulunan belgeleri iki başlık halinde toplayabiliriz. İlki; kadıların bizzat kendisinin yazdığı belgeler; diğeri ise, başka makamlardan gelen belgelerdir.

⁸ Köprülü, 1943: 410.

⁹ Akgündüz, 1988: 18.

¹⁰ İpşirli, 1991:157.

¹¹ Moğol, 1997: 6-10.

¹² Öztürk, 1995: 23.

1. Kadılar Tarafından Kaleme Alınan Belgeler

Hüccetler

Hüccetler, şer'î mahkemeler tarafından verilen, kadının hükmünü içermeyen, kadı huzurunda iki tarafın anlaşmaya vardıklarına dair kadının onayını içeren belgelerdir. Hüccetleri, günümüzdeki bir çeşit noterlik belgesi olarak kabul edebiliriz. Alım ve satım işleri, nafaka, vekâlet, vâsiyet, hibe, kefalet, şehadet, ferağ, borç alış verişi, rüştün ispatı, keşif, sulh vb. konulara dair hüccetler vardır.¹³

Mahkeme tarafından kişiler verilen hüccetlerde belgenin üst tarafında kadının imzası ve mührü bulunur. Sicile kaydedilen suretlerde imza ve mühür yoktur. Sicillerde, açıkça ilâm olduğu bilinen belgelerde hüccet denilmektedir.¹⁴ 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde çok sayıda hüccet kaydı vardır. Konusuna göre, sulh-ı ibrâ hücceti,¹⁵ murâfa'a hücceti,¹⁶ eda hücceti, vasi hücceti,¹⁷ ev hücceti,¹⁸ kira hücceti, bahçe hücceti,¹⁹ menzil hücceti²⁰ diye ayırmak mümkündür.

İlâmlar

Kadıların, mahkemeye gelen bir davanın kararının tasdiki amacıyla şeyhülislâmlık makamına veya üst makamlara bilgi vermek amacıyla yazdıkları resmi yazılara ilâm denir. Üst makamlara yazılan bu tarz ilâmlar arz mahiyetindedir.²¹ Mahkeme kararını içeren bir ilâm, davacı kişilerin iddiasını, davayla ilgili olan delilleri, davalı kişinin iddiaya verdiği cevapları ve dava sonunda verilen kararın gerekçelerine dair kayıtları içerir. Kadının kararını içeren her belgeye ilâm denir. Borç bildirimi, alacağın ertelenmesi, kişinin hürriyetinin ispatı, vakıf, evlenme, boşanma, iftira, içki içme, zina, Müslüman olma ve dinden çıkma, hırsızlık suçu ve cezası ile sulh vb. konulara dair ilâmlar vardır.²² 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde alacak-verecekler ve vakıflarla ilgili ilâm kayıtları vardır.²³

Ma'ruzlar

Kadıların, üst makamlara arz ettikleri konuları içeren kayıtlara ma'ruz denir. Kadiya gelen şikâyetler, kadının emriyle yapılan keşif ve soruşturmalar, kadının onayına sunulan

¹³ Kütükoğlu, 1994: 350.

¹⁴ Kurt ve Ceylan, 2012:178.

¹⁵ A.Ş.S., V/1a.

¹⁶ A.Ş.S., V/2a;

¹⁷ A.Ş.S., V/17a

¹⁸ A.Ş.S., V/16b; V723b.

¹⁹ A.Ş.S., V/15a.

²⁰ A.Ş.S., V/7b.

²¹ Kütükoğlu, 1994: 345.

²² Akgündüz, 1988: 29-32.

²³ A.Ş.S., V/3b;V/7b;

kararlar ma'ruzun konusunu oluşturur. Bu konuda müstakil sicillerde tutulmaktadır. Bazı ma'ruzlar ilâm ve hüccetlerin ortasında ve sonunda bulunur.²⁴

2. Başka Makamlardan Gelen Belgeler

Padişah'tan Gelen Emir ve Fermânlar

Padişah, kadılık makamına ihtilafı şer'i bir konuda görüşünü bildiren ya da şer'i konularda kararların yürürlüğünün teyit için yazılı emir gönderir. Bunun yanında idarî anlamda bazı kuralları sadrazamın telhisi sonrası düzenler ve bu durumu kadılara bildirir. Padişah'tan gelen emir ve fermanlar ayrıca bir kayıt tutulmadığı zamanlar sicillerin başına ve ortasına kaydedilir. Bazen de sicilde bulunan kayıtlardan ayırmak için sicillere ters kaydedilmiştir. İkincisi yine padişah'tan gelen ancak birinci gruptaki gibi genel emir ve düzenlemeler değil, şahısla ilgili, şahsa ait özel konulara ilgili kaleme alınan ferman, nişan ve beratlardır.²⁵ Sicilde hüccetlerden sonra en çok karşılaşılan belgedir. Sicilde, çeşitli konulara ait fermanlar yer almaktadır.

Sadrazam, Beylerbeyi ve Kazaskerlerden Gelen Buyrulular

Kazasker, beylerbeyi, vezir, sadrazam gibi devlet görevlilerinin yazılı emirlerine buyruldu denir. Devlet görevlilerinden kadılara giden bu yazılı emirlerin bir nüshasında şer'iyeye sicillerine kaydedilir.²⁶

Tezkereler ve Temessükler

Tezkireler; Diplomatik anlamda resmi devlet daireleri veya şahıslar arasında haberleşmeyi sağlayan belgeler için kullanılır. Diplomaside, üst makamdan asta ve aynı seviyede bulunan makamlar arasındaki resmi yazışmalardır. Sicil defterlerinin önemli bir kısmını ihtiva eder. Hazine tezkiresi, irade tezkiresi, esnaf teskiresi, adet tezkiresi, masraf tezkiresi teslim tezkiresi, emir tezkiresi, icmal tezkiresi, ruus tezkiresi, berat tezkiresi, divan tezkiresi, esame tezkiresi, kalemiyye tezkiresi, müşahare tezkiresi, teslim tezkiresi, arz tezkiresi, davet tezkiresi vb. tezkireler mevcuttur.²⁷ Sicilde çok sayıda tezkere mevcuttur. Bu tezkere Asâkir-i Mansure askerlerinin izinleri ve tekaüdlükleri ile alakalıdır.²⁸

Temessükler; Yetkililerce miri arazilerde ve gayri sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine verilen belgedir. İlerde tapu kavramı yerini alacaktır.²⁹

²⁴ Bayındır, 1999: 432-433.

²⁵ Akgündüz, 1988: 39-46.

²⁶ Akgündüz, 1988:46-47.

²⁷ Kütükoğlu, 1994: 245.

²⁸ A.Ş.S., V/45a; V/45b; V/46a;V46b

²⁹ Devellioğlu, 1997:1288.

BİRİNCİ BÖLÜM

ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE 5 NUMARALI SİCİLİN ÖZELLİKLERİ

1.1. Antalya Şer'iyye Sicilleri

Antalya Şer'iyye Sicillerine ait 100 adet defter Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nde bulunmaktadır.³⁰ Bu sicillerde yer alan belgeler yaklaşık olarak 1807-1922 yılları arasında kapsamaktadır. Araştırmacılar tarafından Antalya şer'iyye sicillerinden istifade ederek 19. yüzyılda Antalya hakkında pek çok çalışma yapılsa da doğrudan sicillerin transkripsiyonu ile ilgili olarak bugüne kadar 20 yüksek lisans tez çalışması yapılmıştır.³¹ Yapılan tez çalışmaları şunlardır:

1. 1 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre 19. Yüzyıl Başında Antalya'nın Sosyo-Ekonomik profili, (1-40 varak arası), Haz. Serap Sarıhan, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2003.
2. İki Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, (1-40 varak arası) Haz. Selver Karstarlı Doğan, Kırıkkale Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2001.
3. Antalya'nın 3 Numaralı Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, Haz. Özlem Güven Katrancı, Kırıkkale Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2003.
4. 1854-1859 tarihleri arasında Antalya (8 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicilleri Defterine göre) (C. 1, 2), Haz. Aydın Beden, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2004.
5. 9 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili Defterine Göre 1853-1859 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdari ve Sosyo-Ekonomik Durumu, Haz. Güven Dinç, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2004.
6. 12 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili defterine Göre 1862-1864 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdari ve Sosyo-Ekonomik Durumu, Haz. Ruken Tanrıseven, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2007.
7. 14 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili Defterine Göre 1865-1866 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdari ve Sosyo-Ekonomik Durumu, Haz. Ayten Silsüpür, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2011.

³⁰ <https://katalog.devletarsivleri.gov.tr> (erişim tarihi: 06.01.2018).

³¹ <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> (erişim tarihi: 06.01.2018).

8. 15 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili Defterine Göre 1866-1867 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu, Haz. Erdal Taşbaş, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2007.

9. 17 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1297-1300 (M. 1879-1883), Haz. Seda Tan, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2010.

10. XXVI Numaralı Antalya Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi 1301-1302 (M.1883-1885), Haz. Hacı Bayram Özdemir, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2012.

11. XXVII Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defteri'nin Tanskripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1301-1303 (M.1883-1886), Haz. Talip Oktay, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2012.

12. 31 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu, Tarihi ve Sosyo-Ekonomik Açından Değerlendirilmesi H.1303-1306 M (1886-1888), Haz. Fatih Çil, Gazi Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y. L.T, 2005.

13. 34 No'lu Antalya Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Haz. Mehmet Kaymak, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2013.

14. 35 No'lu Antalya Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1309-1311), Haz. Özge Togrul, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2014.

15. XLI Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi 1309-1315 (m.1892-1897), Haz. Nurdan Çetinkaya, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2012.

16. 49 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1315-1316 (m. 1897-1899), Esra Bircan, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2012.

17. 59 Numaralı Antalya Şer'iye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, (H.1329-1332; M.1911-1913), Haz. Selahattin Büber, Akdeniz Ün., S.B.E., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2017.

18. 84 No'lu Antalya Şer'iye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Haz. Melike Bulut, Akdeniz Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2017.

19. 98 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili H. 1330-1331/M. 1912-1913 (Vr. 1-50) (Transkripsiyon, Tahlil ve İndeks), Haz. Kemal Öncel, İstanbul Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2013.

20. 98 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili H.1331-1333/M.1913-1915 (vr. 51-98) (Transkripsiyon, tahlil ve indeks), Haz. Abdullah Akar, İstanbul Ün., S.B.E., Yayınlanmamış Y.L.T, 2014.

1.2. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Özellikleri

Üzerinde çalışılan ve transkripsiyonu yapılan sicilin orijinali Başbakanlık Osmanlı Devlet Arşivleri'nde 5 numara ile MŞH. ŞSC. d. 1152 şeklinde kayıtlıdır. İncelenen sicil, H.1247-1251/M. 1832-1835 yıllarını kapsamaktadır.

Yazı sitiline bakılırsa en az iki kâtip tarafından yazıldığı açıkça görülmektedir. Bu kâtiplerden tesbit edebildiklerimiz el-Hâc Mehmed Efendi ve Elmalılı Ali Efendi'dir. Yazı sitili rik'a olup yazılar gayet temiz ve okunaklı yazılmıştır.

Sicil, 47 sayfadan oluşmuştur. Transkripsiyon çalışması yapılırken 255 hüküm numaralandırılmıştır. Sicilde, ağırlıklı olarak değişik konuları ihtivâ eden hüccetler, fermanlar, tezkere kayıtları yer almaktadır. Bu belgelerin yanında az sayıda i'lâm, buyruldu, berat, tereke ve kassam belgeleri de yer almaktadır.

Belgelerde, kayıtlar kronolojik sıraya uygun olarak tutulmamıştır. Sicilde V/5b 23 numaralı 8 Mayıs 1832 (Hicrî: Fî 7 Z sene 1247/Rumî: 26 Nisan 1247) tarihli Durali Oğlu Ali'ye verilen murâfa'a hücceti adlı belge en eski belgedir. En son tarihli belge ise V/47a 255 numaralı 22 Kasım 1835 (Hicrî: Fî 1 Şaban 1251/Rumî: 10 Teşrin-i Sâni 1250) tarihli Bahçıvan Hâcî Emin oğlu İsmail ve Ömer'e verilen bahçe hüccetidir.

Belgelerin tamamı okunmuştur. Birkaç tane belgede bazı silik satırlar olsada belgenin mahiyetinin anlaşılmasına mani değildir. Transkripsiyon yapılırken basit transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır. Osmanlıca metnin günümüz alfabesine transkripsiyonu yapılırken asıl metinde yer alan kelimeler olduğu gibi yazılmış cümleler asıl metindeki gibi aslına uygun olarak çevrilmiştir. Transkripsiyon yapılırken, çalışmada atıfta bulunmada kolaylık sağlamak ve özgünlüğünü bozmamak için, sicilde yer alan sayfalar 'a' ve 'b' olarak değerlendirilmiş ve bunlar birer belge olarak kullanılmıştır. Sicilde belgeler üzerinde hükümlerde Latince numaralar yer almaktadır. Arşiv görevlilerinin mi yoksa başka biri tarafından mı? Verildiği belli olmayan bu numaralarda karışıklıklar bulunmaktadır. Sicile sonradan eklenmiş olan bu numaralar kullanılmamıştır. Bununla birlikte transkripsiyonda metinlerin belli bir sıra takip etmesi için her bir hüküm numaralandırılmıştır. Bu nedenle kullanılan bir belgeye atıfta bulunulurken; örneğin, AŞS., V/20a; yani 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin 20. sayfasının 'a' belgesi şeklindeki yaygın sistem kullanılmıştır. Sayfa numaraları

transkripsiyonda da bu şekilde verilmiş ve atıfta bulunulan belgeyi görmek isteyeneye kolaylık sağlanmıştır.

Sicilde hatalı yazılan yerlerde dipnotta doğrusu belirtilmiştir. Belgede zamanla silinmiş olan yerlere de (silik) ifadesi düşölerek transkripsiyonun daha anlaşılır hale gelmesine çalışılmıştır. Ayrıca okunmuş olup doğruluğundan şüphe edilen kelimelerin yanına soru işareti (?) konulmuş, okunmayan kelimeler ise boş bırakılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

5 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ' NE GÖRE TEKE SANCAĞI'NIN İDARÎ TAKSİMÂTI VE TEŞKİLATI

2.1. Teke Sancağı'nın İdarî Yapısı

Osmanlı Devleti bir beylik olarak kurulduğu dönemden itibaren gaz ve cihat ruhuyla sınırlarını hızlı bir şekilde batı yönünde genişletmiştir. Sınırların genişlemesiye birlikte idarî anlamda birtakım düzenlemelerde gerekli olmuştur. Kendisinden önceki Türk-İslam devletlerini de model alarak kendine özgü idarî bir yönetim anlayışı ve yönetim sistemi oluşturmaya başlamıştır. Devletin batı istikametinde ilerleyişi ile birlikte 1362 yılında Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulmasını zorunlu kılmıştır. Fetih hareketlerinin Anadolu içlerine doğru genişlemesi neticesinde 1393 yılında Anadolu Beylerbeyliği ihdas edilmiştir.³²

Klasik dönemde Osmanlı yönetim biçiminde, taşra teşkilatı karye (köy), nahiye, kaza, sancak, eyalet olarak teşkilatlanmıştır. Kendisine bağlı karyelerle birlikte nahiyelerin birleşmesiyle kazalar oluşturulmuştur. Kazaların biraraya gelmesiyle sancaklar, sancakların biraraya gelmesiyle de eyaletler oluşturulmuştur. Eyaletler genel olarak beylerbeyi yöneticiler tarafından idare edilir. Beylerbeyleri eyaletin merkez sancağı olarak nitelendirilen paşa sancağında oturlardı. Sancaklarda sancak beyi, kazalarda yönetici olarak kadı, subaşı ve alay beyleri bulunurdu. Taşra teşkilatında idarî yapının ana omurgasını sancaklar ve kazalar oluşturmaktadır. 17. yüzyılda itibaren itibaren tımar sisteminin bozulmasıyla beraber taşra yönetiminde idarî anlamda bazı değişiklikler ortaya çıkmıştır. Taşrada yönetimde klasik dönemden farklı olarak mutasarrıf adını verdiğimiz görevliler yer almaya başladı. Mutasarrıflarla beraber mütesellim, muhassıl, âyan gibi zümrelerde idarî anlamda yönetimde söz sahibi olmaya başladılar.³³

Teke Sancağı 19. Yüzyılın ilk yarısında mutasarrıf, mütesellim ve muhassıllıkla yönetiliyordu. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde Teke Sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osmân Paşa'dır. el-Hâc Osmân Paşa adı sicilde birçok yerde mütesellim olarakta geçmektedir. Hatta 22 Şubat 1835 tarihli fermanla el-Hâc Osmân Paşa Hazretlerine muhassıllık görevinde tevdi edilmiştir.³⁴

³² Ortaylı, 1979: 184-185.

³³ Halaçoğlu, 1991:73-74; Ünal, 1999: 112.

³⁴ A.Ş.S., V/38a; Tızlak, 2010:146-148.

2.1.1. Teke Sancağına Bağlı Kaza, Nahiye, Mahalle ve Köyler

1393'te Anadolu Beylerbeyliği'ne bağlanan Teke Sancağı, sancak merkezi Osmanlı hâkimiyetine girdiği ilk dönemlerde şehzade sancağı konumundaydı. II. Bayezid'in oğlu Korkut, Teke Sancağı Bey'i sıfatıyla 1502-1509 yıllarında Antalya'da oturdu ve saltanat mücadelesini buradan sürdürdü. Teke sancağı 16. yüzyılda Antalya, Elmalı, Kalkanlı, Karahisar-ı Teke, Kaş adlı beş kazadan ve Antalya, Bağovası, Elmalı, İğdir, İstanoz, Kalkanlı, Karahisar-ı Teke, Kaş, Kürt, Muslu ve Mürekkemgözü adlı on bir nahiyeden meydana geliyordu. Aynı yüzyılın sonlarında Kızılkaya'nın, ardından Finike ve Germeği'nin kaza olmasıyla sancaktaki kaza sayısı sekize çıktı. 17. ve 18. yüzyıllarda önemli bir idarî değişiklik yapılmadı. 19. yüzyılda bu durum değişti. İlk nüfus sayımına göre 1831 sancağın kazaları Antalya, Bucak ve Germeği, Elmalı, Finike, İğdir ve Kardıç, Kalkan, Kaş, Serik ve Beşkonak ile Kızılkaya'dır.³⁵

Teke Sancağı, 1839 tarihinden itibaren yapılan idârî düzenlemelerle birlikte Karaman eyaletine, 1864 vilayet nizamnamesine göre yapılan değişiklikle Konya vilayetine bağlandı. Yine mezkûr nizamnameye göre Teke Sancağı'nın doğusunda bulunan Alâiye Teke Sancağı'na bağlandı. Böylece Teke Sancağı merkez kaza Antalya, Akseki, Alâiye, Elmalı ve Kızılkaya kazaları olmak üzere beş kazadan oluştu. 1914 tarihine kadar idârî yapı önemli bir değişiklik olmadan bu statüde devam etti.³⁶

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan Teke Sancağı'na bağlı kazalar şunlardır:

Merkez kaza Antalya (nefs-i Antalya),

Elmalı,

Kaş,

Kalkan,

Finike,

İğdir,

Kızılkaya,

Serik,

Bucak,³⁷

³⁵ A.Ş.S., V/4b; V/8a; V/9a; V/26b; V/33a; Çelik, 2001: 345; Ak, 2014: 16.

³⁶ Karaca, 2002: 69-70.

³⁷ A.Ş.S., V/4b; V/5a; V/8a; V/9a; V/26b; V/32b; V/33a; V/33b; V/34a; V/35a; V/43b; Çelik, 2001:345. Kardıç ve Bucak 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde bazı belgelerde nahiye bazı belgelerde kaza olarak geçsede yapılan 1831 yılı nüfus sayımlarına göre Bucak Germeği birlikte kaza; İğdir'de Kardıç ile birlikte kaza olarak ifade edilmektedir. Daha öncede ifade edildiği gibi 16. yüzyılın sonunda Antalya, Elmalı, Kalkanlı, Karahisar-ı Teke, Kaş, Kızılkaya, Finike, Germeği (Bucak) adlı sekiz kazadan ve Bağovası, Elmalı, İğdir, İstanoz, Kalkanlı, Karahisar-ı Teke, Kaş, Kürt, Muslu ve Mürekkemgözü adında on bir nahiyeden oluşmaktadır. Sicilde geçen ifadeleri idarî düzenleme ile ilgi tek bir veri olarak kabul edemeyiz. Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyıl boyunca ihtiyaca binaen idarî yapıda bazı değişiklikler ortaya çıkmıştır. 1831 nüfus sayımlarına göre Antalya merkez

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan Antalya Sancağı'na bağlı nâhiyeler şunlardır:

İstanos

Kardıc,

Karaöz,

Beşkonak,

Has,

Karaveliler,³⁸

Bu nahiyeleden; İstanos merkez kazaya, Kardıc İğdir kazasına, Karaöz Bucak kazasına; Beşkonak, Has ve Karaveliler Serik kazasına bağlıdır.³⁹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan Antalya merkez kazasına bağlı mahalleler şunlardır:

Ahi Yusuf,

Ahi Kızı,

Araban,

Arabmescid,

Aşıkdoğan,

Babadoğan,

Balibey,

Cami-i Atik,

Câmi'-i Cedîd ,

Cüllahkara,

Çakırlar,

Çavuşbahçesi,

Divanpiri,

Elmalı,

Hasbalaban,

Hatib Süleyman,

İğdir Hasan,

İskender Çelebi,

kazasının İstanos adında tek bir nahiyesi bulunmaktadır. Yüzyılın ortalarına doğru nahiyesi artacak ve Alâiye Sancağı Teke Sancağı'na bağlanacaktır. 1831 nüfus sayımlarına göre Teke Sancağı hakkında geniş bilgi için bk. Karal, E.Z.(1943), Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Nüfus Sayımı 1831, Basvekalet İstatistik Umum Müdürlüğü Yayını, Ankara; Ak, Mehmet, Teke Sancağı'nda 1831 Sayımına Göre Nüfus ve Yerleşme, History Studies International Journal of History, Volume: 6, İssue: 3, (April 2014), s. 15-44.

³⁸ A.Ş.S., V/3a; V/3b; V/4b; V/5a; V/7a; V/8a; V/9a; V/24a; V/26b; V/32a; V/33a; V/34a; V/35a; V/39b; V/40a.

³⁹ Ak, 2014: 16.

Karaçalı,
 Karadayı,
 Kersteci,
 Kızılharım,
 Kızılsaray,
 Kiçibali,
 Kirişçi,
 Makbul Ağa,
 Mecededdin,
 Meydan,
 Sağır Beğ,
 Sofular,
 Şeyh Sinan,
 Şeyh Şücâ',
 Tahıl pazarı ,
 Takiyyeci,
 Temürçi Süleyman,
 Temürcikara,
 Tuzcular,
 Yüksek.⁴⁰

1 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde ve 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde Antalya merkez kazasına bağlı mahalle sayıları ve isimleri aynıdır. Sadece 5 numaralı sicilde Keresteci adı geçmektedir. 1831 yılı nüfus sayımlarına göre ortaya çıkan mahalle isimlerinde Keresteci diye bir yerleşim yerine rastlanmamıştır. Sicilde sadece bir yerde adı geçtiğinden ve diğer belgelerde kıyaslama imkânı olmadığından bir yerleşim yeri değilde kereste işiyle uğraşan hanelerle ilgili olmalıdır. Bunun yanında 1 numaralı şeriyye sicilinde ve 5 numaralı şeriyye sicilinde her ikisinde de mahalle olarak geçen Karaçalı Mahallesi 1831 nüfus sayımı verilerine göre merkeze bağlı bir köy olarak geçmektedir. Ayrıca 1 numaralı sicilde ve 5 numaralı sicilde mahalllesi geçmemektedir. 1 numaralı sicilde ve Hasan Moğol'un 19. Yüzyıl İlk Yarısında Antalya adlı çalışmasında Çakırlar köyü olarak geçmektedir.⁴¹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan Antalya merkez kazasına bağlı olan köyler vergi kayıtlarına göre şunlardır:

Asi Karaman,

⁴⁰ A.Ş.S., V/1b; V/5a; V/5b; V/6a; V/8b; V/11b; V/12b; V/15a; V/23b, V/30b; V/35a; V/31a, V/35b; V/47a.

⁴¹ Sarıhan, 2003:15-17; Ak, 2014: 15-44; Moğol, 1990:39

Avcı Bayırı,
 Bağçe,
 Bıyıklı,
 Çamköy,
 Çirkinoba
 Duacı,
 Dumanlı,
 Duraliler
 Ekşili,
 Furma,
 Geyik Bayırı,
 Güzelim Asi Karaman,
 Keşirler,
 Şehr-i Karakoyunlu,
 Kızıllı,
 Kundu,
 Mandırla,
 Sekci,
 Solak,
 Şerafeddin Bayırı,
 Uncalı,
 Varsak,
 Zeytun.⁴²

Yapılan sicil çalışmalarında merkez kazanın köyleri ile sancağın bütününe kapsayan köyler karışık verildiği için tasnifi zor olmakla birlikte 1831 nüfus sayımı çalışmalarında elde edilen verilerle karşılaştırdığımızda 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde adı geçmeyen Antalya merkez kazasına bağlı olan köyler Çığlık ve Kındıra köyleridir.⁴³

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan İstanos kazasına bağlı olan köyler vergi kayıtlarına göre ise şunlardır:

Akkilise,
 Anbahan,
 Andiye,
 Avdan,

⁴² A.Ş.S., V/4b; V/5a; V/5b; V/8a; V/8b; V/9a; V/9b; V/26b; V/34a; V/35a; V/35b.

⁴³ Ak, 2014: 15-44

Bayat,
Beğiş,
Belen,
Büyük Ali Fahreddin,
Küçük Ali Fahreddin,
Büyük Yalınlı,
Küçük Yalınlı,
Çaykenarı,
Çıvgalar,
Çukurca,
Dat,
Dere Köy,
Fığla,
Garibce,
Gürün,
İmecik,
Karabayır,
Karadığın,
Karakuyu,
Karataş,
Kargalık,
Karkın,
Kemerağzı,
Kevzer,
Köseler
Leğlek,
Mamatlı,
Manay,
Mirahur,
Osmankalfalar,
Sığırlı,
Sımandır,
Söğüdlü,
Sudeler,

Sülekler,
Taşkesiği,
Ürkütlü,
Yaka,
Yazır,
Yeleme,
Yelten,
Yuva,
Zivind.⁴⁴

1 numaralı sicilde geçen Piyadın, Kozağacı, Küçükü, Nebiler, Bahçeyaka, Göçerler, Kayabaşı, Kırkpınar, Kızılaliler ve Yeşiloba köylerinin adları 5 numaralı sicilde geçmemektedir. 5 numaralı sicilde geçen Küçük ve Büyük Yalın Köyleri 1 numaralı sicilde Yalın Gediği olarak geçmektedir. Yine Küçük Yalın ve Büyük Yalın olarak yukarıda adını verdiğimiz İstanos Köyleri Yalın Sağır ve Yalın Kebir olarak geçmektedir. Bunun yanında Ali Fahreddin-i Kebir ve Ali Fahreddin-i Sağır olarak geçen köyler 5 numaralı sicilde Büyük Ali Fahreddin ve Küçük Ali Fahreddin olarak geçmektedir. 1831 nüfus sayımı verilerine göre 5 numaralı sicilde yer almayan İstanos nahiyesi köyleri Kışla köyüdür. Kışla adını daha önce Antalya merkez kazasının mahalle isimlerinde belirtmiştik. Burada geçen Kışla Köyü İstanos nahiyesinin köyüdür.⁴⁵

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde bu köylerden başka İğdir kazasına bağlı Hisar Çandır, Yarbaş Çandır, Çamyuva, Çitdibi; Kaş kazasına bağlı Akçeaniş köylerinin adları geçmektedir.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan Antalya Sancağı'nda bulunan cemaatler şunlardır:

Murtana,
Gebiz,
Karakoyunlu,
Teke Eski Yörük.⁴⁶

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde cemaatlerin idarî yapıdaki yeriyle alâkalı bilgi yoktur. Ancak onlarda diğer yerleşim yerleri gibi vergiye tabidir.

⁴⁴ A.Ş.S., V/4b; V/5a; V/5b; V/8a; V/8b; V/9a; V/9b; V/26b; V/34a; V/35a; V/35b.

⁴⁵ Sarıhan, 2003:15; Ak, 2014: 15-44.

⁴⁶ A.Ş.S., V/5a; V/34a.

2.2. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Teke Sancağı'nda İdarî Görevliler

2.2.1 Mutasarrıf

Osmanlı Devleti'nde 17. yüzyılla birlikte taşra yönetiminde bazı değişiklikler ortaya çıkmıştır. Klasik dönem idarî yapılanmasının başında gördüğümüz beylerbeyi ve sancak beyleri gibi idarecilerin yerini mutasarrıf, mütesellim ve ayan adını verdiğimiz idareciler almıştır.⁴⁷

Mutasarrıf, sancak beyleri yerine atanan vezir rütbesinde olan paşalara denir. 17. yüzyılda tımar sisteminin bozulması ile birlikte merkezde bulunan vezir sayısında arttı. Vezirler, statüsüne uygun bir göreve atayamayınca maaş ödenebilmesi için birkaç sancağın yönetimini kendisine verildi. Bu şekilde görevlendirilenlere mutasarrıf denirdi. Bunun yanında bazı paşa ve vezirlerde mevcut görevlerinin yanında ek gelir sağlamaları için bazı sancaklar mutasarrıflık olarak verildi. Eyalet valilerinden farklı olarak mutasarrıflar kendilerine bir paşa sancağı seçip orada ikame etmezdi. Sık olmasa da bazı mutasarrıflar bir merkez sancak belirleyip yönetimini doğrudan üstlenmiştir.⁴⁸

Mutasarrıflar sancağa gelmediği zamanlar ya güvenilir kişilerden ya da merkezi hükümet tarafından belirlenen biri mütesellim olarak sancağa tayin edilirdi. Görevlendirilmek istenen mütesellimin sancağı idare etmesini ve vergileri toplaması padişaha arz edilirdi. Genellikle bu istek kabul edilirdi. Kadılarına ve naiblere ferman gönderilerek başka bir yerde görevli olan mutasarrıfın görevine ifa edemeyeceğinden bahisle onun yerine tayin edilen mütesellimin görev yapacağı ifade edilirdi.⁴⁹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye siciline göre Teke sancağı mutasarrıfı devletlü el-Hâc Osmân Paşa Hazretleridir.⁵⁰ 11 Ağustos 1834 tarihli bir fermanla el-Hâc Osmân Paşa'ya mutasarrıf vazifesinin yanında muhassıllık görevi de tevdi edilmiştir.⁵¹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde daha eski tarihlerde görev yapan mutasarrıflar Vahid Paşa,⁵² Ali Paşa⁵³, Mehmet Rauf Paşa⁵⁴, Ali Namık Paşa⁵⁵, Mahmud Paşa'dır.⁵⁶

⁴⁷ Örenç, 2006: 377.

⁴⁸ Çadırcı, 1997: 21.

⁴⁹ Özdemir, 1998: 144-145.

⁵⁰ A.Ş.S., V/3a; V/3b; V/4b; V/5a; V/6b; V/7b; V/9b; V/10a; V/11a; V/18b; V/19a; V/20a; V/23b; V/24b; V/25b; V/27a; V/27b; V/29a; V/29b; V/31a; V/32b; V/34a; V/37a; V/38a; V/44b.

⁵¹ A.Ş.S., V/38a.

⁵² A.Ş.S., V/22a.

⁵³ A.Ş.S., V/32a; V/32b; V/34b.

⁵⁴ A.Ş.S., V/13b; V/14a.

⁵⁵ A.Ş.S., V/13b.

⁵⁶ A.Ş.S., V/14a.

2.2.2. Mütessellim

Mutasarrıfların, valilerin veya beylerbeylerinin görevlendirildikleri sancak ve vilayetlerde bulunmadıkları zaman onların vekâlet eden ve görevleri hükümet nezdinde tasdik gören görevlilere mütessellim adı verilirdi.⁵⁷ Mütessellimler ya daimi olarak atanırlar ya da geçici olarak görev yaparlardı. Daimi olarak atananlara mütessellim adı verilirdi. Geçici olarak atananlara ise kâimmakam adı verilirdi.⁵⁸ Azil ve tayinlerini merkezde reis'ül küttab dairesi yapardı.⁵⁹

Mutasarrıf ve valiler, 16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren görevlerine başlayınca kadar yerlerine kısa süreli olarak vekâleten kendi adamlarını gönderirlerdi. Bu şekilde çok kısa süren vekâlet durumunda, 17. yüzyılın ikinci yarısından sonra bazı değişiklikler olacaktır. 1627 yılından başlayarak sancaklar bey ve paşalara arpalık olarak verildi. Bu arpalıklar bey ve paşaların bulundukları makamlarına uygun düşmüyorsa kendileri görevlerine gitmeyip adamlarını görevlendiriyordu. Bununla birlikte sancakta ahaliden uygun görülen herhangi bir kişide mütessellim olarak görevlendirilebiliyordu. Bu şekilde görevlendirilen mütessellim iltizam yoluyla topladığı gelirleri sancağın idârî ve malî işlerinde yürütmek için kullanırdı. Toplanan gelirlerin bir miktarını mutasarrıfa göndererek kalan miktarda kendisinde kalırdı.⁶⁰

17. yüzyılda vezir sayısı arttığından dolayı pek çok sancak arpalık olarak verildi. Uzun süren savaşlarda sancak beylerinin görev yerlerinde olamamasından dolayı yerlerine mütessellim tayin ettiklerinden dolayı mütessellim sayısı artmıştır. 17. Yüzyıl boyunca mütessellimler belirlenirken sancakta bulunan nüfuzlu ailelerden olmasına dikkat edilirdi.⁶¹

Mütessellimler bir yıl için görev yapardı. Bu kural çoğu zaman uygulanmamıştır. Birkaç ay görev yapan mütessellimler olduğu gibi yıllarca makamında kalan mütessellimler de olmuştur. Valiler, gerektiği zaman mütessellimlerin yerini değiştirdiği gibi görevden de alabiliyordu. Göreve atanırken padişah iradesi gerekirken görevden alma işleminde bu irade aranmazdı.

Mütessellimler temel iki görevi ifa etmekteydi. Bunlar sancakta vergileri zamanında usulüne göre toplayarak hazineye göndermek ve sancağın güvenliğini sağlamak, sancağı idare etmektir.⁶²

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre Teke Sancağı mütessellimi Osmân Paşa'dır.⁶³ Sâ'id Efendi⁶⁴ ve Esad Efendi⁶⁵ daha önceden mütessellim olarak görev yapmışlardır.

⁵⁷ Uzunçarşılı, 1988b: 321; Pakalın, 1993: 639.

⁵⁸ Çadircı, 1997: 24.

⁵⁹ Uzunçarşılı, 1988b: 246.

⁶⁰ Çadircı, 1997: 23-25.

⁶¹ Halaçoğlu, 2002: 4.

⁶² Çadircı, 1997: 25.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre Hamid Sancağı mütesellimi Mehmet Bey'dir.⁶⁶ Hasan Bey,⁶⁷ Mustafa Bey,⁶⁸ el-Hâc Ömer Bey,⁶⁹ Seyyid Mehmed⁷⁰ daha önce görev yapan mütesellimlerdir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre Hüdâvendigar Sancağı mütesellimi Hafız Mehmet, Saruhan Sancağı mütesellimi el-Hâc Eyyüb, Karesi Sancağı mütesellimi Şerif Bey'dir.⁷¹

2.2.3. Muhassıl

Muhassıllık, bir eyalet veya sancağın gelirini toplamak görevli memurlara denir. Görev alanı önceleri has arazilerin denetimini yapmaktı. Zamanla mutasarrıflar gibi eyaletlerin ve sancakların yöneticiliğini yaparak ve gelirlerini toplayarak görev alanı genişledi. Muhassıllık taşra yönetiminde mutasarrıf ve valiler gibi idarî bir konuma yükseldi. Bununla birlikte mutasarrıf ve valiler gibi yaygınlık kazanmadı.⁷²

Bir devletin kalkınabilmesi için vergi toplamak çok önemlidir. Osmanlı Devleti'nin kozmopolit yapısından dolayı ahaliden toplanan vergilerde çeşitlilik arz ediyordu. Bu vergilerin adaletle toplanması çok önemli bir husustur. Vergiler toplanırken belli bir nizam dâhilinde toplanarak maliyeye ulaştırılması gerekir. Bu görevi Osmanlı Devleti'nde muhassıllarındı. Muhassıllar görev yerlerine gittikleri zaman mahalle ve köylerin ekonomik yapısına göre bir vergi rejimi belirlerlerdi. Yapılan çalışmalar defterlere kaydedilerek mali idareye gönderilirdi.⁷³

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre Teke Sancağı muhassılı 22 Şubat 1835 tarihli fermanla el-Hâc Osmân Paşa Hazretlerine tevdi edilmiştir.⁷⁴ Hayri Osman Paşa,⁷⁵ Yusuf Paşa⁷⁶ ve Said Paşa⁷⁷ 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre daha önce Teke Sancağı'nda muhassıllık görevinde bulunmuştur.

⁶³ A.Ş.S., V/14a.

⁶⁴ A.Ş.S., V/15b; V/19a; V/27a; V/27b; V/39b.

⁶⁵ A.Ş.S., V/26b; 33b.

⁶⁶ A.Ş.S., V/13b; V/14a.

⁶⁷ A.Ş.S., V/13b.

⁶⁸ A.Ş.S., V/14b.

⁶⁹ A.Ş.S., V/28a.

⁷⁰ A.Ş.S., V/23b.

⁷¹ A.Ş.S., V/23b.

⁷² Çadircı, 1997: 22.

⁷³ Pakalın, 1993:570.

⁷⁴ A.Ş.S., V/38a.

⁷⁵ A.Ş.S., V/8a.

⁷⁶ A.Ş.S., V/26b; V/27a; V/27b; V/33b.

⁷⁷ A.Ş.S., V/27b; V/33b.

2.2.4. Âyan

Âyan ve eşraf taşra yönetiminde ahaliden ileri gelen nüfuzlu ailelere denir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde merkezden taşraya yazılan fermanlarda hitap kısmında sık sık âyanların muhatap alındığını görmekteyiz. Bununla birlikte taşradaki yönetici zümreye hatta esnaf taifesinden ileri gelenlere de âyan denilmiştir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde merkezden taşraya yazılan fermanlarda hitap kısmında sık sık âyanların muhatap alındığını görmekteyiz.⁷⁸

Âyanlar taşrada ileri gelen ahali tarafından seçilerek belirlenirdi. Seçim sonucu kadı siciline kaydedilirdi. Kadı tarafından yazılan bir ilâmla sancak yöneticisine bilgi verilirdi. Sancak yöneticisinin tasdiki durum kesinlik kazanırdı. Âyanların seçimle göreve gelmesi her zaman gerçekleşmiyordu. Bu yüzden sık sık âyanlık iddiası gündeme gelmekteydi. Bu iddialar devleti uzun süre meşgul ederdi. Bu durumla ilgili olarak 1834 tarihinde Seyyid Mehmed Oğlu Osmân icar parasını vermeyen âyanlık iddiasında bulunduğunu belirttiği Mehmed'i Dersa'adete şikâyet etmiştir. Âyanlar seferberlik sırasında, vergi toplama dönemlerinde bizzat idarecilere yardım ederdi. Bu yardımları halktan karşılığı âyaniye adı verilen ücret alırdı. Zamanla âyanların taşrada güçlenmeye başladığını görürüz. II. Mahmut dönemine kadar taşrada etkili olan âyan zümresi onun izlediği siyasi yöntemlerle taşra idaresindeki etkinliklerini azalttı.⁷⁹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde açık olarak ismi yazılı olan ayânlar Mehmed Ağa ve Hacı Bekir Ağa zâde' dir.⁸⁰

2.2.5. Şehir Kethüdası

Osmanlı Devleti'nde mahallelerde kethüda adını verdiğimiz sorumlu kişi bulunurdu. Bununla birlikte mahallelerin başındada bir şehir kethüdası görev yapmaktaydı. Bunlar halkın merkezi ve yerel yöneticilerle ilişkilerini düzenlerlerdi. Devlete karşı halkı temsil ederlerdi.⁸¹ Şehir kethüdâsı ünvanını kullandıkları gibi bazende bunlara şehir emini de denilmekteydi.⁸²

Şehrin ileri gelenleri diye tanımlanan bu grup aralarından birini şehir kethüdâsı seçer. Ehl-i örf zümresi içinde bulunan şehir kethüdâlarının ağa, çelebi, efendi, hacı, hoca, molla, beşe, seyyid, hâfız, şeyh gibi lakap ve unvanlar aldıklarına bakılırsa her meslek grubundan ve toplumun farklı kesimlerine mensup kişilerin şehir kethüdâlığı yaptığı ileri sürülebilir. Fakat daha çok ağa, çelebi gibi tüccar kökenlilerinin bu göreve getirildiği görülür. Bunlar, şehir ve

⁷⁸ Mert, 1991: 196.

⁷⁹ A.Ş.S., V/15b; Çadırcı, 1997: 35. Mert, 1991: 197; Özkaya, 2002: 702.

⁸⁰ A.Ş.S., V/6a; V/16b; V/13b; V/33b; V/45a.

⁸¹ Akdağ, 1995: 31.

⁸² Çadırcı, 1997: 41.

kasabalarda halk ile devlet arasında aracı hizmeti gördüklerinden bir bakıma halkın vekili diye nitelendirilmişlerdir. Nitekim birçok berat kaydında şehir halkının ilgili kişiyi kendilerine vekil kıldığı belirtilmiştir. Seçimle iş başına geldikleri için bugünkü belediye başkanlarına benzetildikleri gibi şehir yöneticilerine yerellik kattıkları da iddia edilmiştir.⁸³

Şehir kethüdalarının kamu görevlilerini, askeri birlikleri, yolculuk yapanları, valileri, mutasarrıfları, mütesellimleri ağırlamak ve konaklamalarını sağlamak en önemli görevleri arasındaydı. Bu görevlerini ifa ederken yapılan harcamaları bir defterde tutardı. Kadı ile birlikte sancak giderleri hesaplanırken yapılan harcamalar kontrol edilerek vergi dağıtım defterlerine işlenirdi.⁸⁴

Şehir kethüdaları vergi dağıtım komisyonuna katılırdı. Kadılar, idareciler ve lonca teşkilatı temsilcileriyle birlikte esnafa düşen vergi miktarı belirlenirdi. Bununla birlikte idareci ve kadılarda bazen kethüdalara vergilerin dağıtılmasının yapılması yazı yazarak isterdi. Son olarak kethüdaların yaptığı çalışmalar gözden geçirilerek karar verilirdi. Kethüdaları bu görevleri dışında da mahkemelerde bilirkişi olarak görev aldığını görürüz. Şühûdü'l-hâl olarak önemli bütün mahkemelerde görev yapmaktaydı. Terekelerin yazımı ve esnaflar arasında sorunların çözülmesinde aktif bir rol oynadıkları görülür. Bütün bu görevler şüphesiz kethüdaları şehrin saygın ve ileri gelen kimseleri yapmıştır.⁸⁵

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde 1834 tarihli bir tevzi defterine göre H. 1250 tarihinde şehir kethüdası merkez kaza nefs-i Antalya'da vergi toplama işlerinde görev yaptığından dolayı şehir kethüdası 100 kuruş, köylerde görev yapan kethüda ise 200 kuruş almıştır.⁸⁶

2.2.6. Defter Nüfûs Nazırı ve Mukayyid

Osmanlı Devleti'nde 1831 yılında kurulan Ceride Nezareti'ne paralel olarak taşrada da defter nazırlıkları kuruldu. Kurulan bu teşkilat her altı ayda bir vukuat jurnallerini Der-saâdet'e teslim etmesi istendi. Böylece defter kayıtlarında gerekli düzeltmeler yapılabilecekti. Kazalara nüfus memurları görevlendirildi. Nahiyelelere ise mukayyid adını verdiğimiz görevliler tayin edilerek doğum ve ölümle ilgili kayıtların güncel bir şekilde tutulması çalışıldı.⁸⁷

Osmanlı Devleti'nde defter nazırlıkları günümüzde nüfus müdürlüklerinde çalışan görevlilerinin yaptıkları işleri ifa etmektedir. Yerleşim yerlerinde doğan, ölen, göçen ve

⁸³ A.Ş.S., V/7a; V/13b; V/40a; Çelik, 2010: 452.

⁸⁴ A.Ş.S., V/8b; V/35a; V/35b; Çadırcı, 1972: 40-41.

⁸⁵ A.Ş.S., V/10b; Çadırcı, 1972: 40-41.

⁸⁶ A.Ş.S., V/35a; V/35b.

⁸⁷ A.Ş.S., V/7a; V/8a; V/8b; V/9b; V/11b; V/12a; V/17b; V/26b; V/35a; Küçük, 1993: 409.

gelenleri nüfus defterine kaydederdi. Bununla birlikte seyahat edenlere mürûr tezkeresi verirdi.⁸⁸

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde 1834 tarihli bir tevzi defterine göre H. 1250 tarihinde merkez kaza nefs-i Antalya'da nüfus kâtibi Mustafa Efendi'ye 400 kuruş, köylerde görev yaptığından da 800 kuruş ayrılmıştır.⁸⁹

2.2.7. Mübayaacı

Halkın zahire ihtiyacı, Akdeniz ve Karadeniz'deki iskelelerde mübayaacı denilen memurlar tarafından devletçe belirlenen fiyat üzerinden satın alınırdı. Mübayaacılara ayrıca bir ücret ödenmezdi. Yaptıkları hizmetlerden dolayı halktan vergi, harç ve resim alırdı. Mübayaacılar, darbhone-i amire memuru olarak çalıştığı gibi taşralara gönderilerek sikkelerin mübayaası edilmesinden de sorumluydu. Bazen taşralarda şühûdü'l hâl üyeliği de yapıyorlardı.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde mübayaacı olarak görev yapanlar Emin Ağa, Hâcî Ahmed Ağa, Halil Ağa, Hüseyin Ağa, Kayserili Akob (ecnâs mübayaacısı) dır.⁹⁰

2.2.8. Beytü'l Mal Emîni

Osmanlı Devleti'nde varisi belli ve hazır olmayan ölülerden kalan eşya ve emvali ve buna benzer genel malları kaydeden görevli memura denir. Varis bırakmadan ölenlerin terekesi beytülmal müdür ve memurları tarafından, onların bulunmadığı yerlerde "mal memurları" tarafında satılarak beş sene boyunca varisi çıkmazsa mal sandıklarına teslim edilirdi. Bunlardan kırkta bir nispetinde eminiyye resmi alınırdı.⁹¹ 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde gümrükçü ağaları beytü'mal emîni görevini de yapmışlardır.⁹²

2.2.9. Tatarlar

Posta Tatarlarının, Osmanlı tarihi boyunca çok önemli görevler yaptıkları bilinir. Tatarlar güzergâhlarındaki kent ve kasabalara uğrar, bütün halkı ilgilendiren buyrukları toplanan kalabalık karşısında yüksek sesle okuturlardı. Yaptıkları görevin karşılığında da hizmet-i mübaşiriye denen bir ücret alırlardı. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde 5 Nisan 1834 tarihli adalet fermanında sancak ve kazalarda taşra görevlilerinin bu arada da tatar harcırahlarının usulsüz ve halkı bezdirecek harç aldıklarına dikkat çekilmiştir.⁹³

⁸⁸ A.Ş.S., V/11b; V/12a; V/17a; V/17b; Çadırcı, 1972: 46.

⁸⁹ A.Ş.S., V/35a; V/35b.

⁹⁰ A.Ş.S., V/1a; V/10b; V/12b; V/20a; V/23a; V/26b; V/36b.

⁹¹ Pakalın, 1993:225-226.

⁹² A.Ş.S., V/1a; V/23a; V/37b.

⁹³ A.Ş.S., V/2b; V/3a; V/8b; V/9a; Şentürk, 2002: 908.

Tatarlar ayrıca ülkeye gelen yabancıların yanında görevlendirilir, onlarla birlikte dolaşır, güvenliklerini, gittikleri yerlerde at, hayvan bulmalarını ve konaklamalarını sağlarlardı. Tatarların amirine “tatar ağası” denirdi. İstanbul’da oturan bu ağa, üstlenilen işlere göre tatarları görevlendirirdi. Suç işleyen tatarları cezalandırmak da tatar ağasının göreviydi.⁹⁴

2.2.10. Muhtarlık

II. Mahmut döneminde idârî sistemde yapılan düzenlemelerden bir tanesi de muhtarlık kurumunun oluşturulmasıdır. Bu kurum oluşturulmadan önce kethüda ve ihtiyar adı verilen kişilerin mevcut olduğu ve köylerde birtakım görevler üstlendiği görülmüştür. Kent merkezlerinde ise aynı görevi mahalle imamları yerine getiriyordu.⁹⁵ Her ne kadar kurumsallaşması Tanzimat Dönemi’nde olsa da II. Mahmut’un merkezi otoriteyi güçlendirmek için yaptığı girişimlerden biri olarak kabul edilir.

Muhtarların en önemli görevi mahallelerin güvenliğinin sağlanmasıydı. Başka şehir ve köylerden mahallerine yabancı gelir gelmez, durumu araştırılıp ellerinde mürûr tezkeresi olup olmadığına bakılırdı. Gelen izin belgesini almışsa, niçin geldiği, nerede kaç gün kalacağı sorulur, durumu uygun görülürse defter nazırına bildirilip, kalması için izin istenirdi. Gerekli belgeleri yoksa ve şüpheli görülüyorsa, geldiği yere geri gönderilmesi konusunda defter nazırı, mütesellim ve kadıya haber verirdi.⁹⁶

5 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili’nde ismini açıkça tespit ettiğimiz muhtarlar Çukurca karyesinin muhtarı Mehmed, İskender Çelebi mahallesi muhtarı Çıkrıkcı Ali’dir.⁹⁷

5 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili’nde muhtarlık görevi ile ilgili bilgilerimiz kısıtlıdır. Ancak hocam Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK "Dünden Bugüne Antalya" adlı kitabın "Antalya ve Korkuteli'nin 1835 Tarihindeki Köyleri" adlı bölümünde Antalya’nın 1835 Yılındaki köyleri ve bu köylerde görev yapan muhtar ve imamlar hakkında tafsilatlı bilgiler vermektedir. Prof. Dr. Fahrettin TIZLAK, 1835 yılında Teke sancağında mutasarrıf ve muhassıl Osman Paşa’nın Antalya merkez kazasında yer alan köylerin birinci ve ikinci muhtarları ile imamlarının isim ve şöhretlerini bildiren bir defteri İstanbul’a gönderdiğini belirtmiştir. Bu defterin BOA Hatt-ı Hümayun Tasnifi 24053-D numaralı belgede bu defterin yer aldığını hatta bu isimlerin padişah tarafından da onaylandığını belirtmektedir.⁹⁸

⁹⁴ Şentürk, 2002: 908.

⁹⁵ Çadircı, 1972:38.

⁹⁶ Çadircı, 1972:39.

⁹⁷ A.Ş.S., V/7a; V/30b.

⁹⁸ Tızlak, 2010:146-148.

2.3. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Teke Sancağı'nda Adlî Teşkilat Görevlileri

2.3.1. Kadılık Müessesesi

Monarşi ile yönetilen devletlerde yasama, yürütme ve yargı erki devlet başkanlarının sorumluluğundaydı. Devlet başkanları bu görevlerini vekiller vasıtasıyla kullanırdı. Yargı işleri içinde hâkimler görevlendirirdi. Devlet başkanları İslam dünyasında kadı adı verilen hâkimler görevlendirerek halkın birbirleriyle ve devletle olan uyuşmazlıklarına çözüm getirmeye çalışmıştır. Bu gelenek İslam dünyasına Peygamber Efendimiz (s.a.v)'den mülhem olmuştur. Peygamber Efendimiz (s.a.v) bizzat davaları dinleyerek hükümler verdiği gibi kadılarda görevlendirmiştir. Aynı yolu halifeler devam ettirerek izlemiştir. Abbasi Devleti kadı-ül kuzzat'lık makamı tahsis ederek adlî işleri düzenleme yoluna gitmiştir. İlk olarak Ebu Yusuf adlı hukukçu bu makama getirilmiştir. Bugün Adalet Bakanlığı'na karşılık gelen bu makam sayesinde kadılar tayin edilmeye başlanmıştır. Halifenin yargı gücünde halife adına bu makama devredilmiştir.⁹⁹

Osmanlı Beyliğinin kuruluş döneminde Osman Gazi tarafından ilk görevlendirilen memurlardan biriside kadıdır. Bununla birlikte kadıları yetiştirecek bir birikim olmadığından ilk dönemde kadıları Mısır, Suriye ve İran'dan getirilecektir. Yeni fethedilen topraklara kadılar tayin edilerek idarî birimlerde adli teşkilatlanma oluşturulmuştur.¹⁰⁰

Osmanlı Devleti'nde I. Murat döneminden itibaren kadı-ül kuzzat benzeri kazaskerlik makamı tahsis edilmiştir. Kadıların bundan sonra atamaların ihdas edilen bu makam yapacaktır. Devletin sınırlarının genişlemesiyle birlikte Rumeli ve Anadolu Kazaskerliği olarak ikiye ayrılmıştır.¹⁰¹

Hâkim veya hakimüş-şer olarak da adlandırılan kadılar dava ve anlaşmazlıkları karara bağlamak için devlet otoritesi tarafından tayin edilen görevlilerdir.¹⁰² Kadının tek görev yaptığı mahkemelere de şer'iyye mahkemeleri adı verilir. Mezkûr mahkemelerin bağımsız binaları yoktur. Davaların görüşüldüğü yer cami, mescid, medreselerin belli odaları olabileceği gibi kadının evi de olabilirdi.¹⁰³

Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda nahiye ve köy yerleşimleri hariç diğer idarî birimler yargı merkezi durumundaydı. Bu merkezin başında kadı görev yapardı. Kadıların yargı görevi dışında belediye, emniyet, sosyal güvenlik gibi halkın her konuda istifade edebileceği

⁹⁹ Ekinci, 2002: 771.

¹⁰⁰ Cin ve Akgündüz, 1995: 266.

¹⁰¹ Çadırcı, 1997: 84.

¹⁰² Cin ve Akgündüz, 1995: 270.

¹⁰³ Akgündüz, 2002: 54.

görevleri de vardı.¹⁰⁴ Çok farklı yetkileri ellerinde olan kadılar velisi veya vasisi olmayı evlendirme, garip gurebanın, yetimin, mallarını koruma, vasi ve vekilleri göreve başlatmak veyahut görevden alma, vakıfları ve mali işlerini kontrol, evlendirme, boşanma, vasiyetleri yerine getirme, vergi gelirlerini takip, noterlik işlemleri ve merkezden gelen emirleri uygulamak kadıların görev alanına girmektedir.¹⁰⁵ Bunların dışında kadılar siyasi ve idarî meselelere karışmazlardı.¹⁰⁶ Mülki idâri görevlilerinde kadıların üzerinde herhangi bir denetleme durumu yoku. Kadılar merkezi idare tarafından görevlendirilir ve doğrudan doğruya merkezle yazışmalarını yapardı. Kadılar, işlerinin yoğun olması durumunda kadılık görevlerini yapabilecek kimselerden vekiller, yani naib adını verdiğimiz görevliler seçebilirlerdi. Uzak yerlere tayin olan kadı görev yerine gitmediği zamanda yerlerine naibleri görevlendirirdi.¹⁰⁷

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde Antalya teşkilatının başında kadı, değil naiblerin bulunduğunu görmekteyiz.

2.3.2. Naib

Naib vekil anlamında kullanılmaktadır. Osmanlı hukuk sisteminde kadılar padişahın vekilleri olarak görüldüğü için naib veya nüvvab denilmiştir. Naib bir diğer anlamda da kadılar tarafından davalara bakmakla görevlendirilen kişilerdir. Naibler kadıların vermiş oldukları vazifeleri nahiyelerinde ifa ederler.¹⁰⁸ Naiblerin göreve başlaması kadının mürasele adını verdiğimiz bir belgeyi hazırlamasıyla başlardı. Kadılar görevlendirdikleri her yerleşim birimine gitmezlerdi. Böyle durumlarda kendi yerine vekâlet edebilecek yetki ve donanımına sahip naiblerini görevlendirirlerdi.¹⁰⁹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde incelediğimiz dönemde kadı nâibleri sırasıyla es-Seyyid Süleyman, Müderriszâde es-seyyid İsâ ve Müderriszâde Seyyid Osman'dır.

2.3.3 Muhzırbaşı ve Muhzırlar

Muhzırbaşı, işlerini yürütebilmek için yanına muhzır denilen bir çeşit adli polis eri almaktaydı. Bu muhzırlar mahkemenin istediği kişileri duruşmalara, getirip götürme işlerini yapmaktaydılar. Muhzırbaşının emri altında mahkemenin bu tür işlerini gören muhzırların ücretlerinin ödenmesi için, yaptıkları işin karşılığı olarak duruşmalardaki ilişkili taraflardan

¹⁰⁴ Cin ve Akgündüz, 1995: 271.

¹⁰⁵ Akgündüz, 2002: 54; Çadırcı, 1997: 86.

¹⁰⁶ Cin ve Akgündüz, 1995: 271.

¹⁰⁷ Ekinci, 2002: 771-772.

¹⁰⁸ Atar, 1996:73.

¹⁰⁹ Akgündüz, 1988:72.

ihzariye ücreti adı altında para tahsil edilmekteydi.¹¹⁰ 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde kadı naibinin yardımcıları olarak çok sayıda belgede ismi geçenler Muhzırbaşı Süleyman, Muhzırbaşı Sinan ve Muhzır Ahmed'dir.¹¹¹

2.3.4. Kassamlar

Kassam, ölen bir şahsın terekesini varisleri arasında paylaştıran memura denir.

Kassam, miras konusunda ortaya çıkan itilafları çözmeye çalışır ve mirasla ilgili olan konuları kassam defteri adını verdiğimiz bir defter kaydederdi. Miras hukukunu ilgilendiren davalar kassam mahkemelerinde görüşülürdü. Asker taifesinin de mirasları askeri kassamlar tarafından üleştirilir. Taşrada bulunan kassamlıklar tanzimat dönemiyle birlikte kaldırılmıştır. Kassamların görev alanları kadınlara terk edilmiştir.¹¹² 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde çok sayıda kassam kaydı mevcuttur.¹¹³

2.3.5. Mukayyid ve Kâtipler

Mukayyidler, mahkemelerde kâtiplik müessesesi kurulmadan önce bugünkü anlamda zabıt kâtiplerinin işlerini ifa ederdi. Mahkemede görülen davaları şer'iyye sicillerine kaydetme görevini yaparlardı. Kâtiplik müessesesi teşkil edildikten sonra katiplerin yardımcısı konumuna gelmiştir.¹¹⁴

Kâtipler mahkemelerde yazı ve hesap işlerine bakan görevlilerdi.¹¹⁵ Kâtipliğe, davaları tutanağa yazmada ve ilâmları düzenleme konusunda yetenekli kişiler getirilirdi. Kâtib mahkemelerde görülen davalarda iddia sahibinin ifadelerini, sanıkların beyanlarını ve olaya şahit olanların ifadelerini olduğu gibi kaydetmekti. Mahkemelerde görev yapması için kadının arzı şarttır. Kâtipler bu göreve berat ile gelirler.¹¹⁶

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde Kâtib el-Hâc Mehmed Efendi ve Kâtib Elmalılı Ali Efendi'lerin adı geçmektedir.¹¹⁷

2.3.6. Şühûdü'l-hâl

Günümüz anlamıyla kısmende olsa jüri heyeti konumundaydı. Mahkemelerde görülen davalara katılarak davaları gözlemleyen kişilere şühûdü'l-hal denir. Mahkemeye katılan

¹¹⁰ Akdağ, 1995: 72.

¹¹¹ A.Ş.S., V/10a; V/11a.

¹¹² Halaçoğlu, 2002: 795-838.

¹¹³ A.Ş.S., V/1a; V/4a; V/4b; V/5a; V/8a; V/18a; V/20b; V/21a; V/21b; V/22a; V/23a; V/23b; V/24b; V/30a; V/31a; V/31b; V/32a; V/37b; V/38b; V/39b; V/40b; V/41a.

¹¹⁴ Pakalın, 1993: 572.

¹¹⁵ Özkaya, 2002: 704.

¹¹⁶ Akgündüz, 1988:74.

¹¹⁷ A.Ş.S., V/2a; V/2b; V/10b; V/11b; V/12b; V/22a; V/37b; V/30a; V/38b.

şühûdü'l-hal üyeleri mahkemenin açık, şeffaf ve adil bir şekilde yapılmasını sağladı. Mahkemeye dışarıdan gelebilecek her türlü müdahaleler şühûdü'l-hal sayesinde bertaraf edilirdi.¹¹⁸ 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde mahkemede görev yapan 117 kişilik şühûdü'l-hâl görevlisi olduğunu görmekteyiz. Bu 117 kişilik görevliden 4 görevlinin gayrimüslim olduğu dikkatimizi çekmektedir.¹¹⁹

2.4. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Teke Sancağı'nda Askerî Görevliler

II. Mahmut askerî alanda denediği Sekban-ı Cedid ve Eşkinci Ocağı tecrübelerinden sonra 1826 yılında Vak'a-i Hayriyye harekâtı ile yeniçeri ocağını kaldırdı. Devletin içinde bulunduğu asayişsizlik, iç ve dış şartlar güçlü hazır ve caydırıcı bir ordunun varlığını gerekli kılıyordu. Bundan dolayı yeniçeri ocağının ilgasını ilan eden ferman diğer taraftandan yeni bir ordunun kurulmasını da haber veriyordu. Avrupa ülkelerinin ordularına benzer bir ordu kurulması kararlaştırıldı. Bu yeni ordu manevi bir yön vermek için Hz. Muhammed (s.a.v)' in adına atfen Asakir-i Mansure-i Muhammediye adı verildi. Komutan olarak Ağa Hüseyin Paşa, nazırlık makamında Hacı İbrahim Saib Efendi görevlendirilerek kanunname hazırlama çalışmalarına hız verildi. Kanunname ile ilgili çalışmalar devam ederken bir taraftan asker alım faaliyetleri yürütüldü. Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Kanunnamesi 1826 Temmuz ayında yürürlüğe girdi.¹²⁰ Kısa sürede asker alımları başladı ve yeni ordu kuruldu.

Asâkîr-i Mansure ordusu daha kuruluş devrinde devletin Rus savaşı, Mısır valisi Mehmet Ali Paşa isyanı gibi iç ve dış mücadelelerle uğraşmasından dolayı beklenileni veremedi. Devletin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntı, hazinenin para bulamaması istenilen başarı bir süre daha elde edilemedi. Ülkenin belli başlı gelir kaynakları bu ordu için oluşturulan Mansure Hazinesine devredildiği halde masraflar karşılanmıyordu. Böyle bir orduyla ülkenin çok geniş sınırlarını koruyup kollamak mümkün değildi. Çok sayıda eğitilmiş askeri silahaltında tutmak devletin ziraat ve ticaret faaliyetlerine sekte vuruyordu. Devlet bu duruma başka bir çözüm bularak Redif Askerî birliklerini kurdu. Redif askeri birliklerinin oluşturulması için padişah yeni bir ferman yayınladı.¹²¹ Bu fermanın gereği olarak sancak mutasarrıfları ve valilerin gözetiminde taşrada 1400 neferden oluşan bir tabur kuruldu. 23 yaşından 32 yaşına kadar ahaliden Redif askeri teşkilatı oluşturuldu. Bunların başına o beldenin âyan ve eşrafından hatırı sayılır kimseler subay olarak atandı. Mezkûr fermanda halkın ziraatle uğraşmadığı mayıs ve eylül aylarında talimler yapılmasının uygun olacağının

¹¹⁸ Fendoğlu, 1999: 465.

¹¹⁹ A.Ş.S., V/11a; V/11b; V/17a; V/18a; V/18b; V/22a; V/22b; V/28b; V/29b; V/31a; V/32a; V/37b; V/38b; V/39a; V/40a; V/40b; V/41b; V/44b.

¹²⁰ Yaramış, 2002:699-700.

¹²¹ A.Ş.S., V/25b, V/26a; Çadırcı, 1975:66-67.

değerlendirildiği, bu şekilde 15-20 günlüğüne vilayet merkezlerine toplatılarak askerlerin eğitim düzeyinin belirleneceği, redif askerlerine verilecek elbise, silah, aylık ve tayinatın devlet tarafından karşılanacağı, askere ilk yazıldıkları sırada bir takım elbise verileceği, ancak bu elbiselerin talimler sırasında giyilebileceği, askeri kıyafetle dolaşmak isteyenlere karışılmayacağı ancak subayların halktan ayırt etmek için her zaman nizamiye elbiseleri ile dolaşacakları, subayların kılıç, tüfek, çanta matara ve palaska ve diğer askeri eşyalarının devlet tarafından sağlanacağı, neferlere ait tüfeklerin depolarda tutulacağı, sadece talimler sırasında kendilerine verileceği, redif askerlerine ayda beş kuruş, subaylara ise sonradan kararlaştırılan münasip bir miktarın üzerinden maaş verileceği, redif masraflarının ne olduğu bilinemiyeceğinden dolayı altı aylık bir süreden sonra masrafların yazılı olduğu defterlerin İstanbul'a gönderilerek yapılan harcamalar ve maaş ödemelerinin toptan yapılacağı belirtilmiştir. Bir nevi ihtiyatî kuvvette diyebileceğimiz bu teşkilatla Asakir-i Mansure-i Muhammediye ordusuna destek sağlandı.¹²²

13 Ağustos 1834 tarihli belgeye göre Teke Sancağı Redif-i Mansure askerlerinin başına binbaşı rütbesiyle livâ-i mezbûr hânedânından Yanıkzâde Mehmed'in oğlu İsmail atandı.¹²³ Yine tarihsiz bir belgede Teke Sancağı'nda oluşturulacak olan 744 Redif-i Mansure askeri sayısının dağılımı aşağıda verilmiştir:¹²⁴

Antalya köyleri ve çevresi	224,
Elmalı	131,
Kaş	100,
Kalkan	45,
Finike	41,
İğdir	30,
Kardıc	15,
Kızılkaya	25,
Bucak	34,
Millü	35,
Karaöz	10,
Serik	15,
Beşkonak	15
Has	4,

¹²² A.Ş.S., V/25b, V/26a.

¹²³ A.Ş.S., V/37a.

¹²⁴ A.Ş.S., V/28b.

Karaveliler	2,
İstavruz	20,
Hisar Çandır	2,
Yarbaş Çandır	2,
Çitdibi	1.

Ayrıca, 13 Ağustos 1834 tarihli Teke Sancağı Mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa'ya hitaben yazılan fermanla Redif-i Mansure askerlerinin ihtiyaçları için Teke Sancağı'nda senede 2 taksit halinde 250 kese vergi talep edilmektedir. Mezkûr fermana göre Teke Sancağı'ndan her sene 62500 kuruş vergi istenmektedir.¹²⁵

2.4.1. Tekaüdlük

Tekaüd, emekli olma tezkere ise izin anlamına gelmektedir. Sicilde, Asakir-i Mansure askerlerinin tekaüdlük ve tezkereleri ile ilgili olarak toplam 3 sayfa ve 40 tane numaralandırdığımız belge bulunmaktadır. Tekaüdlük ve tezkere belgeleri diğer belgelerden farklı olarak sicilin son 3 sayfalarına yazılmıştır.

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Kanunnamesinde belirtildiği üzere zabitan ve neferata maaşları aylık ödenecekti. Kanunnameye göre, askerler memleketlerine dönüşümlü olarak gidebilecekti. Askerlerin emekli olmalarına imkân tanınacaktı. Askerler, son aldıkları maaşın yarısı kadar bir maaşla emekli edileceklerdi. Fakat görev yapmalarına engel olan bir hastalık sebebiyle emekli olunursa en son maaşın üçte ikisi veya hastalığın ağırlığı ve hizmet süresine bakılarak bir oran tespit edilecekti.¹²⁶

Bu belgelerden yola çıkarak askerlerin emekliye ayrılma nedenlerini ve nasıl izin kullandıklarını öğrenebiliriz. Tekaüdlük maaşı savaşta yaralanan askerlere verilmiştir Asâkir-i Mansûre askeri Hızır'ın muharebede sağ tarafı çenesini başından kurşun girip, dişlerini dökerek sol taraftan çıkmış olduğundan aylık 20 kuruş tekaüdlük maaşı bağlanmıştır. Ayrıca 13 aylık tekaüdlük maaşı da Antalya Âyanı Mehmed Ağa tarafından verilmiştir.¹²⁷

3 Temmuz 1834 tarihli bir belgede ise, Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından on birinci alayın üçüncü taburunun avcı bölüğünde ikinci On başı Tekeli Mehmed oğlu Mehmed'in ilerleyen hastalığa (illet-i kadîme) yakalandığından dolayı tekaüd tezkeresi verilerek askerlik vazifesinden ihraç olmuştur. Ayrıca tezkerede memleket işlerine

¹²⁵ A.Ş.S., V/33a, V/33b.

¹²⁶ Yaramış, 2002:700-701.

¹²⁷ A.Ş.S., V/45a.

karışmaması ve kendi işiyle meşgul olarak vilayetine gitmesine izin ve ruhsat verildiği belirtilmiştir.¹²⁸

29 Temmuz 1834 tarihli bir belgede Ali oğlu Ali'ye 10 ay memleketine gidebilmesi için izin verilmiştir. İzin süresini kendi mahallindeki mahkemesi siciline açıkça kaydettirmesi ve eğer izin konusunda süreyi aşarsa hâkim ve zabıtların sorumlu olacağı ve mezkûr askerin ceza alabileceği konusunda uyarılarak belirtilerek izin tezkeresi verilmiştir.¹²⁹

19 Eylül 1834 tarihli bir belgede Mehmed oğlu Bekir akıl hastalığına ('illet-ü cünuna) yakalandığından dolayı askerlik mesleğinden ihraç olunmuştur. Ancak mezkûr tezkerede askere hürmet edilmesi, boş yere rencide edilmemesi, himaye ve koruma altına alınması belirtilen bir tezkere verilmiştir.¹³⁰

Sicilde tezkere ve tekaüdlükle ilgili belgeleri değerlendirirsek Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye askerleri emekli (tekaüd) olduktan sonra maaşa bağlanmıştır. 1834 tarihli bir belgede savaşta yaralanan bir askere 20 kuruş aylık maaş bağlanmıştır. Askerlerin emekli maaşlarının biriktiği ve zaman zaman toplu olarak almaktadır.¹³¹ Tekaüdlüğe ayrılma savaşta yaralanma olduğu gibi ilerleyen bir hastalığa (illet-i kadime) yakalanan askerlere de uygulanıyordu. Bununla ilgili sicilde 14 adet belge vardır. Sicilde geçen bir belgede de bir askerin akıl hastalığına (illet-ü cünun) yakalandığı için tekaüdlüğe ayrıldığı görülmektedir.¹³² Bir askerde geçmeyen bir hastalık olduğundan bahisle talim yapmaya gücünün yetmediğinden dolayı askerlikten ihraç olduğu belirtilmektedir.¹³³ Sicilde geçen izin sıra tezkerelerinde ise 2 askerin 10 ay; 1 askerin 6 ay; 2 askerin 5 ay; 9 askerin 3,5 ay süreyle memleketlerine gitmek için izin aldıkları görülmektedir. Memleketine giden askerler gittikleri yerde de mahkemeye başvurup tezkeresinin kaydettirmesi gerekiyordu.¹³⁴

2.5. Antalya Kalesi Tamirâtı

Antalya Kalesi kentin kurucusu olarak gösterilen II. Attalos tarafından yaptırılmıştır. Bundan sonraki süreçte şehre egemen olan devletler tarafından kaleye tamiratlar yapılarak zamanla genişletildiğini görmekteyiz. M.Ö 79 yılında şehrin Romalıların eline geçmesinden sonra kalenin bazı yerleri tamir edilerek genişletilmiştir. Bizans döneminde de tamir ve genişletme işlemleri devam etmiştir. 11. Yüzyılın sonlarına doğru, şehre hâkim olan Selçuklular döneminde de benzer uygulamalar görülmüştür. Özellikle I. Gıyaseddin

¹²⁸ A.Ş.S., V/45a; V/45b.

¹²⁹ A.Ş.S., V/45b.

¹³⁰ A.Ş.S., V/45a.

¹³¹ A.Ş.S., V/45a.

¹³² A.Ş.S., V/45b.

¹³³ A.Ş.S., V/47a.

¹³⁴ A.Ş.S., V/45b; V/46a; V/46b.

Keyhüsrev 1207 tarihinde, şehri fethettikten sonra yıkılan kale duvarları tamir edilerek yer yer ilaveler yapıldı. Kaleye kitabe ve Selçuklu sembolleri ile bezendi. Kaleye yapılan imar faaliyetleri 1215 yılına kadar sürdü. Bu tarihte şehirde oturan Hristiyan tebaa isyan ederek, Kıbrıs'tan getirilen Gautier de Montbeliard'ın yardımıyla Müslüman Türkleri kılıçtan geçirdi. Bu kanlı el değiştirme sırasında kalede tahrip olmuştur. I. İzzeddin Keykavus, muhtemelen 1216'da Hristiyan tebaa ve onlara destek verenlerin üzerine düzenlediği bir seferle şehri geri alarak Selçuklu hâkimiyetini yeniden sağladı. Bir süre daha kalarak kale duvarlarını tamir ettirdi.¹³⁵

Beylikler döneminde de tamir gören kale 1373 yılında şehrin Osmanlı egemenliğine geçmesinden sonra kalenin tamir ve genişletilme işlemlerine devam edilmiştir. Karamanoğlu II. Mehmet'in 1423 yılında şehri kuşatmıştır. Kuşatma sırasında kaleden atılan bir gülle parçasının kendisine isabet etmesi sonucu ölmüştür. Ancak kuşatma sırasında kale duvarların fazlasıyla yıpranması sonucu yeniden tamir edilmiştir. 1472 yılında Uzun Hasan'ın müttefiki Pietro Macenigo tarafından şehir yağmalanmış ve kalede tahribat görmüştür. Bu olay sonrası kale ve surlar tamir edilmiştir. Büyük tamiratlar olmamasına karşın Antalya Kalesi'nin 16. yüzyıl boyunca zaman zaman tamir görmüştür. 1555-1556 tarihli bir belgeden Antalya İskelesi Gümrüğü'ne bağlı mukataaların yıllık gelirinden 17794 akçelik bir tutarın kale tamiratına ayrıldığı görülmüştür.¹³⁶ 1579 yılında Antalya İskelesi gümrüğünü iltizam eden Nebi, kalenin tamiri için dizdarı Mustafa'ya 3000 akça verdiğini görürüz. Devletin bu konuya önem vererek bu bölgedeki bazı vakıfların gelirlerini tahsis ederken surların korunması ve gözetilmesini şart koşturmuştur. Örneğin Ahi Kızı Zaviyesi'nin vakfını Mevlana Muhyiddin'e verirken bu konuyu şart koşturmuştur.¹³⁷

Kale, 1659 yılında Antalya Mutasarrıfı Körbey lakaplı Mustafa Paşa'nın ve 1809 yılında Tekelioğlu İbrahim Bey'in isyanları sonucu yine tamir edilmiştir. 17. Yüzyıl başlarında ise Celali ayaklanmalarından, deniz korsanlarının saldırılarından ve kale dizdarların birbirleriyle çekişmelerinden dolayı kale harabeye dönüşmüştür.¹³⁸

Antalya Kalesi'nin tamiri için yazılan fermanlar, emirler, tamir keşif kayıtları kaleye ne derece önem verildiğini göstermektedir. Tamire ihtiyaç hâsıl olduğu zaman kurumun yetkili amiri bir arzuhal veya taktirle mahkemeye gider veya doğrudan merkezi yönetime başvurur. Şehir mimarı, ustalar ve ehl-i vukuf denilen kimseler tarafından mahalline gidilerek keşfi yapılarak tamirat defteri çıkarılır. Mahkeme uygun gördüğü takdirde ilâm-ı şer'iyye yazarak

¹³⁵ Özdemir, 1992: 138.

¹³⁶ Armağan, 2005:103-104.

¹³⁷ Karaca, 2002:103.

¹³⁸ Armağan, 2005:103-104.

İstanbul'a gönderilerek nasıl davranılması gerektiğini bildiren ferman-ı şerifin verilmesini talep eder. Tamirat isteği İstanbul tarafından uygun görülürse ferman-ı ali yazılarak mahkemeye gönderilir. Mahkemede bir komisyon oluşturarak tamirat mahalline gönderir ve tamiratı yapılacak yapının dikkatlice incelenmesini ve tamir edilecek olan müştemilatların ayrı ayrı keşfi yapılır. Keşif sırasında hangi malzemelerin kullanılacağı, ne miktarda kullanılacağı, kaç usta, ırgat ile kaç günde bitirileceği ile ilgili tafsilatlı bilgiler deftere yazılır. Keşif raporu çıkarıldıktan sonra mahkeme uygun gördüğü takdirde bir ilam-ı şer'iyye yazıp İstanbul'a göndermekte ve ne yapılması gerektiği ile ilgili ferman-ı şerif verilmesini talep ederdi. Tamirat talebi merkezi hükümet tarafından uygun görülürse mahkemeye ferman-ı ali yazılırdı. Ferman-ı ali mahkemeye ulaştığı zaman bir komisyon kurulurdu. Komisyonu tamirat mahalline gönderilerek tamiri yapılacak yapının dikkatlice incelenmesi, müştemilatlarının ayrı ayrı keşfinin yapılması sağlanırdı. Tamiratta hangi malzemelerin ne kadar kullanılacağı, kaç usta ve ırgatla işin ne kadar sürede bitirileceği deftere kaydedilirdi. Mahkeme keşif raporu çıktıktan sonra tamirat defterinin bir suretini İstanbul'a gönderirdi. Tamirat mahalli imkânlarla yapılabiliyorsa başlanmakta, yapılmıyorsa İstanbul'dan hassa halifesi ve mali destek beklenirdi. Mahkeme tamiratın bittiği zamanda İstanbul'a ilam-ı şer ile tamiratın tamamlandığını belirtirdi.¹³⁹

19. yüzyıla ait şer'iyye sicillerinde kalenin tamiratı ile ilgili çok sayıda belge vardır. Örneğin 1 numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde 8 Mayıs 1815 tarihli bir belgede Antalya Kalesi'nin tamiri için Teke ve Hamid sancaklarının mutasarrıfı Vezir Seyyid Mehmet Vahid Paşa İstanbul'a hitaben arzı-ı takrir yazmış Antalya mahkemesi de bir ilam-ı şer'i yazarak İstanbul'a göndermiştir.¹⁴⁰ 25 Şubat 1816 fermanında ise, Teke ve Hamid sancakları mutasarrıfı Mehmet Vahid Paşa'ya tamirat masrafı için 160578 kuruş gönderilmiştir. Zamanına göre bir servet olarak değerlendirilen bu para kalenin tamiratını tamamlayamamıştır. Bina emini olarak 16 Haziran 1807 tarihinde Kaş âyan-ı sabık'ı olan Mehmed'in görevlendirilmesi sonucu Antalya mahkemesine yazılan bir fermanında geçen 4 yılın sonunda 38402,5 kuruşluk bir tamirat gerçekleşmiştir.¹⁴¹

1 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili 5b numaralı belgeye göre Antalya Kalesi'nin tamirinde amele, neccar ve duvarcıların hangi kazalardan temin edileceği ve alacakları yevmiyeler bildirilmiştir. Buna göre amele yevmiyeleri 30'ar para; neccaran ve duvarcı yevmiyeleri de 60'ar para olarak belirlenmiştir. Mezkûr belgeye göre;

Elmalı Kazası 20 nefer duvarcı, 10 nefer neccar, 60 nefer amele,

¹³⁹ Özdemir, 1992: 142-143.

¹⁴⁰ A.Ş.S., I/6a;I/6b.

¹⁴¹ Özdemir, 1992: 149.

Kaş Kazası 10 nefer duvarcı, 4 nefer neccar, 50 nefer amele,
 Kalkanlı Kazası 4 nefer duvarcı, 2 nefer neccar, 20 nefer amele,
 Finike Kazası 10 nefer duvarcı, 4 nefer neccar, 40 nefer amele,
 Serik Kazası 10 nefer duvarcı, 4 nefer neccar, 20 nefer amele,
 Bucak Kazası 10 nefer duvarcı, 2 nefer neccar, 20 nefer amele,

Merkez Kazası 20 nefer duvarcı, 10 nefer neccar, 60 nefer amele olmak üzere toplam 270 amele 120 usta (neccar, duvarcı) vardır. Her amele günde 30'ar para yevmiye aldığı zaman 8100 para; her ustada günde 60'ar para yevmiye aldığına göre toplam 7200 para eder. Her ikisinin toplamı 15300 para (382.5 kuruş) eder.¹⁴² 3 Mart 1816 tarihli bir belgeye göre daha önce Diyarbakır Kalesi örneğindeki gibi istihdam olunacak ameleden duvarcı ve neccara yevmiye 60 para; rençbere ise 30 para yevmiye verilmesi belirtilmiştir.¹⁴³ 10 Haziran 1827 tarihli belgede ise neccar ve duvarcı kalfasına 120'şer pare, neccar ve duvarcı amelesine 60 pare, ırgatbaşına 40 pare yevmiye aldıkları tespit edilmiştir. 1816 tarihinde neccar ve duvarcı yevmiyeleri 60 para iken 1827 tarihinde 120 para olmuştur. Aynı şekilde amele yevmiyesi 1816 tarihinde 30 para iken 1827'de 60 para olmuştur. Görüldüğü gibi aradan geçen 11 yılda usta ve amele yevmiyesinde % 100 artış olmuştur. Dönemin ekonomik ve mali yapısının da bozulmaya başladığı bir dönemde yapılan bu harcamalar devlete ek bir yük olmuştur.¹⁴⁴

1825 tarihli bir belgede Antalya Kalesi'nin keşfi için mütesellim Osman zâde Rum Ahmet Ağa ve mimar Abdülkadir görevlendirilmiştir. Keşif raporundan elde ettiğimiz bilgilere göre kale duvarlarının dış tarafı kum ve kireçle yenilenmesi, hisar bacalarının ve mazgalların inşa edilmesi, bazı bahçelere duvar inşa edilmesi, hıdırlık adı verilen yerden denize uzanan duvar tarafından derzlerin yenilenmesi, hıdırlık adı verilen yerden nevbethane kulesinin iç döşemesinin mevcut olan kirşlerin üzerine katran kapı tahtası ile yenilemek vb. çok ayrıntılı bir şekilde rapor tutulmuştur.¹⁴⁵ Keşif tamir raporlarından kalenin yapısı hakkında da bilgi sahibi oluyoruz.

Antalya Kalesi'de şehri kuşatan kadim kaleler gibi dış ve iç kale denilen iki bölümden meydana geliyordu. Dış kale daha çok savunmaya amaçlı kullanılırken, iç kale daha çok idarî ve mali amaçlı kullanılmaktaydı. Kale körfezden başlayarak şehri baştanbaşa kuşatacak şekilde inşa edilmiştir. Kalenin dışarı ile irtibatı kapılar vasıtası ile olmaktadır. Dış surlara yapılan burç ve kuleler askeri taarruzları önleme amacı taşımaktadır. İç kale surlarında ise

¹⁴² A.Ş.S., I/5b; Özdemir, 1992: 146-147.

¹⁴³ A.Ş.S., I/6a; 6/b.

¹⁴⁴ A.Ş.S., III/35b.

¹⁴⁵ A.Ş.S., III/1b; III/2a.

nevbethaneler, cephanelikler, zindanlar, çeşitli emtia ve eşyaların saklandığı depolar yer almaktadır.¹⁴⁶

Antalya Kalesi'nde bulunan mühimmatlar ve sayıları hakkında var olan bilgilerde bize kalenin savunma açısından ne derece önemli olduğunu göstermektedir. 1834 tarihli belgelerde kalede cephane sandığı, kundaklı tüfek, kurşun kalıbı, keser, nacak, tahta bıçağı, çekiç kurşun tavaşı, çakı, meşin, bez top, urgan, fener, meşale, demir kürek, külüng (taşçı kazması), burgulu keser, harar, ağaç küreği, yedi kulpu demir, tüfek, kılıç, cerrah sandığı, balta, fişek sandığı, kefenlik astar, kurşun, fişek sandığı, top hartucu, halat, torba, mahtaba sandığı, şalaka kovası, demirbaş taç, hırdavat demir, top fitili, tüfekli havan, barut varili, gülle, çuval, torba, cebe, balta, kanca, ip, kösele barut matarası, bıçkı, kurşun kabı, kurşun torbası, maşraba, hartuc kabı, nişangâh, zırh kafesi gibi mühimmatlar bulunmaktadır.¹⁴⁷

28 Aralık 1814 tarihli mühimmat kaydına göre Cebhane-i Âmire'den gönderilen 2114 kıyye barut, 490 fişek sandığı ve 49000 fişek bulunmaktadır.¹⁴⁸ 5 Ekim 1834 tarihinde kale müdürü Hüseyin Ağa'ya teslim edilen mühimmatlardan bazıları şunlardır: 4000 adet top, 976 adet tüfek, 335 adet barut dolu varil, 261 adet fişek sandığı ve 25000 kıyye siyah barut ve 200 adet kılıç; 16 Eylül 1834 tarihli bir fermana göre Teke Sancağı Naibi el-Hac Osman Paşa'ya hitaben daha önce gönderdiği talebin karşılığı olarak yuvarlak 5 müd 1000 adet, yuvarlak 3 müd 5000 adet, yuvarlak 1,5 müd 500 adet toplamda 7500 adet yuvarlak dane kaleye gönderilmiştir.¹⁴⁹ 21 Temmuz 1834 tarihli belgeye göre, kalede bulunan mühimmatlar şunlardır: cephane sandığı, kundak, kurşun kalıbı, borağ, keser, nacak, tahta bıçağı, çekiç kurşun tavaşı, çakı, meşin, bez top, urgan, fener, meşale, demir kürek, külüng (taşçı kazması), burgulu keser, harar, hürbüz, ağaç küreği, yedi kulpu demir, şerefeli, tüfek, kılıç, cerhah sandığı, balta, fişek sandığı vardır.¹⁵⁰ Bu malzemelerin çeşitliliğine çokluğuna bakarak Antalya Kalesi'nin 19. Yüzyılın ilk yarısında bile devlet için ne kadar önemli olduğunu bize göstermektedir.

Osmanlı Devleti'nde bazı kale ve yol güzergâhlarını korumak amacıyla yöre halkının bazen bu işe memur eder ve bunun karşılığı olarak onlara bazı muafiyetler tanır. 1818 tarihli bir belgede Antalya Kalesi muhafazasına memur olan İğdir Kazası ahalisinin avarız ve diğer vergilerden muaf olduklarına dair ferman gönderilmiştir. Fermanla fetihten beri devam eden bu uygulamanın devam ettiği belirtilmektedir.¹⁵¹ 1819 tarihli bir belgede ise ehl-i örf

¹⁴⁶ Özdemir, 1992: 141.

¹⁴⁷ A.Ş.S., V/25a; V/30a; V/30b.

¹⁴⁸ A.Ş.S., I/1b.

¹⁴⁹ A.Ş.S., V/30a; V/30b; V/31a; V/31b.

¹⁵⁰ A.Ş.S., V/25a.

¹⁵¹ A.Ş.S., II/11a.

taifesinin tekalif-i şakka vergisi isteği ile İğdir halkının rahatsız ettiği belirtilerek, ehl-i örf idarecileri halkı rencide etmemeleri gerektiği konusunda uyarılarak eski uygulamanın devam edeceği belirtilmiştir.¹⁵² 1819 tarihli bir diğer belgede ise İğdir Kazası ahalisinin avarız ve nüzûl vergilerinden muaf oldukları ancak mübaya'a, kalyoncu ve ağnam ve imdadiye vergilerini ödemeleri gerektiği belirtilmiştir.

1826 yılında yeniçeri ocağının lağvedilmesi kale görevlilerinin de değişmesine yol açmıştır. Daha önceki tarihlerde kalelerde görev yapan kale dizdarı ve kale kethüdası gibi görevler kaldırılmıştır. Bu görevlilerin yerine kalelerde asâkir-i mansure ve redif askerleri teşkilatına bağlı askerler görev yapmaya başlayacaktır. Bunların dışında görevlilerden biri de kale mühimmat müdürlüğüdür. 30 Ağustos 1834 yılına ait fermanda belirtildiği gibi 25 kuruş aylıkla Topçu Süleyman zâde Hüseyin'e kale müdürlüğü tevcih edilmiştir.¹⁵³ Daha sonra 5 Ekim 1834 ve 16 Ekim 1834 tarihlerinde Topçu Süleyman zâde Hüseyin'e kale mühimmatları teslim edilmiştir.¹⁵⁴

2.6. Antalya Limanı

Antalya limanı körfezin hemen üzerinde yüksekçe bir burun üzerinde yer almaktadır. Liman bulunduğu konum itibarıyla tarihte önemli bir yerdedir. Özellikle iç bölgelerin dünya ticaretine açılan bir kapısıdır. Bunun yanında Doğu Akdeniz ticareti açısından önemli bir konumdadır. Yüzyıllarca özellikle Mısır'la olan ticari ilişkiler şehir içinde önemli bir gelir kaynağı olmuştur.

Antalya limanı bununla birlikte 16 yüzyıldan sonra önemini kaybetmeye başlamıştır. Özellikle Mısır ve Rodos'un Osmanlı Devleti'nin eline geçmesiyle birlikte ticaret doğrudan İstanbul ve İskenderiye arasına kaymıştır. Bunun yanında coğrafi keşiflerde Akdeniz limanlarının eski önemini kaybetmesine yo açmıştır.¹⁵⁵

17. yüzyılın ikinci yarısında Antalya'ya gelen Evliya Çelebi limanın 200 parça gemiyi alacak bir kapasitesinin olduğunu belirtir. Aynı zamanda limanın korunaklı olmasından bahisle sekiz rüzgârdan emin olduğunu söyler. Liman ağzında 2 büyük kulesinin olduğunu ve kirpi gibi topraklarının dört tarafı koruduğunu belirtir.¹⁵⁶ 17. Yüzyıldan itibaren düşüş gösteren gümrük gelirleri yüzyılın ikinci yarısından itibaren 2000000 akçaya yaklaşmıştır. Özellikle

¹⁵² A.Ş.S., II/20a; II/20b.

¹⁵³ A.Ş.S., V/30a

¹⁵⁴ A.Ş.S., V/30a; V/30b; V/31a.

¹⁵⁵ Armağan, 2005:111.

¹⁵⁶ Kahraman, 2011:314.

gümrüğün haremeyn muhasebesinden alınması 18. Yüzyıl başlarından itibaren önemli bir gelir kaybına yol açmıştır. Bunda başka limanlarında önem kazanması etkili olmuştur.¹⁵⁷

19. Yüzyıl başlarından itibaren diğer bölgelerde de gümrüklerin açılması emtia gümrüğü gelirlerinde düşüşü arttırmıştır. Bunun yanında 18. yüzyıl boyunca süren hububat kaçakçılığı 19. yüzyılda da devam etmiştir. 19. Yüzyılda Antalya limanında resmi gümrük gelir miktarları: Haziran 1814 ve Mayıs 1815 arası 276,246 para, 1818 senesi 408.087 para, 1832-1833 yılları 2104 kuruştur.¹⁵⁸

Antalya şer'iyye sicillerinde 19. Yüzyılın ilk yarısına ait Antalya limanında yapılan ihracat ve ithalat ürünleri ile ilgili hacimli bir kayıt yoktur. Ancak Antalya emtia gümrüğüne girerek gümrük resmi ödenen ürünlerin listesine ulaşarak konuyla ilgili bir fikir edinebiliriz.

1813-1814 tarihinde Antalya limanından deniz yoluyla ihraç olan ürünler kükürt, cilde deri, kilim, bakır leğen, kurşun pabuç, çizme, çakı, kilim, erik, afyon, kitle, bakır, külah, kaşık, anason, şeker, tereyağı, havyar, çilek, peksimet, çörek, ırmik, seccade, kilim ceviz, heybe, keten, gömlek, yemeni, çam sakızı, demir, tuz, leblebi, hurma gibi ürünlerdir.

1813-1815 tarihlerinde Antalya limanından deniz yoluyla ithal edilen ürünler sirke, pekmez, kahve, pirinç, sabun, peynir, biber, pastırma, bez, leblebi, soğan, şehriye, hurma, tuz, tütün, zeytinyağı, sarımsak, kaba hasır, hasır, bardak, üzüm, pamuk, kayısı, şeker, demir kantar, urgan, kuşak, peştamal, fes, ipek, tereyağı, ceviz, hellim peyniri, bal, boya, fındık, bakla, arpa, ceviz, susam, pestil, kalay, lüle, yorgan, kemer, deri, zencefil, nohut, çivi, demir, kına, susam, arpa, tülbent, pamuk ipliği, günlük, nargile tütünü, enfiye, çuha, basma, bez, gömlek, astar, un, iplik, üzüm, seccade, kilim, heybe, yemeni, çam sakızı, çivi, aba, pamuk bezi, destar, demir gibi ürünlerdir.¹⁵⁹

Antalya ihracatında 19. yüzyılın sonlarına doğru tahıl, un, hayvan, inşaat kerestesi, susam, yün, deri ve meyan kökü gibi ürünler bulunmaktadır. Toplam ihracat ise 104.000.000 kuruştur. İthal edilen mallar ise, şeker, pirinç, karabiber, pamuk, pamuk ipliği çuha kumaş, ipek, tuz, cam eşya, hırdavat, saçma, Paris çivisi, kına, rakı, şarap, hurma, Rus petrolü gibi ürünlerden oluşmaktadır. Toplam tutarı ise 37.160.000 kuruştur. Verilerden anlaşılacağı üzere ihracat değeri, ithalat rakamlarının yaklaşık üç katı kadardır. Bunun sebebi halkın ekonomik refah seviyesi ile alakalı olması gerektir. 19. yüzyılın sonları ve 20. Yüzyılın başlarında Antalya limanı önceki yüzyıllardaki gibi önemini kaybetse de yine de Anadolu'nun önemli limanlarından biri olmuştur. Bu dönemde özellikle kereste ihracatı önemli bir yer tutar.¹⁶⁰ Her

¹⁵⁷ Karaca; 2002: 112.

¹⁵⁸ Moğol, 1990:106-108.

¹⁵⁹ A.Ş.S., I/36a; I/36b; I/37a; I/37b; I/38b.

¹⁶⁰ Karaca; 2002: 113.

kereste ihraç edilmez. İhraç edilen keresteler inşaat alanında kullanılabilecek olanlardır. Bu konyla ilgili olarak 25 Ağustos 1834 tarihli emr-i ali kaydında Teke Sancağı görevlilerine kesinlikle yabancılara gemilerde ve top yapımında kullanılan kereste verilmemesi gerektiği konusunda uyarılıyor.¹⁶¹

Osmanlı Devleti'nde gümrük vergileri hazine için önemli gelir kaynaklarından biridir. 19. yüzyılda Antalya limanında gümrük işlerinden sorumlu görevli gümrük emini. Antalya bir liman şehri olduğu için gümrük emini görevlisinin adı sıkça geçmektedir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre Gümrükçü Emin Ağa'nın azlinden sonra Antalya şehrinin gümrük emini, 28 Mart 1834 tarihi itibarıyla Gümrükçü Hacı Ahmed Ağa'dır.¹⁶²

¹⁶¹ A.Ş.S., V/24b.

¹⁶² A.Ş.S., V/1a; V/37b.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

5 NUMARALI ŞER'İYYE SİCİLİ'NE GÖRE ANTALYA'NIN SOSYO-EKONOMİK DURUMU

3.1. Ekonomik

3.1.1 Para

Osmanlı Devleti ekonomisi, altın gümüş ve bakır gibi madenleri içeren sikkelere dayanmaktaydı. Devletin para birimi gümüş içerikli akçedir. Bununla birlikte beraber mangır ve pul adı verilen küçük değerli bakır paralar günlük alışverişlerde kullanılırdı.¹⁶³

Osmanlı Devleti'nde kuruluşundan itibaren günlük muamelelerde, eşya fiyatları, vergiler, devlet görevlilerinin ücretleri hep akçe üzerinden hesaplanmıştır. Osmanlı Devleti, klasik geleneğin bir devamı olarak para arzının yeterli seviyede olması amacıyla kıymetli maden girişini teşvik etmiştir. Bu politikanın bir devamı olarak altın ve gümüş arzının artırılması amacıyla yabancı altın ve gümüş sikkelerin ülkede tedavülüne izin verilmiştir. Böylece imparatorlukta, Venedik Dukası, İspanyol Riyali, Fransız paraları dolaşımda olmuştur. Ayrıca Osmanlı akçesi her yerde egemen olmamış, fetihlerin bir sonucu olarak mahalli paralarda tedavülde kalmaya devam etmiştir. Mısır'ın fethinden sonra buradaki pâre, doğuda İran parası olan şahi, Kırım'da kefevî akçe, Macaristan ve Erdel'de penz kullanılmaya devam etmiştir.¹⁶⁴

Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılda yaşadığı siyasi ve ekonomik istikrarsızlık paranın değerinin de düşmesine yol açmıştır. 19. yüzyılda akçenin değeri düşmüş ve yerini kuruş ve para almıştır. Osmanlı ülkesinde kullanılan başlıca para gümüş sikke idi. Osmanlı sikkesinin 16. yüzyıldan bu yana devam eden değer kaybı 19. yüzyılda da devam eder. II. Mahmut döneminde 35 kez altın para, 37 kez gümüş para değişikliğe uğrar. Osmanlı kuruşunun İngiliz sterlini karşılığı rayici 1814'te 23 kuruş iken 1839'da 104 kuruşa düşer. 19. yüzyıla gelindiğinde Osmanlı para birimi olarak kuruş karşımıza çıkmakta ve akçe muhasebe akçesi olarak varlığını sürdürmüştür.¹⁶⁵ II. Mahmut bu duruma çözüm bulmak amacıyla ülke içerisinde dolaşan tedavülden kalkması gereken ve sayısı yüzlerle ifade edilen paraları mübayaa ederek yeknesaklığı sağlamaya çalışmıştır. Teke Sancağı'nda 27 Temmuz 1834

¹⁶³ Tekin, 2002:171.

¹⁶⁴ Tabakoğlu, 1996:101.

¹⁶⁵ Çadırcı, 1997:107.

yılından 12 Mayıs 1835 tarihine kadar mübayaacı Akob ve Mersum marifetiyle dokuz kez mübayaaya olan paralar İstanbul'a gönderilmiştir.¹⁶⁶

19. yüzyıla birlikte Osmanlı Devleti'nin bu yüzyıla kadar uygulaya geldiği paranın veznini ve ayarını düşürerek devlete sağlanmaya çalışılan ek gelir uygulamaları geçerliliğini kaybetti. Artık piyasanın etkili bir şekilde denetlendiği, narh uygulamalarının fiyatlar üzerinde belirleyici olduğu, devletin düşük ayar ve vezinde para kesmesi fiyatları etkilemediği gibi devlete de ek satın alma gücü sağlamaz. Dış ticaretin artmasıyla birlikte, madeni para ayarları üzerinde değişiklikler fiyatları günü gününe etkilemeye başlamıştır. Çünkü Osmanlı parasının satın alma gücünün belirlenmesinde dış etmenler etkili olmaya başlamıştır.¹⁶⁷

5 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'ne Göre Antalya'da Kullanılan Yerli ve Yabancı Paralar ve Değerleri

Paranın Adı	Değeri (Kuruş)	Belge Numarası
Yaldız Altını	40,5	V/12a; V/12b
Macar Altını	40,5	V/12a; V/12b
Atîk Rûmî	59	V/12a; V/12b
Atîk Cedîd Rûmî	49	V/12a; V/12b
Fındık ve İstanbul Rub'î	33	V/12a; V/12b
İspanya Altını	36,5	V/12a; V/12b
Mısır altını	28	V/12a; V/12b
Atîk Sultân Mahmûd Altını	37,5	V/12a; V/12b
Sultân Mustafa Altını	37,5	V/12a; V/12b
Safarin altını	37,5	V/12a; V/12b
Atîk Adlî	17	V/12a; V/12b
Cedîd Adlî	15,10	V/12a; V/12b
Cedid Rub'iyeye Altını	30,5	V/12a; V/12b
Hayriye Altını	20,10	V/12a; V/12b
Direkli Riyal	20	V/12b
Kuşlu Riyal	19,5	V/12b
İspanya Altını	36,5	V/12b
Direkli Riyal	20	V/12b
Kuşlu Riyal	19,5	V/12b
Sicilli Riyali	20	V/21a

¹⁶⁶ A.Ş.S., V/2a.

¹⁶⁷ Toprak, 2000:250-251.

Frank	20	V/18a
Yirmilik Altın	20	V/18a

Bunların dışında 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde "İslambol dirhem, Mısır dirhemi, Sacaklı, Fransa, Bıçaklı, Kum altunu dirhem, Sırma dirhem, Lira altın, Mâhmûdiye nısfı, Tarihli A'dliye gibi para adları geçmektedir.

Osmanlı Devleti'nde kullanılan paralar ve değerleri ile ilgili yukarıda verdiğimiz verileri 19. yüzyılın başından beri değerlendirecek olursak 1801 yılında Yıldız altını 7,5 kuruş Macar altını ise, 7 kuruş değerindeydi. 1805 yılında ise Yıldız altını 8,5 kuruşa Macar altını ise 8 kuruşa yükseldi. 1812 yılında ise, Yıldız altını 12 kuruş; Macar altını da 11,5 kuruşa yükseldi. 1826 yılında Yıldız altını ve Macar altının 19,5 kuruş olarak belirlenmiştir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde gerek gönderilen fermanlarda ve tereke kayıtlarından elde edilen bilgilerde 1834 tarihinde Yıldız ve Macar altınlarının değerinin 40,5 kuruş olarak tespit edildiğini görmekteyiz.¹⁶⁸

Şüphesiz bu durumun 19. yüzyıl başında meydana gelen Osmanlı- Rus savaşı, Balkan coğrafyasında meydana gelen isyanlar, Fransızların Cezayir'i işgal etmesi, Mehmet Ali Paşa isyanıyla başlayan Mısır sorunu devleti siyasi anlamda bunalttığı gibi devleti ekonomik anlamda büyük bir darboğaza sürüklemiştir. Asakir-i Mansure ordusunun kurulmasıyla ortaya çıkan mali külfetler ve ek mali kaynak arayışlar Osmanlı Devleti'nin kaderiyle ilgili olarak bu yüzyılın belirleyici unsurları olmuştur. Paranın pul olması yüzyılın sonuna kadar devam edecektir.

3.1.2. Fiyatlar

Osmanlı Devleti fiyat politikasını belirlerken, iki yöntem izlemiştir. İlk yöntemde, fiyatların belirlenmesini tarafların isteğine bırakarak serbest bir tavır almıştır. İkinci yöntemde olarak narh ve geneli ve devleti ilgilendiren konularda müdahaleci tavır takınmıştır, Böylece ilkinde fiyatlar örfi hukukun etkisinde, ikincisinde şer'i hukukun etkisinde kalmıştır.¹⁶⁹

Osmanlı Devleti de bütün devletlerde olduğu gibi Osmanlı Devleti de ekonomik istikrarı sağlamak amacıyla, fiyatların aşırı şekilde yükselip düşmesine engel olunmaya çalışılmıştır. Bu amaçlarla Osmanlı Devleti'nde fiyatların çeşitli bölgelerde ve koşullarda dalgalanma göstermemesi için narh sistemini uygulamıştır.¹⁷⁰

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ni incelediğimizde 1832-1835 tarihleri arasında Antalya ekonomisi hakkında birçok veriye sahip olabiliriz. Özellikle sicilde yer alan

¹⁶⁸ A.Ş.S., V/12b; V/ Öztürk, 2002: 824-826.

¹⁶⁹ Öztürk, 2002: 843-846.

¹⁷⁰ Öztürk, 2002: 845.

mahkeme kayıtları ve tereke kayıtlarında mülkler, hububat, giysiler, günlük hayatta kullanılan araç-gereçlere ilişkin fiyatları tespit edebiliriz.

5 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre Antalya'da Mülk Fiyatları:

nı	Adet	Mevki	Özelliği	Fiyatı (Kuruş)	Belge Numarası
1834	bbâb	Câmi'-i Cedîd Mahallesi	İki göz odalı	2000	V/2a
1834	1 bâb	Akmescid Mahallesi'nde	Menzil	120	V/5b
1834	1 bâb	Yarımağacında	Bağ	100	V/5b
1834	1 bâb	Meydan Mahallesi	Tahtânî evi ve meyveli ve meyvesiz ağaçları olan menzil	700	V/6a
1833	1 bâb	İstanos'da	Meyveli ve meyvesiz ağaçları olan menzil	70	V/7a
1834	1 bâb	Babadoğan Mahallesi	Arsa uzunluğu 32 arşın bir eni 14; bir eni 12.5 arşın	1000	V/7b
1834	1 bâb	Makbûl Ağa Mahallesi	Bir göz oda fevkânî ve meyveli ve meyvesiz ağaçları olan menzil	1700	V/10b
1834	1 bâb	Mürdbulur Mahallesi	Bir bâb fevkânî ve tahtânî mülk menzil	600	V/10b
1835	1 bâb	Gürün Sarıbey Karyesi	İki bin dönüm tarla	1200	V/11a
1834	1 bâb	Kızılsaray Mahallesi	Bir tarafı yol Menzil	160	V/11a
1834	1 bâb	Cami'i cedid Mahallesi	Fevkânî üç göz ön oda meyveli ve meyvesiz ağaçları olan menzil	2500	V/11b
1834	1 bâb	Kiçibali Mahallesi	İki göz fevkânî ve tahtânî ve meyveli ve meyvesiz ağaçları olan menzil	3000	V/13a
1834	1 bâb	Meydan Mahallesi	Bahçe (1/3 hissesi)	750	V/15a

1834	1 bâb	Makbûl Ağa Mahallesi	Fevkânî bir odalı menzil (yarım hissesi)	1262,5	V/16b
1834	1bâb	İğdir Hasan Mahallesi	Menzil	700	V/16b
1834	1 bâb	Bali Bey Mahallesi	Tahtânî menzil	300	V/16b
1834	1 bâb	Elmalu Mahallesi	Tahtânî menzil	500	V/17a
1834	1 bâb	Câmi‘i Atîk Mahallesi	Fevkânî ve tahtânî iki odalı menzil	450	V/18b
1834	1 bâb	Kirişçiler Mahallesi	Tahtânî dam evi (bir tarafından yol geçiyor)	100	V/22b
1834	1 bâb	Baba Doğan Mahallesinde	Han fevkânî 10 odalı ve tahtânî 10 odalı (1 ek ilave odalı) eni 32 arşın, boyu 38 arşın meyveli ve meyvesiz ağaçları olan	7000	V/28b
1835	1 bâb	Meydan Mahallesi	Bahçe meyveli ve meyvesiz ağaçları olan bahçe	2400	V/47a

Yukarıdaki veriden anlaşılaçağı üzere Antalya halkı genellikle bâb olarak belirtilen evlerde yaşamaktaydılar. Bu evler genellikle bir üst kat (fevkânî), bir alt kat (tahtânî), ve ağaçlı-ağaçsız avluya sahip evlerdi. Evlerin çok odalı değildir. Evler çoğunlukla bir ya da iki odadan müteşekkildi. Evlerin etrafını bir avlu ile çevrenlmekte ve çeşitli ağaçlar bulunmaktaydı.

Yukarıdaki verilere göre Antalya’da ev ve bahçe fiyatları konusunda ortalama bir fikre sahip olabiliriz. Teke Sancağı’nda 1833 ve 1835 tarihlerinde gayrimenkul satışları ile ilgili mahkeme kayıtlarına yansıyan belgeleri incelediğimizde 27212,5 kuruş alım-satım yapıldığı görülmektedir. Satışları incelediğimizde Câmi‘-i Cedîd Mahallesinde Todoroz ve Lazaroş 2000 kuruş karşılığında iki odalı ev satın almıştır.¹⁷¹ Bir diğer belgede Babadoğan mahallesinde Zanâiroğlu Hacı Avran 1000 kuruşa uzunluğu 32 arşın bir eni 14 ve bir eni 12.5 arşın arsa satın aldığını görüyoruz.¹⁷² Yine Makbûl Ağa Mahallesi sâkinlerinden Ruzcî Aslan 1700 kuruşa bir göz oda fevkânî ve meyveli ve meyvesiz ağaçları olan bir odalı ev satın

¹⁷¹ A.Ş.S., V/2a.

¹⁷² A.Ş.S., V/7b.

almıştır.¹⁷³ Mürdbulur Mahallesi Todoros'un oğlu Manol 600 kuruşa bir bâb fevkânî ve tahtânî ev satın almıştır. ¹⁷⁴ Cami'i Cedid Mahallesi Kabasakal oğlu Yorgi oğluna üç göz evi 2500 kuruşa satmıştır.¹⁷⁵ Yine bir diğer belgede de Hâce Beğos 7550 kuruş değerindeki hanını satmıştır.¹⁷⁶

Yukarıdaki verilere değerlendirdiğimizde Teke Sancağı'nda toplamda 26612,5 kuruşluk alım-satımda gayrimüslimlerin 15350 kuruşluk gayrimenkul edindiğini buna karşılıklıta Müslümanların ise 11262,5 kuruşluk gayrimenkul edindiğini sonucuna ulaşırız. Satılan gayrimenkullerin değerini oranlayacak olursak %58'ini gayrimüslimlerin; % 42,'si de Müslümanlarıdır. Mahkeme kayıtlarına yansıyan bu alım-satımlarda gayrimüslimlerin ekonomik durumun Müslümanlara göre daha iyi olduğu özellikle aldıkları gayrimenkullerin daha değerli olduğu sonucun varırız.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Siciline Göre Antalya'da Bazı Eşya Fiyatları:

Eşya Adı	Ortalama Fiyatı(Kuruş)	Belge Numarası	Eşya Adı	Ortalama Fiyatı(Kuruş)	Belge Numarası
Kilim	36,6	V/18a	Şal	17,5	V/20b, V/21b
Şalvar	15,25	V/20b V/21b	Heybe	16,3	V/20b
Gömlek	5	V/18a V/21b	Leğen	30	V/18a
İbrik	21,83	V/18a; V/43b	Sarı	9,7	V/18a;V/20b;V/21b
Antari	8,1	V/18a,V/20b;V/43b	Bohça	9,75	V/20b V/21b
Tencere	10	V/18a; V/21b	Abani	40	V/20b; V/21b;
Yemeni	8	V/18a	Çubuk	16	V/20b
Seccade	33	V/18a; V/43b	Enfiye kutusu	5	V/20b
Yorgan ve yüzü	10	V/18a	Yüzük ve panzehir	27	V/20b
Yastık	5	V/18a	Hammamiye	16	V/20b, V/21b
Boş desti, şişe, billur	15	V/18a	Maşraba	3,75	V/20b
Üstlük	16	V/20b	Teneke maşraba	10	V/30b
Dizlik	15	V/20b	Kemik tarak	7,5	V/20b
Misk kutusu	30	V/20b	Hırdavat	18	V/20b

¹⁷³ A.Ş.S., V/10b.

¹⁷⁴ V/2a.

¹⁷⁵ V/11b.

¹⁷⁶ V/28b.

Amelikan bezi	30	V/20b; V/21b	Kahve Takımı	5	V/18a
Zemzemiye	9	V/20b	Kuşak	14,5	V/43b
Halat	8	V/21b	Tüfek	25	V/43b
Fener	20	V/21b			

Yukarıda veriden anlaşılacağı üzere Antalya’da günlük hayatta her alanda kullanılan eşyalar oldukça geniş bir çeşitlilik göstermektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak incelenen dönemde insanların günlük hayatta kullandığı araç-gereçlere, giydiği kıyafetlere, tükettiği ürünlere kadar birçok konuda bilgi sahibi olmaktayız.

3.1.3 Ziraat

3.1.3.1 Tarım

19. yüzyılda, Osmanlı ekonomisinin en önemli gelir kaynağı tarımdır. Bu yüzyılda halkın geçim kaynağı tarım olmuştur. 19. Yüzyıla ait sicil kayıtlarını incelediğimiz zamanda üretim faaliyetlerinin temelini tarıma dayalı olduğu görülecektir.

Antalya iklim koşulları ve doğal yapısı itibariyle tarıma elverişli bir bölgedir. Bu nedenle nüfusun temel geçim kaynakları arasında tarım başta gelir.

İncelediğimiz dönemde yoğun olarak yetiştirilen ürünler arasında hinta, bulgur, şair, sisam, penbe, mısır, nohut, darı, arpa, çeltik, ceviz, dut, armut, turunç gibi ürünler şer’iyye sicillerinde kayıt altına alınmış ürünler arasında gelir. Bunların dışında tereke sahiplerinin bahçe, arsa gibi gayrimenkullere sahip olduklarından hareketle buralarda pek çok tarım ürününün yetiştirildiği bilinmekle birlikte ne tür ürünlerin yetiştirildiği bilinmemektedir.

Bu ürünlerin dışında Teke Sancağı’nda afyon ve enfiye tarımında yapıldığını biliyoruz. 7 Temmuz 1834 tarihli ferman kaydında Teke Sancağı’nda Afyon yetiştirildiği ilgili mübayaa fiyatları hakkında yöneticileri bilgilendirmiştir. Mezkur fermana göre 1834 yılında 250 dirhemlik halis afyon beher çekisinin 3 kuruşluk bir artışla beher çekinin 53’er; daha kalitesiz olan ikinci el diye sınıflandıracağımız afyon içinde 5 kuruş zam yapılarak 20 kuruşa olarak zamalandığı ve bu şekilde mübayaa edileceği belirtilmiştir. Fermanda ayrıca mahsüllerin bir dirhemini bile zayi etmemeleri konusunda uyarılmıştır. 19 Eylül 1834 yılında kayıtlı olan bir başka fermana göre Teke kalemi enfiye çileğinden bahsederek enfiye ziraatı izin verilen yerlerde üretim yapan insanlara müdahalede bulunulmaması alım-satış işlemlerinin sadece görevlilerin yapması gerektiği, yerel idarecilerin kesinlikle karışmaması

gerektiği anlatılmıştır. Her iki fermanında anladığımız kadarıyla Teke Sancağı'nda afyon ve enfiye ziraati uzun zamandır yapılmaktadır.¹⁷⁷

İncelediğimiz dönemde büyüklükleri değişmekle birlikte, sicillerde geçen Yuva Çiftliği, Arabların Çiftliği, Aralık Çiftliği Karadığın Çiftliği, Kızılcaagaç Çiftliği, Çeltikci Çiftliği, Dağarcık Çiftliği, Pınarbaşı Çiftliği ve Salur Çiftliği'nde zirai faaliyetler yapılmaktadır.

Bu çiftliklerden Karadığın Çiftliği ile ilgili ilgili 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde 6 adet belge mevcuttur. Karadığın çiftliği Abdal Musa Tekkesi'nin mülküydü. Abdal Musa Tekkesi, Teke Sancağının Elmalı kazasında yer alan Tekke köyündedir. 14. Yüzyılda kurulduğu belirtilen tekke halkın teveccühleri ile kısa sürede arazi ve mülklerini genişletti. Bu arada da bazı fırsatçılarda bu imkânlardan yararlanmak istemişlerdir. Örneğin Temmuz 1825 tarihli mahkeme kaydında Abdal Musa Tekkesi Postnişin Es-Seyyid Mustafa Dede mahkemeye vekili Ekmekci Seyyid Ali'yi göndererek Çericizâde İsmail'den şikâyetçi olur. Şikâyetinde Karadığın Çiftliği tarlalarını İsmail'in ziraat yapmasına engel olduğunu söylüyor. İsmail'de cevap olarak dedelerinin Karadığın Çiftliği'nde bazen ziraat yaptıklarını söyler. Mahkemede bunun üzerine keşif yapmak üzere bir heyet oluşturur. Çiftliğin eski sahibi Ahmed Ağa merhum olduğu vakit arazinin sınırlarının Kargın hududuna ulaşan Gülbek Belke bir tarafı Koca Eğ mahalli, bir taraftan da Çatalı Armut ve Tepebaşı ve Yarbaşı ve Dandana bucağı ve bir tarafta Yazırlılar sınırlarına ulaştığı tespit edilmiştir. Mahkeme Çericizade İsmail'i çiftliklere bir daha taarruz etmemesi yönünde karar verir.¹⁷⁸

1830/1831 (H.1246) senesinde Karadığın Çiftliği'nin 2100 dönüm arazisi Said Efendi, Dal oğlu Mustafa ve Kös oğlu Hacı Mustafa tarafından tapu senedi Mehmet Şakir Efendi'ye verilmiştir. Aynı tarihli olduğunu düşündüğümüz diğer bir belgede de İmir oğlu Mustafa Karadığın Çiftliği arazisinde yer alan 100 dönümlük çiftliği Mehmet Şakir Efendi'ye 2000 kuruş karşılığında vermiştir.¹⁷⁹

II. Mahmud tarafından yeniçeri ocağının kaldırılması ile ocaklarla ilişkili olan Bektaşî tekke ve zaviyelerinin bütün mal varlıklarına el konulmuştur. Konuyla ilgili yazılan fetva ve bizzat padişahın iradesi ile bu mal varlıkları Asakir-i Mansure askerlerinin masraflarının karşılanması için el konuldu. Açık arttırma usulü satışı yapılarak mukataa hazinesine gelir olarak kaydedilmiştir. 4 Haziran 1831 tarihli fermanla fetvâ-yı şerife mucibince Bektaşî zaviye ve tekkelerinin mülklerinin Asâkir-i Mansûre askerlerine harcamak için mukataat

¹⁷⁷ A.Ş.S., V/18b; V/19a; V/28a; V/28b.

¹⁷⁸ A.Ş.S., III/9a.

¹⁷⁹ A.Ş.S., V/39b.

hazinesine devrolunmuştur. Fermanda belirtildiği üzere, bu mülklerinden biri olan Karadiğin Çiftliği Mehmet Şakir Efendi tarafından 10000 kuruşa satın alınmıştır.¹⁸⁰

Osmanlı Devleti zaman zaman ordunun ve İstanbul halkının zahire ve et ihtiyaçlarını karşılamak için kendi belirlediği fiyattan zahire ve canlı hayvan alırdı. Bu da ülke içerisinde halkın elindeki mallarının devlet eliyle yine devlete satılması anlamına geliyordu. Bununla ilgili olarak 1833/1834 (H.1249) tarihli gönderilen hintaların mübâyaa edilmesiye ilgili fermanda Teke Sancağı'nda H. 1249 senesine mahsuben 7711 kıyye hintanın tamamen satın alınması hususunda emir verilmiştir. Halk böylece elindeki ürünleride pazarlama şansı buluyordu.¹⁸¹

28 Temmuz 1834 tarihli bir belgede H. 1251 yılına ait mübâyaa fermân kaydında da 7711 kıyye hintanın satın alınması istenmiştir. Bu fermanda mübâyaa edilecek hinta miktarı dışında mübayaa işinde görevli olanların halka eziyet çektirdiklerinden bahsedilmektedir. Bundan böyle bu tür suiistimallerin önüne geçebilmek için İstanbul'dan gönderilecek görevlilere kile başı 25'şer bazende 15'şer para maaş tahsisi edileceği belirtilmektedir. Fermanda bundan böyle halktan hiçbir görevlinin pare talebinin bulunmayacağı söylenmiştir. Ayrıca mübayaa işinde görevli kişiler satın alma işini yaparken kileciler tutacaklardır. İstanbul'dan gönderilecek mühürlü ve takkalı kilelerle ölçüler tam yapılacaktır. Hinta 100, şeriye ise 50'şer para fiyatla satın alınacaktır. Zahire işini yapan görevlilerin paraları hesaplanarak İstanbul'a geldikerli zaman verilecektir. Fermanda anlatılanlara uymayanlara gerekli cezalar verilecektir.

Bu fermanlardan anladığımız kadarıyla devlet hinta mübayaası ederek ordunun ve İstanbul halkının ihtiyacını gördüğü gibi halkında elindeki ürünlerin değerlendirilmesini sağlıyordu. Her ne kadar bu işle görevliler bazı suiistimaller yapsada devlet onlara maaş tahsis ederek bu durumu önlemeye çalışmıştır.¹⁸² Teke Sancağı'nda alınan zahireler limandan kolayca gemilerle İstanbul'a taşınabileceğinden dolayı devlet içinde nakliyatı kolay olmuştur.

İncelediğimiz sicilde yer alan veriler, özellikle tahıl ürünlerinin üretimi ve bunların ücretlendirilmesi hakkında kısmi de olsa bilgi sahibi olabiliriz. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan veriler ışığında, üretilen tarım ürünlerinin fiyat değerini açıklamak için bir veri ortaya çıkmaktadır.

¹⁸⁰ A.Ş.S., V/40a.

¹⁸¹ A.Ş.S., V/19b.

¹⁸² A.Ş.S., V/42a.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Antalya'da Üretilen Bazı Tahıl Ürünleri ve Fiyatları:

Ürün Adı	Miktarı	Fiyatı (Kuruş)
Hinta	271,5 kıyye	340
Şa'ır	145 kıyye	108
Sisam	60 kıyye	90
Penbe	116 kıyye	42
Bulgur	1 kıyye	20
Penbe	15 kıyye	26,5

3.1.3.2 Hayvancılık

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde Antalya'da ekonomik faaliyet türü olarak hayvancılıkta yapılmıştır. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan tereke kayıtlarında, Antalya ve çevresinin tarıma olduğu gibi hayvancılığa da elverişli bir bölge olmasının doğal bir sonucu olarak, en fazla yeri teşkil eden mal varlıklarından biri de küçükbaş ve büyükbaş hayvanlardır. İnsanlar, hayvanların etinden, sütünden, yağından, derisinden faydalandığı gibi taşımada, çift sürmede, gübresinden yararlanmak amacıyla yetiştirmiştir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye sicilini incelediğimizde özellikle tereke dökümlerinde kayıtlı her ailenin sahip olduğu küçük ve büyük baş hayvan isimleri fiyat değerleri ile belirtildiği tespit edilmiştir.

Hayvancılık faaliyetleri ordunun ihtiyaçları içinde önemlidir. Ordunun ihtiyaçlarının karşılanması sancaklara fermanlar gönderilerek, sancaklardan istenilen miktarda hayvan beslemeleri ilgili düzenlemeler yapılır. Örneğin yapılan bu düzenlemelerde 23 Ağustos 1834 tarihli bir belgede Antalya Sancağı kazalarına 104 adet hergele demirbaş olarak kaydedilmiştir. Antalya Sancağı'ndan her sene de 10 adet ahurlanmış bargir ordunun ihtiyacının karşılanması için verilecektir.¹⁸³

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne kayıtlı belgeler dâhilinde Antalya'da yetiştirilen büyükbaş hayvanları tür ve özelliklerine göre yıllara göre fiyat değerlerine göre veri oluşturmak mümkündür.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne Göre Yetiştirilen Bazı Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvan Türleri

Hayvan Türü	Adet	Fiyatı (Kuruş)
Deve	4	2000
Öküz	8	1200

¹⁸³ A.Ş.S., V/33b.

Merkep	3	200
Davar	100	1600
Oğlak	50	275
Esb	1	400
Merkep	1	85

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne kayıtlı belgelerde bu veriler dışında belgelerde geçen at, himar (bazı belgelerde merkep olarak geçiyor), katır, inek büyük baş hayvanlar; keçi, koyun küçükbaş hayvanlar olarak geçmektedir.

3.1.4 Ticaret

Antalya, antik çağlardan itibaren hâkimiyeti altında bulunduğu devletler açısından askeri ve ticari açıdan önemli bir liman kenti olmuştur. Antalya'nın Bizans hâkimiyetinden Selçuklu hâkimiyetine geçmesiyle, Akdeniz'de Türklere bir kapı açılmıştır. Selçuklular, kentte ithalat ve ihracat emniyet altına almış ve kente yerleştirilen tüccar ve sermayedarlarla ticari faaliyetleri bir düzen altına alınmıştır. Bunun dışında, Antalya limanı oluşturulmaya başlanan Türk donanmasına da bir üs olmuştur. Selçuklular döneminde, korsan ve eşkıya saldırılarında zarar gören tüccarların mallarının hazineye tazmin edilmesi, kervan yollarının emniyeti ve yolcuların istirahatı için pek çok önlemin alınmış olması ve kervan yollarında kurulan kervansaraylar, Selçukluların bu yöredeki ticarete verdikleri önemi gösterir niteliktedir.¹⁸⁴

Osmanlı Devleti'nde, iktisadi zihniyetin dayandığı prensipler doğrultusunda en önemli ve gerekli iktisadi faaliyet olarak tarım öncelikli olmuştur. Diğer iktisadi faaliyetleri de bu prensipler yönlendirmiştir. İktisadi amaçlar doğrultusunda hareket eden Avrupa'nın aksine, Osmanlı'nın ticarete bakışını iç piyasa talebinin karşılanması ve gelirci yaklaşım belirlemiştir. Devletin ticaret yollarının güvenliğini sağlama ve denetim altında tutma yönündeki uğraşlarının altında da bu yaklaşım yatmaktadır.¹⁸⁵

Ticaretten elde edilen gümrük gelirlerinin devletin önemli gelir kalemlerinden biri olmasından dolayı, Osmanlı ekonomisinde geleneksel olarak ticaret serbestisi ve özellikle transit ve dış ticaretin geliştirilmesi bir ilke olarak benimsenmiştir. Ticari faaliyetlerde tekeli eğilimlerin güçlenmesini, üretici ve tüketicinin zarar görmesini önlemeye yönelik bir denetim mekanizması da kurulmuştur.¹⁸⁶

¹⁸⁴ Turan, 1971: 134-136.

¹⁸⁵ İnalçık, 2004:82-87.

¹⁸⁶ Tabakoğlu, 2003:234.

Osmanlı Devleti'nde ticari faaliyetleri sürdüren kesim içinde, Müslüman ve reaya tüccar grubu ile hayriye, Avrupa ve müstemin tüccarlar grubu yer almaktadır. Müslüman ve reaya tüccar grubu az bir kârla yerli esnaf tarafından imal edilen eşyanın ticaretini yapan grup olup, tüccardan ziyade esnafın bir kolu olarak görülebilir. Avrupa, hayriye ve müstemin tüccarları ise dış ticaretle uğraşan grubu oluşturmaktadırlar. Avrupa tüccarları grubu, Osmanlı tebaasından olup, 1806'da kendilerine tanınan imtiyazla, Avrupa ile ticaret yapan gayrimüslimlerin oluşturduğu gruptur. Hayriye tüccarları grubu ise, Müslüman tüccarların oluşturduğu grup olup, gayrimüslim tüccara tanınan imtiyazlı durumun Müslüman tüccara da tanınmasıyla ortaya çıkmıştır. Müstemin tüccarlar ise yabancı devletler tebaasındaki tüccarların oluşturduğu grup olup, yabancı devletlere imtiyazlar verilmeye başlandığı andan itibaren Osmanlı topraklarında ticari faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.¹⁸⁷

Osmanlı Devleti'nde iç ticaret, Selçuklarda olduğu gibi zanaat ve ticaret erbabının açık veya kapalı çarşılarındaki dükkânlarında sürdürdükleri faaliyetlerden oluşmuştur. Çarşılar, Osmanlı kentlerinde ticari yaşantının sembolü niteliğinde olup, ortasında veya yanı başında da pazar yerleri yer almıştır. Ticari hayat Osmanlılar döneminde sıkı uygulamalarla geliştirilmiştir. Dükkân açıp, sanayi ve ticari işlerle ilgili faaliyetlerde bulunma yetkisi denetim altında tutulmuştur.¹⁸⁸

Osmanlı Devleti'nde ticaretle ilgili bir diğer konu tezkere usulü ve yed-i vahid uygulamasıdır. Yed-i vâhid üreticiden bazı malların alınması ve büyük mübadele merkezlerine taşınması ve devlet kontrolünde satılmasıdır. Devlet kontrollü bir şekilde üreticiden aldığı malı yabancı tüccarlara satması şeklinde gerçekleşir. Bazı olumsuzluklara rağmen devlet yed-i vâhid uygulamasına yıllarca sürdürmüştür. Devlet bu sayede ihracatın kontrolünü sağlıyordu. Ayrıca yeni kurulan ordunun harcamalarını karşılamak için yeni bir fon oluşmuş oluyordu. Devlet bu sayede birçok yatırım yapma imkânı elde ediyordu.¹⁸⁹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde el-Hâc Osmân Paşa'ya hitâben 1834 tarihli yed-i vâhid fermânında bu durum "...Teke Sancağı münbit ve mahsûldâr ve usûl-i ticâretin icrâsına sezâdâr bir mahall olduğundan biraz sermâye i'tâsıyla ahâlî ve fukarâ bi'l-ikrâr zirâ'at ve hirâsete tahrîs ve teşvîk olunarak Asâkir-i Mansûre-i Şâhânem mesârifine medâr-ı istihsâl menâfi' olmak..." ifadeleriyle yed-i vâhid uygulamasında önceliğin askeri harcamaları karşılamak olduğu açıkça belirtilmektedir.¹⁹⁰

¹⁸⁷ Kütükoğlu, 1974:71-73.

¹⁸⁸ Tabakoğlu, 2003:243.

¹⁸⁹ Genç, 2013:378-382.

¹⁹⁰ A.Ş.S., V/15b.

Devlet yed-i vâhid uygulamasını sıkı sıkıya takip etmiş el-Hâc Osmân Paşa'ya hitâben 1834 tarihinde yazılan bir başka fermanında yer alan "...İzmir ihtisâbı me'murları ma'rifetiyle bi't-tahsil kendü iskelelerinden mâhalli âhara nakl ve fûruht eylemelerine ruhsat vermek ve mâhalli âhara nakl ve fûruhtu memnu'den olan yapağı ve tiftik ve şem-i asel ve sülek ve mâzû ve alaca ve cildi erneb ve kürk ve sahtiyan ve ham deri vesâ'ir bu misillü eşyaya ruhsat verilmeyib doğru Medîne-i İzmire nakl ve tenzil kılınmak irâde-i seniyye-i şâhânemle mü'esses olan İzmir menşe-i nizamdan olarak hilâfına cevaz gösterilmemesi ..." ifadeleriyle bu durum açıkça görülmektedir.¹⁹¹ Yine mezkûr fermândan anladığımıza göre daha önceleri yed-i vâhid uygulamasında enfiye ön planda iken devlet ticarete çeşitliliği sağlayarak yapağı tiftik, iplik, bal mumu, üzüm, incir, mazu, kürk, deri vb. gibi ürünler de zamanla bu kapsama girmiştir.¹⁹²

3.1.5. Vergi

Osmanlı Devleti'nde vergi sisteminde belirleyici iki ana unsur vardır. Bunlardan ilki şeriatın öngördüğü tekâlîf-i şer'îye dediğimiz şer'i vergilerdir. Diğer de devletin ihtiyaçlarına binaen ortaya çıkmış miktarı önceden belirli olmayan tekâlîf-i örfiye dediğimiz örfi vergilerdir. Tekâlîf-i şer'îye öşür, zekât, haraç ve cizyeden oluşmaktadır. Tekâlîf-i örfiye ise, hazineye yeterli gelirin bulunmaması, devletin acil ihtiyaçları için padişahın emriyle toplatılan vergiye denir.

Osmanlı Devleti'nde sayısız vergi çeşidi olsa da devlet bütçesi için mukataa, cizye, avârız ve ağnam en önemli vergilerdendir.

3.1.5.1. Mukataa

Mukataa, başlangıçta devlete ait olan bir kısım vergi ve resimleri belirli bir ücret karşılığında iltizam olarak verilmesi anlamı taşıyordu. 15. Yüzyılın sonuna doğru görünen değişimlerle mukataa kelimesi hazineye ait bir kısım vergilerden oluşan birer mali birim olarak ortaya çıkmıştır. 19. yüzyılın ortalarına kadar bu terim geçerliliğini korumuştur.¹⁹³

Mukataa sisteminde vergi ve resim gelirleri iltizama verilirdi. Devlet bunun dışında da devlete ait işletmelerini, bir tesisin işletme hakkını veya bir malı satın alma tekeli verebilirdi. Mukataalar 3 yıllık bir süre için açık arttırmayla verilirdi. Mukataaların devlet bütçesindeki oranı %24-37 arasındadır.¹⁹⁴ Mukataa gelirlerinin çoğu vergi ve resimlerden oluşur. Örnek verilecek olursa gümrük, damga, tütün, sabun, kahve, zeytinyağı, ipek kaparı

¹⁹¹ A.Ş.S., V/34a.

¹⁹² A.Ş.S., V/18b; 28a.

¹⁹³ Genç, 2006:129.

¹⁹⁴ Tabakoğlu, 2003:180.

vb. gibi resimlerden oluşur. Bunun yanında bac ve damga resimleri ile kapan resimleri denen un, yağ, bal gibi mallardan alınan toptan resimlerden oluşurdu. Bâc-ı ubûr, kalemiyye resmi, cûlûs resmi, maden, tuzla, darphane vb. gelirler mukataanın konusunu oluştururdu.¹⁹⁵

Mart 1834 tarihli ferman kaydında öğrendiğimize göre Akşehirli İsmail, İstanbul'a verdiği arzında Asâkir-i Mansure tekaüdü Hacı İbrahim oğlu Halil tarafından Teke Sancağı'nda Kürt nahiyesine ve İstanos nahiyesinde Şeyh Bayezid zaviyesine bağlı olan bazı çiftliklerin, bağların, köylerin gelirlerini iltizama tabi tutmak istediği belirtmiştir. Bu şekilde zaman zaman iltizam sahiplerinin yetki alanları konusunda sıkıntılar olduğunu görmekteyiz.¹⁹⁶

21 Mayıs 1854 tarihli Teke Sancağı Muhassılı Osman Paşa'ya yazılan fermanda mukataa hazinesine ait Teke Sancağı topraklarının verimli, bereketli topraklar olduğu ve ticarete uygun olduğundan bahisle biraz sermaye ile ahalinin teşvik edilmesi istenmiştir.¹⁹⁷

3.1.5.2. Cizye

Cizye, İslâm devletinde gayrimüslim tebaanın erkeklerinden alınan baş vergisine denir. Cizye vergisi gayrimüslim tebaa ile yapılan anlaşma sonucunda alınır. Hanefi inancında İslam devleti sınırları içerisinde yaşayan gayrimüslimlerden cizye tahsil edilmesi gerekir. Devlette bunun karşılığı zimmilerin can, mal ve inanç hürriyetlerini korurdu.¹⁹⁸

Osmanlı Devleti'nde uzun bir dönemde haraç tabiri kullanılsa da 16. yüzyılda cizye ve cizye-i şer tabirleri yaygın olarak kullanılmıştır. Devlet muhafazakâr bir siyaset izleyerek fethedilen yerlerde önceki dönemlerde alınan baş vergilerini kabul ederek cizye vergisi altında sistemleştirmiştir. Osmanlı Devleti'nde cizye vergisini zimmilerin ekonomik durumlarına göre âlâ, evsat ve ednâ olarak 3 guruba ayırıyordu. Zenginler için âlâ, orta halliler için evsat, fakirler içinde ednâ tabiri kullanılıyordu. Bu zümrelerin ödedikleri cizye miktarları saf gümüş olarak 48 şer'i dirhem, 24 şer'i dirhem ve 12 şer'i dirhem; altın olarak 4 dinar, 2 dinar ve 1 dinar şeklindedir.¹⁹⁹

II. Mahmut döneminde cizye vergisi ile ilgili ilk önemli değişiklikler yapılmıştır. 1834 tarihli fermanda "...fukarâ-yı ra'yye haklarında bî vech zulm ve te'addî vukû'bulmakda olduğundan gayrı ve âhir mahallerin cizyedâr ve tebe'a ve kolcuları ehl-i zimmet re'âyânın mahsûs olan cizye-i şer'iyyelerini emr u fermân-ı pâdişâhânem üzre ale'r-ruus esnâf-ı selase i'tibâriyle cibâyet ve tahsîl olunmayarak dürlü nâmla mikdâr-ı mu'ayyene hemân bir mislini

¹⁹⁵ Genç, 2006:130-131.

¹⁹⁶ A.Ş.S., V/3a; V/3b.

¹⁹⁷ A.Ş.S., V/15b.

¹⁹⁸ Erkal, 1993:42.

¹⁹⁹ İnalçık, 1993:45-46.

ilâve olunmak ve sonra muhâsebesini ondurmak (?) için ba‘zılarına virilen harâc kâğıdını bilâ sened ve adına tezkere i‘tâ eylemek misillü mezâlim ve te‘addiyât-ı fecî‘a ve bilâ mûceb mu‘âmele-i anifiyye ictisâr ve hattâ cizyeden sâkıt olan sâhib-i illet ve amel-mânde re‘âyâ fukarâsından ve henüz hadd-i şer‘iyye vâsıl olmayan çocuklarından cebren cizye tahsîli misillü fezâhate ibtidâr itmekde oldukları...” şeklinde ifadelerle cizye toplanırken türlü suiistimaller ortaya çıktığını belirtmiştir.²⁰⁰

Fermanda belirtildiği gibi esnaf-ı selase miktarları yeniden belirtilmiştir. Buna göre a’la 60, evsat 30 ve edna 15 kuruş olarak belirlenmiştir. Padişah bu artışın gerekçelerini fermanın girişinde açıklamaya çalışmıştır. Artışın sebeplerinin paralardaki ayarlamalardan kaynaklandığını belirtmiştir.²⁰¹

Mezkûr fermanda belirtildiği üzere cebir, tazyik ve zorla para almak gibi suçlardan bütün vergi memurları ve kolcular görevlerinden ihraç edildiler. Cizye tahsili kazalarda kadının başında olduğu bir meclis cizye işlerini düzenleyecektir. Cizye evrakı gönderildikten sonra mahkemede ya da Müslüman bir semtte kadı, mütesellim ve voyvodadan oluşturulan bir komisyon kurulacaktır. Komisyon tarafından vergileri tahsis için bir memur tayin edilecektir. Diğer taraftan Hristiyan ahaliden papaz, kocabaş ve cemaat önderlerinden oluşan birkaç kişilik komisyon oluşturulacaktı. Komisyon haftada bir, iki veya üç defa toplanacaktır.²⁰²

Hicri 1251 (M. 1835/1836) senesine ait cizye fermanına göre Teke Sancağı’nda 944 adet cizye evrakı bulunmaktadır. Bunlardan toplanması gereken yekûn cizye miktarı 23985 kuruştur.

Aşağıdaki veride Teke Sancağı’nda cizye evrakının kazalara dağıtılan miktarlarını görmekteyiz.

	A’lâ	Evsat	Ednâ
Antalya	31	468	322
Elmalu	00	084	000
Kalkan	00	006	000
Kaş	01	006	003
Finike	00	000	004
Yekûn	32	559	353
YEKÜN		944	

Yukardaki verilere göre Antalya merkez kazasından toplanan cizye: 20730 kuruş,

Elmalı kazasında toplanan cizye: 2520 kuruş,

Kalkan kazasında toplanan cizye: 180 kuruş,

Kaş kazasında toplanan cizye: 285 kuruş,

²⁰⁰ A.Ş.S., V/9b.

²⁰¹ A.Ş.S., V/10a.

²⁰² A.Ş.S., V/10a; V/43a.

Finike kazasında toplanan cizye:60 kuruş'tur.

Yukarıdaki verilere göre en fazla zimminin merkez kazada olduğunu görmekteyiz. Merkez kazada her ekonomik sınıftan zimmilerin fazlaca yer aldığını da söyleyebiliriz. En az zimmi ise Finike kazasındadır. Ayrıca veriden çıkartabileceğimiz bir başka sonuç zimmilerin gelir durumlarının orta halli olduğudur. Ancak merkez kazada zengin zimmilerinde epey fazla olduğunu görmekteyiz.²⁰³

3.1.5.3 Avâriz

Genellikle savaş zamanlarında ihtiyaç duyulduğunda toplanan bir vergidir. Olağanüstü durumlarda toplanan avâriz vergisi zamanla normal vergiler haline gelmiştir. Devlet bütçesinde düzenli olmayan gelir kaynaklarından biridir. Vergiler avâriz adı altında tahsil edilirdi. Avâriz nakit alınan vergilerdendir. Gerçek hanenin dört veya elli hanesi bir avarız hanesi olarak kabul ediliyordu. Ailelerin kazanç getiren erkekler fertleri yazılırdı. Bazı fermanlarda bedel-i avâriz olarak geçerdi.²⁰⁴ Avâriz gelirlerinin devlet bütçesindeki oranı %10-20 arasındadır.²⁰⁵

1818/1819 (H.1234) tarihinde Teke Sancağı kazalarına gönderilen avâriz fermanında Teke Sancağı'nın kazalarının hisselerine 93800 akçe düşmüştür.²⁰⁶ 1834-1835 (H. 1250) tarihinde gönderilen avâriz ferman kaydında 938 adet avâriz hanesinin her hanesinden 500'er akçe olmak üzere 93800 akçe alınması istenmiştir.²⁰⁷ 1835/1836 (H. 1251) tarihinde gönderilen avâriz fermanında da aynı miktarda vergi toplatılması istenmiştir.²⁰⁸ Görüldüğü gibi aradan 17 yıllık bir zaman geçse avâriz vergisi miktarı değişmemiştir.

3.1.5.4 Ağnâm Vergisi

Küçükbaş hayvandan alınan şer'i bir vergidir. İslâm devletlerinde değişik adlarla yer almaktadır. Osmanlı Devleti'nde ise, âdet-i ağnâm, resm-i ganem olarak adlandırılırdı. Bazı sancak kayıtlarında âdet-i zekât olarak adlandırılmıştır.

Ağnâm vergisi genellikle nisan ve mayıs ayında koyunlar yavrulama dönemleri bittikten sonra alınırdı. Koyun kuzusuyla birlikte hesap edilirdi. Ağnâm vergisi Fatih kanununda üç koyundan bir akçe olarak tespit edilmiştir. Daha sonra iki koyundan bir akçe

²⁰³ A.Ş.S., V/43a;43b.

²⁰⁴ Sahillioğlu, 1991:108-109

²⁰⁵ Tabakoğlu, 2003:180.

²⁰⁶ A.Ş.S., II/2b.

²⁰⁷ A.Ş.S., V/4b.

²⁰⁸ V/41b.

olarak değiştirilmiştir. Fakat alınan vergi miktarları her coğrafyada farklılıklar göstermiştir. Ağnam vergisi özellikle konargöçer Türkmen ve Yörükler için önemliydi.²⁰⁹

1834 yılında Teke Sancağı toplanan Ağnâm vergileri şunlardır:

Elmalı 850 kuruş	Kaş 810 kuruş	Kalkanlı 500 kuruş	Finike 500 kuruş	İğdir 230 kuruş
Kardic 120 kuruş	Kızılkaya 375 kuruş	Bucak 220 kuruş	Millü 220 kuruş	Karaöz 220 kuruş
Serik 360 kuruş	Beşkonak 155 kuruş	Has 40 kuruş	Karaveliler 40 kuruş	İstavroz 20 kuruş
Yarbaş Çandır 25 kuruş	Hisar Çandır 20 kuruş	Çitdibi 15 kuruş	Nefs-i Antalya 310 kuruş	Kurâhâ-i Antalya 620 kuruş

Yukarıdaki veriden anlaşılacağı gibi 1834 yılı Teke Sancağı'ndan toplanan ağnam vergisi toplam 5650 kuruştur.²¹⁰ 1812 ve 1813 yıllarında Teke Sancağı'nın ödemesi gereken ağnam vergisi miktarı ise 5'er bin kuruştur.²¹¹ Aradan geçen 20 yıllık dönemde Ağnâm vergisi miktarı 650 kuruş artmıştır.

3.1.5.5. Nüzûl Bedeli

Nüzûl Bedeli vergisi hububattan alınan avârız türü bir vergidir. Nüzûl vergisi sefere giden askerlerin ihtiyacını karşılamak için buğday ve arpa gibi hububatlardan alınan alınırdı. Osmanlı maliyesinde sefere giden ordunun yiyecek ihtiyacını karşılamak üzere buğday ve arpa gibi hububattan alınan aynî vergiyi ifade eder. Genellikle fevkalâde dönemlere mahsus avârız türü vergilerden biridir. Vergiler aynî olarak verilirdi. Eyaletin yapısına göre avarız hanesinin ne kadar un veya arpa vereceği kazanın idarecilerine bildirilir.²¹²

1818/1819 (H.1234), 1834/1835 (H.1250), 1835/1836 (H.1251) tarihlerinde Teke Sancağı kazalarına gönderilen nüzûl fermanında 938 adet nüzûl hanesinin bulunmaktadır. Her bir nüzûl hanesinden 600 akçe bedel-i nüzûl alınmıştır.²¹³

3.1.5.6. İmdâd-ı Hazariye

İmdâd-ı hazariye vergisi düzenli olarak her yıl iki eşit taksit halinde alınan vergidir. Önceleri valiler savaş dönemleri dışında yapılan harcamaları karşılamak için toplatılmıştır. Ancak bir süre sonra mutat hale gelmiştir.

Valiler, padişah fermanı ile imdâd-ı hazariye vergisini eyalet sınırları içerisinde sancaklardan yıl içerisinde Muharrem ve Recep aylarında altı aylık bir zaman aralığında iki

²⁰⁹ Emecen, 1988:478

²¹⁰ A.Ş.S., V/9a.

²¹¹ A.Ş.S., I/6a.

²¹² İşbilir, 2007:311-312.

²¹³ A.Ş.S., II/2b; V/5a; V/41b.

taksit halinde alınıyordu. Eyalet ve sancak yönetimi doğrudan doğruya merkeze bağlandığında veya gerek görüldüğü zamanda doğrudan doğruya merkez hazine için toplatılırdı. İmdâd-ı hazariye vergisi tevzi defterlerine eklenerek toplanırdı.²¹⁴

8 Temmuz 1834 tarihli ferman kaydında Anadolu Eyaleti'ne H.1251 tarihinde 73165 kuruş imdad-i hazariye vergisi düşmüştür. Fermanda verginin iki taksit halinde alınması gerektiği belirtilmiştir. Mezkûr fermana göre Teke Sancağı'nın hissesine de 2463 kuruş vergi düşmüştür. Fermanda, Teke Sancağı'na vergi toplamak için gönderilen görevlilerin kazalarda halka çeşitli eziyetler çektirdikleri, vergi toplayan görevlilerin zorbalıkla hizmet-i mübaşiriye adı altında aldıkları vergilerle halka eziyet çektirdikleri anlatılmıştır. Kesinlikle fukaradan hizmet-i mübaşiriye adı altında vergi alınmaması yerel idareciler uyarılmıştır.²¹⁵

13 Nisan 1809 tarihli fermanda ise, Anadolu Eyaleti'nin vermesi gereken imdad-i hazariye vergisinin 57150 kuruş olduğu belirtilmektedir. Teke Sancağı'nın hissesine ise harc-ı bab ve hizmet-i mübaşiriye masrafları da dâhil bir taksidi 1101,5 kuruşdur. Bu verilerden yola çıkarsak aradan geçen 25 senede imdad-i hazariye vergisinin Anadolu Eyaletleri'nde 16015 (%28 artış) kuruşluk bir artış olduğu görülmektedir. Teke Sancağı özelinde ise bu durum biraz daha farklıdır. Teke Sancağı'nda 25 yılın sonunda ki artış ise, iki taksiti de değerlendirirsek 260 kuruş olmuştur (%11).²¹⁶

3.1.5.7. Salyane ve Tevzi Defterleri

Eyalet ve Sancak merkezinde kamu harcamaları 6 ayda bir tevzi defterine işlenirdi. Bu defterlere salyane adı da verilmektedir. Bu defterlerde yöneticilerin imdad-ı hazariye ve imdad-ı seferiyye olarak ödenen paralar, sekban, kale topçuları ve humbaracıları için yapılan harcamalar ve giyim eşyası ile gülle imal ve nakil harcamaları, gemi ve kayık harcamaları, herhangi bir iş için kente gelen mübaşirlere ve ulaklara yapılan harcamalar, eşkıyaları kovmak ve güvenliği sağlamak amacıyla yapılan harcamaları, devlete ait bakım, tamirat ve yapım işleri için harcanan paralar, ulaşım ve haberleşmeyle ilgili giderler 6 ayda bir hesaplanarak tevzi defterlerinde kayıt altına alınırdı. Yapılan kayıttan sonra mütesellim, mahkeme görevlileri, ayan, şehir kethüdası ve ahaliden ileri gelen birkaç kişi bira araya gelerek bu giderleri kayıt altına alıyordu. Şer'iyye sicillerinde yapılan harcamalar kalem kalem yazılıp giderler tespit edildikten sonra şehir merkezindeki halka, esnaflara, kasaba ve köylere taksim

²¹⁴ Çadırcı, 1997:146-147.

²¹⁵ A.Ş.S., V/42b; I/11a.

²¹⁶ A.Ş.S., V/10a; V/43a

edilirdi. Yapılan bu işlemler suiistimal olmasın diye onay almak için İstanbul'a gönderilirdi.²¹⁷

1834 tarihli adalet fermanında, tevzi defterlerinde fazla miktarlarda hizmet-i mübaşiriyye, tatar harcırahı, voyvoda ve mütesellimlerin mukataları, kethüdâiyye, hüddamiyye masrafları gösterilerek gibi nice zulümler yapıldığı belirtilmiştir. Bunun yanında hâkimin harc-ı imzası dışında ücret almaması gerekirken harc-ı ilâm ve hademe-i mahkeme ücreti adıyla ücret almamasını, tevzi defterlerine eklenmemesi gerekirken mütesellim, voyvoda, kadı, a'yân vb. görevlilerin memuriyetten ayrılıp gidenler adına defterlere mürûr-u ubûr masrafı, bargir ücreti gibi külliyatlı masraf çıkartılmaması ve aralık tevzi denilerek fukaradan ek vergiler istendiği belirtilerek zinhar bir daha bu yola başvurulmaması gerektiği vurgulanmıştır.²¹⁸

1814 tarihli tevzi defteri kaydına göre 6 aylık toplam gider 56105 kuruştur.²¹⁹ 1833 tarihli tevzi defteri kaydına göre 6 aylık toplam gider 106904,5 kuruştur.²²⁰ 1834 tarihli tevzi defteri kaydına göre Teke Sancağı'nın 6 aylık gideri 250611 kuruştur.²²¹ Tevzi defterlerinde giderlerin yıllar geçtikçe arttığı görülmektedir. 1834 tarihli fermanında taşra yöneticileri tevzi defterlerine yazılan usulsüz ve keyfi harcamalar için uyarılmıştır.

3.1.5.8. Diğer Vergiler

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde bu vergiler dışında kalyoncu bedeliyyesi,²²² ref'i menzil bedeliyyesi,²²³ miri hinta²²⁴ ve mal-ı miri²²⁵, öşr-i gallât ve rûsûm²²⁶ vergileri de geçmektedir.

3.2. Sosyal

3.2.1 Aile

Geniş aile tipi, Osmanlı Devleti'nde de yaygın bir durumdu. Osmanlı'daki geniş aile anlayışında üç kuşak bir arada bulunurdu ve yakın akraba ve kardeşlerin ailelerini de içeren

²¹⁷ Çadircı, 1997:148-149.

²¹⁸ A.Ş.S., V/2b; V/3a.

²¹⁹ A.Ş.S., II/2b.

²²⁰ A.Ş.S., III/8a; 8b.

²²¹ A.Ş.S., V/8a; V/8b

²²² A.Ş.S., V/35a.

²²³ A.Ş.S., V/8a; V/28b; V/35a.

²²⁴ A.Ş.S., V/19b.

²²⁵ A.Ş.S., V/35a.

²²⁶ A.Ş.S., V/3a.

büyük bir birleşik topluluğu meydana getirirdi. Bu Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan Gayrimüslim ve Müslüman bütün toplum için geçerli bir durumdur.²²⁷

Osmanlı ailesi genel olarak karı-koca ve çocuklar olmak üzere 4-7 kişiden oluşurdu. Ancak kasaba ve şehirlerdeki varlıklı ailelerde büyük aile tiplerine rastlanmaktaydı. Bu aile tipinde, karı-koca, çocuklar, kayınvalide, kocanın kız kardeşi, sütkardeşler, uşak ve cariyeden oluşan 30-35 kişinin bir arada yaşadığı görülmektedir. Konak hayatı da denilen bu aile tipi, II. Meşrutiyet'ten sonra giderek yok olmaya başlamış ve çekirdek aile tipi daha da yaygınlık kazanmıştır.²²⁸

İncelenen şer'iyye sicilinde geleneksel ataerkil geniş aile yapısından çok anne, baba ve en az 3 en fazla 6 çocuklu ailelerin olduğu tespit edilmiştir. Klasik dönemin aksine 19. yüzyıl sonlarında Osmanlı toplumundaki aile yapısının değişmesi söz konusudur.

3.2.2. Evlenme

Şer'iyye sicilleri Osmanlı aile hukukunun anlaşılması açısından önemli kaynaklardan biridir. Çünkü kayıtlardan dönemin aile yapısı, evlenme, boşanma, nişanlanma gibi olayların nasıl vuku bulduğunu anlayabiliriz. Bunun yanında erkeklerle ilgili görünen boşanma olayının kadınlar tarafından hangi şartlarda ve nasıl gerçekleştiği, eşler arasında miras taksiminin nasıl yapılması gerektiği, eşlerin birbirleri ve çocukları üzerindeki haklarını, mehrin nasıl uygulandığını anlayabiliriz.²²⁹

Evlilik nikâh akdi denilen bir anlaşmayla gerçekleşirdi. Bu anlaşma eşler arasında beraber yaşamaya ve yardımlaşmaya ve karı-kocaya karşılıklı hak ve vazifeler yükleyen bir akiddir.²³⁰ Koca tarafından mehir adı verilen kendisi ile evlenecek kadına verilen mali bir ödeme bulunmaktadır. Mehir evlenen kadının hakkıdır. Kadın bunu istediği gibi kullanma hakkına sahiptir. Mehir evliliğin doğal sonucudur.²³¹ Mehir peşin ödendiği gibi daha sonra da ödenebilirdi. Mehir peşin ödenmesine mehr-i muaccel, nikâhdan sonra ödenmesine ise mehr-i müeccel denir.²³² Mehr-i müeccel de mehri muaccel gibi ev, eşya, bahçe, canlı hayvan ve nakit para olabilmektedir. Yani İslâm hukukunda mal denilebilecek maddi değeri olan her şey mehir olabilirdi.²³³

²²⁷ Ortaylı, 2000:57.

²²⁸ Yediyıldız, 1994:483.

²²⁹ Akgündüz, 1988: 13.

²³⁰ Aydın, 1985:12.

²³¹ Kazıcı, 2003:190.

²³² Cin, 1988:217.

²³³ Aydın, 1985: 31.

Nitekim incelen şer'iyye sicili kayıtlarında tereke dökümü verileri, belli bir sıraya göre verildikten sonra borç kısmında "mehr-i müeccel-i zevce-i mezbûre" veya sadece "mehr-i zevce" ifadesi altında belli bir miktarda meblağ kuruş olarak belirtilmiştir.

Mehir miktarlarını tereke kayıtlarından anlayabiliyoruz. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde yer alan mehr-i müeccel miktarları 250 kuruş,²³⁴ 161,5 kuruş,²³⁵ 51 kuruş,²³⁶ 1238 kuruş²³⁷ ve 125 kuruştur.²³⁸ Eldeki veriler çok sınırlı olsa ortalama 365,1 kuruş olduğunu söyleyebiliriz. Tereke kayıtları inceledimizde ailenin ekonomik durumu ile verilen mehir miktarının doğru orantılı olduğunu söyleyebiliriz.

3.2.3. Boşanma

Talak, sözlükte boşanma, nikâhlı kadını bırakma anlamına gelmektedir. Boşanma eşler arasında sabit olan şer'î bağın kaldırılmasıdır.²³⁹

İslâm dini, Allah katında en sevimsiz helalin boşanma olduğunu vurgulamıştır. Boşanma hem erkek hemde kadın için hak olarak değerlendirilmiştir. Kur'ân-ı Kerim'de, evliliğin sürmesi için karı-kocanın özveride bulunması gerektiğini belirterek, araya hoşnutsuzluk veya soğukluk girse bile sorunları konuşarak çözmeye öğütlenmiştir. Buna rağmen karı-kocanın aralarındaki sorunlar daha da derinleşirse aralarının bulunması anlaşmazlıkların giderilmesi tavsiye edilmiştir.²⁴⁰

Osmanlı hukuk sisteminde boşanma kim tarafından gerçekleştirilmek istendiğine göre farklı durumlar arz etmiştir. Kocanın boşaması talak, kadının talebi doğrultusunda boşanma muhalaa ve hâkimin bazı sebeplerden dolayı boşaması tefrik kavramıyla ifade edilir. Bu şekilde üç farklı boşanma şekli vardır. Kocanın tek taraflı olarak boşaması anlamına gelen talak, karı-kocanın hâkim huzurunda anlaşmalı olarak boşandığı muhalaya göre düşüktür.²⁴¹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde boşanmayla ilgili birçok örnek vardır. Koca tek taraflı olarak talak hakkı olmasına rağmen 5 Temmuz 1834 tarihli belgeye göre, Takiyyeci Mustafa mahallesinde oturan Yolcu Yusuf mahkemeye başvurarak zevcesi ile ilgili olarak "...hâtûn kendi hâlinde olmayup sû-i hâl ile me'lûf ve hılâf-ı rızâyı rahmanda bulunduğundan dolayı huzûr-u şer' de hal' murâd iderin..." diyerek boşanma talebinde bulunmuştur. Mahkeme de 50 kuruş nikâh ve 30 kuruş nafaka takdir ederek boşanmayı gerçekleştirmiştir. Bu durumda

²³⁴ A.Ş.S., V/23b.

²³⁵ A.Ş.S., V/38b.

²³⁶ A.Ş.S., V/40b.

²³⁷ A.Ş.S., V/41a.

²³⁸ A.Ş.S., V/5b.

²³⁹ Devellioğlu, 1997:1028.

²⁴⁰ Nisâ, 4/19, 34, 35, 128.

²⁴¹ A.Ş.S., V/17b; V/18a; Kurt, 2012: 337

kocanın mahkemeye müracaat etmesi boşanma olayını resmi olarak kayıt altına aldirarak ilerde oluşabilecek hukuki anlamda yaşanabilecek sıkıntıların önüne geçmek için olduğu değerlendirilebilir.²⁴²

Muhâlaa kayıtlarında, kadınların erkekleri boşamaya ikna etmek için mehr-i müeccel, iddet nafakası ve meûnet-i sükna (ikamet gideri) gibi haklarını istemeyerek vazgeçtikleri görülmektedir. 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde muhâlaa-ı şer'iyye yani karşılıklı anlaşarak boşanma türüne ait birçok dava mahkemeye intikal etmiştir. 1835 tarihinde Antalya'nın Kızılsaray mahallesinden Tellâl İbrahim'in zevcesi Ayşe mahkemeye müracaat ederek kocası ile iyi geçinemediğinden ve evliliklerinin eski zindeliğinde olmadığından boşanma talep eder. Zevcesi talak vermeyince de nikâh, nafaka, yiyecekler, döşek ve kızının dokuz senelik nafakasını kendisinin karşılayacağını belirterek muhâlaa talep eder.²⁴³

Bazen de muhâlaa sebebi olarak şiddetli geçimsizlik olduğunu görürüz. Bunanla ilgili bir davada Elmalı Mahallesi'nden Dikici Alaiyye' li Şerîfe Hâtûn eşi Hâcî Hüseyin hakkında "...zevcim Hâcî Hüseyin ile bu âna kadar beynimizde imtizâc oluna gelür keff-i yed üzre hüsn-i mu'âşeretimiz olmayup ve bir dürlü imtizâcımız olmayacak hal' eylemesi matlûbumdur..." diyerek boşanma talep etmektedir.²⁴⁴

Boşanmalarda nafakayı sadece koca verir diye bir zorunluluk yoktur. Koca ısrarcı olursa kendine nafaka isteyebilir. Konuyla ilgili olarak 1 Haziran 1834 tarihli bir belgede Ayşe Hatun Antalya mahkemesine başvurarak kocası Karaözlü Himmetlûoğlu Mustafa'yı boşamak istediğini söyler. Mahkemeye Mustafa'dan nikâh parası ve nafaka istemediğini de belirtir. Mahkemede söz verilen Mustafa kendisi üzerinde yeni kıyafetlerim ve eşyalarım var diyerek boşanmaya razı olmadığını söyler. Ayşe Hatun'da mahkeme huzurunda kocası Mustafa'ya 300 kuruş vererek boşar.²⁴⁵

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde belgelere altı adet boşanma olayı yansımıştır. Bu boşanmalardan biri talak²⁴⁶, diğer beşi muhalaaya aittir.²⁴⁷ Boşanmaya ait olaylarında incelediğimizde boşanma sebepleri olarak eşler arasındaki eski muabbetin kalmadığı, karı-kocanın aralarında anlaşamadıkları, aile içi geçimsizliklerin başladığı, eşin kötü huylu olması gibi nedenler boşanmanın sebepleri aralarında gösterilmiştir.

²⁴² A.Ş.S., V/17b; V/18a.

²⁴³ A.Ş.S., V/37b. Muhâlaa-ı şer'iyye ile ilgili diğer belgeler, A.Ş.S., V/11b; V/12b; V/15a; V/16b.

²⁴⁴ A.Ş.S., V/1a.

²⁴⁵ A.Ş.S., V/12b.

²⁴⁶ A.Ş.S., V/17b; V/18a.

²⁴⁷ A.Ş.S., V/11b; V/12b; V/15a; V/16b; V/37b.

3.2.4. Nafaka

Nafaka insanların hayatlarını idame ettirebilmek, yaşamlarını sürdürebilmek için yapmak zorunda oldukları harcamalara denir. Yapılan bu ihtiyaçlarında şer'iyye sicillerinde nafaka ve kisve kavramı ile ifade edilir.

Nafaka bir evliliğin sona ermesine bağlı olarak alındığı, ebeveynlerinin vefatı üzerine ortada kalmış çocuklar içinde verilmesi söz konusudur. Örnek verilecek olursa 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde 12 Mayıs 1834 tarihli belgede Uncalı karyesinden vefat eden Kurdoğlu Ahmed'in kızı Fatıma'ya yedi yaşına gelinceye kadar babasından kalan 1300 kuruş paranın faizinden emmisi Hacı Hüseyin marifetiyle aylık 15 kuruş nafaka almasına karar verilmiştir. Fatıma yedi yaşında geldikten sonrada ahalinin huzurunda babasından kalan 1300 kuruş kendisine telsim edilecektir.²⁴⁸ 3 Mayıs 1834 tarihli başka bir belgede Varsak karyesinden vefat eden Ahmed ile Deli Hasan oğlundan geriye kalan 2694,5 kuruş oğlu Hasan buluş çağına gelene kadar Hacı Memiş vasi tayin edilerek kalan paranın faizinden aylık 15 kuruş nafaka verilmesi kararlaştırılmıştır.²⁴⁹

Nafaka bunların yanında hastalığa yakalanmış bakıma muhtaç insanların ihtiyaçlarını görmek için verilmiştir. 2 Ağustos 1835 tarihli belgede Emiroğlu Kulak Mehmed'in deli hastalığına yakalandığından dolayı kendisine bakan kimsesi olmadığından geçimini sağlamak görüp gözetebilmek kendisiyle alakalı olabilmek için yeğeni Tuzcuoğlu Ahmed mahkeme huzurunda görevlendirilmiştir. Hasta olan Mehmed için bir kuruş nafaka tayin edilmiştir.²⁵⁰

Nafaka başta belirttiğimiz gibi boşanma sonrası ortaya çıkan bir durumdur. 18 Mayıs 1834 tarihli belgede mahkeme huzuruna gelen Bedevî oğlu Arab Hasan karısı Mebruka ile geçinemediklerinden mahkemeden boşanma talep eder. Karısına 101 kuruş nikâh, 30 kuruş nafaka ve bazı eşyalarını vermeyi kabul ederek boşanmıştır.²⁵¹ 1834 tarihli tahmin ettiğimiz bir belgede de Bahçıvan Na'im ibni Hasan Efendioğlu zevcesi Ayşe Hatun ile geçinemediğini belirterek mahkeme huzurunda boşanmak ister. Zevcesi Ayşe Hatun'a nikâh, nafaka ve eşyaları karşılığında 120 kuruş nafaka vererek boşanma gerçekleşir.²⁵² 5 Temmuz 1834 tarihli bir belgede de Yolcu Yusuf zevcesi Ayşe'nin kötü huylarından ve rızâyı rahmanda karşı olduğundan bahisle boşanma talep ettiğini söyler. Zevcesi de 250 kuruş nikâh ve 30 kuruş nafaka ile boşanmayı kabul eder.²⁵³

²⁴⁸ A.Ş.S., V/10b.

²⁴⁹ A.Ş.S., V/7a.

²⁵⁰ A.Ş.S., V/44a.

²⁵¹ A.Ş.S., V/11b.

²⁵² A.Ş.S., V/15a.

²⁵³ A.Ş.S., V/17b; V/18a.

Bazı durumlarda da nafakadan vazgeçmekte boşanmayı kolaylaştırıcı bir etken olmuştur. 21 Haziran 1834 tarihli bir belgede el-Hâc Mehmed'in karısı Fâtîma Hâtûn mahkemeye başvurarak kocasının kendisine olan ilgisinin azaldığını çok kötü sözler söylediğinden dolayı çok defa düğmesinden bıçakladığını iddia ederek boşanma talebinde bulunur. Kocasını Mehmed önce boşanmaya razı gelmez. Ancak zevcesinin nikâh, nafaka ve diğer isteklerinden vazgeçtiği belirtince boşanmayı kabul eder.²⁵⁴ Bu olay bize nafakanın boşanma olaylarında boşanacak eşler arasında belirleyici bir etken olduğunu gösterir.

3.2.5. Vasî Tayini

Vasilik kurumu, İslâm hukukunda aile reisi olan babanın ailesine bakamayacak bir duruma gelmesi veya vefat etmesi durumunda geride kalan reşit olmamış çocukların haklarının korunması ve mallarının idaresi için ortaya çıkmış bir müessesedir.²⁵⁵

Vasilik kurumunda amaç ortada kalan çocukların aile terbiyesi alarak, daha iyi imkânlarda yetiştirilebilmesi diğer çocuklar gibi ortamda yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Devlet bu şekilde kimsesiz çocukları sokaklara terk etmeyerek başıboş ve rastgele herhangi bir kimsenin inisiyatifine bırakmamaktadır. Dürüst, ehliyetli, dindar ve vasilik işlerini yapabilen kişiler çocuklara vasi tayin edilmektedir.²⁵⁶

Vasilik Vefat eden Arab Hâcî Hasan vâlidesi Meryem'in oğlunun vasisi Burdurlu Bali Bey Cami müezzini Mehmed Efendi'dir. Mehmed Efendi'ye 961 kuruş isabet etmiştir. Hac ibadetinden gelerek Antalya'da Mehmet Ağa hanında vefat eden el-Hâc Mehmed ve Ebû Hüseyin'in görünürde varisi olmadığından dolayı terekisi 626,50 kuruş vasiy-i muhtârına teslim olunmuştur.²⁵⁷ Antalya Demirci ahalisinden olan Hacı Halil vefat ettikten sonra mahkeme de vasi olduğu tespiti yapıldıktan sonra Çiftlik Karyeli Derviş oğlu Hacı Halîl'e 1115 kuruş teslim edilerek vasilerine gönderilmiştir.²⁵⁸ Hac ibadetinden gelen Kütahyalı el-Hâc Hâfız Süleyman vefat ettikten sonrada 866 kuruş vasisi Hacı Ahmed'e teslim edilerek varislerine gönderilmiştir.²⁵⁹

3.2.6. İhtidâ Etme

İhtidâ başka dinlere mensup olan veya inançsız iken İslâm dinini kabul etmeye denir. İslâm dini ile müşerref olarak hidayete eren doğru yolu bularak ihtidâ edenlere de mühtedi adı

²⁵⁴ A.Ş.S., V/16b.

²⁵⁵ Köstüklü, 1996:31.

²⁵⁶ Güler, 2002:28.

²⁵⁷ A.Ş.S., V/20b.

²⁵⁸ A.Ş.S., V/20b;V/21a.

²⁵⁹ A.Ş.S., V/21b.

verilir. Allâh (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de "Allah katında hak din İslâm'dır"²⁶⁰ ayeti ile insanların son din İslâm dinine ve Müslüman olmaya davet etmiştir. Daha çok tanzimat dönemi ile birlikte sicillerde ihtidâ ile ilgili kayıtlar mevcuttur. Ancak tanzimat öncesi sicillerde de ihtidâ kayıtlarına rastlamaktayız.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde ihtidâ ile ilgili bir adet belge vardır. 26 Temmuz 1834 tarihli bir belgede Bersar adlı gayrimüslim mahkeme huzuruna gelerek "...dîn-i bâtılından hurûc idüb dîn-i İslâmı kabûl eyleyüb kelime-i şehâdeti ikrar bi'l-lisan ve tasdîk bi'l-cinân eylediği...", İslâm dini ile müşerref olduğu ve adının Ahmed olarak değiştirildiği ile ilgili kayıt yer almaktadır.²⁶¹

3.2.7. Mürûr Tezkeresi

Osmanlı Devleti topraklarında seyahat etmek isteyenler izin tezkeresi almak mecburiyetindedir. Osmanlı Devleti'nde alınan bu izne mürûr tezkeresi adı verilmektedir. Asayiş ve emniyet açısından içi göçü bir ölçüde kontrol etmek için uygulansa da tezkireyi alan kişinin geçtiği yerlerde keyfi uygulamalara, maddi zorlamalara maruz kalmasını önliyordu. İzin alacak kişi önce mahalle imamından nereye ve ne amaçla gideceğine dair pusula alırdı. Bu pusulayı kadıya götürür haracını ödedikten sonra tezkire hazırlanırdı. Tezkireyi almak isteyen kişi birde kefil bulmak durumundaydı. Muhtarlık kurumunun ihdas edilmesiyle birlikte pusula muhtarlardan alınmaya başlanacaktı. Daha sonra Defter Nezareti kurulunca bu işler bu nezarete havale edildi.²⁶²

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde mürûr tezkeresi ile ilgili iki adet fermanın gönderildiğini görüyoruz. Bu fermanlarda başıboş ve uygunsuz gezenlerin önüne geçmek ve asayişi sağlamak istenmiştir.²⁶³ Özellikle eşkıyaları ve asker kaçakları bu şekilde kontrol edilmeye çalışılmıştır. Fermana geçen "... Dersa'âdetüme ve mahâll-i uhrâya azîmet idecek olanların ibtidâ ol kazâ nüfûs defterine bi'l-mürâca'a isimleri mukayyed bulunarak..." ifadesiyle özellikle İstanbul'a yapılacak olan seyahatler kontrol altına alınmaya çalışılmıştır. Ayrıca tezkire hazırlanırken nüfus defterinde kaydı olmayan hiç kimseye tezkire vermemeleri gerektiği belirtilmiştir. Bunun yanında uygunsuz durumların kazada olması durumunda eğer taşradaki idarecilerin emirlere uyulmadığı takdirde sorumlu olacakları da vurgulanarak idarecilere gözdağı verilmiştir.²⁶⁴

²⁶⁰ Âl-i İmrân 3/19.

²⁶¹ A.Ş.S., V/23a.

²⁶² Kütükoğlu, 2006:60-61.

²⁶³ A.Ş.S., V/11b; V/12a; V/17a;V/17b.

²⁶⁴ A.Ş.S., V/11b; V/12a.

Nisan 1834 tarihli mürûr tezkiresinin uygulanması ile ilgili ferman da önceki fermana ek olarak sahillerde, iskelelerde limanlarda, kayıklarda, gemilerde evraklarının kontrol edilmesini ve tek bir kişinin dahi kaçmaması gerektiği belirtilmiştir.²⁶⁵

II. Mahmut döneminde meydana gelen iç ve dış gailelerin özellikle devletin iç güvenliğini tehdit etmesi, kırsal bölgelerden şehirlere yapılan göçlerin ve 1826'da kaldırılan yeniçeri ocağı başıboş artıklarının Anadolu'da ve payitahta meydana getirdiği rahatsızlıklar devleti mürûr tezkeresi ile önlem almaya itmiştir.

3.2.8. Kan Diyeti

Kan diyeti, İslâm dininde bir kişinin haksız olarak öldürülmesi, yaralanması veya sakat bırakılması sonucu mağdur olan kişiye veyahut mirasçılara ödenen kan bedeli olarak ödenen mal veya paraya denir. Allah (c.c) Kur'an-ı Kerim'de bu konuda "sehven bir mümini öldüren kişinin mümin bir köle azat etmesi ve mevtanın ailesine teslim edilecek bir diyet vermesi gereklidir, fakat mevtanın ailesi diyeti bağışlarsa o başka.." ²⁶⁶ diyerek bu konudaki çerçeveyi çizmiştir.

1834 tarihli bir hüccet kaydında, Menteşe Sancağında Düğer kazasından Kara Hasan oğlu Ali Antalya mahkemesine müracaat ederek Kalkanlı kazasından Hacı Süleyman oğlu Abdullah'tan şikâyetçi olmuştur. Kara Hasan oğlu Ali şikâyetinde kardeşi Mehmed'in Abdullah tarafından kurşun atarak ölümüne sebep verdiğini söyleyerek mahkemeden kan diyetini talep eder. Abdullah 3-5 nefer tarafından gece vakti evinin basıldığını can havli ile kendisini evden dışarı attığını söyleyerek Ali'nin kardeşinin ölümünde bir dahli olmadığına dair yemin etmiştir. Mahkemede Abdullah Mehmed'e 500 kuruş kan diyeti ödemesi karşılığında anlaşılmıştır.

Mahkeme kaydından da anladığımız gibi öldürülen şahsın yakınları istedikleri takdirde suça karışan şahıslarla kan diyeti karşılığında anlaşabilmektedir. Her ne kadar Hacı Süleyman oğlu Abdullah mahkemede cinayetten kendisinin bir dahli olmadığını söylese de zamanın şartlarına göre 500 kuruş gibi bir kan diyetini de vermeyi kabul etmiştir.

3.2.9. Gayrimüslimler

Gayrimüslim tebaa için sicilde daha çok zimmî kelimesi geçmektedir. İslâm ülkesinde vatandaş olarak yaşayan zimmîler, İslâm egemenliğini tanıyıp cizye ödemelerine karşılık devletten kendilerini ve haklarını koruma güvencesi almıştır.

²⁶⁵ A.Ş.S., V/17a;V/17b.

²⁶⁶ Nisa 4/92.

Teke Kazası'nda yaşayan gayrimüslim cemaatlar Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler. Rumlar ve Ermeniler yerli ahaliden sayılırken Yahudiler geçici olarak ikame ettiklerinden yabancıyan sınıf içerisine dâhil edilmiştir.²⁶⁷

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'ne göre Antalya'da Müslümanların yanında Müslüman olmayan azınlıklarında birlikte yaşadıkları görülmektedir. 19 belgede gayrimüslimlerle ilgili sicillere yansıyan hüccet, ilâm, kassam defteri gibi kayıtlar mevcuttur.²⁶⁸

Gayrimüslim cemaatten Rumlar Câmî-i Cedîd, Baba Doğan ve Makbûle mahallerinde; Ermeniler ise Mahalle-i Ermeniyân (Baba Doğan Mahallesinin bir parçası) adında mahallede oturmuştur. Bunların dışında geçici ikame eden Rum, Ermeni Yahudi ve Kıptiler nerede yaşadıkları net olmasada kale içindeki hanlarda kaldıklarını söyleyebiliriz.²⁶⁹

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili incelendiği zaman Müslümanların ve gayrimüslimlerin birbirleri hakkında mahkemeye giderek dava açtıklarını da görmekteyiz. 23 Haziran 1834 tarihli belgede Antalya sakinlerinden Mümin Yolcu isminde Müslüman mahkemeye başvurup Acem Kocabaş'a Ermeni'ye yirmi beş sene önce beş yüz kuruşluk pamuk verdiğini, dört yüz elli kuruşunu aldığını belirtip kalan elli kuruşun mezkûr Ermeni'nin mirasçılarından ve kızından alınmasını talep eder.²⁷⁰

Yine 16 Mayıs 1834 tarihli davada Burgacı Ali Paşa' nın gulamlarından Nuri adlı bir kişi mahkemeye başvurarak sarraf taifesinden Zanâiroğlu Hevâce İstirâdi adında zimmîyi dava eder. Davasında başka memlekette olmasından dolayı babasının Zanâiroğlu Hevâce İstirâdi'nin babası Kiryâko zimmîye otuz dört senesinde teslim ettiği dört yüz elli adet mecdiye altınının kendine verilmesini talep eder.²⁷¹ Bu kayıtlardan birinde Zanâiroğlu Hacı Avran, Babadoğan Mahallesi sâkinlerinden Taviloğlu İbrâhîm'den arsa satın alır.²⁷²

Bir diğer belgede Zanâiroğlu Evren, İstirâdi'ye arsa verir. Başka bir belgede Zanâiroğulları Evran ve İstirâdi'yi Hatab Emini olarak görmekteyiz.²⁷³ Bu kayıtlardan anlaşılacağı üzere Zanâiroğlu ailesi Antalya'da sarrafçılık yapan emlak alışverişinde bulunan hatab emniyeti yapan birçok belgede de görüldüğü üzere mahkemelerde bilirkişi olan zengin gayrimüslüm bir ailedir.

²⁶⁷ Dinç, 2017: 163.

²⁶⁸ A.Ş.S., V/2a; V/7b; V/10b; V/11a; V/11b; V/18a; V/19a; V/23b; V/31b; V/37b; V/39a; V/41b; V/43b.

²⁶⁹ Dinç, 2017: 164. Kıptiler, çingene taifesindendir. Müslüman olsada cizye vergisine tabidir. Geniş bilgi için bk. Dinç, G.(2017). "Tanzimat Dönemi Cizye Defterlerine Göre Antalya Gayrimüslimleri", Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi, (MJH), Vol. VII, S. 2, s.159-181.

²⁷⁰ A.Ş.S., V/7b.

²⁷¹ A.Ş.S., V/11a; V/19a.

²⁷² A.Ş.S., V/7b.

²⁷³ A.Ş.S., V/23b.

5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili V/29a numaralı belgede üç tane kilise tamiri Câmî'i Cedid Mahallesi'nde Rûz Kâsım Kilisesi, Baba Doğan Mahallesi'nde Liyondi Kilisesi ve Makbul Ağa Mahallesi'nde bulunan Meryem Ana Kilisesi'nin tamiri ile ilgili fermanlar yayınlanmıştır. Bu fermanlardan anlaşılacağı üzere "...Rûz Kâsım Kilisesi demekle ma'rûf bir bab Rum Kilisesinin cerdan ve sakfı mürûr-u zaman ile müşerref harâb olduğuna binâ'en ta'miri hususu mahalle-i mezbûre re'âyâsı ta rafından niyâz ve isrtid'â olunmuş.." ifadesiyle kilisenin tamiri için halkın bu yönde isteği etkili olduğu belirtilmiştir. Yine mezkûr fermanda devrin şeyhülislâmı Mekkizâde Mustafa Âsım Efendi'nin " ...bir beldede kilise harab olursa kilisenin şekline, duruşuna zarar vermeden tamirinin şer'an yapılabileceği.." ile ilgili fetvası da zikredilmiştir. Diğer iki fermanda da kiliselerin tamir edilme gerekçeleri ve konuyla ilgili şeyhülislâmın verdiği fetvalar aynen yer almıştır.²⁷⁴

Yukarıda bahsedilen belgelerden anlaşılacağı üzere 19. yüzyılın ilk yarısında Teke Sancağı'nda sosyal hayatta gayrimüslimlerin Müslümanlarla birlikte yaşadığı görülmektedir. Teke Sancağı'nda bulunan gayrimüslim ahalinin Müslümanlarla her türlü ticari ilişki içerisinde bulundukları, mahkemelerde tanık olarak ve bilirkişi olarak yer aldıkları görülmektedir. Bunun yanında günlük hayatta karşılaşılan hukuki durumlarda şer'i mahkemelere başvurdıklarını, hatta mahkeme huzurunda din değiştirdiklerini görmekteyiz.

Ayrıca devletin gayrimüslimlerin ibadethanelerinin tamir ve bakımlarıyla bizzat ilgilendiğini görmekteyiz. Bu belgeler bizim için Osmanlı adaletini ve hoşgörüsünü göstermesi bakımından önemlidir.

3.2.10. Vakıflar

Vakıf hukuki bir akit olarak bir insanın Allah'a daha yakın olma amacıyla taşınır ve taşınmaz malını dini, sosyal ve hayra yönelik bir hedefi gerçekleştirmek için ebediyen tahsis edilmesidir. Vakıf tesis eden kişiye vakıf, vakfedilen mala mevkuf, denir. Vakıf yapan kişinin amaçlarını, şartlarını ihtiva eden, kurulacak vakfın nasıl yönetileceğine ilişkin esasları belirleyen ve mahkemece tescili ile birlikte vakfın vücut bulduğu senede vakfiye denir. Osmanlı sistemindeki vakıflar, halkın sağlık hizmetlerinden faydalanmasını sağlamak, insanların bilinçlenmesini sağlamak, fakir ve muhtaçlara yardım etmek, köprü, yol gibi bayındırlık faaliyetlerinde bulunmak gibi pek çok sosyal kurumla halka hizmet götürmekteydi.²⁷⁵

Osmanlı Devleti'nde vakıfları 19. yüzyılda üç grupta toplamamız mümkündür. Birinci grup Osmanlı Devleti'nde önceki İslâm devletlerinde kalan evkaf-ı kadime dediğimiz

²⁷⁴ A.Ş.S., V/29a; V/29b.

²⁷⁵ Yediyıldız, 1986: 157.

vakıflar: Bu grupta olan vakıflara Teke Sancağı'na Anadolu Selçuklu Devleti ve Beylikler döneminden kalan vakıflara örnek verebiliriz. Ancak 5 Numaralı Şer'iyye Sicilinde kaydı mevcut değildir. İkinci grupta miri arazinin temlik edilmesiyle kurulan evkaf-ı irsadiye vakıflarıdır. Bu grupta vakıflara 3 Haziran 1834 tarihinde Isparta'dan gelen fermanda yazıldığı üzere Tekelioğlu emlaklarından kalan senelik 30000 kuruş bedel ile iltizam edilen 12 kıt'a çiftliği örnek verebiliriz. Tekelioğlundan kalan Hamid Sancağı Ağlasun kazasında yer alan Dağarcık Çiftliği ve Kemhallı ve Emir Yakup mezraları senelik 2500 kuruş daha ilave edilerek toplam 10.000 kuruşa Çeltikçü Çiftliğine katılmıştır. Üçüncü grupta ise hayırseverler tarafından kendisine ait mülklerden ayırdıkları mallarla oluşturdukları evkaf-ı sahiha-i lazime adı verilen vakıflardır. Bu vakıflar kurucularının belirlediği kaideler doğrultusunda idare ediliyordu. Bu grupta sâbık Teke muhassılı Hayri Osmân Paşa vakfını ve Hâcî Osmân Paşa vakfını örnek olarak verebiliriz.²⁷⁶

Vakıflar konularına, yararlananlara, işletilmelerine ve idarelerine göre çeşitli kategorilere ayrılabilmesine rağmen genel olarak vakfın iki kategoriye ayrıldığı bilinmektedir. Birincisi; gelirinin tamamının kesin surette doğrudan nihayi bir amaca gittiği şer'i veya hayri vakıflardır. Bu tür vakıflarda vakfın kurucusu, kurduğu vakıftan çoğunlukla ilahi lütuf ve bazen da şöhret ve sosyal nüfuz dışında hiçbir maddi menfaat beklememektedir. Mevcut hesaplamalara göre, 18. yüzyılda bu türden vakıfların tüm vakıflar içindeki oranı, %18'dir. İkincisi; Gelirlerinin tamamının vakfın görevlendirdiği ve genellikle vakfın kendi aile üyelerine mensup kişilerin elinde kaldığı aile vakfıdır. Bu tür vakıflar ise, son safhada dini ve hayri bir esere tahsis edilmiş olmalarına rağmen, öncelikle vakfa, vakfın soyundan gelenlere, ailesine veya üçüncü şahısların istifadesine bırakılmış vakıflardır. Yararlanma hakkına sahip kişilerin nesli sona erince, vakf-ı ehli ve yarı-ailevi vakıf, hayri vakıf sekline dönüşmektedirler.²⁷⁷ Ailevi vakıfların bir amacı da kendi nesillerinin rahat bir hayat standardına sahip olarak iç ve dış taaruzlardan uzak vergiden muaf bir gelir kaynağı elde etmektir.²⁷⁸

Hayırseverler insanların ihtiyacını görececek her şeyi vakfedebilirlerdi. Hayırseverlikte sınır yoktu. Bu bazen bir yemek kazanı olduğu gibi bazen de nakit para da olabilirdi. Örneğin 5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nde Re'is zâde el-Hâc Ahmed Ağa parasının "...üçyüz kuruş nukûd akçe malımdan ifrâz iderek fî sebîlillah vakf eyledim ve nukûd-ü mevkûfe üzerine mahallemiz muhtarı bulunan Çıkırcı Ali mütevellî nasb eyledim ve ma'rifeti şer'la akçe-i mezbûrdan yüz kuruş derûn-i kal'ada Mehmed cami'i şerîfine yağ parasına ve yüz

²⁷⁶A.Ş.S., V/13b; V/14a; 14b; V/15a; V/8a; Öztürk, 1995: 521.

²⁷⁷ Yediyıldız, 1982: 26-29

²⁷⁸ Tızlak, 1991:74.

kuruş İskender Çelebi mahallesinde vaki‘ mescidi şerîfinin yağ parasına ve yüz kuruşunu Mekke’i mükerrime zemzemi şerîf müskâ Hızır zâde Şeyh Ahmed tarafından zemzem zevrâkına vakf eyledim. Vech-i meşrûh üzere mütevellî-i mezkûr tarafından ta‘yîn olunan yüz kuruşun mürabahaları cami‘ ve mescidi şerîfler mütevellîlerine berâyı teslim te olunub ve beher sene giden huccâcî müslimîn yedleriyle Mekke-i Mükerrerede sakâ-i zemzem Hızır zâde şeyh Ahmed tarafına lâzım olan ve anın tarafından kabul haberi alınmak üzere meşrût eyledim..” diyerek mahkemeye kayd ettirmiştir.²⁷⁹ 5 Haziran 1834 tarihli mahkeme kaydına göre Sultan Korkud Camisi mütevellisi Hâfız Ahmed mahkeme huzuruna gelerek Antalya iskelesinin orta kapı önündeki vakıf dükkânı arsasının üzerine bina yapmak isteyen Hacı Bekir’e senelik 15 kuruş kira karşılığında icara verdiğini tasdik ettirmiştir. Hacı Bekir, senelik 15 kuruşun, 5 kuruşunu Korkud Sultan camisine²⁸⁰; geriye kalan 10 kuruşunu İstanos Oyunyeri camisine verecektir.²⁸¹ Posdalcızâde Emîn Efendi’de arsasını vakfetmiştir.²⁸²

Vakıflar malları zamanla iyi işletilmediği zaman gelirleri azalmıştır. Bu durumda gerekli tamiratlar yapılarak vakıf mallarından gelir getirmesi sağlanmıştır. 1832/1833 (H. 1248) tarihli sicil kaydına göre eski Cidde valisi Ebû Bekir Paşa’nın Antalya’da bulunan hayır kurumlarına vakfettiği dükkân, han, bahçe gibi gayrimenkullerin icara verilemediğinden bahisle tamirinin layıkıyla yapılmadığından bahisle 500 kuruş mu‘accele ve senelik 5 mü‘eccele kiraya verilmesi için gümrük emini Salih Bey’den izin alınmıştır.²⁸³

Vakıf ait mülklerin kirasının ödemeyen kiracılarda olmuştur. 1834 tarihli ferman kaydında Seyyid Mehmed oğlu Osman hakkında mutasarrıfı olduğu vakıf dükkânı Mehmed’in 1829/1830 (H.1245) senesinden beri vermesi gereken 6000 kuruş icar parasını vermediğini belirterek padişaha şikâyet etmiştir. Padişapta konunun araştırılması için bir mübaşir göndererek yerel idarecilere konuyla ilgilenmelerini emretmiştir. Ayrıca mübaşirin ücretinin davacıdan alınmaması ve mazlumun hakkının biran önce alınmasını emretmiştir.²⁸⁴

Vakfa mütevellî olanlar vefat ettiği zaman çocukları vakfın yönetimine geçebiliyorlardı. Ancak çocuğu olmayanlar vefat ettiği zaman yerine mütevellî olarak atanmaların bu işe layık ve müstahak olmaları gerekiyordu. 2 Eylül 1820 tarihli belgede Şabanzade Mehmet Ağa’nın loncasının mütevellisi Seyyid Hâfız Fethullah İbni Osmân’ın vefat etmiştir. Ahaliden üç kişi Seyyid Hâfız Fethullah İbni Osman’ın çocuksuz olduğunu ihbar etmiştir. Bunun üzerine Fethullâh İbni Mehmed yarım akçayla lonca mütevellisi olarak

²⁷⁹ A.Ş.S., V/30b.

²⁸⁰ Kesik Minareli Cami veya Cumanın Cami ismiyle de anılır.

²⁸¹ A.Ş.S., V/15a.

²⁸² A.Ş.S., V/6a.

²⁸³ A.Ş.S., V/19b.

²⁸⁴ A.Ş.S., V/15b.

atanmıştır. Ataması yapılmadan önce İbni Mehmed bu işi layığı ile yapabileceği belirtilmiştir.²⁸⁵

Vakıf gelirleri ile ibadethanelerin ihtiyaçları karşılanıyordu. 14 Şubat 1834 tarihli bir belgede Boyacı İbrahim oturduğu dükkânın 30 kuruş kirasını Balı Bey Cami mütevellisi Ahmed' mahkeme huzurunda vermiştir. Balı Bey Cami mütevellisi Ahmed bu parayla caminin kandil yağının alındığını belirtmiştir.²⁸⁶

Vakıf mallarının çok kıymetli olması zaman zaman insanların iştahlarını kabartıyor ve bir şekilde bu gelirlere el koymak istiyordu. 7 Nisan 1834 tarihli belgede Şeyh Bayezid zaviyesine ait olan vakıf malları Asakir-i Mansure tekaütlerinden Hacı İbrahim'in oğlu Halil tarafından zapt edilmek isteniyor. Bu durumu Akşehirli İbrahim Dersaadete bildiriyor. Yapılan araştırma sonucu şikâyet konusu olan vakıf arazilerinin vakfa ait olduğunu tasdik eden bir ferman gönderiliyor. Fermanda vakıf çiftliklerinin ve arazilerinin iltizama tabi olmadığı belirtilerek engel olunması isteniyor. Burada Şeyh Bayezid vakfına çiftlik, bahçe, zemin, nısf-ı asiâyâb gibi malları gelirlerinin yüksek olması Hacı İbrahim'in oğlu Halil'in iştahını kabartmıştır. Fermanda yazıldığına göre vakıf öşür gallâtı, rüsum, çiftlik, yer, bağ, bâd-ı hevâ, süt, çeltik gibi gelir kaynaklarına sahipti. Bu gelir kaynakları toplamı 3865 akçedir. Karaca, 1567 tapu tarihli evkaf defterinde bu miktarın 3860 olarak belirtildiğini ancak araştırmalar sonucu 3542 akçe olduğunu belirtmiştir.²⁸⁷ Yine benzer bir olayı daha önce Karadığın Çiftliği ile alakalı olarak anlatılmıştı.

3.2.11. Miras Davaları

Miras, ölen bir kimsenin mal varlığının taksimatının nasıl sonuçlandırılması gerektiği ile ilgili bir kavramdır. Miras, İslam hukukunda hak sahibi olan kişiler arasında pay edilir. Pay edilen miras şeriatın öngördüğü bir şekilde olması gerekir.

Miras, mevtadan kalan bütün malları kapsamaz. Vefat etmeden önce malını hibe edebilir. 26 Mart 1834 tarihli belgede merhum Tabbâk Hâcî Mehmed'in eşi Gülsüm ve kız Şerife mahkeme huzurunda İstanos Keçeciler mahallesinde bulunan bir evin, kocası merhuma verdiği altınların karşılığı olmak üzere kendisine 600 kuruş karşılığı yarısını verdiğini, evin diğer yarısını da kızı Gülsüm'e verdiğini belirterek miras paylaşımında olmaması gerektiğini mahkemede onaylatmıştır. Yine aynı tarihli bir diğer belgede Tabbâk Hâcî Mehmed'in geride kalan malları için kardeşi Hüseyin, kızı Şerife, kız kardeşleri Râbise ve Sâliha mahkemede Gülsüm Hâtûn'un boynunda 30 kadar 12'lik ve 6 Yıldız ve bunların yanında bir katar altının

²⁸⁵ A.Ş.S., V/15b.

²⁸⁶ A.Ş.S., V/26b.

²⁸⁷ Karaca, 2002:368.

merhumun vasiyeti gereği talep ederiz diye müracaat ederler. Mahkemede Gülsüm Hatun'da 12'lik altınları eşinin cenazesine verdiğini, yaldızları da merhumun sarrafa gidip bozdurduğunu ve bunu borcuna verdiğini kalan altınlarında mirasçılar huzuruna bırakarak bundan başka bir şey kalmadı diye cevap verir. Mahkemede diğer mirasçılar bu durumu kabul edip kalan malları paylaştırır (Burada paylaşım ile ilgili detay bilgileri yoktur).²⁸⁸

Karı-kocadan biri vefat ederse kalan malları kardeşlerde miras hakkı olarak talep edilebilir. 22 Mayıs 1834 tarihli bir belgede Sülüklü Mehmed Ağa, kayını Mortazlı Seferoğlu Mustafa'dan merhum karısının hissesine düşen 449 kuruş paranın yarısını talep eder. Merhum eşinin, pederi ve validesinden kalan 449 kuruş para Mustafa'nın zimmetinde iken eşinin vefat ettiğini ve geriye kalan 224,5 kuruş hakkını ister. Mustafa'da bunun üzerine benim 100 kuruş borcum kaldı bundan başka borcum yoktur diye inkâr eder. Mahkeme Mehmed'ten şahit talep eder. Mehmed şahit göstermeyince 100 kuruşun Mustafa'dan alınıp Mehmed'e verilmesine karar verir.²⁸⁹ 22 Temmuz 1834 tarihli bir belgede Sarı Hâcî Süleymanın kardeşi Hacı Hüseyin ve Sarı Hâcî Süleyman'ın karısı mahkemeye müracaat ederek Ekizoğlu İbrahim'den davacı olurlar. İbrahim'in karısı Şerife Hatun'dan kalan bakır aletleri, Antalya ev, sarnıçta iki evlek bağ ve kuşaktan ibaret olan talep ederler. Bunun karşılığında İbrahim iddia sahiplerine eşyaların karşılığı 1200 kuruş, malların karşılığı 550 kuruş ve sarnıç bağını verir. Bunun yanında dört deve ve bir kazan ve bir leğen karşılığı 80 kuruş karşılığı anlaşılır.²⁹⁰ 21 Ağustos 1834 tarihli bir belgede Ekizoğlu İbrahim'in vefat eden zevcesi Şerife'den kalan Tabbak Hüseyin'e miras olarak kalan 600 kuruş ve on iki evlek bağ Hacı Hüseyin'e teslim edilir. 21 Ağustos 1834 tarihli bir diğer belgede Ekiz oğlu Hüseyin'in oğlu İbrahim ve kızı Hatice müteveffanın karısı Habibe'den davacı olurlar. Habibe kocasının elindeki paralarla gayrimenkul edindiği ve elinde 974 kuruş kaldığını belirtir. Mahkemede merhumun eşine 1/8 hissenin karşılığı 75 kuruş daha ilave verilerek toplamda 1049 kuruş teslim edilir. Diğer kalan mallar mirasçılara taksim edilir.²⁹¹

Vefat eden kişilerin mirasçısı yoksa terekesinden yapılan harcamalar düşülerek kalan miktar beytü'l-mâla aktarılırdı. Bununla ilgili olarak 1 Temmuz 1834 tarihli bir belgede Kâhireli olup Antalya iskelesinde Yeni Handa tüccarlık yapan Hasan Mahfûz vefat ederek terekesinden kalan miktar beytü'l-mâla teslim edilmiştir.²⁹²

5 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'nde mirasla ilgili belgelerden anladığımıza göre miras konusunda mahkemelerde İslâm hukukunun uygulandığını görürüz.

²⁸⁸ A.Ş.S., V/1b.

²⁸⁹ A.Ş.S., V/13a.

²⁹⁰ A.Ş.S., V/39b.

²⁹¹ A.Ş.S., V/41a.

²⁹² A.Ş.S., V/18a.

3.2.12. Alacak-Verecek Davaları

Alacak davaları hak sahibi olan kişiler haklarını almak için mahkemeye müracaat etmesiyle ortaya çıkmıştır.

Konuyla ilgili ilginç bir mahkeme 18 Mart 1834 tarihli bir davada Bursalı Mehmed mahkemeye müracaat ederek eşi Ayşe Hatun'un önceki zevcesi Hacı Hasan'dan alacağını istemiştir. Ayşe Hatun, Hacı Hasan'ın kardeşini hapisten kurtardığını ve bunun karşılığında kendisine bir şey verilmediğini iddia eder. Buna karşılık Hacı Hasan'da Ayşe'nin nikâhında taşraya firar ettiğini söyler. Benim Ayşe Hatun'a hiçbir borcum yoktur diye kendini savunur. Şahitlerde Ayşe'nin Hacı Hasan'ın kardeşini kendi rızasıyla hapisten çıkardığını söylerler. Mahkemede bunun üzerine Bursalı Mehmed aleyhine karar verir.²⁹³

Mahkemeden alacakların tahsil edilmesi için şahitlerle ispatlamak gerekir 3 Nisan 1834 tarihli bir diğer davada Deli İbrahim hizmetinde olduğu merhum Şakir Ağa'dan 800 kuruş alacağı olduğunu Ağanın oğlu Şevki borcu kabul ettiğini ama bir türlü vermeye razı olmadığını iddia eder. Şevki bu iddiaya karışı çıkar. Mahkeme Deli İbrahim'de şahidi olmadığı için mahkeme Şevki lehine sonuçlanır.²⁹⁴

Alacakların tahsili mahkemede açıkça olmasa da belli bir süre sonra ilga olmuştur. 23 Haziran 1834 tarihli bir belgede Mü'min Yolcu Agob zimmiden davacı olur. Agob zimminin babasına Acem Kocabaş Ermeni'ye 25 sene önce 500 kuruş borç verdiğini, 450 kuruşunu aldığını eksik kalan 50 kuruşu mirasçılardan talep ettiğini belirtir. Agob'un kızı babamın borçları o vakitte mart ayında verildi neden 25 senedir dava etmemiştir diye cevap verir. Mahkemede 25 senelik dava icra olunmayacağından davayı reddeder.²⁹⁵

Alacaklar daha önceden dava konusu olmuşsa ve bir türlü sonuç alınmamışsa aynı davanın tekrarında iddia sahibi mahkeme masraflarını karşılayacaktır. 13 Haziran 1834 tarihli bir belgede Nısfhâfızoğlu Mehmed, Südcioğlu Ali'den alacakları olduğunu söyleyip mahkemeye müracaat ederek bir kısrak ve bir sığır, 35 öküz ücreti ve 50 penbe ücreti ve 26 kuruş yağ pâre, 23 kuruş pirinç yağ parası ve 23 kuruş yağ parası hakkı olduğu halde vermediğini ve mahkemeden bunları talep eder. Mahkemede merhum Ali benim borcum yok iken beni defalarca dava etti. Benim hiçbir borcum yok diye cevap veriri. İddia sahibinin şahitleri olmadığından dolayı mahkeme red edilir. Eğer Nısfhâfızoğlu Mehmed böyle bir davayla gelirse resmi vesaire aidatın Mehmed'ten alınması şeklinde karar vermiştir.²⁹⁶

²⁹³ A.Ş.S., V/3a.

²⁹⁴ A.Ş.S., V/6a.

²⁹⁵ A.Ş.S., V/7b.

²⁹⁶ A.Ş.S., V/16a.

Alacak davaları sadece Müslümanlar değil, Müslümanlarla zimmiler arasında da gerçekleşmiştir. 19 Haziran 1834 tarihinde Tabbâk yiğit başısı el-Hâc Ali ölen Mihâil zimminin elinde İmrahor köyünde 42 kıyye buğday, 35 kile arpa ve 5 kıyye darı öşrünü teslim etmemesi üzerine zevcesinde talep edilir. Zevcesi borçtan haberi olmadığını belirtir. Ancak şahitlerin bunu doğrulaması üzerine zevce 200 kuruş vermeye razı olur.²⁹⁷

Alacak verecek davalarında şahitler davanın seyrini değiştirir. 26 Temmuz 1834 tarihinde Zeynep mahkemeye müracaat ederek İstiradi'ye dava açar. İstiradi'nin babası Nikola'ya 150 kuruş bedelle rehin bilezik bıraktığını ancak bunun karşılığını Nikola'dan alamadığını iddia eder. İstiradi cevaben babasının üç yirmilik altın verdiğinden bahsederek borcun olmadığını belirtir. Şahitlerde İstiradi'yi doğrulayınca dava reddedilmiştir.²⁹⁸

5 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'nde alacak-verecek ilgili belgelere baktığımız zaman Müslümanların kendi aralarındaki anlaşmazlıkları dava konusu edildiği gibi Müslümanların zimmilerle ilgili anlaşmazlıkların mahkeme kayıtlarına yansıdığını görmekteyiz. Ancak zimmilerin kendi aralarındaki anlaşmazlıklar kayıtlara yansımamıştır. Bu da zimmilerin kendi aralarındaki hukuki meseleleri kendi cemaatleri içerisinde çözüm aralarından kaynaklanmaktadır.

3.2.13. Kullanılan Eşyalar

3.2.13.1. Giyim-Kuşam

Şer'iyeye Sicillerinde insanların ne giydiği konusunda bilgilere ulaşmak mümkündür. Osmanlı halkı geniş ve çeşitli giyim kültürüne sahip olmuştur. Bu çeşitliliğe sicillerde rastlamak mümkündür.

5 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'ne göre çıkan eşyalar şöyledir: Kadınların terekelerinde giyim kuşam eşyası olarak, maşlah,²⁹⁹ yemeni,³⁰⁰ ipekli gömlek,³⁰¹ don,³⁰² şal,³⁰³ entari,³⁰⁴ çuha entari, kutnu entari,³⁰⁵ bohça,³⁰⁶ şalvar,³⁰⁷ yemeni,³⁰⁸ kuşak,³⁰⁹ gibi eşyalar olduğu görülür.

²⁹⁷ A.Ş.S., V/18a

²⁹⁸ A.Ş.S., V/16a.

²⁹⁹ A.Ş.S., V/23a.

³⁰⁰ A.Ş.S., V/18a.

³⁰¹ A.Ş.S., V/4b; V/18a; V/21a; V/21b; V/22a; V/23a; V/38b.

³⁰² A.Ş.S., V/18a; V/22a; V/23a.

³⁰³ A.Ş.S., V/20b; V/21a; V/21b; V/22a.

³⁰⁴ A.Ş.S., V/4b; V/20b; V/21b; V/38b; V/39a.

³⁰⁵ A.Ş.S., V/20b.

³⁰⁶ A.Ş.S., V/20a; V/20b.

³⁰⁷ A.Ş.S., V/20b; V/21b.

³⁰⁸ A.Ş.S., V/18a.

³⁰⁹ A.Ş.S., V/4b; V/20b; V/21a; V/21b; V/38b; V/39b; V/43a.

Erkeklerin terekelerinde genellikle kemer,³¹⁰ baston,³¹¹ çevgân,³¹² kuşak,³¹³ kebe,³¹⁴ gömlek,³¹⁵ yağmurluk,³¹⁶ peşkir,³¹⁷ fes,³¹⁸ yelek,³¹⁹ abdestlik,³²⁰ dizlik,³²¹ sarık,³²² hırka,³²³ aba,³²⁴, tesbih,³²⁵ misk kutusu,³²⁶ gibi eşyalar yer almaktadır.

3.2.13.2. Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar

İncelediğimiz dönemde Antalya’da aile yaşamında oturma odasında yoğun olarak kullanılan eşyalar, fener,³²⁷ yastık,³²⁸ yorgan,³²⁹ sofa kilimi,³³⁰ minder,³³¹ çul,³³² seccade,³³³ peşgir³³⁴ gibi eşyalar bulunmaktadır.

3.2.13.3. Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar

Şer’iyye sicilinde incelenen dönemle ilgili yatak odalarında kullanılan eşyalar, bohça,³³⁵ yastık,³³⁶ çarşaf, minder,³³⁷ sandık,³³⁸ kilim,³³⁹ çul³⁴⁰ ve çuha³⁴¹ gibi eşyalardır.

3.2.13.4. Mutfakta Kullanılan Eşyalar

Sicillerde matbah³⁴² adıyla anılan mutfak, yemeklerin pişirildiği mekândır. İncelediğimiz döneme ait 5 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili’ne göre Antalya mutfaklarında

³¹⁰ A.Ş.S., V/20b.

³¹¹ A.Ş.S., V/21b.

³¹² A.Ş.S., V/2a; V/24a.

³¹³ A.Ş.S., V/4b; V/20b; V/21a; V/21b; V/38b; V/39b; V/43b.

³¹⁴ A.Ş.S., V/4b; V/38b.

³¹⁵ A.Ş.S., V/4b; V/18a; V/20b; V/21a; V/21b; V/22a; V/23a; V/38b.

³¹⁶ A.Ş.S., V/20b; V/21b; V/43b.

³¹⁷ A.Ş.S., V/38b; V/43b.

³¹⁸ A.Ş.S., V/4b; V/22a; V/23b.

³¹⁹ A.Ş.S., V/20b; V/22a.

³²⁰ A.Ş.S., V/4b.

³²¹ A.Ş.S., V/20b; V/21a; V/21b; V/38b; V/43b.

³²² A.Ş.S., V/4b; V/18a; V/20b; V/21a; V/21b.

³²³ A.Ş.S., V/22a.

³²⁴ A.Ş.S., V/43b.

³²⁵ A.Ş.S., V/20b; V/21a; V/43b.

³²⁶ A.Ş.S., V/20b.

³²⁷ A.Ş.S., V/21a; V/21b.

³²⁸ A.Ş.S., V/18a; V/24b; V/40b.

³²⁹ A.Ş.S., V/18a; V/21b; V/24a; V/40b.

³³⁰ A.Ş.S., V/40b.

³³¹ A.Ş.S., V/24a; V/40b.

³³² A.Ş.S., V/5b; V/24a.

³³³ A.Ş.S., V/18a; V/43b.

³³⁴ A.Ş.S., V/38b; V/43b.

³³⁵ A.Ş.S., V/20b.

³³⁶ A.Ş.S., V/18a; V/24b; V/40b.

³³⁷ A.Ş.S., V/24a; V/40b.

³³⁸ A.Ş.S., V/23b; V/40b.

³³⁹ A.Ş.S., V/18a; V/20b; V/23b; V/40b.

³⁴⁰ A.Ş.S., V/5a; V/23b.

³⁴¹ A.Ş.S., V/20b.

bulunan eşyalar genellikle kazan,³⁴³ ilistir,³⁴⁴ sini, tava,³⁴⁵ kahve takımı,³⁴⁶ desti, şişe, billur,³⁴⁷ bakır evani, güğüm,³⁴⁸ pelesenk yağı,³⁴⁹ ibrik,³⁵⁰ bıçak,³⁵¹ tava,³⁵² fincan,³⁵³ leğen,³⁵⁴ çanak,³⁵⁵ sac,³⁵⁶ saç ayağı³⁵⁷ ve tabak³⁵⁸ gibi eşyalardan oluşmaktadır.

³⁴² A.Ş.S., V/41b.

³⁴³ A.Ş.S., V/2a; V/38b; V/39b.

³⁴⁴ A.Ş.S., V/40b.

³⁴⁵ A.Ş.S., V/37b.

³⁴⁶ A.Ş.S., V/18a; V/40b.

³⁴⁷ A.Ş.S., V/18a.

³⁴⁸ A.Ş.S., V/38b.

³⁴⁹ A.Ş.S., V/20b.

³⁵⁰ A.Ş.S., V/2a; V/21a; V/38b.

³⁵¹ A.Ş.S., V/21b; V/24a; V/43b.

³⁵² A.Ş.S., V/37b.

³⁵³ A.Ş.S., V/21a.

³⁵⁴ A.Ş.S., V/18a; V/39b.

³⁵⁵ A.Ş.S., V/20b; V/40b; V/43b.

³⁵⁶ A.Ş.S., V/5b.

³⁵⁷ A.Ş.S., V/40b.

³⁵⁸ A.Ş.S., V/40b; V/43b.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
5 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ BELGELERİNİN FİHRİSTİ VE
TRANSKRİBE METNİ

4.1. Belgelerin Fihristi

V/1a

Numara:1

Mübayaacı Emin Ağa hizmetinde olan Hüseyin'e ait olan paraların Gümrükçü Hâcî Ahmed Ağa'ya teslim kaydı. Fî 17 Zâ sene 1249.

Numara:2

Alanyalı Dikici Hâcî Hüseyin'in zevcesine verilen sulh-ı ibrâ hüccet kaydı. Fî 17 Zâ sene 1249.

Numara:3

İskele Hanında merhum Hâcî Osman'ın hazineye teslim olan parası. Fî 17 Zâ sene 1249.

V/1b

Numara:4

Evlad-ı Arab'tan, Helvacı Hâcî Mehmed'in zevcesi Nimet'e verilen hüccet kaydı. Fî 19 L sene 1249.

Numara:5

Tabbâk merhum Hâcî Mehmed'in zevcesine verilen hüccet kaydı. Fî 15 Zâ sene 1249.

Numara:6

Tabbâk Hâcî Mehmed'in zevcesine verilen sulh-ı ibrâ hücceti. Fî 15 Zâ sene 1249.

V/2a

Numara:7

Sekcili Hâcî Ahmed'e verilen murâfa'a hücceti. Fî 22 Zâ sene 1249.

Numara:8

Todoroz ve Lazaroz'a verilen edâ hücceti kaydı. Fî 3 Zâ sene 1249.

Numara:9

Todoroz ve Lazaroz'a verilen menzilden hisse davasının murâfa'a hücceti. Fî 23 Zâ sene 1249.

V/2b

Numara:10

Gedik Haliloğlu Kasap Halil'e verilen bağ murâfa'a hücceti. Fî 25 Zâ sene 1249.

Numara:11

Taşra yöneticilerinin kazalarda hizmet-i mübaşiriye, tatar harcırahları vb. kalemlerden haksız aldığı harcırahlar için gönderilen adalet fermanı. Fî 25 Zâ sene 1249.

V/3a

Numara:12

Sekcili Zağlıoğlu Hâcî Hasan'a verilen murâfa'a hücceti. Fî 7 Zâ sene 1249.

Numara:13

Harbiye nazırı Hâcî İbrahim Ağa hakkında murâfa'a fermanı. Fî 27 Zâ sene 1249.

V/3b

Numara:14

Dersa'âdet'e inhâ olunan ilâm kaydı. Fî 27 Zâ sene 1249.

V/4a

Numara:15

Moralı Arif Ağa'ya verilen murâfa'a hücceti kaydı. Fî 9 Zâ sene 1249.

Numara:16

1247-1248 senelerine ait Akşehirli İsmail Efendi'ye gönderilen zaviye mahsulünün defter kaydı.

V/4b**Numara:17**

Malatyalı merhum Mehmed bin Abdullah'ın kassâm kaydı. Fî Gurre-i Z sene 1249.

Numara:18

Kırk dokuz senesine mahsuben kalyoncu ve ambar bedelleri. Fî Gurre-i Z sene 1249.

Numara:19

Elli senesine ait avâız fermanı kaydı.

V/5a**Numara:20**

Elli senesi bedel-i nüzûl ferman kaydı.

Numara:21

Elli senesine ait olan mûmzâ defteri kaydı. Fî Gurre-i Z sene 1249.

V/5b**Numara:22**

Akmescid mahallesinde ölen Susuzlu Ahmed'in kassâm defteri. Fî 7 Z sene 1249.

Numara:23

Durali Oğlu Ali'ye verilen murâfa'a hücceti. Fî 7 Z sene 1247.

V/6a**Numara:24**

Yusufların Hüseyin'e verilen ev hücceti. Fî 5 Z. sene 1249.

Numara:25

Kağılcıklı Gök Veli'ye verilen mülk hücceti kaydı. Fî 21 Z. sene 1249.

Numara:26

Moralı Şevki Ağa'ya verilen murâfa'a hücceti kaydı Fî 23 Z sene 1249.

V/6b**Numara:27**

Mecidoğlu Hasan Bey'e verilen murâfa'a hücceti kaydı. Fî 13 Z sene 1249.

Numara:28

Küçük Yalınlı 'dan Haraz Ali'ye verilen murâfa'a hücceti kaydı. Fî 25 Z sene 1249.

Numara:29

Külüklü Şehirlioğlu Mehmed'e verilen murâfa'a hücceti kaydı. Fî 23 Z sene 1249.

V/7a**Numara:30**

Kurdoğlu İbrahim'e verilen hibe olunan menzil hücceti kaydı. Fî 27 Z sene 1249.

Numara:31

Yuva Çiftliğinin keşif olunan defter kaydı. Fî 17 Z sene 1249.

Numara:32

Varsaklı Hâcı Memiş' e verilen vâsi hücceti kaydı. Fî 23 Z sene 1249.

Numara: 33

Hâcı Mahmud oğlunun murâfa'a hücceti kaydı. 25 Râ sene 1249.

V/7b**Numara:34**

Elmalılı Hâce Matoz zimmîye verilen murâfa'a hücceti kaydı. Fî Gurre-i M sene 1250.

Numara:35

Zanâir oğlu Hâce Avran'a verilen arsa hücceti kaydı. Fî 21 Z sene 1249.

Numara:36

Mümin Yolcu'nun Nalbant Agop'a açtığı davanın ilâm kaydı. Fî 15 S sene 1250.

V/8a

Numara:37

Uncalı Karyesinden Hâcî Hüseyin'e verilen murâfa'a hücceti kaydı. Fî Gurre-i Z sene 1249.

Numara:38

Tarsuslu müteveffanın sûret-i kassâmı. Fî 13 Zâ sene 1249.

V/8a-8b

Numara:39

Kırk dokuz senesi mart ayının tevzî defteri kaydıdır. Fî 17 Z sene 1249.

V/9a

Numara:40

1249 senesi Mart ayına dâhil olmayan yerlerin mebâliğin defteri kaydı. Fî 17 Z sene 1249.

V/9b

Numara:41

Reayaların cizye toplanması konusunda müsterih olmaları hakkında çıkarılan ferman.

V/10a

Numara:42

Tımarlı süvari askerinin alaylarına çağrılmasına dair ferman. Fî 3 M sene 1250.

V/10b

Numara: 43

Kurdoğlu Ahmed'in kerimesi için verilen nafaka hücceti kaydı. Fî 3 M sene 1250.

Numara:44

Rûzcı Aslan'a verilen mülk hücceti kaydı. Fî 3 M sene 1250.

Numara:45

Todoros'un oğlu Manol'un, Berber Hacı Andriya'nın kızları Hristine ve Anna'dan 600 kuruş aldıklarına dair kayıd. Fî 5 M sene 1250.

V/11a

Numara: 46

Mübayaacı Halil Ağa'ya verilen tarla hücceti kaydı. Fî 25 Z sene 1250.

Numara:47

Zanâiroğlu Saradi Bazirgân'dan Nuri Ağa'nın davasının reddi. Fî 7 M sene 1250.

Numara: 48

Tellal İbrahim'e verilen ev hücceti kaydı. Fî 7 M sene 1250.

V/11b

Numara:49

Kaba Sakal oğlu Yorgi'ye verilen ev hücceti kaydı. Fî 5 M sene 1250.

Numara:50

Bedevî oğlu Arap Hasan'a verilen hüccet. Fî 9 M sene 1250.

Numara:51

Mürûr tezkeresi hakkında ferman. Fî Evâsıt Za sene 1249.

V/12a

Numara:52

Altın fiyatı için gelen ferman kaydı. Fî 10 M sene 1250.

V/12b

Numara:53

Tekeli Mehmed'e verilen murâfa'a hücceti. Fî 19 M sene 1250.

Numara:54

Deveci Karaözlü Himmetlüoğlu'na verilen murâfa'a hücceti. Fî 13 M sene 1250.

V/13a

Numara:55

İskenderiye'de sâkin Trabzonlu gemi hocası Ahmed Hoca'dan Çeribaşızâde Hâcî İbrâhîm Ağa'ya mektup. Fî 23 M sene 1250.

Numara:56

Trabzonlu Ali Ağa'nın A'yân Mehmed Ağa'ya verdiği menzil hücceti. Fî 23 M sene 1250.

Numara:57

Mortazlı Seferoğlu Mustafa'ya verilen murâfa'a hücceti. Fî 13 M sene 1250.

V/13b**Numara:58**

Ağlasun kazası sınırlarında bulunan bazı çiftlik ve mezralarda düzenleme yapılmasına dair Isparta'dan gelen ferman. Fî 25 M sene 1250.

Numara:59

Ağlasun kazasında bazı çiftlik ve mezraların Çeltikçi çiftliğine katılmasına dair Isparta'dan gelen ferman. Fî 25 M sene 1250.

V/14a-V/14b**Numara: 60**

Bucak ahalisine talebine rağmen Ağlasun kazasındaki bazı çiftlik ve mezraların Çeltikçi çiftliğine katılmasına dair Isparta'dan gelen ferman. Fî 25 M sene 1250.

V/15a**Numara: 61**

Bahçıvan Memiş Efendi'ye verilen bahçe hücceti. Fî 27 M sene 1250.

Numara: 62

Tabbâk Hacı Bekir'e iskelede bulunan vakıf dükkân arsasının kira hücceti. Fî 27 M sene 1250.

Numara: 63

Bahçıvan Na'im'e verilen zevcesinin murâfa'a hücceti.

V/15b**Numara:64**

Seyyid Mehmed Oğlu Osmân'ın, icar parasını vermeyen Âyan Mehmed'i şikâyeti üzerine yazılan ferman. Fî Evâsıt M sene 1250.

Numara:65

Lonca mütevellisi Seyyid Hâfız Feth İbni Osmân vefatı üzerine Fethullâh İbni Mehmed'in üzerine verilen berât-ı şerîf. Fî 24 Zâ sene 1235.

Numara:66

el-Hâc Osmân Paşa'ya hitâben gönderilen yed-i vâhid fermanı. Fî Gurre-i S sene 1250.

V/16a**Numara:67**

Südcioğlu'na verilen murâfa'a hücceti. Fî 5 S sene 1250.

Numara:68

Dizdâr Ağa Hasan Bey'e verilen Arapların çiftliğinde arazi hücceti. Fî 11 S sene 1250.

V/16b**Numara:69**

Emirzaoglu Mehmed'in eşi Emine'ye verilen ev hücceti. Fî 10 S sene 1250.

Numara:70

Hazînedâr Hacı Bekir Ağa'ya verilen ev hücceti. Fî 7 S sene 1250.

Numara:71

Arap Hacı Mehmed'e verilen murâfa'a hücceti. Fî 13 S sene 1250.

Numara:72

Eşraftan Hacı Selîm Efendi'ye verilen ev hücceti. Fî 15 S sene 1250.

V/17a**Numara:73**

Ahmed Şarkâvî'ye verilen ev hücceti. Fî 15 S sene 1250.

Numara:74

Cürük oğlunun zevcesi Havvâ Hâtun'a verilen vâsî hücceti. Fî 7 S sene 1250.

Numara: 75

Akseki kazasından Cemil oğlu Mişekin'in mallarının taksimi. Fî 17 M sene 1250.

Numara:76

Mürûr tezkeresinin uygulanması ile ilgili ferman. Fî 21-30 Zâ sene 1249.

Numara:77

Toskana tüccarlarına verilen imtiyazların uygulanması hakkında ferman. Fî Evâsıt L sene 1249.

Numara:78

Yolcu Yusuf'a zevcesinden boşanması sonrası verilen ibrâ hücceti. Fî 27 S sene 1250.

V/18a**Numara:79**

Ölen Mihâil zimmînin zevcesine verilen sulh hücceti. Fî 11 S sene 1250.

Numara:80

Antalya'da tüccarlık yaparken vefat eden Hasan Mahfuz'un beytü'l-mâla teslîm olan eşyaları. Fî 23 S sene 1250.

V/18b**Numara:81**

Sarâcın Hâfız Ahmed'e verilen hüccet. Fî 23 S sene 1250.

Numara:82

Abdü'l-Cevâdın oğlu Hâfız'a verilen sened-i şer'yye. Fî 5 S sene 1250.

Numara:83

Afyon ziraatı ve ticareti ile ilgili ferman kaydı. Fî 29 S sene 1250.

V/19a**Numara: 84**

Aralık çiftliği için yıllık üç yüz kuruş kira sened hücceti. Fî 17 S sene 1250.

Numara:85

Zanâiroğlu Hâce İstiradi'ye verilen murafaa hücceti. Fî Evâ'il Z sene 1247.

V/19b**Numara:86**

Teke Sancağı'nda buğdayların toplanması hakkında ferman.

Numara: 87

el-Hâc İbrâhim kâimmakam'ın, Ebû Bekir Paşa hazretlerinin vakıf müsekkafâtı hakkında emri. Fî 5(silik) sene 1248.

V/20a**Numara: 88**

Altın ve gümüş mübâya'ası ile ilgili ferman kaydı. Fî Evâhir S sene 1250.

Numara:89

Antalya kalesinin mühimmâtını teftiş için ferman kaydı. Fî 5 R sene 1250.

V/20b**Numara:90**

Nâzır Abdullah Paşa'nın oğlu Süleyman'ın tereke defteri. Fî 9 R sene 1250.

Numara: 91

el-Hâc Mehmed ve Ebû Hüseyin'in tereke defteri.

Numara:92

Hâcî Halîl'in tereke defteri. Fî 13 Râ 1250.

V/21a**Numara:93**

Berber Hâcî Ahmed İbni Abdullah'ın tereke defteri. Fî 23 R sene 1250.

Numara:94

Kadı ve naiblerin imza harçları ile ilgili ferman. Fî Evâsıt M sene 1250.

V/21b

Numara:95

el-Hâc Hâfız Süleyman'ın terekesi defteri.

V/22a

Numara:96

Kan diyeti için verilen hüccet kaydı. Fî 21-30 Râ sene 1250.

Numara:97

Vahîd Paşa'nın hizmetkârının yetimlerine gönderilen akçe. Fî 3 R sene 1250.

Numara:98

İnce Köylü Akce oğlu Ömer'in oğlu Mehmed'in kassam defteri. Fî 5 R sene 1250.

V/22b

Numara:99

Hamalbaşî Ahmed Arap'a verilen menzîl hücceti. Fî 7 R sene 1250.

Numara:100

Arab el-Hâc Çallî Mehmed'e verilen hüccet. Fî 7 R sene 1250.

V/23a

Numara:101

Osmân İbn-i Abdullah'ın beytü'l-mala devredilen terekesi. Fî 8 R sene 1250.

Numara:102

Âsitâneye gönderilen mübâya'a kaydı. Fî 11 R sene 1250.

Numara:103

Bersar adlı zimmînin İslâm dinine geçmesine dair kayıd. Fî 19 R sene 1250.

Numara:104

Kayserili Hâce Akob ma'rifetiyle toplanan ecnâs-i nûkûd defteri. Fî Gurre-i Câ sene 1250.

V/23b

Numara:105

Zanâyîroğulları için hatab fermanına verilen ilâm. Fî 19 R sene 1250.

Numara:106

Asâkir-i Mansûre hazînesine zeâmet ve tımarların toplanması hakkında ferman. Fî Evâsıt Râ sene 1250.

Numara:107

el-Hâc İsmâîl'in tereke defteri. Fî 23 R sene 1250.

V/24b

Numara:108

Arapgirli Ali Ağa'nın kassam defteri. Fî 17 Câ sene 1250.

Numara:109

Kereste için gönderilen ferman. Fî 19 R sene 1250.

V/25a

Numara:110

Antalya Kalesinin mühimmât defteri. Fî 4 Râ sene 1250.

V/25b

Numara:111

Redif askeri alımı için ferman. Fî (sîlik) S sene 1250.

V/26a

V/26b

Numara:112

1249 yılına ait İstanbul'a gönderilen buğdayın teslim kaydı. Fî 19 C sene 1250.

Numara:113

Bali Bey Câmî vakfının murâfa'a kaydı. Fî 15 Ş sene 1250.

Numara:114

Mübâya‘acı Hüseyin Ağa tarafından gemiye teslim edilen buğdayın teslim kaydı. Fî 23 Ş sene 1250.

Numara:115

Mübâya‘acı Emin Ağa tarafından gemiye teslim edilen zahirenin teslim kaydı.

Numara:116

Teke Sancağı tarafından temin edilecek olan 744 redif askerin kazalara göre dağılımını fermanı.

Numara:117

1250 yılı Teke Sancağı’na ait tevzî’ ve taksim defteri. Fî 15 R sene 1250.

V/27a**Numara:118**

Hâcî İbrâhim Ağa’ya teslim ettiği buğday karşılığı verilen eda teslim senedi kaydı. Fî 9 M sene 1250.

Numara:119

Teke Sancağı hissesine düşen 1247 yılına ait eksik kalan buğdayın teslim kaydı. Fî 15 M sene 1251.

V/27b**Numara: 120**

Râyiç fermanı. Fî Gurra R 1250.

Numara:121

Yûsuf Paşa döneminden el-Hâc İbrâhime devrolan buğday miktarı ve bununla alakalı ferman. Fî 12 Câ sene 1250.

V/28a**Numara:122**

1249 senesi zahîre mübâya‘asının ferman kaydı. Fî 13 C sene 1250.

Numara:123

Enfiye mukataası ile ilgili ferman kaydı. Fî 15 Câ sene 1250.

V/28b**Numara:124**

Acem hânı için verilen hüccet-i şer‘iye. Fî 15 Câ sene 1250.

Numara:125

Pazar Ağası İbrâhîm Bey’ den 1248 ve 1249 yılı alacakların tahsil edilmesi hakkında kalemiye fermanı. Fî 17 R sene 1250.

Numara:126

1241 senesinden kalan ref‘-i menzil bedelinin taksitinin ödenmesi için ferman kaydı. Fî 15 Câ sene 1250.

V/29a**Numara:127**

Pazar Ağası İbrâhîm Bey’ den 1248 ve 1249 yılı alacakların ferman emri kaydı. Fî 15 Câ sene 1250.

Numara:128

Câmi‘i Cedid Rûz Kâsım kilisesinin tamiri için ferman. Fî Evâsıt R sene 1250.

V/29b**Numara:129**

Baba Doğan Mahallesinde bulunan Liyondi Kilisesinin tamiri için ferman. Fî Evâsıt R sene 1250.

Numara:130

Makbul Ağa Mahallesinde bulunan Meryem Ana kilisesinin tamiri için ferman. Fî 15 Câ sene 1250.

Numara:131

Reis zâde el-Hâc Hâfız Ahmed'e verilen ev hücceti kaydı. Fî 27 C sene 1250.

V/30a**Numara:132**

Bursalı İbrahim Bey İbn-i Halil' in beytü'l-mala devredilen terekesi.

Numara:133

Kale Müdürü olan Topçu Süleyman zâde Hüseyin'e verilen ferman kaydı. Fî 24 R sene 1250.

Numara:134

Kale müdürü Hüseyin Ağa'ya teslim olan mühimmatlar. Fî 1 C sene 1250

V/30b**Numara: 135**

Re'is zâde el-Hâc Ahmed Ağanın vakf eylediği akçe kaydı.

Numara:136

1249 senesinde İstanbul' a gönderilen buğday ve zahirenin kaydı. Fî 11 R sene 1250.

V/31a**Numara:137**

Vefat eden Mehmed kavvâsın mallarının teslim kaydı. Fî 7 Câ sene 1250.

Numara:138

Reis zâde el-Hâc Ahmed Ağa'ya verilen ev hücceti kaydı. Fî 6 Câ sene 1250.

Numara: 139

Re'is zâde el-Hâc Ahmed Ağa'ya verilen sulh hücceti. Fî 9 C sene 1250.

Numara:140

Kale için gönderilen güller için ferman kaydı. Fî 12 C sene 1250.

V/31b**Numara:141**

Arap Ahmed'in mallarının Kara Deli'ye teslim kaydı. Fî 17 C sene 1250.

Numara:142

Zanâiroğlu Evran'dan İstirâdi zimmiye verilen ev hücceti kaydı. Fî 23 R sene 1250.

Numara:143

Ekşilli Karyesi'nden Tob Hasan'ın davası sonucu el-Hâc Hüseyin' e verilen hüccet. Fî 13 C sene 1250.

V/32a**Numara: 144**

Hâcî Hâfız'a verilen İstanos menzili hücceti kaydı. Fî 15 C sene 1250.

Numara:145

Memur Hüseyin Ağa hizmetinde bulunan İsmail'in emval defteri. Fî 19 C sene 1250.

Numara:146

Eski Teke Sancağı mutasarrıfı Ali Paşa'dan kalan vergilerin tahsil edilmesi ile ilgili emir kaydı ve hangi kazalardan bakaya toplanacağını gösteren mümzâ defteri. Fî 1 R sene 1250.

V/32b**Numara:147**

Asâkir-i Mansûre taburları için livadan talep edilen 250 kesenin ferman kaydı. Fî 3 C sene 1250.

V/33a**V/33b****Numara:148**

Eski Teke Sancağı Sa'îd Efendi'nin mütesellimliği zamanından kalan hergele konusu ve 400 hergelenin demirbaşa kayıt edilmesi ile ilgili mümzâ defteri. Fî 7 R sene 1250.

V/34a**Numara:149**

Teke Sancağı'nda Redif Asâkir-i Mansûre masraflarının kazalara taksîm defteri. Fî 15 Râ sene 1250.

Numara:150

Bazı ihraç ürünlerinin (tiftik, iplik, bal, kürk, deri vs.) alımında İzmir ihtisâbı tezkeresine göre İzmir ihtisâbı memurları dışında kimsenin satın almaması için fermân. Fî 15 R sene 1250.

V/34b**Numara:151**

Yusuf'a verilen şer'iyye hücceti. Fî 11 Ş sene 1250.

Numara:152

Furmalı Köse Ali'nin oğluna verilen hücceti. Fî 13 N sene 1250.

Numara:153

Merhûm Ali Paşa bakâyâsına gelen fermân-ı âli.

V/35a**Numara:154**

1249 senesi itibariyle kazaların hisselerine düşen tevzî'i defteri. Fî 1(?) R(?) sene 1250.

V/35b**V/36a****Numara:155**

1247-1248 senelerine ait İstanbul'a gönderilen zahire miktarları.

Numara:156

1248 senesinde İstanbul'a gönderilen buğday miktarları.

Numara:157

1249 senesinde İstanbul'a gönderilen buğday miktarları.

Numara:158

1249 senesinde İstanbul'a gönderilen buğday miktarları.

V/36b**Numara:159**

1250 senesinde mübâya'a edilerek piyasadan toplanan paraların İstanbul'a gönderilmesi. Fî 21 Râ sene 1250.

Numara:160

Mübâya'acı Mersûm tarafından gönderilen para. Fî 9 R sene 1250

Numara:161

Mersûm tarafından Dersa'âdet gönderilen para. Fî 15 Câ sene 1250

Numara:162

Fî 17 Câ sene 1250 senesinde gönderilen para.

Numara:163

Fî 11 C sene 1250 senesinde gönderilen para.

Numara:164

Fî 13 B sene 1250 senesinde gönderilen para.

Numara:165

Fî 17 N sene 1250 senesinde gönderilen para.

Numara:166

Fî 3 L sene 1250 senesinde gönderilen para.

Numara:167

Fî 14 M sene 1251 senesinde gönderilen para.

V/37a**Numara:168**

İsmail'in Redîf-i Mansûri taburuna binbaşı atanmasına dair fermanı. Fî 7 R sene 1250.

Numara:169

Mübaşirler Mehmed'in halktan fazla para alması ve mübaşirlerin görevlerini nasıl ifa edeceklerini hatırlatan bir fermân sureti. Fî 7 L sene 1250.

V/37b**Numara:170**

Honaz'da ikamet ederken ölen zimmînin kassam defteri. Fî 9 N sene 1250.

Numara:171

Zimmî Yabucu Arap oğlu Heci Kirye'ye verilen mürâfa'a hücceti. Fî 11 L sene 1250.

Numara:172

Dikici Kiriş'li Ahmed'in terekisi kassam defteri.

Numara:173

Tellal İbrâhim'e verilen hüccet kaydı. Fî (silik) L sene 1250.

Numara:174

Hacı Halil' in zevcesi Sâtı Hâtun'a verilen hüccet kaydı. Fî 13 N sene 1250.

V/38a**Numara:175**

Meryem Hâtun oğlunun hissenin teslim alınması. Fî 21 N sene 1250.

Numara:176

el-Hâc Osman Paşa hazretlerinin muhassıllık fermânı kaydı. Fî 25 L sene 1250.

Numara:177

Osman Paşa hazretlerinin üzerine ibkâ fermânı. Fî 23 L sene 1250.

V/38b**Numara:178**

Mustafa'nın tereke defteri. Fî 27 L sene 1250.

Numara:179

Bakkal Mustafa'ya verilen mürâfa'a hücceti. Fî 1 R sene 1250.

Numara:180

Habîbe Hâtuna verilen sulh hücceti. Fî 3 R sene 1250.

V/39a**Numara:181**

İmirze oğlu Âli'ye verilen mülk hücceti. Fî 3 Râ sene 1250.

Numara:182

Tabbak Hacı Bekir borçlarının alcaklılarına teslim edilmesi kaydı. Fî 7 Râ sene 1250.

Numara:183

Emîr Âli Osman'a verilen ev hücceti kaydı. Fî 7 Râ sene 1250.

Numara:184

Kıbrıslı Yanebut zimmîye verilen mürâfa'a hücceti. Fî 13 R. sene 1250.

Numara:185

Babuccu Kıbrızlı Yenabüta'ya verilen hüccet. Fî 15 Râ sene 1250.

V/39b**Numara:186**

İkiz oğlu İbrahim'e verilen ibrâ hücceti. Fî 15 Râ sene 1250.

Numara:187

Karadiğin Çiftliği'nin, merhum Saîd Efendi tarafından verilen tapu hücceti.

Numara:188

Şâkir Efendiye verilen tapu hücceti.

Numara:189

İmir oğlu Mustafa Ağa' dan Şâkir Efendiye verilen tapu hücceti.

V/40a**Numara:190**

Muğla'dan Şâkir Efendi'nin vekili ile gelen hüccet-i şer'iyye kaydı. Fî 15 R sene 1250.

Numara:191

Karadığın Çiftliği'nin Şâkir Efendi üzerine verilen mülk-nâme fermanı kaydı.

V/40b

Numara:192

Karadığın Çiftliği için Binbaşı İsmâil Ağa'ya verilen bey'ü şîrâ hücceti kaydı. Fî 17 Râ sene 1250.

Numara:193

Şerife Hâtunun verâseti emvâli terekesi.

V/41a

Numara:194

Sandıkçioğlu İstirâdi'ye verilen sulh ibrâ senedi. Fî 19 Râ sene 1250.

Numara:195

Odabaş oğlunun kassam defteri sureti. Fî 21 Râ sene 1250.

Numara:196

Tabbak Hâcî Hüseyin' e miras olarak verilen Sarnıçbağ hüccetinin kaydı. Fî 15 R sene 1250.

Numara:197

Ekiz oğlu İbrahime verilen mürâfa'a ve berât hücceti. Fî Gurre-i R sene 1250.

V/41b

Numara:198

Ursa zimmînin eşi Resboli'ye verilen ev hücceti. Fî 13 R sene 1250.

Numara:199

1251 senesine mahsub bedel-i nüzûl fermanı. Fî 21 Râ sene 1250.

Numara:200

1251 senesine mahsub avâriz fermanı. Fî 21 Râ sene 1250.

V/42a

Numara:201

1251 senesi mübâya'a fermanı. Fî 21 Râ sene 1250.

V/42b

Numara:202

1251 senesine ait mahsub imdadiye-i hazariye vergisinin toplanması ile ilgili fermân. Fî Gurre-i Râ sene 1250.

Numara:203

Antalya Kalesi muhafızı Asakir askerlerinin maaşları hakkında fermân. Fî 9 Râ sene 1250.

V/43a

Numara:204

1251 senesine mahsuben Osman Paşa'ya gönderilen cizye-i şer'îye evrâkının fermanı.

V/43b

Numara:205

Denizli' den hüccâc mektupcusu Kadem oğlu Mustafa'nın terekesi.

Numara:206

Gümrükcü Hacı Mehmed Ağa' ya teslim edilen peksimatlar.

Numara:207

İstirâdi'ye verilen ev hücceti. Fî 10 M sene 1251.

Numara:208

Ahi Yusuf Camii şerifine verilen peksimat. Fî 19 Râ sene 1251.

V/44a

Numara:209

Eflak memleketleri tüccarlarının gümrük fermanı kaydı. Fî Evâil-i R sene 1251.

Numara:210

Emir oğlu Kulak Mehmed için nafaka kaydı. Fî 7 R sene 1251.

Numara:211

Gümrükcü Hâcî Ahmed Ağa'ya verilen hüccet kaydı. Fî 13 R sene 1251.

V/44b

Numara:212

Kardıc Ağası Ali Bey'e verilen arazi hücceti. Fî 19 M sene 1251.

Numara:213

Vefat eden İkiz oğlunun kerimeleri davası. Fî 27 M sene 1251.

Numara:214

Şeyh Bayezid zâviyesinin hasılat kaydı. Fî 23 Câ sene 1251.

V/45a

Numara:215

Asâkir-i Mansûre askeri savaşıta yaralan Hızır'a maaşının teslim kaydı. Fî Gurre-i Z sene 1249.

Numara:216

Asâkir-i Mansûre askeri emekli Tekeli Osman'ın maaşının teslim kaydı. Fî Gurre-i R sene 1249.

Numara:217

Asâkir-i Mansûre askeri emekli Karabayır Ali'nin maaşının teslim kaydı. Fî 17 R sene 1249.

Numara:218

Asâkir-i Mansûre askeri Tekeli Süleyman'ın İstanbul'a gitmesi kaydı. Fî 27 sene 1249.

Numara:219

Asâkir-i Mansûre askeri Abdullah'ın İstanbul'a gitmesi kaydı. Fî 23 R sene 1249.

Numara:220

Asâkir-i Mansûre askeri Mehmed'in İstanbul'a gitmesi kaydı. Fî 27 R sene 1249.

Numara:221

Asâkir-i Mansûre askeri Bekir'in İstanbul'a gönderilme kaydı. Fî 5 M sene 1250.

Numara:222

Asâkir-i Mansûre askeri Kara Bıyıklı Mehmed'in taburuna gönderilme kaydı. Fî 7 M sene 1250.

Numara:223

Asâkir-i Mansûre askeri Mehmed'in tezkere kaydı. Fî 25 S sene 1250.

Numara:224

Asâkir-i Mansûre askeri Veli'nin tezkere kaydı. Fî 3 Râ sene 1250.

Numara:225

Asâkir-i Mansûre askeri Hisar Çandırılı Yusuf'un tezkere kaydı. Fî 9 Râ sene 1250.

V/45b

Numara:226

Asâkir-i Mansûre askeri Mehmed İstanbul'a gitmesi kaydı. Fî 15 R sene 1250.

Numara:227

Asâkir-i Mansûre askeri Ahmed'in İstanbul'a gitmesi kaydı. Fî 19 R sene 1250.

Numara:228

Asâkir-i Mansûre askeri Bekir'in tezkere kaydı. Fî 15 Câ sene 1250.

Numara:229

Asâkir-i Mansûre askeri Latif'in tezkere kaydı. Fî 19 Câ sene 1250.

Numara:230

Asâkir-i Mansûre askeri Mehmed'in tezkere kaydı. Fî 17 R sene 1250.

Numara:231

Asâkir-i Mansûre askeri Ali'nin izin tezkeresi. Fî 22 R sene 1250.

Numara:232

Asâkir-i Mansûre askeri Mehmed'in izin tezkeresi. Fî 13 R sene 1250.

Numara:233

Asâkir-i Mansûre askeri Ali'nin tezkere kaydı. Fî 13 C sene 1250.

V/46a

Numara:234

Asâkir-i Mansûre askeri Ali'nin tezkere kaydı. Fî 22 R sene 1250.

Numara:235

Asâkir-i Mansûre askeri Musa'nın tezkeresi. Fî 4 Ş sene 1250.

Numara:236

Asâkir-i Mansûre askeri Ahmed'in tezkeresi. Fî 9 C sene 1250.

Numara:237

Asâkir-i Mansûre askeri İbrahim'in izin tezkeresi. Fî 13 Ş sene 1250

Numara:238

Asâkir-i Mansûre askeri Ali izin tezkeresi. Fî 25 R sene 1250.

Numara:239

Asâkir-i Mansûre askeri Ali'nin izin tezkeresi. Fî 26 Ş sene 1250.

Numara:240

Asâkir-i Mansûre askeri Ömer'in izin tezkeresi kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

Numara:241

Asâkir-i Mansûre askeri Bekir'e izin tezkeresi kaydı. Fî 7 Ş sene 1250.

Numara:242

Asâkir-i Mansûre askeri Hasan'in izin tezkere kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

V/46b

Numara:243

Asâkir-i Mansûre askeri Mustafa Ağa'nın izin tezkeresi kaydı. 27 N sene 1250.

Numara:244

Asâkir-i Mansûre askeri Ali'nin izin tezkeresi sureti. Fî 9 N sene 1250.

Numara:245

Asâkir-i Mansûre askeri Mustafa'nın izin tezkeresi kaydı. Fî 9 L sene 1250.

Numara:246

Asâkir-i Mansûre askeri Abdurrahman'ın izin tezkeresi kaydı. Fî 17 L sene 1250.

Numara:247

Asâkir-i Mansûre askeri Ahmed'in tezkeresi. Fî 17 L sene 1250.

Numara:248

Asâkir-i Mansûre askeri İbrâhim'in tezkiresi. Fî 15 L sene 1250.

Numara:249

Asâkir-i Mansûre askeri Tekeli Mehmed'in tezkeresi. Fî 11 M sene 1251.

Numara:250

Asâkir-i Mansûre askeri Tekeli Mustafa'nın tezkeresi. Fî 11 M sene 1251.

Numara:251

Asâkir-i Mansûre askeri Ali'nin izin tezkeresi kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

Numara:252

Asâkir-i Mansûre askeri Mustafa'nın izin tezkeresi kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

V/47a

Numara:253

Asâkir-i Mansûre askeri Yusuf'un tezkeresi. Fî 15 M sene 1251.

Numara:254

Asâkir-i Mansûre askeri Mustafa'nın izin tezkeresi. Fî 19 R sene 1250.

Numara:255

Bahçıvan Hâcî Emin oğlu İsmail ve Ömer'e verilen bahçe hücceti. Fî 1 Ş sene 1251.

V/47b (Sayfa boş)

4.2. Transkribe Metin

V/1a

Numara:1

Bismillahirrahmanirrahim

Rabbi yessir velâ tuassir Rabbi temmim bi'l-hayr yâ müfettihi'l-ebvâb

Kırk dokuz senesi mâh-ı Zi'l-ka'de'sinin on beşi gününden ber ma'rifet-i şer'le rü'yet olunan meblağ kayıdır ki ber vech-i âtî zikr olunur

Defter-i kassâm oldur ki

An asl İstanköylü olup Medîne-i Antalya'da Mübâya'acı Emîn Ağa'nın hizmetinde olan Hüseyin'in emvâli ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde bey'-i min pezîr olarak iktizâ iden cümle mebâliği gümrükci Emîn Ağa'ya teslîm olunmuş iken Emîn Ağa'nın azlinden sonra halefi Gümrükci Hâcî Ahmed Ağa'ya teslîm eylediği meblağ kaydı

Yekûn akçe

467,5 guruş sahhü'l-bâkî

Dört yüz altmış yedi buçuk guruş

Hâcî Osmân Paşa tarafından gümrükcü nasb olunan Hâcî Ahmed Ağa'ya teslîm

Fî 17 Zâ sene 1249

Numara:2

Alâiyyeli Dikici Hâcî Hüseyin'in zevcesinden tefrîk ve sulh-i ibrâ yedine virilen hüccet-i şer'î Fî 17 Zâ sene 1249

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi sâkinlerinden Dikici Alâiyyeli işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb Hâcî Hüseyin'in zevcesi Şerîfe Hâtûn huzûr-ı lâzımü't-tevkîre gelüp zevci Hâcî Hüseyin muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki zevcim Hâcî Hüseyin ile bu âna kadar beynimizde imtizâc oluna gelür keff-i yed üzre hüsn-i mu'âşeretimiz olmayup ve bir dürlü imtizâcımız olmayacak hal' eylemesi matlûbumdur didükde merkûmdan gıbbe's-suâl merkûm nikâh ve nafakadan ferâğıyla hal'i kabûl idüp inde's-şer' nikâh ve nafaka bedeli hal' ve bu vechile mezbûre Şerîfe dahi râzıye olarak birbirlerinden infikâk olduklarından sonra ber vech-i mezbûr merkûm Hâcî Hüseyin'den yetmiş yedi davârı suâl idüp yetmiş davârı (silik) havâle ve havâle-i mahall-i mezkûrede kabûl ve mâ'adâ yedi davâr dahi da'vâ eyledikde yedi davâr evvelce beynimizde ekl olundu ve dört davâr fûruht eyledim diyü ikrâr-ı billâh derse davâr kıymeti dahi ma'rifet-i şer'le Hâcî Hüseyin'den ahz olunup mezbûreye teslîm olunmağla gerek yedi davâr ve gerek nikâh ve nafakadan fâriğa oldukda

sâlifü'z-zikr yetmiş davârın bir senelik oğlak mahsûli ve mahsûl-i sâiresini taleb eyledikde ma'rifet-i şer'le Hâcî Hüseyin'den ahz ve Şerîfe yedine teslim olunup birbirlerinden âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve ihfâ eyledikleri mâ hüve'l-vâki' ketb ü imlâ olundu tahrîr fî yevmi's-sâbi' ve'l-aşer min şehr-i Zi'l-ka'de sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Şerîfe yedine teslim olan

Hınta kıyye 27

Bulgur kıyye 1 fî 20

Un kıyye 1 fî 10

Koyun 5 aded

Nükûd akçe 212 gurus

Numara:3

İskele hânında Tekîroğlu merhûm Hâcî Osmân'ın cânib-i beytü'l-mâla teslim olan ber müceb-i kassâm nükûdı

Bâdî-i ma'rûf-ı defter-i kassâm oldur ki

Medîne-i Antalya'da İskele hânında sâkin iken bundan akdem bi-emrillâhi te'âlâ vefât iden Tekîroğlu Hâcî Osmân'nın emvâli beytü'l-mâl ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde bey'-i min pezîr olunarak cânib-i beytü'l-mâl Emîn Ağa'ya ber vech-i nükûd teslim olunmuş iken merkûmun infisâli îcâbıyla ma'rifet-i şer'le ahz olunup hâlâ devletlü el-Hâc Osmân Paşa tarafından gümrükci bulunan Hâcî Ahmed Ağa'ya ber müceb-i kassâm teslim olunup müteveffânın nükûd-ı mevcûdı beyân.

Fî 17 Zâ sene 1249

211

037 resm-i beytü'l-mâl ve resm-i hâkim ve hüddâmiye kâtibiyeleri ihrâc

248 yalnız iki yüz kırk sekiz gurusdur

V/1b

Numara:4

Evlâd-ı Arabdan Helvâcî Hâcî Mehmed'in zevcesi Ni'met yedine virilen hüccet-i şer'iyeye kaydı

An asl evlâd-ı Arabdan Hasan ibni Halîl nâm kimesne yine evlâd-ı Arabdan Hâcî Mehmed bin Hâcî Hasan ve zevce-i menkûhası Ni'met binti Mûsâ nâmûn kimesneler muvâcehelerinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-merâm ider ki târîh-i vesîkadan beş altı mâh mukaddem Hadîce Ni'met binti Abdullâh nâm hâtûn bi emrillâhi te'âlâ fevt olup cemî'

eşyâsı ale'l-mâ farz Allahü Teâla bana intikâl idüp mâlî ve eşyâsı ve nükûdî Hâcî Mehmed ile zevcesi Ni'met Hâtûn'un zabt u tasarrufunda olup tahsîlî matlûbumdur didikde merkûmânın gıbbe's-suâl fi'l-vâki' Ni'met binti Abdullâh nâm hâtûn müteveffîye olup mâlî ve eşyâsı ve nükûd olarak on üç kıyye evân-ı nühâs ve iki yüz guruş nukûd-ı mebâliğ ve bir gümüş zarf ve iki sanduk ve bir değirman taşı zabtımda olup bunlardan mâ'adâ gerek zevcem yedinde ve gerek kendi yedimde habbe-i vâhidesi kalmayup ve yedlerinde müdde'î-i merkûm ber vech-i âtî zikr olunan nükûd ve eşyâlardan müdde'â-i aleyhimâlar yedlerinde eşyâ olduğunu beyyine taleb olunup üç beş gün mehl-i şer'î virilmiş ise de beyyineden âciz olup ber vech-i bâlâ zikr olunan eşyâlardan ve nükûddan mâ'adâ müteveffîye hâtûnun mâlî olmadığına yemîn teklîf olundukda halef bi'llâhi'l-aliyyü'l-a'lâ yemînden tekevvün itmeyüp iki yüz guruş mebâliğ ve iki sanduk ve bir sîm zarf ve on kıyye evân-ı nühâs ve bir el değirmanı taşı cânib-i şer'îde merkûm Hasan nâm kimesnenin yedine teslîm olunup ve şer'an Hâcî Mehmed'den ve zevcesi Ni'met'den bir şey lâzım gelmediği mu'ârazaları men' u def' olundu Hâcî Mehmed'in yedine işbu vesîka bi't-taleb ketb ve imlâ olundu Fî 19 L sene 49

Şühûdü'l-hâl

Ömer Beğ

Ahmed Şerkavî(?)

Hüseyin Efendi

Hâcî İbrahim

Halîl

Muhzırbaşı Süleymân

Numara:5

Tabbâk merhûm Hâcî Mehmed'in zevcesi yedinde virilen o hücceti kayd olundu

Medîne-i Antalya mahallâtından Ahî Kızı Mahallesi sâkinlerinden Tabbâk Hâcî Mehmed bi-emrillâhi te'âlâ fevt olup emvâlî ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunur ki müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûke Gülsüm ve kerîmesi Şerîfe ve er karındaşı Hüseyin ve hemşireleri Râbise(?) ve diğer Sâliha nâmûnlardan zevcesi Gülsüm ve kerîmesi Şerîfe nâmân mîrâskâr diğerler muvâcehelerinde şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm iderler ki müteveffâ zevcim Hâcî Mehmed İstanos'da Keçeciler Mahallesinde vâki' bir bâb menzilin nısfını altı yüz guruşa bana bey' ve teslîm idüp yedimden nükûd altun ahz eyledi mülk-i müşterâmdır didikde kerîmesi Şerîfe Hâtûn dahi menzil-i mezkûrun bir nısfını pederim (silik) yedinde bulunan vâlidem hakkından dolayı hîbe eyledi diyü da'vâ eylediklerinde da'vâlarına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ricâl-i müslimînden

Ürkütlü Hüseyin Efendi ve diğer Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi huzûr-ı (silik) olarak bir nısfını zevcesine bey' idüp yedinden nükûd altı yüz guruşluk altun aldı ve bir nısfını dahi kerîmesi Şerîfe Hâtûn'un vâlidesi hakkından dolayı hîbe eyledi diyü ikrâr-ı şehâdet ve şehâdetleri kabûl olmağın sâlifü'z-zikr İstanoz'da vâki' Keçeciler sokağında bir taraftan tarîk-i âmm ve bir taraftan Tabbâk Hâcî Bekir ve bir taraftan müteveffânın karındaşı Hüseyin ve bir taraftan diğer merkûm Hâcî Bekir menziline muttasıl bu hudûdla mahdûd menzilin içinde iki göz evi ve bir göz odası ve içinde eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla mezbûre Gülsüm ve Şerîfe hâtûnların nısfıyyet üzre mülkleri ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olup verâsete sâirler cânibinden müdâhale olunmaya diyü bi't-taleb ketb ve imlâ ve yedlerine i'tâ olundu tahrîr fî yevmü'l-hâmis ve'l-aşer min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Berviranlu Hâcî Mehmed Efendi

Fakî Efendi

Tabbâk Hâcî Bekir

Koloğlu Hâcî Ali

Numara:6

Tabbâk Hâcî Mehmed'in zevcesi hâtûn yedinde virilen sulh-ı ibrâ hücceti

Medîne-i Antalya mahallâtından Ahî Kızı Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emrillâhi te'âlâ vefât iden Tabbâk Hâcî Mehmed bin Hâcî Osmân'ın emvâli ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunur ki müteveffânın verâseti er karındaşı Hüseyin ve kerîmesi Şerîfe ve hemşîresi Râbise ve Sâliha hâtûnlar huzûr-ı şer'de karındaşımız müteveffânın olarak zevcesi Gülsüm Hâtûn'un boynunda otuz kadar on ikilik ve altı Yıldız vesâir ecnâs olarak bir katar altun müteveffânın vasiyyeti olarak ol altun cümlesi matlûbumuzdur didiklerinde mezbûre on ikilik altunları zevcim müteveffânın cenâzesine virdim ve Yıldızları kendi yediyle sarrâfa bozdurup kevn(?) pâre borcuna viridi ve hâzır altunları bunlar diyü mîrâskâr huzûruna bırakup dahi sâir emvâl mutâlebesinde olduklarında bundan mâ'adâ benim zimmetimde hafî ve âşikâr mâlî kalmadı diyü cevâb virüp halefî kabûl eyledikde verâseti mâl-ı ma'lûmı ma'rifet-i şer'le hissesine isâbet ideni her birerleri alup âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ eyledikleri ilm-i şer'î lâhık olmağın işbu hüccet-i şer'î bi't-taleb ketb ve imlâ ve mezbûre Gülsüm yedine i'tâ olundu hurire fî yevmü'l-hâmis ve'l-aşer min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Berviranlu Hâcî Mehmed Efendi

Ürgüplü Hüseyin Efendi

Fakî Efendi

Moralî Hasan Efendi

V/2a

Numara:7

Sekcili Hâcî Ahmed'e cânib-i şer' den virilen murâfa'a hücceti

Medîne-i Antalya civârında Sekci karyesi sâkinlerinden Çırakoğlu Mustafa bin Mehmed huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb yine karye-i mezkûr ahâlîsinden el-Hâc Ahmed muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki bundan akdem müteveffiy Hâlîme Fâtîma merhûmeden bana mîrâs isâbet edecek Hâcî Ahmed bize verdirmeyüp zimmetinde bir peyke ve bir öküz ve bir himâr ve bir buzağılı inek ve yüz otuz guruş nükûd ve elli kıyye penbe ve yigirmi beş guruş ider bir ibrik def'a elli guruş zimem ve bir tek çevgan ve bir kazan ve bir balta ve bir top bez def'a bir çevgan ve nısf alâca yigirmi top bez ve bir heybe bunlardan iktizâ eden hissemi taleb iderin suâl olunup aldırılması matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl müdde'-i aleyh merkûmun halası olduğunu inkâr ve müdde'înin da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda merkûm beyyineden âciz ve kendisi dahi cedd-i a'lâsını izhâr ve ikrâr edemediği vechile şer'an bir şey îcâb etmeyüp müteveffiyenin mâl-ı mevcûdî kerîmeleri hâtûnlar olduğu bi't-taleb ketb ve imlâ ve mezkûr Hâcî Mehmed yedine i'tâ olundu. Fî 22 Zâ sene 1249.

Numara:8

Todoroz ve Lazaroz yedlerinde virilen edâ hücceti kaydı

Medîne-i Antalya mütemekkinlerinden Güllü Nebi oğlu Eber vâlidesi Marya ve mefkûd dayısı Eftah ve diğer Saradi nâm zimmîye (silik) bi'l-vekâle ve ammîzâdeleri Kostanti bin İstefan zimmîler huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzırân olup işbu takrîr-i kelâm iderler ki hâlâ ammîzâdelerimiz Todoroz ve Lazaroz zimmîlerin sâkin oldukları Câmî'-i Cedîd Mahallesinde vâkî' bir taraftan metropolid ve bir taraftan yıkık kilisa ve bir taraftan Hâncı Nebi zimmî ve bir taraftan tarîk-i âmmla mahdûd iki göz odalı menzilde bu âna kadar hakkımız olup müşterek iken bu evânda menzil-i mezkûre iki bin guruş değer bahâsı üzre bahâ takdîm olunarak dört oğlan iki kız hissesi olmak üzre dörder yüz guruş oğlanlar hakkımızı ve ikişer yüz guruş kızlar haklarını ber müceb-i şer'-i

şerîf hisselerimizi işbu Todoroz ve Lazaroz zimmîler yedlerinden ahz eyledik menzil-i mezkûrda ammîzâdelik hissedârlığı ve gerek akçesinden bir habbe ve bir akçe dahi alacağımız kalmadı ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr-ı mahdûd işbu Todoroz zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhleridir diyü mesfûrânın ikrârları gıbbe't-tasdîk mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve Todoroz yedine i'tâ olundı tahrîren fî yevmü's-sâlis min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Mihalulî Şeyhi Ahmed Efendi

İstavrozlı Ali Ağa

Muhzırbaşı Süleymân

Kâtib Mehmed Efendi

Hâcî Mütevellî Hâfız Ahmed

Kürkcü İstefan

Numara:9

Todoroz ve Lazaroz yedlerine virilen menzilden hisse da'vâsının murâfa'a hücceti

Medîne-i Antalya mütemekkinlerinden Gökman zimmî huzûr-ı şer'a gelüp ammîzâdesi Todoroz ve Lazaroz ve Güllü Nebi oğlu Eber ve Kostanti bin İstefan zimmîler muvâcehelerinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki Câmî'-i Cedîd Mahallesinde vâki' bir taraftan Mürdbulur(?) ve bir taraftan yıkık kilisa ve bir taraftan Duhancı Nebi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd iki göz odalı menzil ammim Usta Lazaroz ile müşterek birer hissesi (silik) iktizâ ider pederim dahi suâl olunup alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl müdde'-i aleyh mesfûrân vâki'an var idi bundan yigirmi yedi sene mukaddem hakkını ammisi Lazaroz yedinden ahz eyledi şimdi menzil-i mezbûrede alâkası yokdur diyü ikrârlarına binâen mesfûrândan beyyine taleb olundukda Dimitri Kahya ve nisvândan Kader ve Mariya nâmûn zimmî ve zimmîyeler huzûr-ı şer'a gelüp vech-i meşrûh üzre yigirmi yedi sene mukaddem işbu Gökman pederi hissesini ammîsi Usta Lazaroz yedinden ahz eyledi biz biliriz ve bu meseleye şâhidleriz diyü edâ-yı şehâdet-i şer'îye itmeleriyle şehâdetleri kabûl ve Gökman mesfûrun hakkı olmayup ve şer'an bir nesne lâzım gelmediği ve ba'de'l-yevm Gökman'ın bu vechile da'vâsı istimâ olunmamak içün mu'ârazaları def ve men olunup mâ hüve'l-vâki' ketb ü imlâ ve ammîzâdeleri Todoroz ve Lazaroz yedlerine i'tâ olundu tahrîren fî yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

İstanoslu Ali Ağa

Kâtib Mehmed Efendi

Muhzırbaşı

Hâcî Mütevellî Hâfız Ahmed

Kürkcü İstefan

V/2b

Numara:10

Gedik Halîloğlu Kassâb Halîl yedine virilen bağ murâfa'a hücceti

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Bey Mahallesi sâkinlerinden Kavvâs Ömer'in kayınvâidesi Rebiş Fâtıma huzûr-ı lâzımü't-tevkîrde hâzire olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-istitâb Gedik Halîloğlu Halîl nâm kimesne muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ider ki pederimin olmak üzere dört evlek mikdârı bağımızı on dokuz seneden berü bunun pederi ve kendi fuzûlî zabt idegeldiler suâl olunup alıvirilmesi matlûbumuzdur didikde gıbbe's-suâl Halîl cevâbında pederim hâl-i hayâtında dört sene zabt idüp mâ'adâsı benim kabzımdan bu âna kadar talebinde olmayup pederim yedinde buldum didikde müdde'î-i merkûmeden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olunup merkûme beyyineden âciz olup müdde'â aleyh yemîn tevcîh itmeğle halef billâhi'l-aliyyü'l-a'lâyı edâ eyledikde mezbûre müdde'înin da'vâsı sâkıt ve şer'an bir nesne îcâb ve lâzım gelmediği ve bağ-ı mezkûr işbu Halîl'in pederinden mevrûs mülk olduğu inde's-şer' zâhir ve nümâyân olmağın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve Halîl yedine olundu bağ-ı mezbûrun bir tarafı Oduncuoğlu'na muttasıl ve bir tarafı Ferhânoğlu'na ve bir tarafı Açıkgöz Mehmed'e muttasıl ve bir tarafı Nısfoğlu bu hudûdla mahdûd dört evlek bağ merkûm Halîl'in mülk-i mevrûsudur keyfe-mâ-yeşâ mutasarrıf ve âhardan mâni' ve müdâhale olmaya tahrîren fî yevmü'l-hâmis ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Numara:11

İşbu târîhle vürûd iden adâlet fermân-ı âlîşân kaydı

Fî 25 Zi'l-ka'de sene 1249

Düstûrûn-ı mûkerremûn müşîrûn-ı mufahhamûn nizâmü'l-âlem mîrû'l-umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmimû mehâmi'l-enâm bi'l-re'yi's-sâib mümehhidû bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşîrû erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn-ı bi-sınûf-ı

avâtıfu'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nın sağ kolı yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-yı izâm edâmallâhu te'âlâ iclâlehum ve e'azimü'l-ümerâi'l-kirâm efhamü'l-küberâi'l-fihâm ulu'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtasûn bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ kuzzâtı'l-müslimîn evlâ vülâtı'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfî'û i'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtasûnu bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i fihâm zîdet fezâilehum ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve voyvodegan ve vüçûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik-i pâdişâhânemde kâin elviye ve kazâ ahâlî ve sekenesini zât-ı hilâfet-simât-ı pâdişâhânem vedî'a-i cenâb-ı kibriyâ olarak hemîşe-i akdem efkâr-ı merâhim-âsâr-ı mülûkânem cümlesinin refâh-ı hâl ve ârâmiş-i bâlları vesâilinin istikmâline ma'tûf olmakdan nâşî bunların tekâlîf-i sahîha-i memleketden gûnâgûn mevâdd-ı zulmiye ile izrâr ve iz'âc olundukları mukaddemâ tahkîk-gerde-i şâhânem olmak hasebiyle kendüleri o makûle zulmiyeden kurtarılacak esbâb-ı refâh ve âsâyişleri istihsâl kılınmak irâde-i hayriyyesiyle mesârif-i sahîhalarının rûz-ı Kâsım ve rûz-ı Hızır i'tibâriyle altı ayda bir def'a mûmzâ defterleri li ecli't-tedkîk Dersa'âdetüme celb olunmak üzere usûle rabt olunmuş ise de bir müddetden berü ba'zı gavâil haylûletiyile lâyıkiyla tekayyüd ve dikkat olunamayarak elhâletü hazîhi takdîm olunan defterin hadd-i i'tidâlden efzûn hizmet-i mübâşiriye ve tatar harcırahları vesâir zâid ve fâhiş şeyler ve voyvoda ve mütesellimler mukâta'â ve semereden başka dâire-i mesârif ve kethudâiyye ve hüddâmiyye ve harciyâb nâmıyla nice zulmiyeler idhâl itdikden sonra seyyâhîn ve dervîşân fukarâsına vesâir şuna buna kendü kîselerinden verilmesi lâzım gelen mebâliği dahi ilâve itmekde oldukları ve her kazânın vâki' olan mesârif-i sahîhasından hâkim-i şer'-i şerîf olanlar harc-ı imzâ nâmıyla mahsûs olunan gurusda bir pâreden mâ'adâ umûr-ı vilâyet veyahud mehâm-ı Devlet-i Aliyyem için virilen i'lâmlardan başka harc almamak nizâmdan iken ekser defterin harc-ı i'lâm ve hademe-i mahkeme ücreti nâmıyla akçeler idhâl olunmak ve vüzerâ ve mîrmîrân ve mübâşirân vesâir me'mûriyetden mürûr-ı ubûr idenlere kazâlar ahâlîsi taraflarından bir sûret-i gayrî müft ü meccânen yem ve yiyeceke dâir bir şey verdirilmeyüp herkes mâlzemeleriyle kendü akçeleriyle alup fukarâ-yı memlekete bir akçe ve bir habbe zarar ve hasâr vukû'a getirilmemesi bi'd-defe'ât evâmîr-i aliyyemle tavsiye ve te'kîd kılınmışiken defâtir-i mezkûreye mürûr-ı ubûr mesârifî ve bârgîr ücreti nâmıyla dahi külliyyetlü akçe sokuşdurulmak ve bu mezâlimden başka mahallinde aralık tevzî'i denilerek fukarâdan başkaca akçe ahz ve kefil kılınmak misillü irtikâbât vukû' bulmamakda idüğü bi't-tecessüs karîn-i ilm-i âlem-ârâ-yı şehriyârânem olup zîr-i cenâh-ı âtîfet

ve merhamet-i mülûkânemde âsûde-nişîn olan fukarâ ve zu'afâ ve aceze ve berâyânın vücûh-ı mezâlim ve te'addiyâtдан vikâye ve tahkîk-i bâr ve sıkletleriyle sâye-i merâhim-vâye-i mülûkânemde istikmâl-i âsâyiş veistirâhatları ehass-ı âmâl-ı hayriyet-iştimâl-i pâdişâhânem olduğu rehîn-i berâhet ve sûret hem rızâ-yı bârî'nin hilâfı ve hem mukaddem ve muahhar sahîfe-pîrâ-yı sudûr olan evâmir-i ma'delet-meâsir-i şâhâneme ve rızâ-yı suver-i iktizâ-yı pâdişâhâneme mugâyir ve münâfi bir keyfiyet olduğına mebnî husûs-ı mezkûr bu def'a gâyet etrâflı ve dikkatli tutularak bundan böyle defâtir-i tevzi'ât bâlâda beyân ve ta'dâd olunan maddeler ânların emsâli fâhiş şeyler vaz'ına cür'et olunursa ol makûle mebâliğ memleketin hükâm ve zâbitânından zecren tahsîl ve fukarâya redd ü teslîm olunacağından başka kendülerinin eşedd-i ukûbetle haklarından gelinmek üzere ez-sernû taht-ı zâbitaya idhâline irâde-i seniyye-i şâhânem ta'alluk idüp ol bâbda şeref-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem muktezâ-yı münîfi üzere defâtir-i mezkûrenin tedkîk ve ten'îmi maslahatına ricâl-i devlet-i aliyyemden şikk-ı sânilik inzimâmıyla hâlâ haremeyn muhâsebecisi olan iftihârü'l-ekâbir ve'l-ekârim Ali Râif zîde uluvvuhu intihâb ve ta'yîn kılınmış olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrmîrân ve mevâlî ve kuzzât ve nüvvâb vesâir mûmâ ileyhimsiz vüsûl-ı fermân-ı celîlû'l-ünvân-ı pâdişâhânemde sûret-i idâre-i ma'delet-âde-i şâhânemi

V/3a

cümleye i'lân ve işâ'a birle ba'de ez-în zîr-i hükûmet ve idârenizde bulunan mahallerin ke'l-evvel altı mâhda bir def'a takdîm olunacak tevzi' defterlerinde mâl-ı mukâta'ât ve semere ve mu'ayyenât başka ve mesârif-i zarûriye-i memleket dahi başkaca gösterilerek zinhâr o misillü fâhiş ve bî-vech şeyler idhâl olunmaması ve defâtir-i mezkûre bu tarafda bi't-tedkîk (silik) sudûr idecek emr-i şerîfimle ba'de'l-i'âde üzerine bir akçe zamm olunmaksızın öylece ma'rîfet-i şer'-i şerîf ve cümle ahâlî ittifâkıyla mevcûd olan ehl-i İslâm ve re'âyânın hâlî ve tahammüllerine göre ta'dîl ve tesviye şurûtuna ri'âyet olunarak tevzi' ve taksîm ve yerlû yerlerine te'diye ve teslîm olunması husûsuna ihtimâm ve dikkat ve bundan sonra dahi hilâfına hasâret ve aralık tevzi'î nâmıyla fukarâdan başka akçe talep ve ahzına cür'et vukû'a gelürse mahallî hâkim ve zâbitânının bâlâda muharrer ve ayidât ile mazhar-ı te'dîb ve mücâzât olacaklarını cezmen ve yakînen bilüp âna göre harekete mübâderet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden ve tehdîden mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadr-ı a'zam tatarlarından Mehmed zîde kadruhu tatar ile tesyâr olunmuşdur imdi işbu kasabât tenbîhât-ı pâdişâhânemin ale'd-devâm tenfîz ve icrâsı idâre-i kâtî'a-i tâcdârânem muktezâsından idüğü ve bu bâbda iğmâz ve rehâvete ve zühûl ve gafletle ednâ derece hilâfı

hareket vukû'bulursa mütecâsir olanlar ve ayidât-ı muharrere-i pâdişâhâneme dûçâr olacaklarından başka bu keyfiyyet sizlerin hakkınızda dahi müstelzim-i mes'ûliyet olacağında aslâ şübhe olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i meşrûh amel ve harekete bi'l-ittifâk i'tinâ ve dikkat ve hilâfî vaz' u hâlet vukû'undan gâyet ittikâya hazer ve mücânebet ve bu mâdde için gönderilen tatar-ı merkûma beher kazâdan yigirmi gurus virilüp bir akçe ziyâde i'tâsından mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım virilmiştir buyurdum ki vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız evâhir-i şehir-i Ramazânü'l-mübârek sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Numara:12

Sekcili Zağloğlu Hacı Hasan yedine virilen murâfa' hücceti

Medîne-i Antalya sâkinlerinden Bursalı Mehmed nâm kimesne zevce-i menkûhası tarafından bi'l-vekâle huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâb Sekici karyeli Zağloğlu Hacı Hasan nâm muvâcehesinde şöyle takrîr ve ta'bîr-i ani'l-merâm ider ki hâlâ zevce-i menkûham Ayişe Hâtûn'un zevc-i evveli işbu Hacı Hasan mezbûrenin birer hissesini itlâf cerâimiyle virmişler suâl olunup alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl merkûm Hacı Hasan cevâbında mezbûre benim taht-ı nikâhımda iken cürmen firârım îcâb idüp kendüm taşrada iken karındaşım Süleymân habs olunmuş olmağla mezbûre bi'n-nefs kendü karındaşımın halâsı için dahi cerâime virüp karındaşımı halâs eylemiş benim mezbûreye bir akçe ve bir habbe borcum yokdur diyü ikrârına binâen ikrârı mücebince müdde'â aleyhden beyyine taleb olundukda Sekici karyesinden İsmâ'îl bin Osmân ve karye-i mezkûr sâkinlerinden Rebiş Hâtûn ve diğer Enzel Hâtûnlar tarafından bi'l-vekâle Halîl bin Koca Alioğlu huzûr-ı şer'a gelüp biri kendi tarafından ve biri hâtûnlar taraflarından edâ-yı şehâdet-i şer'îyye idüp bizler biliriz bu âdem taşrada iken hâtûn kendi hüsn-i rızâsıyla cerâime virüp sâlifü'z-zikr Süleymân'ı habsden halâs eyledi diyü ikrâr ve şehâdet eylediklerinde şehâdetleri inde's-şer' câiz ve kabûl olmağın merkûm Hacı Hasan'dan şer'an bir şey lazım geldiği zâhir oldukda Bursalı Mehmed'in mu'ârazası men' u def' olundu mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîr fî yevmü's-sâbi' min şehir-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Dervîş Abdurrahman

Muhzırbaşı Süleymân

Murâd Halîfe

Muhzır Ahmed

Numara:13

Harbiye nâzırı Hâcî İbrâhîm Ağa hakkında vürûd iden murâfa'a fermânı kaydı

Fî 27 Zi'l-ka'de sene 1249

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihîşâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâmdan ber vech-i muhassallık Teke sancağı mutasarrıfı Osmân Paşa dâme ikbâlehu ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müşerri'in Kürt nâibi Mevlânâ zîde ilmühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Akşehirli İsmâ'îl zîde salâhunun Dersa'âdetüme takdîm eylediği arz-ı hâlinde Teke sancağında Kürt nâhiyesine tâbi' zâviye-i Şeyh Bâyezîd ve tahtında muharrer çiftlik der karye-i Yüreğir ile Hâss arasında ve diğer çiftlik ve Kayır karyesinde bir pâre yer ki Pınarbaşı derler ve Andiye karyesinde bir pâre bağ ma'a dıraht-ı cevz ve tut ve emrud ve bağçe-i turunç der nezd-i zâviye-i mezbûre kıt'a bir ve zemîn-i Kızıl der karye-i Kayalı ve nısf âsiyâb Seydî der civâr-ı zâviye-i Viranşehir şehrinde vâki' çeltük Yüreğir karyesinde kain Şeyh Bâyezîd zâviyesi vakfı olduğu ve Kürt nâhiyesine tâbi' Söğüd mezra'ası Teke sancağında İstanos nâhiyesinde Koru sınırı nâm karye ve gayriden dokuz bin üç yüz yetmiş beş akçe timâra mutasarrıf süvari Asâkir-i Mansûre tekâ'üdlerinden Hâcî İbrâhîm Bin Halîl'in (silik) müşterekiyle (silik) idüğü defter-i hâkânîde mukayyed ve Şeyh Bâyezîd zâviyesi vakfının rub' hisse zâviye ve mezra'adârlığı

V/3b

mâliye cânibinden virilen berât-ı şerîfimle mûmâ ileyhın üzerinde olduğına ve zikr olunan karye ve çiftlikler Teke sancağının defter-i iltizâmâtına dâhil olmadığına binâen mûmâ ileyh İsmâ'îl mârru'z-zikr zâviye-i Şeyh Bâyezîd ve tahtında muharrer karye ve çiftlik ber müceb-i defter-i hâkânî zâviye-i mezbûre vakfı tarafından zabt vâki' olan hâsılât ve rûsûmâtı zâviye-i mezbûre vakfı tarafından ahz u kabz murâd olundukda dahl icâb itmez iken süvari tekâ'üd-i merkûm Hâcî İbrâhîm tîmârı mülhakâtı olan Söğüd mezra'asını müşterekiyle zabta adem-i kanâ'at birle zâviye-i mezbûre vakfına tahrîr ve tahsîs kılınan çiftlik ve arâzilere hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmadığına inhâ ve bu bâbda emr-i şerîfim sudûrunu istid'â itmekden nâşî defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Kürt nâhiyesine tâbi' olan defterân ile vakf-ı zâviye-i Şeyh Bâyezîd ve defter-i karye-i Yüreğir defter-i köhnede mukayyed hâliyâ meşihatnişin-i der Nu'mân Seydi Ahmed veledi Seyyid Sinân bâ berât ve hâsıl-ı an öşri-i

gallât ve rüsûm bin sekiz yüz akçe ve tahtında der karye-i Yüreğir çiftlik-i ber-hâsıl elli akçe ve çiftlik-i karye-i Yüreğir ile Has arasında hâsıl yüz yigirmi akçe ve yine çiftlik-i hâsıl an öşr-i gallât iki yüz yigirmi akçe ve der karye-i Kayır bir pâre yer ki Pınarbaşı derler hâsıl otuz beş akçe der karye-i Andiyê bir pâre bağ ma'a dıraht-ı cevz ve tut ve emrud ve bağçe-i turunç der nezd-i zâviye-i mezbûre kıt'a bir hâsıl yigirmi beşer akçe ve zemîn-i harîr der karye-i Kayalı tâbi'-i Kürt hâsıl otuz iki akçe ve nısf âsiyâb-ı Seydî der civâr-ı zâviye hâsıl iki yüz on akçe ve bâd-ı hevâ yigirmi ve Viranşehir şehri tahtında tohum-ı çeltik beş keçi südüyle hâsıl inek on üç akçe mezkûr çeltük defter-i atıkde Edhem Beğ ve Seydî Beğ defterlerinde mukayyeddür diyü kayd olunmuş yekûn üç bin sekiz yüz altmış akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrer kalemiyle tahrîr ve yine Kürt nâhiyesine tâbi' mezra'a-i Söğüd ve hâsıl iki bin sekiz yüz doksan akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde tamâm yazı-yı mezkûresinden iki bin iki yüz elli akçesi ifrâz ve ber icmâl ve icmâl-i mezbûr asâkir-i mansûre süvârisi tekâ'üdlerinden Hâcî İbrâhîm veledî Halîl'in bâkîsi müştereki kaydlarında olup bu takdîrce ber muktezâ-yı defter-i hâkânî mârru'z-zikr zâviye-i Şeyh Bâyezîd tahtında muharrer neferâtü'l-evlâdâdû'l-mezbûrenin an öşr-i gallât ve rüsûm-ı hâsılâtı ve ber çiftlik der karye-i Yüreğir ve yine çiftlik-i karye-i Yüreğir ile Has el-mezbûrların hâsılâtları ve diğêr çiftlik-i el-mezbûrenin dahi an öşr-i gallât hâsılâtı ve Kayır karyesinde bir pâre yer ki Pınarbaşı'dır ve Aydın karyesinde bir pâre bağ ma'a dıraht cevz ve anut ve emrud ve bağçe-i turunç der Nez ve zâviye-i mezbûr kıt'a bir zemîn-i harîr der karye-i Kayalı ve nısf âsiyâb Seydî der civâr-ı zâviye el-mezbûrenin hâsılâtlarıyla Viranşehir şehrinde vâki' çeltük hâsılâtı Yüreğir karyesinde vâki' Şeyh Bâyezîd zâviyesi vakfî tarafından ve mezra'a-i Söğüd el-mezbûrenin dahi hâsılâtı tekâ'üd Hâcî İbrâhîm veledî Halîl ile sâir müşterekleri taraflarından zabt olunmak iktizâ eylediği defter emîni esbak arz-ı hâl idüp iltizâmât hakkında karârgâr olan nizâm-ı müstahsene şürûtı mûcebince Teke sancağının mukâta'ât hazînesinde mahfûz (silik) defter-i iltizâmâtı lede't-tetebbu' olunan iltizâmâta dahl olunmadığı cevâbı tahrîr olunmuş olmakdan nâşî bu makûle (silik) ve elviye dâhillerinde kâin iltizâmâtdan şimdiye kadar dâhil-i defter olunmayanların bundan böyle dahi vâlât ve mutasarrıfın taraflarından zabt ve iltizâmına râğbet olursa sâhibleri mahallerinde mevcûd olduğu hâlde hakîkî irzâ ve mevcûd değil ise yine mahallerinde bedel-i sâbıkları ve hâsılâtı hudûdunda gârî olunacak vechile tahkîk veyahud fakat bir sene mutasarrıflarına zabt ve ta'sîr ile kemiyyet hâsılâtının zâhire ihrâcına i'tinâ olunarak âna göre bedel-i sâbık i'tibâriyle kapu kethudâları taraflarından der'uhde olunmak içün keyfiyeti bâ tahrîrât ve i'lâm Dersa'âdetüme inhâ olunmak ve taleb ve râğbet olunmadığı sûretde ashâbı taraflarından zabt ve ta'sîr itdirilüp cânib-i âhardan hilâf-ı defter-i hâkânî bâlâsında vâki' olan müdâhalenin men'ü def'i husûsuna

mübâderet kılınmak irâde-i seniyyem muktezâsından olmağla ber vech-i muharrer amel ve hareket eylemek fermânım olmağın imdi sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin keyfiyet ma'lûmun oldukda vakf çiftlik ve arâzîlerinin iltizâmı taleb olunmadığı hâlde defter-i hâkânî ve defter emîni esbak arzı mûcebince zabt ve zâviye-i Şeyh Bâyezîd ve tahtında muharrer neferât-ı evlâdâdü'l-mezbûrenin an öşr-i gallât ve rûsûmât ve ber-çiftlik der karye-i Yüreğir ve yine çiftlik-i Yüreğir ile Has arasında el-mezbûrların hâsılât ve diğer çiftlik el-mezbûrenin dahi an öşr-i gallât-ı hâsılât ve Kayır karyesinde bir pâre yer ki Pınarbaşı derler ve Aydın karyesinde bir pâre bağ ma'a dıraht ceviz ve anut ve emrud ve bağçe-i turunç der-nez ve zâviye-i mezbûre kıt'a bir ve zemîn-i harîr der karye-i Kayalı ve nisf âsiyâb Seydî ve der civâr-ı zâviye el-mezbûrelerin hâsılâtların Viranşehir şehrinde vâki' çeltük hâsılâtın Yüreğir karyesinde vâki' Şeyh Bâyezîd zâviyesi vakfî tarafından ahz u kabz idüp tekâ'üd-i merkûm Hacı İbrâhîm'i zâviye-i mezkûre vakfî olan çiftlik ve arâzîlere vâki' olan hâsılât ve rûsûmât hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ü ta'arruz itdirilmeyüp men' u def'i husûsuna mübâderet ve sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim senin dahi meczûmun olarak mûceb ve muktezâsı üzre amel ve hareket ve dikkat ve iltizâmât nizâmına ve kuyûd-ı defter-i hâkânîye ve kânûna münâfî vaz'-ı tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım olunmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsız tahrîren fî evâhir-i şehir-i şevvâlû'l-mükerrerem sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Numara:14

Ber mûceb-i emr-i âlî ba'de'l-murâfa'a Dersa'âdet'e inhâ olunan i'lâm kaydı

Akşehirli İsmâ'îl zîde salâhunun südde-i sa'âdetüme takdîm eylediği arz-ı hâlinde Teke sancağında Kürt nâhiyesine tâbi' zâviye-i Şeyh Bâyezîd ve tahtında muharrer çiftlik der karye-i Yüreğir ile Hâs arasında ve diğer çiftlik ve Kayır karyesinde vesâirede olan hisse-i perâkendesî Şeyh Bâyezîd vakfından olduğu ve Kürt nâhiyesine tâbi' Söğüd mezra'ası Teke sancağında İstanos nâhiyesinde Korusınurı(?) nâm karye ve gayriden dokuz bin üç yüz yetmiş beş akçe akçe timâra mutasarrıf süvari asâkir-i tekâ'üdlerinden Hacı İbrâhîm veledi Halîl nâm kimesne zâviye-i mezbûre hâsılâtına dahl ü ta'arruz eyleyüp men' u def'i bâbında hâlâ Teke sancağı mutasarrıfı atûfetlü Hacı Osmân Paşa hazretlerine ve bu dâ'îlerine hitâben şeref-efzâ-yı sahîfe-i sudûr buyrulan fermân-ı celîlü'l-ünvân Antalya mahkemesine lede'l-vürûd ve zâviye-i mezkûr hissedârları Seyyid Hüseyin bin Ahmed Efendi ve Seyyid İbrâhîm bin Mustafa Efendi ve hasmâları tekâ'üd Hacı İbrâhîm veledi Halîl kulları huzûr-ı şer'-i şerîfe

hâzırûn olup cümle muvâcehelerinde feth ü kırâet olundukda sem'an ve tâ'an merâsimini ba'de'l-edâ zâviye-i mezbûr hissedârları Seyyid Hüseyin

V/4a

bin Ahmed Efendi ve İbrâhîm bin Mustafa Efendi nâmân efendilere gıbbe's-suâl cevâblarında bizim mutasarrıf olduğumuz Şeyh Bâyezîd zâviyesinin vakfı hâsılâtına merkûm tekâ'üd Hâcî İbrâhîm veledi Halîl evvel ve âhir dahl ü ta'arruz itmeyüp mutasarrıf olduğu Söğüd mezra'asını ta'sîr eden bizim ve hissedârımız İsmâ'îl Efendi'nin hâsılâtına bir vechile dahl ü ta'arruz vukû'a gelmediği huzûr-ı şer' de takrîrlerimizi derbâr-ı şevket-karâra bir kıt'a i'lâmınla ifâde ediver diyü (silik) ilhâh ve iltimâs itmeleriyle ve tekâ'üd Hâcî İbrâhîm'in zâviye-i mezkûr hâsılâtına dahl ü ta'arruz itmediği bu dâ'îlerinin dahi ilm-i muhît olmağın evvelki vâki'ü'l-hâle hasbeten lillâhi'l-melikü'l-müte'âl pâye-i serîr-i saltanat-ı a'lâya arz olundu tahrîr fi'l-yevmü's-sâbi' ve'l-işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf el-abdü'd-dâ'î li'd-devleti'l-alıyyetü'l-Osmâniye es-Seyyid Süleymân el-müvellâ hilâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:15

Moralı Arif Ağa yedine virilen hüccet murâfa'a kaydı

Medîne-i Antalya'da sâkinûn Mora muhâcirlerinden İbrâhîm ibni Ramoş huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf üzre hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâb eniştesi Arif Ağa muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm ider ki bundan akdem müteveffîye hemşirem Nefîse binti Ramoş fevt olup emvâl ve eşyâsı ber müceb-i kassâm işbu Arif Ağa yedinden ahz ve alâ mâ farazallâh taksîm olunarak müteveffânın dayısı Süleymân'ın hisse-i şer'îyyesini dahi tamâmen ahz u kabz eyledim mârru'z-zikr Arif Ağa zimmetinde müteveffîyenin emvâli olarak bir akçe ve bir habbe mutâlebemiz kalmadı gerek emvâl-i eşyâ ve gerek altun vesâireden ba'de'l-yevm da'vâ ve talebimiz yokdur âmme-i da'vâdan zimmetleri ibrâ ve iskât eyledik takrîr vechile bir kıt'a hüccet-i şer'îyye virilmesi matlûbum didikde mukırr-ı merkûm ikrârı gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve Arif Ağa yedine i'tâ olundu yevmü't-tâsi' min şehr-i Zi'l-ka'de sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Moralı Hasan Efendi

Usta Ali Bedir

Moralı İbrâhîm Yahya

Yavrutiyeli Hasan

Topal Yûsuf

Numara:16

Akşehirli İsmâ'îl Efendi'ye ma'rifet-i şer'le gönderilen zâviye mahsûlünün defteri kaydı

Şeyh Bâyezîd zâviyesine bâ berât-ı âlişân mutasarrıf olan zâviyedârlık ve müezzindârlıktan(?) rub' hissedâr İsmâ'îl Efendi ve nısf hissedâr Seyyid Hüseyin veledi Ahmed Efendi ve rub' hissedâr İbrâhîm veledi Mustafa Efendi nâmûn zâviyedârların iki yüz kırk yedi ve kırk sekiz senelerinde vâki' olan hâsılâtlarının huzûr-ı şer'-i şerîfde tahkîk ve sıhhate ifrâz olunan hâsılâtının defter-i mahsûsudur ki beyân olunur

Hinta	Şa'ır	Sisam	Penbe	
Kıyye	Kıyye	Kıyye	Kıyye	
226,5	131 ³⁵⁹	15	32	Kırk yedi senesine mahsûben
45	008	45	84	Kırk sekiz senesine mahsûben
271,5	145	60	116	
136	72,5	30	58	Nısf hissedâr Seyyid Hüseyin
veledi Ahmed Efendi				
136	72,5	30	58	Rub' hissedâr İbrâhîm veledi
Mustafa				
68	36	15	29	Rub' hisse hissedâr İsmâ'îl Efendi
sinîn hâsılâtı				
68	36	15	29	

Cem'an

340 Hinta bahâsı

108 Şa'ır bahâsı

090 Sisam bahâsı

042 Penbe bahâsı

580 yalnız beş yüz seksen guruşdur

³⁵⁹ Katip tarafından sehven yazılmış, doğrusu 137 olacaktır.

V/4b

Numara:17

Malatyalı merhûm fukarâdan Mehmed bin Abdullâh kassâm kaydı

Fî Gurre-i Z sene 1249

An asl Malatyalı olup üç sene burada ikâmet eden fukarâdan Mehmed bin Abdullah bundan akdem Şeyh Sinân Mahallesinde merhûm olup müteveffâ-yı fukarânın eşyâsı ma'rifet-i şer'î şerîf ve beytû'l-mâl ma'rifetiyle tahrîr ve bey' olunarak hâsıl olan meblağın defter-i kassâmıdır

nükûd akçe 34 guruş	sarık 4 guruş	abdestlik 16 guruş	gömlek ve fes 3 guruş	köhne antari 16,5 guruş	kuşak 7,5 guruş	kebe 9,5 guruş
------------------------	------------------	-----------------------	-----------------------------	----------------------------	--------------------	-------------------

Cem'an guruş

91

66 cenaze mesârifi 47 / kabirtaşı 12 / tellâliye 2 / kâtibiye 5 cümlesi ihrâc olundu

25

25 Müteveffânın medfûn olduğu Şeyh Sinân câmi'-i şerîfine Çeribaşızâde Hacı İbrâhîm Ağa yediyle kandil akçesi vaz' olundu

Numara:18

Kırk dokuz senesine mahsûben kalyoncu ve anbâr bedelleri

Rûz-ı Hızır i'tibâriyle

İki yüz kırk dokuz senesi bâ fermân-ı âlîşân Teke sancağından matlûb-ı cihândârî buyrulan kalyoncu ve anbâr bedellerinin taksît-i sâni'si ve hizmet-i mübâşiriyesi ve harc-ı imzâsından livâ-i mezbûr mutasarrıfı Osmân Paşa hazretlerinin re'y ve inzimâmı ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le ta'dîl ve tesviye şûrûtuna ri'âyet olunarak tevzî' ve taksîm olundukda işbu mahalle kayd olundu

Fî Gurre-i Zi'l-hicce sene 1249

Guruş

27500 Kalyoncu ve anbâr bedellerinin dokuz senesi rûz-ı Hızır i'tibâriyle taksît-i sâni'si

3000 Hizmet-i mübâşiriyesi

763 Guruş başına birer pâre harc-ı imzâ

31263

Kazâ-i Elmalu 4680 guruş	Kazâ-i Kaş 4466	Kazâ-i Kalkanlu 2766	Kazâ-i Finike 2766	Kazâ-i İğdir 1276
Nâhiye-i Kardic 745	Kazâ-i Kızılkaya 2073	Nâhiye-i Bucak 1223	Nâhiye-i Millü 1223	Nâhiye-i Karaöz 1223
Kazâ-i Serik	Nâhiye-i Beşkonak	Nâhiye-i Has	Nâhiye-i Karavelîler	Karye-i İstavroz

2020	852	212	212	106
Karye-i Yarbaş Çandır 140	Karye-i Hisar Çandır 135	Karye-i Çitdibi 45	Kazâ-i Antalya nefs-i 1700	Kurâhâ-i Antalya 3400
Cem'an 31263 guruş				

Numara:19

Elli senesine mahsûben vürûd iden avâriz fermânı kaydı

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'ârifü'l-fazl ve'l-keîâm Teke Sancağında vâki' kazâların kâdîları ve nâibleri zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i âmirem defterleri mücebince Teke Sancağında vâki' kazâların dokuz yüz otuz sekiz aded avâriz hânesinin doksan üç bin sekiz yüz akçe bedel-i avâriz mütekâ'idîn mâlî ve Kaş kazâsının Geyve Kal'ası tevkîfî senevî üç yüz yigirmi guruş mâlî olup bin iki yüz elli senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîlî lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti virilmeğle imdi mücebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânım olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel idüp defter sene-i merkûmeye mahsûben livâ-i mezbûrede vâki' kazâların ol mikdâr hânesinin beher hânesinden beşer yüz akçe avârizlarıyla ol mikdâr guruş bedel-i avâriz mütekâ'idîn mâlî ve kal'a-i merkûmenin senevî ol mikdâr guruş mâlların irsâl olunan mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti mücebince cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîne-i âmirem itdirilüp hilâf-ı defter-i emr kimesneye te'allül ve muhâlefet itdirmeyiniz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'aşîyçün her bir avâriz hânesinden ellişer akçe aldırıla ve hîn-i tahsilde alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden bir esedî guruş ve mîrîyçün alınan akçeyi hazîne-i âmirem alındığı vech üzere aldırılıp bundan ziyâde ve noksân alınmaya ve aldirmayasın beher defterden ve naks-ı hânedan ve fermân-ı âlîşânımdan ziyâde mutâlebesiyle zulm ve te'addî olunmakdan gâyet ittikâya hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd eyleyesiz

V/5a

Numara:20

Elli senesi bedel-i nüzûl ferman kaydı

Mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-keîâm Teke sancağında vâki' kazâların kâdîları ve nâibleri zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i âmirem defterleri mücebince Teke sancağında vâki' kazâların dokuz yüz otuz sekiz aded bedel-i nezl hânesi olup bin iki yüz elli senesine mahsûben olmak üzere cem' u tahsîlî lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti

virilmek ile imdi mücebince cem' u tahsîl idilmek fermânım olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle mübâşir vardıkda bu bâbda sâdır olan emr-i şerîfim üzre amel idüp dahi sene-i merkûmeye mahsûben livâ-i mezkûrda vâki' kazâların ol mikdâr bedel-i nüzûl hânesinin beher hânesinden altışar yüz akçe bedel-i nezl mâlların irsâl olunan mühürlü ve nişânlu mevkûfât defteri sûreti mücebince cem' u tahsîl ve dâhil-i hazîne-i âmirem itdirilüp hilâf-ı emr ve defter kimesneye te'allül ve muhâlefet itdirmeyesiz ve bundan mâ'adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i ma'âşiyçün her bir bedel-i nezl hânesinden otuzar akçe aldırıla ve hîn-i tahsîlde bedel içün alınan akçenin her yüz on akçesinden bir esedî guruş aldırıla ve mîriyçün alınan akçeyi hazîne-i âmirem aldığı vech üzre aldırılıp bundan ziyâde ve noksân alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defterden ve naks-ı hânedan ve fermân-ı âlişânımdan ziyâde re'âyâ fukarâsına zulm ve te'addî olmakdan gâyet ittikâyâ ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Numara:21

Elli senesine mahsûben avâriz ve bedel-i nezl taksîminin mûmzâ defteridir

Bin iki yüz elli senesi Muharrem i'tibâriyle Teke sancağından bâ emr-i âlişân matlûb-ı cihândârî buyrulan mâl-ı avâriz ve bedel-i nezl mâlları sene-i sâbıkı üzre livâ-i mezbûr mutasarrıfı atûfetlü el-Hâc Osmân Paşa hazretlerinin re'y ve inzimâmı vechile ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le livâ-i mezbûrun hâvî olduğu kazâlarına tarh ve taksîm olunan mebâliğin mûmzâ defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur

Fî Gurre-i Z sene 1249

Guruş

11545 Mâl-ı avâriz ve bedel-i nezl sene-i merkûme mahsûben

00255 Harc-ı imzâ hâkim Efendiye

11800

Kazâ-i Elmalu 2350 guruş	Kazâ-i Kalkan 950	Kazâ-i Finike 950	Kazâ-i Kızılkaya 540	Kazâ-i Bucak 90
Nâhiye-i Millü 135	Kazâ-i Serik 396	Nâhiye-i Beşkonak 266	Nâhiye-i Has 200	Nâhiye-i Karaöz 45
Cemâ'at-i Murtana 100	Cemâ'at-i Teke Eski Yörüğü 100	Nefs-i Antalya 2307	Kurâhâ-i Antalya 2270	

Mahallât-ı Antalya

Cami-i Atik Hâne 4,5 Guruş 851	Ahîkızı Hâne 4 Guruş 76	Karadayı Hâne 2 Guruş 38	Tuzcular Hâne 2 Guruş 38	İskender Hâne 2 Guruş 38
Kıçibali Bali Hâne 2,5 Guruş 48,5	Sağır Beğ Hâne 4 Guruş 76	Aşık Doğan Hâne 3 Guruş 57	Hatib Süleyman Hâne 0,5 Guruş 9,5	Has Balaban Hâne 2 Guruş 38
Karaçallu ve Kızılsaray Hâne 6,5 Guruş 123,5	Mecdeddin Hâne 2 Guruş 38	Temürcikara Hâne 5,5 Guruş 104,5	Arab Mescidi Hâne 3 Guruş 57 20 kesr 37	Şeyh Sinân Hâne 4 Guruş 76
Temürcü Süleyman Hâne 2 Guruş 38	Keresteci Hâne 4 rub‘	Divanpiri Hâne 2 Guruş 21	Tahıl Pazarı Hâne 0,5 Guruş 9,5	Kızılharım Hâne 2 Guruş 38
Ahi Yusuf Hâne 3,5 Guruş 66,5	İğdir Hasan Hâne 3 Guruş 57	Baba Doğan Hâne 5 Guruş 95	Câmi’-i Cedîd Hâne 6 Guruş 114	Makbûl Ağa Hâne 8 Guruş 152
Takiyyeci Mustafa Hâne 5 Guruş 95	Araban Hâne 1 Guruş 19	Kışla Hâne 7,5 Guruş 133,5	Bali Bey Hâne 6 Guruş 114 015 kesr 099	Sofular Hâne 4 Guruş 76
Çavus Bahçesi Hâne 0,5 Guruş 9,5	Cüllahkara Hâne 1 Guruş 19	Şeyh Şücâ‘ Hâne 2 Guruş 28 10 kesr 18	Elmalu Mahallesi Hâne 7 Guruş 133 018 kesr 115	Perakente-i Zimmîyan Hâne 1 Guruş 19
Perakente-i Makbûl Ağa Hâne 1 Guruş 19	Yüksek Mahallesi Hâne 0,5 Guruş 9,5	Yarbaş Çandır Hâne 2,5 Guruş 47,5	Hisâr Çandır Hâne 2,5 Guruş 47,5	Çitdibi Hâne 1 Guruş 19

Kurâhâ-i Antalya

Yazır karyesi Hâne 4 Guruş 16	Küçük Ali Fahreddin Hâne 6 Guruş 114	Büyük Ali Fahreddin Hâne 9 Guruş 171	Sekici Hâne 3 Guruş 57	Avcıbayırı Hâne 6 Guruş 114
-------------------------------------	---	---	------------------------------	-----------------------------------

Karye-i Kundu Hâne 1 Guruş 19	Karye-i Çirkinoba Hâne 5 Guruş 95	Karye-i Kızıllı Hâne 4 Guruş 76	Karye-i Daşkesiği Hâne 2,5 Guruş 66,5	Karye-i Çaykenarı Hâne 3 Guruş 57
Zivind karyesi Hâne 2 Guruş 38	Karye-i Fığla Hâne 3 Guruş 57			

V/5b

Karye-i Karaman Hâne 11 Guruş 209	Karye-i Çıvgalar Hâne 7 Guruş 133	Karye-i Beğiş Hâne 2 Guruş 38	Karye-i Avdan Hâne 8,5 Guruş 161,5	Akkilise karyesi Hâne 2 Guruş 38
Andiye karyesi Hâne 3 Guruş 57	Karye-i Karkın Hâne 2 Guruş 38	Bıyıklı karyesi Hâne 2,5 Guruş 47,5	Küçük Yalınlı Hâne 4 Guruş 76	Karye-i Ekşili Hâne 1,5 Guruş 28,5
Karye-i Dereköy Hâne 1 Guruş 19	Anbahan karyesi Hâne 1 Guruş 19	Sülekler karyesi Hâne 1,5 Guruş 28,5	Karye-i Yakaköy Hâne 2 Guruş 38	Yelten Karyesi Hâne 2 Guruş 38
Karabayır karyesi Hâne 4 Guruş 76	Geyik Bayırı karyesi Hâne 5 Guruş 95 18,5 kesr 76,5	Mamatlar karyesi Hâne 2 Guruş 38	Karye-i Garibce Hâne 2 Guruş 38	Karakuyu karyesi Hâne 1 Guruş 19
Büyük Yalınlıkaryesi Hâne 7 Guruş 133	Şehr-i Karakoyunlu karyesi Hâne 3 Guruş 57	Şamköy karyesi Hâne 1 Guruş 19	Sımandır karyesi Hâne 2 Guruş 38	Şerefeddin karyesi Hâne 3 Guruş 57
Yuva karyesi Hâne 1,5 Guruş 28,5	Leğlek karyesi Hâne 0,5 Guruş 9,5	Karye-i Güzar Hâne 1 Guruş 19	Karye-i Yeleme Hâne 1 Guruş 19	Karye-i Duraliler Hâne 2,5 Guruş 47,5
Osmankalfalar Hâne 0,5 Guruş 9,5	Solak karyesi Hâne 2 Guruş 38	Dumanlı karyesi Hâne 1,5 Guruş 28,5	Karye-i Çukurca Hâne 0,5 Guruş 9,5	Karye-i Belen Hâne 1 Guruş 19
Karye-i Söğüdlü Hâne 0,5 Guruş 9,5	Karye-i Bayat Hâne 2 Guruş 38	Ürkütlü karyesi Hâne 0,5 Guruş 9,5	Karye-i Karadığın Hâne 0,5 Guruş 9,5	Karye-i Köşeler Hâne 1,5 Guruş 28,5
Karye-i Akçeaniş Hâne 0,5 Guruş 9,5	Güzelim Asi Karaman Hâne 3 Guruş 61 Rub' 1	Sığırlı karyesi Hâne rub' 1 Guruş 4,3	Günyat Hâne 0,5 Guruş 9,5	Viranşehir Hâne 1 Guruş 19
Manay Hâne 0,5 Guruş 9,5	Alaylı karyesi Hâne 2 rub' 1 Guruş 61	Gürün Hâne 0,5 Guruş 9,5	Kütük karyesi Hâne 1,5 Guruş 28,5	Karye-i Dad köy Hâne 0,5 Guruş 9,5
Karye-i Karataş (silik)	Karye-i Bağçe Guruş 23,30	Karye-i Kargalık Guruş 19	Karye-i İmrahor Guruş 19	Karye-i İmecik Guruş 171
Karye-i Çiftlik Guruş 23,30				

Numara:22**Akmescid Mahallesinde fevt olan Susuzlu Ahmed'in kassâm defteri**

Bâdî-i kassâm oldur ki Akmescid Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Susuzlu Ahmed'in vârisleri zevcesi Rebiş Hâtûn ve zevi'l-erhâmdan teyzesi oğlu Hasan nâmân taksîm olunan müteveffânın emvâli defteridir ki beyân olunur

Fî 7 Z sene 1249

Mahalle-i mezkûrede menzil 120 guruş

Yarmaağacı'nda bağ 100 guruş

Merkeb 2 aded 150 guruş

Cağal 6 aded 25 guruş

Çul 1 aded 20 guruş

Evân-ı nühâs 3,5 kıyye 35 guruş

Sac 1 aded 3 guruş

Cem'an

453

125 Mehr-i hâtûn ihrâc olundu

328

Hisse-i Rebiş rub' 82 guruş

Hisse-i zevi'l-erhâmdan

Guruş

246 Yarmaağacı'nda bağ ve iki merkeb teslîm olundu

035 Resm ihrâc olundu

211 Mezkûr Hasan yedinde ma'rifet-i şer'le teslîm iki yüz on bir guruş

Numara:23

Durali Oğlu Ali yedine virilen mür'afaa hücceti

Karayük'lü Mü'mine binti Hüseyin nâm hâtûn huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzîre olup Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi sâkinlerinden işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb Durali oğlu Ali muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki bundan akdem müteveffâ zevcim Mehmed işbu Ali'nin karındaşı olduğundan zevcelik olarak zimmetinde bir mikdâr hinta ve sisam ve penbe ve darı ve üç yüz (silik) ve arpa bunlardan suâl olunup îcâb iden hakkım alıverilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl Ali zikr olunan şeyleri cümlesin inkârıyla mezbûr ve müdde'ânın da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda beyyineden âcize olmağın müdde'â aleyh yemîn tevcîhiyle halef billâhi'l-aliyyi'l-a'lâdan bilâ ictinâb kabûl itmeğle mezkûr Ali'den şer'an bir nesne lâzım gelmediği vechile mezbûrenin mu'ârazası men' u def' olunduğı ve bundan böyle bu misillü da'vâ zuhûra gelürse lağv olunup amel olunmaması içün mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ ve Ali yedine i'tâ olundu tahrîr fi'l-yevmü's-sâbi' min şehr-i Zi'l-hiceti's-şerîfe sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Tâcirbaşı Mehmed Ağa

Menzilci İbrâhîm

Muhzırbaşı Sinan

Ve Muhzır Ahmed

Ve Yazıcı Hacı Mehmed

V/6a

Numara:24

Yûsuf'ların Hüseyin'e virilen ev hücceti

Medîne-i Antalya a'yânı atûfetlü Mehmed Ağa hazretleri huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm ider ki Meydan Mahallesiinde vâki' merhûm Posdalcızâde Emîn Efendi'den irsen intikâl iden mülk-i silkde münselik ve taht-ı tasarrufumda mûnderic bir taraftan mescid-i şerîf ve bir taraftan merhûm Posdalcı'nın vakf eylediği arsa ve bir taraftan değirmân harkı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz içinde tahtânî evi ve eşcâr-ı müsmiresi ve gayr-ı müsmiresiyle cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla menzilimi değer bahâsı üzre yedi yüz guruşa işbu şerâite tâlib Yûsuf'ların Hüseyin'e bey'-i bât-ı sahîhü's-şer'le bey' ve teslîm ve temlîk eyledim merkûm dahi vech-i meşrûh üzre ahz-ı kabûl ve tesellüm idüp semen-i ma'lûmı olan yedi yüz guruşa ber vech-i peşîn tarafıma te'diye ve teslîm eyledi ve ben dahi ahz u kabz eyledim zimmetinde menzil-i mezkûr bahâsı olarak bir habbe ve bir akçe mütâlebem ve menzil-i mahdûd-ı mezkûrda aslâ ve kat'â alâkam kalmadı mülk-i müştêrâm ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun diyü ikrârın işbu bâ'isü'l-kitâb Yûsuf oğlu Hüseyin tasdîk eyledikde gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren yevmü'l-hâmis min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Şeyh Efendi

(silik) Halîl Beğ

Kara Mehmed oğlu Abdullâh

Muhzırbaşı Süleymân

Numara:25**Kağılcıklı Gök Veli'ye virilen mülk hücceti kaydı**

Medîne-i Antalya'ya muzâf İstanos kurâlarından Kiroğlu Memiş medîne-i Antalya mahkemesinde huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb Kağılcıklı Gök Veli muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i anî'l-merâm ider ki karye-i Beltan'da vâki' mülk-i silk-i münselik ve taht-ı tasarrufumda münderic iki taraf yol ve bir taraf kendi menzili terası bir bâb menzilimin içinde iki dönüm harîm tarla ve üç göz eviyle eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla râyic-i vakt üzre değer bahâsıyla tâlibi olan Gök Veliye an nakd yüz otuz guruşa bey'-i bât-ı sahîhü's-şer'le bey' ve teslim ve temlîk eyledim ol dahi ahz-ı kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semen-i ma'lûmı olan yüz otuz guruşa yedime teslim ve ben dahi ahz eyledim menzil-i mahdûd-ı mezkûrda alâkam ve zimmetinde mütâlebem kalmadı ba'de'l-yevm menzil-i mezkûra mutasarrıf olup keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır diyü ikrârın merkûm Gök Velî tasdîk itmeğle gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve Gök Velî yedine i'tâ olundu tahrîren fi'l-yevmü'l-hâdî ve'l-işrûn min şehri-Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Yelten karyesinden Zivindli Ali

İmâm oğlu Ömer

Gök Ahmed oğlu Mehmed Kır Memiş tarafından vekîl

Numara:26**Moralî Şevkî Ağa'ya virilen murâfa'a hücceti kaydı Fî 23 Z sene 1249**

Moralî Şâkir Ağa'nın hıdmetkârı Deli İbrâhîm nâm kimesne Antalya mahkemesine huzûr-ı şer'a gelüp şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki bundan akdem (silik) hıdmetinde olduğum Şâkir Ağa'ya borcu olduğu ve Ağa'nın dahi bana virecek borcu olduğundan işbu Şevki'den (silik) kabûl eyledim sekiz yüz guş borc tahvîlini ândan ahz eyledim ise de bu âna kadar alamadım (silik) oldum ise de virmekden ictinâb eyledi buna suâl olunarak alıvirilmesi matlûbum didikde gıbbe's-suâl Şevkî dahi cevâbında pederi yedinden (silik) cânib-i Mısır'da berâber (silik) ve benim Şâkir Ağa'ya bir pâre borcum yokdur Şâkir Ağa'da (silik) kendinden bir pâre ve bir akçe almadım borcum yokdur diye inkâr itmeğle müdde-î merkûmdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda şimdi bu beldede isbâtım yokdur dimeğle kendine mehl-i şer'î virilmiş ise de beyyineden aczini i'tirâf itmeğle Şevkî merkûma yemîn tevcih idüp yemîni ikrâr ve kabûl ve halef billâhi'l-aliyyi'l-a'lâyı kabûl eyledikde ber

nehc-i şer'î bir şey îcâb itmeyüp müdde-î merkûmun da'vâsı tezvîre olduğu huzûr-ı şer'de zâhir ve âşikâr oldukda Deli İbrâhîm'in mu'ârazası men' u def' olunduğı ve bundan böyle bu misillü da'vâ zuhûra gelürse amel olunmamak için mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve Şevkî yedine i'tâ olundu tahrîr fi'l-yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Moralı Er (?) karyeli Halîl

Tosun Ağa Trapoliçeli Er karyeli Halîl Ağa

V/6b

Numara:27

Mecîdoğlu Hasan Beğ yedine virilen murâfa'a hücceti kaydı Fî 13 Z sene 1249

Bozkır kazâsı ma'den-i hümâyûnda mütemekkin olan Hâvece Yorgi yine Bozkır kazâsı mütemekkinlerinden kassâb tâciri Yasef zimmî tarafından vekîl bâ i'lâm-ı şer'iyeye vekâletim hasebiyle Teke aşîretinden olup Mecîdoğlu Hasan Beğ nâm kimesne ile ru'yet olunacak da'vâm var diyerek hâlâ Teke sancağı mutasarrıfı devletlü el-Hâc Osmân Paşa hazretlerine iştikâ ve iştikâsına binâen mübâşir ile müdde'î olan Havâce Yorgi müdde'â aleyh olan Mecîdoğlu Hasan Beğ nâm kimesne terâfu'-ı şer' olunmaları için ihzâr ve cânib-i şer'-i şerîf ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde Hasan Beğ muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ve bast-ı anî'l-merâm ider ki kırk dört senesinde tâcirlik ile Yasef nâm zimmî Aydın cânibinden davar ahz idüp avdetlerinde esnâ-yı râhda Karabelen'de Hüseyin Beğ Yasef nâm tâcir zimmîden fuzûlen kırk iki davar ahz eyleyüp bu âna kadar matlûb idemediğinden merkûm beğden vekâletim hasebiyle matlûb ve tahsîl olunması matlûbumdur didikde müdde'â aleyh Hasan Beğ dahi gıbbe's-suâl cevabında şöyle takrîr-i kelâm ider ki ma'iiyetinde arkadaşları Deli Mustafa, Mustafa ve İbiş oğlu Mehmed ve Hâcî Hasan ve Hâfız ve Sarıcaklı Mûsâ ve İbrâhîm nâmûn kimesneler Yasef mezkûrî helâk etmek sevdâsında olduklarından merkûmânlara bir dürlü emniyet idemeyüp aşîretimizden birkaç kimesneye Yasef mezkûr birkaç davar akçesi hüsn-i rızâsıyla virüp mahall-i âhara emnen ve salimen... teslîm eylediler bundan mâ'adâ habbe-i vâhide ahz olunmadı diyü cevâb virüp ve Havâce Yorgi vekâletini beyyine ile mesfûr Yasef'den fuzûlen ahz eyledikleri davar beyyineye havâle olunmuş olmağla beyyineden âciz olup bu husûsda davarların Hasan Beğ'den tahsîli bir vechile îcâb itmeyüp bir dahi buna müte'allik da'vâları zuhûr iderse mesmû' olunmaması için Hasan Beğ yedine işbu hüccet-i şer'iyeye i'tâ olundu

Numara:28

Küçük Yalınlı 'dan Haraz Ali'nin yedine virilen murâfa'a kaydı Fî 25 Z sene 1249

Medîne-i Antalya sâkinlerinden Hâcî Memiş oğlu Ali huzûr-ı şer'a gelüp hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb Küçük Yalınlı karyesinden Haraz Ali nâm kimesne muvâcehesinde şöyle takrîr ve da'vâ ider ki bundan akdem müteveffâ pederimin olarak iki sığır ve iki tosun ve üç yüz gurus nükûd alacağımız olup alıvirilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl müdde'â aleyh Ali cevâbında iki sığırdan birini (silik) fûruht eyledi ve biri zimmetimde ve iki tosun bi kazâillâhi te'âlâ ihrâk oldu ve üç yüz gurus zikr olunan pâre pederinin hâl-i hayâtında edâ ve teslîm eyledim fakat bir sığırdan mâ'adâ zimmetimde bir habbe ve bir akçe yokdur diyü inkârıyla müdde'î-i merkûmdan beyyine taleb olunup beyyineden dahi âciz olmağla bir sığır üzerine hükm olunup tahsîl ve Ali yedine ma'rifet-i şer'le teslîm ve mâ'adâ emvâl için halef billâhi'l-aliyyü'l-a'lâyı edâ itmeğle merkûm Haraz Ali'den şer'an bir nesne lâzım gelmediği vechile merkûm Hâcî Memiş oğlu Ali'nin mu'ârazası men' u def' olundığı ve bundan böyle bu misillü da'vâ zuhûra gelürse mesmû' olunmaması için mâ hüve'l-vâki' ketb ve imlâ ve Haraz Ali yedine i'tâ olundu tahrîr fî'l-yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf Şühûdü'l-hâl

Emîr Yûsufzâde Hâfız Hâcî Halîl

Hazînedâr Hâcî Bekir Ağa

Muhzır Ahmed

Numara:29

Külüklü Şehirlioğlu Mehmed'e virilen murâfa' hücceti kaydı Fî (silik) sene 1249

Timarlı(?) Zeybek Hâcî'nin oğlu Hüseyin nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîfe gelüp şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki bundan üç sene mukaddem Balıklı ovasında bir re's devem gâib olup bu âna kadar tecessüs iderken şimdi işbu Mehmed yedinde buldum suâl olunup alıvirilmesi matlûb iderin didikde gıbbe's-suâli's-şer' Mehmed cevâbında bu deveyi vâkı'a yitirdim ve yine buldum velakin deve benim mâlım diyü inkâr eyledikde müdde'iden beyyine taleb olunup ve üç gün mehl-i şer'î virilmiş ise de gidüp üç günden sonra gelüp isbâtдан âciz olduğu i'tirâfiyla merkûm Mehmed'e yemîn tevcihiyle Mehmed dahi yemînden nükûl itmeyüp halef billâhi'l-aliyyü'l-a'lâ itmeğle mezkûr işbu Mehmed mâlî olduğu ve şer'an bir nesne îcâb eylemediği inde's-şer' zâhir olmağla bir dahi bu misillü da'vâ zuhûra gelürse istimâ' olunmamak için mâ hüve'l-vâki' ketb ü imlâ ve Şehirlioğlu yedine i'tâ olundu tahrîr

fi'l-yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-hiceti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Sarı Hüseyin oğlu Ahmed

Besilioğlu Ali

Ve Muhzırbaşı Süleymân

Ve Köse Hasan oğlu Ahmed Ali

V/7a

Numara:30

Kurdoğlu İbrâhîm'e virilen hîbe olunan menzil hücceti kaydı Fî 27 Z sene 1249

Medîne-i Antalya hânedânından harbiye nâzırı sa'âdetlü el-Hâc İbrâhîm Ağa hazretleri huzûr-ı şer'-i şerîfe gelüp hıdmetkârı Kurdoğlu İbrâhîm muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-merâm ider ki Hatib Süleyman Mahallesinde vâki' mülk-i silk-i münselik ve taht-ı tasarrufumda münderic bir taraftan Ramazan Arab hânesine muttasıl ve bir taraftan Uzun Eyyûb menziline muttasıl ve bir taraftan kal'aya muttasıl ve bir taraftan tarîk-i âmmla mahdûd ve mümtâz fevkânî bir bâb menzilimi cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla emvâlimden ifrâz ve hıdmetkâr Ali işbu Kurdoğlu'na sadâkati mukâbelesine ihsânen hîbe-i sahîhü's-şer'le hîbe eyledim merkûm dahi memnûnen ve mesrûren ahz ve kabûl ve temellük ve tesellüm idüp menzil-i mahdûd-ı mezkûr mülk-i mevhibesi ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olmasıyçün bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye i'tâ buyrulması matlûbumdur diyü mûmâ ileyh ikrârın mezkûr Kurdoğlu tasdik eylediğinden sonra gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve Kurdoğlu yedine i'tâ olundu ba'de ezîn mülk-i mevhibesi olarak keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr merkûm Kurdoğlu mutasarrıf olup ecânibden bir vechile dahl ü ta'arruz oluna tahrîren fî yevmü's-sâbi' ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-hiceti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Daloğlu Mustafa

Hâcî İbrâhîm Ağa'nın karındaşı Hâcî Mehmed

Nüfûs kâtibi Mustafa Efendi

Numara:31**Yuva çiftliğinin keşf olunan defteri kaydı Fî 17 Z sene 1249**

Karibce'den sonra Çukurca karyesinin muhtârı Mehmed ve Mûsâ oğlu Mehmed ve Süleymân oğlu Hasan ve akreb-i Çorlu Kızılca Ağa

İstanos nâhiyesine tâbi' Yuva çiftliği ve civârında kurâlar ahâlîlerinden erbâb-ı vukûfdan bi't-tecessüs Yuva çiftliğinin sınırı ve hudûdı ve tarlası ve mezra'asını ma'rifet-i şer'le keşf olunmak içün hâzır olan âdemler beyân olunur

Yuva çiftliğinden Hâcî Ömer ve Hâcî Hasan Alizâde Süleymân Ağa ve Hâcî Ali ve Hâcî İbrâhîm oğlu Ali ve Hâcî Mehmed oğlu Mahmûd ve civârında Karibce ihtiyârı Halîl Ağa ve İbrâhîm Kethudâ ve Yelcioğlu Süleymân ve civârında akreb Kızılcağaç çiftliği ihtiyârı Ali Kethudâ ve Topaloğlu Osmân ve Mollâ Ali oğlu İsmâ'îl nâmûn kimesneler Antalya mahkemesine celben hâzırûn olup merkûmûndan suâl olundukda cevâbları Yuva çiftliği mezbûrun bir taraf Benderli dimeğle ma'rûf sarnıca varınca bir taraf Karibce karyesinin hudûduna muttasıl (silik) ve Tekeini'ne muttasıl ve bir taraf Çukurca karyenin hudûdı başında gedik arâzîsine muttasıl ve bir taraf bend başına muttasıl ve bir taraf Kızılkaya bâzârı kurbunda Kebîrânî dimeğle meşhûr (silik) altına muttasıl ve bir taraf cebel işbu hudûd sene-i sahîha dâhilinde tahmînen on bir bin dönüm mikdârı arâzî tarla ve bin dönüm mikdârı mezra'a olmağla bî-garaz kesânın takrîrleri ile mezbûr çiftlik sınırı ve hudûdı keşfinin Antalya mahkemesinde sicill-i mahfûzda kaydı

Numara:32**Varsaklı Hâcî Memiş yedine virilen vâsî hücceti kaydı**

Bundan akdem Varsak karyesinden olup fevt olan Ahmed ile Deli Hasanoğlu nâm kimesnenin emvâlî ma'rifet-i şer'le tahrîr olunup (silik) intikâl iden iki bin altı yüz doksan dört buçuk gurusı hıfz u hirâset ile noksân itmeyerek tezâyüdüne mezîd-i sa'y ve ihtimâm (silik) sâbi-i sagîri (silik) iderek hîn-i bulûğa reşîd oldukda bi-temâm akçe-i mezbûrı yedine teslîm eylemek içün (silik) vâsî nasb ve ta'yîn olunmak ehem ve elzem olduğına binâen bî-garaz kimesnelerden suâl olundukda sâbî-i mezbûrun (silik) nasb olunmamasını ilhâh eylediklerine mebnî Hâcî Memiş cânib-i şer'-i mübînden sâbî Hasan üzerine vâsî nasb ve ta'yîn olundukda merkûm Hâcî Memiş dahi vesâyet-i mezkûrı kabûl ve emvâlîni noksân kılmayarak istirbâh ve fâizinden idâre iderek hîn-i bulûğunda akçesin bi-temâm yedine teslîm eylemek üze müte'ahhid ve ikrâr eylediğinden sonra sâbî-i mezbûra yevmî yigirmişer pâre nafaka ve kisve bahâ takdîr olunup mâhiye on beşer gurusı fâiz akçeden sâbî tarafına virilmek üze cânib-i şer'-den işbu hüccet-i şer'î vâsî Hâcî Memiş yedine i'tâ olundu mücebince amel

olunup ecânibden dahl ü ta'arruz olunmaya tahrîr fî yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Zi'l-hiceti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyen ve elf

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Mahmûd oğlu Mahmûd

Hâcî İbrâhîm ibni Hâcî Halîl

Hâcî Mehmed

Muhzırbaşı Süleymân

Numara: 33

Hacı Mahmud oğlu mülkü muayyenesinden murafaa olanların mecmusu beri bulunub neşr olan hüccet kaydı Fî 25 Râ sene 1249

Medîne-i Antalya (silik) tâbi' İstanos nâhiyesinde Oyunyeri dimeğle ma'rûf nâm mahalde vâki' Hüseyin Osmân nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mahmûd oğlu Mahmûd muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ (silik) şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm idüp İstanos'da Mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Sarı Hüseyin oğlu menzili ve bir taraftan Ağa yeğeni menzili ve bir taraftan (silik) muttasıl ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz olan mülk menzilimi eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla kâffe-i hukûk ve'l-murâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ârî râyicü'l-vakt (silik) bey'-i bât-ı sahîhü's-şer'le bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde ol dahi ber minvâl-i muharrer tesellüm ve temellük ve kabz ve kabûl eylediğinden mâ'adâ semeni olan yetmiş gurusu müşterî-i merkûm yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ve kabûl ve kabz eyledim müşterî-i merkûmun mülk-i müşterâsı

V/7b

ve hakk-ı sarîhidir mülk-i sâiresi gibi mutasarrıf olsun mukırr-ı merkûmun lisânından cârî ve sâdır olan kelimât-ı meşrûhasını rızâen tasdîk ve şifâhen tahkîk idicek gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ olundı tahrîren yevmü'r-râbi' min şehr-i Zi'l-ka'de sene tis'a ve işrîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Gök Hâcî Hasan

Demirci Yorgi

Tulukoglı Hüseyin

Hâcî Himmet oğlu Yûsuf

Kızıl Receboğlu Hâcî Ömer
 Hâcî Aşık İsmâ'îl
 Mazmûnı sâbit oldukda
 Şühûdü'l-hâl
 Emîr Yûsuf oğlu Hâcî Hâfız
 Hazînedâr Hâcî Bekir Ağa
 Zoroğlu Hâfız
 Ve Keçi Halîl Ağa
 Muhzırbaşı Süleymân
 Mehmed Bağçevanoğlu Mehmed

Numara:34

Elmalu Hâce Matoz zimmînin yedine virilen murâfa'a hücceti kaydı

Fî Gurre-i M sene 1250

Tâife-i etibbâdan Tiryaki nâm zimmînin Elmalu kasabası mütemekkinlerinden Hâce Matoz zimmîden edviye ve ücret akçesi olarak iddi'â eylediği sekiz bin guruş işbu târîh-i hüccet-i şer'iyeden altı mâh mukaddem Hâce Matoz zimmînin karındaşı tarafından musâlahaya vekîl olmasıyla kasaba-i mezkûr hâkimi sâbık Râgıb Efendi huzûrunda edviye ve ücret ve şerbet akçesine dâir iki bin sekiz yüz guruş bedel-i sulh ile musâlaha ve isgâi'l-hukûk ve mebâliğ-i mezkûr mersûm Hacador zimmî bi'l-vekâle tabîb-i mesfûra redd ve teslîm ve tabîb-i mesfûr dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabûl Hâce Matoz zimmînin zimmetini ibrâ itmiş olduğu bu def'a dahi Tiryaki nâm zimmî gerek Hâce Matoz ve gerek karındaşı avratından ve gerek kaynı Simon ve Simon'un karındaşı ve gerek Haçador'un hizmetkârı Nikogos nâm mesfûrûndan edviye ve ücret akçesi olarak hakkım var diyü hâlâ Teke sancağı mutasarrıfı devletlü el-Hâc Osmân Paşa hazretlerine iştikâ eylediğine binâen müşârun ileyh hazretlerinin kethudâsı âlî-kadrleri atûfetlü el-Hâc Beğ Efendi hazretlerinin meclisinde akd olunan meclis-i şer'de ber vech-i bâlâ iddi'â eylediği bu kadar bin guruşdan musâlaha olunmuş ise de bâkî zimmîyândan mersûmlardan dahi ücret ve edviye akçesi olarak bin guruş Hâce Matoz zimmîden Tiryaki nâm zimmîye edâ ve teslîm ve zimmî dahi ba'de'l-ahz ve'l-kabûl âmme-i da'vâdan zimmetini ibrâ eylediği mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imzâ ve yed-i mesfûr Hâce Matoz'a i'tâ olundu tahrîr fî Gurre-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl
 Atûfetlü a'yân Mehmed Ağa
 Harbiye nâzırı Hâcî İbrâhîm Ağa

Zanâir oğlu Sarvoli

Hâce Pavluz

Numara:35

Zanâiroğlu Hâce Avran yedine virilen arsa hücceti kaydı

Medîne-i Antalya mahallâtından Babadoğan Mahallesi sâkinlerinden Taviloğlu İbrâhîm nâm kimesne huzûr-ı şer‘-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ‘isü’l-kitâbü’l-müstetâb Zanâiroğlu Hâce Avran muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı ani’l-merâm ider ki Babadoğan Mahallesinde vâki‘ mülk-i silkimde münselik ve taht-ı tasarrufumda münderic bir taraftan Hamâmcı Osmân menziline muttasıl ve bir taraftan kal‘a kethudâsı menziline muttasıl ve bir taraftan câmi‘-i şerîf vakfına muttasıl ve bir taraftan Hâce Avran mülküne muttasıl bu hudûdla mahdûd içinde sâkin olduğum menzilimin havlusı dâhilinde otuz iki arşun uzunluğu bir tarafının eni on dört arşın ve bir tarafının eni on iki buçuk arşın olmak üzere arsamı değer-i bahâsı ile işbu tâlib olan Hâce Avran’a an nakd bin guruşa bey‘-i bât-ı sahîhü’ş-şer‘le bey‘ ve teslîm ve temlîk eyledim mesfûr dahi arsa-i mezkûr ahz-ı kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semeni olan bin guruş ber vech-i peşîn yedime te’diye ve teslîm idüp ve ben dahi ahz ve kabûl eyledim zimmetinde bir habbe ve bir akçe alacağım ve arsa-i mezkûrda aslâ ve kat‘â alâkam ve medhalim kalmadı hâce-i mesfûrun ba‘de’l-yevm keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun diyü mukırr-ı leh ikrârın Hâce Avran tasdîk itmeğle gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘ mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imzâ ve Hâce Avran yedine i’tâ olundu tahrîr fî yevmü’l-hâdî ve’l-ışrûn min şehr-i Zi’l-hicce’ti’ş-şerîfe sene tis‘a ve erba‘în ve mieteyn ve elf

Şühûdü’l-hâl

Halîfe Kethudâsızâde Bayrakdâr Ali

Sırmazâde Hacı İbrâhîm

Şeyh Sırrızâdelere müte‘allik Mollâ İbrâhîm

Hazînedâr Hacı Bekir Ağa

Numara:36

Mü’mîn’in Na’lband Agop zimmî da‘vâsının kaydı

Antalya sâkinlerinden Mü’mîn Yolcu nâm kimesne huzûr-ı şer‘a gelüp işbu Na’lband Agop zimmî muvâcehesinde şöyle da‘vâ ider ki bundan yigirmi beş sene mukaddem Agop’un babalığı Acem Kocabaş Ermeniye beş yüz guruşluk hallâc virdim dört yüz elli guruş aldım mâ‘adâ elli guruş alacağım kaldı hîn-i inkârları mersûmun mûrisi ve kızı câniblerinden suâl

olunup hakkım alıvirilmesi matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl Agop ol vakitte babalığının mâlî Gurre-i Mart borcuna virildi ve bu âdem yigirmi beş senedir niçün da'vâ eylememiş bilmiyoruz diyü efkâr eyledikde yigirmi beş senelik da'vâ icrâ ve mesmû' olunmayacağından Mü'min'in mu'ârazası men' u def' olundığı ve şer'an bir nesne lâzım gelmediği kayd olundu

Fî 15 S sene 1250

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Süleymân

Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

V/8a

Numara:37

Uncalı Karyesinden Hâcî Hüseyin yedine virilen murâfa'a hücceti kaydı

Fî Gurre-i Z sene 1249

Medîne-i Antalya'ya tâbi' Uncalı karyesi sâkinlerinden Rebiş Hâtûn binti Ali Koca nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzıre olup işbu bâ'isü'l-kitâb karye-i mezkûr sâkinlerinden Hâcî Hüseyin muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ider ki bundan akdem Hâcî Hüseyin'in karındaşı merhûm Ahmed'den olarak irsi's-şer'iyeye hissemi ve nikâhımı işbu Hâcî Hüseyin yedinden alamadım müteveffânın emvâlî bunun zabtında ve ba'dehu merkûme tezevvüc olundum idi şimdi mutallakasıyım kendinden dahi yüz guruş nikâh taleb iderin alıvirilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl Hâcî Hüseyin ikrâren cevâb ider ki bundan akdem yüz guruş kendimden nikâh olarak ve karındaşımdan dolayı üç yüz on guruşu teslim eyledim dimeğle inde's-şer' yegâne hesâb olunarak ma'rifet-i şer'le iki yüz yetmiş beş guruş dahi hakkı îcâb itmeğle Hâcî Hüseyin'den ahz ve mezbûreye bi't-tamâm te'diye olundukda nikâh ve nafaka gerek karındaşı Ahmed'den dolayı ve gerek Hâcî Hüseyin'den dolayı âmme-i da'vâdan zimmetini ibrâ ve iskât ve ba'de'l-yevm birbirlerinden bir habbe ve bir akçe mutâlebeleri olmayacağı mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu ve Hâcî Hüseyin yedine i'tâ olundu ber müceb-i emr-i şer'-i âlî amel oluna tahrîr evâil-i Zi'l-hicce'ti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Uncalı karyeli Hâcî Ali

Serrâc Hâcî Mustafa

Muhzırbaşı Süleymân

Abdurrahman Efendi

Muhzır Ahmed

Numara:38**Sûret-i Kassâm**

An asl Tarsuslu olup bundan akdem oralarda merhûm olan müteveffânın emvâli beytü'l-mâl tarafından bey' olunarak cenâze mesârifi ba'de'l-ihrac cânib-i mahkemeye beytü'l-mâl âdemi Deli Hüseyin yediylen gelen pâre beyân olunur. Fî 13 Zâ sene 49

Sahhü'l-bâkî

Guruş

31,5

05 Yemeniciye borcu ihrac

26,5

Numara:39

Kırk dokuz senesi Mart i'tibâriyle vukû' bulan tevzi' defterinin kayıdır. Fî 17 Z sene 1249

Guruş

55300 Kırk dokuz senesi Mart i'tibâriyle nısf mâl mahsûlüyle taksît-i ûlâsı

06250 Kırk dokuz senesi ref'-i menzil bedeliyesinin taksît-i ûlâsı

00035 Ref'-i menzil tezkere harcı

11322 Elli senesinin Kütahya hıdırîyesinin(?) taksît-i ûlâsı

63901

1000 Hıdmet-i mübâşiriye

5000 Efendimize ikrâmiye

7500 Ber-mu'tâd tahsîldârîye

2000 Ber-mu'tâd a'yâniye

4000 Antalya ve Bademağacı kirâcılarına i'âne

33069 Sâbık Teke muhassılı Hayri Osmân Paşa vakfında mürûr-ı ubûr

48521 Hâcî Osmân Paşa vakfında olan mürûr-ı ubûr

04335 Guruş başına birer pâre harc-ı imzâ

168332

Kazâ-i Elmalu 1660 nısf mâl-ı mîrî <u>16984</u> mesârif-i sancak 24644	Kazâ-i Kaş 5430 nısf mâl-ı mîrî <u>16212</u> 21642	Kazâ-i Kalkanlu 3740 nısf mâl-ı mîrî <u>10036</u> 13776	Kazâ-i Finike 4200 nısf mâl-ı mîrî <u>10036</u> mesârif-i sancak 14236
Kazâ-i İğdir 1695 nısf mâl-ı mîrî <u>4632</u> mesârif-i sancak 6327	Nâhiye-i Kardıc 678 nısf mâl-ı mîrî <u>2702</u> mesârif-i sancak 3380	Kazâ-i Kızılkaya 2826 nısf mâl-ı mîrî <u>7527</u> mesârif-i sancak 10353	Kazâ-i Bucak 2330 mâl-ı mîrî <u>4739</u> mesârif-i sancak 7069
Kazâ-i Millü 2911 nısf mâl-ı mîrî <u>4639</u> mesârif-i sancak 7550	Kazâ-i Karaöz 3035 nısf mâl-ı mîrî <u>3553</u> mesârif-i sancak 6588	Kazâ-i Serik 3110 nısf mâl-ı mîrî <u>7334</u> mesârif-i sancak 10444	Kazâ-i Beşkonak 1565 mâl-ı mîrî <u>3088</u> mesârif-i sancak 4653
Nâhiye-i Has 782 mâl-ı mîrî nısf <u>772</u> mesârif-i sancak 1554	Nâhiye-i Karaveliler 358 mâl-ı mîrî <u>772</u> 1130	Karye-i İstavroz 165 mâl-ı mîrî <u>386</u> mesârif-i sancak 551	Karye-i Yarbaş Çandır 150 nısf mâl-ı mîrî <u>520</u> mesârif-i sancak 670
Karye-i Hisar Çandır 125 nısf mâl-ı mîrî <u>480</u> mesârif-i sancak 605 V	Karye-i Çitdibi 64 nısf mâl-ı mîrî <u>158</u> mesârif-i sancak 222	Kazâ-i nefs-i Antalya 1835 nısf mâl-ı mîrî <u>6110</u> mesârif-i sancak 7945	Kurâhâ-i Antalya 12641 nısf mâl-ı mîrî <u>12352</u> mesârif-i sancak 24993

V/8b**Nefs-i Antalya Mahallâtı****Guruş**

1835	Nısf mâl-ı mîrî
6110	Mesârif-i sancak
1700	Kırk dokuz senesi kalyoncu ve anbâr bedelleri taksît-i sâni
0500	Efendimize ikrâmiye
0350	A'yân Ağaya a'yâniye
1181	Sandık pâresi tevcîhinden isâbet
<u>5050</u>	Efendimiz geldikde virilen hediye bahâsı

16729	
3350	Kiracıbaşının i'âne
0400	Nüfûs kâtibine altı mâhiye
0100	Şehir kethudâsına
0075	Vilâyetin suyoluna
0330	Kirâcıbaşıya şa'îr bahâsı
30984	
500	Şehir kethudâsı ma'rifetiyle mesârif
310	Elli senesi Muharrem i'tibâriyle ağnâm bedeli
150	Memleket için suyoluna
537	Hâkim Efendiye birer pâreden harc-ı imzâ
22481	

Mahalle-i Cami-i Atik 335 gurus	Mahalle-i Has Balaban 265	Mahalle-i Ahikızı 335	Mahalle-i Karadayı 97	Mahalle-i Tuzcular 335
Mahalle-i İskender 259	Mahalle-i Ahi Yusuf 189	Mahalle-i Câmi'-i Cedîd 2288	Mahalle-i Makbul 1536	Mahalle-i Baba Doğan 1053
Mahalle-i Mecdeddin 462	Mahalle-i Hatib Süleyman 335	Mahalle-i Cüllahkara 141	Mahalle-i Kızılsaray 736	Mahalle-i Kirişçiler 111
Mahalle-i Tahıl Pazarı 235	Mahalle-i Dîvâne Piri 126	Mahalle-i Sağır Bey 860	Mahalle-i Aşık Doğan 305	Mahalle-i Kiçibali Bali 323
Mahalle-i Demirci Süleymân 763	Mahalle-i Bali Bey 901	Mahalle-i İğdir Hasan 329	Mahalle-i Takiyyeci 756	Mahalle-i Çavuş Bağçesi 535
Mahalle-i Araban 164	Mahalle-i Kızılharım 136	Mahalle-i Temürcikara 1351	Mahalle-i Meydan 796	Mahalle-i Şeyh Sinan 1729
Mahalle-i Karaçallu 1276	Mahalle-i Alaylu 235	Mahalle-i Sofular 768	Mahalle-i Şeyh Şücâ' 154	Mahalle-i Arab Mescid 154
Mahalle-i Zeytun 278	Mahalle-i Furma 278	Mahalle-i Uncalı 153	Mahalle-i Şehr-i Karakoyunlu 139	Mahalle-i Elmalu 243
Mahalle-i Kışla 907				

Kurâhâ-i Antalya

Guruş

12641	Nısf mâl-ı mîrî
<u>12352</u>	Mesârif-i sancak
24993	
03400	Kırk dokuz senesi kalyoncu anbâr bedellerinin taksît-i sâni
01000	Efendimize ikrâmiye
00620	Elli senesinin Muharrem i'tibâriyle ağnâm bedeli
00650	A'yân ağaya a'yâniye
02368	Sandık pâresi tevcihinden isâbet
<u>10150</u>	Efendimize virilen hediye bahâsı
43981	
06650	Kiracıbaşıya i'âne
00200	Şehir kethudâsına
00800	Nüfus kâtibine altı aylık mâhiye
00670	Kiracıbaşıya şa'îr bahâsı
01000	Şehir kethudâsı yediylen vilâyet mesârifi
<u>00350</u>	Memleket için su yolu mesârifi
52851	
<u>01297</u>	Guruş başına birer pâreden harc-ı imzâ
54148	

Karye-i Yazır 1578 guruş	Karye-i İmecik 336	Karye-i Avdan 1473	Karye-i Beğiş 69	Karye-i Karabayır 1444
Karye-i Büyük Yalınlı 1505	Karye-i Küçük Yalınlı 1505	Karye-i Mematlar 643	Karye-i Sudeler 1501	Karye-i Osmankalfa 310
Karye-i Daşkesiği 785	Karye-i Yeleme 238	Karye-i Yazır 95	Karye-i Sülekler 726	Karye-i Dereköy 789
Karye-i Kızılkaya 230	Karye-i İmrahor 355	Karye-i Söğüdlü 208	Karye-i Vadiköy 196	Karye-i Akkilise 562
Karye-i Yelten 943	Karye-i Andiye 1036	Karye-i Belen 284	Karye-i Zivind 1734	Karye-i Fığla 1988
Karye-i Ürgütlü 375	Karye-i Anbahan 478	Karye-i Yuva 1187	Karye-i Garibce	Karye-i Leğlek 223
Karye-i Yaka 763				

V/9a

Karye-i Çukurca 344	Karye-i Köşeler 385	Karye-i Mamatlı 1805	Karye-i Karakuyu 344	Karye-i Karataş 344
Karye-i Karkın 551	Karye-i Kemerağzı 269	Karye-i Bayat 542	Karye-i Karadiğin 205	Karye-i Büyük Ali Fahreddin 2028
Karye-i Küçük Ali Fahreddin 2733	Karye-i Sekici 2729	Karye-i Avcıbayırı 943	Karye-i Karamanlu 1423	Karye-i Geyik bayırı 545
Karye-i Şerefeddin 380	Karye-i Duraliler 349	Karye-i Varsak 2241	Karye-i Duacı 570	Karye-i Çiftlik 667
Karye-i Bağçe 445	Karye-i Bıyıklı 514	Karye-i Ekşili 699	Karye-i Kızıllı 970	Karye-i Asikaraman 248
Karye-i Çirkinoba 805	Karye-i Keşirler 85	Karye-i Furma 741	Karye-i Manderli 409	Karye-i Dumanlı 192
Karye-i Kevzer 76	Karye-i Çamköy 105	Karye-i Solak 655		

5000 İki yüz elli senesine mahsûben Muharrem i'tibârıyla bi emr-i âlî Teke Sancağından

matlûb-ı cihândârî buyrulan ağnâm bedeli tevzi'î

500 ve hizmet-i mübâşiriyesi

150 bi emr-i âlî gurus başına birer pâre harc-ı imzâ

5650

Kazâ-i Elmalu 850 gurus	Kazâ-i Kaş 810 gurus	Kazâ-i Kalkanlu 500 gurus	Kazâ-i Finike 500 gurus	Kazâ-i İğdir 230 gurus
Nâhiye-i Kardıc 120 gurus	Kazâ-i Kızılkaya 375 gurus	Kazâ-i Bucak 220 gurus	Nâhiye-i Millü 220 gurus	Nâhiye-i Karaöz 220 gurus
Kazâ-i Serik 360 gurus	Nâhiye-i Beşkonak 155 gurus	Nâhiye-i Has 40 gurus	Nâhiye-i Karaveliler 40 gurus	Nâhiye-i İstavroz 20 gurus
Yarbaş Çandır 25 gurus	Hisar Çandır 20 gurus	Çitdibi 15 gurus	Nefs-i Antalya 310 gurus	Kurâhâ-i Antalya 620 gurus

Nemekahû'l-fakîru ileyhi ta'âlâ es-seyyid Süleyman el-mevla'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

Numara:40

İki yüz kırk dokuz senesi Mart tevzi'ine idhâl olunmayıp pesmânde kalan sandık akçesi lüzûmuna binâen bâ defter-i müfredât cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le yegân

yegân hesâb olup Teke Sancağının hâvî olduğu kazâlara tarh ve taksîm ve tahsîl ile sandık emîni tarafına (silik) ve teslîm olunmak üzere tevzî' olunan mebâliğin defteridir ber vech-i âtî zikr olunur Fî 17 Z sene 1249

Guruş

6800 Atûfetlü el-Hâc Osmân Paşa hazretleri teşrîfinde esnâ-yı râhda mesârif olunan

6101 Müşârun ileyhın (silik) ve hükkâm vesâir mesârifî

1141 Döşeme mefrûşâtdan pesmânde kalan

1117 Antalya'ya teşrîfinde üç gün konak mesârifî

0641 Şehir kethudâsı ma'rifetiyle konakların ta'mîrinden pesmânde kalan

0084 (silik)

16000

01150 Dersa'âdet'e gönderilen kırk iki nefer Asâkir-i Mansûrenin yanında giden ağa'lara harc-ı râh

00141 Hamâma inen kazan(?)

00500 Halîl Paşa hazretlerinin (silik)

00150 Tevzî' defterlerine refte olunmak için fermân getiren tatar

00020 Bağçeye alınan saksı bahâsı

00900 Tatar Hâcî Arif Ağa'ya harc-ı râh

00400 Karahisar'da kalan Mehmed Paşa tatarına

01100 Bu def'a Dersa'âdet'e giden Asâkir-i Mansûre götüren ağalara harc-ı râh

21361

00538,5 Guruş başına birer pâre harc-ı imzâ

21799

Kazâ-i Elmalu 2169 guruş	Kazâ-i Kaş 1118 guruş	Kazâ-i Kalkanlu 1929 guruş	Kazâ-i Finike 1929 guruş	Kazâ-i İğdir 893 guruş	Kazâ-i Kardıc 523 guruş
Kazâ-i Kızılkaya 1443 guruş	Kazâ-i Bucak 851 guruş	Kazâ-i Millü 850 guruş	Kazâ-i Karaöz 850 guruş	Kazâ-i Serik 1406 guruş	Nâhiye-i Beşkonak 592 guruş

V/9b

Nâhiye-i Has 148 guruş	Karye-i Karaveliler 148 guruş	Karye-i İstavroz 74 guruş	Karye-i Yarbaş Çandır 100 guruş	Karye-i Hisar Çandır 82 guruş	Karye-i Çitdibi 40 guruş
Kazâ-i nefis-i Antalya 1184 guruş	Kurâhâ-i Antalya 2368 guruş				

Numara:41**İşbu fermân-ı celîlü's-şân re'âyâların müsterih olmaları hakkında ısdâr (silik)**

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osmân Paşa dâme ikbâlehu ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâil ve'l-kelâm Teke sancağında vâki' kazâların kuzzâtları ve nâibleri zîde fazluhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûseti'l-mesâlik-i pâdişâhânemde mutavattın ehl-i zimmet re'âyâ tâifesi muktezâ-yı şer'-i şerîf üzre ale'r-ruus edâsı lâzım gelen cizye-i şer'iyelerini taraf-ı eşref-i pâdişâhânemde cibâyete ve tahsîline me'mûr olanlara teslîm ve i'tâ ve tekâlîf ve irâde-i saltanat-ı seniyyemden hâl ve tahammüllerine göre hisselerine isâbet ideni kabzına me'mûra te'diye ve ibkâ eylediklerinde haklarında rahm ve şefkatden başka mu'âmele olunmayarak sâye-i merâhim-vâye-i mülûkânemizde ezher cihet müsterihü'l-hâl ve müreffehü'l-bâl olmaları irâde-i merâhim-ifâde-i pâdişâhânem muktezâsından olduğına binâen bu husûsda cânib-i celîlü'l-menâkıb-ı cihândârânemden aralık aralık lâzım gelenlere tenbîh ve te'kîd olunmakda ise de ba'zı hükkâm ve zâbitâna bu usûl-i ma'delet-şumûla adem-i dikkat ve tamâ'-ı hâmma tebe'iyyetle fukarâ-yı ra'yye haklarında bî vech zulm ve te'addî vukû'bulmakda olduğundan gayrı ve âhir mahallerin cizyedâr ve tebe'a ve kolcuları ehl-i zimmet re'âyânın mahsûs olan cizye-i şer'iyelerini emr u fermân-ı pâdişâhânem üzre ale'r-ruus esnâf-ı selase i'tibâriyle cibâyete ve tahsîl olunmayarak dürlü nâmla mikdâr-ı mu'ayyene hemân bir mislini ilâve olunmak ve sonra muhâsebesini ondurmak(?) için ba'zılarına virilen harâc kâğıdını bilâ sened ve adına tezkere i'tâ eylemek misillü mezâlim ve te'addiyât-ı fecî'a ve bilâ müceb mu'âmele-i anifiyeye ictisâr ve hattâ cizyeden sâkit olan sâhib-i illet ve amel-mânde re'âyâ fukarâsından ve henüz hadd-i şer'iyeye vâsıl olmayan çocuklarından cebren cizye tahsîli misillü fezâhate ibtidâr itmekde oldukları sahîhan vâsıl-ı sâmi'a-i şehri-yârânem olup zîr-i cenâh-ı müstelzimü'l-felâh-ı saltanat-ı seniyyem müfettişi olan ehl-i zimmet re'âyâ tâifesi merkez-i ra'yyetde bâ-bercâ olarak şerâyit-i ra'yyeti icrâ ve farîza-i zimmetleri olan cizye-i şer'iyeleri edâ ve îfâ eylediklerinden sonra can ve ırz ve mâlları basılana ehl-i İslâm gibi muhâfaza ve sıyânet olunmak şer'-i şerîf muktezâsından ve haklarında bu vechile te'addiyât vukû'ı şer'-i şerîfin hilâfı ve bi'l-vücûh rızâ-i ma'delet-irtizâ-yı mugâyir ve münâfi idin ve ashâbından olduğına binâen re'âyâ-yı mersûmenin bu makûle cizyedâr kasârı ve kolcular te'addiyâtından tahlîslerine sâye-i ihsân-vâye-i hidîvânemde müsterihü'l-hâl ve müreffehü'l-bâl olmaları vesâilinin istihsâl ve istikmâline i'tinâ ve dikkat cümleye vâcibe-i zimmet olmakdan nâşî ba'de ezîn memâlik-i mahrûse-i şâhânemden bir mahalle gönderilen

cizye evrâkı mevhibesi yâ mahkemede veyahud cümle ittifâkıyla sâirden ve kasabada ehl-i İslâm semtinde ta'yîn olunacak bir mahall-i mahsûsda hâkim-i memleket ve mütesellim ve voyvoda misillü bulunanlar zâbit-i vilâyet veyahud taraflarından birer mu'temed me'mûr ve ol memleket re'âyâsı beyninde rüesâ-yı millet add olunan papas veyahud kocabaşılardan çend nefer re'âyâ cizye tahsîlinin ardı alınıncaya değin haftada bir veyahud iki üç mecma' itdirüp ifrâr-ı re'âyâ takım takım mahalle-i mezkûra celb ile her birinin cizye evrâkı nüfûs defter kaydına tatbîkan cümle muvâcehesinde ale'r-ruus i'tâ ve iktizâ iden akçesi tahsîl ve istîfâ olunup rüesâ-yı milletin ma'rifeti olmaksızın re'âyâyâ hiç firâr ve cizye kâğıdı virilmemek ve beher cizye kâğıdını hâkim-i şer' ve zâbit-i memleket veyahud taraflarından bulunacak me'mûrlar temhîr idüp rüesâ-yı milletin birbirini zahr-ı evrâka imzâ bir şey işâret eylemek ve hükkâm ve zâbitân dahi bu bâbda rüesâ-yı mersûmenin ifâdesine bilâ müceb adem-i i'tibâr ile yine eski cizyedârlar misillü re'âyâyâ te'addî ve ba'zen bu husûsda işâ'atı çokdur ve kullanılacak âdemler için bir gûne avâid talebine tesaddî olunursa keyfiyyet ol mahallin metropolid vesâir rüesâ-yı ra'iyyeti câniblerinden der-bâr-ı şevket-karâr-ı mülûkâneme arz-ı hâl takdîm ile inhâ ve bundan böyle mukayyed ve firâra kolcu gezdirilmeyeceğinden rüesâ-yı millet dahi mevcûd olan re'âyâdan bir neferini veyahud cizye evrâkı tevzi'inde memleketde bulunmayup sonradan gelenleri ketm ü ihfâ ve istihkâkından dûn kâğıd aldirmaya meşiiyyet(?) misillü merkez ihtimâl iderler ise hükkâm ve zâbitân taraflarından kezalik Dersa'âdetüme i'lâm inbâ olunarak tarafeynin inhâ ve iştikâsı cânib-i saltanat-ı seniyyemden sırren ve alenen bi't-tahkîk kabâhat her kangı tarafda ise ve kabahatine göre lâzım gelen te'dîbleri icrâ kılınmak ve memâlik-i mahrûseme cizyeleri mevki'ine göre iki sancak veyahud üç beş veya on kazânın cizyesi bir kalem i'tibârıyla kalem kalem bir âdeme ihâle olunmakda ise de ba'd-i mesâfesi cihetiyle cümlesini kendüleri cibâyet idemeyerek ekserisini şuna buna iltizâm ile bu keyfiyyete dahi başkaca bir te'addiyât-ı zâideyi müceb olduğundan ve lehü'l-hamd ve'l-minne mahrûse-i şâhânemin ekser mahalleri tahrîr olunarak aded-i nüfûsa mazbût bulunduğuna binâen ba'de ezîn tahrîr olunan her bir sancak ve kazâ re'âyâsının cizye evrâkı başka başka tefrîk ve her kimin uhdesine muhavvel ise cizyesi dahi âna havâle olunarak ve cizyedârın mevâdd-ı te'addî ittihâz olunagelen tahsildâriye ve (silik) ve harc-ı aklâm misillü şeyler ba'de ezîn olmayarak asıl virecekleri cizyeye dâhil olmak ve bundan böyle işbu tahsildâriye ve (silik) ve harc-ı aklâm gibi şeyler burada hazînece tefrîk ile mahallerine edâ ve cizyesi emâneten idâre olunmakda olan mahaller dahi kezalik bu usûl ve nizâm icrâ kılınmak ve henüz tahrîr olunmayan mahaller için şimdiden kazâ be kazâ boğca rabtı uyamayacağından ânlar için sâbıkları vechile boğca rabtı ve mahallerine irsâl olunarak ânların dahi sene-i âtiyede iktizâsına bakılmak üzere kazâ be kazâ tevzî' olunan evrâkın ve cibâyet olunan

cizyelerinin mikdârlarını mübeyyin defterleri Dersa'âdetüme takdîm olunmak ve gönderilecek evrâkdan yoklama defteri geldikten sonra re'âyâdan ba'zıları hilâf-ı vâki' âhar mahalle gitdi veyahud hâlik oldu denilerek girü evrâk i'âde olunursa kable't-tahkîk bir varakı kabûl olunmayarak i'âde ile o misillü irtikâb ve hiyânete cesâret idenlerin te'dîbât-ı enfesesi icrâ kılınmak ve öteden beri evkâf-ı hümayûn ve defterhâne-i âmirem ve mukâta'ât hazînelerinde idâre olunmakda olan mukâta'âta merbût hazînelerden mâ'adâ mahaller cizyeleri fi'l-asl hazîne-i âmirem taraflarından tâlibine edâ ve ilzâm kılınmakda ise de cizyelerin zamâim-i şer'iiyesi asâkir-i mansûre mesârifüçün mukâta'ât hazînesine müretteb olduğundan ba'de ezîn (silik) yerlerde

V/10a

karışıklık olmamak için iki yüz elli senesi Muharrem'i Gurrenden i'tibâriyle bi'l-cümle cizyelerin der'uhde ve tefvîz (silik) mâddeleri mukâta'ât hazînesi tarafından idâre ve ru'yet kılınmak husûsları ittifâk-ârâ ile karârgerde olarak ol vechile tanzîm ve icrâsı husûsuna idâre-i seniyye-i pâdişâhânem ta'allukuyla ol bâbda hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem sahîfe-pîrâ-yı sudûr olmuş ve işbu cizyenin hadd-i nisâb-ı şer'îsi ehl-i zimmet re'âyânın a'lâsından kırk sekiz ve evsatdan yigirmi dört ve ednâsından on iki dirhem sîm-i hâlis alınmak sûreti olarak mukaddemlerde meskûk ve mütedâvel olan beyaz akçeye tatbîkan sîmin beher dirhem bir guruş i'tibâriyle tanzîm olunmuş ise de elyevm sîm-i hâlisin beyne'n-nâs cârî olan (silik) nazaran cizyenin sınıf-ı a'lâsı yüz guruşdan ziyâde olmak ve evsat ve ednâsı dahi buna göre uydurulmak iktizâ idüp nisâb-ı şer'îsinden dûn olmak üzre elhâletü hazihi beher adedi bir dirhem olmak üzre darbhâne-i âmiremde kat' ve darb olunmakda olan altmışlığın ayârına tatbîk olunmak lâzım gelse bile a'lâdan yetmiş guruş ve evsat ve ednâdan otuz hatta yigirmi dört guruş alınmak îcâb iderse de cümle hakkında mebzûl olan eşfâk-ı pâdişâhânem muktezâsınca bu sûretten dahi sarf-ı nazar ile işbu iki yüz elli senesi Muharrem'i Gurrenden i'tibâr ile esnâf-ı sâlise-i merkûmenin a'lâsından altmış ve evsatdan otuz ve ednâsından on beşer guruş alınması husûsuna müsâ'ade-i merâhim-âde-i şehriyârânem bî-dirîğ ve erzân kılınmış ve nizâm-ı mezkûr cizye muhâsebesine kayd ve iktizâ iden mahallere ilm-i haberleri i'tâ olunmuş ve ber müceb-i tahrîr Teke cizyesinin esnâf-ı sâlise i'tibâriyle dokuz kırk dört aded evrâkı ve ma'a zamâim-i(?) şer'iiye yigirmi üç bin dokuz yüz seksen beş guruş mâlım olup iki yüz elli senesine mahsûben cibâyeti sen ki paşa-yı mûmâ ileyhsin sana ihâle olunan mukâta'ât hazînesi defterlerinde uhdene kayd ile evrâk boğcası tarafına gönderilmiş olduğundan nâşî bi-mennehu te'âlâ Gurre-i Muharremü'l-harâmda ber müceb-i nizâm ol tarafda mahkeme-i şer'iiye veyahud âhir tahsîs kılınacak mahall-i mahsûsda lâzım gelenler ve

rüesâ-yı millet add olunan papas ve kocabaşlar hâzır oldukları hâlde boğcaların mîrî mühr-i şer'iyeye fekk ve küşâd ve bâlâda bast u beyân olunan nizâm ve şerâyite tatbîkan bir dürlü yabancı ve mürûr-ı ubûr iden re'âyânın ve İbrâhîm Hikmet'e(?) dâhil olan evlâdlarının bir neferi hâric ve kâğıdsız kalmamak ve hiçbir ketm ü ihfâ olunmamak üzere cümlesinin tahammül ve temettu'larına göre esnâf-ı selâse i'tibâriyle ale'r-ruus tevzî'-i evrâk ve cibâyet emvâl-i meşrû' ve (silik) ma'a zamâim-i (?) şer'iyeye hâlâ mukayyidi olan meblağ-ı mezbûrî tamâmen tahsîl iderek bundan mâ'adâ gerek hâkim ve gerek tarafından küşâdiye ve ikrâmiye ve ma'âş ve tahsîldâriye nâmı ve bahâne-i sâire ile bir akçe ve bir habbe alınmaması emrine ziyâde ikdâm ve gayret ve rüesâ-yı millet ve kocabaşlardan re'âyâ-yı (silik) ve himâyeye dâ'iyyesiyle a'lâyâ müstehakk olanlara evsat ve evsata müstehakk olanlara ednâ vermek misillü kazâsına cesâret ider ise haklarında lâzım gelen ukûbât-ı şedîde bilâ imhâl icrâ kılınacağı musammem olduğundan keyfiyyeti peşince kendülere ifâde ve tefhîm birle emvâl-i mîriyenin telef ve sereften vikâyesi husûsuna kemâl-i ikdâm ve sarf-ı ru'yet-i ikmâl fermânım olmağın zabtını hâvî işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve irsâl olunmuştur imdi keyfiyet nizâm ve irâde-i seniyye-i mülûkânem mantûk-ı fermân-ı me'âlî-unvân-ı şâhânemden ma'lûmun oldukda müceb ve muktezâsı üzere amel ve harekete sarf u hasl-ı kader eyleyesiz ve siz ki kuzzât ve nüvvâb-ı mûmâ ileyhimsiz siz dahi müceb ve muktezâ-yı emr-i şerîfime imtisâl ve hilâfindan gâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere (silik) olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şâna vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız

Numara:42

İşbu fermân-ı âlîşân tımarlı süvari askerini alayları tarafından isbât-ı vücûd için sudûr iden emr kaydı Fî 3 M sene 1250

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm ve kebîrû'l-küb erâi'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâmımdan Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osmân Paşa dâme ikbâlehu ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Antalya nâibi Mevlânâ zîde ilmühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki süvârî asakir-i mansûre mîrlivâlarından emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Sa'îd Paşa dâmet me'âlihinin(?) taht-ı livâsında olup iftihârü'l-ümerâi'l-mükerremîn Rızâ Beğ ve Hüseyin Beğ zîde ikbâlehumânın miralay oldukları tımarlı süvari birinci ve ikinci alaylar Sofya'ya ve emîrû'l-ümerâi'l-kirâm Ali Paşa dâmet me'âlihi livâsında olup iftihârü'l-ümerâi'l-kirâmü'l-

mükerremîn Hüseyin Beğ ve Mehmed Ali Beğ zîde ikbâlehumânın mîralay oldukları süvari birinci ve ikinci alaylardan zikr olunan ikinci alay me'mûren Konya'da bulunduğundan fakat mârru'z-zikr birinci alay Bolu'ya ve mîrû'l-ümerâi'l-kirâm İsmet Paşa dâmet me'âlihi livâsından olup iftihârü'l-ümerâi'l-mükerremîn Sâlim Beğ ve Mustafa Beğ zîde ikbâlehumânın mîralay oldukları birinci ve ikinci alaylar Manastır'a celb ve mûmâ ileyhim paşalar ve miralaylar dahi mahall-i merkûmeye bu taraftan sevk olunarak alayları câniblerinde isbât-ı vücûd itmek üzere mârru'z-zikr zâbitân ve neferâtın iki ay zarfında mahall-i merkûmeye erişmeleri için me'mûriyetlerini hâvî evâmir-i aliyyem sudûrî hâlâ bi'l-istiklâl asâkir-i mansûre seraskeri düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Hüsrev Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehu tarafından bâ takrîr ifâde ve inhâ olmakdan nâşî serasker-i müşârun ileyhin inhâsı vechile neferât-ı mezkûrenin alayları taraflarında isbât-ı vücûd eylemek üzere mahalleri irâde-i seniyye-i mülûkânem ta'alluk iderek ol bâbda hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı pâdişâhânem sahîfe-pîrâ-yı sudûr olmak ve muktezâ-yı münîfî üzere neferât-ı mezkûrenin sâir bulundukları kazâlara diğerk evâmir-i aliyyem ısdâr ve tesyâr kılınmış olmağla siz ki mîrmîrân ve nâib vesâir mûmâ ileyhimsiz emr-i şerîfimde siz dahi keyfiyyeti sâlifü'z-zikr Antalya kazâsında lâzım gelenlere ifâde ve tefhîm iderek zikr olunan süvârî asâkir-i mansûre alayları takımından ne mikdâr neferât var ise bir neferi gerüye kalmayarak cümlesini trenlerle(?) tahrîrini ve ihrâc ve her biri alayları taraflarında isbât-ı vücûd eylemek üzere iki mâh zarfında savb-ı me'mûra erişmeleri esbâbını istihsâle ikdâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın i'lâmen ve tenbîhen mahsûsen işbu emr-i şerîfim ısdâr ile tesyâr olunmuşdur imdi zikr olunan zâbitân ve neferâtın kazâ-i mezbûrda bulunanların bâlâda beyân olunduğı vechile bir neferi girüye kalmaksızın şu iki

V/10b

mâh zarfında varup her biri mahall-i merkûmede alayları câniblerinde isbât-ı vücûd itmeleri irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ve bu bâbda teennî ve betâetle içlerinden müddet-i mezkûre zarfında savb-ı me'mûriyetde isbât-ı vücûd itmeyenler bulunursa o makûlelerin nânpâreleri üzerlerinden ref' ve âhar-ı müstehakkına tevcih kılınacağı ma'lûmunuz oldukda keyfiyyeti cümlesinin gûş-ı hoşlarına gereğı gibi ifâde ve telkîn birle âna göre icrâ-yı irâde-i seniyyem bâlâsına mezîd-i ikdâm ve dikkat ve hilâfî vaz'a (silik) ruhsatla mesâil ve mukâbil olmakdan siz dahi tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfî itâ'at-

makrûnıyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîr fî evâil-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Numara: 43

Uncalı Karyesinde Kurdoğlu Ahmed'in kerîmesi için virilen nafaka hücceti kaydı

Fî 3 M sene 1250

Medîne-i Antalya civârında Uncalı karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi emrillâhi te'âlâ fevt olan Kurdoğlu Ahmed'in emvâline ma'rifet-i şer'le vâris kerîmesi Fâtıma nâm sâbiyenin pederinden intikâl iden bin üç yüz guruş akçenin istirbâhı fâizinden olmak üzere yedi yaşına varıncaya kadar nafaka ve kisve bahâ takdîr olunmak ehemmm olmağın hâlâ sagîre-i mezbûrenin mâlına zâbit ammisî el-Hâc Hüseyin tarafından beher mâh on beşer guruş sagîre tarafına virilmek üzere cânib-i şer'-i mübînden yevmî yigirmişer pâre nafaka ve kisve bahâ takdîr olunup işbu nafaka hücceti sagîrenin ammîsî Hâcî Hüseyin tarafından virildi vech-i meşrûh üzere yedi yaşına varıncaya kadar pederinden mevrûs bin üç yüz guruşun fâizinden olarak sagîre tarafına mâhiye on beşer guruş i'tâ olunarak hadd-i bulûğa resîde oldukda tamâmen akçe-i mezkûr bin üç yüz guruş karyesi ahâlîlerinin huzûrunda tamâmen yedine te'diye ve teslîm olunmaya bâdî işbu hüccete tesaddî olundu tahrîren fî yevmü's-sâlis min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Numara:44

Rûzcı Aslan yedine virilen mülk hücceti kaydı Fî 3 M sene 1250

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûl Ağa Mahallesi sâkinlerinden olup Alacacı oğlu İbrâhîm nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb yine mahalle-i mezkûr mütemekkinlerinden Ruzcı Aslan zimmî muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm ider ki mahalle-i mezkûrda vâki' mülk-i silkimde münselik ve taht-ı tasarrufumda münderic bir taraftan işbu Aslan menziline muttasıl ve bir taraftan Saclıoğlu zimmî menziline muttasıl ve bir taraftan boyacının(?) menziline muttasıl ve bir taraftan tarîk-i âmmle mahdûd bir bâb menzilimin içinde bir göz oda-i fevkânî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla râyic-i vakt üzere değer bahâsı olarak bin yedi yüz guruşa an nakd semen-i ma'lûmuyla işbu tâlibi olan Rûzcı oğlu Hacı Aslan zimmîye bey'-i bât-ı sahîhü's-şer'le bey'-i bât ve teslîm ve temlîk eyledim mezkûr dahi ahz ve kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semen-i mezkûrıyla ber vech-i peşîn yedime te'diye ve teslîm ve ben dahi ahz u

kabz eyledim zimmetinde mutâlebem ve menzilde alakam kalmadı ba‘de’l-yevm menzil-i mahdûdda keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarıf olsun diyü mukırr-ı leh ikrârın mesfûr dahi ikrâr itmeğle gıbbe’t-tasdîki’s-şer‘ mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu

Şühûdü’l-hâl

Mübâya‘acı Hâcî Ahmed Ağa

Şehir kethudâsı Süleymân Ağa

Kandil Usta

Arab oğlu Ömer

Numara:45

İşbu hüccet mütevellî yedinde olup da‘vâsı zuhûr itmeğle mazmûnı sâbit olarak işbu sicil kayd olundu Fî 5 M sene 1250

Medîne-i Antalya’da Mürdbulur Mahallesi mütemekkinlerinden Berber Hacı Andriya’nın sulbiye kızları Hristine ve Anna nâmân zimmiyeler mahfel-i kazâda işbu bâ‘isü’l-kitâb Küçük Todoros’un oğlu Manol muvâcehesinde bi tav‘ihâ ikrâr ve takrîr-i kelâm ider ki mahalle-i mezkûrda vâki‘ babamız vâlidemizden hisse-i irsiyemize müntakıl silk-i mülk-i sahîhamızda münselik bir taraftan Berber Yani ve bir taraftan Yorgi Bali ve bir taraftan Bostan Bendil’in menzili ve bir taraftan Hacı Restan mülklerine muttasıl bir bâb fevkânî ve tahtânî mülk menzilimizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve gabn u tağyîrden ârî bey‘-i bât-ı sahîha ile altı yüz guruşa bey‘ ve teslîm ve temlik eylediğimizde ol dahi ber minvâl-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl eylediğinden sonra kıymeti olan altı yüz guruşu tamâmen ve kâmilan mesfûr Manol yedinden ahz u kabz eyledik ba‘de’l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Manol’un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarıf olsun didiklerinde mukırr-ı leh mesfûr Manol dahi mukırreteyn-i mesfûreteyn Hristine ve Anna’yı cemî‘ kelimât-ı meşrûhalarında vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk idicek mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb ve imzâ olundu tahrîr fî’l-yevmü’l-ûlâ min şehr-i Cemâziye’l-evvel sene tis‘a ve selâsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü’l-hâl

Hâcî Bekir Ağazâde Mehmed Ağa

Buyazoğlu Vasili

Yorgi Bali

Hâcî Emîn Efendi

Kâtib Mehmed Efendi

Muhzırbaşı Süleymân

Muhzır Ahmed

Kürkci Stefan

V/11a

Numara: 46

Mübayaacı Halil Ağa'ya virilen tarla hücceti kaydı

Asâkir-i Mansure-i Şâhâne alaylarından on ikinci alayın üçüncü taburunun birinci bölüğünde ikinci Çavuş Ahmed Antalya kazâsına muzâf Gürün nahiyesine tabi' Sarıbey karyesi toprağında vâki' tapu temessükü ile mutasarrıf olduğu malûmetül-hudud tarlalarında âharın alâkası olmayub dahl olunmak icab etmez iken ecânibden bazı kimseler hılâfı kanun fuzuli müdâhale ve bunun tarafından ziraat olunmasına mümanaat edenlerin mümâna'atları men' ve def' olunmak babında mumâ ileyh Çavuş Ahmedin orduyu humâyuna takdim eylediği arzuhâli mucibince bizlere hitâben şerefyafte-i sudûr iden farmânı celilüşşân Antalya mahkemesinde feth ve kiraate sem'an ve tav'an ve merâsimini ba'de'l-edâ merkûm Çavuş Ahmed sağır karındaşları Ömer ve Halil taraflarından bil-vekâle huzuru şer'i şerifde hâzır olub şöyle takriri kelâm ve da'vâtı tâm ider ki:

Bir taraftan delikli taş bir taraftan tarîki âmme bir taraftan karanlık sokak da Arab oğlu kemeri ve bir taraftan taraftan yakalı geçid işbu hududla mahdud iki bin dönüm tarla bâ temessük pederimizden intikâl eylemiş iken mübayaacı Halil Ağa mani' oluyor mürâfa'a olunub muârazası ref' olunmak matlubumdur didikde iş bu bâisü'l-kitâb Halil Ağa cevabında on üç seneden beri mutasarrıf olurun çiftliğin arazisindendir didikde zeyli vesikada müslimûn-i muslihûn vüsâtatiyle es-sulhu seyyidü'l-ahkâm fehvâsınca bin iki yüz guruşa sulh ve tarafeynden sulhu kabul ve râzi olmalarıyla marifet-i şer' ile bin iki yüz guruş muma ileyh Halil Ağa tarafından muddaî Çavuş Ahmede tediye ve teslim merkum dahî tamamen akçe-i mezkureyi ahz ve kabul idüp yedlerinde bulunan tapu temessükünü huzûr-u şer'de muma ileyh Halil Ağa ya i'tâ idüp karındaşları tarafından bil-vekâle ve kendi tarafından olarak Âmme-i da'vada zimmetini ibrâ ve iskât eylediği mâ hüve'l-vâki' ketb ve imza ve mübaya'acı Halil Ağa'ya i'tâ olundu.

Tahriran filyevmi'l-hâmisi vel-aşera min zilhiccetiş-şerife sene sitte ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl :

Mevlevi şeyhi Ahmed Efendi

Bazar Ağa'sı İbrahim Beğ

Ceride nazırı Mıdır İbrahim Ağa

(silik) Hafız Hayrullah Çelebi

Kiracı başı Mehmed Ağa

el-emru kemâ zükira fih nemekahü'l-fakîru ileyhi taâlâ es-Seyyid Süleyman mevlâl-hılâfe bimedîneti Antalya

Numara:47

Zanâiroğlu Saradi Bazirgândan Nuri Ağa'nın da'vasını men' ve ref'i

Fî 7 M sene 1250

Kıdvetün-nüvvâbi'l-müteşerri'in Antalya kazası naibi Mevlânâ zîde ilmühü tevkî'i refî'i humâyun vasıl olıcak malum ola ki müteveffâ Burkacı Ali Paşanın gulamlarından Nuri nâm kimesne meclisi şer' de medîne-i mezburede mütemekkin sarraf taifesinden Zanâiroğlu Hevâce İstirâdi nâm zimmî müvâcehesinde babası Kiryâko zimmîye otuz dört senesinde dört yüz elli aded mecidiye altunumu emanete teslim ve ahz eylediğini müş'ir babası mesfûr yedime tahvil i'tâ ve ba'dehu mersûm hâlik olub bu ana kadar diyârı âharda olmasıyla şimdi meblağı mezburu hâliki mersumun oğlu mesfûr İstirâdi zimmîden matlub iderin deyü ba'de'da'vâ ve's-sûâl temessükü mezkûru ve meblağı merkumu akibel'l-inkar müddaiyi mezbûrdan iddi'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda şâhiden ızhârı acz eylediğinden bit-tav'i mesfûr İstiradiye yemin teklif olundukda half billahil-aliyyil-a'lâ iderek mu'ârazadan men' olunmuş iken yine kâni olmayub mu'ârazasında ızrâr üzere olduğu bâbında ol babda emri şerifim sudûru niyâzında olduğu, sen ki nâib-i mûma ileyhsin bu def'a südde-i sa'adetime vârid olan i'lâmınla mir mirânı kirâmdan Teke sancağı mutasarrıfı emiril-ümerâil-kirâm Osman Paşa dâme ikbâlühü nün arızasında derc ve iş'âr olunmuş olmakdan nâşî divânı hümâyundan muktezâsı sual olundukda i'lâm olunduğu üzere ise bivechin vaki' olan müdahalenin men' ve def'i için emri şerifim i'tası iktiza eylediği tahrir olunmakla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi hasmı mezbure i'lâm olundu bâlâda bivechin vaki' olan müdahalenin men' ve def'ine mübâderet eylemeniz babında fermânı âlişânım sadır olmuştur buyurdun ki işbu emri şerifim vusul buldukda bu babda vech-i meşruh üzere şerefyâfte-i sudur olan fermânı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûni itâat-makrunu ile amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmeti şerife i'timat kılasız. Tahriran fî evâhiri şehri zi'l-ka'deti's-şerife sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

Numara: 48**Tellal İbrahim yedine virilen ev hücceti kaydı**

Medîne-i Antalya mahallâtından Kızılsaray Mahallesi sakinlerinden işbu Tellal İbrahim huzûru şer'î şerifi enver ve mahfeli dini münîfi ezherde hâzır olub evlâdı Arabdan Hacı Mehmed nâm kimesne müvâcehesinde şöyle dava ve takrir-i kelâm ederek hâlen sâkin olduğum mahalle-i mezbûr Kızılsaray da vâki' olan menzilin ittisâlinde Hacı Mehmed nâm kimesne bir bab menziline benden habersiz bey' etmiş ise de şüf'a ile devamı fasl ve şer'an icâb eden menzili mezbûru geriye red ve marifet-i şer' ile bize bey' olunması matlûbum deyü ızhârı fetvâyı şerif eylediğine mebnî ber mucibi fetvâyı şerif şefi'liği inde's-şer' zâhir olduğundan sonra mahalle-i mezburede vaki' bir taraftan Havva Hatun menzili ve bir taraftan Emin Efendi arsası ve bir taraftan yol ve bir taraftan iş bu bâisü'l-kitâb Tellâl İbrahimin menziline muttasıl menzilin bey' olduğu misillü yüz altmış gurusu bahası merkûm tellal İbrahimden ahz ve sahibi evveli olan Arabdan Hacı Mehmed nâm kimesneye teslim olunarak ma'rifeti şer' ile menzili mahdûd mezbur mezbur İbrahimin mülkü müşterâsı ve hakkı sarîhi olduğu ma hüve'l-vâki' ketb ve imza ve İbrahim yedine i'tâ olundu. Tahrîran fil-yevmi's-sâbi'i min şehri Muharremil harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Nemekahü'l-fakîru ileyhi taalâ es-Seyyid Süleyman mevlâl-hılâfe bi medîneti Antalya

V/11b

Numara:49**Kaba Sakal oğlu Yorgi zimmî yedine virilen ev hücceti kaydı**

Medîne-i Antalya mahallâtından Cami'i Cedid Mahallesi sakinlerinden taife-i zimmîyândan Kabasakal oğlu Yorgi nâm zimmî huzûru şer'î şerîfi enver ve mahfeli dîn-i münîfi ezherde hâzır olub işbu bâ'isü'l-kitâbi'l-müstetâb sulbî oğlu Hacı Girye nâm zimmî müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezkûrda vâki' mülki silkimde münselik ve tahtı tasarrufumda mûnderic bir taraftan yanık oğlu Atnaz zimmî muttasıl bir taraftan kıyaklar menziline muttasıl bir taraftan Todoroz menziline muttasıl bir taraftan tarîki 'âmme ile mahdud ve mümtâz bir bab menzilin içinde eşcârı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve fevkânî üç göz ön oda ve cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla râyici vakt üzere değer bahasıyla hazîn huzurlarında iki bin beşyüz gurusu an nakdin semeni ma'lûm ile bey'i bâti sahîhi's-şer' ile bey' ve teslîm ve temlîk eyledim merkum oğlum dahî ahz-ü kabûl ve tesellüm ve temellük idüb semeni ma'lûmü iki bin beşyüz gurusu bir peşin yedime tediye ve teslim idüb ben dahî ahz-ü kabz eylediğimden semeni ma'lûmü mezkûru bi't-tav'i ve'r-rızâ yine işbu Girye bin Hacı ye

sahih ile hibe ve menzili mezkûrun kapusu halkasını yedine teslim eyledim. Menzili mahdûdu mezkûrda aslâ alâkam ve medhalim ve zimmetinde bir habbe ve bir akçe mutâlibim olmayub menzili mezkûr oğlum Girye zimmînin mülki müşterâsı ve hakkı sarfidır keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıfı olsun deyü mesfûrun ikrârıyla mersum zimmî dahî tasdik edicek gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î ma hüve'l-vakî' bit-taleb ketb ve imlâ ve mersum Girye yedine i'tâ olundu. Gerekir ki mucibince amel olunub bir vecihle muhâlif ve muğâyir olunmaya tahriran yemme'l-hâmis min şehri Muharremi'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Nemekahü'l-fakîru ileyhi taalâ es-Seyyid Süleyman mevlâl-hılâfe bi medîneti Antalya
Şühûdü'l-hâl

Karyağdı Teke oğlu Atâullah

Kahveci Mehmed Beğ oğlu Mıstafa

Todoroz zimmî Zanâyir oğlu Hacı Saradi

Papaz baba Dimitri Tavşan Usta

Numara:50

Bedevî oğlu Arab Hasan yedine virilen hüccet

Medîne-i Antalya mahallâtından Osmanağa Mahallesi sakinlerinden olup Arab dan Hasan nâm kimesne huzûru şer'î şerîfî enver ve mahfeli dîn-i münîfi ezherde hâzır olub şöyle da'vâ ve takrîri kel'am ider ki bu âna kadar taht-ı silkimde olan Mebruka nâm hatun ile hüsnü mu'âşeretimiz var ise de bu eyyâmlarda hüsnü imtizâcımız olmayub ve bir vecihle söz kabul etmeyecek olduğundan huzûru şer'da tatlık itmeği matlûb iderin deyü takrîri vechile Mebruka nâm hatun huzuru şeri şerîfe getirilüb suâl olundukda mezbûre dahî tatlikini bi't-tav'î kabul ve râziye olarak işbu ma'rifeti şer'la hal' ve hal'ı mezbur kabûl ve râziye olduğundan sonra yüz bir gurus nikah ve otuz gurus nafaka ve sair hanelerinde olan eşyası ma'rifeti şer'la Hasan yedinden ahz ve mezbûr Mebruk yedine te'diye ve teslim ol dahî ahz ve kabûl idüb birbirlerinden âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve isk'at eyledikleri ve ba'de'l-yevm birbirinden da'vâ eylemiyecekleri ikrârlarını ilmi şer'î muhît olarak mâ hüve'l-vâkî' ketb ve imlâ ve işbu Hasan yedine i'tâ olundu ber mûcibi hücceti şer'î şerif âmil olunub hılâfına hılâfına hareket olunursa resmi ve sâir âidâtı muhâlifinden alınmak üzere hüccete rabt olundu.

Tahrîran yevme't-tâsi'î min şehri Muharremi'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf
Nemekahü'l-fakîru ileyhi taalâ es-Seyyid Süleyman mevlâl-hılâfe bimedîneti Antalya

Şühûdü'l-hâl

Ramazan Bin Arab

Abdülcevâd Arab Şâhin

Kasab Rıdvan Hacı İbrahim
 Kâtib el-Hâc Mehmed Efendi
 Ve Muhzır başı Süleyman

Numara:51

Mürûr tezkeresi i'ân olan ferman kaydı

Düstûru mükerremûn müşîrûni müfehhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru'l-ümûri'l-cümhûr bil-kadri'n-nâkıb mühemmimü imhâmi'l-enâmi bi'r-ra'ti's-sâib mümehhidü bünyânid-devleti ve ikbâli menba'ihî münebbihû'l-iz'ânî's-saadeti vel-iclâlî'l-mahfûfûne bisunufî havâtıfî'l-mülki'l-lâmi'î Anadolunun sağ kolu Bitlis diyârıyla nihâyetine varınca dâfî' olan vüzerâyî uzâm edâmellahü taalâ iclâlehüm ve a'zamü'l-ümerâi'l-kirâm ve efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ülü'l-kadri ve'l-ihtirâm eshâbü'l-ızzî vel-ihtişâm el-muhtassûne bimezîdi 'inâyeti'l-allâmil-a'lâ Mîr mîrânı kirâm dâme ikbâlühüm ve ekâzîyi kuzâtî'l-müslimîn evâlî vâlâtî'l-muvahhidîn me'âdinü'l-fezâilî ve'l-yakîn rafî'û i'lâmi's-şerî'ati ve'd-dîn vârisû ulumi'l-enbiyâi ve'l-murselîn el-muhtassûne bimezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâliyi fihâm zide fezâilühüm ve mefâhiru'l-kuzâtî vel-hukkâmi me'âdinü'l-fezâilî ve'n-ni'am kuzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhiru'l-emâsili ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodegân ve a'yân ve vücûhü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevfi'î ref'î'î hümâyûn vâsıl olıcak malum ola ki ittifâk ârâ ile karargâr olan men'î mürûr nizamının dâru'l-hilâfeti'l-'aliyye ve havâlisinde ve gerek Anadolu ve Rumilinin her tarafında daima ve müstemirran icrâsı irâde-i seniyye-i şâhânem muktezâsından ve mukaddem ve müahhar te'kîdi hâvî bid-defe'ât neşr olunan evâmiri şerîfem müciblerince nizâmı mezkûre lâykıyla tekayyüd ve def'a bi'l-hamd hükkâm ve zâbitânın farîza-i zimmet ve lâzıme-i me'mûriyete ve sadâkatleri olan mevâdden iken bu esnâda memâliki Rumili ve Anadoluda vaki' ekser kazâ ve kasabât ve kurâ ahalisinden ba'zıları bulundukları mahalden tezkere ahz etmeksizin istedikleri yere mürûr-u ubûr itmekde ve bunlara ve gümrük firarı makûlelerine bazı mahalde tezkere sual olunsa bile biz buraya kadar geldik hiç tezkere sual eden olmadı diyerek mürûra istid'âyî icâzeti ve nihâyet bol yol bula geldikleri halde orada

V/12a

bir bildiğini kefil göstererek tezkere ahzıyla dilediği mahalle azîmet itmekde oldukları bi'l-ihbâr tahkîk-gerde-i şâhânem olup bu sûret mücerred hükkâm ve zâbitânın iğmâz ve tesâmühlerinden neş'et iderek şiraze-i nizâmın inhilâlîni ve tahrîr-i nüfûs mâddesinin teşvîş ihtilâlîni müstelzim ve müstevcib bir keyfiyet olduğundan bi'l-vücûh rızâ-yı sa'd-iktizâ-yı

mülûkâneme münâfi ve mugâyir ve bundan böyle bu uygunsuzluk her kangı kazâda vukû'bulur ise bi't-tahkîk ol kazânın hâkim ve zâbitânın bilâ imhâl haklarından gelineceği zâhir olmağla fîmâ ba'd o misillü kazâ ve kurâ ahâlîsinden li-maslahatin Dersa'âdetüme ve mahâll-i uhrâyâ azîmet idecek olanların ibtidâ ol kazâ nüfûs defterine bi'l-mürâca'a isimleri mukayyed bulunarak oralı olduğu ba'de't-tebeyyün azîmeti maslahat-ı sahîha zımnında olduğu erbâb-ı vukûfun ihbârlarıyla tahakkuk eylediği hâlde kendüsünün ve göstereceği mu'temed kefilin ism ve şöhetleri ve maslahat ve sebeb-i azîmetleri dercle yedlerine mürûr tezkeresi i'tâ ve defterde olmadığı hâlde kefil her kim olursa olsun bu makûlelerin zinhâr tezkere vermekden begâyet hazer ve ittikâ olunmak ve hâricden tezkere ile gelenlerin dahi tezkerelerine kemâliyle dikkat ile ne sebebe mebnî geldiği ve maslahatı ne idüğü tahkîk eyledikten sonra mürûruna ruhsat virilerek tezkeresiz zuhûr ider olursa bu makûleler hiçbir kazâda ilişdirilmeyüp geldiği mahalle i'âde kılınmak ve çiftlik ve alâka ashâbından olanlar çiftliğin dâhillerine âhar memleketli olarak alacakları yanaşma ve hıdmetkârların yedlerinde esas kendü kazası tezkeresi olmadıkca kabûl itmeyüp ve işinde kullanmamak tenbîhâtıyla vesâyâyı lâzıme yi şâmil bu def'a dahi Rumili'nin uç koluna ve Anadolu'nın orta ve sağ kollarına başka başka müşedded evâmir-i aliyyem ısdâr ve tesyâr kılınmış olduğu siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrmîrân ve mevâlî ve kuzzât vesâir mûmâ ileyhimsiz vâsıl-ı emr-i şerîfimde siz dahi keyfiyeti zîr-i hükûmet ve idârenizde kâin kazâlarda ve cümle memerr ve ma'berlerde iktizâ idenlere gereği gibi ifâde ve te'kîd ve mazenne-i hudûd olup da henüz me'mûrdan hâlî olan geçidler var ise yeniden mu'temed âdemler konularak oraları dahi lâyıkiyle bend ve tesdîd ile tezkeresiz şahs ve âharın bir mahalden bir mahalle mürûra fırsat-yâb olamamaları ve maslahat-ı sahîha ile geçidlerin tezkereleri kemâliyle tedkîk ve nereden çıkıp nereye gideceği künhüyle tahkîk olunarak yedinde tezkere asıl kendü memleketinden olmayup âhar kazâ tezkeresi ise bu makûleler dahi derhâl geldiği yola i'âde olunması ve o makûle çiftlik ve ağıllarda kullanılacak yanaşma ve hıdmetkârların yedlerinde vilâyetleri cânibinden tezkere bulunmadıkca kabûl ve istihdâm kılınmaması husûslarına dikkat ve memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik-i mülûkânem sekenesinin mücerred istikmâl-i esbâb refâhları idâre-i hayriyesiyle altı ayda bir kere rûz-ı kasım ve rûz-ı hızır esnâlarında mesârif-i sahîhaları mûmzâ defterinin Dersa'âdetüme celb ve tedkîki usûle rabt olunmuş ve muahharan neşr olunan evâmir-i celîle-i pâdişâhânemde tafsîl ve beyân olunduğu vechile bu mâdde ez-sernû dikkatli tutularak husûs-ı mezkûra mahsûs ve müstakil me'mûr intihâb ve ta'yîn kılınmış ise de elhâletü hazihi ba'zı mahallere tevzî'âtı defterleri henüz zuhûr itmeyüp bu dahi zât-ı hilâfet-simât-ı şehriyârâneme vedi'atullâh olan ahâlî ve fukarâ hakkında merhameten te'sîs olunan usûl-i mezkûrenin hilâfi ve bi'l-vücûh rızâ-yı şâhâneme münâfi olduğundan bundan sonra bu mâddeye dahi ihtimâm ve

tekayyüd ile o makûle mahallerin senede iki def'a mûmzâ tevzî' defterlerinin ecli't-tedkîk evkât-ı mezkûrede Dersa'âdetüme takdîmi emr-i ehemmine sarf-ı ru'yet ve hilâf-ı vaz' u hâlet vukû'unda irâde-i ruhsatdan begâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve te'kiden ve tehdîden ve mahsûsen işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve sadr-ı a'zam tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Osmân zide kadruhu ile tesyâr olunmuşdur imdi bu mâtde mevâde-i sâireye bir vechile makîs olmayup saltanat-ı seniyyemin vâcibü'l-i'tinâ nizâmât-ı mülkiyesinden oldığına mebnî nizâm-ı mezkûrun bâlâda beyân olunduğı vechile ale'd-devâm icrâsına cümle tarafından kemâliyle ihtimâm ve dikkat olunmak kat'î matlûb-ı mülûkânem idüğü bundan böyle dahi iğmâz ve rehâvet ve gafletle o makûle tezkeresiz eşhâsın şuraya buraya mürûriyet irâet ve ruhsat ve bir hâne çiftliğinde istihdâmına cesâret ve tezkere-i livâ olanların tezkerelerine adem-i dikkat misillü vaz' u hâlet vukû'a gelürse bi't-tahkîk mütecâsir olanların bilâ emân te'dîbât-ı lâıykaları icrâ olunacağı ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve harekete bi'l-ittifâk ikdâm ve mübâderet ve tevzî' defâtiri mâddesine dahi ihtimâm ve dikkat ve mugâyir-i tenbîhât-ı şâhânem vaz' u hareket vukû'ına irâet-i ruhsatdan begâyet tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnıyla amel ve hareket ve hilâfından gâyet ittikâya hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene tis'a ve erba'în ve mieteyn ve elf

Numara:52

Altun fiyat için gelen fermân-ı celîlü's-şân kaydı Fî 10 M sene 1250

Düstûrûn-ı mûkerremûn müşîrûn-ı mufahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbirü'l-umûru'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkib mütemmimû mehâmi'l-enâm bi'l-re'yi's-sâib mümeahhidû bünyânü'd-devleti ve'l-ikbâl müşîrû erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn-ı bi-sınûf-ı avâtıfu'l-melikü'l-a'lâ Anadolu'nun sağ kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-i izâm edâmallâhu te'âlâ iclâlehum ve e'azimü'l-ümerâi'l-kirâm efhamü'l-küberâi'l-fihâm ulu'l-kadr ve'l-ihirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihîşâm el-muhtasûn bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâm dâme ikbâlehum ve akzâ kuzzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn me'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfî'ü i'lâmü's-şerî'ati ve'd-dîn vârisü ulûmu'l-enbiyâ ve'l-mürselîn el-muhtasûnu bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i fihâm zîde fezâilehum ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fazl ve'l-keâm kuzzât ve nüvvâb zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodegân ve a'yân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrum tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olacak

ma'lûm ola ki râyic-i nûkûda dâir mukaddem ve muahhar neşr olunan evâmir-i aliyyemde tafsîl ve beyân olunduğı üzre bu husûs kâffe-i mu'âmelâtın essü'l-esâsı ve nizâmât-ı mülk ve memleketin mebnâsı sâyesinde olmak hasebiyle ve adem-i istikrârına dâimâ i'tinâ ve dikkat cümleye farîza-i

V/12b

zimmet olarak gerek Asitâne-i sa'âdet-âşiyânemden ve gerek bi'l-cümle memâlik-i mahrûse-i pâdişâhânemde tedavül etmekde olan meskûkât hasene-i Osmâniye ve efrenciye'nin vesâir zerr u simin takrîr olan fiyat ile cânib-i darbhâne-i âmiremden me'mûr mübâya'acılara i'tâsı irâde-i seniyyem muktezâsından ise de bu mâdde bir müddetden berü usûlünden çıkarak fiyat-ı nûkûd-ı yekûn tezâyüd bulmakda ve bunu gördükce herkes elindeki ecnâsı ilerüde daha ziyâdeye viririm hülyâ-yı fâsidesiyle ketm ü ihfâ ve beynlerinde ahz u i'tâ ile bu sûretde mülken ve milleten uygunsuzluğu müstelzim olmakda olduğundan hem bu fesadın önü kesdirilmek ve hem de sâye-i me'âlî-vâye-i pâdişâhânemde kimesneye zarar ve hasâr vukû'a gelmeyerek cânib-i seniyyü'l-cevânib-i mülûkânem için bu (...) da'vât-ı hayriyye isticlâb olunmak üzre Asitâne-i sa'âdetümde vesâir taşra memâlik-i şâhânemde eyâdî-i nâssda bulunan meskûkât hasene-i Osmâniye ve efrenciye vesâir evân-ı zerr u sim kat'a şudur diyecek mahall kalmayacak vechile hadd ü i'tidâlde bir bir fiyat vaz' ve takrîriyle hüsn-i sûrete rabtı icâb-ı hâlde ve irâde-i merhamet-ifâde-i pâdişâhânem muktezâsından olup şöyle ki yaldız ve macar altununun beher adedi kırk buçuk ve atîk nâm rûmî altûnunun bir dânesi elli dokuz ve cedîdinin de kırk dokuz ve findık ve İstanbul nâmı ve rub'ıyyesinin beher dirhemi otuz üç guruşa ve İspanya altûnunun beher dirhemi otuz altı buçuk ve Mısır altûnı ecnâsının beher dirhemi yigirmi sekiz ve atîk Sultân Mahmûd ve Sultân Mustafa altûnlarıyla safarin altûnunun beher dirhemi otuz yedi buçuk ve atîk adlî altûnunun beher adedi on yedi ve cedîd adlî altûnunun beher dânesi on beş guruş on pâre ve rub'ıyyesinin bir dirhemi otuz buçuk ve hayriye altûnunun bir adedi yigirmi guruş on pâre ve direkli riyalin bir dânesi yigirmi ve kuşlu riyâlin bir dânesi on dokuz buçuk guruş fiyat ile cânib-i darbhâne-i âmiremden taşra mahallere ta'yîn olunmuş ve olunacak mübâya'acılara virilüp âhara virilmemek ve işbu vaz' u takrîr olunan fiyat mâddesinin nihâyet müddeti üç mâh olarak müddet-i mezbûre inkizâsından sonra fiyat-ı mezkûre dahi aşağı tenzîl olunacağından bu fiyat ile mübâya'acılara virilmeyüp de mugâyir-i rızâ-yı şâhânem ahz u i'tâyâ cesâret iden olur ise ol mahallin vâlî ve mütesellim ve voyvodaları ma'rifetleriyle derhâl ahz ve ism-i şöhretleriyle keyfiyeti Dersa'âdetüme bâ i'lâm ve tahrîrât inhâ olunarak sünûh idecek irâde-i aliyyeme tatbîkan te'dîbât-ı lâyıkalı icrâ olunmak üzre sudûr iden emr-i şerîfe amel ve mücebince hareket eylemek için sâdır olan fermân-ı celfîlü'l-ünvân kaydı

Numara:53**Meydan Mahallesinden Tekeli Mehmed'in yedine virilen murâfa'a hücceti**

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Topal Ali nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb yine mahalle-i Meydan sâkinlerinden Tekeli Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki bundan akdem halam Emîne Hâtûn'un emvâli ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ber müceb-i kassâm hakkıma isâbet iden irs-i şer'iyemi almış idim hâricü'l-kassâm yedi sagîr ve bir öküz da'vâ ve taleb iderin suâl olunup alıvirilmesi matlûbumdur didikde Tekeli işbu Mehmed inkâr itmeğle müdde'î-i merkûmun da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda kendisine mehl-i şer'î dahi virilmiş iken dahi beyyineden âciz olup işbu Mehmed'e yemîn tevcih idicek merkûm halef billâhi'l-aliyyü'l-a'lâ itmeğle şer'an bir nesne lâzım gelmeyüp merkûmun iddi'â eylediği sığırlar ve öküzler tezvîr olduğına mebnî sâlifü'z-zikr Topal Ali'nin mu'ârazası men' u def' olunup ba'de'l-yevm bu misillü da'vâsı zuhûra gelürse iddi'â eylediği sığırlar ve öküzün resmi Topal Ali'ye râci' olmak üzre mâ hüve'l-vâki' ketb ve imlâ ve işbu Tekeli Mehmed'e i'tâ olundu tahrîr fî yevmü't-tâsi' ve'l-aşer min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Yörük Mollâ Süleymân

Hacıoğlu Halîl

Ve Tekeli Mehmed'in karındaşı Celîl

Ve Kâtib Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

Numara:54**Deveci Karaözlü Himmetlüoğlu'nun yedine virilen murâfa'a hücceti**

Antalya'ya tâbi' Asikaraman karyesi sâkinlerinden Topcıoğlu İdris nâm kimesnenin kerîmesi Ayişe Hâtûn Antalya mahkemesine huzûr-ı lâzımü't-tevkîre hâzire olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb zevci Karaözlü Himmetlüoğlu Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki işbu zevcim ile bî-nihâde hakk-ı imtizâcımız olmadığından beni tatlık eylemesi matlûbumdur eğerki tatlık iderse hüsn-i rızâmla nikâh ve nafaka vesâir matlûbumdan fâriğ olur didikde zevc-i mezkûr rızâ olmayup benim bu zevce üzerinde taze gelen esvâblarım vesâir matlûbâtım vardır hal'a rızâ olmam didikde mezbûre bi't-tav' ve'r-rızâ esvâb vesâir matlûbât bedeli olarak üç yüz gurus virmeğe râzı ve hal'a tâlib olmağın zevc-i mezkûr huzûr-ı şer'de mezbûreyi hal' idüp mezbûre dahi hal'i kabûl eylediğinden sonra kirâren mirâren nikâh ve nafakasından fâriğ ve keff-i yed idüp

esvâb vesâir matlûbât bedeli zevcine vermeye müte'ahhid olduğu üç yüz guruş dahi huzûr-ı şer' de zevc-i mutallakı tarafına te'diye ve teslim ve mezkûr dahi ahz ve kabûl idüp birbirlerinden âmme-i da'vâdan zimmetlerin ibrâ ve iskât eyledikleri ve vâlidesi hâtûn dahi merkûmun pederinden iddi'â eylediği mebâliğ vesâirden fâriğ ve âmme-i da'vâdan zimmetleri ibrâ ve ba'de'l-yevm bu misillü da'vâ ve taleb kaydında olmayacakları ikrârların mâ hüve'l-vâki' ketb ü imlâ ve Mustafa yedine i'tâ olundı hurire fî yevmü's-sâlis ve'l-aşer min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Çeribaşızâde Hâcî İbrâhîm

Menzilci Mehmed Ağa

Ve Kâtib el-Hâc Mehmed Efendi

V/13a

Numara:55

**Mektûb İskenderiye'de sâkin Trabzonlu gemi hocası Ahmed Hoca'ya
Çeribaşızâde Hâcî İbrâhîm Ağa'ya**

Sa'âdetlü meveddetlü mürüvvetlü sultânım el-Hâc İbrâhîm Ağa hazretleri himâre-i mesned-nişin-i âfiyetde dâim olmanız da'vât-ı semî'ada muhlisânemizdir ki tarafımızı suâl buyuruyorsa vücûdumuz âfiyetde ve du'âlarınız niyâz olunur benim sultânım bizim ol tarafda olan evi hâkim huzûrunda fasl-ı kat' olunduğı ma'lûmunuzdur ve hücceti yokuş başında Kahveci Hüseyin Usta yedinde idi şimdi ehli yedindedir götürüp kirâlarını suâl idüp gerek kirâsını ve gerek hücceti alup Trabzonlu oğlu Ali Ağa'ya teslim idesiz Lazoğlu Ali Ağa tarafımızdan vekîlimizdir vekâletiyile evi Ali Ağa'ya fûruht eyledim benim evde alâkam yoktur lakin sultânım bize mahkemede buyurdunuz cevâb üzre üç bin guruşa virdim bende cevâbınız üç bin guruşa ben evi fûruht iderin diyü cevâb üzre bizlere ol tarz beş kise akçeye matlûb eylediler mektûb geldi sultânımın cevâbına binâen üç bin guruşa Ali Ağa hazretlerine virdim Ali Ağa tarafınıza vâsıl oldukda hücceti alıvirene göz iderse kendi bilür bâkî tarafımızı gûşe-i hâtırdan ferâmûş buyurmayasız tetimme-i mektûb Lazoğlu Ali Ağa'nın tarafından vekâleten merkûm Ahmed Efendi gönderdiğine şâhidler olup ve huzûr-ı şer' da vekâletin izhâr ve isbât idenlerin esâmîleri enderun Ağa'larından Burdurlu Ali Ağa ve Hasan Yahşî Kapudan ve Ispartalı Süleymân Efendi bunlar edâ-yı şehâdet eyledikten sonra bâ hüccet-i şer'î Kiçibali Mahallesi'nde vâki' menzil Trabzonlu Ahmed Hoca'nın olduğu Çeribaşızâde sa'âdetlü el-Hâc İbrâhîm Ağa ve kirâcıbaşı Mehmed Ağa huzûr-ı şer' de edâ-yı şehâdet itmeleriyle menzil-i

mezkûr ve hüccet-i şer'îyye ma'rîfet-i şer'le merkûm Lazoğlu Ali Ağa'ya teslim olunduğı işbu mahalle kayd olundu Fî 23 M sene 1250

Numara:56

Bâlâda mezkûr Trabzonlu Ali Ağa'nın atûfetlü A'yân Mehmed Ağa'ya bey'eylediği menzil hücceti Fî 23 M sene 1250

An asl Trabzonlu olup Aydın'da sâkin Lazoğlu Ali Ağa Antalya mahkemesine huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb medîne-i Antalya a'yanı atûfetlü Mehmed Ağa muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı anı'l-merâm ider ki medîne-i Antalya mahallâtından Kiçibali Mahallesinde vâki' bir taraftan Helvacı Hacı Osmân menziline muttasıl ve bir taraftan Kurubalıkoğlu menziline muttasıl ve bir taraftan Yorgancı Hamza menziline muttasıl ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz menzilin içinde iki göz fevkânî ve tahtânî evi ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle ve cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla bâ hüccet-i şer'îyye sarfen mülk-i sahîh ile mâliki olan elyevm İskender'de sâkin Trabzonlu gemi hocası Ahmed Hoca nâm kimesneden Enderun Ağa'sı Burdurlu Ali Ağa ve Hasan Yahşî Kapudan ve Ispartalı Süleymân Efendi nâmûn kimesne şehâdetleriyle üç bin guruşa ahz eylediğim sâlifü'z-zıkr menzil-i mezkûr elyevm râyic-i vakt üzre hâzırın-i müslimîn mahzarlarında değer bahasıyla işbu mûmâ ileyh atûfetlü a'yân Mehmed Ağa'ya bin beş yüz guruşa bey'-i bât-ı sahîhü's-şer'le bey' ve teslîm ve temlik eyledim mûmâ ileyh dahi ahz ve kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semen-i ma'lûmı olan bin beş yüz guruşu ber vech-i peşîn yedine te'diye ve teslîm ve ben dahi ahz u kabz eyledim mûmâ ileyhın zimmetinde bir akçe ve bir habbe mütâlebem ve menzil-i mezkûr-ı mahdûdda aslâ ve kat'â alâkam kalmayup mülk-i menzili ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olmasıyçün bir kıt'a hüccet-i şer'îyye virilmesi matlûbumdur diyü mukırr-ı leh ikrârın mûmâ ileyh dahi tasdîk idicek gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve ba'de't-tescîl Ağa-yı mûmâ ileyh yedine i'tâ olundu tahrîren fî yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Çeribaşızâde el-Hâc İbrâhîm

Kiracıbaşı Mehmed Ağa

Ve Şeyh el-Hâc Mehmed Efendi

Zâimoğlu Mehmed Sinan

Ve Abdurrahman Efendi

Numara:57**Mortazlı Seferoğlu Mustafa yedine virilen murâfa'a hücceti**

Medîne-i Antalya'da Büyükyalı nâm mahalde sâkin Daloğlu Mustafa'nın çift ortağı Sülüklü Mehmed Ağa nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîfe gelüp işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb kaynı Mortazlı Seferoğlu Mustafa nâm kimesne muvacehesinde şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm ider ki bundan akdem müteveffîye ehlimin pederinden ve vâledesinden olmak üzre bâ ma'rifetü'ş-şer' dört yüz kırk dokuz gurus irs-i şer'îyye hakkı işbu karındaşı zimmetinde iken mezbûre zevce-i menkûham fevt olup mezbûrun bir nısfı yine ber nehc-i şer'î işbu karındaşı Mustafa'ya intikâl itmiş ise de gerüye kalan bir nısf iki yüz yigirmi dört buçuk gurus hakkım suâl olunup alıvirilmesi matlûbumdur didikde gibbe's-suâl Mustafa benim yüz gurus bâkî borcum kaldı bundan mâ'adâ bir akçe borcum yokdur diyü inkâr itmeğle Mehmed nâm kimesneden beyyine taleb olundukda tebeyyün idemeyüp merkûm işbu Mustafa dahi yemîni ikrâr itmeğle sâlifü'z-zikr ikrâr eylediği yüz gurus tahsîlen ma'rifet-i şer'le Mehmed yedine te'diye ve teslîm olunduğı mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve ba'de't-tescîl Mustafa yedine i'tâ olundu tahrîr fî yevmü's-sâlis ve'l-işrûn min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

Davuloğlu Ali

Bakkâl Hüseyin

Ve yine enişterleri Kara Ali

V/13b**Numara:58****Isparta'dan işbu târîhle vürûd iden imzâlı fermân sûreti kaydı Fî 25 M sene 1250**

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'î mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-melikü'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Hamid sancağı mütesellimi Mehmed Beğ dâme mecduhu ve kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Ağlasun kâdîsı zîde fazluhu tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mukaddemâ Tekelioğlu emlaklerinden ifrâz ve evkâf-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûn-ı şâhâneme ilhâk ve tashîh birle öteden berü ber müceb-i şurût-ı nizâm yed-i vâhidden Teke ve Hamid sancakları mutasarrıfı bulunan vüzerâ-yı izâmıma senevî otuz bin gurus bedel-i iltizâm ile der'uhde ve iltizâm oluna gelen on iki kıt'a çiftlikâtdan Hamid sancağında Ağlasun kazasında kâin Çeltikci çiftliği ittisâlinde vâki' Dağarcık çiftliği ile Kehmallı ve Emir Ya'kûb

mezra‘aları def‘an li‘l-nizâ‘ çiftlik-i mezbûra ilhâken evkâf-ı hümâyûnuma ilhâk ve tashîhi husûsu bu def‘a (silik) bâ i‘lâm-ı şer‘iyye mahallinden ve sâbık livâ-i mezbûr mutasarrıfı sadr-ı esbak düstûr-ı mükerrerem ve mu‘azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü‘l-âlem vezîrim Mehmed Rauf Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehu tarafından inhâ olunduğına binâen bâ hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnum çiftlik-i mezbûrun mahallinde mukayyed mâl-ı senevîsi olan yedi bin beş yüz guruşun üzerine işbu bin iki yüz kırk üç senesinden i‘tibâren iki bin beş yüz guruş dahi zam ile on bin guruşa iblâğ ve mâl-ı maktû‘-ı kadîmiyle ma‘an te‘diye olunmak ve a‘şârı kemâkân sâhib-i arz bulunanlara te‘diye kılınmak üzre zikr olunan Dağarcık çiftliği ile Emir Ya‘kûb ve Kemhallı mezra‘alarının defterhâne-i âmirede olan kaydları mahallî ... âlişânım ve hatt-ı tevkî‘-i mezkûr Çeltikci çiftliğine ilhâken tashîh olarak cânib-i evkâf-ı hümâyûn-ı mülûkâneme verilmiş olup icmâl-i hâkânîsi emsâlleri vechile bi-ibâretihâ haremeynü‘ş-şerifeyn muhâsebesi kalemine kayd olunarak taraf-ı evkâf-ı celîle-i şâhâneme aynıyla sûreti ve keyfiyet ma‘lûm olmak için mahalline ifâde-i hâli mutazammın emr-i şerîfim ısdârı ve livâ-i mezbûr mutasarrıfı düstûr-ı mükerrerem müşîr-i mufahham nizâmü‘l-âlem vezîrim Ali Nâmık Paşa edâmallâhu te‘âlâ iclâlehunun kapu kethudâsı cerîdesine ilm u haberi i‘tâsıyla tanzîmi husûsu mu‘teberân-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden evkâf-ı hümâyûnum nâzırı iftihârü‘l-ümerâ ve‘l-ekâbir el-Hâc Yûsuf dâme uluvvuhu memhûr takrîriyle inhâ itmekden nâşî mücebince icmâl-i mezkûr kalem-i mezbûra kayd ile sûret ve ilm u haberi i‘tâ olunmağla ber minvâl-i muharrer ifâde-i hâli mutazammın işbu emr-i âlişânım ısdâr ve irsâl olundu imdi vüsûlünde siz ki mütesellim ve kâdî-i mûmâ ileyhimâsız keyfiyet mantûk-ı emr-i şerîfden ma‘lûmunuz oldukda müceb ve muktezâsı üzre amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şer‘î vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü‘ş-şân vâcibü‘l-ittibâ‘ ve lâzımü‘l-imtisâlimin mazmûnuyla âmil olasız alâmet-i şerîfime i‘timâd kılasız

Numara:59

Bu dahi Isparta’dan vürûd iden imzâlu fermân sûreti kaydı Fî 25 M sene 1250

Mefâhirü‘l-kuzzât ve‘l-hükkâm me‘âdinü‘l-fezâil ve‘l-keâm Ağlasun ve Antalya ve Isparta ve Kerembeği kazâlarının kâdîları ve nâibleri zîde fazluhum ve kıdvetü‘l-emâcid ve‘l-a‘yân Hamid sancağı mütesellimi Hasan zîde mecduhu tevkî‘-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki mukaddemâ Tekelioğlu emlâkinden ifrâz ve evkâf-ı hümâyûn-ı şâhâneme ilhâk ve tashîh birle öteden berü ber müceb-i şart-ı nizâm yed-i vâhidden Teke ve Hamid sancakları mutasarrıfı bulunan vüzerâ-yı izâmıma der‘uhde ve iltizâm olunagelen çiftlikâtdan Hamid sancağında Ağlasun kazâsında Çeltükci çiftliği ittisâlinde kâin Dağarcık çiftliği ile Kemhallı

ve Emir Ya'kûb mezra'aları ref'an li'l-nizâ' zikr olunan Çeltükci çiftliğinin mâl-ı maktû'ı olan yedi bin beş yüz guruş üzerine iki bin beş yüz guruş zamm ile senevî on bin guruşa iblâğ olunarak bâ hatt-ı tevkî' evkâf-ı hümayûnuma tashîh olunarak çiftlik-i mezkûre ilhâk olunduğunu hâvî bundan akdem ısdâr ve tesyâr olunan emr-i şerîfim sâbık livâ-i mezbûr mütesellimi Mîr Mehmed zamânında mahalline vürûd itmiş ve mazmûn-ı münîfi tefhîm ve i'lân olunarak alâ hâle kalmış ise de sen ki mütesellim-i mûmâ ileyhsin ma'rifetinle çiftlik-i mezbûr ve Bucak karyesi ahâlîsini celb ve emr-i şerîf-i mezkûr feth u kırâet ve mazmûn-ı münîfi kendülere tefhîm ve işâ'at olunarak mezârî'-i merkûmenin ber müceb-i emr-i şerîfim Çeltükci çiftliği tarafından zabt ve zirâ'ata ma'rifet-i şer' ve ma'rifetinle tenbîh ve te'kid olunmuş ve ol vechile çiftlik-i mezbûr ahâlîsini dahi zabt ve zirâ'at iderek senevî on bin guruş mâl-ı maktû'ın te'diyesine ve Bucak karyesi ahâlîsi dahi bundan böyle müdâhale ve ta'arruz itmeyeceklerine müte'ahhid olarak kat'-ı reste-i nizâ' kılınmış olduğundan bahisle fakat Bucak karyesi ahâlîsinden Dehanoğlu Mehmed ve Başoğlu Ali ve Keremli Hasan ve Abdülkadir oğlu Osmân vesâir ma'lûmü'l-esâmî yedi nefer kesânın Kehmallı civârında Ayuk nâm mahalde ale't-tahmîn üç yüz dönüm mikdârı bâ temessük arâzîleri olup müddet-i vâfireden berü ânlar zirâ'at idegelüp ve ekserî dahi eytâm makûlesinden ve mevâdd-ı te'ayyüşleri dahi arâzî-i mezkûrun hâsîlâtına münhasır olduğundan arâzî-i mezkûre ifrâz ile mezkûr'l-esâmî kesânın tasarruflarıyçün bir kıt'a emr-i şerîfim ısdârı husûsı karye-i merkûme ahâlîsi niyâz itmiş olduklarını Isparta ve Kerembeği kazâlarının nâibleri ikişer def'a i'lâmlarında ve sen bir kıt'a arîzanda tahrîr ve inhâ eylediğinden hazîne-i âmirem kuyûduna mürâca'at olundukda sâlifü'z-zikr Dağarcık çiftliği ile Kehmallı ve Emir Ya'kûb mezra'aları ber müceb-i defter-i hâkânî sene be sene öşrü ashâb-ı arâzîye verilmek üzere Çeltükci arâzîsine ilhâk ve evkâf-ı hümayûn-ı şâhâneme tashîh olunarak çiftlik-i mezbûr ile ma'an senevî on bin guruş mâl-ı maktû' ile çiftlik-i mezbûr tarafından zabt u zirâ'at olunmak bâbında sene-i sâbık evâil-i Receb'inde mufassal emr-i şerîfim virilmiş olmağla bu sûretde meâl-i hilâf-ı derkenâra nazaran Kehmallı civârında Ayuk nâm mahalde kâin ifrâzı ve merkûmûnun tasarruflarıyçün emr-i şerîfim i'tâsı inhâ ve istid'â olunan arâzî-i merkûmenin keyfiyet bu tarafda ma'lûm olacak mevâddan olmayup emr-i şerîfim i'tâsı mahzûrdan sâlim olmayacağına binâen emr-i şerîf-i mezkûr mazmûn-ı münîfi üzere mezkûr Dağarcık çiftliği ile Kehmallı ve Emir Ya'kûb mezra'aları Çeltükci tarafından zabt ve zirâ'at olunmak bâbında te'kid ve tenbîhi hâvî emr-i şerîfim ısdârı iktizâ eylediği haremeyn muhâsebesinden ba'de'l-ihrac iktizâsı evkâf-ı hümayûnum nâzırı ricâl-i Devlet-i Aliyyemden iftihârü'l-ümerâi'l-ekâbir el-Hâc Yûsuf dâme uluvvuhudan isti'lâm olundukda ifrâzı inhâ olunan arâzînin topu Tekelioğlu emlâkinden olduğu bundan akdem Teke ve Hamid sancakları mutasarrıf-ı esbâk vezîrim Rauf Paşa edâmallâhu te'âlâ

iclâlehu tarafından ba'de't-tahkîk Çeltükci çiftliğine ilhâk evkâf-ı hümayûn-ı mülûkânem tashîhi husûsu arz ve inhâ olunduğuna binâen mûcebince bâ irâde-i seniyye-i şâhâneme ilhâk ve tashîh olunmuş olduğundan ber mantûk-ı derkenâr arâzî-i merkûmenin hakikat ve keyfiyeti bu tarafda bilinemeyeceğinden ifrâzı hem-hâl mahzûrdan sâlim olmayacağı ecilden kuyûdda muharrer olduğu vech üze mukaddem sâdır olan emr-i şerîfîn te'kîdini hâvî emr-i şerîfim tasdîri muktezâ-yı maslahatdan idüğünü nâzır-ı mûmâ ileyh i'lâm eylediği bâ takrîr lede'l-arz mûcebince emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk itmeğle ol vechile amel ve harekete mübâderet eylemek fermânım olmağın işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde keyfiyet mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve bâlâda tafsîl ve ayân kılındığı üze amel ve hareket birle mukaddemâ bâ irâde-i seniyyem tanzîm olunduğu vechile zikr olunan çiftlik ve mezârî'-i merkûme Çeltükci çiftliği tarafından zabt ve zirâ'at olunmak husûsuna mübâderet eylesin ve siz kuzzât ve nüvvâb-ı mûmâ ileyhimsiz siz dahi mûceb-i emr-i şerîfimle

V/14a

amel ve hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üze şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfî üze âmil olası şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız tahrîren fi'l-yevmü'l-âşir şehr-i Rebî'ü'l-evvel sene hamse ve erba'în ve mieteyn ve elf

Numara: 60

Bu dahi Isparta'dan vürûd iden fermân sûretinin kaydı Fî 25 M sene 1250

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'-i mehâmid ve'l-mekârim el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-melikü'd-dâim Dergâh-ı mu'allâm kapucibaşlarından Hamid sancağı mütesellimi Mehmed Beğ dâme mecduhu ve kıdvetü'l-kuzzât ve'l-hükkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Ağlasun ve Antalya kâdîları zîde fazluhumâ ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Teke sancağı mütesellimi Osmân zîde mecduhu tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mukaddemâ Tekelioğlu emlâkinden ifrâz ve evkâf-ı hümayûn-ı şâhâneme ilhâk ve tashîh birle öteden berü ber mûceb-i şurût-ı nizâm yed-i vâhidden Hamid ve Teke sancakları mutasarrıfı bulunan vüzerâ-yı izâm senevî otuz bin gurus bedel-i iltizâm ile der'uhde ve ilzâm oluna gelen on iki kıt'a çiftlikâtından Hamid sancağında Ağlasun kazâsında kâin Çeltükci çiftliği ittisâlinde vâki' Dağarcık çiftliği ile Kehmallı ve Emir Ya'kûb mezra'aları ref'an li'l-nizâ' çiftlik-i mezbûra ilhâken evkâf-ı hümayûn-ı şâhâneme ilhâk ve tashîhi bundan akdem bâ

i'lâm-ı şer'î mahallinden ve Hamid sancağı mutasarrıf-ı esbak düstûr-ı mükerrer ve mu'azzam müşîr-i mufahham ve muhterem nizâmü'l-âlem sadr-ı esbak vezîrim Rauf Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehu tarafından inhâ olunduğuna binâen ol bâbda şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket makrûn-ı şâhânem mücebince çiftlik-i mezbûr mahallinde mukayyed mâl-ı maktû'-ı seneviyesi olan yedi bin beş yüz guruşun üzerine iki yüz kırk üç senesinden i'tibâren iki bin beş yüz guruş dahi zamm ile on bin guruşa iblâğ ve mâl-ı maktû'-ı kadîmiyle ma'an te'diye olunmak ve a'sârı kemâkân sâhib-i arz bulunanlara te'diye kılınmak üze zikr olunan Dağarcık çiftliği ile Emir Ya'kub ve Kehmallı mezra'alarının defterhâne-i âmiremde kaydları mahalli bâ hatt-ı tevki'î mezkûr Çeltikci çiftliğine ilhâk ve tashîh olunarak cânib-i evkâf-ı hümayûnuma verilmiş olan icmâl-i hâkâniyesi emsâlleri misillü bi-ibâretihâ haremeyn-i şerîfeyn muhâsebesine kayd olunarak taraf-ı evkâf-ı celîle-i şâhâneme aynıyla sûreti virilerek keyfiyeti ma'lûm olmak için sen ki Hamid mütesellimi mûmâ ileyhsin sana hitâben ifâde-i hâli mutazammın ısdâr ve tesyâr olunan emr-i şerîfim tarafından Bucak ahâlîsine li ecli't-tenbîh Teke mütesellimi mûmâ ileyh tarafına irsâl olunmuş ise de mütesellim-i mûmâ ileyhın vâki' olan müsâmahasına mebnî Bucak ahâlîsi tarafından maktû'-ı mezkûr virilüp mezra'a-i merkûme Bucak ahâlîsi tarafından zabt olunmak üze hilâf-ı emr-i âlîşânım der aliyyeme inhâ itmek dâ'iyyesinde olduklarını ve mezra'a-i mezkûre şâyet Bucak ahâlîsi tarafına virilir ise evkâf-ı hümayûnum çiftlikât ve kasaba-i mezkûre ahâlîsine perîşânlık ârız olacağını beyân birle Bucak ahâlîsinin vâki' olacak inhâ ve istid'âlarına havâle-i sem'-i i'tibâr olunmayarak mezra'a-i mezkûrenin ber müceb-i emr-i şerîfim yine Çeltükci tarafından zabt u zirâ'at olunmak ve bu makûle murâfa'anın men' u def' husûsuna dikkat kılınmak üze emr-i şerîf-i mezkûrun te'kîdini hâvî emr-i şerîfim ısdârı husûsunu sen bir kıt'a arızanda ve Ağlasun kazâsı nâibi iki kıt'a i'lâmında başka ve emr-i şerîf-i mezkûr Teke mütesellimi mûmâ ileyh tarafına lede'l-vürûd mazmûn-ı münîfi Bucak ahâlîsine lede't-tefhîm zikr olunan Dağarcık ve Kehmallı mezra'asının an asl kazâlarından alup mukaddem Tekelioğlu zirâ'at etmiş ise de îcâb iden sâliyânelerini Bucaklu ile ma'an edâ ide gelürler iken Tekelioğlu'nun muhallefâtına me'mûr-ı muharrer ve Teke sancağı mutasarrıfı esbak düstûr-ı mükerrer ve müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Mahmûd Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehu ma'rifetleriyle sâlifü'z-zikr Dağarcık ve Kehmallı ve mezârî'a-i sâire ba'de'l-müzâyede on bin guruş mu'accele ile Bucak ahâlîsi üzerlerinde karâr iderek mebâliğ-i mezkûr iki taksît ile hazîne-i âmireme te'diye olundukda yedlerine mülknâme-i hümayûnum i'tâ olunmak üze müşârun ileyh Mahmûd Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehu tarafından karye-i merkûme ahâlîsi yedlerine memhûr sened virilmiş ve mu'accele-i mezkûreye mahsûben dört bin dokuz guruş dahi mukaddemce müşârun ileyh Rauf Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehuya

teslîm olunmuş olduğu ve Dağarcık çiftliği sâliyânelerine müşterek idüğü ve Emir Ya'kûb karyesinin umûr-ı şer'îyesi Ağlasun kazâsı tarafından ve örfiyesi İncir nâm bâzârın olup ancak Dağarcık ve Kehmallı Bucak kazâsından idüğü beyânıyla mezârî'-i merkûme için beher sene çiftlikât-ı sâire misillü vâlât-ı izâm taraflarına edâ itmek şurûtuyla zikr olunan Dağarcık ve Kehmallı ve Emir Ya'kûb mezra'aları Bucak ahâlîsi tarafına inâyet olunması ve yahud senevî başkaca iki bin gurus virilmek üzere yalnız Dağarcık ve Kehmallı mezra'asının ifrâzıyla kendülerine virilmesi şıklarından hangisi irâde olunur ise ol vechile tanzîmine müsâ'ade kılınması Bucak karyesi ahâlîsi niyâz eylediklerini Teke mütesellimi mûmâ ileyh arîzasında ve Antalya kâdîsı i'lâmında başka tahrîr ve inhâ ve sened-i mezkûr ba's ve isrâ eylediğimiz ecilden emr-i şerîf-i mezkûr kaydı ve defter-i hâkânîsi ve kuyûd-ı lâzîme vesâiresi ba'de'l-ihrâc kuyûd-ı defter-i hâkânîye nazaran Tekelioğlu emlâkinden ifrâz ve evkâf-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûn-ı şâhâneme ilhâk ve tashîh olunmuş olan on iki kıt'a çiftlikâtdan Hamid sancağında kâin Çeltükci çiftliği ittisâlinde vâki' Emir Ya'kûb mezra'ası mine'l-kadîm çiftlik-i mezbûr ahâlîsi tarafından zirâ'at ve hirâset olunur iken yedi sekiz seneden berü ve yine çiftlik-i mezbûr civârında kâin Bucak karyesi ahâlîsinin cânib-i mîrîden on bin gurus mu'accele ile aldık diyü iddi'â eyledikleri Dağarcık çiftliği ve mülhakâtından Kehmallı mezra'asıyla ma'an fuzûlî zabt ve zirâ'at eyledikleri Çeltükci çiftliği ahâlîsi tarafından istid'â olunmak mülâbesesiyle tarafeyni ihzâr ile mahallinde lede't-terâfu' mezra'a-i mezbûre öteden berü zikr olunan Çeltükci çiftliği mazbûr ve mahsûs olarak mine'l-kadîm çiftlik-i mezbûr ahâlîsi tarafından zabt u zirâ'at oluna gelen arâzîden ve çiftlik-i mezbûr mülhakâtından olduğu inde's-şer' tevâtüren sâbit ve mütehakkık olduğundan sâlifü'z-zikr Bucak karyesi ahâlîsinin vâki' olan müdâhaleleri men' u def' ile kadîmî vechile Çeltükci çiftliği ahâlîsinin zabt u tasarruflariyçün bir kıt'a emr-i âlîşânım ısdâr ve zikr olunan Dağarcık çiftliği dahi ref'an li'l-nizâ' Bucak karyesi ahâlîsi üzerinden sarf ve tahvîl ile Çeltükci çiftliği ahâlîsine tefvîz kılınarak mülknâme-i hümâyûnum virilmiş olduğu hâlde on bin gurus mu'accesine iki bin gurus dahi zamm ile te'diye ideceklerinden başka senevî vakf-ı hümâyûn-ı mülûkâneme vire geldikleri mukayyidi üzerine bir beş yüz gurus dahi zam ve i'tâyâ

V/14b

Çeltükci çiftliği ahâlîsi bâ i'lâm-ı şer'î müte'ahhid olduklarından ve sâlifü'z-zikr Bucak ahâlîsi yedinde olan senede zikr olunan Dağarcık çiftliğinin on bin gurus mu'accesine iki taksît ile te'diye olundukda yedlerine mülknâme-i hümâyûnum i'tâ olunmak üzere mezâde kâimesi misüllü bir varak olup meblağ-ı mezbûrun teslîmi keyfiyyeti kendülerinden suâl olundukda izhârı tecâhül olunduğundan bahisle kuyûda bi'l-mürâca'a Çeltükci çiftliği

ahâlîsinin istid'âları muvâfık-ı irâde-i aliyyem olduğu sûretde mu'accele akçesi ba'de't-tesellüm mülknâme-i hümayûnum ve mezra'a-i mezbûrenin zabtı için emr-i âlîşânım ve zamm-ı mezkûrun mâl-ı mukayyed-i kadîmî ile ma'an tahsîli için ilm u haberi i'tâsı husûslarını sâbık Teke ve Hamid sancakları mutasarrıfı müşârun ileyh Rauf Paşa edâmallâhu te'âlâ iclâlehu bâ tahrîrât inhâ ve ol bâbda taraf-ı şer'den virilen iki kıt'a i'lâmı ba's ve isrâ itmiş olduğuna binâen mârru'z-zikr münâza'un fih olan Emir Ya'kûb mezra'asıyla Dağarcık çiftliğinin cânib-i mîrîden zabt ve on bin guruş mu'accele ile Bucak karyesi ahâlîsine fûrûhâtına dâir bir gûna kaydı bulunamamış ve mezra'a-i mezkûre için mukaddemâ dahi Çeltükci çiftliği ahâlîsi taraflarından senevî beş yüz guruş virilmek üzere mezra'a-i mezkûreyi çiftlik-i mezkûra ilhâken evkâf-ı hümayûn-ı mülûkâneme ilhâk ve tashîhi husûsu livâ-i mezkûr mütesellimi esbak Mustafa dâme mecduhu tarafından lede'l-inhâ mahzûrundan nâşî adem-i müsâ'ade ile bâ fermân-ı âlîşânım battâlde hıfz olunmuş olduğu kuyûdâtıdan müstebân ancak zikr olunan Emir Ya'kûb mezra'ası mine'l-kadîm Çeltükci çiftliğine merbût ve mahsûs arâzîden iken ber takrîb Bucak karyesi ahâlîsi Tekelioğlu emlâkından olarak hilâf-ı vâki' cânib-i mîrîden on bin guruş mu'accele ile aldık diyerek şimdiye değin zabt ve tasarruf ide geldikleri Dağarcık çiftliği ve mülhakâtından olan Kehmallı mezra'asının on bin guruş mu'accele ile karye-i mezbûr ahâlîsinden bey' ve fûrûhtuna dâir kayd bulunmadığı ecilden yedi sekiz seneden beri öylece fuzûlî zabt ve zirâ'at eyledikleri tebeyyün itmiş olmağla bu sûretde inhâ olundığı üzere ref'an li'l-nizâ' Emir Ya'kûb mezra'asının kadîmî vechile çiftlik-i mezbûreye rabt ve ilhâkıyla ittisâlinde olup on bin guruş mu'accele ile Bucak karyesi ahâlîsine fûrûhtuna dâir kayd bulunmayan Dağarcık çiftliği ile mülhakâtından olan Kemhallı mezra'asının ma'an zamm on iki bin guruş mu'accele ba'de't-teslîm Çeltükci ahâlîsine temlîk olunmakda ise de ref'an li'l-nizâ' sâlifü'l-beyân Dağarcık çiftliği ve Kehmallı ve Emir Ya'kûb mezra'asının rabt ve ilhâkı hakkında beher sene cânib-i vakf-ı hümayûn-ı mülûkâneme mâl-ı maktû'a-i kadîme ile ma'an te'diyesine bâ i'lâm-ı şer'î müte'ahhid oldukları senevî bin beş yüz guruşun üzerine mu'accele hesâbından dahi icâb iden bin guruşun cem'an zikr olunan Çeltükci çiftliğinin mâl-ı maktû'a-i kadîmesi olan yedi bin beş yüz guruşun üzerine bir iki bin beş yüz guruş dahi zamm ile senevî on bin guruşa iblâğ olunmak üzere mârru'z-zikr Dağarcık çiftliği ve Kehmallı ve Emir Ya'kûb mezra'alarının dahi emsâli vechile oşrû ashâb-ı arâzîye virilmek üzere ref'an li'l-nizâ' defterhâne-i âmiremde olan kaydları mahalli bâ hatt-ı tevki'î zikr olunan Çeltükci çiftliğine ilhâken evkâf-ı hümayûn-ı meymenet-makrûn-ı mülûkâneme ilhâk ve tashîh olunarak kat'-ı reste-i nizâ' olunursa fukarâ haklarında hayırlı olacağı zâhir ve âşikâr olduğına binâen (silik) bâ takrîr şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mücebince ber muktezâ-yı defter-i hâkânî ve

ber mûceb-i tashîh sene be sene öşrü ashâb-ı arâzîye virilmek üzere on iki bin dönüm tarla ile mukayyed Çeltükci çiftliği taraf-ı vakf-ı şerîf-i hümâyûnumda ve karye-i Çeltükci el-mezbûrenin mahsûlât ve rûsûmâtı Mehmed İzzet Çavuş hâne-i hazîne ile sâir müşterekleri taraflarından ve icmâl-i mezra'a olarak kayd olunan Emir Ya'kûb karyesinin mahsûlâtı ve rûsûmâtı ile tahtında on çiftliğin yerleri vardır mezra'a-i Dağarcık dimeğle ma'rûfdur ammâ üç çiftliğine Karacaltı çiftliği derler imiş diyü muharrer çiftlikler ve Aksu karyesi nezdinde mezra'a-i kıyas humbaracı Mehmed veledi tekâ'üd Hüseyin ile sâir müşterekleri taraflarından ve karye-i Takırviranı nâm Bucak el-mezbûrenin mahsûlâtı ve rûsûmâtı dahi humbaracı Abdülkerim veledi Mehmed ile sâir müşterekleri taraflarından zabt olunmak iktizâ idüp zikr olunanlardan mâ'adâ ber mantûk-ı hülâsa Kehmallı mezra'asının bundan akdem sene be sene öşrü ashâb-ı arâzîye virilmek üzere bâ hatt-ı tevkî' vakf-ı şerîf-i hümâyûnuma tashîh olunan Çeltükci çiftliği misillü sene be sene a'shârı ashâb-ı arâzîye virilmek üzere ref'an li'l-nizâ' defterhâne-i âmiremde olan kaydları mahalli bâ hatt-ı tevkî' çiftlik-i mezbûre ilhâken tashîh ve mârru'z-zikr Kehmallı mezra'ası müceddeden sebt ve keزالık vakf-ı şerîf-i mezbûreye ilhâk olunarak sûret-i icmâl-i hâkâniyesi virilmek için ricâl-i devlet-i aliyyemden defter emîni iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Arif dâme mecduhunun arzı ve bâ telhîs kuyûdât-ı hümâyûnumdan ısdâr olunan tashîh-i emr-i şerîfim mûcebince sâlifü'z-zikr çiftlik ve mezra'a-i mezbûrların sene be sene öşrü ashâb-ı arâzîye virilmek üzere vakf-ı şerîf-i mülûkânemden olan Çeltükci çiftliğine ber vech-i ilhâk vakf-ı hümâyûn-ı mülûkâneme zamm ve ilhâk olunarak tashîh ve sebt-i defter olunmuş olduğu nümâyân olduğuna binâen iktizâsı mu'teberân-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden evkâf-ı hümâyûnum nâzırı iftihârü'l-ümerâi'l-erkân el-Hâc Yûsuf dâme uluvvuhudan isti'lâm olundukda çiftlik ve mezârî'-i merkûme ber minvâl-i muharrer bâ irâde-i seniyye-i şâhânem zikr olunan Çeltükci çiftliği arâzîsine ilhâken evkâf-ı hümâyûn-ı şâhâneme tashîh olunarak ol vechile kalemine kayd ile evkâf-ı hümâyûnum tarafına lâzım gelen defter-i hâkâniyesi ve ilmuhaberi virilmiş ve mahalline dahi ifâde-i hâli mutazammın bâlâda muharrer olduğu vechile emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ise de tefâsîl-i mâdde emr-i şerîf-i mezkûrda beyân ve îzâh olunmamış olmak mülâbesesiyle keyfiyet-i hâl ve meâlî irâde-i seniyyem lâyıkiyla anlaşılmamış olduğu karîne-i hâliyeden nümâyân ve ol vechile Bucak karyesi ahâlîsini isti'câb ile inhâ ve istid'âları vâki' idüğü zâhir ve nümâyân olmağla bu sûretde ber mûceb-i irâde-i seniyyem mukaddem tanzîm olunduğı vechile zikr olunan çiftlik ve mezârî'-i merkûme Çeltükci çiftliği tarafından zabt u zirâ'at olunmak üzere mukaddem sâdır olan emr-i şerîfimin te'kîdini hâvî emr-i şerîfim tastîri îcâb ideceğini i'lâm eylediğı bâ takrîr ve lede'l-arz mûcebince emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i aliyyem ta'alluk itmeğle ol vechile amel ve harekete mübâderet eylemek fermânım olmağın işbu emr-i âlişânım ısdâr

ve irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde keyfiyet-i mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve bâlâda tafsîl ve ayân kılındığı üzre amel ve hareket birle mukaddem bâ irade-i seniyyem tanzîm olduğu vechile zikr olunan çiftlik ve mezârî' merkûm Çeltükci çiftliği tarafından zabt ve zirâ'at olunması husûsuna mübâderet eyleyesin ve siz ki kâdîlar ve Teke mütesellimi mûmâ ileyhimsiz siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım

V/15a

sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sâdır olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şâna vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olası şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız

Numara: 61

Bağcevan Memiş Efendi yedine virilen sülûs hisse bağçe hücceti Fî 27 M sene 1250

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Şehidler Makberesi nâm mahalde vâki' bir taraftan Yûsuf oğlu haremi ve bir taraftan kilisa vakfı bağçe ve bir taraftan makberelik ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd bağçe-i mezkûrda sülûs hisseye sırf mülk-i sarîh ile mâlik olan Râbi'a binti Bekir nâm hâtûnun oğlu mezbûre vâlidesi tarafından bi'l-vekâle huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb bâ emr-i âlî evkâf-ı hümâyûn tarafından bi'l-iştirâ bağçe-i mezkûrun hisse-i sülûsânına mâlik el-Hâc Memiş Efendi muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı anî'l-merâm ider ki bu âna kadar vâlidem mezbûrenin mâlike olduğu sülûs hissesini kendi hüsn-i rızâsıyla râyic-i vakt üzre zeyl-i hüccetde hâzırın-i müslimîn ma'rifetleriyle değer bahâsı olarak yedi yüz elli guruş semen ile işbu tâlibi olan bağçe-i mezkûrdan sülûsân hisseye mâlik el-Hâc Memiş Efendi'ye bey'-i bât-ı sahîhü's-şer'le bey' ve teslîm ve temlîk idüp efendi dahi ahz-ı kabûl ve şirâ ve tesellüm eylediğinden sonra semen-i mezkûr yedi yüz elli guruşu ber vech-i peşîn vâlidem Râbi'a Hâtûn tarafına te'diye ve teslîm ve vâlidem dahi tamâmen ahz u kabûl idüp Efendi hazretlerinin üzerinde bir pâre ve bir akçe alacağı ve bağçe-i mezkûrda vâki' sülûs hissesinde alâka ve medhali kalmayup elyevm sâlifü'z-zikr Kassâboğlu bağçesi dimeğle ma'rûf mezkûr bağçe her bir hudûduyla ve levâhıkıyla mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olmasıyçün vâlidem mezbûrenin vekâletini edâ içün hâzır oldum bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye virilmesi matlûbumdur diyü mukırr-ı leh ikrârın Efendi-i merkûm dahi tasdîk eylediğinden sonra gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki'

bi't-taleb ketb ve imlâ ve ba'de't-tescîl Efendi yedine i'tâ olundı elyevmü'l-hâmis ve'l-işrûn min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Şeyh Mehmed Efendi

Ve karındaşı Mehmed Efendi

Meydan Bekir Efendi

Ve Koca Yûsufzâde Hâfız Mehmed

Ve Kara Mehmedzâde Abdullâh

Numara: 62

Tabbâk Hâcî Bekir'e virilen iskelede vâkî' vakf dükkân arsasının maktû'-ı icâre hücceti Fî 27 M sene 1250

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesinde vâkî' Sultan Korkud câmi'-i şerîfinin mütevellisi Hamâmcızâde es-Seyyid el-Hâc Hâfız Ahmed huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâbü'l-müstetâb Tabbâk Hâcî Bekir muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-merâm ider ki mütevellisi olduğum Sultân Korkud evkâfından sülûs hisse ve İstanos'da Oyunyeri câmi'-i şerîfine merbût sülûsân hisse olmak üzere Antalya iskelesinde Ortakapu önünde vâkî' bir taraftan Tabbâk Hâcî Mehmed dükkânına ve bir taraftan kal'a ve bir taraftan Dizdâr Ağa'nın düz mağazası ve bir taraftan Tabbâk Hâcî Ali dükkânına muttasıl bir kıt'a vakf dükkân arsasının üzerine binâ eylemek üzere arsa-i mevkûfe-i icâriye rabt eylemeğe tâlib işbu Hâcî Bekir ile hâzırın ma'rifetleriyle arsa-i mezkûreye senevî on beş guruş icâre-i maktû'aya râbıta virilerek Hâcî Bekir yedine i'tâ eylediğim memhûr temessük mücebince bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye virilüp ve müceb-i hüccet-i şer'î maktû'-ı mezkûr on beş guruşun senevî beş guruş Korkud Sultân câmi'-i şerîfi tarafına ve senevî on guruşa İstanos'da Oyunyeri câmi'-i şerîfi tarafına edâ ve teslîm eylemesi üzere arsa-i mevkûfe üzerine binâ idüp bundan izn-i mütevellî ve ma'rifet-i şer'le mutasarrıf olup ba'de ezîn arsa-i mezkûre içün gerek vakflar tarafından ve gerek ecânibden bir vechile müdâhale olunmaya bu vechile merkûm Hâcî Bekir'e bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye virilmesi matlûbumdur diyü mütevellî Hâcî Hâfız Ahmed takrîrini Hâcî Bekir dahi tasdîk eylediğinden sonra gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâkî' ketb ve imzâ ve ba'de't-tescîl Hâcî Bekir yedine i'tâ olundı tahrîren yevmü's-sâbi' min şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Koloğlu Hâcî Ali

Ve Hesâbcızâde Hüseyin

Ve Yazıcı Hâcî Mehmed Efendi

Numara: 63

Bağçevan Na'im yedine virilen zevcesinin murâfa'a hücceti

Medîne-i Antalya'da Bağçevan Na'im ibni Hasan Efendioğlu nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup zevcesi Ayişe Hâtûn muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-merâm ider ki işbu mezbûre Ayişe ile beynehümâda imtizâcımız olmayup tatlıkim kendi hakkımda ahsen olduğu müşâhede ve ilmim muhît olduğına binâen huzûr-ı şer'-de tatlık eylemeği taleb iderin diyü ber müceb-i takrîr mezbûrenin tatlığına râzıye olarak ma'rifet-i şer'le merkûm Na'im tatlık idüp mezbûre dahi hal'i kabûl itmeğe mezbûrenin nikâh ve nafaka vesâir iddi'â eylediği eşyâlar bedeli olmak üzere icâb ve iktizâ iden hakkı zevc-i mutallak işbu Na'im'den yüz yigirmi gurusu tahsîl ve mezbûre Ayişe yedine te'diye ve teslîm ve mezbûre dahi tamâmen ahz-ı kabûl idüp kirâren ve mirâren suâl olunarak birbirlerinden âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve iskât iderek bundan böyle birbirlerinden bu vechile da'vâ ve taleb sadedinde olmayacakları takrîrleri ve ba'de ezîn her kimden da'vâ zâhir olursa resm-i âidi müdde'î tarafına râci' olmak üzere mukırr-ı leh mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve ba'de't-tescîl Na'im İbni Hasan Efendioğlu yedine i'tâ olundu

Şühûdü'l-hâl

Solak Hâcî İbrâhîm

Ve Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

Ve Muhzırbaşı

Şeyh Ali (...)

Hâcî Emir'in Kör Süleymân

V/15b

Numara:64

Lonca altına ilâve eylemek için arz-ı hâl iderek ısdâr itdirilen fermân kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâmımdan ber vech-i muhassallık Teke sancağı mutasarrıfı paşa dâme ikbâlehu ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Antalya kazâsı nâibi zîde ilmühû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Antalya kazâsı sâkinlerinden Seyyid Mehmed veledi Osmân nâm kimesne südde-i sa'âdetüme arz-ı

hâl idüp sûru dâhilinde nefis-i sûk'da kâin mutasarrıf olduğu bir bâb vakf menziline kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ma'lûmu'l-esâmî kesân senevî bin beş yüz gurusu icâr ide gelür iken kazâ-i mezbûrda a'yânlık dâ'iyyesinde olan Mehmed nâm kimesne iki yüz kırk beş senesinden berü müste'cirleri zimmetlerinde terâküm iden altı bin icâreyi hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ahz idüp gadr-ı küllî eylediğin bildirüp âhir husûsa me'mûr mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şerr görülüp merkûmun fuzûlî me'hûzı olan icârât kendüye alıvirilüp icrâ-yı şer'-i şerîf ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â itmekden nâşî husûs-ı mezbûr hîn-i terâfu'da tezvîr idüğü inde's-şer' tahakkuk eyledikde ta'yîn olunan mübâşirin ücret-i mübâşiriyesi mazlûm olan müdde'î-i aleyhden taleb olunmayup ber müceb-i fetvâ-yı şerîf husûmet-i kâzibe iden müdde'î-i mütemerriden tahsîli husûsuna ihtimâm ve dikkat ve da'vâımız var iken müdde'î-i aleyhimâ ücret-i mübâşiriye talebiyle hilâf-ı şer'-i şerîf tazyîk ve tecrîmden hazer ve mücânebet olunmak üzre sen ki paşa-yı mûmâ ileyhisin ahir husûsa me'mûr kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hacı Halîl zîde kadruhu mübâşeretiyle mahallinde şer'le görülmek bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur buyurdum ki vüsûl buldukda bu bâbda sâdır olan emr üzre amel dahi sen ki paşa ve nâib-i mûmâ ileyhimsiz ma'rifetiniz ve ta'yîn olunan mübâşir-i mûmâ ileyh ma'rifetiyle merkûm Mehmed'i mahallinde meclis-i şer'a ihzâr ve terâfu'u's-şer' ve mukaddemâ bir def'a şer'le görülüp fasl olunmayan husûsların tamâm hakk ve adl üzre mukayyed olup göresiz inhâ olunduğı üzre ise ol bâbda muktezâ-yı şer'-i kadîm ile amel idüp dahi ber vech-i muharrer merkûmun hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ahz itmiş olduğu ol mikdâr gurusu icâre ba'de's-şer' hükm idüp buna alıvirilüp icrâ-yı şer'-i şerîf ve ihkâk-ı hakk eyleyesiz hatta ba'de şer'-i şerîf ve emr-i hümayûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüp husûs-ı mezbûr için bir dahi emr eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Muharremü'l-harâm sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Numara:65

Lonca mütevellisi bulunan Fethullâh ibni Mehmed'in üzerinde bulunan berât-ı şerîf

Antalya'nın sûru dâhilinde nefis-i sûk-ı sultâniyede Şa'bânzâde Mehmed Ağa nâm sâhibü'l-hayrın lonca tahtı nâm ta'mîr olunan vakfın yevmî nîm akçe vazîfe ile mütevellîsi olan es-Seyyid Hâfız Feth İbni Osmân bilâ veled fevt olup yeri hâlî ve hıdmet-i lâzimesi mahlûl olmağla yerine erbâb-ı istihkâkdan işbu râfî'-i tevkî'-i refî'ü's-şân-ı hâkânî Feth İbni Mehmed her vechile lâyık ve mahall ve müstahak olmağın tevliyet-i mezkûre müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden tevcih olunup yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşânım virilmek bâbında istid'â-yı inâyet itmeğın merkûm es-Seyyid Hâfız Fethullah'ın bilâ veled fevtini

kazâ-i mezbûr ahâlîsinden Çivideizâde es-Seyyid Hasan Ağa İbni es-Seyyid el-Hâc Ahmed ve es-Seyyid Yûsuf ibni İbrâhîm nâm kimesneler alâ tarîki's-şehâdet ihbâr itmeleriyle ber mûceb-i ihbâr tevliyet-i mezbûre müteveffâ-yı merkûmun mahlûlünden mezbûr diğerk Fethullâh İbni Mehmed'e tevcîh buyrulmak husûsu sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn bi'l-fi'îl Anadolu kâdîaskeri Mevlânâ Hammâlîzâde Mehmed Reşîd edâmallâhu te'âlâ fezâilehu i'lâm itmeleriyle i'lâm mûcebince tevcîh olunmak diyü bin iki yüz otuz beş senesi mâh-ı Zi'l-ka'deti's-şerîfin on dördüncü günü târîhiyle müverrah ve musahhah fermân-ı âlî sâdır olmağla sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince merkûma tevcih ve sadaka idüp bu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnı virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm merkûm diğerk Fethullah bin Mehmed varup zikr olunan vakfin müteveffâ-yı mezbûrun yerine mütevellisi olup hıdmet-i lâzimesini mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra yevmî nîm akçe vazîfesiyle mutasarrıf olup vâkıfın rûhı ve devâm-ı ömr-i devletiyçün müdâvemet göstere ol bâbda taraf-ı ahardan bir vechile dahl ü ta'arruz kılmayalar şöyle bilüp alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar tahrîren el-yevmü'r-râbi' ve'l-işrîn min şehr-i Zi'l-ka'deti's-şerîfe sene hamse ve selasîn ve mieteyn ve elf

Numara:66

el-Hâc Osmân Paşa'ya hitâben sudûr iden yed-i vâhid fermânı

Fî Gurre-i S sene 1250

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Teke sancağı muhassılı el-Hâc Osmân Paşa dâme ikbâlehu ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Antalya nâibi Mevlânâ zîde ilmühû tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mukâta'ât hazînesinden mazbût elviyeden Teke sancağı münbit ve mahsûldâr ve usûl-i ticâretin icrâsına sezâdâr bir mahall olduğundan biraz sermâye i'tâsıyla ahâlî ve fukarâ bi'l-ikrâr zirâ'at ve hirâsete tahrîs ve teşvîk olunarak Asâkir-i Mansûre-i Şâhânem mesârifine medâr-ı istihsâl menâfi' olmak ile tanzîmi husûsu livâ-i mezbûr mütesellimi esbak müteveffâ Sa'îd tarafından mukaddemâ lede'l-inhâ huzûr-ı mezbûr yolunda görüldüğünden ber vech-i muharrer usûl-i ticâretin icrâsı zımnında livâ-i mezbûr muhassallığı vesâir hazîne-i mezbûreden mazbût iltizâmın iki yüz kırk beş senesi bedelât ve semerâtı olan mebâliğ sermâye olarak müteveffa-yı mûmâ ileyhdn bir sene mutâlebe olunmamak ve senesi tekmîlinde kâr ve temettu' her ne ise sermâye-i mezkûr ile ma'an bâ defter-i mûmzâ hazîne-i merkûme cânibine irsâl ve teslîm olunmak üzre bâ irâde-i seniyye-i şâhânem tesviye ve tanzîm olunmuş ve ticâret-i merkûmenin sene-i merkûme ile kırk altı senesi muhâsebeleri müteveffâ-yı mûmâ ileyhin hâl-i hayâtında bi'r-ru'ye sermâye

olarak mütesellim-i mûmâ ileyh indinde tevkîf olan iki yük yetmiş iki bin bu kadar emvâl-i iltizâmât ile iki sene zarfında hâsıl olan altı yük kırk bir bin bu kadar gurus menâfi'-i nakd ve îrâd ve masraf ve havâle vechile mukâta'ât hazînesine teslîm kılınmış ve kırk yedi senesi hasbe'l-vakt usûl-i ticâretin icrâsı uyamayıp öylece kalmış olduğundan ve bu ticâret o taraftan vech-i meşrûh üzre mukâta'ât hazînesine haylice menâfi' olmuş iken muahharan mevâki'-i mündefi'a sebebiyle metrûk kalarak evvelki gibi şimdilerde icrâsı mevsimi olup olmadığı bu tarafda bilinemediğine ve usûl-i sâbık üzre icrâsı takdîrinde dahi sâbıkı misillü sermâye i'tâsına hazîne-i merkûmenin vüs'ati olmayarak başka bir sûreti bulunmasını îcâb ideceğine ve işbu ticâret mâddesinin icrâsı husûsu ahâlî ve fukarâya dokunur şey olmayarak müteveffâ-yı mûmâ ileyh ma'rifetiyle hazîne-i merkûmeye hayli vâridât gelmiş ve hâzır-ı mukaddemden yoluna girmiş şey bulunmuş olduğundan hâliyle terk olunarak bu kadar temettu'âtın karîn-i heder olması lâıyk görülemeyeceğine mebnî ba'dehu icrâsı iktizâsına bakılmak üzre keyfiyet mahallinde erbâb-ı vukûfdan tahkîk ve istihbâr ve bu tarafa tenmîk ve iş'âr olunmak bâbında sen ki paşa-yı mûmâ ileyhimsin sadr-ı a'zam tarafından sana tahrîr ve tesyîr kılınan tahrîrât cevâben tarafından vârid olan tahrîrât meâlinde livâ-i mezbûr ahâlî ve re'âyâsı fukarâü'l-hâl olarak mütesellim-i mûmâ ileyh zamânında sermâye i'tâsıyla zirâ'at ve hirâset tahrîs ve teşvîk olduğundan iki senede külliyyetlü ticâret hâsıl olmuş olduğu âşikâr ve şu usûl-i ticâret-i mezkûre icrâsiyçün sâbıkı vechile sermâye i'tâ olundığı hâlde ol günden ziyâde temettu' husûle geleceği âşikâr

V/16a

ve fukarâ-yı ra'iyete gerek zahîre fûruhtuna ve gerek mâl-ı mîrî te'diyesinde müceb-i suhûlet olacağından başka ba'zı muhtekir mevsim-i hasâddan evvel fukarâya silm tarîkiyle akçe virerek vakt-i harmanda sur içinden bir iki gurus aşağı zahîre mübâyâ'a itmekde ve bu keyfiyyet fukarâ haklarında müceb-i gadr ve hasâr olmakda olduğundan eğerçi vech-i meşrûh üzre mâl-ı mîrî bedellerine mahsûben zahîre alınsa bir kere fukarâya gadr ve hasârdan kurtulmak ve bir de sene be sen fukarâya rutûbet-i hâl gelerek ve bu vechile usûl-i ticâret-i mezkûre dahi lâıykıyla yoluna girerek temettu'ât-ı mezkûre bir kat dahi terâzu bulmak ve dahi nice menâfi'i müceb-i ticâret bulunmak ve sonraları az sermâye ile dahi irâde olunmak me'mûl idüğü zâhir ve nümûdâr olup ancak mukâta'ât hazînesinin sâbıkı misillü şimdilerde sermâye i'tâsına vakti yoğ ise de usûl-i mezkûre şimdi yeniden icrâ olunacağı gibi olacağından ahâlî ve fukarâya şudur diyecek bir yer kalmamak içün hiç olmaz ise kırk dokuz senesi mâl-ı muhassallık ve iltizâmât bedelât ve semerâtı olan mebâliğin taksîtleri vaktinden dört beş mâh-ı Mart'a kadar imhâline müsâ'ade-i aliyem erzân kılınır ise bu keyfiyet usûl-i

mezkûrenin icrâsı husûsuna suhûlet ve hem hazîne-i merkûme cânibine ve hem de ahâlî ve fukarâ taraflarına hayr ve menfa‘atı müstelzim olacağı ve şimdi icrâsı mevsimi idüğü ve bir de livâ-i mezbûrda husûle gelen ve Isparta ve Terkemiş taraflarına vürûd iden hinta ve şa‘îr ve nohud ve susam misillü zehâyirin nefsi-i Antalya ve Kaş ve Kalkan ve Finike iskelelerinden Sakız ve İstanköy vesâir memâlik-i İslâmiyyeden diledikleri mahalde nakli husûsuna ruhsat-ı seniyyem erzân kılındığı hâlde mezkûr iskelelerden fûruht olunacak zehâyirin beher kıyyeinden mîrî nâmıyla birer gurus ve yahud münâsib vechile birer mikdâr şey alınır ise bundan dahi bir hayli hâsılâ olacağı senin tarafından inhâ ve iş‘âr olunmuş olduğuna mebnî mütehayyizân-ı ricâl-i devlet-i alıyyemden mukâta‘ât nâzırı iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim es-Seyyid Abdurrahman Nâfiz dâme mecduhudan lede’s-suâl sâye-i şevket-vâye-i cenâb-ı cihân bâride mukâta‘ât hazînesi usûlü bi’l-cümle yoluna girerek inhâsı vechile livâ-i mezbûrun kırk dokuz senesi emvâl-i mukâta‘ât ve iltizâmât ve semerâtının vakt-i taksîtlerinden birkaç mâh imhâli mümkünâtdan ise de husûs-ı mezbûrun icrâsı ve adem-i icrâsı tensîb ve irâde-i seniyyeme mütevakkıf havâlât bulunmuş olduğu bâ takrîr inhâ itmekden nâşî husûs-ı mezbûr rikâb-ı hümayûn-ı mülûkânem lede’l-arz sene-i merkûmeye mahsûben zikr olunan emvâl-i mukâta‘ât ve iltizâmât ve semerât vakt-i taksîtlerinden birkaç mâh imhâl olunmak ve sâlifü’z-zikr kazâlardan fûruhtuna ruhsat virilmeyecek zehâyirden münâsib mikdâr şey alınmak üzre tanzîmi husûsuna irâde-i seniyye-i alıyyem ta‘alluk idüp ol bâbda hatt-ı şerîf-i mülûkânem şeref-iftidâ-yı sahîfe-i sudûr olan mücebince keyfiyyet baş muhâsebeye kayd ve imlâ ve dîvân-ı hümayûnum kalemine ve mukâta‘ât ve mansûre zimmetleri defterlerine ilm u haberleri tahrîr ve i‘tâ itdirilmiş olmağla ber minvâl-i meşrûh amel ve harekete vüs‘a ve makderet eylemek fermânım olmağın sana dahi işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve irsâl olunmuştur imdi vüsûlünde keyfiyyet irâde-i alıyyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma‘lûmun oldukda müceb ve muktezâsı emr-i şerîfime imtisâl ve mütâba‘at birle fermânım olduğu ve sâdır olan hatt-ı şerîf-i mülûkânem hakları emvâl-i ticâret-i mezkûrun ber minvâl-i muharrer inzimâm-ı ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘le icrâsına ve zikr olunan iskelelerden zahîre nakl ve fûruhtuna virilerek beher kilesinden münâsibi vechile birer mikdar şey ahzına müsâberet olunarak her hâlde menâfî‘ ve temettu‘âtın istiksâr ve irâde-i hâl fukarâ-yı ra‘iyyetin istihsâl ve istikrârıyla kaydı mahalline şerh virilmek için târîh-i icrâsının der-bâr-ı ma‘delet-karârıma arz ve iş‘ârı husûslarına sarf ve hâsıl-ı kudret eylesiz ve sen ki nâib-i mûmâ ileyhsin sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve harekete mezîd-i sa‘y ve gayret ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân vâcibü’l-

ittibâ‘ ve lâzımü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfî birle âmil olası şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i‘timâd kılasız el-ıyevmü’s-sânî aşer min şehr-i Muharrem sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Numara:67

Südcioğlu yedine virilen murâfa‘a hücceti Fî 5 S sene 1250

Medîne-i Antalya civârında Karakoyunlu sâkinlerinden Nısfhâfızoğlu Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer‘-i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde misâfir olup işbu bâ‘isü’l-kitâbü’l-müstetâb Zeynozkoyu nâm karye sâkinlerinden Südcioğlu Ali nâm kimesne muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve da‘vâ-i tâmm ider ki bundan akdem bir kısrak ve bir sıgır ve bir (silik) ve otuz beş gurusş öküz ücreti ve elli gurusş penbe ücreti ve yigirmi altı gurusş yağ pâre ve def‘a yigirmi üç gurusş princ yağ pâresi olmak üzre hakkım olup bu âna kadar talebinde oldum ise de virmeyüp hakkım mektûm kıldığına binâen suâl olunup alıvirilmesi matlûbumdur didikde gıbbe’s-suâl merkûm Ali cevâbında benim bu misillü borcum yoğiken dahi bundan akdem defe‘âtle da‘vâ eyledi bu vechile bir akçe ve bir habbe borcum yokdur diyü inkâr itmeğle müdde‘î-i merkûmun da‘vâsına mutâbık ve muvâfık beyyine taleb olundukda mehl-i şer‘î var iken dahi beyyineden âciz olmağla müdde‘â aleyh yemîn tevcih idicek halef billâhi’l-aliyyü’l-a‘lâ eyledikde müdde‘î-i merkûmun da‘vâsı tezvîre ihrâcen şer‘an bir nesne îcâb ve iktizâ eylemediğinden merkûm Mehmed’in mu‘ârazası men‘ u def‘ olunarak bundan gerüye bu misillü da‘vâsı zuhûra gelürse resmi vesâir âidâtı müdde‘î-i merkûmdan ahz olunmak için mâ hüve’l-vâki‘ ketb ve imzâ ve ba‘de’t-tescîl müdde‘â aleyh Ali yedine i‘tâ olundı tahrîren fî yevmü’l-hâmis min şehr-i Saferü’l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü’l-hâl

Arab İmamoğlu Hasan

Kara Mehmed oğlu İsmâ‘îl

Osmân Ağazâde Mustafa Beğ

Numara:68

Dizdâr Ağazâde Hasan Beğ yedine virilen Arabların çiftliğinde arâzî hücceti

Fî 11 S sene 1250

Arablardan Hâcî Mehmed nâm kimesne huzûr-ı şer‘-i şerîfde merhûm Dizdâroğlu Ağa’nın mahdûmı Hasan Beğ nâm kimesne muvâcehesinde üzerine şöyle da‘vâ ve takrîr-i kelâm ve bast-ı ani’l-merâm ider ki bundan akdem bi emrillâhi te‘âlâ pederim merhûm olup pederimden intikâl iden (silik) nâm mahallede Taşaltı dimeğle ma‘rûf nâm mahalde olan

tahmînen bin dönüm mikdârı arâzîlerimi merhûm Dizdâr Ağa'nın mahdûmı zabt ve zirâ'at ider (silik) Hasan Beğ nâm kimesneye gıbbe's-suâl cevâbında pederim müdde'î merkûmun iddi'â eylediği arâzîleri yigirmi sene mutasarrıf olup zabt u zirâ'at eyleyüp pederim merhum on beş seneden berü bizlerin zabt ve tasarrufunda olup pederimizden intikâl eyleyüp pederimiz yedinde bulduk didikde merkûm Deli Mehmed nâm kimesneye def'a

V/16b

suâl olundukda fi'l-vâki' yigirmi beş sene zabtında ise de elyevm arâzîleri matlûb iderin dimeğle ber müceb-i kânûn-ı hümayûn bilâ mâni' ve bilâ özr olan on beş senede bâ husûs yigirmi senede terk olunan arz-ı mîrî da'vâsı sahîh ve emirsiz dahi mesmû' olunmayup müdde'î-i merkûm Deli Mehmed nâm kimesnenin ber vech-i bâlâ iddi'â eylediği arâzî-i mezkûrlarda aslâ ve kat'â alâkası olmayup merhûm Dizdâr Ali Ağa'nın mahdûmlarının arâzîleri olduğu ve yine zabt u tasarruf olunmaları için cânib-i şer' den tenbîh ve yedlerine işbu sened-i şer'î i'tâ olundu bir ferdin alâkası ve medhali olmayup ve mutasarrıf olunmaları için Hasan Beğ yedine i'tâ olundu Fî 11 S sene 1250

Numara:69

Emirzaoglu Mehmed'in avratı Emine'ye virilen ev hücceti

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûl Ağa Mahallesi sâkinlerinden Emirza oğlu Ali nâm kimesne huzûr-ı lâzımü't-tevkîre hâzır olup şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm ider ki mahalle-i mezkûrda vâki' bir taraftan Karayazıcıoğlu evine muttasıl ve bir taraftan balmumcı zimmî evine muttasıl ve bir taraftan Calıkacıoğlu evine muttasıl ve bir taraftan târik-i âmm ile mahdûd ve mümtâz fevkânî bir odasıyla nısfıyet üzre müşterek bir bâb menzilden nısf hisseme tâlib ve râğb olan müşterekim Ümmî Hâtûn hâzırın huzûrunda değer bahâsıyla bin iki yüz altmış iki buçuk guruşa bey' ve teslîm ve temlîk eyledim mezbûre dahi ahz-ı kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semen-i mezkûr an nakd yedime te'dîye ve teslîm ve ben dahi ahz-ı kabûl ve kabz eyledim menzil-i mezkûr-ı mahdûdda vâki' nısf hissede alâka ve medhalim ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe mütâlebem kalmadı ba'de'l-yevm bir bâb menzil mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfıdır keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mezbûre hâtûn mutasarrıf olsun diyü ikrârını mezbûrenin dâmâdı Çavuş Ahmed Ağa tasdik eylediğinden sonra gıbbe't-tasdikî's-şer' mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imzâ ve Çavuş Ağa ma'rifetiyle mezbûre tarafına i'tâ olundu tahrîr yevmü'l-aşer min şehr-i Saferü'l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

Karyıkdı Hâcî Hâfız

Yerebakan Hâfız İsmâ'îl
 Uzun Halîl oğlu Hasan
 Muhzırbaşı Süleymân

Numara:70

Hazînedâr Hâcî Bekir Ağa'ya virilen ev hücceti

Medîne-i Antalya sâkinlerinden Hazînedâr Hâcî Bekir Ağa nâm kimesne huzûr-ı şer'-i şerîf-i enver ve mahfe-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup şöyle takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i anî'l-merâm ider ki İğdir Hasan Mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem bi-emrillâhi te'âlâ vefât iden Kôr Osmân oğlu Çerci Halîl nâm kimesnede alacağım olduğundan müteveffânın emvâli ma'rifet-i şer'le tahrîr olundukda cümle düyûnuna Gurre-i Mart gurus başına yığirmi birer pâreden olarak iktizâ hakkım için İğdir Hasan Mahallesinde vâki' bir taraftan Muhbiroğlu menziline muttasıl ve bir taraftan Hâcî Tat evi ve bir taraftan yine Muhbiroğlu evine muttasıl ve bir taraftan yol bu hudûdla mahdûd menzilin harem tarafını yedi yüz gurus virilüp ve ben dahi ahz u kabz ve kabûl itmiş idim müteveffânın zevcesi hâtûn bu sene menzil-i mezkûra oturmuş olduğundan çıkmak murâdı olmadığına mebnî cânib-i şer'den âdem gönderilüp mezbûre hâne-i mezkûrdan çıkup ve bir kıt'a hüccet-i şer'iyyesi i'tâ buyrulmak matlûbumdur didikde menzil-i mahdûd-ı mezkûr erbâb-ı vukûfdan bi't-tahkîk ma'rifet-i şer'le mezbûre menzil-i mezkûrdan ihrâc olundukdan sonra müteveffânın düyûnuna Gurre-i Mart olarak emvâli ma'rifet-i şer'le virildikde menzil-i mezkûr yedi yüz gurus virilüp ve merkûm Hâcî Bekir Ağa dahi ahz ve kabûl ve elyevm mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olup keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olduğuna ahardan dahl u ta'arruz olunmamak için ketb ve imzâ ve Hâcî Bekir Ağa yedine i'tâ olundu tahrîren fi'l-yevmü's-sâbi' min şehri Saferü'l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl
 Muhzır ahmed
 Yorgancı Hamza
 Muhzır Süleymân
 Kubbeoğlu Halîl
 Ve Arab Hasan

Numara:71**Arab Hâcî Mehmed yedine virilen murâfa‘a ve hücceti ve halli**

Medîne-i Antalya sâkinlerinden evlâd-ı Arab’dan el-Hâc Mehmed nâm kimesnenin zevce-i menkûhası Fâtıma Hâtûn huzûr-ı lâzımü’t-tevkîrde gelüp işbu bâ‘is-i haze’l-kitâb zevci Hâcî Mehmed muvâcehesinde şöyle da‘vâ ve takrîr-i kelâm ider ki işbu Hâcî Mehmed ile müddet-i vefîreden berü taht-ı nikâhında (silik) merkûmun bize râğbeti olmayup ve her günleri hakkımda fâhiş kelâm eylediğinden mâ‘adâ çok vakitler düğmesinden bıçakladım(?) huzûr-ı şer‘-i mübîninde tatlık olunmağı taleb iderin didikde gibbe’s-suâl merkûm Hâcî Mehmed hal‘a râzı olmadığından mezbûre nikâh ve nafaka ve mütâlebât-ı sâiresinden keff-i yedd ve ferâgat eyledikde mezbûrenin bedeli merkûm Hâcî Mehmed ma‘rifet-i şer‘le mezbûreyi hal‘ ve mezbûre dahi vech-i meşrûh üzre hal‘i kabûl eyledikden sonra birbirlerinden âmme-i da‘vâdan zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledikleri mukırr-ı leh mezbûrenin bi’t-tav‘ takrîri gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘ mâ hüve’l-vâki‘ ketb ve imzâ ve merkûm Hâcî Mehmed yedine i‘tâ olundu tahrîr fî yevmü’s-sâlis ve’l-aşer min şehr-i Saferü’l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Şühûdü’l-hâl

Muhzırbaşı Süleymân

Yazıcı el-hâc Mehmed Efendi

Numara:72**Vücûhdan Hâcî Selîm Efendi tarafına virilen ev hücceti**

Medîne-i Antalya a‘yânı Hâcî Bekir Ağazâde atûfettü Mehmed Ağa hazretleri huzûr-ı lâzımü’t-tevkîrde hâzır olup işbu bâ‘is-i haze’l-kitâbü’l-müstetâb eş-Şeyh el-Hâc Mehmed Efendi muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-ı ani’l-merâm ider ki mülk-i silkde münselik ve taht-ı tasarrufumda mûnderic Bali Bey Mahallesinde vâki‘ bir taraftan kendi mülküm hânesine muttasıl ve bir taraftan Hasan Hoca menziline muttasıl ve bir taraftan (silik) Süleymân menziline muttasıl ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz tahtânî bir bâb menzilimin şîrâsına tâlib ve râgıb el-Hâc Şeyh Efendi ile zeyl-i vesîkada mezkûr hâzır-ı bi’l-meclis ma‘rifetleriyle râyic-i vakt üzre değer bahâsıyla üç yüz guruş semen-i ma‘lûmeye bey‘-i bât-ı sahîhü’ş-şer‘le bey‘ ve teslîm ve temlîk eyledim mûmâ ileyh dahi ahz ve kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semen-i ma‘lûm üç yüz guruş an nakd tarafıma te’diye ve teslîm ve ben dahi

V/17a

ahz-u kabz eyledim menzil-i mahdûd-ı mezkûrda aslâ alâkam ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe mütâlebem kalmadı ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mûmâ ileyh Efendi keyfe-mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun diyü Ağa-yı mûmâ ileyhın ikrârı Efendi dahi tasdik eylediğinden sonra gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve ba'de't-tescîl Efendi hazretlerine i'tâ olundu tahrîr fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-şer min şehr-i Saferü'l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf. Fî 15 S 1250.

Şühûdü'l-hâl

Kirâcıbaşı Mehmed Ağa

Burdurlu Müezzîn Hâcî Mehmed Efendi

Muhzırbaşı Süleyman

Numara:73**Ahmed Şarkâvî yedine virilen ev hücceti**

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem bi-emrillâhi ta'âlâ vefat eden Fâtıma Hâtûnun sulbî oğlu sarac Yûsuf ve erkek oğlu Ahmet nâmân kimesnelerin şehadetleriyle müteveffiyenin vâsiyy-i muhtârı olduğu inde's-şer'i zâhir ve nümâyân olduğundan sonra kıbel-i şer'dan vâsî nasb ve ta'yîn olunarak merkum el-hâc Emîn Efendi huzûr-u şer'i şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ'is-ü hâzihi'l-kitâb evlâd-ı arab'dan Ahmet şerkâvî müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve best anı'l-merâm ider ki vâsîsi olduğum Fâtıma hâtûnun tenfîz-i vesâyâsı için fûruht olunması lazım gelen Elmalu mahallesinde vaki' bir taraftan Cürmük oğlu evi ve bir taraftan pala bıyık menzili ve iki taraf tarîk-i amla mahdûd mümtâz tahtânî bir bab menzili hâzırîn ma'rifetleriye râyic-i vakt üzre değer bahâsı olarak işbu şirâyâ talip Ahmet Şarkâvî ye beşyüz guruş semen-i ma'lûma bey'-i bât-i sahîhi's-şer'le bey' ve teslim ve temlik eyledim merkûm dahi kabul ve tesellüm idüp semen-i ma'lûme beşyüz guruşu yedime te'diye ve teslim ve ben dahi vâsî olduğum hasebiyle ahz-ü kabz eyledim menzil-i mahdûd-ü mezkûrda ba'de'l-yevm alâkam ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe mutâlebem kalmadı mülk-ü müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olmasıyla âhardan bir vecihle dahl ve taarruz olunmamak için bir kıt'a hüccet-i şer'iyye verilmesi matlûbumdur deyü vâsı-yı merkûmun takririni Ahmet Şerkavî tasdik eylediğinden sonra gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' ketb ve imza ve ba'de't-tescîl Ahmet Şarkâvî yedine i'tâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-aşera min şehr-i Saferü'l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Mahalle- mezkûrda imam hâfız Mehmed Hasan Kudsi

Halvacı Hâcî Mehmet

Türkoğlu Hâcî Ali

Numara:74

Cürük oğlunun zevcesi Havvâ Hâtun yedine virilen vâsî hücceti

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi sâkinelerinden Topal Kahveci'nin zevcesi Şerîfe hâtûn ve kerîmesi Hâfıza nâmân taraflarından bi'l-vekâle el-hâc Emin Efendi huzûr-u şer'î şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâb cürük oğlunun zevcesi Havvâ hâtûn müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve best ani'l-merâm ider ki mahalle-i mezkûre de vâki' bir taraftan emini menzil ve bir taraftan Cürük oğlu menzili ve bir taraftan Koca Bıyık menzili ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz menzilin içinde eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmire mâlikim olan Şerîfe ve kerîmesi hâfıza nâmân menzil-i mezkûru işbu tâlibi olan Havvâ hâtûna altmış guruşa bey'-i bât-i sahîhi's-şer' bey' ve teslim ve temlik idüp mezbûre Havvâ dahî kabul ve tesellüm ve temellük idüp semen-i mezbûr yüz altmış guruşu mürâfa'alarından vekil olduğum hâtûnlara te'diye ve teslim ve hâtûnlar dahi ahz-ü kabûl idüp menzil-i mezkûrda aslâ alakaları ve üzerinde mir habbe mutâlebeleri kalmadı menzil-i mezkûr müşteri-yi merkûm Havvâ'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. i'lâm ve yedine bir kıt'a hüccet-i şer'îye verilmek için vekîl ve vekâletim hasebiyle hüccet verilmesi matlûbumdur deyü efendi hazretlerinin ikrârın ketb ve inhâ ve mezbûre hâtûn yedineni'tâ olundu ba'de'l-yevm mezbûre mutasarrıf olup âhardan dahl ve ta'arruz olunmaya tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi'i min şehr-i Saferi'l-hayr sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Emin Efendi

Topal Sâlih oğlu İbrâhîm

Şerbetci Garip Ali

Numara: 75

An asıl Akseki kazasından Cemil oğlu Mişekin emvâli ma'rifet-i şer'la tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olundukda kerîmesi Gülsüm hissesine ikiyüz kırk üç buçuk guruş ve dahi zevcesi Kamile nâm müteveffiyeden dahi Gülsüme yüz otuz dört buçuk guruş isabet itmekle vâsî nasb olunan ma'rifet-i şer'la vâsî nasb olunan Gülsümün teyzesi Ayşe yedine üçyüz yetmiş yedi buçuk guruş teslim olunduğu ketb ve imzâ olundu. Fî 5 Muharrem 17

Şühûdü'l-hâl

Muhzır başı Süleyman

Yazıcı el-hâc Mehmed Efendi

Numara:76

Men'î mürûr ve ubûrları

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keîâm bahr-i sefidin Anadolu sâhiliyle nihayetine varınca vaki' hazâ ve iskelelerin kuzât ve nüvvâba zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ve yürükân ve a'yân ve iskele eminleri ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevfi'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki ittifâk ârâ ile karargîr olan men'î mürûr nizamından dâir dâru'l-hılâfeti'l-kadîm ve havâlîsnde ve gerek Anadolu ve Rumilinin her tarafında dâimâ müstemirran icrâsı irâde-i seniyye-i şâhânem muktezâsından ve mukaddem ve mu'ahhar te'kîdi hâvî bi'd-defe'ât neşr olunan evâmîr-i şerîfe mucebberince nizâm-ı mezkûre tağayyur ve raf'a bi'l-cümle zâbitân-ı farîza-i zimem ve lâzime-i me'mûriyet ve muarrefetleri olan mevâdden iken bu esnâda memâlik-i Anadolu ve Rumilinde vâki' ekserî kazâ ve kasabât ve kurâsından ba'zıları bulundukları mahallerden tezkere ahz itmeksizin istedikleri yere mürûr ve 'ubûr itmekte ve bunlar ve gerekse kararı makûlelerine mu'ayyen mahalde tezkere su'âl olunsa bile biz buraya kadar geldik hiç tezkere su'âl iden olmadı (silik) icâzete ve nihâyete yol bulamadığı halde orada bir bildiğini kefil göstererek (silik) ve işbu tezkere hususunda sevâhilde bulunan me'mûrlar dahî tesâmuh

V/17b

ve rehâvet eylemekde oldukları bi'l-ihbâr tahkîk gerde-i pâdişâhânem olup bu sûret mücerred hukkâm ve zâbitân'ın iğmâz ve tesâmuhlarından neş'et iderek şîrâze-i nizâmın inhilâlini ve tahrîr-i nüfûs maddesinin teşevvüş ve ihtilâlini müstelzim ve müstevcib bir keyfiyet olduğundan bi'l-vücûb rızâ-yı sa'd-i iktizâ-yı müllükâneme münâfi ve muğâyir ve bundan böyle uygunsuzluk her kangı kazâda bulunur ise bi't-tahkîk ol kazânın hâkim ve zâbitânının bedel-i imhâl haklarından gelineceği rehîn-i berâhin olmakdan nâşi Anadolu ve Rumilinin uç kollarına vesâyâ-i lâzimeyi şâmil neşr ve evâmîr-i aliyyem isdâr ve tesyâr ve fimâ ba'd tezkere şahs-ı vâhidin sefine ve kayığa ırkâb olunmaması ve yerlü ve yabancı melâm tâifesinin yedinde asıl memleketi tarafından tezkere oldukça sefine ve kayıklara kabûl ve istihdâm kılınmaması bahr-i sefidin Rum ili sâhiliyle bahr-i siyâhın Anadolu ve Rum ili sevâhilinde kâin iskele ve kazâların hukkâmına ve sâir iktizâ idenlere evâmîr-i şerîfim tavsiye ve iş'âr kılınmış olmağla siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhim siz vusûl-i emr-i

şerifimde siz dahi keyfiyyeti zîr-i hükûmet ve idarenizde kain sevâhil ve iskelelere ve iktizâ idenlere gereği gibi ifade ve te'kîd ve kazâen mürûr olup da henüz me'mûrdan hâlî olan iskele ve geçitler var ise yeniden mu'temed adamlar konularak evrakları dahi layıkıyla bend ve tesmiye tezkere şahs-ı vâhidin iskele ve sahilden rûkûb ve hurûca fırsatyâb olamaması ve maslaha-i sahîha ile gelenlerin tezkereleri dahi kemâliyle tedkîk ve nereden çıkup nereye gideceği künhüyle tahkîk olunarak yedindeki tezkere asıl kendü memleketinden olmayıp âhar kazâ tezkeresi ise bu makûleler dahî derhal geldiği yola i'âde olunması ve emniyetli yerli ve yabancı melâm tâifesinin yedlerinde vilâyetleri canibinden tezkere bulunmadıkca sefine ve kayıklara kabûl ve istihdâm olunmaması hususlarına dikkat ve hılâf-ı bir hâl vukû'na irâ'ete ruhsatdan be-ğâyet tevekkî ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden ve tehdîden mahsûsan emr-i celil-i kadrim isdâr ve sadr-ı a'zam tatarlarından kıdvetü'l-emâsili ve'l-akrân Süleyman tesyâr olunmuştur. İmdi bu mâtde ve mevâdd-i sâireye bir vecihle makîs olmayup saltanat-âcibü'l-i'tinâ nizâmât-ı mül kiyesinden olduğuna mebnî nizâm-ı mezkûrun bâlâda beyânım olduğu vechile ale'd-devâm icrâsına cümle tarafından kemâliyle ihtimâm ve dikkat olunmak kat'î matlûb-i mülûkânem idi ki ve bundan böyle dahî iğmâz ve rehâvet ve zehevâl ve ğafletle o makûle tezkeresiz eşhâsın berran ve bahran şuraya buraya mürûruna irâ'e ruhsat ve bir sefine ve kayıkda istihdâmına cesâret ve tezkerelü olanların tezkerelerine 'adem-i dikkat misillü vaz'ı hâlet vukû'a gelürse bi't-tahkîk mütecâsir olanların bilâ emân te'dîbât-ı lâyıkalı icrâ olunacağı ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve harekete bi'l-ittifâk ikdâm ve cesâret ve muğâyir-i tenbîhât-ı şâhânem vaz' ve hareket vukû'una irâ'ete ruhsatdan be-ğâyet tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermânım isdâr olmuş buyruğum vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfde-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ü itâ'atmakrûnu ile amel ve hareket ve hılâfından tevekkî ve mübâ'adet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifime i'timâd kılâsız tahrîr fî evâhir-i şehri zi'l-ka'di ş-şerîfsene tis'a ve erb'în ve mi'eteyn ve elf.

Numara:77

Toskanaya ruhsat olan kırmızı nişanlı patent vesâiri bahisle sâdır olan ferman

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keâm bahr-i sefid boğazından Anadolu sâhiliyle nihâyetine varıncaya kadar vaki' kazâ ve iskelelerin kuzât ve nüvvâbı zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve yürükân ve sâir zâbitân-ı gümrük ve iskeleler ümenâsı zîde kadruhüm tevfi'-i refi'-i hümayûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki devlet-i aliyye-i ebediyyetü'd-devamla gârân ordusu beyninde bu def'a ticâret ve mu'âmelâta dâir müceddeden akd-i mu'âhede olunmuş olduğuna ve hiçbir devletin âhar devlet sefâyinine

bandıra ve tebe'asına patent i'tâsı câiz olmadığı misillü Toskan hükümeti tarafından dahî devlet-i aliyyem teba'a ve ticâret sefâyinine bandıra ve re'âyây-ı saltanat-ı seniyyeme patent verilmemesi hususu kavî ve karar olunarak memâlik-i mahrûse-i's-sâlik-i pâdişâhânem ecli't-ticâre amed sefer iden Toskan tüccaâr sefineleri kendü bayrağıyla yürüyüp evvel sâire bayrağını ahz ve isti'mâl eylemek ve sâir düvel ve cins-i âhar sefinelerine ve gerek re'âyâ sefinelerine Toskan bayrağı vermemek ve elçi ve konsolos ve konsolos vekilleri tarafından re'âyâsına patent i'tâ ve hafî ve celî tesahhub ve himâye olunmamak hususları ahidnâme-i humâyûna derc ve tasrîh kılınmış idüğüne binâ'en bu makûle müceddeden akd-i mu'âhede idildiği tüccâr sefinelerine ta'lik idecekleri bandıranın şekli ve resmi bi'l-cümle Sivas Devlet-i Aliyyem me'murlarının ma'lûm ve minzuhûrları olmak mu'tâd olup Toskan tüccar sefinelerinin dahi kendüne mahsûs olan kırmızı renk ile müressem ve müşekkel bayraklarının bir sûreti bahr-i sefidin Anadolu sâhiline gönderilmiş olmağla siz ki kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhim siz fi-mâba'd zikrolunan bayrak ile Toskan tüccar sefinelerinden hasebi'l-iktizâ iskele ve limanlarımızda tevarüd eyleyen olur ise sefine-i mezkûre ve süvârîsi olan kapudânın yedine virilen izn-i sefine emr-i şerifime ba'de'n-nazar madâm ki kapudân ve sefinenin isimleri mutâbık ve setrân-ı sâ'iresi dahî sahîh Toskan tüccâr sefinesi olduğu musaddak ve bâlâda muharrer şart-ı ahidnâme-i humâyûnuma muvafık ol sefinesine müte'arrız ve kapudân ve mellâhlarına müdâhale ve ta'addî olunmamak fermânım olmağın tenbîhen mahsûsanışbu emr-i şerifim isdâr sadr-ı a'zam tatarlarına kıdvetü'l-emâsili ve'l-akrân e'l-hâc zîde kadruhü ile tesyâr olunmuştur. İmdi keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareket deyü bir devletin sahîh tüccar sefineleri bandıralarıyla âmed'ü şüd eylemeleri ahd-ü şurût muktezâyâsından ve hılâfı vaz' ve hâlet usûl-ü nizâm-ı mülkiyeye ve ahd-ü şurûta muğâyir olacağı ana göre amel ve hareketle mevâdd-i muharrereye gereği gibi i'tinâ ve sarf-ı ru'yete ve hılâfı hâlete tecvîzden hazer mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı pâdişâhânem sâdır olmuştur buyruğum vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şerefyâfe-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ü itâ'atmakrûnuyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerifime i'timâd kılasız. tahrîran evâsıt-ı şevvâli'-kerem sene tis'a ve erba'în ve mi'eteyn ve elf.

Numara:78

Yolcu Yusuf yedine virilen zevcesinden ibrâ hücceti

Medîne-i Antalya mahallâtından Takiyyeci Mustafa Mahallesi sâkinlerinden Yolcu Yusuf nâm kimesne zevcesi Âişe bint-i Ahmed nâm hâtûndan iştikâsına binâ'en Odabaşı İsmâîl Ağa mübâşeretıyla huzûr-u şar'î şerîf-i enverde hâzır olup mezbûre Âişe

müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm va ta'bîr ani'l-merâm iderki işbu hâtûn kendi hâlinde olmayup sû-i hâl ile me'lûf ve hılâf-ı rızâyı rahmanda bulunduğundan dolayı huzûr-u şer' de hal' murâd iderin deyü cevâbına binâ'en mezbûre dahî râziye olup hâzır bi'l-meclis ma'rifetleri ve ma'rifeti şer'la mezbûreyi hal' eyledikde mezbûre dahî kabûl eylediğinden sonra ikiyüz elli gurus nikâh ve otuz gurus nafaka takdîr olunmuş nafakası

V/18a

ve sâir Yusuf zimmetinde olan eşyası ma'rifet-i şer'le tahsîlen mezbûreye teslim ve ol dahî ahz-ü kabûl idüb birbirlerinden 'âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve ıskât eyledikleri vechile işbu Yusuf yedine bir kıt'a hüccet-i şer'îye virilmesi matlûbumdur deyü mezbûrenin ikrârı gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve Yolcu Yusuf yedine i'tâ olundu ve tescîl olundu. tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi'i ve'l-ışrîn şehri Saferi'l-hayr sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

el-yevm kemâ zükira fih Nemekahü'l-fakîru ileyhi te'âlâ e's-Seyyid Süleyman e'l-mevla'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufîra leh

Şühûdü'l-hâl

Hâfız Çulha oğlu Hâcî Mustafa

Eskici Velinin oğlu Yûsuf kehya Ürkütlü Hüseyin Efendi

Muhzır başı Süleymân

Numara:79

Mürd-i hâlik Mihâil zimmînin zevcesi tarafına virilen sulh hücceti

Medîne-i Antalya sâkinlerinden Tabbâk yiğit başısı el-hâc Ali masdar-ı lâzîmü't-tevkîre gelüb şöyle takrîr-i kelâm ve best ani'l-merâm ider ki bundan üç sene mukaddem mürd-i hâlik Mihâil zimmî yedine İmrahor nâm karye timârından ta'sîr olunmuş öşr olarak da kırk iki kıyye hinta ve otuz beş kıyye arpa ve beş kıyye darı öşrümü hıdmetinde olduğu Osman Ağa'nın anbarına cem' idüb bizlere teslim eylemekde vakt mürûriyle bir iki def'a taleb eylerim virmek üzere ikrâr itmiş iken vaktâki temamiyle mürd olup el-yevm verâseti zevcesi tarafından ma'rifet-i şer'le tahrîr olunması matlûbumdur didikde gıbbe's-sü'âl hâlikin zevcesi inkâr ve bu misillü bilmeziz didikde müdda'i-yi merkûmdan beyyine taleb olunca Tabbak dervîşi el-hâc Hüseyin ve Abdi Paşa oğlu Mustafa nâmân huzûr-i şer'a hâzırân olup mersûm hâlikin bu kadar borcunu bizler huzurunda ikrâr idüp bi'-tav'i virmeğe müteahhid oldu deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinden sonra bu kadar düyûn ahzi olmadığına yemin icab eyledikde yeminden nükûl eylemediyse de yemin verilmeyüp es-sulhu seyyidü'l-

ahkâm fehvâsınca da'vâsından ikiyüz guruş sulh ve meblağ-ı mezkûru zimmîyeden tahsîl ve müdda'îye te'diye olunarak 'âmme-i da'vâdan zimmetini ibrâ ve iskât eyledi ki mâ hüve'-vâki' ketb ve imzâ ve zimmîye avret tarafına i'tâ olundu tahrîr fi'l-yevmi'l-hâdî aşera min şehri-i saferi'l-hayr sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

(silik) es'-sulh ve'l-ibrâ

Nemakahû'l-fakîru ileyhi t'âlâ es'-seyyid Süleymân mevle'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire leh

Şühûdü'l-hâl

Kâtib Mehmed Efendi, Muhzır başı Süleymân

Numara:80

Bâdî-i sûret-i defter-i kassâm oldur ki

An asıl Kâhire Mısırdan olup Antalya iskelesinde yeni handa tüccârlık ile sâkin iken bundan akdem bi'emrillâhi ta'âlâ vefât iden Hasan Mahfûz nâm müteveffânın verâseti olmadığından cemî' emvâl-ü eşyâsı beytû'l-mâl ma'rifeti ve 'Abdüs'selam bâ ma'rifeti ve ma'rifeti şer'la defter olunup emvâl-ü eşya ve temessükât-ı müteveffâ ber muceb-i defter Abdü's-selâm yedine teslîm oldu müteveffânın emvâli kayıdır ki ber vech-i âti zıkr olunur.

Yiğirmilik altun 12 adet 240 guruş	Adliye altun 4 adet 60 guruş	Dokuzluk altun 9 guruş	Frank 5 adet 100 guruş	İbrâhim zahîrî Bâ temessük 5800 guruş	Diğer esb Arab cisinden 6600 guruş
Mehmed mezbûrede Bâ temessük 13225 guruş	İskendereli Mehmd Hattab da bâ temessük 100 guruş	Arab Atiyyede 22122 guruş	Sâlih 'âmirde 436 guruş	Seccâde 11 400 guruş	Beyaz Sarık 3 20 guruş
Don 4 adet 10 guruş	Gömlek 1 adet 5 guruş	Kısa antari 1 adet 5 guruş	Yemeni 1 adet 8 guruş	Yasdık 1 adet 5 guruş	Yorgan 1 adet 10 guruş
Kilim 2 adet 80 guruş	Mushaf 10 adet fi kadim 1 guruş	Tencere 4 kıyye 40 guruş	Sade yağ 12.5 kıyye 52	Bal 2 kıyye ritl 1 6	Cübbe 4 adet köhne 60 guruş
Leğen 30 guruş	İbrik 1 20 guruş	Kahve takımı 5 guruş	Boş desti ve şişe ve billur 15 guruş	Ahmed Ağa'da 447,5 guruş	Arab Hacu Ebu Mübarizde 77 guruş

Cem'an : 30152

Minhâ el-ihracât düyûnât

Denizlide Arab Hüseyinde olan hesabı züyûf ve harcı : 6600

Bazı düyûniye ve techîz-ü tekfîz : 1152

Hâkim Efendiye resm-i 'âdî : 960

Kâtibiye-Muhzırıye : 40

Hacı Mahmûd ‘Âbdüsselam inhâsıyla	: 100
Resm-i Beytü’l-mâl	: 960
Huddâmiye	<u>: 40</u>
Cem‘	3852
Sahhu’l-bâkî	20.200

Bâlâda mevcûd eşya ve temessükât ma‘rifet-i şer‘la Abdüsselam yedine teslîm ve yed-i mezkûrda muhafaza kılınmıştır. Fî 23 S sene 1250.

Nemekahû el-abdû’d-dâ‘î es-seyyid Süleyman el-mevla’l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

V/18b

Numara:81

Sarâcın Hâfız Ahmed yedine virilen hüccet

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi‘i Atîk Mahallesi sâkinlerinden Şerîfe ve Âyşe ve Hâfıza Ebnât-ı Lokmanın Ali nâmûn hâtunlar huzûr-u şer‘i şerîfi enver ve ve mahz-ı dîn-i münîf-i ezherde hâzırûn olup işbu bâ‘isü hâzihi’l-kitâbi’l-mütetâb Saracın Hafız Ahmed müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve ta‘bîr anî’l-merâm ider ki müteveffâ pederimizden mevrûs mahalle-i mezkûrede vâki‘ bir taraftan Tabbâk Kara Şahin menziline müttasıl ve bir taraftan Arab Selâmî ve bir taraftan yine Kara Şâhin menziline müttasıl ve bir taraftan tarîk-i ‘âmla mahdûd ve mümtâz fevkânî ve tahtânî iki odasıyla cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkıyla menzilimizi şîrâya tâlib işbu Hafız Ahmed ile hâzırîn-i müslimîn ma‘rifetleriyle değer bahasıyla râyic-i vakt üzre dört yüz elli guruşa bey‘i bât-i sahîhi’ş-şer‘ la bey‘ ve teslim ve ve temlîk eyledik merkûm dahî kabûl ve tesellüm ve temellük idüp semen-i mezkûr dört yüz elli guruşu yedlerimize teslim ve biz dahî peşin ahz-ü kabûl ve kabz ve ve beynehümâmızda iktizâ iden hissalarımızı taksîm eyledik. Menzil-i mahdûd-i mezkûrda hiç birimizin alâkalarımız ve üzerinde bir habbe ve bir akçe mütâlebelerimiz kalmadı mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarfıdır. Keyfe mâ yeşâ’ ve yahtâr mütesarrıf olsun deyu her birerlerinin takrirleri ve bir kıt‘a hüccet-i şer‘iye verilmesi matlûbları mücebince mâ hüve’l-vâki‘ ketb ve imzâ ve ba‘de’t-tescîl merkûm Hâfız Ahmed yedine i‘tâ olundu tahrîran fî’l-yevmi’s-sâlisî ve’l-ısrîn min şehri Saferi’l-hayr sene hamsîn ve mi’eteyn ve elf

Şühûdü’l-hâl

Müsevvid Ali Efendi

Tabakcı zâde İsmail Ağa

Gök Ahmed Ağa

el-Hâc Memiş Efendi

Koca Yusuf oğlu hâfız Mehmed

Nemekahû el-abdû'd-dâ'î es-seyyid Süleyman el-mevla'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

Numara:82

Abdü'l-Cevâdın oğlu Hâfız yedine virilen sened-i şer'îyye

Bâ'is-ü nemîka oldur ki Antalya sâkininden olan Arab hoca Abdü'l-Cevâdın oğlu Hâfız pederinin tahtı yedinde hüsn-i mu'âmele ve idaresi olmadığından zevcesini tatlık eylediği inde's-şer' zâhir oldukda merkûm hâfız yine yine zevce-i mezbure almak için pederi Abdü'l-Cevâdın ilhâsına binâ'en zeyli nemîka da hâzırın ma'rifetleriyle Hâfız yedine dört yüz guruş sermâye vermeği pederi Abdü'l-Cevâd ikrâr ve müte'ahhid olarak ma'rifeti şer'la Hâfız-ı mezkûra zevce-i mezbûru tecdîd-i nikâh olunduğu ve vakt-i hasâd da dört yüz guruş virmeği müte'ahhid olduğu gibbe't-tasdîk işbu nemîka Hâfız yedine i'tâ olundu. Fî 5 S sene 1250.

Numara:83

Afyondan bahisle vürûd iden fermân kaydı Fî 29 S sene 1250.

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihirâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâmdan ber vech-i muhassallık Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osmân Paşa dâme ikbâlühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdidü'l-fezâ'il-i ve'l-keâm Teke sancağında afyon husule gelen kazâların kuzât ve nüvvâbları zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân voyvodegân ve a'yân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevfi'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûsemde husûle gelen afyon bundan akdem karargîr olan nizamı vechile ricâl-i Devlet-i Aliyyeden Harîr nâzırı olup bu hususla dahî me'mûr olan iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim Ömer Lütfî dâme mecdühû ma'rifetiyle yed-i vâhid usûlünce mübâya'a olunur olduğuna ve ila'l-an da mahsûl-ü cedîdin vakt-i idrâki tekarrub iderek rivâyet olduğuna göre mevrû'âtında âsâr-ı feyz ve berekâta rûnimâ idüğüne binâ'en işbu sene-i mübârekeye mahsûben dahî yed-i vâhid usûlü üzere mübâya'ası zımnında tarafından muhassillerine sermâye akçesi gönderilmesi lâzım gelmiş ve geçen sene ikiyüz elli dirhemden ibaret olan hâlis afyonun muktezâyı irâde-i seniyye-i mülûkânem üzre afyon ziraatiyle me'lûf olan fukarâyâ fey-i sâbıkına üç guruş zam ile beher çeki elli ve refûze ta'bîr olunur ise aşağı cinsine beş guruş zam ile yiğimi guruşa bi'l-iblâğ ol vecihle mübâya'a olduğuna fukarâ'i

afyon eshabı işbu nâil oldukları müsâ‘de-i merâhimvâye-i mülûkânemin kadrini bilüb de mahsullerinin bir dirhemini ketm itmyerek cümlesini ta‘yîn kılınan me‘mûrlar ile kumpanya tüccârına i‘tâyâ mübâderet kendilerine lâzıme-i zimmet iken ba‘zı mahaller âhâlisi husûle gelen afyonlarının birer mikdârını me‘mûrlara i‘tâ ve mâ adâsını ketm ve ihfâ ile me‘mûrîn ve tüccâr-ı merkûmenin adetlerinden sonra ziyâde baha ile muhtekir tâifesine ve anlar dahî yapağı ve penbe ve eşyâyı sâire denklerine sokuşduarak İzmir civârında kâin Burun âbad Pınar başı Ve Buca hasırı nâm karyelere nakl ile ... hafıyyeten bey‘ ve fûruht itmiş oldukları istihbâr ve tahkîk kılınmış olduğundan bahisle fîmâ ba‘d eshâbı mahsûl tarafından ı makûle tama‘ ve irtikâbe meyl bî rağbet olunmak için bu sene-i mübârek dahî afyonun gerek hâlisine ve gerek fenâ cinsinin işe yararına üç guruş dahî zam ve ilave kılınması hususunu bu def‘a nâzır-ı mumâ ileyh bâ takrîr ifade itmiş ve minvâli muharrer üzre tanzim ve icrasına mübâderet olunması hususuna irâde-i seniyye-i mülûkânem taalluk iderek ol babda sahife-pîrâyı sudûr olan hıdmeti humâyûn şevketmakrûn-i pâdişâhânem muktezâyı münîfi üzre keyfiyet lâzım gelen mahallere başka başka evâmir-i şerîfim ısdâr ve tesyâr i‘lân ve işâ‘a kılınmış olmağla sizki mîrmîrân ve kuzât ve nüvvâb vesair mumâ ileyhim siz bundan böyle derûnuna bir şey karışmamış ve yağmurdan bozulmamış ve ciheti âhar ile renk ve koku zâil olmamış olan has ve sâfi afyonun beher çekisi elli üçer ve fenâ cinsinden ise birazının beher çekisi yigirmi üçer guruş hesâbıyla iktizâ iden akçesi me‘muru ve afyon tüccarı tarafından ber vech-i peşin eshâbına virilerek mübâyâ‘a birrle dersa‘âdetime nakl olunmsaı ve afyon mahsûlü sâir mahsûlâta benzemeyüp nazik ve zî kıymet olarak renk ve kokusuna bir günâ nakîsa ‘ârız ve yâhut bir dirhemi zâyî‘ ve telef olsa terettüb idecek zarar ve hasârat cânibi beytül-mâli müslimîne râci‘ olacağı rehîn-ü berâhin olmakdan nâşî bulunduğu mahalde de lâyıkiyla muhâfaza kılınarak ba‘del’iddihâr lâzım gelen ücret mu‘tedileleri mâri’z-zikr tüccâr ve me‘mûr tarafından verilmek üzre iktizâ iden deve ve katır ve beygir-i hamîle ma‘rifetiyle hemen tedârik-i birr le tahmîl ve esnâyı râhda hanlara ve han olmayan yerlerde me‘mûn ve mahfûz mahallere tenzîl ile hazîne misillü emnen ve sâir kazâ be-kazâ sür‘at-i nakl ve tevzî‘ hususlarına dikkat ve sinin ve sair yakada kaçırılmak üzere tezkeresiz tutulan hâlis afyonu haber verenlere beher sepetde mev‘ûd olan beşyüz guruşun üzerine bin beşyüz guruş dahî zam ile her kim haber virir ise bir sepete iki bin guruş bahşîş i‘tâ ve kaçırma afyon semeresine i‘tinâ eylemek üzere nâzırı mûmâ ileyh tarafından İzmir (silik) ve frenk gümrükleri ve dûnlarının mütemâdiyen oturmak için İzmir ve sâir lâzım gelen mahallere gönderildiği misillü

V/19a

Teke sancağına dahî müstakillen me'mûr gönderilmiş olduğundan me'mûr-u merkûmun mezanna olan penbe ve boya ve eşyâyı sâire denklerine açup bakmasına ve iskelelerde mürûr ve 'ubûrlarda kolcular gezdirmesine ve bir mahalde mektûm afyon haber alınursa girüp aramasına bir vecihle mûmâna'at olunmayarak bi'l-vücûh lazım gelen mu'âvenetin icrasında cümle tarafından dikkat vel-hâsıl afyon eshâbı mevcûdumuz diyerek ibrâz ve irâ'e ile kendi afyonlarını me'mûr ve tûcâr-ı merkûmeye teslim eyledikten sonra kasabât ve kurâ muhtarları me'mûru merkûm ile berâber afyon eshâbının hâne ve sâ'ire mezanne olan mahallerini hafî ve celî taharrî ve tecessüs iderek her mahalde ne mikdâr mahfî ve mektûm afyon bulunur ise bu suret dahî kaçırma demek olacağından haber verenlere nizâmı vechile bahşîş virilüb sâhib-i mîr için zabt olunmak üzere i'lâmile mesâdir-i sa'âdetime irsâle müsâra'at ve o mekûle kazâ ve kasabât muhtârları bu babda hâtır ve gönül ri'âyete ve yâhud tama' ve irtikâb-ı meyl ve rağbe ile mektûm afyonun zâhire çıkarma emrinde kendüleri iğrâsına ibtidâr kılınacağından mâz ve rehâvet iderek âhar kimesnelerin ihbârıyla ele girdikleri suretde o misillü mürtekeb muhtârların te'dîbât-ı lâyıkalı icrâsına ibtidâr kılınacağından mâ adâ andan sonraafyon zirâ'ı bi'l-küllîye men' kılındığı mukarrer olmakla ana göre keyfiyeti lâzım gelenlere emri akıyye ifâde ve tefhîm-i birr le icrâyı irâde-i seniyyeme mezîdi ikdâm ve gayret eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ikrâran mahsûsan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve tesyâr olunmuştur.

İmdi iş bu afyon bey' ve şîrâsı maslahatı ümûr-u mu'tenâdan olmakla bâlâda beyân olunan usûllerin kâmilten icrâsı emrine bi'l-ittihâd ve kemâl-i ihtimâm refte eylemeniz irâde-i kâtî'a-i mülûkânem muktezâsından idüğü ve ba'de izin iğmâz ve tesâmuh misillü vaz'u hâle ve me'memûr-u merkûmun usûl-ü meşrûh üzere kaçak afyon taharrîsine ve muktezî olan mevki'lerde kolcular gezdürmesine mûmâna'at olunmamak ve tezkeresiz mahalli uhrâyâ bir dirhem afyon kaçırılmak ihtimâli olur ise bu keyfiyete mütecâsir olanlar haklarında müstelzim-i 'itâb ve mes'ûliyet olacağından şüphe olmadığı ma'lûmunuz oldukda ber vech-i meşrûh amel ve hareketle inkâd-i emr-i irâde-i seniyye-i mülûkânem mezîdi i'tinâ ve rikkate ve hılâfı vaz'a irâ'et-i ruhsatla mazhar-ı mu'âheze ve mes'ûliyyet olmakdan ziyâde tevekkî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı celîlü'l-unvân sâdır olmuştur.

Bildiririm ki ve usul buldukça vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan fermân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlin mazmûn-i itâ'atmakrûnıyla amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâ'il-i şehri Saferi'l-hayr sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Numara: 84**Aralık çiftliği için maktû‘ olan senevî üçyüz guruş sened hücceti**

Esbak Teke sancağı mütesellimi müteveffâ Sa‘id Efendinin iki nefer eytâmlarının emlâkından sancak-ı mezkûr dâhilinde kazâlarından Serik nâm kazâda vaki‘ Aralık çiftliği dimekle ma‘rûf nâm çiftliğin müste‘cirleri olan ahâlileri ve civârında bulunan akreb kurâlar ihtiyârları çiftliği mezkûrun tahsîli zımnında Medîne-i Antalya mahkemesine celb olundu. Ve bî ğaraz kimesne müvâcehelerinde el-hâletü hâzihi çiftlik-i mezkûrda mevcûd olan öküzleri ve çift takımları sü‘âl olundukda cevâblarında ve bu vechile takrîr-i kelâm iderler ki :

Şimdi mevcûd olan dört çift öküz ve bir tek ve temür hörende-gân ve saban takımları olduğunu huzûr-u şer‘da cevâb virilerek ve çiftliği mezbur bundan böyle icâriye maktû‘ olmamış olsa zikr olunan takımları ve öküzleri dahî külliyyen itlâf olarak eytâmlara ömr-i küllî olacağı zâhir ve nümâyân olmağla icâriye maktû‘ olunmamak lâzım gelmiş olsa ne vechile ve bu haç guruşa bâliğ olur deyü sü‘âl olundukda ve öküzler dahî demirbaş olmağla rabt ve meşrût kılınacak deyü cevap virilmiş olmağla timurbaş olmasına ahâli-i karyenin rufekâları olup icâr diye maktû‘ olunduğu sûretde iki yüz ve iki yüz elli guruş kadar seneviyesi bâliğ olur deyü cevâb virmişler ise de eytâm-ı merkûmlara beher seneviyesi nihâyet üçyüz guruş icârına Antalya a‘yânı Mehmed Ağa ve Hâce Bavloz rafi‘â olunarak icâre-i ma‘lûm ile kabûl itmeleriyle işbu ikiyüz kırk dokuz senesi Mart i‘tibâriyle iktizâ iden maktû‘unun icar temessükü Ağâyı mûmâ ileyh ile mersûm hâcenin yedlerine irsâliyle i‘tâsına deyn-i maktû‘ olan üçyüz guruş eytâmlar tarafına irsâline müte‘ahhid olduklarını ber minvâl-i muharrer mukırrîn kimesneler ile huzûr-u şer‘da bu vechle râbita verildiği mâ hüve’l-vâki‘ ketb ve imzâ ve mûmâ ileyh Ağa ve Bavloz taraflarına i‘tâ olundu. Fî 17 S sene 1250.

Numara:85**Zanâiroğlu Hâce İstirâdi’nin yedine virilen Nuri Ağa ile murafaası hücceti**

Mersûm ve mefkûde Carkâyil Ali Paşa Hazretlerinin ğulâmlarından olup beş altı seneden beru sâhip Karahisârda tevettun-u birr le sâkin olan Nuri Ağa nâm kimesne Medîne-i Antalya re‘âyâlarından Zanâiroğlu Hâce İstirâdi hakkında ve hâlen sancağımız mutasarrıfı ‘atûfetlü el-hâc Osman Paşa Hazretlerine iştikâ ve iştikâsına binâ’en terâfü‘u’-şer‘ ve ihkâk-ı hak olunması için mübâşiri vusâtatıyla huzûr-u şer‘i şerîfe lede’l-vürûd müdda‘i-yi merkûmla müdde‘â aleyh evvelâ Hâce İstirâdi ile terâfü‘larında müdda‘i-yi merkûme cevâbında şöyle takrîr-i kelâm ider ki :

Otuz dört senesinde Medîne-i Antalya a‘yânı olan merhûm Osman Ağa’nın konağının İstirâdinin pederi Kiryâko nâm zimmîye dörtyüz elli Mahmûdiye altun bi’l-emânet

teslîm ve bir de mesfûrdan ahzine müş'ir yedime tahvîl i'tâ eylediğinden bu âna kadar diyâr-ı âharda olduğundan matlûb idemeyüb şimdi matlûb iderin deyü ba'de'd-da'vâ ve mesâlik mersûmdan kebîr oğlu Hâce İstirâdî nâm zimmî ye gıbbe's-sü'âl cevâbında :

Benim babam Zanâiroğlu dimekle meşhûr re'âyâdan ve babamın temhirlü kendü yazusu ve yâhûd İslâm yazusuyla bir senedi vâr ise senedin ibrâz ile ve babam hâlik olalı on bir seneden mütecâviz on beş senedir etrâfda gûşt-ü güzâr idersin didikde olan memhûr tahvîlin sahtedir bu âna kadar mesmû'umuz olmayup vebâlimiz deyü 'akîbe'l-inkâr ve müdda'i-yi merkûmun iddi'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda on beş gün mühr-ü şer'î virilecek olduğundan ve yedinde olan cümle memhûr tahvîline i'tibâr olunmayup ve şâhiden dahî 'âciz olmağla tekrâren ısrâren sü'âl olundukda bir yemin eyledi bir dahî gavgam ve nizâm yokdur didikde mesfûr Hâce İstirâdiye yemin teklîf olundukda yeminden nükûl itmeyüp halfen billahi te'âlâ idicek şer'an bir mesne îcâb eylemediği ve müdda'i-yi merkûmun

V/19b

da'vâsı tezvîr olduğu zâhir olduğuna binâ'en müdda'i-yi merkûmun münâza'ası men' ve def' olundığı mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve Hâce İstirâdi tarafına i'tâ olundu tahrîran fî evâil-i zi'l-hicce'ti's-şerîf sene seb'a ve erba'în ve mieteyn ve elf.

E'l-emru kemâ zükire minhü

Nemekahû'l-fakîru ileyhi ta'âlâ es-seyyid Süleyman el-mevla'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

Numara:86

Mir livâ isti'mâline sudur eden emri şerif

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zu'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke Sancağı muhassılı sancağında vâki' kazâların kâdıları ve nâibleri zîde fazlühüm ve meffâhiru'l-emâsili ve'l-akrân Antalya iskelesinde kabz-ı zahîreye me'mur Mehmed Emin voyvegân ve zâbitân ve vücûh-ü memleket ve sâir iş erleri zîde kadruhüm tevfi-k-i refiki hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki Antalya iskelesinde merbût kazâlardan iki yüz kırk dokuz senesine mahsûben mübâyâ'a ve tahsîli müretteb ve fermânım olan ma'lûmü'l-kıyye mîrî hintadan ma'a ondalık livâ-i mezbûrda vâki' kazâların hissalarına isâbet iden yedi bin yedi yüz on bir kıyye hintanın temâmen edâsına ahâli müteahhid olduklarını bu def'a bâ i'lâm inhâ olunmuş olmakdan nâşî ahâli-i merkûme ta'ahhüdleri hazîne-i 'âmiremde mahfûz kol kalemi defterlerinde kaydın

bâlâsına şerh verilerek isti'mâli hâvî emr-i şerîfim ısdârı hususuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüp ol vecihle ta'ahhüdleri kaydı mahalline şerh virilmiş olmağla te'kîd ve isti'câli hâvî işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdâr ve ırsâl olunmuşdu. Emrim vusûlünde siz ki paşa ve kuzât ve nüvvâb ve voyvodagân ve zâbitân ve vücûh-u memleket ve sâ'ir mumâ ileyhimsiz irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lumlarınız oldukda fermânım olduğu ve mukaddem ve bu def'a sâdır olan emr-i şerîfim müceblerince livâ-i mezbûrun vâki' kazâların sene-i merkûme mahsûben maa ondalık hissa-i mübayaası olan yedi bin yedi yüz on bir kıyye hintanın ber müceb-i ta'ahhüd bir kıyyesi giruye kalmayarak inzımâm-i ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'la ve cümle ma'rifeti ve ittifâkıyla bir an akdem ve bir saat mukaddem yerlü yerinden mübâya'a ve evvel be'evvel iskele-i mezkûre nakl ve tenzîl vâ me'mûr-u mûmâ ileyhe teslîmen şer'an ve 'âcilen der-sa'âdetime ırsâl ve teslîm ve teşyî' husûsuna bi'l-ittifâk bezl ve sa'y-ü makderet ve mezîd-i sa'y-ü gayret ve hılâfî ta'ahhüd ve muğâyir-i emrim hareketi tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eyleyesiz ve siz ki kabz-ı zahîre ye me'mûr-u mûmâ ileyh'sin sen dahî mucceb-i emr-i şerîfimle amel ve harekete mübâderet eylemeniz bâbında fermân-i âl-i şânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki: Hükm-ü şerîfim vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfi celilü's-şânımın mazmûn-i münîf üzre âmil olasız. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız.

Numara: 87

Bâ'is-i tastîr-i hurûf oldur ki

Bi'n-nezâre kâimmakâm mütevellîsi olduğım esbak Cidde vâlisi merhûm ve mağfûr leh cennet mekân Ebû Bekir Paşa hazretlerinin Medîne-i Antalyanın hâric ve dâhil-i sûrunda olan câmi'i şerîf ve mekteb-i münîf vakf müsakkafâtından medîne-i mezbûrede kâin dekâkîn ve bağçe ve hân misillü müsakkafâtı şimdiye gelince şurûtuyla kimesneye der'uhde ve îcâr olunmayarak ta'mîrlerine lâyıkiyla i'tinâ olunmadığından mahmiline göre îcâra mü'eccele ve mu'accele olunarak şurûtuyla gedikleri tâliblerine der'uhde ve îcârı vakf-ı şerîf mütevellîsi olan hâlen der-aliyye de emti'a gümrük emîni necâbetlü Salih Beğ hazretlerinden istîzân olunarak gerek mu'accele ve mü'eccele recâ üzre fûrûhtunu irâdeleri buyurulmakdan nâşî medîne-i mezbûrda kal'a derûnunda eski mahkeme demekle ma'rûf bir bab üçyüz kırk hâne turâb harâb müştemil olduğundan kimesne tarafından icârı ile tutulmadıklarından vakf-ı mezbûr gadr-i küllî olunacağı müstebân olmağla hâne-i mezbûrun bir taraf Ahmed Ağa hânesi ve bir taraf Kudsi Hasan hânesi ve tarafeyni tarîk-i âm ve bir taraf mekteb işbu hudûd ile mahdûd olan arsa ve hâne beşyüz guruş mu'accele ve senevî beş guruş mü'eccele ile tâlibi

olan îcâr ve ol dahî istîcârı kabûl itmesiyle mu‘accele-i mezbûr evkâf mütevellî tarafından teslim ve umûr-u vakf-ı şerife sarf ile istihlâk olunarak benim ve vakfı şerifin zimmetlerimizi îbrâ ve iskât itmekle hâne ve arsa-i mezbûru havî müceddeden işbu temessük tahrîr ve imlâ ve bi’n-nezâre vekîl kâimmakâm ve mütevellî olduğum hasebiyle temhîr ve i’tâ olundu.

Gerekdir ki merkûm hane-i mezbûre gerek i’tibâriyle mutasarrıf olup senevî takdîr kılınan beş gurus îcâra mü’âcelesi vakt-ü zamâniye vakf-ı şerifin mütevellisi tarafından irsâl ve teslîm eyleyüp ve âhara ferâğ murâd iderse taraf-ı vakf-ı şerif kâimmakâmından izin ve nemek almadıkça tasarrufuna ruhsat virilmemek ve fevt ve hâlik olanların gedikleri olan zükûr ve ünâsına intikâl ve bilâ veled fevt olanların gedikleri cânib-i vakfdan zabt ve değer bahâsıyla tâlibine fûruht olunmak şurût-u vakf olmağın şurût-u vakfa ri‘âyet olundukca hâne-i mezbûr derûnunda ebniye ve gerek ta’mîr ve termîm ve müceddeden ibnâsı kendü mâlından teberru‘an li’l-vakf harc ve sarf eylemedikce zabt ve tasarrufuna taraf-ı âhardan kimesne mâni‘ ve müdâhil olmamalıdırlar. Fî 5 (boş) sene 1248.

el-ma‘lûm el-Hâc İbrâhim kâimmakam mütevellî-i evkâf bi medîneti Antalya

Ber vech- bâlâ derûn-u temekkûn zikr olunan hâne ve haremine ma‘l umû’l-hudûd nâm kimesneye mütevelliliği olmak hasebiyle ber vech-i bâlâ kimesne yedine i’tâ eylediği tezkere-i mezkûresinin dahi mülk-ü lâhık olunarak imzâ-ü tahrîr olunması matlûbumdur deyu ilmâh ve iltimâs itmekle sa‘âdetlü Hacı İbrâhim Ağa’nın takrîri mâ hüve’l-vâki‘ ketb-ü imzâ ve yedine i’tâ olundu.

Nemekahû’l-fakîru ileyhi ta‘âlâ es-seyyid Süleyman el-mevla’l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

V/20a

Numara: 88

Ecnâs-ı altun mübâya‘asınan bahisle vürûd iden fermân kaydı

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebîrû’l-küberâi’l-fihâm zevi’l-kadr ve’l-ihtirâm sâhibü’l-izz ve’l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti’l-meliki’l-a‘lâ mîrmîrân-ı kirâmdan ber vech-i muhassallık Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osmân Paşa dâme ikbâlühû ve mefâhiru’l-kuzât ve’l-hukkâm me‘âdinü’l-fezâ‘il-i ve’l-keâm Antalya nâ‘ibiyle havâlisinde olan kazâların kuzât ve nüvvâbları zîde fazluhum ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân voyvodegân ve a’yân ve vücûh-ü memleket ve bi’l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevfi‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki :

Antalya ve havâlisi kazâlarında eyâdî-i nâsda bulunan atîk ecnâs ve altun ve sâir sîm ve zer mukaddemce Anadolu ve Rumilinin uç kollarına ısdâr ve tesyâr olunan evâmir-i

şerîfemde tasrîh ve beyân kılınan fiyat ile darbhâne-i ‘âmirem için mübâya’a itmek üzere Kayseriyeli Hacı A’kâb nâm zimmî me’mûr kılınmış olduğundan bahisle mahâl-i merkûme ahâlîsi yedlerinde bulunan o makûle ecnâs-ı meskûkât me’mûr-u mersûm ma’rifetiyle mübâya’a olunmak üzere nizâmı derciyle me’mûriyetini hâvî emr-i şerîfim sudûru hâlen darbhâne-i ‘âmirem nâzırı iftîhârü’l-ekâbir ve’l-ekârim Ali Rızâ zîde uluvvühü tarafından ifâde ve inhâ olunup taşra mahallerde bulunan bu misillü meskûkâta fi’ât-ı meşruh ile cânib-i darbhâne-i ‘âmiremden ta’yîn olunmuş ve olunacak mübâya’acılara virilüb âhara virilmemek ve işbu vaz‘ ve takdîr olunan fiyat maddesinin nihâyet müddeti üç mâh olup müddet-i mezbûre inkızâsından tenzîl olunacağından heman elde olanlar zikr olunan evâmir-i şerîfem tarihinden üç mâh kadar bu fi’â t ile mübaya’acılara virilmek ve virilmeyüb muğâyir-i rızâyı şâhânem iktidâ ve i’tâsına cesâret iden olur ise ol mahallin vâli ve mütesellim voyvodaları ma’rifetiyle ahz-ü habs ve isim ve şöhretleriyle keyfîyyeti der-sa’âdetime bâ i’lâm ve tahrîrât inhâ olunarak sünûh idecek irâde-i aliyyeden tatbîkan tarih-i lâîkaları icra ve zikr olunan mübaya’acılar dahi tema‘ ve irtikâb-ı meyl ile mübâya’a eyledikleri ecnâs altun ve sâ’ir zer ve sîm doğruca darbhâne-i ‘âmireme götürmeyerek ecnebîye virmek zu’m-i fâsidesiyle indlerinde hatm ve ihfâ eyledikleri ihsâs olunduğu halde bu makûle mürtekb-i hıyânet olan mübâya’acıların dahi isâ’et-i vâkî’aları ber vech-i hafî darbhâne-i ‘âmireme iş’âr ve inbâ olunarak bunlar dahî darbhâne-i ‘âmirem ma’rifetiyle te’dîbât kılınmak hususları muktezâ-yı emr-i fermân-ı pâdişâhânem ile karar gîr olan nizâmî muktezâsından olmakdan nâşî siz ki mîrmîrân ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz vech-i meşrûh üzere amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve husûsen işbu emr-i celiyyü’l-kadrim isdâr ve tesyâr olunmuşdur.

İmdi zikr olunan mahaller ahâlîsi yedlerinde bulunan o misillü ecnâsın fi’ât-ı muharrere ile mûr-i mersûm ma’rifetiyle darbhâne-i ‘âmirem için mübâya’asıyla nizâm-ı mezkûrun infaz ve icrâsına bi’l-ittifâk ihtimâm ve dikkat olunması irâde-i kâtî’atı mülûkânem muktezâsından idüğü ve bu babda iğmâz ve rehâvet ve zühûl ve gafletle muğâyir-i emr-i fermân-ı pâdişâhânem (silik) vukû’a gelmek ihtimâli olur ise cesâret iden ve ruhsan virenler haklarında bâlâda mezkûr va’idân-ı şâhânem icrâ kılınmak mukarrer olduğu ma’lûmunuz oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareketle ittikâyi emr-i şerîfime mezîd-i sa’y-ü gayret ve muğâyiri ve münâfi tecvîzâtıdan be-ğâyet ittikâ ve mübâ’adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur.

Buyurdum ki Vusûl buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere şeref yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-i itâ’atmakrûnıyla amel ve hareket

eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd idesiz. tahrîran fî evâhir-i şehir-i Saferi'l-hayr sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Numara:89

Antalya kal'asının mühimmâtını teftîş için sudûr ile vürûd iden fermân-ı âlişân kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zevi'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke muhassılı Osman Paşa zâde ikbâlühü ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Antalya nâibi Mevlânâ zîde 'ilmühü tevfi'i refi'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Antalya kal'asında mevcûd olan top ve mühimmâtın ber müceb-i irâde-i seniyyem bu kal'a da usûl-i bâlâ bırakılub virâne ve mühimmât-ı mevcûde-i sâ'iresinin bir kıt'a mûmzâ defteri takdîm ve isrâ kılınmış olduğu sen ki paşâyı mûmâ ileyh siz mürâfi'lerden bâ tahrirât bu def'a der-sa'âdetime tahrîr olunmuş olmakdan nâşî kuyûd-i lâzimesi ba'de'l-ihrâc iktizâsı ricâl-i devlet-i aliyyelerine tophane-i 'âmire nâzırı iftihârû'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc (silik) dâme mecdühûden lede'l-isti'lâm defter ve defter-i mezkûrdada muharrer mühimmât kayd-ı vech bi't-tatbîk toplardan bulunmuş olup ancak kal'a-i mezbûrun mevcûdu olan topcu toplarından iki kıt'ası Mısır cânibine nakl olunmuş ber müceb bu def'a baş muhasebeye kayd idilmesine sâbikan evâsıt-ı rebî'u'l-âhîrinde tophâne-i 'âmire rûznâmçesine 'ilm-ü haberi virilmiş ve el'an olarak (silik) sarılı toplardan bir kıt'a noksân zuhûr itmiş ve top mermâtından defter-i mezkûrda yuvarlakdan mâ 'adâ bir şey gösterilmemiş olduğundan mukaddem bunlardan mühimmât sehven selbi defter (silik) olunmamışmıdır ve yâhûd el-hakîka kal'a-i mezkûre tophâne mühimmâtından hulûl câiz olmadığı takdirde lüzumu olan mühimmâtın kal'a-i mezkûre yüzbaşısı ve erbâb-ı vukûf ma'rifetiyle ber vech-i tetkîk bir kıt'a defteri terkîm ve takdîm olunması bâbında isti'lâmı ra'yi emri şerîfim emrinden ve defter-i mezkûr (silik) kaydile tophâne-i 'âmirem rûznâmçesine ilm-ü haberi i'tâsı husûsunda (silik) sarf ve âmili kudret eyleyesiz sen ki nâib-i mûmâ ileyh sin sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket eylemek bâbında fermânı âlişânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki: Hükm-ü şerîfim vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfi celîlü's-şânımın

V/20b

mazmûn-i münîfi üzre âmil olasız. Şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Fî 5 R sene 1250.

Numara:90**Bâdi-i sûreti kassâm oldur ki :**

An asıl medîne-i Burdurlu olup bu def'a hacc-ı şerifden Antalyaya vürû ve a'yân Mehmed Ağa hanında bir müddet keyfsiz olarak bi-emrillahi ta'âlâ eccl-i mev'ûdiyle vefât iden nâzır Abdullah Paşanın oğlu Süleyman nâm müteveffânın vâsiyyi muhtârı ve beytü'l-mâl ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'la emvâli bey'i men yezîd olarak sük-u sultânda fûrûht olunan eşyâsı defteridir ki ber vech-i âti zikr olunur. Fî 9 R sene 1250.

antari 1 adet 8 gurus	şal 1 adet 10 gurus	gömlek 2 adet dizlik 2 adet, antari 1 adet, 9 gurus	yelek antari 1 adet 3 gurus	şalvar 1 adet 15,5 gurus	çuha 1 adet Bohça 1 adet 6 gurus
heybe 1 adet Kaşık 1 adet 13 gurus	kilim 1 adet 8 gurus	(silik) 3 gurus	çubuk 1 adet 16 gurus	benli taş 4 gurus	enfiye kutusu 5 gurus
yüzük ve penzehir 27 gurus	nukûd 17 gurus				

Cem'an : 144

31

113 sahhu'l-bâki

Cânib-i beytü'l-mâl ve cânibi
mahkemeye resmi âdî

Katibiye Muhzırıye Huddâmiye

14

6

5

6 = 31

(silik)

Nemekahû'l-fakîru ileyhi ta'âlâ Müderris zâde es-seyyid 'Îsâ el-mevla'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

Numara: 91**Bâdi-i sûreti kassâm oldur ki :**

An asıl Yavlı kazâsından olup hacc-ı şerifden avdet ile Antalyada A'yân Mehmed Ağa hanında bi-emrillahi ta'âlâ vefât iden el-Hâc Mehmed ve Ebû Hüseyin nâm müteveffânın zâhirde vâris-i ma'ruf ve ma'rufesi olmadığından terekesi ma'rifet-i şer' ve vâsiyyi muhtârı olup vesâyeti yine kazâ-i mezkûrdan el-Hâc Süleyman ibni İsmâil ve el-Hâc Süleyman İbni Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan el-Hâc Mehmed Efendi İbni Musâ ma'rifetiyle tahrîr ve terkîm olup (silik) takdîriyle takdîm olunan eşyâ ve nukûdun mukarrarât defteridir ki ber vech-i âti zikr ve beyân olunur.

müsta'mel şal 2 adet 60 guruş	müsta'mel 'abânî 1 adet 30 guruş	cedîd abânî 1 adet 70 guruş	nebâtî 1 adet 20 guruş	Şam kutnu 1 adet 80 guruş	hammâmiye 1 adet 20 guruş	hümâyun topu 1 adet 60 guruş
iplik ilacı 4 adet 50 guruş	kahve 1 adet 14 guruş	harc heybesi 25 guruş	sarık ve kûlah 12 guruş	maşrapa 8 adet 30 guruş	sakal tarağı 27 adet 12 guruş	İtir nâk' ve misk kutusu 30 guruş
nohud ağacı ve tesbih 15 guruş	müsta'mel boğan (?) ve çuğal 3 guruş	yağmurluk 1 adet 5 guruş	Mahmûdiye rubu' 2 adet 50 guruş	Hayriye altın 6 adet 121,5 guruş	Mısır nısfıyesi 1 adet 10 guruş	müsta'mel kuşak ve kemer 30 guruş
bodur ve bohça 18 guruş	hurdavât 18 guruş	çuha antârî 1 adet kutnu antârî 1 adet 30 guruş				

Cem'an 852,50

Minhâ el'-ihracât :

110 guruş Müteveffânın techîz-ü tekfînine

42,50 “ Resm-i âdi beytü'l-mâl

42,50 “ Resm-i Mahkeme

34 “ Kâtibiye ve huddâmiye tarafeyne

229 Cem'an yekûn

626,50 Sahhu'l-bâkî

Ma'rifet-i şer'la işbu altı yüz yigirmi altı buçuk müteveffânın bâlâda mezkûr vasiyyi muhtârına teslim olunup cânib-i beytü'l-mâla teslim kılmaklığı kayıdır.

(silik)

Nemekahû'l-fakîru ileyhi ta'âlâ Müderris zâde es-seyyid 'Îsâ el-mevla'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufire lehû

Numara:92

Bâdi-i sûreti kassâm oldur ki :

An asıl Demirci Kazasından olup ihtirâmen Antalya limanı civârında ve deryâ üzre bi'emrillahi ta'âlâ vefât eden Hacı Halîl nâm müteveffânın verasetine dâir kimesnesi olmadığında yine Demirci ahalisinden Bali Paşa oğlu Hacı Osmanın oğlu Hacı Mehmed ve diğer Kemalye karyeli Dede Veli oğlu Hacı Halil nâmânın şehâdetleriyle vasisi bulunan Çiftlik karyeli Derviş oğlu Hacı Halîl yedinde bulunan müteveffânın emvâl-i eşyâsı ve nükûd mevcûdu muhammen-i tahmînî ile aynen râyic-i vakt üzre bahaları tekarrur olunup tarafeyne resmi hâvîsi ihrâc olundukdan sonra vâsi-yi merkûm yedine teslim olunan bu kadar guruşdan emvâl ve altunun defteridir ki ber vech-i âti zikr olunur. Fî 13 Râ sene 1250.

nebâti 3 54 guruş	seker 18 guruş	sarık 1 adet 19 guruş	evsat nebât 10 75 guruş	abânî 2 adet 225 guruş	tarabulusl adet 120 guruş	bohça 4 adet 40 guruş
hammamiye 5 adet 60 guruş	üstlük 1 adet 16	gök dizlik 3 guruş	kutnu kısa entari 15 guruş	iplik kısa antârî 2 guruş	müstamel aba 15 guruş	enfiye 1 12 guruş
tesbih deste 4 adet 12 guruş	pelesenk yağı 5 guruş	misk kutu 2 adet 7 guruş	çuval şeker 2 17,5 guruş	Amelikan bezi 20 guruş	zembemiye 7,5 guruş	parça çanak 1 adet 1 guruş

V/21a

dizlik 1 adet 15 guruş	aba 1 adet, şal 1 adet, kuşak 1 adet, kemer 1 adet, (silik), 1 adet gömlek vesâ'ir eşya ile yirmi bir parça sefinede furuht ve (silik). 83 guruş		
Rebi'a 1 adet 8 guruş	Sicilli riyaî 2 adet 40 guruş	Hayriye altunu 82 adet 1662 guruş	

Cem'an 2525

Minhal-İhracat

Cânibi beytü'lmâl ve mahkeme resm-i adi 252,5 guruş

Kâtibiye Huddâmiye muhızıriye 40 guruş/

Hademe-i beytülmal ,malı müteveffa için gümrük ... 38 guruş/

Müteveffanın Cenâzesine vesâ'ir masarîfine ve eşhas-ü merkûmun sarf eylediği 60 guruş

Sahhü'l bakî : 1115

İşbu yalnız bin yüz on beş guruş marifet-i şer'ile müteveffânın vasîsi Derviş oğlu Hâcî Halil yedine tamâmen te'diye ve teslim olunub varisleri tarafına gönderildi

Harrere hâze'd-Defter (silik)

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:93

Bâdi-i sûret-i Defter-i Kassam oldur ki :

Fî 23 R sene 1250

'An-asıl Medîne-i Bursadan olub hacc-ı şerifden avdet ile esnâ-i Râh'de bi-emrillahi te'âla vefât iden Berber Hacı Ahmed ibni Abdullahın vasîsi bulunan Bursalı Hâcî Ali ibn-i

Hâcî İsmâ'il nâm yedinde bulunan müteveffâ-yı merkûmun emvâli ve eşyâsı Antalya'da vâsisi merkûm ve ma'rifet-i beytûlmal ve ma'rifeti'ş-şer' sûk-i sultânîde bey'ü men-yezîd oldu hasıl olan akcenin defteridirki ber vech-i âti zikir olunur. Fî 23 R sene 1250.

berber takımı 72 10 para	müstamel sarık ve tuzluk 17 guruş	hac takımı ve (silik) 8,25 para	müstamel sarık ve fener 5 , 25 para	harc heybesi 11 guruş	müstamel şal 2 adet 21 para	hırdavat 4 ,16 para
müstamel harc heybesi 7,5 para	filcan 15 aded 13 guruş	od ağacı ve tarak 8 guruş	ibrik 1 adet 15.5 guruş	tesbih 1 adet 4 guruş	(silik) kutu 1 adet 6 guruş	(silik) sepedi 1 adet 5 guruş
incü (silik) 8 guruş	hırdavat 6.5 guruş (?)	enam ve cerrah kitabı 14 guruş	(silik) tahminen 3 guruş			

Cem'an 246 guruş

Minhal-İhrac

vasî yediyle müteveffanın techizü tekfini 75,5 guruş

rüsmü beytûlmal ve rüsmü mahalle 24,5 guruş

katibiye ve ihzariye 10 guruş

tarafeyni huddamiye 10 guruş

dellaliye 6 guruş

Sahhü'l-bakî:120 guruş

İş bu yüz yirmi guruş müteveffanın bâlâda mezkûr vasîsi el-Hâc'Ali yedine ma'rifet-i şer' ile teslimen vârislerine irsâl olunan

Harrere hâze'd-Defter (silik)

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:94

İşbu fermân kâzî ve nüvvâbın harcı imzası bahsiyle sudur vürud eden emrin kaydı

Düstûr-ü mükerrerem müşîr-i müfehham nizâmü'l-â'lem müdebbir-umûrî'l-cumhur bi'l-fikri's-sâkib mütemmim-ü mühamü'l-enam bi'r-re'yi's-saib mümehhid-ü bünyanü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-ü erkani's-sea'deti ve'l-iclâl el-mahfûf-ü bi-sınûfî a'vâtîfî'l-meliki'l-a'lâa Anadolunun orta kolu yemin ve yesâri ile nihâyetine varınca vâkî vüzerâ-i ı'zâm edâmellâhü teâ'lî iclâalehüm ve a'zamü'l-ümerâi'l-kirâm efâhirü'l-küberâ'i'l-füham ülü'l-

kadr-i ve'l-itrâm eshâbü'l-izzi ve'l-ihtişâm e'l-mühtassûne bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mirmirân-ı kirâm dâme ikbâlühüm ve akzâ kuzâtü'l-müslimîn evlî vülâtü'l-müvahhîdin meâ'deni'l-fezâ'il-i ve'l-yakîn râfi'û-ilâmü's-se'râtı ve'd-din vâris-ü ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn e'l-mühtassû bi-mezîd-inâyeti'l-meliki'l-mü'în mevâl-i fuhâmzîdet fezâ'ilühüm ve mefâhirü'l-kuzâtı ve'l-hükkâm meâ'deni'l-fezâil-i ve'l-kelâm kuzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsili ve'l-akrân mütesellimin ve voyvodagan ve a'yân ve vücûh-ü memleket ve bilcümle iş erleri zîde kadrühüm tevki-ü' refi-ü'hümâyun vâsıl olucak ma'lûm olaki memâlik-i mahrûsetü'l-memâlik-i şahanemde vukubulan masârifat-ı mu'tâdenin rûzi kasım ve rûz-i hızıra yahud şühûri a'rabiyyeden biri i'tibâriyle seneden iki veya bir def'a defter tevzi'i ma'rifet-i şer'i şerif ve vülât ve mütesellimin ve voyvodave mîr-i mîrân marifetleri ile bi't-tanzim hâkimü's-şer' bulunanlar tahrir ve imza ve ber-mutad guruşa bir paradan harc-ı imzalarını ahz ve istifâ eylemeleri usûlünde isede rûzi kasım ve rûzi hızır tevzi'nden naib-i beldeden hasbe'l-iktizâ' azl ve tebdîlinde zamân tevzi' yerine ta'yîn olunan nâibin vaktine tesadüf birle defterini hâtim ve imza eyledikde her ne kadar selefi vakti beyanında olan masârif-i

V/21b

memleketin defteri isede kendüsü hatm ve imza eylediğini serzeste ile harc-i mu'tâdını tamâmen istiska daiyesine düşerek ve selefi dahî masârif-i mezkûrenin müddet-i niyâbetinde vuku' u cihetiyle harc-ı mezkûru iddia eyledikde halef ve selef beyninde münâza'ayı müeddi bir keyfiyyet olub filhakika vakt-i tevzîde bir iki veyahud ekal kalarak nâib-i beldenin vefâtı vuku'unda harc-ı defteri yerine gelecek nâ'ib bi't-tamâm ahz eyledikde selefi yahud dayin mutazarrar olacağı ve imtihandan ve bi-tevfikihi teala asrı bahirünnüsr-i mülûkânemde her bir ümûrun müdde'atdan ve tasdir-i istihaline irca'la sâye-i merahim-i vaye-i tacdârânemde cümlelerin istikmal-i ifade ve asâyışleri idâre-i mekarim-i ifade-i şehiri yaranem muktazasından olduğuna mebni ol misillü nüvvâb beyninde niza'ı müstelzim olan işbu harc defteri maddesinin dahi halef ve selefîn vâreste-i hazer olacakları vecihle bir sûret-i haseneye rabt ve tevsiki husûsu bilfiil şeyhülislâm ve müftiyyü'l-enam olan mekkizâde a'lemü'l-ulemai'l-mütebahhiri'n efdalü'l-fudelai'l-müteverri'în Mevlâna Mustafa Asım edamellahü teala fezâ'ile mühabere ve teemmül olundukda harc defteri maddesinin yevmü'l-kıst hesabı i'tibar olunub misillü bir teemmül rûzi kasım ve zir-i niyâbetde iken rûz-i hızır tevzi'inden mükaddem 'azli iktiza eyledikde tahrir olunacak rûzi- hızır defterinin harcı kaç guruşa bâli' olursa rûz-i kasım ile rûz-i hızır beyninde güzar iden şühûdün taksim birle şühûd-ü mezkûrenin her kaçı selefîn vaktinde geçmiş ise harc-ı defterden ol mikdarı nâ'ib-i sâbika ve

hisâb-ı mezkûr üzere halefin müddetine isâbet eden meblağ dahi nâib-i mûrahika verilmesi sureti bi't-tensib iki yüz kırk dokuz senesi rûz-i kasımından bed' ile fima bad işbu harc defteri husûsu hatm ve imzaya olmayub yevmü'l-kıst hesâbı muteber olarak kaydüt tevzi-i ma'zûl olan nâ'ib ile halefi beyinde müddetlerine göre iktisam olunmağa karar verilmiş ve olvecihle icrâsıyla bundan başka ba'zı kazâlarda nâ'ib bulunanların hılâf-ı emir ve rıza şahâlî ve fukaraya bivechin teaddi misillü halata ictira eyledtikleri istima' olunmak hasebiyle bu husûs dahi dikkat ve ihtimam ile bundan böyle tayin olunacak nâ'ibler na-ehil gûruhundan olmayub muttası ve müteşerri' olarak o makûle nakdiyyatı vukua gelmesi saiha-i peyda-yı sudur olarak Anadolunun diğer kollarına Rumelinin üç koluna başka başka evamir-i şerifem tesyîr ve bundan sonra nasb ve irsal olunacak nüvvâbın muttasıf ve müteşşerri olmalarına dikkat olunması dahi bu tarafda lazım gelenlere tenbih kılınmış olmakla siz ki vüzera-i müşar ve mirmiran ve mevali ve kuzat ve nüvvâb vesâir mûmâ-ileyhimsiz vech-i meşruh üzere amel ve harekete bi'l-ittifak ihtimam ve mübâderet eylemeniz fermânım olmağın i'lânen ve ifhâmen ve tenbîhen mahza işbu emr-i celili'l-kadrim isdar ve sadrıa'zam tatarlarından Mehmed ile tesyâr olunmuş idi keyfiyyet ma'lûmünüz oldukda işbu fermân-ı celili'l-ünvanı mülûkanemi zir-i hükümet ve idârenizde kâ'in kazâlar mehâkimi sicilliyatına kayd ve sebt birle mücib ve muktazasının a'le'd-devâm infâz ve ihrâsı emrine cümleliz bi'l-ittihâl mezîd-i sa'y ve gayret ve müğâyir-i vaz' ve hâlet vuku'unu tecvizden ğâyetü'l-ğâye tevakkî' ve mübâ'adet ve bu madde için gönderilen tatarı merkûme beher kazâdan yirmi beşer otuzar guruş virilüb bir akce ziyâde i'tasından mücânebet eylemeniz bâbında fermânım isdâr olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bada vech-i meşrûh üzere şerefyaft-e sudûr olan fermân-i vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i itâ'at makrûniyle amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesin 'alâmet-i erîfe i'timat kılasız tahrîrîn fî evâsıt-ı şehri-i Muharremi'l-harâm sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Numara:95

Badi-i sureti kassam oldurki :

An -asıl Kütahya olub hacc-ı şerifden avdet ile vefât iden el-Hâc Hâfız Süleyman nâm müteveffânın terekesi ma'rifet-i şer'ile tahrir vasi olan Kütahyalı Hacı Ahmed'e teslim olunan müteveffânın emvâli defteridirki ber vech-i âti zikir olunur.

şal 3 adet 45 guruş	hamamiye 5 adet 15 guruş	yorğan yüzü 20 guruş	bohca 4 adet 20 guruş	şal 3 adet 45 guruş	melas 1 adet 190 guruş	melas kuşak 3 adet 40 guruş
------------------------	--------------------------------	-------------------------	--------------------------	------------------------	---------------------------	-----------------------------------

(silik) 2 adet 36 guruş	abani 2 adet 80 guruş	sarık 1 adet 10 guruş	sarıklık 1,5 75 guruş	amelikan top 40 guruş	al tob 2 adet 55 guruş	halat 1 adet 8 guruş
yeşil sarık 1 adet 15 guruş	müsta'mel aba gömlek 20 guruş	yağmurluk 1 adet 40 guruş	müstamel şalvar 115 guruş	gömlek dizlik 2 adet 10 guruş	müstamel entari ve göğüslük 15 guruş	kalcin ve mest 8 guruş
zemzemiye ve zebiri 10 guruş	fener 20 guruş	nısıf keten 5 guruş	tesbih 5 deste 25 guruş	kahve 1 kıyye 30 guruş	bahçe ve şeker ve hırdavat 8 guruş	tarak 16 aded 3 guruş
zemzemiye ve zebiri 8 guruş	ıtırşah 2 adet 30 guruş	inci deste 5 adet 10 guruş	misvak 20 adet 2,5 guruş	baston ve bıçak 30 guruş	sofra ve teneke ve terkül 25 guruş	müstamel tenki heğbe 6 guruş
fenar 1 adet 4 guruş	tencere ve kapak 10 guruş	aba 1 adet 8 guruş	mişma' 1 guruş	körük 1 guruş	tuzluk 1 guruş	saat 30 guruş
nakûd akce 101 guruş	aba ve kemer ve silahlık (silik) guruş 15					

Cem'an: 1287 guruş

minhal-ihracat :

beytûlmal ve mahkeme rûsmü 128,5 guruş

katibiye Muhzırıye 30 guruş

hademe-i beytûlmal 20 guruş

cenaze masarifi 82 guruş

vasi Hacı Mehmede deyni-100 guruş

Hacı Süleymana deyni 40 guruş

Sahhü'l-bakî: 866

İşbu sekiz yüz atmış altı guruş müteveffanın vasisi Hacı Ahmede teslimen varislerine irsal olundu.

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

V/22a

Numara:96

Kan diyeti için virilen hüccet kaydı

Menteşe Sancağında Düğher Kazâsı ahâlilerinden Kara Hasan oğlu Ali nâm kimesne Medîne-i Antalya mahkemesinde bâ-mübâşir ihzâr itdirdiği Kalkanlı Kazâsı ahâlilerinden işbu bâisü'l-kitâb Hacı Süleyman oğlu Abdullah nâm müvâcehesinde şöyle davâ ve takrîr-i

kelâm iderki li-ebeveyn karındaşım olub verâseti bana münhasıra olan karındaşım Mehmedi merkûm Abdullah bi-ğayri hakkın kurşun ile darb eyleyüb müteahhiren vefât eyledi lâzım gelen dem ve diyetini matlûb iderin didikde merkum Abdullahdan ğıbbe's-sü'âl cevâbında ben Düğer Kazâsına hâletem yanına vardığımda üç beş nefer uşak gice ile hâletemin menzilini basub ve haleti'î dahî mecrûh eyledikleri esnâda bana dahî kurşun endaht eylediklerinde olmahalden can havliyle firâr eyledim olneferlerin içinde müdde'î merkûmun karındaşı merkûm Mehmed katl bulunmuş merkûm Mehmedin katl ve telefne dâir yedimde bir şey zuhûr etmedi ve bir vecihlealâka ve medhalim dahî yokdur bu husûs-u mezbûru lede'l-inkâr müdde'î mezbûrden d'avâsına mutâbık beyyine taleb olunudukda ityân-ü beyyineden acziyyetini ihbâr birle bi't-taleb dde'aleyha mü merkûm Abdullaha merkûm Mehmedin katl ve telefinde bir vecihle alâka ve medhali olmadığına yemîn teklîf olundukda yemîn billâhi'l-a'liyyi'l-a'lâya tevcihle beynehümâyâ müslihûn tevassût ederek merkûm Mehmedin dem ve diyeti üzerine an inkâr beş yüz gurus mükâbelesinde sulh eylediklerinde tarafeyn sulh-u mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûru merkûm Abdullah müdde'î merkûm Aliye temâmen edâ olduğu ahz ve kabul Mehmedin dem ve diyeti davâsından merkûm Abdullah zimmetini ibrâ-i âm ve dâfi'ü'l-husâm ile ibrâ ve iskât-ı hak eylediği ba'de'l-yevm husûs-ü mezkûre dâir 'davâ sadedinde olursam mesmû'a ve iltifâta şâyi' olmamak manâsına merkûm Abdullah yedine kıbel-i mahkemesinden hüccet-i şer'iyye verilmesi matlûbumdur demesiyle fî evâhir-i şehri-i Rebî'î'l-evvel sene hamsin ve mi'eteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl :

Hacı İbrâhim Ağa

Sürmeli Hasan Efendi

ser Kâtib Elmalılı Ali Efendi

E'l-emrû kemâ zükira fih

Nemakahû'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:97

Esbak Vahîd Paşanın Çuhadârı müteveffânın eytâmları tarafına gönderilen akce

İşbu Teke Sancağı mutasarrıfı devletlü Vahîd Paşa Hazretlerinin vakt-ü zamânında baş Çuhadârı bulunan (boş) Ağa nâm müteveffânın Teke Sancağı kazâlarından Bucak Kazâsı ahâlisinden Çelebi oğlu Hüseyin Ağa nâm müteveffâda ba-temessük beş yüz doksan gurus alacağı olub bu âna kadar virilmemiş olduğundan müteveffâ Çuhadâr Ağa'nın eytamlarına isâbet idüb ve eytâmları tarafından bi'l-vekâle bir def'a vürûd eden devletlü Halîl Paşa

Hazretlerinin Berber başısı Se'âdetlü Ali Ağa'nın yedine virilen temessük mûcibince işbu bâ'is-ü hâze'l-kitâb müteveffâ Çelebi oğlunun sulbî kebîr oğlu Süleyman nâm kimesneden beş yüz nısıf gurus da'vâ ve taleb eylemiş isede merkûm Süleymana pederi müteveffanın kassam defterini ibrâz idüb emvâli borcuna vefâ itmiyerek gurus başına üç para ilave eyledi ve Hüseyin Ağa vefatında ma'rifet-i şer' ile borçlarına verildi deyü cevâbına binâ'en defter-i kassâmına nazar olunarak müslimûn-i müvassitûn vâsıtalarıyla iki yüz elli gurus tarafeyn razi kılınarak tamâmen iki yüz elli gurus ma'rifet-i şer' ile merkûm Süleymandan ahz ve sa'âdetlü berber başı Ali Ağa'ya te'diye ve teslîm ve müteveffânın eytamları tarafına gönderildiği mâ-hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve Ali Ağa yedine i'ta olundu. Tahriran fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i Rebî'îl-ahir-âhir sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl :

Cerîde Nâzırı e'l-Hâc İbrâhim

Kâtib-i cerîde Mustafa Efendi

Tellâl başı Hâcî Sâlih

E'l-emrû kemâ zükira fih nemakahû'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hilâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara: 98

Bâdi'-i sûret-i Defter-i kassam oldur ki :

An-asıl Kütahya Sancağından Şeyhlü Kazâsından olub İskenderiyede tuncu bulunan İnce Köylü Akce oğlu Ömerin oğlu Mehmed bahren İskenderiyeden gelirken bi-emrillahi esnâ-yı râhda vefât idüb yanında bir kimesne olmadığından râkib olduğu seffine re'isi Arab el-Hâc Süleyman yedinde mahfûz bulunan müteveffânın eşya ve nükûd ve beytûlmal ma'rifet ve ma'rifet-i şer' tahrîr ve vâsi-i mensûb kılınan Revazlı el-Hâc Hüseyin Efendiye teslimen vârisleri tarafına gönderilen metrûkât-ı müteveffâdırki beyan olunur. Fî 5 R sene 1250.

Nükud akce 290

gömlek ve beyaz şal ve don ve yelek ve fes ve Irâkiye ve zenbil cümlesi : 36 gurus

Yekûn :326

minha'l-ihrâc :

resm-i beytü'l-mâl ve Mahkeme 32,5 gurus

hizmet-i mahkeme 15 gurus

hizmet-ü beytü'l-mâl 7 gurus

reis-ü merkûme virilen hüccet-i şeriyye ve masârif-i sâ'ire 38 gurus

Sahhü'l-bakî: 231

İşbu iki yüz otuz bir guruş müteveffânın vâsi-yi mensûbesi bulunan Revazlı el-Hâc Hüseyin Efendiye teslîmen varislerine irsâl olundu.

Harrere hâze'd-defter (silik)

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

V/22b

Numara:99

Hamalbaşı Ahmed Araba virilen hüccet-i şer'îye

Bâ'is-ü vesîka oldurki Antalya Mahallâtından Kirişçiler Mahallesi sâkinelerinden iken bi-emrillâhi te'âlâ fevt olan Ümmüssaid bint-i Abdünnebi nâm müteveffîye tâife-i fukarâdan olub bir nesneye mâlik olmadığından techîz-ü tekfini âhar yedinden masraf olunarak düyûn olunduğunu ve mahalle-i mezkûrede vâkı' bir taraftan Süleyman mülkü ve bir taraftan Arab Ahmed mülkü ve bir taraftan Deli Salih mülkü ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bab menzilin içinde tahtânî dam evleri müteveffîye-i mezbûrenin menzilini işbu tâlibi olan Hammal başı Ahmed ibn-i Mehmede değer bahası üzere kibel-i şer'î şerîfden yüz guruşa bey' ve teslîm ve temlîk ve merkûm dahî ahz ve kabûl ve tesellüm ve temellük eylediğinden sonra semen-i ma'lûmesini cânib-i şer'a tamâmen edâ ve teslîm ve cânib-i şer'iden meblağ-ı mezkûru müteveffîyenin techîz-ü tekfini masârifine i'tâ olunarak menzil-i mahdûd-ü mezkûr merkûm hamal başı Ahmed ibn-i Mehmedin mülk-ü müşterâsı ve mutasarrıfı olduğumuzda mâ-hüve'l-vaki' ketb ve imzâ ve merkûm Ahmed yedine i'ta olundu. Fî 7 R sene 1250.

Fe'l-emrû kemâ zükira fihi

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:100

Arab el-Hâc Çallı Mehmede virilen hüccet kaydır

Medîne-i Antalya sâkinlerinden Akşehirli Helvacı Osman nâm kimesne huzûr-i lâzimü't-tevkîr'de hâzır olub işbu bâ'is-ü hâze'l-kitâbi'l-müstetâb Arab el-Hâc Mehmed müvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm iderki bundan akdem kendim taşrada iken üç aded hayvanlarımı benim iznim olmadan her birini bahalarından aşağı fûruht eylemiş sûâl olunub iktizâ eden her bir hayvanın noksanlarını alıverilmek matlûbumdur dedikte merkûm el-Hâc Mehmed cevabında vâkı'a hayvanları fûruht eyledim amma kendisi taşraya giderken

borcuna kefil olmuş idim kefâletim va‘desi tamâm oldukda alacağı olan adam bana adam verüb ben dahî hayvanları râyic-i vakt üzere sûk-u sultânîde bey‘ idüb borcuna verdim deyü cevabına binâ‘en beynehümalarında dahî enva‘ da‘vâ ve talepleri îcabıyla elli senesi Rebî‘ü’l-âhirin Gurresine gelince kadar birbirlerinden da‘vâları yegân yegân hesâb olunub birbirlerinin beyinleri islah olunarak işbu Hâcî Mehmedin iktizâ eden altıyüz elli guruş hesâbı merkûm Osman’dan ahz ve Hâcî Mehmede teslîmen birbirlerinden âmme-i davâ’dan zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledikleri ve ba‘de ezmen işbu târihe gelince kadar birbirlerinden da‘vâ eylememek üzere ikrarların ğıbbe’t-tasdîki’s-şer‘ mâ hüve’l-vâkı‘ ketb ve imza ve ba‘de’t-tescîl Hâcî Mehmed yedine i‘ta olundu. Tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘i min şehr-i Rebî‘i’l-âhir sene hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Şühûdü’l-hâl

Ramazan Arabın Mehmed

Yağcı Arab el-Hâc Ali

Şeyh Yûnus oğlu Mehmed

Fe’l-emrû kemâ zükira fihi

Harrere hâze’d-Defter (silik)

Nemakahû’l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e’l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

V/23a

Numara:101

Bâ‘di defter-i kassam oldur ki

An-asıl Hatven diyârından olub serseri vâri Medîne-i Antalya sâkin iken İğdir Hasan Mahallesinde keyfter olub bi-emrillâhi ecel-i mev‘ûd ile vefât iden Osmân ibn-i Abdullah nâm kimesnenin bir kimesnesi olmadığından müteveffânın ahvâli ma‘rifet-ü beytü’l-mal ve şer‘i şerif ma‘rifîyle sûk-i sultânî’de bey‘ü men-yezîd olunarak hâsıl olan mebâliğinin defteridirki ber-veche-i âtî zikir olunur. Fî 8 R sene 1250.

maşlah 1 adet 24 guruş	şal 1 adet 15 guruş	fes 1 adet 27 guruş	köhne entârî gömlek ve don cümlesi 12 guruş tabanca 1 adet cümlesi 11,5 guruş	Malta hırka 35 guruş	eski (silik) 1 adet 5 guruş
------------------------------	------------------------	------------------------	--	-------------------------	--------------------------------

Yekün 130 guruş

Minha’l-İhrâc :

Dellâliye 3,5 guruş
 tarafeeyni rüsm-üâd i 13 guruş
 hademe-i Mahkeme 6 guruş
 Kâtib,Muhzırıye 8 Guruş
 harcı...4 guruş
 devrü mübaşir borcu 10 guruş
 ev kirasına borcu 7 guruş
 müteveffanın techiz-ü tekfini 56 guruş
 Sahhü'l-bakî: 32,5

İşbu otuz iki buçuk guruş el-Hâc Osman Paşa tarafından gümrük emini olan cânib-ü beytûlmâle teslim olundu.

Harrere hâze'd-Defter (silik) Beytûlmâl

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:102

Âsitâneye gönderilen mübâya'a kaydı

Elli senesi mâh-ü Rebi'il-âhirin on bir günü târihiyle mübâya'acı Emin Ağa'nın Antalya İskelesinden Galatalı Sâlih Kapudanın Sefînesine hamûlen âsitâneye irsal eylediği bin kil-i İslambolî hintanın kaydıdır. Fî 11 R sene 1250.

Numara:103

nA-asıl maltız(?) tâifesinden olub İskenderiyeli Re'isin sefînesine tâife bulunan millet-i mezkûrden Bersar nâm kimesne huzûr-u şer'a gelüb ve meclis-i şer'ide (silik) merkûm delâletiyle ma'rifet-i şer' ile dîn-i bâtılından hurûc idüb dîn-i İslâmı kabûl eyleyüb kelime-i şehâdeti ikrar bi'l-lisan ve tasdîk bi'l-cinân eylediği ve İslâmla müşerref olduğu ve ismine Ahmed verildi işbu mahalle kayd olundu. Fî 19 R sene 1250.

Numara:104

Ba'is-ü defter oldurki :

Bâ-fermân-ı âli Teke Sancağında ecnâs-ü nükûd mübâyea' cihetine me'mûr Kayserili Hâce Akob ma'rifetyle elli senesi Rebî'ü'l-âhirinin yedinci gününden mâh-i mezkûr gâyetine kadar cem'olunan ecnâs-i nükûd defteridirki zikir olunur. Cemâziye'l-evvelinin beşinci

gününden defter olunacaktır. Mâh-i mezkûrun on yedi gününden defter olundu. Fî Gurre-i Câ sene 1250.

V/23b

Numara:105

Zanâirler için sudûr iden hatab fermanına virilen i‘lam

Der-devletmekîne arz-ı dâ‘i-i kemîneleridirki piyâde asker zümre-i şâhâne mülâzimlerinden Re‘îs zâde e‘l-Hâc Ahmed Ağa kulları rikâb-i (silik) mülûkâneye arzuhal idüb Antalya Kazâsına tâbi‘ Yeni İskele nâm mahalle li-ecli‘l-bey‘ nakl etdirmiş olduğum yirmi dört bin beşyüz çeki hatabımı kazâ-i mezkûr mütemekkinlerinden hatab emîni sâbıkı Zanâiroğulları Evran ve İstirâdi nâm zimmîler iki yüz kırk iki senesinde kendi hatablarına halt ile zabt ve hılaf-ı şer‘i şerîf âhara bey‘ ve fûruht idüb olvecihle gadr-i küllî eylediler mahallinde şer‘ ile görölüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hâlâ Teke Sancağı mutasarrıfı izzetlü el-Hâc Osman Paşa hazretlerine ve bu dâ‘ilerine hitâben şeref periz sudûr iden fermân-ü vâcibü‘l-ittibi‘ Ağa-yı merkûmun kulları yediyle Medîne-i Antalyaya lede‘l-vürûd ve müşârün ileyh hazretlerinin huzîrlarında akd olunan meclis-i şer‘a mersûmân Evran ve İstirâki zimmîler ikrar ve tarafeyn müvâcehelerinde emr-ü celîli‘ş-şân feth ve kırâ‘et ve mantûk-i münîfi ifhâm ve işâ‘a kılındıkda ve ta‘at-i merâsimin gibbe‘l-erâ meclis-i mezkûre‘de Ağa kullarıyla mersûman Evran ve İstirâdi bi‘l-müvâcehe terâfu‘i şer‘i olundukda mârrûzzikir yirmi dört bin beş yüz çeki hatab İskele-i mezbûreden ahz ile âhara bey‘eylediklerini lede‘l-inkâr merkum Ahmed Ağa kullarından ber-vech-i müharrer da‘vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ü beyyineden izhâr-ü acz ile ber-nehc-i şer‘i (silik) ve bi‘t-taleb e‘l-müdde‘î mersûmân Evran ve İstirâdi zimmîlerden her birerlerine yemin teklif olundukda bir vecihle ma‘lûmü‘l-mikdâr çeki hatab-ı mezkûru İskele-i merkûmeden kendüleri ahz ile âhara fûruht itdiklerine ve sebeben mine‘l-esbâb medhalleri olmadığına yemin billahil- aliyyi‘l-a‘lâya tevcihleriyle husûs-i mezkûr için ikiyüz kırk sekiz senesi evâil-i Muharreminde Anadolu Ordusu hümâyunundan sâdır olan emr-i celîli‘ş-şân bâ-mübâşir kazâ-i mezkûr mahkemesine lede‘l-vürûd o‘l-vakitde müvâcehe ve terâfu‘-i şer‘i kılındıklarında mârru‘z-zikir çeki hatabı merkûm el-Hâc Ahmed Ağa kulları mersûmândan iddi‘a ve mersûmân dahî lede‘l-inkâr ityân-ü beyyineden mehl-i şer‘i verilmiş ise deyine izhâr-ü beyyineden âciz olarak mesfûrana yemîn teklîf olunmayub husûs-i mezkûr alâ hâlihi bırakıldığı ve musevvedi olan Evran zimmî olvakit Antalya‘da olmayub cânib-i Mısır‘da bulunduğunu ve müdde‘î mûmâ-ileyhin mahalli mezkûr‘den bu mikdar çeki kat‘ itirdiği hiçbir ferdin ma‘lûmu olmadığı kazâ-i mezbûr ahâlisinden bî-garaz kimesnelerden ifâde ile müdde‘î mûmâ-ileyh bilâ beyyine mu‘arazadan

men' olunarak şer'an bir nesne lâzım gelmeyeceğini şâmil mesfûrân yedlerine i'tâ olunan hüccet ve i'lâm-i şer'iyeye mûcibince bi-vechin vâki' olan müdâhalenin men'ini hâvî i'tâ olunan emr-i 'âli ibrazı ile ref'an li't-tehârûc ve def'an li'l-husûmet beyinlerine Müslimûn-i Muslihûn tevassût iderek merkûm Ahmed Ağa kullarına da'vâ-i mezkûresinden dört bin beş yüz gurus üzerine sulh eylediklerinde mersûmân Evran ve İstirâki zimmîler dahî an-inkâr sulh-u mezkûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr dört bin beş yüz gurus Ahmed Ağa kullarına tamâmen ve kâmilten teslim merkûm dahî Ahmed Ağa kulları minvâl-i müharrer meblağ-ı mezbûru ahz ve kabz ile mârrûzzikir da'vasından mersûmân Evran ve İstiraki zimmetlerini ibrâ-i âmm ve râfi'û'l-husâm ile ibrâ ve iskât eyledikleri bi'l-iltimas paye-i serîr-i alaya arz ve i'lam olundu. Bâkiyü'l-emir hazreti men-lehü'l-emrindir. Fî'l-yevmi't-tâsi'i aşera min şehri Rebî'i'l-âhir sene hamsin ve mi'eteyn ve elf

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

Numara:106

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberai'l-fîham zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibül-izzi ve lihtişam elmühtassü bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Mîrmîranı kiramdan ber vech-i muhassillık Teke Sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlehü ve mefâhirü'l-emâcidi ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmidi ve'l-mekârim elmühtassü bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'd-dâim Dergah-ı muallam kapucu başlarından Hudâvendikar Sancağı Mütessellimi Hâfız Mehmed ve Saruhan sancağı Mütessellimi el-Hâc Eyyüb ve Karesi sancağı Mütessellimi Şerif ve Hamid Sancağı Mütessellimi Seyyid Mehmed Dame mecdühüm ve mefâhirü'l-kuzâtı ve'l-hükkâm me'âdeni'l-fezâ'ili ve'l-kelâm Teke ve hüdavendikar ve Saruhan ve Karesi ve Hamid Sancaklarında vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazlühüm ve kıdvatü'l-emâcidi ve'l-'ayân zikr-i âtî husûsa bu def'a der-sa'âdetimden mahsûs mübâşir ta'yîn kılınan dergâh-ı muallam gediklülери muhtarı zîde mecdühü ve mefâhirü'l-emâsili ve'l-akran ayân ve voyvodagân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrühüm tevkî'ü refî'ü hümâyun vâsıl olıcak ma'lûm olaki Anadolu ve Rumelinde vâki' eyâlet ve elviye de sâkin humbaracı ve lağımçı ve cebeyân ve mütekâ'idînin 'uhdelerinde olan ze'âmet ve timarlarından Asâkir-i Mansûrem hazinesine â'id nısıf hâsılât-ı miriyelerinin ikiyüz kırk dokuz senesine mahsûbla vakti tahsili hulûl itmiş ve bunlardan der-saâdetimde bulunanların sâbıkı vecihle bu taraftan ve taşradan olanların mahsûs mübâşir ta'yiniyle mahallerinde tahsili lâzım gelmiş olmakdan nâşî hâsılât-ı mezkûrenin tahsili bâbında iktizâ eden evâmir-i şerîfemin isdar ve lâzım gelen defterlerinin hâne-i âmirem yoklamasından tanzîmi zımnında

ilmühaberinin i'tâsı husûsu mütehayyizan-ı devlet-i aliyyemden hâlâ Tobhâne-i âmire ve zamîre hâne-i ma'mûrem nâzırı iftihârü'l-ekâbiri ve'l-ekârim el-Hâc İbrâhim zîde ulüvvühü tarafından mezbûr takrîri takdîmiyle inhâ kılınmış olduğundan bahisle olvecihle tanzîmi bi'l-fi'il baş Defterdârım iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir 'Ali Necib Beğ dâme ulüvvühü bâ-takrîr ifâde ve inbâ eylemiş ve zikir olunan Teke ve Hüdavendikar ve Saruhan ve Karesi ve Hamid Sancaklarında kâ'in Lağımcı ve Humbaracı ve Cebeyân ve mütekâ'idinin mutasarrıf oldukları ze'âmet ve Tîmarları nısıf husûsu miriyelerinin sene-i merkûmeye mahsûben tahsîli mâddesine senki mûmâ-ileyhsin senki memuriyetin husûsuna irâde-i aliyye te'allûk etmiş olmakla müktezât-i me'mûriyetinin üzre bu taraftan hareket ve elviye-i mezbûreye varub zahire hane-i amirenden yedine virilen defâtirde esâmisi müharrer cebeyân ve mütekâ'idîn mutasarrıf oldukları ze'âmet ve timarlarının nısıf hâsılât-ı seneviyelerini kendilerinden tamâmen ve kâmilten ahz vetahsîle mübâşeret ve taraftan kabzına müş'ir ze'âmet ve timar mutasarrıfları yedlerine mûmzâ ve memhûr makbûzu senedleri verilmek lâzım geleceğinden senedât-i mezbûre bi tarafta ma'mûlün bih ve mu'temed olmak içün zahire hane-i âmirem ve baş muhâsebe ve askeri mansûrem hazinesi taraflarına birer tatbikli mühürü bırakub tahsil olunan akcenin dahî Asâkiri Mansûrem hazînesine irsâli emrine ihtimâm ve dikkat eylemek fermânım olmağın me'mûrîni

V/24a

hâvî emr-i celilî'l-kadrim isdâr ve yedine i'tâ olunmuşdur. İmdî elviye-i mezkûrda kâ'in sâlifü'z-zikir cebeyân ve mütekâ'idîn mutasarrıf oldukları ze'âmet ve timar hâsılâtının ber nutk-ü defâtir nısıfını ashâbından ahz ve tahsîl ve Asâkir-i Mansûrem hazînesine sevk ve tevsîle mübâderet eylemek irâde-i aliyyem muktezâsından idiği ve bu babda bir güne kusûr ve rehâvet ve bu vesîle hâsılât-ı kadîmesinden ziyâde bir akce ve bir habbe ahzına cür'et ve vesâret hakkında müstelzim-i vehâmet venedâmet olacağına şübhe olmadığı ma'lûm un oldukda ber-vech-i müharrer'amelv ehareket ile icrâ-i lâzime-i me'mûriyet ve sadâkata dikkat ve hılâfından tevakkî ve mübâ'adet eyleyesin Mirmirân ve mütesellim ve Kapucubaşları ve kuzât ve nüvvâb vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz mazmûn-i emr-i şerîfim sizin dahi meczûmunuz olan zîr-i hükûmet ve idârenizde bulunan mârru'z-zikir cebeyân ve Mütekâ'idînin ber-minval-i müharrer ze'âmet ve timarlarının hâsılât-ı seneviyeleri tahsîlinin Mübâşir mûmâ-ileyhelâzım gelen mu'âvenitinin ücretiyle infâz-ı emir ve idâre-i mülûkâneme bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve müğâyir-i rızâma bir güne vaz' ve hâlet vukû'a gelmemesine i'tinâ eylemeniz bâbında ferman-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyurdumki bu babda vech-i meşruh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan fermân-ü vâcibü'l-ittiba' ve lâzimu'l-imtisâlilimin

mazmûn-i ita‘at-makrûnuyla amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şearîfe i‘timâd kılâsîz tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i Rebî‘î’l-evvel sene hamsîn ve mi’eteyni ve elf

Numara:107

Bâ‘is-ü defter-i kassâm oldur ki

İstanos nâhiyesi kurâlarından ve evkâf-ı hümâyûn çiftlikâtından Özlü karyesi sâkinlerinden bundan akdem maktûlen bi-emrillâhi te‘âlâ vefât el-Hâc İsmâ‘îl nâm müteveeânın veraseti zevce-i menkûhası Fâtıma ve Şerîfe ve sulb-i sağır oğlu ‘Ali ve saîre kızları Teslîme ve Aişe ve Atike nâmünün inhisarları ‘inde’ş-şer‘il zâhir olduğundan sonra vârisleri iltimâsıyla müteveffânın emvâli tahrîr ve beyne’l-verese taksîm olunan eşya defteridirki beyân olundu. Fî 23 R sene 1250.

menzil ve ahur 125 guruş	sandık ve sülüs hisse evde 65 guruş	sarbun ve anbar 3 göz 500 guruş	Deve 4 aded 500= 2000	Öküz 8 adet 1200 guruş	merkeb 3- 200 guruş	esb 1- 400 guruş
bağ 4 evlek 500 guruş	kanrı (kağrı)1- 100 guruş	çift takımı 4- 90 guruş	buğday harmanı 4- 1600 guruş	şair harmanı 3-600	evan nühas 30 kıyye- 15=450 guruş	yasdık minder yorgan 50 guruş
kilim 1- 30 guruş	çul 2- 30 guruş	çevğan 5- 20 guruş	mevcûd ağaç 13- 20 guruş	Kapu tahtası 32- 17 guruş	dilme tahta 44- 5 guruş	tüfenk bıçak 25 guruş
hırdavat-ı beyt 50 guruş	davar 100- 1600 guruş	oğlak 50- 275 guruş	gulam yedinde bulunan nükud akce 1000 guruş			

Cem’an : 10972

Minha: İhrac

Rûsm-ü ‘âdî 412,5

Kâtibiye 50

Huddâmiye 50

Munzirîye 20

techiz-ü tekfîn 300

mehr-i zevce-i Fâtıma 250

Sahhü’l-bakî: 9119,5

Hisse-i zevce Fâtıma 571,5

Hisse-i zevce Şerîfe 571,5

Hisse-i bint 'Âli 3198

Hisse-i bint Teslime 15C99,(silik)(?)

Hisse-i bint 'Âişe 1599(silik)

Hisse-i 1599(silik)/

Harrare hâzihi'd-defter....

Nemakahü'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

An-asıl Alaşehir tobrağında sâkin cırık aşâirinden olub hacc-ı şerifden 'avdet ile bi-emrillah vefat eden Süleymanın nükudu

116 Mecid altun

90 düyûnât ve masarifatı ihrac olundukdan sonra sahhü'l-bakî yüz doksan üç buçuk guruş yine 'aşâri mezkûrden müteveffânın Ömer zâde Hacı Süleyman yediyle vârislerine îrâd olunduğu kayd olundu

Sahhü'l-bakî:191,5

V/24b

Numara:108

Bâdi-i sûret-i Kassâm oldur ki :

Hâlâ Teke muhassılı el-Hâc Osman Paşa Hazretlerinin hizmetlerinde müstahdem 'Arabgirli Ali Ağa müşârün-ileyh emriyle li-ecli'l-mesâlih cânib-i İskenderiye gitmiş iken bi-emrillahi te'âlâ İskenderiyede fevt olmakla ma'an bulunan eşyası oltarafda vâsi bulunan Antalyalı Miret zâde el-Hâc İbrâhim ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'ile tahrîren bey' olunub bermûcib-i defter-i kassam gelen mebâliğden mâ'adâ bu tarafda olan eşyası dahi müşârün-ileyh emriyle ve dâmadı Ahmed Ağa ma'rifeti ve ma'rifeti şer'ile Sûk-i Sultânîde bey' olunub mevcûd olan Akcesinden borçları ve harcı kassam ihrac olunub mâ'adâsı dâmadına teslim olunduğu işbu mahalle kayd olundu.

Bu tarafda fûruht olunan eşya bahası 1384,5

Ber-mûcib-i Kassam-ı İskendereden gelen akce 696

2080,5

Dellaliye ve düyûnat ve harcı kassam huddâmiye ve katibiye ihrac olundu 147,5

1933

İş bu bin dokuz yüz otuz üç guruş müteveffânın damadı Ahmed Ağa müşârün ileyh emri ile ve ma'rifet-i şer'ile teslim olundu. Fî 17 Câ sene 1250.

Numara:109**Kereste için sudûr iden emr-i ‘âli kaydı Fî 19 R sene 1250**

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirû'l-küberai'l-fiham zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibül-izzî ve lihtişam elmühtassü bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Mirmiranı kiramdan ber vech-i muhassillık Teke Sancağı Mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlehü ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerr'in Teke Sancağı sahilinde kâin Antalya kazâsı nâibi zîde İlmühü ve mefâhirü'l-emâsili ve'l-akran vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrühüm tevkî'ü refî'i hümayun vâsıl olucak memâlik-i mahruse-i pâdişâhanemde kâ'in ecnebî tâ'ifesine kereste verilmesi öteden berü memnu' iken e'l-hâlet-ü hâzihi Teke Sancağı sâhilinde kâ'un Antalya ahâlisi mücerred tama'i hâmlerinden nâşî o makûle ecnebi tâ'ufesine gemi ve tob kundağı inşâ ve i'mâline yarar kilitlü kereste bey' ve fûruht misillü hâlâta...ictisâr üzere oldukları bi'l-ihbâr tahkîk kerde-i şâhânem olub bu sûreti nizam memnü'iyetlik hılaflı ve min-küllî'l-vücûh rızâ-yı meyâmini irtifâ'i mülûkâneme müğâyir ve münâfî bir keyf olmakdan nâşî sizki mirmirân ve nâib vesâir mûmâ-ileyhsiz vusûl-ü emr-i şerîfimde keyfiyyeti lâzım gelenlere emir ve tefhîm birle fîmâ ba'd sâhil-i mezkûrden o misillü Taife ve Ecnebiyeye bir dal kereste verilmemesi esbâbının istihsâli emrim olmakla cümleiniz bi'l-ittifâk kemâl-i i'tinâ ve dikkat ve hılâfından beğâyet ittika ve mübâ'adet eylemeniz fermânım olmağın şeref-efzâ-yı senûhu olan emr-ü Hümâyûn-u şevket-makrûnuma mülûkânem muktaza-yı münîfî üzere tenbîhen ve ihtimâmen Divân-ı Hümâyûnumdan mahsûsan işbu emr-i celîlî'l-kadrim isdâr ve tesyâr olunmuşdur. İmdî keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i müharrer amel ve hareket ve bu mâtde taraf-ı Devlet-i 'Aliyyemden sirran ve alenen taharri ve tecessüs olunacak olduğundan bundan sonra dahî i'mâz ve rehâvet ve zühûl ve gâfletle bir mahalden bir dal kereste verilmek ve kaçırılmak lâzım gelirse mütecâsir olanların bi't-tahkîk haklarından gelineceğinden başka bulunduğu mahallin hâkim ve zâbıtani dahî cem' ve irtikâblarına tehammül ile te'dîben lâyıklara icrâsının dakika fevt olunmayacağı vecihle emr-i 'âlî. Fî evasit-i Râ sene 1250.

V/25a**Numara:110**

Medîne-i Antalya Kal'asının Tob için divarlık ve cebhâne ve sâ'ir mühimmât mevcudesinin defteridir ki zikr-i ati beyan olunur.

Kaviş Tob Tabyahiyn

10	5	1	Ali Paşa tabyesinde olan
7,5	3	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan
7,5	3	1	Yine Yine Ali Paşa tabyesinde olan
1	3	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan
2	5	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan
10	5	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan
14	3	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan
12	5	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan
8	5	1	Yine Ali Paşa tabyesinde olan

0	0	9
---	---	---

8	3	1	Bademli Halil de olan
8	3	1	Yine Bademli Halil de olan
11	5	1	Yine Bademli Halil de olan
11	3	1	Yine Bademli Halil de olan
11	3	1	Yine Bademli Halil de olan
12	5	1	Yine Bademli Halil de olan

00	0	15
----	---	----

08	5	1	Gümrük tabyasında olan
08	5	1	Yine Gümrük tabyasında olan
08	5	1	Yine Gümrük tabyasında olan
07	1,5	1	Yine Gümrük tabyasında olan
07	1,5	1	Yine Gümrük tabyasında olan

00	0	20
----	---	----

11	5	01	Zeytönlü Tabyada olan
12	5	01	Yine Zeytönlü tabyada olan
11	5	01	Yine Zeytönlü tabyada olan
10	5	01	Yine Zeytönlü tabyada olan
13	5	01	Yine Zeytönlü tabyada olan
11	5	01	Yine Zeytönlü tabyada olan
09	3	01	Yine Zeytönlü tabyada olan

00	0	27	
08	3	01	Zindan önünde olan tabya
09	3	01	Nöbethane önünde olan
07	3	01	Yine Nöbethane önünde
07	1,5	01	Yine Nöbethane önünde Karıncalı
08	3	01	Ali Paşa tabyasında olan Karıncalı
08	3	01	Ali Paşa tabyasında olan Karıncalı

00 0 33

00 0 12 (silik) köhne ve fer'ıye

00 0 45

Sade kundak muntahi olarak beyan olunur demir kapaklı cebhane sandukları
kundak sade Sandık

3	hazırlık tabyasında olan	3 kebir demir olarak sandık kapaklı
2	yine (silik)kundak ma' tekerlek	2 sağır tuc sandığı kapaklı
1		1 Araba

6

6

Bundan akdem der-aliyyeden vürüd iden mühimmat beyan olunur

Kurşun kalıbı 15

Borağ... 16

Keser 19

Nacak 10

Tahtacı Bıçağı 8

Çekic 4

Kurşun tavası 4

Çakı 18

Meşin 15

Bez tob 100

Urgan	13
Fener	20
Meş'ale	20
Demir kürek	20
Külünk	10
Burgulu keser	5
Harar	500
Hürbüz	628
Ağaç küreği	1812
Yedi kulplu Temür	1000
Şerefeli	500
bir buçuk Namlı	300
Tüfenk	370
Kılıç	100
Cerrah sandığı	1
Balta	270
Fişek sanduğu	300
Barut (silik)	100
markuç içerilerinde Münkefir	3
Kule	1800
(silik) barut 30 kıyye	
(silik) kule bu dahi	10000
(silik) sandık bu dahi	6
.(silik) sandık	6
Sezik	5

Cebhe mühimmat ahz olunub diğer varakaya suhufi hakikisi kayd olunduğu işbu mahalle şerh olundu. Fî 4 Râ sene 1250.

V/25b

Numara:111

Asâkiri Mansûre redifiye için vürud eden fermânı celil kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberai'l-fıham zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibül-izzî ve l-ihtişam e'l-mühtassü bi-mezid-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mirmirani kiramdan ber vech-i muhassillık Teke Sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlehü ve mefâhirü'l-kuzâti

ve'l-kelam Teke sancağının hâvi olduğu Terkemiş Hassına merbut kazaların kuzat venüvvabı zîde mecdühü ve mefâhirü'l-emâsili ve'l-akran voyvodagan ve a'yan ve vücuh-ü memleket ve bil-cümle işerleri zide kadrühüm tevkî'ü refî'i hümâyun vâsıl olucak ma'lûm olaki avn-ü 'inâyet hazret-i bâri ve imdat ve sıyânit-i risalet penahim ile ta'lîm-i kanun-u gaza ve cihadı tetmîm-ü esbâb-i muhafız-ı bilad ve 'ibâd-ı kemtenimden tertîb ve tenfinimine muvaffak olunan muvazzaf Asâkir-i Mansûre-i Şahane ve cünüd-ü muntazama-i pâdişâhanem el-halet-ü hâzihi ehennü zavâbit ve nizam ve ekmeli evasit ve intizam ile istihdam olunmakda ise lehül-hamd milleti beyza-i İslâmiyenin derkarı olan kesret ve vefretine ve memalik-i mahrûse ve serhatı hakâniyenin vüs'at ve mesâfatına göre teksîr-i asâkir kazıyyesi vakt-i icab-i i'tibârı ile ferayiz-i hâliye ve mu'azzamât-i ümûr-i diniyyeden olduğu zâhir ve bedîdâr ve memâlik-i mahsûse-i mülûkânemde bulunan şeyh ve tüvana ehl-i İslâmın cümlesi Asâkir-i Mansûreme tahrîr olunmak lâzım gele bâdi'i imrân-ı bilâd olan emr-ü zirâ'at ve harâsetin ta'tîlini mûcib olacağı ve böyle kaldığı surette dahî lede'l-iktizâ ya'ni vakten ve-vaktin sefer-ü hümâyunum vukû'unda fenni harbden ğâfil ve nizamsız bir takım nefir asâkirleri çıkarılıb bunlar emrû gaza ve cihadda bi't-tab'i işe yaramayacakları ve aksa-yı sâbikadan ma'lûm ve âşikar olduğundan başka memleketlerinden çıkarılıncaya değin verilecek harcırâh vesâireleri zımnında sarf olunan akceler beyhûde mahdûd olageldiği bi't-tecrûbe bedîhi ve temüdâr olduğuna binâ'en hem ahâli-i memlekete sıklet ve meşakkat olmaksızın herkes yine yerlerinde ve yurdlarında zirâ'at ve harâset ve kâr-ü kisb ve ticâretleriyle meşğûl olarak sâye-i merâhim-vavye-i pâdişâhanemde müsterîhü'l-hâl ve sarfû'l-bâl olmak ve hem dahi lede'l-iktizâ memâlik-i mahrûse-i padişâhanemde şair-i İslâmiyeden olan usul-ü harbiye ve sanayi'ü cihâdiyede iktisab-i fûnûn ve mahâret itmiş müretteb ve muntazam cünüd-ü kesire mevcut bulunmak niyyet-i hâlisasıyla bi-tevfikillahi te'âla Redîf-i Asâkir-i Mansûre ismiyle müsemmâ bir takım asâkir-i muntazama tertîb ve usûl- ve fûrû'u cümle ahali fukaraya hayırlı ve sühûletle olmak üzere bi'l-mütâle'a kararlaştırılarak ana göre müsteniden bi-tevfikillâhi te'âla Anadolu ve Rumelinin münasib olan mahallerinde icrâsına şuru' ve mübâşeret olunması şeref rizü senûh ve sudur olan vüzerâ'i 'izam ve meşâyih-i kirâm ve ulemâ-yı a'lâm hazır oldukları halde ve külliyyi fiham-ı Devlet-i Aliyye-i Ebed ittisam beyinlerinde mecalis-ı şûrada lede'l-müzâkere bu husûs meziyyet nusuhun dinen ve mülken envâ'u evâ'idi muhasse'nâtı âşikar olmak hasebiyle beher sancakdan hâvi olduğu kazaların masarif ve has ve evkaf ve me'adin ve ğayri me'adin cümlesi seyyan tutularak ale's-sivye umumdan ma'a zâbitân bin dört yüz neferden 'ibâret bir tabur Redîf Asâkiri mezbûre tertîb ve tanzîm ve neferât-ı mezkûri yirmi üç yaşından otuz iki yaşına kadar olunan ahâliden hüsn-ü hahlarıyla tahrir ve tetmim olunmak ve ba'zı küçük

sancakların kallet-i nüfusu cihetle ber-vech-i matlûb bir tabura tahammülü olmadığı halde o ma'küle küçük sancaklar civarında bulunan diğer liva ile bu madde birleştirilerek anlardan ikmal kılınmak ve iş bu Redîf-i Mansûreye ba'zı Asâkir-i Mansûreden tekâ'üde çıkmış neferâtdan memleketlerinde bulunub da meş-ü harekete muktedir ve hahınız olanlar olduğu halde anların tahririnde bir gûna beis olmayub belki tefennünleri cihetiyle fevâ'idi mûcib olacağından olvecihle bunlardan dahî tahrir olunmak üzere mahalleri tefrikiyle başkaca iktizayı zamanda yıkılmak ve iş bu Redîf-u Mansûreye yazılacak Asâkirin istihdamı ancak sefer hengamına mahsus olmak cihetiyle eyyam-ı hizada asıl muvazzaf Asâkir-i Mansûre misillü şuraya buraya münadiye teklifi ve içlerinden ehil mansûre nizamına Asâkir ahzı tecviz olunmak ve Asâkir-i Mansûrenin icab eden zâbitânı kazaların hânedân ve kişi zâdelerinden genç ve tüvana Asâkir-i zâbitânlığına sirran kimesneler var ise anlardan tanzim olunub ancak bu misillü zâbitân daima ümur-i askeriye ile iştiğal ederek sâ'ir memleket ümûrüne ve voyvodalık misillü maslahat karışmamak ve şu kadar ki bazı memleket âyanı ve söz sahibi ve vücûhden bir kişi hem asker zâbitlığı erbabından olub ve hem zâten Devlet-i Aliyyeme sadakat ve istikamet-i mahsusu meşhûr ve müte'ayyen olunub vesâ'irinden müstesna olarak anın zâbit nasb ve istihdamını vâli-i memleket tensib ederek evvel emirde bu tarafa tahrir ve istizan birle irade-i seniyyeye müteallik olduğu halde intizam icrâ olunmak ve Asâkir-i merkumenin irâ-yı ta'limleri için iktiza eden mü'allimler askeri Nizâmiye bulunan mahallerde anlardan ta'yin birle ta'lim ve te'allüm itdirilüb Asâir-i Nizâmiye bulunmayan mahallerde dahi bu tarafda münasiblerden ve Asâkiri Nizâmiyede bulunan hemşehrilerinden ve bazan dahi bu taraftan me'zûnen sılasına gitmiş memleketi neferâtından müdet-i mezûniyetleri tekniline kadar ta'lim-i neferata ta'yin olunmak ve hânedân zâdelerden vesâ'irden taşralarda rasb olunacak zâbitân fen ta'lim ve te'allümü evvel emirde gönderilecek mü'allimler ile mahallerinde tahsil ve ba'dehü zikir olunan zâbitân bir aralık derse'adet tob bâabı seraskerlerinde dahi büyük ta'limleri görerek layıkıyla öğrenüb az vakitte avdet itmeleri husûsu her bir mahal ve mevz'ıda tevcihle münasib olur ise öylece icrâ eylemeleri sancak mutasarrıflarının reyine mühavvel olmak ve ber vech-i müharrer zâbitânı merküm birazlık derse'âdetime gelüb bab-ü ser'askeride büyük ta'limleri görerek layıkıyla tahsil-i ta'lim idecekler isede zâbitân-ı merkûme için aralık aralık derseadetimedan Asâkir-i Mansûre-i şahanem zâbitânlarından miralay ve kaimmakam ve alay emini misillü zâbitlar gönderilüb işbu gönderilecek zâbitân Redîf-i Mansûre zâbitânına mahallerinde alay ve tabur ta'limlerini ta'lim etmek o makûle zâbitân tiz vakitte tahsil ve teknil-i fennî harbiye itmelerine sebep olacağı bi-mennihi te'âlâ vakitleri geldikde bu taraftan zâbitân gönderilmesi caiz olub gönderilecek zâbitânın intihab ve irsali hala bil-istifâde asakiri-i kadimden seraskeri

düstûr-ü mükerrerem müşir-ü müfehham nizamü'l-'alem vezirim Hüsrev Mehmed Paşa edâmellahü te'âlâ iclâlehünün uhde-i re'yine mühavvel olmak ve Asâkir-i merkûmun te'aüllüm ve ta'limlerinin teshili zımnında haftada birkaç gün ve belli boş kaldıkca her gün kendi karyelerinde ve bazan cesim nahiye ve kaza başlarında gönderilecek mü'allimler ile dâ'ima ta'lim ve te'allüme meşğul olmaları münasib olacağından ve ehli matlub dahi ef'âli bilerek muktaza-i diyanet ve insaniyetlerine göre levazim-i cihadiye ve iktisabı fûn-ı harbiye eylemeleri bendi hayriyyesine mebni idüğünden artık her bir sancak ve kaza ve kurânın bu'ud mesafetine göre olmakla matlub icrâ-yı ta'limleri için münadiye re'isi ve mahalli ta'yîni ve ta'limin tahsisi misillü şeylerin vech-ü münasib mahallinde nusret ile öylece tertib ve icrâsı kezalet Sancak mutasarrıfının rey ve tertibine müfevvaz olmak ve bunlarinesenede iki def'a hasbe'l-intizâm büyük ta'limlerinin icrâsıyla sureti ta'limlerinin mü'âyesesi ve kazalarda ta'lîm idecek neferâtın usul-ü ta'limde olan ihtilaflarının öğredilüb uydurulması zımnında icabının haraset ve zirâ'atdan hali bulunduğu vakitte mesela ruz-i hızır ve eylül misillü mevsimlerde o ma'kûle kaza ve kuralardan asâkir-i mezkûre sancak başı müfredali olan gerisini vilayete velb ve cem' ve on beş yirmi gün mikdarı tefkif ile ta'lîm ve te'allümlerine layıkıyla dikkat ve nezaret olunmak ve işbu Redîf-i Mansûre nizamına katılacak asakîrin icrâ-yı ta'lim ve te'allümleri ve her dürlü ifa-yı nizam ve intizamları bilhassa sancak mutasarrıflarının uhde-i memuriyetlerine mühavvel ve bizzat ikdam ve nezaretlerine mütevakkıf olmak lazım geleceğinden da'ima icabına göre asker bulunan kaza ve kasabaları gezüb bunları 'ale'd-devam nezaret eylemeleri

V/26a

ve her bir sancak dâhininde bulunub hasbe'l-iktizâ bu taraftan başka bir voyvoda ile idare olunan kazâda asıl voyvodanın ümûruna halel gelmemek üzere işbu Redîf-i Mansûre nizamınca askerimden müte'allik mevâdde olsanağın asıl valisinin hükmü câri olmak ve işbu Redîf-i Mansûre nizâmâtına müte'allik cânib-i ser-askariden olunacak evâmîr ve nevâhi işbu me'mûr olacak dâ'ireye yazılub ve kezalet neferât-ı merkûmenin yoklama usullerinin icrâsı ve jurnallerinin tanzimi keyfiyyeti dahi cânib-i ser-askerîden verilecek ta'limnâmeyle derc olunub muktazâsınca hareket olunmak işbu Redîf-i Mansûre Askerinin lede'l-îcâb sefer-i hümâyinum vuku'uyla me'mûriyetleri takdirinde iktiza iden elbise ve esliha ve mâhiye ve ta'yînâtları aynen asâkir-i mansûr misillü sâye-i ihsan vaye-i şâhânelerimde taraf-ı saltanat-ı seniyyemden i'tâ ve rû'yet olunacağından başka hiyn-i tahrirlerinde bir evkat ise nizâmiyeleri taraf-ı Devlet-i Aliyyemden verileceğinden temizce tutmak için neferât yalınız esnâ-yı ta'limde iktisâb ederek eyyam-i sâ'irede kendi elbise-i âdiyeleri ile gezüb fakat efrad-ı

ahâliden li-ecli'l imtiyaz 'ale'd-devam cümlesi başlarına fes iktisab itmek ve Redif-i Mansûre zâbitanı sa'ir ahâli ve efraddan mümtaz olmaları için her vakit elbise-yi nizâmiyeleri üzerlerinde bulunmak ve nezâret dahi eyyam-i sâ'irede elbise nizamiye heyetiyle gezmek havaşker olanlar olbabda kendilerinin dâ'ima giyecekleri elbiselerini ba'de'l-izin ana göre yaptırmak istedikleri halde öylece ruhsat verilmek ve zabitoân-ı merkûmenin suret-i intihâbı ya'ni her bir yazılacak kimesnenin liyâkat ve intihâb ve reylerine mühavvel olmak ve zâbitân-ı merkûmeye iktiza eden nişan-ı 'âliler bütün böyle her birinin nasb ve icrâları sancak mutasarrıfları taraflarından bi'l-icrâ hiyn-i tekâmîlde ba-defter iş'ar ve istîzan olunarak sudûr idecek emr-ü ferman-ı hümayunuma tatbiken haddehane-i 'âmiremden i'mâl ve irsal olunmak ve bunların lazım gelen zabitan mahallecileri ve bi'l-cümle neferâtın palaska ve hant ve matara ve tezyine misillü kâffe-i eşyâ-i muktaziyeleri taraf-ı saltanat-ı seniyyemden'itâ ve ihsan kılınacağından neferâta müteallik tüfenk ve eşya-i saire fakat ta'lim vakitlerinde zâbitları ma'rifetiyle verilüb ba'de't-ta'lim ahz ve hıfz olunmaz lâzîmeden ve fakat verilecek elbise kendi yedlerinde ve hıfzlarında olmasında temizce ve muntazam durması dahi melhuz olup her ne ise gerek neferâtın ve gerek elbise ve eşya-i sairenin telefden beri ve salim olacak vecihle ve usûl-ü nizamca zabıtların intizam ma'rifetleriyle münasib mahalde muhafazaları ve elbisenin neferât yedinde ibkası veyahud anın dahi ba'de't-ta'lim ahz ve hıfzı maddelerinde mahal ve mevki'ine göre intiba ve elzem olan suretlerin icrâsı husûsu dahi sancak mutasarrıfları uhde-i me'muriyet-lerine müfavvaz ve mühavvel olmak işbu neferât saye-i ihsan-ı vaye-i şâhânemde beş gurus ve zabıtana dahi münasib mikdar mahiye verilmek üzere bi-mennihi te'âla heman tahrir ve tanzimleri icrâ ve altı mah zarfında her ne mikdar masarifleri vuku' bulur ise defterleri Der-sa'âdetime irsal olunarak ana göre tobdan iktizasına bakılarak ve neferât-ı merkûmenin dâhil-i sancakda li-ecli't-ta'lim ta'yin olunacak mahalde ictima'larında ve gerek senede iki def'a büyük ta'limlerinin icrâsı için livâyâ geldiklerinde verilecek ta'yinât ve masârif-i sâireleri evvel-emirde vâlilerin re'yi ve ma'rifetleriyle görölüb ber-vech-i meşrûh altı alğı bilindikde senüh idecek iradesine tatbikan tanzim ve istifâ olunur ise bundan m'âdâ aralık aralık sancak mutasarrıfları nezareti asker için dolaşdıklarında vuku' bulacak masâriflerini dâhil-i defter itdirerek saye-i me'âli vaye-i mülûkanemden kendi temettu'larından rüyet ve ve bu dolaşmak sebebiyle kazalardan esb ve beygir vesair dürlü hediye ahzından ahâli-i fukarâyâ bâdi olacak masârif vukû'undan mücânebet ve nizâmâta da'ir hılaf-ı istifâyâ ve istizan idecekleri mesâlihi cânib-i ser-askeriye tahrir ve iş'âr iderek taraf-ı eşref-i şahanemden bi'l-istizan kendilerine yazılacak vesâyâ üzere hareket ve bunların ta'lim ve te'allümlerine da'ir muktazata mübaderet ve yahud muharrer husûsât-ı nizâmiyeden dolayı gerek kendi caniblerinden ve gerek sair me'murin taraflarından bir güne rencide ve

te‘addî vuku‘ bulmaması husûsuna beğayet ihtimam ve dikkat eylemeleri lâzimededen olmakla ana göre cümle tarafından ifâ-i feriza-i me‘muriyetlerine lâıykıyla ikdâm ve ihtimâm olunmak hususları mecâlis-i şirada itifak-i erâ ile karargir olarak huzûr-i faiz-i mülûkâneme arz ve istizan olundukda minvâl-i meşrûh bi-tevfikillahi te‘âla ittifâk-i erâ ile karar gir ve usul ve fûrûğu dîn-i mübîn ve Devleti ‘Aliyye-i Ebed rehinim hakkında mahz-ı hayyiz idiği emri gayrîsine olmakdan naşı o vecihle tesis-i nizam olunarak ‘ale‘d-devam öylece düstûr-ül‘amel tutulmak üzere tanzim ve icrâsına izn-i seniyye-i mülûkânem ta‘likiyle olbabda hattı hümâyun-u şevket-makrun-i pâdişâhânem mahfiyye-i perâ-yı sudûr olan keyfiyyeti memâlik-i Anadolu ve Rumelinde ka‘in ikitizâ eden eyâlat ve elviyeye mahsûs evâmîr-i ‘aliyyem neşr ve tisyariyle ‘ilâm ve iş‘âr kılınmış olmakla senki Mirmiran mûma-ileyhsin vusûl-ü emri şerifimde sûret-i idâre-i seniyyemi Teke sancağında kâ‘in bilcümle kaza ve kasâbat ve kurâ ile Terkemîş Hassına merbût kazâlar ahâlisine etrafiyla ifâde ve i‘lan ve bundan maksûd-i aslı kâffe-i ahâli-i İslâmın feriza-i zimmetleri olan fûnûn-ü harbiyeyi memalik-i mahrûsem sekenesinin bir güne tab ve şekkâte giriftar olmaksızın ve emr-ü zirâ‘at ve harasetlerine hâlel gelmemeksizin huzur-u bâl ile kendü zimmetlerinde ber vech-i sühûlet tahsil iderek her mahalde müretteb ve muntazam cünûd-ü İslamiye mevcut bulunması kazıyye-i hayriyyesinden ‘ibaret olduğunu derk ve iz‘ân ve cümleye gereği gibi tefhim ve edbâr-ı birle sen dahi Teke sancağının hâvi olduğu kazâlar ile Terkemîş Hassına merbût kazalardan bir tabur Redif asker-i mansûr tahrir ve terkim birle usulü meşrûhaya tatbiken nasb olunacak zabitan ma‘rifetiyleriyle ta‘lim ve te‘allümlerine bi‘l-ikdâm fûnûn-ü harbiyede her birinin mehâresi ve mahâretlerini ikmâl ve tetmim-ü gayret ve sarf-ı rû‘yet ve izhar i‘maz ve rehâdan ve zühûl-ü gafletden hılâf-ı rıza ve müğâyir-i nizam bir güne hal ve hareket vuku‘a gelmemesi emrine mezîd-i i‘tina ve dikkat eylemek fermânım olmağın‘ilânen ve tenbihen mahsûsan işbu emr-ü celili‘l-kadrim isdâr ve tesyâr olurnmuştur imdî keyfiyyet ma‘lûmun oldukda vech-ü meşrûh ‘amel ve hareket ile ifâ-yı mûktaza-yı kargüzarı ve rû‘yeti mer‘î ve hılâfndan tevakkî‘ ve mübâ‘adet eyleyesiz ve sizki kuzât ve nüvvîb ve voyvoda vesâ‘ir mûmâ-ileyhimsiz. Mazmûn-ı emri fermân-ı pâdişâhânem sizin dahi meczumunuz olarak mûcibi muktezâsının icrâsına bi‘l-ittifâk mezîd-i sa‘y-i ve gayret ve hılâfından hazer ve mûcânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki vusûl buldukta bu bâbta vech-i meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü‘littibâ va lâzımü‘l-imtisalimin mazmun itâatı makrûniyle amil ve hareket eyleyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmeti şer‘îfe i‘timâd kılasız. Fî (silik) S sene 1250.

Numara:112

Mübâya‘a ahzı için vürûd iden İnebolulu Feyzullah Kapudan seffinesine tahmîlen Der-sa‘âde ilzâm kılınan kırk dokuz senesine mahsûben mîri mübâvye‘a iki bin beş yüz atmış beş râyic müb âya‘ası iki bin cem‘an kil-i İslambôli hinta kapudana teslîm olunduğu kaydı. Fî 19 C sene 1250.

Numara:113

İşbu târihle Yukarı Bazarda Boyacı İbrâhimin oturduğu dükkân münâza‘alı olub merkûmun rû‘yeti ile Bâli Beğ mütevellisi el-Hâc Ahmed huzûr-u şer‘îde mürâfa‘a olundukda dükkân-ı mezbur civârında olan küb doldurması ile Bali Bey Câmî‘inin kandil yağı evkâfi olduğu ‘inde’ş-şer‘i zâhir oldukda ma‘rifet-i şer‘ile mütevellî yedine teslîm olunub ve otuz gurusu icâreye rabt olunduğu işbu mahalle kayd olundu. Fî 15 Ş sene 1250.

Numara:114

Bu def‘a râyic ahzı için vürûd iden ile Nösli Dimitri seffinesine mübâya‘acı Hüseyin Ağa ma‘rifetiyle hamûle olunan râyic-i zamâne kıyye-i İslamboli 8750. Fî 23 Ş sene 1250.

Numara:115

Bu def‘a râyic ahzı için vürûd iden İngiltereli Nikola Tavrano nam kapudan seffinesine mübâya‘acı Emin Ağa ma‘rifetiyle tahmîl olunan râyic zahiresi İslamboli kıyye 6410.

Numara:116

Bâ-Fermân-ı ‘âli matlûb-ü cihândâri buyrulan Asâkir-i Redîfe-i Mansûreden olmak üzere defter-i nüfus nâzırı olmak ..ve tesviye meşrûtaya ri‘âyet birle Teke Sancağının defter-i nüfusuna nazaran tevcih ve taksim olunarak yedi yüz kırk dört neferden her bir kazahânın hissesine isabet iden Asâkir-i Redîfe-i Mansûrenin defteri budurki ber-vech-i âtî zikir olunur.

Antalya ve tevâbi‘i ve kurâhâ nüfus 224	Kazâ-i Elmalu nüfus 131	Kazâ-i Kaş nüfus 100	Kazâ-i Kalkan nüfus 45	Kazâ-i Finike nüfus 41
Kazâ-i İğdir nüfus 30	Kaza-i Kardıc nüfus 15	Kazâ-i Kızılkaya nüfus 25	Kaza-i Bucak nüfus 34	Kaza-i Millü nüfus 35
Kaza-i Karaöz nüfus 10	Kazâ-i Serik nüfus 15	Kaza-i-i Beşkonak nüfus 15	Nâhiye-i Has nüfus 4	Karye-i Karavelîler nüfus 2
Karye-i İstavruz nüfus 20	Karye-i Hisar nüfus Çandır 2	Karye-i Yarbaş Çandır 2	Karye-i Çitdibi nüfus 1	

Numara:117

Antalyada vâki‘ mübâya‘a zabitanından olub akce sancağa tevzi‘ olan defter Fî 15 R sene 1250

Anadolu Ordu-yu Hümâyûnuna Asâkir-i Mansûre ta'yini zımnında kırk yedi senesi Teke ve Hamid sancaklarının miri mübâya'a hintasıyla esbak Teke mütesellimi merhûm Es'ad Efendinin mübâya'a eylediği hintasından Antalya olan asâkire sarf olunandan başka bâkî kalan yirmi sekiz bin üç yüz seksen buçuk kil hintayı esbak Teke Muhassılı 'atufetlü Yusuf Paşa hazretlerinin Antalyada terk eylemiş olduğu hintanın hasbe'l-icâb birazı ahâlisi ma'rifetiyle hubbana fûrûht olunub ve birazı mağazada çürüyüb telef ve bâkisi sefineye tahminen Der-sa'âde irsâl olunmuş isede çürüyüb telefinden ve fûrûht olunan hintaların fiyatı noksanından bâki iki bin beş yüz kil hinta bâliğ ve tazmini lâzım geldiğinden vakti râyici üzere bu def'a beher kilesi onar guruşdan yirmi bin guruşa fûruht olunub altı yüz yirmi beş guruş Teke Sancağının hâvi olduğu kazalara hâlâ Teke Sancağı mutasarrıfı devletlü el-Hâc Osman Paşa hazretlerinin re'yi ittifakı ve cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'î ile tevzi' ve taksîm olundukda beher kazaya isabet eden mebâliğin kaydıdır. Fî 16 R sene 1250.

hinta-i kıyye-i İslamboli	2500
	25000
harc olunan	625
	15615

Kazâ-i Elmalu 1836 guruş	Kazâ-i Kaş 1660	Kazâ-i Kalkanlu 2266	Kazâ-i Finike 2266	Kazâ-i İğdir 1065
Kaza-i Kardic 610	Kazâ-i Kızılkaya 1619	Kaza-i Bucak 1002	Nâhiye-i Millü 1002	Nâhiye-i Karaöz 1001
Kazâ-i Serik 1658	Kaza-i Beşkonak 688	Nâhiye-i Has 114	Nâhiye-i Karaveliler 174	Nahiye-i İstavruz 87
Karye-i Yarbaş Çandır 110	Karye-i Hisar Çandır 100	Nâhiye-i Çitdibi 52	Kazâ-i nefsi-i Antalya 1114	Kurâhâ-i Antalya 2789
Cem'an 25625 guruş				

V/27a

Numara:118

Hâcî İbrâhim Ağa ma'rifetiyle tedârik ve ma'ahâ livâsıyla a'yâna teslim olan nüzûl hinta mumâ ileyhın Hacı İbrâhim Ağa tarafına verdiği eda teslim senedi

Bâ'is-i terkîm oldur ki :

Bundan akdem Anadolu ordu-yu hümâyûn tertîbâtından olmak üzere esbak Teke mütesellimi merhûm Sa'id Efendinin tedârik idüp ba'dehû hîn-i infisâlinde sâbık Teke sancağı muhassıl ve muhâfızı 'atûfetlü Yusuf Paşa Hazretlerine terk eylediği nüzûl hintasından bâkî kalmış olan yedi bin beşyüz otuzbeş buçuk kıyye-i İslambol müşârun ileyh

hasbe'l-kader Antalyadan azîmetinde Antalya vücûhundan Hacı İbrâhim Ağa'ya bâ sened terk ile bırakmış olduğu hinta-i mezkûru ve Der-aliyyede an bâr-ı 'âmireye matlûb ve teslimine dâir hâlen Teke sancağı mutasarrıfı 'atûfetlû el-Hâc Osman Paşa hazretlerine ve ve bu dâ'ilerine hitâben şerefrîz sudûr iden bir kıt'a celilû'l-'unvân mûcebince zikr olunan yedi bin beşyüz otuz beş kıyye hinta-i İslambolu mûmâ ileyh Hacı İbrâhim Ağa'dan ceste ceste temâmen ve kâmilten ahz-ü kabz olunarak sefinele vaz'an peyder pey Der-âliyyeye irsâl olunmak üzere hinta-i mezkûreden Hacı İbrâhim Ağa' da ve memleketde bir kıyye hinta kalmadığını müş'ir istibdâran senedi memhûr Hacı İbrâhim Ağa'ya ve cânib-i memlekete i'tâ o lundu

Vakt-i hâcetde ibrâz olunacak sened-i mezkûr kaydı. Fî 9 M sene 1250.

el-ma'lûm Mehmed Emin

Mübâya'acı

Teke ve Hamid ve Türkmenes

Numara:119

Bâdi-i tahrîr-i hurûf oldur ki :

Kırkyedi senesi mîri mübâya'asından noksân-ı an bâr tebeyyün eylemiş olan üçyüz elli beş kıyye-i islambôlî hintasından bâ fermân-ı 'âli Teke Sancağına isabet itmiş olan yüz on sekiz kıyye hinta-i islambôlî aynen temâmen ve kâmilten âhâlî tarafından ahz-ü kabz olunarak temâmen ahz olunduğunu müş'ir işbu 'ilm-ü haber temhîr ve i'tâ olunmuşdur. Fî 15 M sene 1251.

An Mehmed Emin

Me'mûru hinta-i

Zehâyir İskele

Antalya

V/27b

Numara: 120

Râyiç fermânı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zevi'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâmdan Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâ'il-i ve'l-keâm Antalya nâ'ibiyle havâlisinde olan kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân Antalyada mîr mübâya'ası kabzına me'mûr emîr

ve a'yân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevfi'-i refi'-i humâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki :

İşbu sene-i mübârekde der-sa'âdetime tenzîl olunan ba'zı tahıllar ve zehâyirin killeti cihetiyle memâlik-i mahrûse-i pâdişâhânemin mıntıka-i zehâ'ir olan sâ'ir mahallerden anbâr-ı 'âmirem için zahîre mübâya'ası lâzım gelmiş ve Antalya ve havâlîsi mahsûlâtının feyz ve bereket rûnimâ olarak e'l-hâletü hâzihi Antalyada kâin anbar sâhibleri yedlerinde külliyyetlü zahîre mevcûd olduğundan beher kıyye-i islambôlî on guruş fiyat ile mübâya'a olunduğu sûretde eshâb-ı zehâyire zarar ve ziyân tereddüb itmiyeceği istihbâr kılınmış olduğundan bahisle mübâyî'i Rodos zahîresi için matlûb olan zehâyirden mâ 'adâ hâric zahîre fûruht olunmayarak işbu sene-i mübârekeye mahsûben beher kıyye-i istanbûlîsi on guruş olmak üzere havale-i merkûmeden mümkün olabildiği mikdar senki me'mûr-u mûmâ ileyhsin ma'rifetinle mübây'a ve iştirasıyla ambârı 'âmireme celbi bâbında emri şerîfim sudûru dergâh-ı ma'lû kapucu başlarından hâlen zahîre tatarları iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Velî Ağa zâde mecdühû tarafından bâ takrîr ifade ve inhâ olmağın dîvânı humâyunumdan mahsûsan işbu celîlü'l-kadrim ısdâr ve tesyâr olunmuştur.

İmdi vusul buldukda emri şerîfimde bâlâ da beyan olunan fiyat ile havâle-i mezbûreden ma'rifetinle mümkün olabildiği mikdârı hıntanın bir an akdem mübâya'a birr le ambâr-ı 'âmireme irsâli irâde-i seniyye-i mülûkânem muktezâsından idüğü ma'lûmun oldukda ber minvâl-i muharrer amel ve hareketle ibgâ-yı muktezâyı me'mûriye ve sarfina ikdâm ve dikkat ve bunun zımnında zahîre eshâbı olan fukarâya hılâf-ı rızâyı şâhânem bivechin birkünâ cevri- ve ezâ vukû'a gelmesi emrine inzımâm ve mübâderet eylesesiz ve sen ki mîr-i mîrân ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz mazmûn-ü emri fermân-ı pâdişâhânem sizlerin dahî meczûmunuz olarak müceb-i muktezâsının icrâsına bi'l-ittifâk ziyâde i'tinâ ve dikkat ve muğâyiri vaz'u hareketi tecvîzden ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermânı 'âlişânım sâdır olmuş.

Buyurdum ki hükmüm vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlin mazmûn-i itâ'atmakrûniyle 'âmil olasız şöyle bilesiz alâmeti şerîfime i'timâd kılasız. Fî Gurra R sene 1250.

Numara:121

Yûsuf Paşa eyyâmında el-Hâc İbrâhime devr-i kıyye olan hınta fermânı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zevi'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrmîrân-ı kirâmdan Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm Antalya

nâibi Mevlânâ zîde ‘imühû ve mefâhîru’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân ve zâbîtân-ı memleket vücûh-ü memleket ve iş erleri zîde kadruhüm tevfi‘-i refi‘-i hümayûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki :

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm Yûsuf Paşa zâde ikbâlühû nun mukaddema Teke sancağı muhassıllığı evânında livâ-i m ezbuîr mütesellimi esbak müteveffâ Sa‘îd tarafından zahîre hazînesinin malı olarak paşâyı mûmâ ileyh devrolunan on yedi bin yüz altmış sekiz buçuk kıyye hintadan ol vakit Antalya muhâfazasında bulunan birinci alayın taburlarından binbaşı Memiş zîde emecdühû taburu zâyî‘ât ve neferâtının mîriye ta‘yînâtlarına bâş-yı mûmâ ileyh tarafından bin bu kadar kıyye hinta bâ sened makbûz sarf ve i‘tâ ve mâ ‘adâsı vücûhdan İbrâhîm zîde kadruhû ya teslîm ve îfâ olunmuş olduğu mukaddemce der-sa‘adetime tahrîr ve inhâ ve senedât-ı mezbûre takdîm ve isrâ olunmakdan nâşî kuyûd-ü lâzimesi ba‘de’l-ihrac keyfiyyet ve iktizâsı ricâl-i devlet-i aliyyeden hâlen zahîre nâzırı iftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim e’s-seyyid el-Hâc Veli dâme mecdühû livâsından sâbku’l-beyân on yedi bin yüz altmış sekiz buçuk kıyye hinta dan gayri ez sarfı kusûr kalan yedi bin beşyüz otuz dört kıyye hintayı paşâyı mûmâ ileyh livâ-i mezbûrdan hîn-i infisâlinde Antalya ve racûlesinden merkûm İbrâhîm zîde kadruhû ya devr-u teslîm eylemiş ve merkûm dahî muzâyeka-i ahâliye mebnî olmakdan hintayı Antalya civârlarına tevzî‘ eylemiş olduğundan bi’l-istid‘â hinta-i mezkûrenin nısfı evvel be-evvel ve nısf-ı diğeri mahsûl-i cedîd idrâkinde anbâr-ı ‘âmireme irsâl olunmak üzere çend mâh mukaddem takrîr ve teslîm kılınan emri şerîfim mucebince hinta-i merkûmenin nısf mikdârı bi’l-vürûd anbâr-ı ‘âmireme teslîm kılınmış olmağla kusûr kalan nısf-ı diğerrinin dahî işbu idrâk idecek mahsûl-i cedîd olarak yerlû yerinden bi’t-tahsîl bu taraftan götürecekt sefîneye tahmîlen anbâr-ı ‘âmireme irsâl ve teslîm eylemeğe dikkat üzere sen ki muhassıl-ı mûmâ ileyh sin sana hitâben emri şerif ısdârı lâzım gelecek i‘lâm eylediğim bi’z-zât ricâlî rûnimâ aleyhim den ser‘askeri mansûre hazînesi defterdârı iftihâru’l-ümerâ ve’l-ekâbir Seyyid Abdurrahman Nâfiz dâme ‘uluvvühû tarafından bi’t-takrîr lede’l‘arz mûcibince emri şerîfim ısdârı hususuna irâde-i seniyyem ta‘alluk-u keyfiyyet ber-minvâl-i muharrer amel ve harekete mezîd-i sa‘y ve dikkat eylemek fermânım olmağın işbu emri ‘âli şânım ısdâr ve tesyâr olunmuştur. emrim vusûlunda keyfiyyet-i irâde-i seniyyem mantûk-u emri şerîfimen ma‘lûmun oldukda fermânım olduğu bâlâda betân kılındığı vechile âhâliye tevzî‘ kılınan hintanın geyri ez irsâl nısf-ı diğerrinin işbu mahsûl-ü be‘ân-ı vefk olarak ikdâm-ı ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘la ve cümle ma‘rifetiyle yerlû yerinden hemen ve serî‘an tahsîl olunarak iskeleye sevk ve tenzîl ve gönderilecek sefîneye tahmîl ile der-sa‘adetime irsâl ve anbâr-ı ‘âmireme teslîm olunması emrine sarf ve mübâderey eyleyesiz siz nâ‘ib ve a‘yân ve zâbîtân

ve sâ'ir mûmâ ileyhimsiz dahî müceb-i emr-i şerîfîmle amel ve hareket ve hılâfından hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur. Fî 12 C sene 1250.

V/28a

Numara:122

Kırk dokuz senesi zahîre mübâya'asının fermân kaydı. Fî 13 C sene 1250

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l-fihâm zevi'l-kadr ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke muhassılıe'l-hâc Osman Paşa dâme ikbâlühû ve iftihâru'l-emâcidi ve'l-ekârim câmi'u mehâmid ve'l-imbân bimezîdi 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ dergâh-ı mu'allâm kapucu başbuğlarından Hamid sancağı mütesellimi el-Hâc Ömer dâme mecdühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'lahkâm me'âdinü'l-kuzât ve'l-keâm Antalya iskelesine merbût Teke ve Hamid sancakları ve Terkemîş has kazâlarının kadıları ve nâibleri zîde fazluhüm ve kıdvetü'l-emâcidi ve'l-a'yân hâcekân-ı dîvân-ı humâyûnumdan Terkemîş hası voyvodası Azmi kabz-ı zahîreye me'mûr Mehmed Emin zîde mecdühû dahî ve mefâhiru'l-emâsili ve'l-akrân voyvodegân ve a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhüm tevfi'i refi'i humâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

İskele-i mezbûre merbût Teke ve Hamid sancakları Terkemîş has kazâlarından iki yüz kırk dokuz senesi mahsûlünden olmak üzere mübâya'ası mezîd olan yigirmi dört bin üç yüz otuz iki kıyye-i mîri hintadan henüz bir kıyye-i mîri zahîre an bâr-ı 'âmireme vürûd itmemiş olduğu ricâl-i Devlet-i Aliyyemden hâlen zahîre nâzırı iftihâru'l-emâcidi ve'l-ekârim el-Hâc Veli dâme mecdühû tarafından bâ takrîr inhâ ve ifâde olunmuş olmağın ta'rifden müstağnî olduğu ve şimdiye değin sudûr iedem evâmîr-i aliyyemin best-u beyân kılındığı üzere bu mekûle mîri mübâya'a zahîresi kadîmî gibi der-sa'âdetime lâzimesi için müretteb olmayub bâ hatt-ı humâyûn-i şevket makrûnum bi'l-cümle 'Asâkir-i Mansûre-i şâhânem ta'ayyûnâtına mahsûsan olarak mu'ayyenât-ı mezkûrenin idâresi beheme hâl bu makûl mürettebâtın temâmen ve serî'an tahsîl ve an bâr-ı 'âmireme irsâl ve teslîmine mütevekîf ve menûit idüğüne ve bu hengâmda ise an bâr-ı 'âmiremde zahîrenin şiddet-i lüzûm ve iktizâsı olduğuna mebnî zahîre-i mîriyye-i mezkûre şimdiye değin kâmilan mübâya'a ve tahsîl olunmamak ise vusûl-i emri şerîfimi bir an ve bir sa'at te'hîri tecvîz olumayarak cümlesinin temâmen ve serî'an yerlû yerinde tahsîliyle iskele-i mezkûre bi't-tenzîl kabzına me'mûr mumâ ileyhe teslîmi an bâr-ı 'âmireme irsâl ve irsâli hususuna mezîd i'tinâ ve gayret olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden iş bu emr-i celîlû'l-kadrim ısdâr ve irsâl olunmuş imdi vusûlünde siz ki paşa ve mütesellim ve kuzât ve nüvvâb voyvodegân ve sâir mûmâ ileyhimsiz keyfiyyet-i mantûk-i emri şerîfîmden ma'lûmunuz oldukda zhâ-iri mîyye-i mezkûre şimdiye

değın mübâya‘a ve tahsıl olunmamış ise vüsûl-i emri şerîfimde bir an ve sa‘at te‘hîrini tecvîz itmeyerek cümlesinin yerlû yerinden temâmen ve serî‘an tahsıl iskele-i mezbûra bâ tenzîl ve kabzına me‘mûr-u mûmâ ileyhe teslîm anbâr-ı ‘amireme irsâl ve ‘isâl emr-i ehemmine mezîd i‘tinâ ve dikkat ve hılâfı hareket ile su‘âl ve müğâyir olunmakdan ve mu‘ayyenât-ı mezkûreye kesr getirmekden begâyet fûtûr ve mücânebet eylesesiz ve sen ki kanz-ı zehâyir me‘mûru mûmâ ileyhsin sen dahî müceb-i emr-i şerîfimle amel ve hareket iderek zehâ‘ir-i mîriye-i mezkûre iskeleye tenzîl olundukca bi‘t-tekyîl ahz-ü kabz ve iktizaâ eden fiyat-ı mîriyeleri eshâbına te‘diye iderek sefîneye tahmîlen anbârı ‘amireme irsâl hususuna mezîd sa‘y-ü gayret ve te‘diyesi de betâ‘et ider olursa isim ve şöhretiyle der bâr-ı ma‘delet karâr mülkünâme arz ve iş‘âra mübâderet eylemek bâbında fermân-ı ‘âlîşânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki hükm-ü şerîfim vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan emr-i celîlû‘ş-şânım vâcibü‘l-ittibâ‘ ve lâzîmü‘l-imtisâlin mazmûn-ü itâ‘atmakrûnu ile ‘âmil olası şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timâd eylesesiz.

Numara:123

Bu târihiye vürûd iden enfiye mîrîsi fermân kaydı. Fî 15 Câ Sene 1250

Emîrû‘l-ümerâi‘l-kirâm kebîrû‘l-küberâi‘l- fihâm zevi‘l-kadr ve‘l-ihtirâm sâhibü‘l-izz ve‘l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti‘l-meliki‘l-a‘lâ Teke sancağı muhassılı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühû ve kıdvatü‘l-kuzât ve‘l-hukkâm me‘âdinü‘l-fezâil-i ve‘l-keîâm Mevlânâ Antalya kâdısı zîde fazlühû tevfi‘i refî‘i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki:

Bâ hatt-ı hümâyûn şevketmakrûn-i şâhânem mükâta‘ât hazînesi tarafından zabt ve idâre olunmakta olan mukâta‘âtların istanyon Refaz gümrüğüne rabt ile idâresi ber vech-i emânet ‘uhdesine ihâle ve tefvîz kılınan memâlik-i mahrûsem mukâta‘ası muhallefâtından Teke kalemi enfiye çileği ikiyüz kırk dokuz senesi Ağustos ibtidâsından Temmuz gâyetine gelinceye kadar bir senelik kâmilten zabt eylemek üzre İsmâ‘îl Mısrî zîde kadruhû nâm kimesne ber vech-i emânet ihâle olunmağla şürûtu mücebince bir kıt‘a emr-i şerîfim sudûrunu dergâh-ı ma‘lûme kapucu başlarından Refaz gümrük emîni iftihârü‘l-emâcid ve‘l-ekârim el-Hâc Mustafa dâme mecdühû bâ takrîr inhâ itmekden nâşî kuyûda lede‘l-mürâca‘a zamân-ı fiyatı Ağustos ibtidâsından olan memâlik-i mahrûsem enfiye mukâta‘ası mülhakâtından der-aliyyem ve sâir mahallerde neşri seniyye üzre bey‘ ve fûruhtu kendüleri tarafından ta‘yîn olunan adamlarına mahsûs olub âharı enfiye ahz ve fûruht eylememek ve enfiye husûsuna vûzerâ-yı ızâm ve mîr mîrânı kirâm ve evkâf mütevellîleri ve kurâ nüvvâbı ve halâs-i hümâyûn ve voyvoda ve mütesellim ve sâir ehli örf tâifesinden vechen mine‘l-vücûh dahl ve taarruz olunmasın ve mîri kârhânelerden mâ‘adâ mukaddem ve muahhar ihdâs olunan

kârhânelerden ne aceb bulunur ise sedd-ü bend ve bulunan enfiyeleri emînî ve adamları ma'rifetiyle zecren cânib-i mîrî için zabt ve fûruht olunub muğâyir-i şûrût hareket idenleri olur ise li'ecli't-te'dîb ehl-i islâmdan ise zâbiti ma'rifetiyle ahz ve kal'a bend ve ehl-i zimmi re'âyâdan ise vaz'ı kürek olunmak için dersi'adetime arz-u i'lâm olunmak ve müste'men ve nüfûs yedlerinde bulunan enfiyelere mîrî fi'atıyla cânib-i mîrî için fûruht ve mübâyâ'a olunub kendüleri elçileri ma'rifetiyle te'dîb kılınmak ve enfiye i'mâl ve fûruht idenlerin kârhâneleri sedd ve bend olunmak iktizâ eylemekde hukkâm ve zâbitân taraflarından hılâf-ı nizâm-ı mahalli harcı ve âidât ve sâire mütâlebesi ve sâir bahâne ile ta'tîl-i maslahat olacak mîriyeye bâ'is olacak hâlâtdan mücânebet olunmak ve a'yân ve zâbitân taraflarından enfiye emînlerine işbu mahal ve kusur ve ya zarar mukâta'adır diye muhâlefet itdirilmemek ve hılâf-ı nizâm enfiye i'mâl ve fûruht idenlerin enfiyeleri zâbitîni da'vâya tesaddî iden olur ise mahallinde istimâ olunmayub der sa'âdetime havâle olunmak ve sirran getürenleri (silik) bekçileri ahz eylediklerinde mevcûd olan enfiyeleri cânib-i mîrî için zabt olunmak mukâta'a-i mezbûrun (silik) idüğü ba'de'l-ihrac ihtizâr-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden hâlen mukâta'âtı hazîne (silik) iftihârul-emâcid ve'l-ekârim Seyyid Abdurrahman dâme mecdühû dan isti'lâm olundukda Emîn-i mûmâ ileyhî inihâsı ve sâbıkı ve şûrût mücebince emri şerîfim sudûriyeti memhûren i'lâm itmeğile mücebince emri şerîfim ısdârı

V/28b

husûsuna irâde-i 'âlişânım ta'alluk idüb ol vecihle 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın merkûmun zabtını hâvî işbu emri 'âlişân ısdâr ve yedine i'tâ olunmuştur.

İmdi siz ki paşa ve kâzî mûmâ ileyhimâ siz keyfiyyet-i irâde-i aliyyem ve şûrût-u muharrer-i mezkûre mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmunuz oldukda fermânım oldığı ve bâlâda best-u beyân kılındığı vechile mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından Teke kalemi enfiyeciliği sene-i merkûme mahsûben merkûm tarafından ber müceb-i şûrût zabt ve rabt olunması husûsuna bezl-ü sa'y-ü makderet ve mezîd-ü sa'y-ü gayret eylemeniz bâbında fermânı 'âlişânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki hükm-ü şerîfim vardıkda bu babda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan işbu emri şerîf-i celîlü's-şânım vâcibü'l-ittibâ ve lâzimu'l-imtisâlin mazmûn-ü münîf-i birr le 'âmil olasız şöyle bilesiz alâmeti şerîfe i'timâd kılasız.

Numara:124**Acem hân için virilen hüccet-i şer'îye**

Medîne-i Antalya hânedânından el-Hâc şeyh Mehmed Efendi ile Asrân nâm kimesne huzûr-u şer'î şerîfî enver ve mahfeli dîni münîfî ezherde işbu bâ'isü's-sifr an asıl cânibi hisârda mütemekkin Hâce Beğos veledi tarafından bey'î âtiyyüz'-zikrin şîrâsına ve ahz-i hüccete vekîl olub vekâleti Vasili veledi Dimitri ve Eyvâz veledi Kirye zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Tanâyir oğlu Hâce İstirâdî veledi Kiryi müvâcehesinde şöyle takrîri kelâm iderki Medîne-i Antalyanın suru dâhilinde Baba Doğan Mahallesi vaki' mülk silkimde münselik ve tahtı tasarrumunda mûnderic Acem hân demekle ma'rûf bir taraftan kal'a divârı ve bir taraftan Bali ve Toroğlu hânesi ve bir taraftan Dûrne hânesi ve bir taraftan inşâz ile kostanti hânesi ve bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd ve mümtâz olan 'Acem han-ı mezkûrun içinde on aded fevkânî odaları on aded tahtânî odaları ve yine tahtânî bir oda zî hânesiyle ve derûnunda eşcârı müsmire ve gayri müsmiresiyle otuz iki arşun arz ve otuz sekiz arşun tûl ve cemî'î müştemilâtı ile şîrâya tâlib ve râğib olan bâlâda mersûm Hâce Beğos vekîli bulunan Hâce İstirâdî vekâletiyle yedi bin gurus semen ile değer bahâ olarak bey'î bâti sahîhi's-şer' le bey' ve teslîm ve temlîk eyledim Hâce İstirâdî dahî bi'l-vekâle ahz-ü kabz ve kabûl idüb semeni mezkûru olan yedi bin gurusu mersûm İstirâdîden nakid yedime te'diye ve teslîm idüb ve ben dahî temâmen ahz-ü kabz eyledim bâlâda mahdûd ve mümtâz Acem hân-ı mezkûre aslâ ve kat'â alâkam ve parasından dolayı bir habbe mutâlebem kalmadı ba'de'l-yem mülk-ü müşterâsı ve hakkı sarfıdır. Keyfe mâ yeşâ' mütesarrıf olub bir vecihle dahl olunmamak için kîbel-i şer'dan bir kıt'a hücceti şer'îye virilmesi matlûbumdur deyu efendinin ikrârı Hâce Begos tarafından vekîl bulunan Antalya mütemekkinlerinden Zanâyir oğlu İstirâdî tasdîk idicek gîbbe't-tasdîki's-şer' ketb olundu. Fî 15 Câ sene 1250

Şühûdü'l-hâl

A'yân Mehmed Ağa

el-Hâc İbrâhim Ağa

ve el-Hâc Nakib Ağa

Kâtib Mustafa Efendi

ve Yanık zâde İsmâ'il Ağa

Numara:125**Bazar Ağası İbrâhîm Beğ için sudûr iden kalemiye fermânı**

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l- fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l- izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke sancağı muhassılı el-Hâc

Osman Paşa dâme ikbâlühû ve kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keîâm Mevlânâ Antalya kâdısı zîde fazlühû ve kıdvetü'l-emâsili ve'l-akrân ve bu husûsa mübâşir ta'y'ın olunan zîde kadruhû tevfi'i refi'i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Teke sancağında vâki' bâc pazar Antalya mukâta'ası mutasarrıflarından İbrâhim Beğın iki yüz kırk sekiz ve kırk dokuz senelerine mahsûben kalemiye mukayyedesi olarak ma'a harc-ı aklâm yüz yetmiş bir gurus yigirmi dört akçe defter terâküm olunmuş olduğu kuyûdâtden müstebân olmakdan nâşî meblağı mezbûrun mîri mumâ ileyh den temâmen tahsîl ve teslîm olunması bâbında sûret-i defter ile emri şerîfim ısdârı irâde-i seniyyem ta'alluk itmekden nâşî sen kim paşâ-yi mûmâ ileyh sin vürûd-ü emri şerîfime mevzû'an irsâl olunan memhûr ve mûmzâ sûreti defter nâlık olduğu üzre mukâta'a-i merkûmenin sinîn-i merkûme kalemiyeleri olarak yığılana kalan meblağı mezbûrun inzımâm-ı ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'la mûmâ ileyhimâ dan alâ eyyi hâl temâmen ve ser'i'an bi't-tahsîl evvel be-evvel der-sa'adetime irsâl ve hazîne-i 'âmireme teslîmi husûsuna zâd ve hâsılı-ı kudret eylemek fermânım olmağın işbu emri 'âlîşânım ısdâr ve mübâşir-i merkûme ile irsâl olunmuşdur. Emri vüsûlünde keyfiyyet-i irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda dermânım olunduğu ve bâlâda best-u beyân ve sûret-i defterde hesâb kılındığı vechile mübellağ bekâyâyı mezkûrenin alâ eyyi hâl inzımâmı ma'rifetin ve ma'rifeti şer'la ve mübâşiri merkûm ma'rifetiyle mîr-i mumâ ileyhden temâmen ve kâmilten tahsîl ve evvel be-evvel der-sa'adetime irsâl ve hazîne-i 'âmireme teslîm olunması emrine ve hâsılı kadr eylesin sizki kâzî ve mübâşiri ileyhimâsız siz dahî mûceb-i emri şerîfimle amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükmü şerîfim vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte-i sudûr olan emri celîlü's-şân vâcibü'l-ittibâ' ve lâzîmü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzre 'âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i'timâd kılasız. Fî 17 R sene 1250.

Numara:126

Ref'-i menzil bedeliyesinin taksidi sanisi için sudûr iden emr-i âlî kaydı. Fî 15 Câ 1250.

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebîrû'l-küberâi'l- fihâm zi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtass bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke sancağı muhassılı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keîâm Teke sancağında vâki' kâzîleri ve nüvvâbları zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsili ve'l-akrân zâbitân ve iş erleri ve bu hususa mübâşir bulunan zîde kadruhüm tevfi'i refi'i hümayûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Teke sancağında vâki‘ kazâlardan müretteb ref‘-i menzil bedeliyesine ikiyüz kırk bir senesi taksît-i sâni mâlî olarak bakâyâ kalan altı bin ikiyüz elli guruşun yerlû yerinden tahsîl ve hazîne-i ‘âmireme teslîm olunmak üzere der-sa‘adetime tersîl olunması bâbında bundan akdem emri şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş ise de şimdiye değin bir haber ve eseri zuhûr itmemiş olduğu kuyûtdan müstebân ve meblağı mezbûrun vâridât-ı mîrîye ve îrâdı mukarrere-i hazîne-i ‘âmiremden olması takdîriyle ‘avk ve te’hîri dûçâr ve giriftârı rızâyı ‘âlişânımın hilâf ve müğâyiri olacağı zâhir ve ‘yân olmakdan nâşî fimâ ba’d te’hîr ve ihmâlî tecvîz olunmayarak serî‘an tahsîl olunmak bâbında sûret-i defteriyle te’kîdi cârî emri şerîfim ısdârı hususuna irâde-i aliyyem ta‘alluk idüp ol babda memhûr ve mûmzâ bir kît‘a sûret-i defteri ihrâc ve derûni emri şerîfime mevzû‘an mübâşir-ı merkûm ile irsâl olunmuşdur. Ol vecihle amel ve hareket sıdk ve hâsıl-ı kudret eylemek fermânım olmağın te’kîd ve isti‘câli bâdî işbu emri şerîfim ısdâr ve mübâşir-i merkûme ile ısdâr olunmuşdur.

İmdi vusûlunda siz ki muhassıl ve zâbitân ve eşhâdları ve sâir mûmâ ileyhimsiz keyfiyyet-i irâde-i aliyyem mantûk-u emri şerîfimden ma‘lûmunuz oldukda fermânım olduğu ve sûret-i defterde ‘yân kılındığı meblağı bakâyâ-yı mezbûrun ba‘de izin ân-ı vâhide te’hîri tecvîz olunmayarak inzımâm-ı ma‘rifetin ve ma‘rifeti şer‘ ve sâir merkûm ma‘rifetiyle temâmen ve kâmilan yerlû yerinden tahsîl ve mübâşiri merkûme tevzî‘an serî‘an der-sa‘adetime irsâl ve hazîne-i ‘âmireme teslîmen derk ve hâsıl kudret ve mezîd i‘tina ve dikkat eylesiz ve sen ki mübâşir-i merkûmsun sen dahî müceb-i şerîfimle amel ve hareket eylemen bâbında fermân-ı ‘âlişânım sâdir olmuşdur bildirem ki hükmü şerîf vardıkda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emri celîlû’s-şânım mazmûn-i münîfî üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz alâmet-i şerîfime i‘timâd kılarsız. Fî 17 R sene 1250.

V/29a

Numara:127

Bu dahî İbrahim Beğ pâzârına ait akçe için sudûr eden emir kaydı. Fî 15 Câ Sene 1250

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebirû’l-küberai’l-fihâm zû’l-kadri ve’l-ihirâm sâhibül-izzi ve lihtişâm elmühtassü bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a’lâ Teke sancağı muhassılı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerr’in Antalya nâ’ibi Mevlânâ ve mefâhiru’l-emâsili ve’l-akrân zikr-i âtî bakâyânın tahsîline bu def‘a mahsûs mübâşir ta’yîn kılınan ve a’yân ve zaâbitân ve sâir iş erleri zîde kadruhüm tevkî‘i refî‘i hümâyun vâsıl olıcak ma‘lûm olaki Teke sancağında kâin mahsûl bâc Pazâr Antalya ve resmi kıyye livâ-i Teke mukâta‘asının ikiyüz kırk sekiz ve kırk dokuz senelerine mahsûben emvâlinden mutasarıfı

İbrâhim Beğ zîde kadruhû nun bin iki yüz elli bir buçuk guruş yigirmi akçe zimmet-i miriye zuhûr eylemiş olduğu kuyûddan müstebân ve mablağ-ı mezbûr hazine-i ‘âmiyemîn vâridât-ı mukarrara ve îrâd-ı mu‘ayyenelerinden olmak takrîbiyle ukde-i te’hîre dûçâr olması rızâ-i âlişânımın hilâfı olduğu zâhir ve ‘ayân olmaktan nâşî sür‘at-i tahsîl ve teslîmi bâbında sûret-i defteriyle mübâşiri emri şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i seniyyem müte‘allık itmekden nâşî sen kim paşâyı mûmâ ileyhimsin kaleminden ihrâc ve derûn-i emri şerîfime mevzû‘an irsâl olunan menhûr ve mûmzâ sûret-i defter nâtik olduğu üzere mukâta‘a-i mezbûrun seneteyni merkûmeteyn emvâlinden bakâyâ kalan meblağı mezkûrun ba‘de izin ân-ı vâhîde te’hîr ve terâhîmi tecvîz olunmayarak ve bir akçesi pişmânda ve bakâyâ bırakılmayarak inzimâm-ı ma‘rifetin ve ma‘rifet-i şer‘la ve mübâşir mûmâ ileyh ma‘rifetiyle merkûmdan tahsîl ve mübâşir mûmâ ileyh tevdî‘an dersa‘âdetime irsâl ve hazîne-i merkûmeye teslîmi hususuna bezl ve makderet eylemek fermânım olmağın isti‘câli hâvî işbu emri ‘âlişânım ısdâr ve mübâşiri mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur. Emri vusûlünde keyfiyyeti irâde-i seniyyem mantûk-u emri şerîfimden ma‘lûmun oldukda fermânım olduğu ve bâlâda best-u beyân ve sûret-i defter-, mezkûrda tasrîh ve ‘ayân kılındığı üzere mukâta‘a-i mezbûrun seneteyni merkûmeteyn emvâlinden bekâyâ neblağı mezbûr bin ikiyüz elli bir buçuk guruş yigirmi akçenin ba‘de izin avk ve te’hîri tecvîz olunmayarak ve bir akçesi bırakılmayarak inzimâmı ma‘rifetin ve ma‘rifeti şer‘la ve mübâşir ma‘rifetiyle mukâta‘a-i mezbûr mutasarrıfı merkûmdan temâmen ve serî‘an bi’t-tahsîl mübâşir-i mûmâ ileyhe tevdî‘an evvel be-evvel der-sa‘âdetime irsâl ve hazîne-i ‘âmiyemîn teslîmi hususuna ve hâsılı kayd eylesen ve siz ki nâib ve mübâşir ve a‘yân ve zâbitân ve sâir işi erleri mûmâ ileyhimsiz dahî mûcebi emri şerîfimle amel ve harekete ziyâde i‘tinâ ve dikkat ve hilâfından tevekkî ve mübâ‘adet eylemenize fermânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki hükmü şerîfim vardıkda bu babda vechi meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan işbu emri şerîfi ‘âlişânım vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzîmü’l-ımtisâlimin mazmûn-i münîfi üzere ‘âmil olasız şöyle bilesiz alâmeti şerîfime i‘timâd kılarsınız.

Numara:128

İşbu ferman Derûn-i kal‘a Câmi‘i Cedid Mahallesinde Rûz Kâsım kilisesinin ta‘mîri için

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebirû’l-küberai’l-fihâm zü’l-kadri ve’l-ihtirâm sâhibül-izzî ve’l-ihtîşâm e’lmühtassü bi-mezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-a’lâ mîr-i mîrânı kirâmdan Teke Sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerr’in Antalya nâ’ibi Mevlânâ zîde ‘ilmühû ve mefâhiru’l-emâsili ve’l-akrân a‘yân ve vücûh-ü

memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevkî'i refî'i hümâyün vâsıl olıcak ma'lûm olaki

Antalya mahallâtından Câmî'i Cedid Mahallesinde vâki' Rûz Kâsım kilisesi demekle ma'rûf bir bab Rum kilisesinin cerdan ve sakfı mürûr-u zaman ile müşerref harâb olduğuna binâ'en ta'miri hususu mahalle-i mezbûre re'âyâsı ta rafından niyâz ve istid'â olunmuş ve ma'rifeti şer'la lede'l-mu'ayene harâbiyeti tahkîk ile keşf ve mesâhe olundukda tûlen yiğirmi sekiz zirâ' ve arzan yiğirmi ve kadden on üç buçuk ve havlı divarlarının cevânib-i erba'ası yüz altmış ve kaddi dokuz zirâ' olup tûlen yedi ve arzan beş ve kadden altı buçuk zirâ' dört bab papaz odalarını müştamil idüğü tebeyyün etmiş olduğundan bahisle vaz'ı kadîmi ve ve hey'eti asliyesi üzre ta'mîr ve termîmine mahsûs ruhsatı hâvî emri şerîfim sudûru bâma'rûf 'âli ricâ ve istid'â kılınmış ve muktezâyı şartîsı bi'l-fi'l şeyhu'l-islam ve müftiyyü'l-enâm olan mekkizâde e'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fuzalâi'l- müteverri'in Mevlânâ Mustafa 'Âsım edâmellahü ta'âlâ fezâilehü dan lede'l-istiftâ bir beldede vâki' kenise-i kadîme harâb oldukda hey'et-i asliyesine nesne ziyade etmeksizin vaz'ı kadîmî üzre şer'an ta'mîre kâdir olurlarmı el-cevâb olurlar

V/29b

deyü bir kıt'a fetvâ-i şerîf verilmiş olmakdan nâşî mesâğî şer'i şerif olduğu üzre ta'mîrine ruhsatı seniyye-i mülûkânem bî-dirîğ kılınarak ol babda hattı hümâyûn merâmnümûni pâdişâhânem sahîfe pîrâyî sudûr olmağla mantûku münîfi virilen fetvâyı şerîf muktezâ ve şer'i şerif üzre amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emri şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuşdur.

İmdi kiliseyi mezbûrun tûlen ve arzan ve kadden ve vüs'aten vaz'ı kadime ve hey'eti asliyesini bir karış ve bir parmak tecâvüz itmemek şartıyla ber vech-i mesâğî şer'î ta'mîrine müsâ'de-i aliyyem erzân kılındığı ve bu vesîle vaz'ı kadîminden ziyâde nesne ihdâsına irâet olunmak ve bir günâ tama' ve irtikâya düşülerek zımnında re'âyâdan bir akçe ve bir habbe ahz-ü tahsîl kılınmak lâzıl gelürse mütecâsir olanlar mazharı mü'âheze ve itâb olacaklarında şübhe olmadığı siz ki mîr mîrân ve nâib-i mûmâ ileyheimsiz ma'lûmunuz oldukda ana göre amel ve harekete ihtimam ve dikkat ve hılâfından tehânüs ve mücânebet eylemeniz bâbında fermânı 'âlişânım sadır olmuştur.

Buyurdum ki: vusûl buldukda bu babda vechi meşrûh üzre şerefyâfte-i sudur eden bu fermânı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i itâ' atmakrûniyle amel eyleyesiz

şöyle bilesiz alâmeti şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâsıtı şehri Rebî'u'l-âhir sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Numara:129

Derûni kal'ada Baba Doğan Mahallesinde vâki' Liyondi kilisesinin tamiri için vürûd iden fermân

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirû'l-küberai'l-fihâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzi ve'l-ihtişâm e'lmühtassü bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîr-i mîrânı kirâmdan Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerr'in Antalya nâ'ibi Mevlânâ zîde 'ilmühü ve mefâhiru'l-emâsili ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki:

Nefsi Antalya kasabası mahallâtından Baba Doğan Mahallesinde vâki' Liyozi kilisesi demekle ma'rûf bir bâb Rum kilisesinin cerdân ve sakfı mürûr-u zaman ile müşerref harâb olduğuna binâ'en ta'miri hususu mahalle-i mezbûre re'âyâsı ta rafından niyâz ve istid'â olunmuş ve ma'rifeti şer'la lede'l-mu'ayene harâbiyeti tahkîk ile keşf ve mesâhe olundukda tûlen yigirmi dokuz buçuk zirâ' ve arzan yigirmi iki buçuk ve kadden on dört zirâ' ve havlı divarlarının cevânib-i erba'ası devran iki yüz elli bir ve kadden sekiz zirâ' olub tûlen yedi ve arzan beş buçuk ve kadden altı buçuk zirâ' dört bab Papas odalarını müstemil idüğü tebeyyün etmiş olduğundan bahisle vaz'ı kadîmi ve ve hey'eti asliyesi üzre ta'mîr ve termîmine mahsûs ruhsatı hâvî emri şerîfim sudûru bâma'rûf 'âli ricâ ve istid'â kılınmış ve muktezâyı şer'isi bi'l-fî'l şeyhu'l-islam ve müftiyyü'l-enâm olan Mekkî zâde e'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fuzalâi'l-müteverri'in Mustafa 'Âsım edâmellahü ta'âlâ fezâilehü dan lede'l-istiftâ bir beldede vâki' kenise-i kadîme harâb oldukda hey'eti asliyesine nesne ziyade etmeksizin vaz'ı kadîmî üzre şer'an ta'mîre kâdir olurlarmı el-cevâb olurlar deyü bir kıt'a fetvâ-i şerîf verilmiş olmakdan nâşî mesâğı şer'i şerif olduğu üzre ta'mîrine ruhsatı mülûkâne-i seniyyem bî-dirîğ kılınarak ol babda hattı hümâyûn merâmnumûni pâdişâhânem sahîfe pîrâyî sudûr olmağla mantûku münîfi ve virilen fetvâyı şerîf muktezâsı ve şer'i şerif üzre amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emri şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuş

İmdi kilisâyı mezbûrun tûlen ve arzan ve kadden ve vüs'aten vaz'ı kadime ve hey'eti asliyesini bir karış ve bir parmak tecâvüz itmemek şartıyla ber vech-i mesâğı şer'î ta'mîrine müsâ'de-i aliyyem erzân kılındığı ve bu vesîle ile vaz'ı kadîminden ziyâde nesne ihdâsına irâet olunmak ve bir günâ tama' ve irtikâya düşölerek zımnında re'âyâdan bir akçe ve bir

habbe ahz-ü tahsîl kılınmak lâzıl gelürse mütecâsir olanlar mazharı mü'âheze ve itâb olacaklarında şübhe olmadığı siz ki mîr mîrân ve nâib-i mûmâ ileyheimsiz ma'lûmunuz oldukda ana göre amel ve harekete ihtimam ve dikkat ve hılâfından tehânüs ve mücânebet eylemeniz bâbında fermânı 'âlişânım sadır olmuştur.

Buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vechi meşrûh üzre şerefyâfte-i sudur eden bu fermânı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimu'l-imtisâlimin mazmûn-i itâ'atmakrûniyle amel eyleyesiz şöyle bilesiz alâmeti şerîfime i'timâd kılarsınız. Tahrîran fî evâsıtı şehri Rebî'u'l-âhir sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Numara:130

Derûn-i Kal'ada vaki' Meryem Ana kilisesinin ta'mûri babında ferman kaydı. Fî 15 Câ sene 1250

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirû'l-küberai'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm e'lmühtassü bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Mîr mîrânı kirâmdan Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerr'in Antalya nâ'ibi Mevlânâ zîde 'ilmühü ve mefâhiru'l-emâsili ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevkî'i refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki

Nefsi Antalya kasabası mahallâtından Makbul Ağa Mahallesinde vâki' Meryem Ana Kilisesi dimekle ma'lûm bir bab Rum kilisesinin cerdân ve sakfı mürûr-u zaman ile müşerref harâb olduğuna binâ'en ta'miri hususu mahalle-i mezbûr re'âyâsı ta rafından niyâz ve isrtid'â olunmuş ve ma'rifeti şer'la lede'l-mu'ayene harâbiyeti tahkîk ile keşf ve mesâhe olundukda tûlen yigirmi altı ve arzan yigirmi bir ve kadden on dört zirâ' ve havlı divarlarının cevânib-i erba'ası devran yüz altmış sekiz ve kadden sekiz zirâ' olub tûlen yedi ve arzan ve kadden beş buçuk zirâ' dört Papaz odalarını müştemil idüğü tebeyyün etmiş olduğundan bahisle vaz'ı kadîmi ve ve hey'eti asliyesi üzre ta'mîr ve termîmine mahsûs ruhsatı hâvî emri şerîfim sudûru bâma'rifeti ricâ ve istid'â kılınmış ve muktezâyı şer'îsi bi'l-fi'l şeyhu'l-islam ve müftiyyü'l-enâm olan Mekkî zâde e'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fuzalâi'l-müteverri'in Mustafa 'Âsım edâmellahü ta'âlâ fezâilehü dan lede'l-istiftâ bir belde vâki' kenise-i kadîme harâb oldukda hey'eti asliyesine nesne ziyade etmeksizin vaz'ı kadîmî üzre şer'an ta'mîre kâdir olurlarmı el-cevâb olurlar deyü bir kıt'a fetvâ-i şerîf verilmiş olmakdan nâşî mesâğî şer'i şerif olduğu üzre ta'mîrine ruhsatı mülûkâne-i seniyyem bîdirîğ kılınarak ol babda hattı hümâyûn merâmnümûni pâdişâhânem sahîfe pîrâyî sudûr olmağla mantûku münîfî

ve virilen fetvâyı şerîf muktezâsı ve şer'î şerîf üzere amel olunmak fermânım olmağın ruhsatı hâvî işbu emri şerîfîm ısdâr ve tesyâr olunmuş

İmdi kilisâyı mezbûrun tûlen ve arzan ve kadden ve vüs'aten vaz'ı kadime ve hey'et-i asliyesini bir karış ve bir parmak tecâvüz itmek şartıyla ber vech-i mesâğî şer'î ta'mîrine müsâ'de-i aliyyem erzân kılındığı ve bu vesîle ile vaz'ı kadîminden ziyâde nesne ihdâsına irâeti ruhsat olunmak ve bir günâ tama' ve irtikâya düşölerek zımnında re'âyâdan bir akçe ve bir habbe ahz-ü tahsîl kılınmak lâzıl gelürse mütecâsir olanlar mazharı mü'âheze ve itâb olacaklarında şübhe olmadığı siz ki mîr mîrân ve nâib-i mûmâ ileyheimsiz ma'lûmunuz oldukda ana göre amel ve harekete ihtimam ve dikkat ve hılâfından tehânüs ve mücânebet eylemeniz bâbında fermânı 'âlişânım sadır olmuştur.

Buyurdum ki : vusûl buldukda bu babda vechi meşrûh üzere şerefyâfte-i sudur eden bu fermânı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i itâ'atmakrûniyle amel eyleyesiz şöyle bilesiz alâmeti şerîfime i'timâd kılasız. Tahrîran fî evâsıtı şehri Rebî'u'l-âhir sene hamsîn ve mieteyn ve elf

Numara:131

Reis zâde el-Hâc Hâfız Ahmed yedine virilen ev hücceti kaydı

Fî 27 C sene 1250

Medîne-i Antalya tevâbi'inden İstasyon nâhiyesi mahallâtından oyun yeri mahallesi sâkinlerinden olup târîhi vesîkadan sekiz sene mukaddem der aliyyede mütevettin asâkiri mensûrdan el-Hâc Ahmed Ağa huzûr-u şer'î şerîf ve lâzimü't-teşrîfde medîne-i mezbûrda sâkin sâbık mübâyâ'acı Halil Ağa nâm ma'rûf mahzarında üzerine şöyle da'vâ ve tağrîr-i kelâm ider ki Zebil zâde Abdurrahman Efendinin metrûkü olan mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan Karabağlı Hâfız ve bir taraftan Karaca Beği ve bir taraf Kızıl dibi oğlu Hacı Hâfız ve tarafı râbi'i tarîki 'am bu hududlar ile mahdûd ve mümtâz olan altı göz menzil ve havlıyı müştemil ve derûnunda olan eşcârı müsmire ve gayri müsmire cemî' tevâbi' ve levâhıkı ile ve kâffet-il-hukûk ve'l-murâfıkı li-ebeveyn kız karındaşım olan Hatice Âyişe binti Abdurrahman nâm Hatice dahî hissa-i irsiyesi bilâ hâric olarak gabn-i fâhişini dahî ve tağrîrini bilmeyerek hemşiremin hissasına musîb irsiyesi bilâ hâric olup meşâ'u müşterek menzili bey'i bâti sahîh ile yalnız bin guraşa bey' ve teslim ve semeni mezkûr olan ma'lûmü'l-mikdâr guraşu müşteriye merkûm Halil Ağa yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz-ü kabz eyledikde kendim asâkiri mansûreden olup müddeti vârfi de der aliyye de ikâmet üzere vatanıma gelmesi adîm olduğundan e'l-hâlû hâzihi bu sene-i mübârekde bâ icâzet-i veliyyü'n-ni'ami vatanı asliyeme dâhil olup ve hemşirem olan Âyişe binti Abdurrahman nâm hâtûn menzili mahdûdu

mezkûrurdan hissa teleb idüp fûruht eylediğimi âgâh olduğunda bir külli hıssasına rızâ vermeyüp geriye reddini tâlib olup bilâ tefrîk ve gabn-i fâhiş ile fûruht eylediğim dâll ihrâc olunca meşâ'ı müşterek mülk- menzilin bey'i fâsid olup ve yedimde mevcud Antalya ve Elmalu da me'zûn bi'l-iftâ Efendilerin fetevâyı Ali Efendiden verdikleri fetvâyı şerîf virmeğin menzilin bağıçesiyle ömere bey' ve teslîm eyledikten sonra diyârı âhara gidüp müddeti vâfire sene mürûrunda gelüp beldesine dâhil eyledikten sonra tağrîr ve ğabn- fâhiş isbât olundukda bey'i mezbûr tağrîr ve ğabn-i fâhiş ile olmuş idi deyü da'vâ olunup ve gabn-i fâhiş isbât edicek bey'i feshe kâdir olurmu el-cvâb olur deyü fetvâyı şerifler mucebince zeyl-ü bey'a red muharrerü'l-esâmî müslümanlar müvâcehesinde mahalli nizâ' nenzili mahdûd-ü mezkûrun üzerine varılup bi'l-mu'âyene ve'l-müşâvere ba'de't-teennî ve'n-nazar tağrîr ve gabni fâhiş isbat olunca müdda'â aleyh Halil Ağa'ya menzili mezkûr-i mezbûrdan keffi yedini kibel-i şer'i şerîfden tenbîh ile müdde'â mezbûrlara ihale ve eda olunduğu ve semeni mezkûr bin gurus-u merkûm Halil Ağa'ya teslim olunup mebânelerini münâza'a ve mu'ârazadan def' ve men' olunmaları içün ve menzili mahdûd-ü mezkûrun mutasarrıfları içün işbu vesîka bi't-taleb ketb ve Hâfız Hacı Ahmed Ağa'ya i'tâ olundu.

Şühûdü'l-hâl :

Emîr Yusuf oğlu Hacı Kâsım

Şeyh Musa oğlu Hacı Mehmed

Fahir Boran Hacı Mehmed

Kandilî zâde Hafız Mustafa

ve Camgöz oğlu Yusuf

Burunsuz oğlu Hasan

Karanfilci Mehmed

Ve Çelebi zâde Hâfız

Oda başı İbrâhim

Elmalılı Hacı Süleyman

Muhzır Ahmed

V/30a

Numara:132

Bâ'is-i defteri kassâm oldur ki :

Yedinde mürûr tezkeresinden müstebân olan Bursa ahâlisinden İbrahim Beğ İbni Halil nâm kimesne câni bi Mısırdan keyfsizi'l-hâl Antalyaya gelüp bi'emrillahi ta'âlâ vefât itmekle

ma‘rifeti şer‘ ve ma‘rifeti beytü’l-mâl müteveffânın eşyâsı bi’l-müzâyede fûruht olunup hâsıl olan akçe ve nukûd defteridir ki beyân olunur.

1112 Eşya bahası

1425 Nukûd akçe kendinin ve zimmetinde emânet

1536,5 Cem‘an yekûn

244,5 Tarafeyne resmi ‘âdi ve huddamiye kâtibiyr ve cenaze mesârıfı ve hakîm akçesi ihrâc olundu

1292 işbu bin iki yüz doksan iki guruş beytü’l-mâli’l vakt olan el-hâc Osman Paşa tarafından Hacı Mehmed tarafına teslim olunduğu kaydı.

Hurrire hazîhi’ d-defteru bi-ma‘rifetihi ve ma‘rifeti Elmalılı

Nemekahü’l-fakîru ileyhi azze şân müderris zâde e’s-Seyyid Osman mevle’l-hılâfe bi-Medîneti Antalya gufire leh

Numara:133

Mühimmâtı Kal’a için müdür nasb olunan Topçu Süleyman zâde Hüseyine virilen ferman kaydı

Emîrû’l-ümerâi’l-kirâm kebirû’l-küberai’l-fihâm zü’l-kadri ve’l-ihirâm sâhibü’l-izzî ve’l-ihîşâm e’lmühtassü bi-mezîd -i ‘inâyeti’l-meliki’l-a’lâ hâlen Teke sancağı muhassılı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerr’in Antalya nâ’ibi Mevlânâ zîde ‘ilmühû tevkî’i refî’i hümayun vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki :

Mühimmâta nazar eylemek üzere birinin mühimmât müdürü nasb ve ta’yîni muhsenâtdan hâli olmayacağı ve Antalya sakinlerinden Topçu Süleyman zâde Hüseyin zîde kudretehû nun her vecihle liyâkati olduğu beyânıyla merkûm mâhiye yigirmi beş guruş tahsîs ile mühimmât müdürü nasb ve ta’yini hususuna müsâ’de-i aliyye erzân kılınmış sen ki muhassılı mûmâ ileyhsin tarafından bu def‘a Der sa‘âdetime bâ tahrîrât inhâ ve iş‘âr olunmuş olmakdan nâşî keyfiyyet kuyûdu bade’l-ihirâc iktizâsı ricâli devlet-i aliyyemden mühimmâtı harbiye nâzırı iftihârû’l-emâcid ve’l-ekârim Mehmed Emin dâme mecdühû tarafından i‘lâm olundukdan sonra keyfiyyeti hâl Asâkiri Mansûre-i ser‘askeri düstûru mükerrerem müşîri müfahham nizâmü’l-‘âlem vezîrim Husrev Paşa edâmellahü ta‘âlâ iclâlehûya led’l-havâle bi’l-cümle kal‘â-i hâkâniyesinde olan müstahfizân ve sunûfü sâireden sarfı nazar olunarak her kal‘anın cesâmet ve mevcûd toplarına göre bâ irâde-i seniyyem topçu askeri tertîb ve emri muhafaza ve muhârebesi yüzbaşılara sipariş olunarak müahharan mühimmât müdürü nasb olduğuna dâir emsâli kaydı bulunmadığı kuyûddan müstebân olmakla bu sûretde mezkûru’l-mikdâr mâhiyesinin Teke muhassıllığı temettu‘undan mâh be-mâh verilmek üzere

merkûm topçu Süleyman zâde Hüseyinin müdür nasbı muvâfık-ı irâde-i seniyyem olduğu halde bakiyyet kalemini piyâde kalemine kayd ile ifâde-i hâli müş'ır sana hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve lâzım gelen mahallere 'ilmühaberi i'tâsıyla tanzîmi hususunu i'lâm itmekle mucebince emri şerîfim ısdârı hususuna irâde-i aliyyem ta'alluk idüp ol vecihle bakiyyeti kalemi mezbûre kayd ve imlâ ve lâzım gelen mahallere 'ilmühaberi tahrîr ve i'tâ olunmuş olmağla ifâde-i hâli müş'ır sana dahî işbu emr-i 'âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuş imdi :

Merkûm Hüseyinin mühimmât müdürüne nasb ve ta'yîn olunmuş olduğu mantûku emr-i şerîfimden ma'lum oldukda müceb ve muktezâyı emri şerîfime imtisâl ve mütâbe'at-ı birr le müdürü merkûmun zikrolunan yigirmi beş guruh mâhiyesinin muhassıllık-ı mezbûr temettu'undan mâh be-mâh bi'l-ikrâz bilâ tereddüd merkum yedine i'tâ emrine sarf ve vâsılı kudret eyleyiniz. Ve sen ki nâib-i mûmâ ileyh sin sen dahî mücebi emri şerîfimle amel ve hürmet ve hılâfından hazer ve mücânebet eylemen fermânı 'âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki :Vardıkda bu babda vechi meşrûh üzre şerefyâfte-i sudur olan emri şerîfî celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' velâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i münîfî birr le âmil olasız şöyle bilesiz alâmeti şerîfime i'timâd kılasız. el yemmi'r-râbi' ısrîn şehri Rebî'u'l-âhir sene hamsîn ve mieteyn ve elf.

Numara:134

Kal'a müdürü Hüseyin Ağa'ya bâ defteri merkûm teslim olan mühimmât-ı kal'adır

Medîne-i Antalya kal'asında cebhânelerde mevcut barut ve yuvarlak vâridâtı sâ'ire bitâne-i bigâne ta'dâd olunan mühimmâtların defteridir ki beyân olunur. Fî 1 C sene 1250

Ali Paşa sarayının fevkinde olan cebhehânedede mevcut mühimmâtı

kundaklı tüfenk 100 adet	kefenlik astar 100 aded	kılınc 100 aded	kurşun teknil takım 6	fişenk sanduk 5	top hartucu deste 10+müsta'mel 02= 12
hartuçluk kabe kağıt urba 11,5 Def'a 11 21,5	sicim ma'a torba 30 adet	hartuç içün çiriş Sanduk 2	mahtaba Bâ sandük 1	Şalaka kovası 8	demirbaş tacı18 Def'a parça 1129
derûni cephanede hırdavât demir tahminen 200	top fitili 20	bilâstûrluk halat parça 3	cephane sanduku 1	tüfenkli havan 3	bir mikdar hırdavât terk
dolu varil barut 140	Gülle 1000				

8000

4000 defter el-Hâc Hüseyin Paşa ma'rifetiyle teslim oldu.

V/30b

Hazırlıkda olan cephânedeki olan mühimmât

çuval 214	torba 475	müsta'mel 12+26=38	çuval	demir kürek 20	meş'ale 20	sülgez 45
cebe 273	tahtacı baltası 5	kazma 7		kanca 25	sicim 79	cedid fener 79
kösele barut matarası 15	bıçkı 18 def'a 15=33	köşdere 10		sağır ve kebir burgu 35 def'a 14=39	kurşun kabı 16	keser 17
çatal çekic 4	kurşun torbası 4	teneke maşraba 10		hartuc kabı 7	top boynuzu 25	çıra keseri 14
nişangâh 13	top şemîşi 20	ufak kınnap 9		fitillik ağaç 20	dolu kilit sanduk 17	kundak demiri 4
varil dolu barut 100	fışek sanduk 200	müsta'mel zırh kafesi 4		Atık zırh parçası 5	cedid top kundağı 2	blastoriyelik halat parçası 1
gülle 1000						

Ahmed Efendinin bağçesinde cephânedeki mühimmât

dolu varil barut 92	fışek sanduğu 17	iki varil derûnunda topraklı bardak	sağır fışek sandukası 39	tüfenk ve beş kol demiri 380	ağzı açık solu varil barut 2
------------------------	---------------------	--	--------------------------------	------------------------------------	---------------------------------

Tophanede olan cephânedeki mevcut mühimmât

barut siyah tahminen 5000 kıyye	terşe hartûc sandûkası 1 adet müsta'mel	topraklı barut varil 1 adet
------------------------------------	--	--------------------------------

İskelede Refik handa iki aded mağazada

gülle 6000	kürek 000	manivele 000	tomar 500	zeytinli tabyada kundak 2
---------------	--------------	-----------------	--------------	------------------------------

Bâlâda beyan mahallerde bulunan mühimmât ve cephânedeki hîn-i hâcetde işe yarar mühimmât işbu mahalle kayd

dökme ve varil derûnunda olan barut siyah tahminen 20000 kıyye	işe yarar toprak ve uygun kule 4000	fışek işe yarar sanduk 361	tüfenk 496	kılıç 100
--	--	-------------------------------	---------------	--------------

Numara: 135**Re'is zâde el-Hâc Ahmed Ağanın vakf eylediği akçe kaydı**

İskender Çelebi Mahallesi ahâlisinden olup asâkiri hâssa-i şâhâne mülâzimlerinden olan Reis zâde el-Hâc Ahmed huzuru şer'a gelüb şöyle takrîri kelâm ider ki hasbeten lillahi ta'âlâ üçyüz guruş nukûd akçe malımdan ifrâz iderek fî sebîlillah vakf eyledim ve nukûd-ü mevkûfe üzerine mahallemiz muhtarı bulunan Çıkırcı Ali mütevellî nasb eyledim ve ma'rifeti şer'la akçe-i mezbûrdan yüz guruş derûn-i kal'ada Mehmed ?.. Cami'i şerîfine yağ parasına ve yüz guruş İskender Çelebi Mahallesinde vaki' mescidi şerîfinin yağ parasına ve yüz guruşunu Mekke'i mükerrime zemzemi şerîf mûskâ Hızır zâde Şeyh Ahmed tarafından zemzem zevrâkına vakf eyledim. Vech-i meşrûh üzere müteveli-i mezkûr tarafından ta'yîn olunan yüz guruşun mürabahaları Cami' ve mescidi şerîfler mütevellilerine berâyı teslim te olunub ve beher sene giden huccâcı müslimîn yedleriyle Mekke-i Mükerrime sakâ-i zemzem Hızır zâde Şeyh Ahmed tarafına lâzım olan ve anın tarafından kabul haberi alınmak üzere meşrût eyledim deyü takrîrine mebnî müteveli-i mezkûr Çıkırcı Ali den sual olundukda vech-i meşrûh üzere akçe-i mezbûrun beher sene tayin olunan nemâsını tayin olunan mahallere virmek üzere ikrâr ve müte'ahhid ol duğu iş bu mahalle kayd olundu.

Numara:136**Rusya'dan Benâbud Kapudân hamûlesinden der sa'âdete gönderilen mübâyâ**

İşbu tarihile dersi'adetden vürud iden Rusyalu Benâbud kapudân sefînesine hamûle der'uhde olunan hinta mübâyâ'a me'mûru Emin Ağa ma'rifetiyle kırk dokuz senesine mahsûben tahsîl olunan mîr mübâyâ'asından yedi bin sekiz yüz kile ve şîrâ olunmuş olan râyic zahîresinden iki bin kıyye ve akdem ordu mühimmâtından olup el-Hâc İbrâhim Ağa zimmetinde olandan iki bin cem'an on bir bin sekiz yüz kıyye hinta der sa'âdete gönderildi kaydı. Fî 11 R sene 1250.

V/31a**Numara:137****Bâdi-i sûret-i defteri kassâm oldur ki**

An asıl mahrûse-i Kara hisar ahâlisinden olup Teke mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa hazretlerinin Kavvâslık hıdmetinde iken bundan akdem bi'emrillah vefât iden Mehmed kavvâsın emvâli b'l-müzâyede fûruht olunup hâsıl olan akçesi müşârun ileyh kavvâs başı Hacı Mehmed Ağa'ya teslim olunduğu kayd olundu. Fî 7 Câ sene 1250.

1587 Cem'an Yekün

1250 Sahnü'l-bakî bâ mukarrarât düyûnâtı ve techîz tekfini ihrâc olundukdan sonra

İşbu bin iki yüz elli gurus bi'l-emâne müteveffânın vârisi zuhûruna kadar müşârun ileyh Kavvâs başı Hacı Mehmed Ağaya teslîm olundu.

Numara:138

Reis zâde el-Hâc Ahmed Ağaya virilen ev hücceti kaydı Fî 6 Câ sene 1250

Medîne-i Antalya mahallâtından İskender Çelebi Mahallesi âhâlisinden olup e'l-hâletü hâzihi askeri hâssa-i şâhâne mülâzimlerinden Re'is zâde el-Hâc Ahmed Ağa huzûru şer'î şerîfî enverde ve mahfeli dîni münîfi ezherde hâzır olup şöyle takrîri kelim ve best anî'l-merâm ider ki li'ebeveyn hemşirem Âyişe Hatun ile silkimizde münselik ve taht-ı tasarrufumuzda munderic bir taraftan Bakî evi ve bir taraftan Çınar Ahmed evi ve bir taraftan Çıkırcı Ahmed evine muttasıl fevkânî ve tahtânî iki göz ev ve avlu içinde eşcârı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla sülûs sülûsân olmak üzere hissedâr olduğumuz pederimizdem mevrûsen bir bâb menzilimizin akdem bakâüllahi ta'âlâ bedestende ihrâkla yine vech-i meşrûh üzere sülûs sülûsân i'tibâriyle hissamız ma'lûm olunarak müceddeden bir kıt'a hüccet-i şer'îyesi verilmek matlûbum deyü mumâ ileyhin ilkâsına mebnî mahalle-i mezbûrda vâki' sâlifü'z-zikr mahdûd ve mümtâz olan menzili mezkûr kemâ fi's-sâbık hemşiresi Âyişe hâtunla müştereken mutasarrıflar olup âhardan bir vechile dahl ve taaruz olunmamak için işbu vesîka kıbel-i şer'îdan mûmâ ileyh el-Hâc Ahmed Ağa yedine i'tâ olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi'i min şehri Cemâziye'l-âhar sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl :

Çeribaşızâde el-Hâc İbrâhim Ağa

Karındaş Hacı Mehmed

Molla Ali oğlu Süleyman

Muhzır başı Süleyman

Burunsuz oğlu Hasan

Numara: 139

Bu dahî Re'is zâde el-Hâc Ahmed Ağaya virilen sulh hücceti

Medîne-i Antalyanın Şeyh Sinan Mahallesi sükkânından Katırcı oğlu Mehmed nâm kimesnenin an asıl enişmeleri Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne mülâzimlerinden Re'is zâde el-Hâc

Ahmed Ağa da Bankı Osmânîde üç bin yediyüz elli guruş matlûbum olup Ağâyı mûmâ ileyh dahi bu evânda bu tarafda bulunup merkum Mehmed olmamağlaRe'is zâde sa'âdetlü el-Hâc İbrâhim Ağa'ya temessükü teslîm eyleyüp bi'l-gıyâbe sulhan iskât etmelerine râzî olmuş idüğünden ağâyı merkûm lede'l-ifâde temessükü mezbûru ikrâr etmiş ise de derûni temessük olan meblağı mezûru bâ şurûr mürâfa'a olunmuş idi ol misillü mebâlîğ şer'an isbâtı hak itmedikce virrmr deyü tesaddî itmeğile merkûm Mehmedin el-Hâc İbrahim Ağa'ya bin guruş kadar meblağı mezbûrdan iskâtı hak olunduğu emri olduğu lede't-tebeyyün raf'an li'l-husûme meblağı mezbûr mukabelesinde yediyüz guruş İngiliz malı bir saat ve yüz guruş bir çift masuralıyla tabanca ve iki yüz guruş an nakd akçe ile mürâfa'a-i mezbûr ma'rifeti şer'la rabıtaya bend olarak eşyâyı mezkûrlar ve meblağı mezbûr iki yüz guruş el-Hâc İbrahim Ağa'ya teslim olunup mûmâ ileyh dahî ğabn ve tağrîrden ârî ve berî olarak bi'l-vekâle ahz-ü kabz eylemiş husûs-u mezkûrda merkûm el-Hâc Ahmed Ağa'nın zimmetini ibrâyi 'âm ile ibrâ ve iskât-ı hak eyledikde mâ hüve'l-vâki' ketb ve imlâ ve mûmâ ileyh el-Hâc Ahmed Ağa yedine işbu vesîka i'tâ olundu. tahrîran f'îl-yevmi't-tâsi'i min şehri Cemâziye'l-âhar sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl

Burdurlu Ahmed Efendinin (silik)

Muhzır başı Süleyman Ağa yeğeni Hasan

(silik) Hacı Mehmed Efendi

(silik) Hacı Mehmed

Numara:140

Kal'a içün gönderilen yuvarlak ferman kaydı Fî 12 Câ sene 1250

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirû'l-küberai'l-fihâm zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzî ve'l-ihtişâm e'lmühtassü bi-mezîd -i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke sancağı nâibi el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü tevkî'i refî'i hümayun vâsıl olıcak ma'lûm olaki

Mûmâ ileyh tarafından bu def'a Ders'adetime varid olan bir arızanın me'âlinde bundan akdem nizâmiye kal'asına (silik) iden bir kıt'a topun isti'lâm me mevcûd-ü kal'a olan mühimmâtndan (silik) mâ'adâ bir şey bulunamayıp kal'a-i merkûmenin ol vechiyle (silik) caiz olmayacağından lüzûmu olan mühimmâtndan bir kıt'a defteri (silik) olunması bâbında akdem testîr ve tesyâr kılınan emri şerîfim mücebince (silik) bir kıt'ası karıncalı olup işe yaramıyacağı (silik)ve sâire kâfi olup makta'ı takdîm kılınan defter mantûku üzre (silik) ve mühimmâtı hazîne (silik) üçyüz yigirmi altı aded mukaddem bozulan deftere sehven kayd

olunmamış ve eskiden mevcut altı sanduk fişegin dahî defteri mezkûre (silik) yazılmış olduğundan anın dahî takrâr defteri tesyîr kılındığı tahrîr ve inhâ

V/31b

olunmaktan nâşî kuyûd-i lâzimesi lede's-sü'âl ber mûcib-i defter matlûb olunarak tertib edilmiş olan ma'lûmü'l-mikdâr yuvarlakların irsâliyle ifâde-i hâlî mübîn emri şerîfim ısdârı ve noksan görünüp bu def'a tekâmül olunan top ve mühimmâtı sâ'ire tophâne ile mukaddemen sehven deftere kayd olunmuş ve olunmamış olan mühimmâtı harbiye-i mezbûrenin baş muhasebede kayd bâlâlarına şerh verilerek tophâne-i 'âmirem rûznâmçesine 'ilmühaberi i'tâsıyla tanzîmi hususunu ricâli devlet-i aliyyeden tophâneyi 'âmirem nâzırı iftihârü'l-emâcidi ve'l-ekârim el-Hâc sâib ve mühimmâtı harbiye nâzırı Mehmed Emin dâme mecdühümâ başka başka i'lâm eyledikleri bâ takrîr lee'l-arz mücebince emri şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk idüp ol vechile top ve mühimmâtı merkûmesinin kaydı bâlâlarına şerh verilerek 'ilm-ü haberi i'tâ vürûdunda emri şerîfim mevzû'an irsâl olunan memhûr ve mümzâ sûret-i defter nâtik olduğu üzere zikrolunan yuvarlaklar tophâne-i 'âmirem mevcûdundan ifrâz sefîneye tahmîlen o tarafa isrâ olunmuş olmağıla ifâde-i mübeyyin sana dahî işbu emri 'âlişânım ısdâr ve tesyâr olunmuş idi zikr olunan yuvarlakların mashûben bi's-selâm ol tarafa ve derûnunda sûreti defteri mezkûr tatbîkan ihrâc ve kal'a-i merkûmeye vaz' ve hıfz olunarak ve kavî haberinin der saadetime tahrîr ve iş'arı husûsuna mübâderet eylemek bâbında fermânı 'âlişânım sâdır olunmuşdur.

Buyurdum ki :

Hükmü şerîfimle vardıkda bu babda ve ber meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan işbu emri şerîfi celîlü's-şânımın mazmûn-i münîfi üzere âmil olasin şöyle bilesin alâmeti şerîfime i'timâd kılasun. Fi'l yevmi's-sâbi'i aşeri Rebî'ul-âhir sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Bâlâda mezkûr fermânı 'âlî ile vürûd iden ber müceb-i defteri hâkânî kuleler bahran sefîne ile Antalya iskelesinden ihrâc ve ber müceb-i defter cümlesi çıkarılıb kal'ada cephâneye vaz' olunduğu kaydı. Fî 13 C sene 1250.

yuvarlak 5 müd 1000 (adet)	yuvarlak 3 müd 5000 (adet)	yuvarlak 1,5 müd 500 (adet)	küfe 50 adet	yuvarlak 1 müd 1000 (adet)
-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	--------------	-------------------------------

Numara:141**Bâ'isi defteri kassâm oldur ki**

An asıl Burdurlu olup kebabcılık ile Antalyada ticaret iderken bi'emrillahi ta'âlâ vefât iden Arab Ahmedin emvâli cânibi şer' den vasî nasb olunan Değirmenci Kara deli nâm Ali ve Burdurlu Mehmed Efendi ma'rifetleri ve ma'rifeti şer'la eşyâ ve nukûdu defter olunup vârislerine îsâl için Kara Deliye teslim olundu.

269 Eşya ve nukûd

79,5 Techîz tekfîn ve resm-i âdi ve harc-ı mahkeme

198,5 İşbu yüz doksan sekiz buçuk guruş değirmenci vâsî deli Seyid Aliye teslim olundu

Nemekahü'l-fakîru ileyhi ta'âlâ müderris zâde e's-Seyyid Osman
mevle'l-hılâfe bi-medîneti Antalya gufire leh

Numara:142**Zanâiroğlu Evran yediyle İstirâdi zimmîye virilen ev hücceti kaydı**

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden Bilâye binti Kazâyıl İstirâdi nâm zimmîye huzûr-u şer' da hâzır olup işbu bâ'isü'l-kitâb el-müdde'â-i merkûmenin oğlu İstirâdi nâm zimmî müvâcehesinde takrîri kelâm ve best ani'l-merâm ider ki yedi silkimde münselik ve tahtı tasarrufumda mûnderic mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan vakf hâneye muttasıl ve bir taraftan zimmînin evine muttasıl ve bir taraftan mürd İstirâdi menziline ve yine Hâci Zihâye menziline muttasıl ve bir taraftan biz bu hududlarla mahdûd ve mümtâz fevkânî iki göz ve cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla pederimden mevrûs mülkü menzilimi işbu şirâyâ tâlip İstirâdi nâm zimmîye defter bahasıyla üçyüz elli guruşa bey'i bâti sahîhi's-şer' ile bey' ve teslim ve temlik birr ve mezbûrede ahz-ü kabûl ve kabz idüp semeni olan meblağı mezbûru ani'n-nakd yedime (silik) ve teslim idüp ben dahî ahz-ü kabz eyledim menzil-i mahdûd-i mezkûrda alâkam ve zimmetinde bir habbe ve bir akçe metâlibim kalmayup mülkü müşterası va hakkı sarfı olup keyfe mâ yeşâ' ve yahtâr mutasarrıf olsun deyü (silik) bir kıt'a şer' iye verilmesi matlûbumdur deyü mûmâ ileyhânın ikrârını İstirâdi tasdîk edicek gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve ba'de't-tescîl zimmîyi mezbûr İstirâdiye i'tâ olundu. tahrîran fi'l-yevmi's-sâlisi ve'l-ısrûn min şehri Rebî'u'l-âhir sene hamsîn ve mi'eteyn ve elf

Şühûdü'l-hâl

İstirâdi (silik)

Sarrafa Zanaîr
 Hacı Mihâil
 Kuyumcu Hacı
 Zîbâ oğlu (silik)zimmî

Numara:143

Medîne-i Antalya civârında Ekşilli Karyesi ahâlilerinden Tob Hasan nâm kimesne huzûr-u şer'î şerîfi enver ve mahfeli dîni münîfi ezherde hâzır olup iş bu bâ'isü'l-kitâb Karadeli Karyeli Hacı Hüseyin nâm kimesne müvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrîri kelimeler ider ki gayb eylemiş olduğum bir baş kırsığımı Hacı Hüseyin yedinde buldum ise de merkûm virmeyüp füzûlî kabz ediyor sü'âl olunup aliverilmek matlûbumdur didikde gıbbe's-su'âl el-hâc Hüseyin cevâbında ittikâ idüp kırsığı mezkûr benim kendi malımdan hâsıl oldu deyü cevâb vericek müddâ'yi merkûmun da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda merkûm ityânı beyyineden 'âciz olup müdde'â aleyh Hacı Hüseyinin mezbur bir baş kırsak kendi malından hâsıl olduğunu cemî' endamıyla ve üç buçuk yaşında

V/32a

ve üç buçuk yaşındadır diyerek 'udûlü ricâli müslimînden bî garaz olarak Karadeli karyeli Yunus kahya ve yine Karaman karyesinden Hacı Hüseyin ve Gebizli Bölük başı Mehmed nâmûn kimesneler huzûru şer'a hâzırûn olup vechi meşrûh üzre mezkûr kırsak Hacı Hüseyinin kendi kırsağından oldu bizler bilürüz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde mâlî mezkûr Hacı Hüseyinin olduğunu hâvî işbu vesîka kıbel-i şer'dan ketb ve imzâ ve merkûm el-Hâc Hüseyin yedine i'tâ olundu. Fi'l yevmi's-sâbi'i aşera min şehri Cemâziyelâhir sene hamsîn mi'eteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl
 Muhzır başı Süleyman
 Yazıcı el-hâc Mehmed Efendi

Numara: 144

Hacı Hâfız yedine virilen İstanos menzili hücceti kaydı

İstanos nâhiyesi mahallâtından Oyunyeri Mahallesi sâkinelerinden Kızıl dip oğlu Karacanın zevcesi Zeliha ibnete şeyh Ebubekir nâm hâtûn tarafından takrîre müvekkil mahalle-i mezbûrede balıkcı zâde Hacı Hüseyin Efendi meclisi şer'a gelüp yine mahalle-i mezbûr sükkânından ve 'asâkiri hâssa-i şâhâne mülâzımı Reis zâde el-Hâc Hâfız Efendi İbni

Abdurrahman nâm kimesne mahzar-ı müvâcehesinde bi't-tav'î ve'r-ızâ lâ bil-ifk ve'l-cezâ şöyle takrîri kelâm ve ta'bîr anî'l-merâm iderki zikri âtiyyü'l-beyânın sudûruna deġin silki münselik ve mahalle-i mezbûrda vâki' ve tahtı tasarrufumda olan bir göz menzilin ve havlıyı müştemil ve bağçe ve iki dönüm mikdârı tarlasıyla ve nısıf hizâsıyla menzili mebyû'un ittisâline kadar ve ahâli-i mahalle müttetik olup hudûd-ü erba'ası ta'yîn olan menzili mezkûrun bir taraftan Reis zâde Hacı Hâfız ve tarafı sânisî Kırbaġlı Hacıve tarafı sâlisî mübâya'acı Halil Aġa ve tarafı râbî'î tarîk-i 'âm bu hudûdlarla mahdûd ve mümtâz olan menzil ve havlu ve sâir muharreru'l-esâmî cemî' tevâbî' ve levâhıkıyla ve kâffeti'l-hukûk ve'l-mürâfik müfside ve mübtileden ârî v e taġrîr ve gabn-i fâhişden berî bey'î bâti sahihi'ş-şer'la beşyüz guruşa bey' ve teslim ve temlik eyledim ol dahî bâyi'î mezbûr ve temellük eyledikten semeni mezkûr olan beşyüz guruş müşterâyı merkûmun Hacı Hâfız yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz-ü kabz eyledim fîmâ ba'd menzili mahdûd-i mezkûrda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayup müşterâyı merkûmun mülk-ü müşterâsı ve hakkı sarfıdır didikde elmukirru lehû'l-mukaddem vekâleti mezbûre vicâhen tasdîk ve şifâ'en tahkîk edicek gıbbe't-tasdîki'ş-şer' mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve müşterâyı merkûme i'tâ olundu Fî 15 C sene 1250.

Şühûdü'l-hâl

Karbaġlı el-Hâc Hafız

Emir Yusuf oġlu Hacı Hâfız

el-Hâc Hacı Mehmed

Atâ'ullah Efendi

Topçu Deli Ali

Numara:145

Bâdi-i defteri kassâm oldur ki

An asıl İznik den olup der aliyyede hazine kâtibi Bekir Efendi tarafından Bolu çiftliği üzerine me'mûr Hüseyin Aġa hizmetinde bulunan İsmailin emvâli merkûmun ma'rifeti ve ma'rifeti şer'le tahrîr ve akçesi merkûm Hüseyin Aġa yedine teslim olunan müteveffânın emvâl defteridir. Fî 19 C sene 1250.

Cem'an yekûn :

10,5 guruş

042 Techîz tekfîn ve kâtibiye ihrâc olundu

59,5 guruş işbu elli dokuz buçuk guruş merkûm Hüseyin Aġa'ya teslim ve müteveffânın verâseti tarafına îsâl olundu.

Nemekahü'l-fakîru ileyhi azze şân müderris zâde e's-Seyyid Osman mevle'l-hılâfe bi-medîneti Antalya gufire leh

Numara:146

Esbak Ali Paşanın bakâyâsı için vürûd iden emir kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirû'l-küberai'l-fihâm zevi'l-kadri ve'l-ihtrâm sâhibül-izzi ve lihtişâm elmühtassü bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Teke sancağı muhassılı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-hükkâm me'âdinü'l-fezâ'ili ve'l-kelâm livâ'i mezbûrda kâim kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâcidi ve'l-'ayân bu husus Asâkir-i Mansûre hazinesi tarafından mübâşir tayin olunan Çukadar Kara Mehmed zîde mecdühû ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki:

Sarraff tâifesinden Babek zimmînin bâ defter divânı hümâyûnuna takdim eylediği arzı me'âlinde sadri esbak müteveffâ Ali Paşanın Teke Sancağı mutasarrıflığı hengâmında mersûma sarraflık hizmetinde bulunduğuna livâ'i mezbûrun bedeli iltizâmâtı hazîne-i şâhâneme virilen dahî eshabı taraflarına sarrâfı mersûm cânibinden temâmen te'diye olunmuş ve müteveffâyı müşârun ileyhin livâ-i mezbûrden hiyn-i infisâlinde zuhûr iden ma'lûmü'l-mikdâr bekâyâsı matlûbuna mahsûben kendüsüne havâle kılınmış ve keyfiyyeti mahalline isti'mâl olunan bakâyâ-i mezbûreden külliyyetlûsü tenzil mâ 'adâ yüz doksan dokuz bin beşyüzsilik gurusş merkûmelerin sahîhları olduğunu mukirr ve mu'terif olarak meblağı mezbûrun iki yüz kırk tenzili ile senelerinden muksitan te'diye olunmak üzere rabîta virilüp müahharan meblağı mezbûrun birazı darbhane-i 'âmiremde tenzil ile bâkî yetmiş beş bin gurusşdan verilmiş ise de el-hâletü hazihi bir akçesi tahsîl olunmayarak bu sureti mütereddiye bâdi-i özr ve mesned olmuş olduğu hasebiyle meblağı mezbûr yetmiş beş bin gurusşın icab ve iktizâ idenlerden temâmen temâmen tahsîli bâbında mübâşiri olarak bir kıt'a emri şerîfim isdârı husûsuna müsâde-i seniyyem erzân kılınması hususu inhâ ve istid'â eylediği ecilden kuyûd-ü lâzimesi

V/32b

ihrac itdirildikten sonra keyfiyet ricâli Devlet-i Aliyyemden hâlen darbhâne-i 'âmirem nâzırı iftihâru'l-emâcidi ve'l-ekârim Ali Rızâ dâme mecdühû den bi'l-isti'lâm müteveffâyı müşârun ileyhin sarrâfı mersûme olan düyûnuna mahsûben livâ'i mezbûrda olup müşârun ileyh hâli hayatında mersûma havale olunmuş olduğu bir yük otuz dokuz bin beşyüz bu kadar gurusş bakâyânın tahsiliyle mersûm tarafına tevsîli bâbında iki yüz kırk iki senesi evâsıt-ı zi'l-

ka‘desinde ber tafsîl emri şerîfîm verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmağıla bu sûretde sarrâf mersûmun inhâsına nazaran bakâyâyı mezbûreden haylısı tenzil olunarak ahâli-i merkûme muksitan te‘diyeye müte‘ahhid olduklarına ve şimdiye kadar gayri ez tenzilât sûretde kalan meblağı mezkûr yetmiş beş bin gurusı ademî tahsîli mersûma gadri mücebince olacağına binâ‘en meblağı mezbûrun ba‘de izin te‘hîri tecvîz olunmayarak ahâli-i merkûmenin mukaddem vâki‘ olan ta‘ahhüdleri vechile îcâb ve iktizâ edenlerden sen ki muhassılı mûmâ ileyhsin inzîmâmı ma‘rifetin ve ma‘rifeti şer‘le tahsîl ve mersûm mebânîne irsâl ve tevsîl olunması bâbında emri şerîfîm isdâr ve ahâli tarafından bir akçe hizmeti mübaşiriye verilmeyüp matlûbü mezkûra göre mersûm tarafından ondalık virilmek üzere mansûrum hazinesi tarafından mübâşir ta‘yiniyle tesyâr olunması menût-u ra‘y-i âlişânım idüğü bi‘l-fiil ‘Asâkiri Mansûrum hazînesi defterdârı iftihârul-emâcidi ve‘l-küberâ e’s-Seyyid Abdurrahman nâfiz dâme ‘ulüvvühü tarafından bâ takrirleriyü‘l-arz mûcibince mübâşirli emri şerîfîm isdârı hususuna irade-i seniyyem taalluk itmekle ber minvâl-i meşrûh amel ve harekete bezl ve sa‘y-ü makderet eylemek fermânım olmağın bâ takrîr işbu emri zîşânım idâr ve mübâşiri mûmâ ileyh ile irsâl olunmuştur.

İmdi vusûlunda keyfiyyeti irâde-i seniyyem mantûku emri şerîfîmden ma‘lûmun oldukda fermânım olduğu vechile mebâliğı bekâyâyı mezbûr yetmişbeş bin gurusun afv ve te‘hîri mersûme gadri mücebince olacağından ba‘de izin te‘hîr ve tevkîfi tecvîz olunmayarak ahâli-i merkûmenin mukaddem vâki‘ olan taahhüdleri vechile inzîmâmı ma‘rifetin ve ma‘rifeti şer‘la ve mübâşiri mûmâ ileyh ve cümle ittîfâkıyla yerlû yerinden temâmen serî‘an tahsîl mübâşir-i merkûma tevdî‘an evvel be-evvel der sa‘âdetime irsâl ve mersûm tarafına tevsîl olunması emrine sarf ve sa‘y-ü makderet ve mebâliğı matlûb-ü mezbûrun icab eden ondallığı mersûm tarafından mübâşiri mûmâ ileyh tarafından te‘diye olunacağından ahâli tarafından mübâşiriye nâmıyla bir akçe ahz ve i‘tâ kılınmaması emrine mübâşeret eylesin.

Ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve mübâşir ve a‘yân ve zâbitâni mûmâ ileyhim ve sâirlersiz siz dahî mebâliğı mezbûrun temâmen sur‘atı tahsîli ve tevsîli hususuna bi‘l-vücûh ikrâr ve gayret ve hılâfî emrim hareketi tecvîz mes‘ul ve mu‘azzeb olmakdan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermânı ‘âlişânım sadır olmuştur.

Buyurdumki vusûl buldukda bu babda vechi meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan işbu emri şerîfî celîlü’ş-şân vâcibü’l-ittibâ‘ ve lâzîmü’i-imtîsâlimin mazmûni münîfî ile ‘âmil olasız. Fî 29 Câ sene 1250.

Bâlâda mezbûr vürûd iden fermân mücebince Teke sancağında baki kalan akdem livâ-i mezbûre mutasarrıfı sadr-ı esbak Ali Paşa bakâyâsından olup bir mikdarının afvı niyâzıyla mâ adâsını kazalardan tevcîh ve taksîm olunarak derpîş ve tahsîl olunacak

bakâyâlardan hangi kazâlardan matlûb olunacağını mûmzâ defteridir ki ber vech-i âtî zikr olunur. Fî 1 R sene 1250.

Kazâ-i Kaş 14000 <u>1000</u> Afv-ı niyâz 13000 <u>4000</u> Peşin tevcihiyle <u>9000</u>	Kazâ-i Kalkan 15000 <u>5000</u> Afv-ı niyâz 10000 <u>2500</u> Peşin 7500	Kazâ-i Finike 11000 <u>1000</u> Afv-ı niyâz 10000 <u>2500</u> Peşin 7500	Kazâ-i Seyrik 15000 <u>7500</u> Afv-ı niyâz 7500 <u>2000</u> Peşin 5500
Beşkoak 5500 <u>1000</u> Afv-ı niyâz 4500 <u>1500</u> Peşin 3000	Karakeçili Ali Ağa da 5500 <u>500</u> Afvı niyâz 5000 <u>2500</u> peşin <u>2500</u>	Yekûn Matlub 75000 <u>25000</u> 15000 <u>20000</u> 15000 <u>15000</u> 00000	

Nemekahû'l-fakîru ileyhi 'âzze müderris zâde Seyyid Osman e'l-mevlâ'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufîra lehümâ

Numara:147

Asâkir redif idaresi için livâdan matlub buyurulan ikiyüz elli kesenin ferman kaydı

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirû'l-küberai'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm sâhibül-izzî ve' l-ihüşâm elmühtassü bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-a'lâ Mîr mîrânı kirâmdan Teke sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dâme ikbâlühü ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdidü'l-fezâili ve'l-keâm Teke sancağında vâki' kazaların kuzât ve nüvvâbı zîde fazlühüm ve mefâhiru'l-emâsili ve'l-akrân voyvodagân ve a'yân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadruhüm tevkî'i refî'i hümâyun vâsıl olıcak ma'lûm ola bitevfiki sübhânehü ve ta'âlâ ta'lîmi fûnûnü kazâ ve cihâd ve tetmîmi esbâbi muhâfaza-i bilâd ve ibâd niyet-i hayriyesiyle memâliki mahrûseti'l-mesâlik-i şâhikâmda kain münâsip eyâlât ve elviyeden ittifâk ârâ ile karargâr olan ef'âli mehâsin-şümûl tevfi'k bi't-tertîb kuyûd ve ta'lîm kılınmakda olan redif Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye taburları zâbitân ve neferâtının e'l-hâletü hâzihi Asâkir-i Mansûrem hazine tarafından tanzim etdirilmekde olan nizâmı tevekküfları ve kılıç ve palaska ve sair misillü levâzımı mukteziyelerinden mâ adâ dâimî virilecek maaş ve melbûsât ve ale'd-devâm iktisâları için beher sene i'tâ olunacak fes ve iksâ kılınacak elbiseleriyle levâzımı sâirelerinin mesarîfî mezkûre hazinesince külliyyetlü akçeye mütevakkıf görünmüş e'l-hâletü hâzihi hazîne-i mezkûreden irâde olunmakda olan asıl muvazzaf Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ve sâir redifi merkûme-i şâhânemin derkâr

olan mesârîfî lâ yuhsâsı cihetiyle Redif-i Mansûre taburları mesârîfının dahî bütün bütün harbiye taburlarına idaresi derece-i istihâlede bulunmuş olduğuna mebnî husus-u mezkûrun muktezâsı idâre-i ma'delet 'âdile-i mülûkânem üzre hüsnü tesviye-i mücâresinin istihsâli makdereti eslâfî mehâmî devleti aliyye ile ittisâmım beyinlerinde akd olunan mecâlisi şûrâda lede't-teemmül (silik) din ve millet ve devâmı imâriyyi mülk ve memleket müeyyed min indillâh olan devleti aliyye kaviyyü's-şevketimin ale'd-devâm istikmalî esbâb-ı kuvvet ve mekennetine menût işbu redifî mensûri askeri defteriyânda beyan olunan kazâyâyı hayriyet ihtivâ mu'îni mücerret ihyâyı din ve devlet ve ibkâyı âsâyışı bilâdî müslimîn ve hıfzı refâhı âhâlî ve ra'îyyet içün ahsen-i usul üzre vaz' ve te'sîs olunmak mülasebesiyle fevâid-i

V/33a

dîniye ve mülkiyesi umûma râci' olacağı derkâr olduğu misillü masârîf-i îcâbesinin ikrâr ve ibkâsı dahî cümlelerin boynuna borç hükmünde olarak elbirliği tutulmak lâzım geleceği âşikâr ve ma'a mâ-fîh masarîf-i mezkûrenin cümlesi memâlik-i mâhrûsem ahâlisine tecemmül olunmak lâzım gelse bu suret dahî ahâlî ve fukaraya ağır düşeceği zâhir ve bedîdâr olmakdan nâşî Asârik-i Mansûrenin bir senelik hesab olduğu üzere yekûn masârîf mikdarına göre fi'l-cümle medar olmağa ve noksanı yine merhameten hazîne-i mezkûrden uyuşdurulmak ve senede iki taksit ile edâ olunmak üzere Anadolu ve Rumelide kâ'in elviye ve kazaların hâl tahammüllerine göre bir mikdar i'âne-i cihâdiye tertibi münasib görünerek bu babda havas ve evkaf ve mu'af ve gayri mu'âf cemi'i mâhaller seyyân tutulmak ve nizâmî vecihle kazalar masârîfının tevzî'i defâtir-i vâridesi bi't-tengîh ve hissâtı yazılıb evâmîr-i şerîfem içün alunmakda olan ferman harcı işbu î'âne-i cihâdiye ve hisselerinden ahz olunmayacağından mâhallinde dahî bütün harc-i imza ve tahsildâriye nâmi nâm-ı âhar ile bir akce ahz ve tahsîl olunmayub e'l-hâlet-ü hâihi taşralarda emlak ve arâzileri mücerreden tahrîr olunmayan kazalar tevzî'âtı kadimden beyinlerinde câ'î ve sicillerde mükayyed olan hâne itibariyle olmakda isede mürûr-u zaman ile mesela otuz haneli bir karye şimdi yirmi hâneye tenzîl olmuş ve yirmi hâneli bir karye otuz haneye terakkî ile yine tevzi'leri eski usûl üzere olmasından dolayı ba'zı mâhallerde ta'dîl ve tesviye ve şurût-ü lâyıkıyla görülmemekde olması muhtemel olmak hasebiyle işbu Redîf vâridâtı tertîbinin her bir livâ ve kazanın hissesi tevzî'atı sâ'ir misillü kadim hâne itibariyle tevzi' ve taksim kılınmayub ihâleye yüsr ve sühûleti mûcib ve ta'dîli müstevcib olmak içün her bir kazanın şimdiki derece-i tahammül ve ma'mûriyyetine ve vücûh ve ahâlî sinin hakik-i kudret-i hâliyelerine göre ğadr ve himâyeden âri vecihle bi't-taksîm bir kazanın hissesine ne isâbet iderise asıl sancak masârîfâtından olan hissesi başka işbu î'âne-i cihâdiyeden hisse-i îcâbiyesi başka gösterilerek olvecihle pusulaları tanzîm ve ana

göre her bir kazâda asıl kaza masarifini yapılacak tevzî' defterine mikdârı tasrihiyle başka derc ve terkîm ve kezâlik sancak olmayarak müstekil olan kazalar dahî bu usûl-ü icra ve tefhîm kılınmak ve ber-vech-i müharrer sancakca olan tertibatından kazalar hisselerinin kemmiyet ve keyfiyyeti isim ve şöhretiyle bu tarafda ma'lûm olmak için sûret-i taksimlerini mübeyyin bir kıt'a defterleri der-sa'âdetime takdim olunarak mansure hazînesi tarafından Redîf-i Mansûre zimmeti defterlerin ba'de'l-kayd bir sureti terkin-i defâtir tevzî'âtına me'mûr ricâl-i Devlet-i Aliyyemden şakku şayi'inin intizamıyla hâlâ haremeyn mühâsebecisi olan iftîhârü'l-ekâbir ve'l-ekârim Ali Râ'if zîde 'ulüvvühü tarafında itâ ile ba'id mâhallerinden vürûd edecek tevzi' defterlerinde yazılacak mikdarlarına mükâbil ve tatbîk birle bir güne fesad karışmamak üzere dikkat ve ihtimâm kılınmak ve mebâliğ-i mezbûrenin ahâli-i bilâdda müstelzim-ü usret olmamak için seneviyesi bi't-tansîf iki takside rabtıyle taksit-ü evveli bi-mennihi ta'âla işbu elli senesi içinde hülûl edecek ve kırk dokuz senesi kasımından ve taksit-i sânisî gelecek ruz-i hızırdan i'tibâriyle tertib-i emvâl mertebe-i balığ olan her mâhallin mutasarrıf ve mütesellim ve voyvodalarının bu tarafda bulunan mutasarrıflarına te'ahhüd etdirile (silik) isede bu madde için te'ahhüdiyye ve güzeşte ve mübâşiriye nâmıyla zinhâr ve zinhâr fukara(silik)ve sinîn-i âtiye taksitleri dahî minval-i müharrer üzere k (silik) bi't-tezekkür tensib ve ile (silik) icrasından irâde-i seniyye-i mülûkânem te'allûküyleolbabda hattı hümâyun-u şevket-makrûn-i pâdişâhanem bâ-berat vasıl oldukda mebâliği merkumeden Teke Sancağı hissesi iki yüz elli kise akce isâbet eylemiş olmakla siz ki mirmiran ve naib ve kuzat mûmâ ileyhimsiz vusul buldukda emr-i şerîfimin keyfiyyeti lâzım gelenlere ifâde ve tefhîm birle liva-i mezbûrda (silik) sâlifü'z-zikir iki yüz elli kise akcenin nısfı bi-mennihi te'âlâ işbu hulûl edecek ruz-i kasımda değin nısf-ı ahârı ruz-i hızırda tahsil ile bundan böyle beher sene iki taksit ile eda ve mezbûreden salifül-beyan kavî-i meşruhaya tatbikan ve tadil ve tesviye şürûtuna tevfiķan tevzî' ve taksim ve bir an evvel cem' ve tahsil ile hazîne-i merkûmeye irsâl ve teslîmi ve kazalar hisselerinin bâlâda beyân olunduğu üzere mikdar-ı keyfiyyeti mütazammin evvel emirde defterinin takdiri husûsuna bi'l-ittihâd mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın mâhsûsan işbu isdâr ve tesyâr olunmuş imdî keyfiyyet malûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh ' ve hareketle icra-i emir ve irâde-i padişâhâneme bil-ittifak ikdâm ve mübâaderet ve bu vesîle ile meblağ-ı mezbûr hiyn-i tevzî' ve tahsilinde de imza ve tahsildâriye nam ve nâm-ı ahâr ile ahâli ve fukâradan bir akce ve bir habbe alınmak lâzım gelirse bi't-tahkîk mütecâsir olanların haklarından gelineceği muhakkak ve mükarrar olmakla ana göre davranub bu halde ifâ-yı lâzimesi kârgüzârı visaline cümle bi'l-ittihâd sarf-i vus' ve kudret ve müğâyir-i vasfı tecvzî'den beğâyet hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında ferman-ı âlişanım sâdır olmuşdur buyurdumki vusul buldukda bu babda vech-i meşrûh üzere

şerefyafte-i sudûr olan fermân-i vâcibü'l-ittiba; ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-i münîfî üzere amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe itimad kılasız. Fî 3 C sene 1250.

Redîf Asâkir-i Mansûre için bâlâda mezkûr sudûr iden fermân mûcebince matlûb buyrulan ikiyüz elli kesenin kazalara tevcih olan mûmzâ defteridirki beyân olunur

ber-mûcib-i bâlâ sudûr iden fermân mûcibince Redîf Asâkir-i Mansûre için matlûb-u şâhâne olan senevî iki yüz elli kise akcenin tevcihen kazalara isâbet iden mûmzâ defteridirki ber-vech-i âti zikir olunur

Nefsi Antalya	10305
Kaza-i Elmalu	9655
Kaza-i Kaş	1960
Kaza-i Kalkan	4500
Kaza-i Finike	4500
Kaza-i İğdir maa Nâhiye-i kardıç	4411
Kaza-i Kızılkaya	1100
Kaza-i Serik ma'a Nahiye-i Bucak ve Millü ve Karaöz	7382
Kaza-i Karahisar Serik Nâhiye-i Beşkonak	5107

V/33b

Livâ-i mezbûr dâhilinde aşireti Murtana 2000

yine Liva-i mezkûre dahil aşiret-i Gebiz 1750

Yine Livâ-i mezkûre dâhil aşiret-i Kara koyunlu 1250

31,250

31,250

62500

Yalınız atmış ikibin beş yüz guruş beher sene verilmek icâbıyla

Numara:148

Esbak Sa'îd Efendinin mütesellimliği hîyninde ahz olunan hergele babında vürud edilmesi kaydı Fî 7 R sene 1250

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberai'l-fiham zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzi ve'l-ihtişam e'l-mühtassü bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Teke sancağı muhassılı el-Hac Osman Paşa dame ikbâlühü ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Antalya nâibi Mevlâna zîde ilmühü ve kadrühü tevkî'ü refî'i hümayun vâsıl olıcak ma'lûm olaki süvari Asâkir-i Mansûre-i Muntazama-i Şâhânem irkâb için develer ahzıyla bargir yetiştirilmek üzere Teke

mütesellim-i esbakı Sa'id müteveffânın ma'rifetiyle mükaddema yedinde bulunan sermaye akcesinden bi'l-mübâye'a livâ-i mezburun sahili olan mâhallerinde ra'y olunmakda olan hergelesinin ma'rifet-i şer'i şerîf ve Teke muhassıl-ı sâbıkı Yusuf Paşa dâme ikbâlühü ile müteveffâyı mûmâ-ileyhin kâtib ve vekîli Mehmed Şâkir zîde rüşdühü ma'rifetiyle mikdarı re's ve eşkallerini mübeyyin bundan akdem irsal olunan bir kıt'a mûmzâ defter mûcibince mevcûd olan yüz üç re's hergele ve ikiyüz kırk sekiz senesinden itibâren senede onar re's içün şayanı ahurlanmış bargir verilmek ve Teke muhassılı bulunanlar daima nezaret ederek tebeddül vukû'unda selefden halefe devr ve teslîm kılınmak şartıyla temürbaş alınarak Antalya a'yânı Mehmed ve Murtana Beği Emîn Beğ zîde mecdühümâya ba'de't-teslîm mikdar ve eşkâllerini mübeyyin yedlerinden makbûz senedi ahzi ile Antalya mâhkemesi sahiline kayd ile bu taraftan gayrı bâlâsına şerh verilmek içün keyfiyyeti bâ-i'lâm-i şer'î Der-sa'âdetime arz ve iş'âr ve hergele-i mezkûreden beher sene verilecek on re's bargir ne vakit taleb olunur ise olvakit tesyâr olunmak üzere bâ-irâde-i seniyyem bi't-tanzim ol babda muhassıl-ı sabık mûmâ-ileyhe hitâben mükaddem sâdır olan emr-i şerîfim Anadolunun ahvâl-i sâbıkası cihetiyle mâhallinde tescil olunduğundan senki muhassıl mûmâ-ileyhsin keyfiyyeti irâde-i aliyyeme 'adem-i vukûfuna mebnî bi'l-irnhâ emr-i şerîfimi te'kîdli şâmil sene-i sâbika evâhiri zi'l-hiccesinde sana hitâben emr-i şerîfim isdâr ve tesyâr olunmuş olduğu kuyuddan müstebân olub e'l-hâletü hâzihi senin vârid olan 'arzin hâlinde hayvânâtı merkûme mükaddem temürbaş olarak teslîm olunmayub müteveffâ-yı mûma-ileyh tarafından çoban ta'yiniyle Murtana Beği ve Ali Fahreddin karyesi ihtiyarı ve İstavrazlı Ali nâm kimesnelere emâneten ra'y itdirilmesi sipariş olunmuş ve geçen sene şiddet-i şitâ hasebiyle bir celebî telef olmuş olduğu bi't-tahkîk teleât-ı mezbûr eğerki merkûmünden tazmin itdirilecek isede bu makûle yüz hergele bakiyyesi nazar olunamayarak senede şâyed yirmi otuz mikdarı telef olduğu mülâhazatdan ba'id olmadığından temürbaş olarak beher kazaya sekiz onar re's tarh ve taksim olunub matlûb olan senede on re's bargir veyahud mukâbili hazîne-i merkûmeye iki bin beş yüz gurus beher kazalardan alınmak ve mâhkeme-i mâhalliye kayd ile kazalar 'ayânları ma'rifetiyle bakdurulmak Antalya a'yânı mûmî-ileyh cümlesine nezaret eylemek üzere icrâsı veyahud mükaddemki sâdır olan emr-i şerîfimin infâzı hususlarında ne vecihle idare olunur ise iktizâsına bakılmak üzere tarafına iş'ârı hususunu tahrir ve iş'âr olunmuş ve hayvânât-ı mezkûrenin mükaddema olhavâlîde ra'y itdirilmesinde merar maktûatı hazînesi içün semeni istihsâli olmayub zikir olunan süvâri asâkiri manzûme-i şâhânem irkâbiçün hayvânât yetişdirilmek kaziyyesinden olmak mülâsebesiyle ber-minval-i müharrer senede verilecek on re's bargir yerine bedeli ahzi mûcâz olduğundan andan ber-minvâl-i müharrer mükaddemki emr-i şerîfimde mestûr olduğu vecihle hayvânât-ı merkûmenin Antalya a'yânı ve Murtana

Beği mûmâ-ileyhimaya edâ ve tesliminden sarf-ı nazar ile inhânız vecihle kazalara temürbaş olarak verilerek icrâsı münasib gibi görünmüş olmakla bu sûretde emr-i âlişânımda dahi karîn-i tensîb ve tasvîb olduğu hareketü mûcibince baş muhasebeye kaydı ile ber-mantûk-i inhâ hayvânât-ı mezkûr kazalar a'yânları ma'rifetleriyle bakdurulmak vecihle Antalya a'yânı mûmâ-ileyh nezâret etmek ve beherine onar re's elviye-i şahâneye ahurlanmış bargir verilmek üzere temürbaş olarak her bir kazaya sekizer onar re's taksim olvecihle Antalya (silik) ve terkîm ile ve keyfiyyet bu tarafda dahi kaydı mâhalline şerh verilmek için mûmzâ müfredât defterinin irsali babanda sana hitaben suret defterlü emr-i şerifim isdârı ve mükâta'âtı hazine-i mansûre zimmet defterlerine 'ilmühaberî i'tâsıyla tanzîmi lâzım geldiği müttehizât-i ricâl-i devlet-i 'aliyyemden mükâta'âtı hazînenin vâridât nâzırı olub rütbe-i evveli nişanı iftihariyle hasıl olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-küberâ esseyyid Abdurrahman Nâfız dâme mecdühü bâ-takrir inhâ eylemeden nâşî mûcibince tanzîmi husûsuna irâde-i seniyyeme müte'allik eyleyüb bu vecihle baş muhasebeye kayd olunmuş ve hazîne-i merkûme-i mansûre zimmeti defterlerine 'ilmühaber verilmiş olmakla ber-vech-i müharrer ilmühaberine tebdili vüs' ve mükadder eylemek fermânım olmağın ihrâc olunan mûmzâ memhûr suret-i defteriyle sefarımız işbu emr-i şânım isdâr ve irsâl olunmuşdur imdî vusûlünde keyfiyyeti irâde-i seniyyem mantûkü emr-i şerifimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve bâlâda bâ-berat suret-i defteri mezkûresi tahrir ve 'ayân kılındığı vecihle hayvânât-ı merkûme ber-vech-i müharrer kazalar 'ayânları ma'rifetleriyle bakdırılmak vecihle ve cümlesine Antalya a'yânı mûmâ-ileyh nezâret eylemek ve beher sene onar re's elviye-i şahâne ahurlanmış bargir verilmek üzere temürbaş olarak intizâm-ı ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'ile her bir kazaya sekizer onar re's taksîm ve mûcibince sicille kayd Fî 7 Râ sene 1250.

Bâlâda mezkûr emr-i 'âli mantûkunca Es'ad Efendi vaktinden bu ana kadar ra'y olunmakda olan yüz dört hergelenin temürbaş olarak kazalara taksim olunduğu vecihle mûmzâ defterin kaydındırki ber-vech-i âtî zikir olunur.

Kaza-i Antalya	Kaza-i Elmalı	Kaza-i Kaş	Kaza-i Kalkan	Kaza-i Finike
11	11	11	11	10

Kazai İğdir ma'a nah. kardıc Kaza-i Kızılkaya Kaza-i Bucak Kaza-i Serik ve Beş konak

10	10	10	10
----	----	----	----

Cemâ'ati Murtana

Beher sene onar Bargir ahurlanmış verilecekdir

V/34a

Numara:149

Bâ-fermân-ı âli Teke Sancağından matlûb-ü cihandâri buyrulan Redif Asâkir-i Mansûre masârifina mevâdd olarak livâ-i mezbûrden matlûb buyrulan iki yüz elli kise akceden beher sene iki taksit verilmek üzere işbu kırk dokuz senesi rûz-i kasım i'tibârî ile livâ-i mezbûrun hâvî olduğu kazalara taksim olunub beher kazaya isâbet iden meblağ-ı mezbûrun taksîmi defteridir ki ber-vech-i âtî zikir olunur. Fî 15 Râ sene 1250.

Kazâ-i Elmalu

9255 Kazâ-i Kaş

8930 Kazâ-i Kalkan

4500 Kazâ-i Finike

4500 Kazâ-i İğdir

2300 Kazâ-i Finike

4500

Kaza-i Kardıc

1483 Kazâ-i Kızılkaya

3100 Kaza-i Bucak

3044 Nâhiye-i Millü der-kaza-i (silik)

2694 Kaza-i Karaöz

Tabi'i...1644

Kaza-i Serik 3046 Nahiye-i Beşkonak

1000 Nâhiye-i Has

426 Karye-i Karaveliler 426 Karye-i İstavroz 263

Karye-i Hisar Çandır 270 Karye-i Yarbaş Çandır 200 Karye-i Çitdibi 68

Nefsi Antalya 3425

Kurahâ-i Antalya 6800 Cemâ'ati Murtana 2000

Cemâ'ati Gebiz 1700 Cemâ'at-i Karakoyunlu 1250

Cem'an 62550 Atmış ikibin beşyüz elli guruş

Numara:150

Derûn-i (?) fermân-ı âlide bu tarafda hasıl olan ba'zı şeyler(silik)tarafından mâhalline verilmek emri. Fî 15 R sene 1250.

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberai'l-fîham zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l-ihtişâm e'l-mühtassü bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mirmiran-ı kiramdan hâla Teke Sancağı mutasarrıfı olan el-Hâc Osman Paşa dame ikbâlühü ve mefâhirü'l-kuzâtî ve'l-hükkâm meâdeni'l-fezâilî ve'l-keîâm Teke Sancağının hâvi olduğu kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazlühüm ve mefâhirü'l-emâsili ve'l-akran voyvodagân ve a'yân ve vücûh-ü memleket ve bi'l-cümle iş erleri zîde kadrühüm tevkî'ü refî'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olaki memâlik-i Anadolu da fazla gelüb eshabının bi't-terâzî mübâya'ası İzmir ihtisâbı tezkeresine murahhas olan yapağı tiftik ve rişte-i Ankara ve eşya-i sâ'ire mâhalli âhara nakl olunmaksızın doğru Medîne-i İzmir'e nakl ve furuht olunmak ve İçili ve Alâiye ve Antalya iskelelerine kurb-i civar olan kasabât ve kurâ ahâlisinin İzmir'e nakli mu'tâd olan....misillü eşyaya ruhsat verilmeyüb doğrudan Medîne-i İzmir'e nakl ve tenzil kılınmak eşyânın rüsümât-ı miriyesi İzmir ihtisâbı me'murları ma'rifetiyle bi't-tahsil kendü iskelelerinden mâhalli âhara nakl ve furuht eylemelerine ruhsat vermek ve mâhalli âhara nakl ve furuhtu memnu'den olan yapağı ve tiftik ve şem-i asel ve sülek ve mâzû ve alaca ve cildi erneb ve kürk ve sahtiyan ve ham deri vesâ'ir bu misillü eşyaya ruhsat verilmeyib doğru Medîne-i İzmir'e nakl ve tenzil kılınmak irâde-i seniyye-i şâhânemle mü'esses olan İzmir menşe-i nizamdan olarak hilâfına cevaz gösterilmemesi ve mübâya'asını şâmil iktiza eden mâhallere mukaddem ve müahhar başka başka evâmir-i şerîfem isdâr ve tesyir kılındığı kuyudunda müsteban olub ancak bu esnâda bazı mütesellim ve voyvodalar eşyayı mezkureyi yine İzmir imtisakının ruhsat tezkeresiyle mâhallerine varmış olan İzmir tüccara mübâya'a itdirmeyüb kendileri yed-i vahid suretiyle eshabından alub Asitanemden ve sair kârûbaz makûlelerine satub eşyalarımızı İzmir'e nakil itmiyerek diledikleri mâhallere kaçırmakda ve keyfiyyet nizam-ü mezkûrun inhilâlini müceb ve rüsüm-ü ihtisâbiyenin itlafını müstelzim ve müstevcib olmakda olduğundan bahisle te'kîdi şâmil lazım gelenlere hitaben başka başka evâmir-i şerîfem isdârı husûsunu ricâl-i Devlet-i Aliyyemden İzmir voyvodası ve ihtisabı nazırı iftihârü'l-emâcidi ve'l-ekârim Mehmed Tahir Beğ dâme mecdühü bu def'a derbari şevket-makrar-ü mülûkanem (silik) İzmir ihtisabı mansûre hazinenin vâridât-ı cesimesinden olarak her halde nizam ve intizamının tetarrûf-i milelden ve bir akcesinin telef ve izâ'adan vikayesi arzûdan olmakdan nâşi o makûle hilaf-ı nizam hazine mütecasir olanlar ba'de izin sü'âl ve mü'âteb olmak üzere tekîdât-ı lâzime derciyle iktiza iden mâhallere başka başka ifade ve inbayı mütezammin voyvoda mümâ-ileyhe hitâben başka divân-ü hümâyûnumdan evâmir-i şerîfe misdar ve mansûre hazinese ilmühaber

itasıyla tesviyesi icabı maslahatdan idiğünü hâlâ Asâkir-i Mansûre hazinesi defterdarı iftihârî'l-ümerâ ve'l-ekâ rîm esseyyid Abdurrahman dâme ulüvvühü bâ takrir ifâde ve inba etmeleriyle mûcebince diğér lazîm gelen mahaller başka başka

V/34b

Numara:151

Cemil oğlunun Yusuf yedine virilen emvâl-i şer'îye hücceti

Medîne-i Antalya mâhallâtından Kiçibali Mâhallesi sâkinelerinden iken bundan akdem bi-emrillahi te'âlâ vefat eden Rüstem oğlu el-Hâc İbrâhim İbn-i Ebubekir nâm müteveffânın terekesine zevce-i menkûha-i metrûkesi Â'îşe binti Abdullah nâm hâtun ile zevi'l-erhâmından olub re'îsi olmakda olduğı ber-nehc-i şer'i medîne-i mezbûreden kuşağı çözüük oğlu el-Hâc Ahmed Ağa ve Karanın Hâfız seyyid İbrâhim nâmân şehâdetleriyle sâbit ve sübütüne hükm-ü şer'î lâhık olan çil oğlan oğlu Yûsuf İbn-i Mustafaya münhasıra olmakla müteveffâ-i mezbûrun sülûs vasiyetinden mevcûdesinden ba'de'l-ihrac sahhü'l-bâki beyne'l-verese taksîm olundukda zevce-i mezbûrenin hisse-i irsiyyesi olan dört sehinden bir sehim yed-i mezbûreye teslim ve i'tâ ve bâkî Yusufa ba'de ihrâcit-tersîm ve harc-ı senedinin beş yüz otuz guruşdan hayvânet ve eşyâ-i sâ'ire teslim kılınub eshâb-ü fûrûz nesebiye ve 'asâbatdan vâris-i ma'rûfu olmayub 'ammi kızlarıyuz deyü zuhur idenlerden min cihet-i zevi'l-erhâm merkûm Yusufun derecesinden iki derece aşağı olduğı kendü takrirlerinn müstebân olüdüğü ve böyle vâris-i merkûme müdâhaleleri ref kılındığı beyânıyla işbu vesîka tahrîr ve Yusuf yedine i'tâ olundu. Fî 11 Ş sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Karanın Hâfız İbrâhim

Keloğlanın yeğeni Ahmed

Âşir oğlu İbrâhim

ve Muhzırbaşı

ve başka

Numara:152

Furmalı Köse Alinin oğluna virilen hücceti

Furma karyeli müteveffâ köse Alinin kerîmesi şerîfenin müteveffâ malından olarak oğlu Ahmed vesairlerinden da'vâ idüb terekeden hakkını alarak uşakların zimmetlerini ibrâ eylemekde Şerîfe-i mezbûre tarafından uşaklara virilen ibrâ hüccetidir. Fî 13 N sene 1250.

Şühûdü'l-hâl

Müderriş el-Hâc Na'îm Efendi

Müderriş Halîfe Efendi

Müderriş İsmâ'il Efendi

Numara:153

Merhûm Ali Paşa bakâyâsına vürûd iden fermân-ı âli

Tevkî'ü ref'i Hümayun vâsıl olıcak ma'lûm olaki Sarraf tâ'ifesinden Canik zimmî sadr-ı esbak müteveffâ Ali Paşanın mutasarrıfı Teke Sancağı mutasarrıflığı henkâmında sarraflık ta'ifesinden bulunduğundan livâ-i mezbûrun bedel-i iltizâmâtı hazîne-i şahâneme perakendesî eshabı taraflarına tara-ı mersûm cânibinden tamâmen te'diye olunmak mülâbesesiyle müteveffâ müşârûn ileyhî hiyn-i infisâlinde livâ-i mezbûrde zuhur iden ma'lûmü'l-mikdar bakâyâsı matlabına mâhsûb kendüsüne harklanmış ve keyfiyyeti mâhallinden isti'lâm olunarak bakâyâ-yı mezbûreden külliyyetli şeyi tenzil ile mâ'adâsını yüz doksan bin beş yüz yetmiş bir buçuk guruşun livâ-i mezbûr kazaları ahâlileri deyü sahihaları olduğuna mukir ve mu'terif olarak meblağ-ı mezbûr kıstı te'diye olunmak üzere taksit-i râbî'a olmuş ve mü'ahharan meblağ-ı mezbûrun birazı tahsil ve on dokuz bin bu kadar guruşu dahî darb hane-i âmiremde tekrar tenzil ile bâkî yetmiş beş bin guruş karar vermiş isede bir akce destres olamamış olduğundan bahisle meblağ-ı mezbûr yetmiş beş bin guruşun tahsili bâbında emr-ü Şerîfim isdârı husûsu mersûm tarafından bundan akdem ba-arzuhal lede'l-istid'â vech-i müharrer üzere meblağ-ı bakâyat-i mezbûreden haylisi tenzîl olunarak ahâli-yi merkûme meblağ-ı mezbûrun kıstı te'diyesini te'ahhüd eylemişiken lazım-ü tahsili mersûme ba'is-ü kadr ve hasar olacağını tebeyyün eylemiş olduğundan meblağ-ı kusur-u mezbûrun ba'de izin te'hîri tecvîz olmayub ahâli-i merkûmenin te'ahhüdleri icab ve iktiza edenleri tamâmen tahsil ile mersûm tarafına irsâl ve tevsili babında işbu sene-i mübâreke evâhir-i cemâziyel-ahiresinde Paşâ-yı müma-ileyh sana hitâben isdâr ve mübâşir mûm-â-ileyh ile tesyâr olunan emr-i şerîfim tarafına bi'l-vusûl cümle müvâcehesinde feth ve kırâat olunarak meblağ-ı bakâyayı mezbûrun üzerinden hayli zaman mürûr itmiş ve olvakitden berü kaza-i merkûme â'yanlarının kimisi azl ve kimisi fevt olmuş olduğundan meblağ-ı kusuru mezbûrun tahsil olunub olmadığı ma'lûmları olmadığı cihetle sicilli mâhfûza bi'l-mürâca' meblağ-ı mezbûrun çokcası perişan ve oda kaza ahalileri üzerinde zuhûr itmiş olduğundan kusûr-u mezbûrun yirmi beş bin guruşu merhameten 'afv olunarak mâ'adâ on beş bin guuruş ber-vech-i peşin te'diye ve bâkî olanlarının guruşun nısfı bundan böyle hulûl edecek ruz-i hızır ve nısf-ı âharı rûz-i kasımda iki taksit ile rabtî olmağa müsâade-i seniyye erzan kılınmasını merkûme niyâz ve istid'â eylemiş olduğunu mübeyyin taraf-ı şer'iden virilen i'lâm-ı Şer'î ve şehri Defter

gönderilmiş olduğu bu babda ne vecihle emir ve irâde-i aliyyem te'allük iderse olvecihle harekete ibtidâr olunacağı bu def'a vârid olan tahriratında tahrir ve inha eylediğin ecilden emr-i şerîf-i mezbûr kaydı ba'de'l-ihrac keyfiyet ve iktizası (silik)devleti 'aliyyemden darbhanem Nâzırı iftihârü'l-emâcidi ve'l-ekârim esseyyid Ali dâme mecdûhü lede'l-isti'lâm emr-i Şerîf(silik)nazaran bakâyâ-yı mezbûreden birkaç def'a tenzil olunarak nihâyet ahâlinin ikrar ve i'tirafları meblağ-ı kusuru mezburun tediyesine ahâli-i merkûme te'ahhüd etmiş ve mûktaza-yı te'ahhüdleri üzere şimdiye kadar kâmilen edâ etmeleri lâzımeden olunmağıla vecihle bakâyâ-yı mezbûreden tekrar yirmi beş bin guruş, afv ve tenzil olunarak biraz yemlik peşinen ve birazı dahi yek taksit ile te'diye olunması suretlerine ahâli-i merkûmenin teşebbüsleri mersûm bundan böyle ğadre fert guruşdan ibâret olduğu anlaşılmış olduğundan meblağ-ı mezbûr yetmiş beş bin guruş icâb ve iktiza idenlere tamamen ve serî'an tahsil ve mersûm tarafına te'diye olunmak üzere mübâşir-i merkûme teslimen der-se'âdetime tevsîli ve isti'câli hâvî sana vesâ'ire hitâben tekrar emr-i şerifim isdârı veyahud beyan olunduğu vecihle tesviyesi hususu bi'l-fiil mansûrem hazinesi defterdârı iftihârü'l-emâcidi ve'l-ekârim esseyyid 'Abdurrahman Nafiz dâme ulüvvühü tarafından ba-takrir lede'd-dahl mûcebince tekîd ve isti'mâli hamil emr-i şerifim isdârı ferman-irâde-i seniyyeme te'allük itmekle ber minvâl-i müharrer 'amel ve harekete bezl-ü vüs' ve makderet eylemek fermânım olmağın te'kîden (silik) isdâr ve tesyâr olunmuş imdi vusulü yakine irâde-i seniyyem mantûk-u emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermân olduğu ve makûle ve bu def'a sadır olan emr-i şerifim makali üzere ahâli-i merkûmenin ber-minvâl-i müharrer müteşebbis oldukları suretde sarraf-ı mezbûre bütün bütün ğadr ve zararı mûceb olacağına binâ'en meblağ-ı mezbûr yetmiş beşbin guruşun inzimamı ma'rifetin ve ma'rifeti şer' ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ve cümle marifetiyle yerlü yerinde icab ve iktiza idenlerden tamâmen ve serî'an tahsil ve mübâşir mûmâ-ileyhe tevdî'an ve serî'an ve a'cilen der-sa'âdetime irsali ve mersûm tarafına teslim olunması emrine sarf-ü ma-hasal gudret eyleyesiz ve sizki kuzat ve nüvvab ve sa'ir mûmâ-ileyhimsiz mazmûni emr-i şerifimle amel kılasız

V/35a

Numara:154

Kırk dokuz senesi rûz-i kasım i'tibariyle tevzî'i saniden beher kazaya isabet iden beyanındadır. Vuku' bulan mal-ı muhassıllık ve sene-i mezbûre mâhsûb kalyoncu bedeliyesinin taksit-i sanisi ve elli senesine mâhsub kalyoncu bedeliyesinin taksit-i evvelisi ve kırk dokuz senesi ref'i menzil bedeliyesinin taksit-i sanisi ve Kütahya hazariyesinden taksit ve muaf sancakdan vâki' olan tevzî'i malı. Fî 1(?) R(?) sene 1250

Kazâ-i Elmalu

Mal-ı Muhassıllık 7660

Masarifi için 25440

33080

Kazâ-i Kaş

Mal-ı muhassıllık 5430

Masarifi (silik) 24256

29686

Kazâ-i Kalkan

Mal-ı muhassıllık 3740

Masarif 15014

18754

Kazâ-i Finike

Mal-ı muhassıllık 4200

15014

19214

Kazâ-i İğdir

Muhassıllık 4200

Masarif 6934

8729

Kaza-i Kardıc

Mal-ı miri 678

Masarif 4050

4728

Kazâ-i Kızılkaya

2726

11260-14086

Kaza-i Bucak

Mal-ı miri 2230

Masarif 6644

8974

Nâhiye-i Millü der-kaza-i (silik)

Mal-ı miri 2911

Masarif 6644

9555

Nahiye-i Karaöz

Mal-ı miri 3035

Masarif 6644

9679

Kaza-i Serik

3110

10971

14081

Nahiye-i Beşkonak

Malı miri 1565

Masarif 4616

6181

Nâhiye-i Has

Malı miri 782

Masarif 1154

1936

Kara veliler

Malı miri 358

1154

1512

Karye-i İstavroz

Malı miri 165

Masarif 577

742

Karye-i Yarbaş Çandır

150

770

920

Karye-i Hisar Çandır

125

720

945 Karye-i Çitdibi

64
 231
 295 Nefsi Antalya 1835
 9232
 11067
 Kurahâ-i Antalya
 12641
 18462
 31105

Bâlâda hâlâ tevzi'den Antalya mâhallâtına isabet iden mebâliğin tarh ve taksimi

NEFS-İ ANTALYA

1825 Nısıf malı muhassıllık taksit-i sani
 9272 mal-ı miri masarifi sancak
 11067
 3402 Bâ- emr-i 'âli redif masarifinden
 1794 nezlü hintanın noksanından
 361 Vâlimize hediye baha ber-mu'tâd
 4337 merâci'i imdadiye
 0350 Antalya a'yânı Mehmed Ağa'ya a'yâniye ber-mu'tâd
 20920
 00400 Nüfus kâtibi Mustafa Efendiye mâhiyesinden
 00100 Şehir Kethüdasına
 00075 Antalyanın sucusuna
 01184 Şehir Kethüdası ma'rifetiyle altı mâhiye vuku'bulan ba-defter-i müfredât
 masârif
 00379 Toşalı usta ma'rifetiyle ba'zı mâhallere ta'mîrât
 00496 Asâkir-i Redif masarifinden mâ'adâ vaki' olan akceden gurus başına bir
 para harc-ı (silik)
 12154 Kara Çallı mâhallesine i'ânet ihrac olunub kuralara (silik)olan
 12454

Mâhaller-i Has Balaban	Cami-i Atik	Ahî kızı	Tuzcular	Karadayı	İskender
218	1511	357	251	153	21
Ahî Yusuf	Cami'i Cedid	Makbul	Baba Doğan	Mecdeddin	Süleyman
103	1521	1618	113	411	357
Cullahkara	Kızılsaray	Kirişciler	Tahıl Pazarı	Divanpiri	Sağır Beğ
253	182	80	100	135	115
Âşık Doğan	Kiçibali	Temürcü Süleyman	Bali Beğ	İğdir Hasan	Takiyyeci
215	242	811	958	361	804

V/35b

Çavus Bahçesi	Araban	Kızılharım	Temürcikara	Meydan	Şeyh sinan
569	175	145	1436	846	1835
Karaçalı	Alaylı	Sofular	Şeyh Şüca'	Arab Mescidi	Zeytun
1000	252	815	815	164	293
Furma	Uncalı	Elmalı	Kışla	Karakoyunlu	
293	164	257	985	148	

KURÂHÂ-İ ANTALYA

12641	noksan malı miri muhassıllık
18464	emval-i miri ve masarif-i sancak
31105	
Bâ- ferman-ı 'âli	redifi asakir-i masarifinden imdadiye
02789	nezlü hıntanın noksanından
00 733	ber-mu'tad sancak mutasarrıfına hediye baha
08663	kiracı başına imdadiye
00650	Ber mu'tad a'yân Ağa'ya a'yâniye
50740	
50740	
00800	Nüfus mükayyidi Mustafa Efendiye altı mâhdan mâhiye

02881 altı mâhda şehir kethüdası ma'rifetiyle zuhuriden masarîf-ı müteferrika
ba-defter

01846,5 Altı mâhda vâli konağına Hatab Kömür Çıra vesair masarîf

01085 Toşan usta ma'rifetiyle bazı mâhallere ba-Defter ta'mîrât

00200 Şehir kethüdasına

57452,5

01266,5 Redif Asâkir-i masarîfinden mâ'adâ gurus başına birer paradan harc-
ı(silik)

58719

200 Kara Çallı mâhallesi i'âneye muhtac olduğundan mâhallatından ihrac ve
kuralara (silik)olan

09019

Karye-i Mirahur 1736

Karye-i İmecik 2427

Karye-i Avdan 2427

Karye-i Beğiş 1606

Karye-i Sımandır 759

Karye-i Karabayır 1558

Karye-i Büyük Yalınlı 1655

Karye-i Sagır Yalınlı 1655

Karye-i Mandırla 701

Karye-i Söğüdlü 1651

Karye-i Osmankalfalar 341

Karye-i Daşkesiği 163

Karye-i Yeleme 102

Karye-i Gürün 105

Karye-i Sülekler 799

Karye-i Dere Köy 168

Karye-i Kargalık 363

Karye-i İmrahor 391

Karye-i Söğüdlü 339

Karye-i Dad Köy 136

Karye-i Akkilise 618

Karye-i Yelten 137
 Karye-i Andiye 1140
 Karye-i Belen 312
 Karye-i Zivind 1108
 Karye-i Fığla 2187
 Karye-i Ürgütlü 412
 Karye-i Anbahan 526
 Karye-i Yuva 1305
 Karye-i Garibce 1329
 Karye-i Leğlek 125
 Karye-i Yaka 119
 Karye-i Çukurca 378
 Karye-i Köşeler 424
 Karye-i Mamatlı 1985
 Karye-i Karakuyu 238
 Karye-i Karataş 378
 Karye-i Karkın 515
 Karye-i Kemerağzı 196
 Karye-i Karadiğın 225
 Mezra-i Büyük Ali Fahreddin 2221
 Mezra-i Küçük Ali Fahreddin 1995
 Karye-i Sekici 1900
 Karye-i Avcıbayırı 1000
 Karye-i Karamanlı 1565
 Karye-i Geyik bayırı 599
 Şerafeddin Bayırı 418
 Karye-i Duraliler 312
 Karye-i Varsak 2465
 Karye-i Duacı 133
 Karye-i Bahce 290
 Karye-i Bıyıklı 564
 Karye-i Ekşili 169
 Karye-i Kızıllı 1061
 Karye-i Karaman 382

Karye-i Çirkinoba 885

Karye-i Keşirler 92

Karye-i Kundu 815

Karye-i Kandıra 83

Karye-i Kandilli 2201

Karye-i Dumanlı 211

Karye-i Çamyuva 115

Karye-i Solak 700

Karye-i Bayat 620

V/36a

Numara:155

Kırk yedi kırk sekiz senelerine mâhsub miri mübâya'asına me'mûr Mehmed Emin Ağa ma'rifetiyle Der-sa'âdete irsâl olunan zehâ'ir-i miri.

KIYYE-İ İSTANBULÎ

165000	İbrâhim Kaptan Sefînesine tahmilen
01000	Â'rif Kaptan Sefînesine tahmilen
07000	Bağdadlı oğlu Ahmed Kaptan Sefînesiyle
10400	Zor 'Ali oğlu Mehmed Hamdi Kaptan Sefînesiyle
06000	Şatır oğlu Osman Kaptan Sefînesiyle
40900	
02000	Defâ Â'rif Kaptan Sefînesiyle
5766	Kuru Bacak Sâlih Kaptan Sefînesiyle
48666	

Numara:156

Kırk sekiz senesine mâhsub mûmâ-ileyh ma'rifetiyle iştirâ ve tedârik olunan râyic zâhiresinden dersa'âdete gönderilen

KIYYE-HINTA

4000	Osman Kaptan Sefînesiyle
3000	Â'rif Kaptan Sefînesiyle
10000	Bağdadlı zâde memiş Kaptan Sefînesiyle
13000	Defâ Â'rif Kaptan Sefînesiyle

20000

Numara:157

**Kırk dokuz senesine mâhsub me'mur mûmâ-ileyh Emin Ağa ma'rifetiyle
Dersa'âdete gönderilen**

KIYYE -HINTA

7800 Rusyalu Bezbob Kaptan Sefinesiyle

0000

2565 İnebolulu Feyzullah Kaptan Sefinesiyle

10365

5600 sene-i mezbûre mâhsub nemçelü(silik)nam Kaptan Sefinesine tahmilen
gönderilen

15965

8000 Ahmed Kaptan misavere Sefinesiyle

Numara:158

**Kırk dokuz senesine mâhsub mübâya'acı Emin Ağa ma'rifetiyle iştirâ ve tedârik
olan rayic defteriyesinde dersa'âdete gönderilen**

KIYYE -HINTA

2000 Rusyalu Bezbob Kaptan Sefinesiyle

2000 Feyzullah Kaptan Sefinesiyle

7650 ...Sefinesiyle

6410 İngiltereli Nikola Kaptan Sefinesiyle

18500

6800 Mikonozlu nikokolu denyo Kaptan yediyle Der-sa'âdegönderilen

10000 Mısırlı İbrahim Kaptan Sefinesiyle Fî 21 Râ sene 50

V/36b**Numara:159**

**Elli senesi mâh-ü rebî'ul-evvelinin yirmi birinci günü târihiyle müverrah ecnâs
mübâya'acısı Kayserili Akob mübâya'asından olub ma'rifet-i şer'ile der-sea'adete
gönderilen ecnâsât beyan olunur**

Hayriye

425

Mâhmûdiye	23
İslambol Dirhem	34,5
Mısır Dirhem	32
A'tık A'dliye	25,5
Cedîd A'dliye	31
Sacaklı	10
A'tık Mâhmûdiye Rubu'	1,5

Numara:160

Mübâya'acı Mersûm ma'rifetiyle işbu târihle gönderilen ecnâs Rebî'ul-ahirin dokuzuncu günü

Hayriye	400
A'tık A'dliye	38,5
Cedîd A'dliye	32
Mâhmûdiye Nısfı	16
İslambol Dirhem	15,5
Mısır Dirhem	14,5
Yaldız	6
Fransa	14

Numara:161

Def'a Mersûm ma'rifetiyle Der-sa'âdete gönderilen ecnâs Cemâziyel-evvelinin on beşinci günü

Hayriye	960
Mâhmûdiye Nısfı	43
Tarihli A'dliye	63
Cedîd A'dliye	34
İslambol Dirhem	42,5
Mısır Dirhem	37
Def'a Mâhmûdiye A'tık Nısfı	4
Bıçaklı	8

Kum Altunu Dirhem	5,5
Fransa	50
Def'a İslambol	19,5
Macar Yıldız	53

Numara:162

Târih-i defâ'atla gönderilen ecnâs cemâziyel-evvelin on yedi günü târihiyle

Hayriye	712
A'dliye tarihli	18
A'dliye Cedîd	16
Mâhmûdiye nısfı	5
Yıldız	7
Fındık(silik)	5

Numara:163

Defâ Cemâziyel-ahirin on birinci günü gönderilen ecnâs nükud

Hayriye	750
A'tık A'dliye	90
Cedîd A'dliye	78
Mâhmûdiye Nısıf	38
İslâmboli Dirhem	40
Mısır Dirhem	5
Yıldız	8,5
Fransa	16
Gümüş	115

Numara:164

Defâ Recebi şerifin on üçüncü gününden gönderilen ecnâs

Sırma Dirhem	6125
Yıldız	33
A'tık A'dliye	33
Cedîd A'dliye	31
Mısır Dirhem	15,5
İslamboli Dirhem	40

Lira Altun	42
Hayriye	810

Numara:165

Def'a Ramazanı şerifin on yedi günü tarihiyle Der-sa'âde gönderilen ecnâs

Hayriye	199
Mâhmûdiye nısıf	48
İslamboli Dirhem	68
Yaldız	65
A'tık A'dliye	14
Mısır Dirhem	35
Lira Altun	28
Cedîd A'dliye	73
Rublin nısıf	1

Numara:166

Elli senesi şevvali şerif üçüncü gün târihiyle Der-sa'âde gönderilen ecnâs

Hayriye	756
Yaldız	14
İslamboli	27,5
Fransa	500
Cedîd Mâhmûdiye Nısıf	21
Mısır Dirhem	20
Lira Altun	7
A'tık Nısıf Mâhmûdiye	4
A'tık A'dliye	21
Cedîd A'dliye	37

Numara:167

Elli bir senesi muharrem on dördü tarihiyle Der-sa'âdegönderilen ecnâs nükud

Hayriye Altun	1200
A'tık A'dliye	28
Cedîd A'dliye	15
Mısır Dirhem	52

Mâhmûdiye Nısıf

20

Yaldız Macar

12 (silik)

V/37a**Numara:168****Binbaşının fermânı**

Düstûr-ü mükerrrem müşîr-ü müfehham nizâmü'l'âlem müdebbir-ü ümûr-ü'l-cumhûri bi'l-fikri's-sâkıb mühâmü'l-enâm bi'r-re'yi's-sâbit mûmehhid-ü bünyanü'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-ü erkânü's-se'âdeti ve'l-ivlâl e'l-mühtassü bi-sınûfi'avâtıfı'l-meliki'l-'alâ hâlâ bi'l-istiklâl Asâkir-i Mansûr-i seraskeri vezirim Hüsrev Mehmed Paşa edâ mellühâhü te'âla iclâlehü tevkî'ü refî'i hümâyun vâsıl olacak ma'lûm olaki bi-tevfik-i sübhânehü ve te'âla tanzim ve tensifine muvaffak olduğum muvazzaf asâkir-i hâssa ve mansûre-i şahânemden başka mükteza-yı irâde-i mehâsin-i'âmire-i şehir-i yârânem vecihle memâlik-i mâhrûseti'l-mesâlik-i padişâhanemde eyâlât ve elviyeden Redîf-i Mansûri ta'bîr-i zafer-i tesmiyesiyle bi't-tevfik taraf taraf tahrîr olunmakda olan taburlardan Teke Sancağıyla Terkemîş Hâssı ve kazâlardan hâlâ ber-vech-i muhassallık Teke Sancağı mutasarrıfı mirmiran-ı kiramdan emîr-ü'l-ümerâ'i'l-kirâm el-Hâc Osman paşa dâme ikbâlühü ma'rifetiyle tahrir ve tanzim olunan tabur dahî bi't-tekmil usul-ü nizâmı üzere zâbitân ve neferâtın ismini mübeyyin defteri tesyil kılınmış olduğundan bahisle tabur-u mezkûre livâ-i mezbûr hânedânından Yanık zâde Mehmedin oğlu kıdvetü'l-emâsili ve'l-akrân İsmâ'îl zîde kadrühünün binbaşı nasbı irâde-i seniyye-i mülûkâneme tevâfuk eylediği halde me'mûriyetini hâvî emr-ü şerîfim ısdârı sen ki ser-'asker müşârun-ileyhsin tarafından(silik)ve inbâ olunmakdan nâşî şeref-efza-yı sahife-i sudur iden hattı hümâyun-u şevket-makrûn-i pâdişâhanem mantûk-i münifî üzere mûmâ-ileyhin tabur-u mezkûre binbaşı nasb olunması fermânım olmağın me'mûriyetini şâmil divan-ı hümâyunumdan mâhsûsan işbu emr-i celilî'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olunmuştur. İmdi keyfiyyet ma'lûmun oldukda mûmâ-ileyhin taburu mezkûre binbaşılığı hizmetinde istihdâm ile müteferri'âtı me'muriyeti olan mevâddin nizâmât-ı mukarrarasına tatbiken mecbûr olduğunda ikrar ve rû'yet etdirilmesi esbâb-ı vesâilini istihsâli inzıam ve sarfı rû'yet eylemeniz babında ferman-ı 'âlîşanım sadır olmuştur vusul buldukda bu babda vech-ü meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-ımtisâlimin mazmûn-i itâ'at makrûnu amel ve hareket eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerifimle 'âmil olasız. Fî 7 R sene 1250.

Numara:169**(silik) tarafından vürûd eden ferman sureti**

Tevkî'ü refî'i hümâyun vâsıl olıcak ma'lûm olaki memâlik-i mâhrûsetü'l-memâlik-i şâhânemde kâin mâhaller ahâlisi ve sekenesinin zimmeti himmeti padişâhanemde mütehattim olduğu vecihle hemîşe sâye-i merâhim-i vâye-i mülûkânemde istikmâl-i esbâb-i asâyîş veistirâhat ve âsar bahş ve ta'dilin vikayetleri nezd-i merâhim-ü kadr-i cihândaranemin beğayet ehem ve mülzem ve ve taşralarda zuhur iden de'âvinin mukteza-i şer-i' şerif ve kanun-ü münif üzere fasl ve kısım-ı zımnında sahife pirâ-yı sud ihkak-ı hakk maddesine dikkat olunmakda olduğu müstağni-i kuyuddan ise de bunlardan ba'zı müretteb makûleleri vardıkları yerlerde haddü nisabından ziyade hizmet mütalebesiyle eshab-ü re'âyayı tazyik ve ifsâda ictisar itmekde oldukları âşikâr olunub hatta bu def'a bir hukuk da'vâsı zımnında Edremid cânibinden mübaşir ta'yin olunmuş olan Bab-ı Âli kavaslarından Mehmed nâm kavas yirmi bin guruşdan mütecâviz hizmet aldığı haber alınarak bu suretle bi-tevfiki te'âlâ hayriyyet-i inâyet-i padişâhanem olan adalük-e nafaka misali min külli'l-vücûh rızâ-yı meyâmin-i iktiza-yı mülûkânemin hıلافı bir keyfiyet olmakdan nâşî derhal meblağ-ı mezbûr merkûmden ahz ve mâhalline irsâl ve kendüsü dahî li-eclî't-te'dîb nefy ve iclâ kılınmış olmak hasebiyle fîmâ b'ad o misillü evâmir-i şerifemle gönderilen mübaşirin maslahata me'mûl senin tahammülüne ve me'muriyesinin ve kendisinin cibilliyetine göre derece-i i'tidâlde hizmet verile değin eğer içlerinden adem-i kanâ'at ve (silik) ziyâde akce talebinde civane ider olur ise bu makûleleri bi't-tevkîf te'dîben lâyıklarının icrası için keyfiyyeti Der-sa'âdetime inha ve işâret olunmak üzere bu husûsun taht-i zâbıtaya idhaline irâde-i 'aliyyem ta'llükiyle ol babda vesaya-yı meşrutiyeyi şamil Anadolunun diğer kollarına Rumilinin uç koluna başka başka evamir-i şerifem gönderilmiş olmakla sizki vüzerâ-yı müşâr ve mirmiran ve mevâli ve kuzat ve nüvvab vesa'ir mûmâ-ileyhimsiz vech-ü meşruh üzere müceb-i emrim üzere amel ve harekete mübarek eylemek fermanım olmağın i'lânen ve tenbihen mâhsûsan işbu emr-ü celilü'l-kadrim isdar ve sadrıazam tatarlarından Mehmed nam ile tesyâr olunmuştur imdi keyfiyyet zir-i adalet ve irade-i seniyyede (silik) ifade ve ifham ve emri şerifil-kadrim mücebince mühakeme fih ve terafü' birle aled-devam tenfiz ve icrasına ve beyned-düvela usulü mühakemesinde fukara ve gayrının mülûkanem idüğü ve müğayir-i vaz' ve hareket vuku'a(silik) malûmünüz oldukda ber minval-i müharrer amel ve harekete bil-ittifak inzimam ve dikkat ve hılafından ve bu madde için gönderilen tatar-ı merkûme beher kazadan yirmi beşer otuzar guruş virilüb bir akce

V/37b

ziyade i'tâsından mübâ'adet eylemeniz babında ferman-ı alışânım sâdır olmuştur vusul buldukda bu babda vech-ü meşrûh üzere şeref-yafte-i sudûr iden fermân-ı vâc ibü'l-ittibia' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ü itâ'at makrûniyle amel ve hareket eyleye(silik) bilüb alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Fî 7 L sene 1250.

Numara:170**Honazda mütemekkin mürde olan zimmînin kassamı**

Bâdi-i sûret-i defter-i kassam oldurki

An-asıl Uruslu olup honaz kazasında refhan mâhallesinde medâr-ı ma'âş için mütemekkin iken bu def'a kudûs-ü şerife i'zâmıyla Antalya iskelesinde handa mürd-ü hâlik kurucu nam zimmînin emvâli ma'rifet-i şer'ile tahrir olunan nükûd ve eşyası defteridir. Fî 9 N sene 1250.

1962,5 rûsm-ü âdi tarafeyn ve harabe ve hâlik-i (silik) virilen ihrac olundukda

1649 Sahnü'l-bakî

İşbu mebâliğ ve eşya bahası olarak el-Hâc Osman Paşa tarafından emin-ü beytûlmâle teslim olundu. Merkûmün oğlu Yorkiye nükûd-ü mevcûd Bavloz kefâletiyle eda ve teslim olundu. Tarafeyn rûsmü ba'de'l-ihrâc eda ve teslim olundu.

Numara:171**Zimmîyyün yabucu 'Arab oğlu Hacı Kirye yedine virilen mürâfa'a hücceti**

Medîne-i Antalya mâhallâtından Makbûl Ağa Mâhallesi sekenesinden Hatice bint-i 'Abdullah nâm Hâtun meclis-i şer'i şerifde işbu bâ'isü'l-karar karındaşı 'Arab oğlu Heci Kirye zimmî müvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm iderki şeref-ü İslâm ile müşerref olmazdan mükaddem mürde olan Vâlidemiz meriyeden muntekil ba-defter-i müfredât eşya karındaşım musfûrun zimmetinde kalub hisse-i irsiyyemi vermede te'allül ider bu ana kadar bir kaç def'a da'vâ sadedinde oldum isede hisse-i irsiyyemi ahza muktedire olamadım müceb-i şer'îsi matlûbumdur dedikde mesfûr heci yorki ğıbbe's-sûal cevabında vâlidemiz mesfûrenin helaki otuz seneyi mütecâviz olup bu ana kadar birkaç def'a mühâkeme olunub şer'an def'i'le cevap verilmiş isede kanun ve mücâbe olmayubda bi-ğayri hakkın izrar da'vasındadır bende vâlidem malı olarak bir akcelik bir şey yokdur deyü cevabına binâ'en da'vâsını mübeyyin mezbûre Haticeden beyyine talep olundukda ityân-ü beyyineden'âcize olduğu mükarrare olduğundan bi't-talebi'l-med'iyye zimmetinde vâlideleri malı olmadığna mesfûr Heci Yorki yemin billâhi'l-'aliyyi'l-'a'lâ idince mezbûr Hadicenin bi-vechin mu'ârazasından men' ve def'

kılındığı ve mâtde-i mezbûre dahi yirmi otuz seneden mütecâviz idüğü 'inde's-şer'i zâhir ve nümâyan olmakla işbu vesîka yed-ü tâlibe i'tâ olundu. Fî 11 L sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Çerî bâşı zâde el-Hâc İbrâhim Ağa

Gedik oğlu Hâcî Mustafa

Kâtib el-Hâc Mehmed Efendi

Numara:172

Dikici Kirişli Ahmedin terekesi kassamı

Bâdi-i Defter-i Kassâm oldur ki :

An-asıl Kirişli ve Antalya dikicilik ile sâkin iken bundan akdem İstanoszda bi-emrillahi te'âla vefât iden Dikici Ahmedin emvâli cânib-ü beytûlmâl ve ma'rifet-i şer'i ile tahrir olunub sük-ü sultâniyede bey-ü men-yezîd olunarak hâsıl olan akcesinden düyûnât-ı müteferrikası ve tarafeyne rûsm-i 'âriyesi edâ olundukdan sonra sahhü'ül bâkîsi cânib-i beytûlmâle teslim olunan emvâl-i müteferrika defteridir ber-vech-i âtî olunur.

566,5 Düyûnât-ı müteferrika ve tarafeynin rûsmleri ve huddâmiyeleri

292,5

273 İşbu ikiyüz yetmiş üç guruşun el-Hâc Osman paşa tarafından emin-ü beytûlmâl olan Gümrükcü Ağaya teslim olundu

052 sonradan Çavuş Hâcî Mehmede yirmi guruş morali Hasana otuz iki guruş zuhur idüb ma'rifet-i Şer'ile eda olundu.

221 tamâmen iki yüz yirmi bir guruş bâki kalan beyân olundu.

Numara:173

Tellâl İbrâhime virilen hüccet kaydı

Antalyanın Kızılsaray sekenesinden Tellâl İbrahimin zevcesi Â'îşe hâtun huzûr-u şer'a gelüb işbu bâis-ü'l-vesîka İbrâhim müvâcehesinde şöyle da'vâ iderki zevc-i dâhilim merkûmle beynehümâmızda hüsn-ü mü'âşeret ve zindegâni olmamakla tatlik eylemesi matlûbumdur dedikde zevc-i merkûm talak vermeyince mezbûre bi't-tav'i ve'r-rıza zevci zimmetinde mütekarir ve ma'kûdun-aleyh olan nikah ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknamdan ve firâşından hasıl ve benden mütevellide kerimemin dokuz senelik nafaka ve iksâsı kendi malımdan infak ider bu vecihle hul'a râziye olurum deyü muhâlaa murâd eyledikde ve sağır-i mezbûrenin nafakasından dolayı da'vamdan fariğa olursa istima'

olunmamasına işbu hüccet-i şer'iyye merkûm İbrâhim tarafına i'tâ olundu. Fî (slik) L sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Çömlekeci Yusuf ve bilal

ve Hâcî 'Âli Türk oğlu

ve Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

Numara:174

Ömer Efendi oğlu Hâcî Halilin zevcesi Sâliha Hâtuna virilen hüccet-i şer'iyye kaydı. Fî 13 N sene 1250.

Medîne-i Antalya sekenesinden kundak Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'i şerîf-i enverde ve mâhfel-i din-i münîf-i ezherde hâzır olub işbu bâ'isetü'l-vesîka vâlide-i ma'neviyesi Saliha hâtun müvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm iderki akdem bi-emrillahi te'âla vefât eden pederim Süleymanın emvâl ve emlâkından olarak Antalyada Kızılsaray mâhallesinde bir bab menzil ve İstanosda bir kıt'a bahçeli menzil ve bir öküz ve bir ve sini ve tava ve dört tencere pederimizden müntekil iken mezbûrenin zimmetinde kalub varis olduğumuzdan bu ana kadar gelmiş eşya-i mezkûreden iktiza iden irs-i şer'i ile vermekde te'allül ider bu ana kadar birkaç def'a taleb eyledim isede hisse-i irsiyyemi almağa muktedir olamadım mûcib-i şer'îsi matlûbumdur dedikde gıbbe's-sûâl cevabında akdem pederlerinden mevrûs hisse-i irsiyyelerini ahz eylediler bu ana kadar birkaç def'a mühakeme olunub şer'an defi'le cevap verilmiş isede kani' olmayub bizi ikrar da'vasındadır Antalyada vaki' menzil-i mezkûr mülk-ü müşteram ve İstanosda vaki' menzil-i mezkur pederinden vasi-i müteveffadan nikah ve nafakama verilüb üzerine akce dahî verdim ol dahî hakkı sarihimdir mâ'adâ taksim olunmadı zimmetimde pederinin bir akcelik malı yokdur

V/38a

deyü inkâr eyledikde müdde'î mezkûrun da'vâsına mutâbık beyyine taleb olunub mehl-i şer'i verilmiş isede ityân-ü beyyineden 'âciz olduğundan mezbûre Sâliha Hatun yemine rağibe ve hâzıra ve ikrâr eylemiş olmağın mezbûreyi yeminden 'afv idüb iddi'âm olan emvâl ve emlâkden keff-i yed ve fâriğ oldum ba'de izin bir vecihle da'vâ ve talebim yokdur deyü ikrâr ve bir kıt'a hüccet-i şer'iyye verilmesini ilhâh itmeğın İstanosda vâki' bir taraftan Hâfız İbrahim menzili ve bir taraftan Hâcî Nakîb Ağa menzili ve bir taraftan Bahcivan oğlu menzili bu hududla mâhdûd menzil ile Antalyada vâki' bir bab menzil-i mezbure mülk-ü

müşterâsı ve hakkı sarfı olduğunu mübeyyin mâ-hüve'l-vâki' ketb ve imza ve mezbûre Salihaya i'tâ olundu. Fî 21 L sene 1250.

Şühûdü'l-hâl

Cebelli zâde Hafız Mustafa

Dervîş Hoca zâde Ese Hoca

Kâtibü'l-vesîka el-Hâc Mehmed efendi

Nemakahü'l-fakîru Müderris zâde seyyid Osman Efendi el mevle'l-hılâfe bi-medîne-i Antalya ğufire lehüma

Numara:175

Antalya sekenesinden olub akdem fevt olan 'Arab Hâcı Hasan vâlidesi Meryem nâm hâtun oğlu müteveffadan isabet iden hisse-i irsiyyesi müteveffânın sabisi üzerine vâsî nasb olunan Buldurlu Bâli Beğ müezzini el-Hâc Mehmed Efendiye teslim olunduğu ve hisse-i irsi mezbûre ber-vech-i âtî zikir olunur. Fî 21 N sene 1250.

Hisse-i mezbûre

961 Dokuz yüz atmış bir guruş

Numara:176

el-Hâc Osman Paşa hazretlerinin muhassıllık fermânı kaydı. Fî 25 L sene 1250.

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberai'l-fiham zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l- ihtişam e'l-mühtassü bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ hâlâ ber-vech-i muhassıllık Teke Sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa dame ikbâlühü tevkî'ü ref'i hümayun vâsıl olıcak ma'lûm olaki sen mirmiran-ı kiramın yarar me'mûrlarından olub her vecihle senin dâr-i 'atebe-i ve şân-ü seniyye-i 'âtîfâne olduğun ecilden livâ-i mezbûr milletinden akdem sana tevcih olunarak üzerinde olmakla hakkında mezid-i 'inâyet-i padişâhâne ve mezîd-i refte-i seniyye-i Padişâhanem zuhura getirilüb işbu bin iki yüz elli senesi Şevvalil-mükerreminin beşinci gününde 'avâtıf-i 'aliyye-i mülûkâne ve 'avâtıf-i behiyye-i tacdârânemden şeref-yafte-i sudûr olan hattı hümayun-u şevket-makrûnum mûcibince livâ-i mezbûr yine sana lâayık ve mükarrar kılınmakla kemâ fi'l-evvel mutasarrıf olmak emrim olmuşdur buyurdumki hattı hümayunu 'inâyeti makrûnumla sâdır olan fermân-ü celîlü'l-kadrim mûcibince zikir olunan ber-vech-i muhassıllık Teke sancağına kemâ kâne mutasarrıf olub zabt ve rabtında ve re'âya ve berâyanın himâyet ve sıyânetinde ve def' ve ref' te'addiden ve mezâlimde ve mal-ı mükay-yedini vakt-ü zamanıyla mâhalline tediyesinde vesâir fermân olan hıdemât-ı 'aliyyemin edâ ve temşît ve tekmilinde bezl-ü iktidar ve sağıyü bişmar eyleyüb mezbûr fukarayı re'iiyeti ve

sebkân-ı vilayeti ve kıtat-ı memlekete bir vecihle zulüm ve te'addi ve tecâvüzden beğâyet ihtiraz ve ictinâb üzere olub şöyle bilesin 'alâmeti şerifeyle itimad kılâsın. Fî 5 R sene 1250.

Numara:177

Bu Fermân dahî 'atûfetlû Osman Paşa Hazretlerinin üzerine ibkâ Fermânı. Fî 23 L sene 1250.

Emîrû'l-ümerâi'l-kirâm kebirül-küberai'l-fıham zevi'l-kadri ve'l-ihtirâm sahibü'l-izzî ve'l- ihtişam e'l-mühtassü bi-mezîd-i inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mirmiran-ı kirâmımdan ber-vech-i muhassillik Teke Sancağı mutasarrıfı olub kemâ kâne 'uhdesinde ibkâ ve mükarrar kılınan el-Hâc Osman Paşa dame ikbâlühü tevkî'ü refî'i hümâyun vâsıl olıcak ma'lûm olaki senki paşâ-i mûmâ-ileyhsin sen akran ve emsalin beyninde yarar ve kârgüzar olarak şimdiye kadar me'mûr olduğun hıdemât-ı saltanat-ı seniyyenin ber vefk-ı matlûb rüyet ve tesviyesinde derkâr olan gayret ve sarâfetin ma'lûm ve bundan böyle dahî senden hüsn-ü hizmet zuhûru me'mûl ve meczûm olduğuna binâ'en bi def'a vâki' olan tevcîhât-ü hümâyunumda 'avâtıf-ı 'aliyye-i şâhânemden 'inâyet zir-i sudûr olan hattı hümâyun-u şevket-makrun-i mülûkânem mûcibince zikir olunan Teke Sancağı muhassillik vecihle 'uhdenize ibka ve takrîr kılınmakla kemâ kâne zabt ve rabt-ü memleket ve himâyet ve sıyânet-i ahâli ve re'iiyyet hususlarına dikkat ve ref' ve def'-ü erbâb-ü şürûr ve mefsedet ve her halde şerî'at-i mütahhara-i peygamberiye tevessül ve temessük iderek taraf-ı eşref-i pâdişâhânem olıcak cümleden isticlâb ve da'vât-i hayriyeye dahi sa'yü gayret ve bi-tevfikihi te'âlâ tanzim olunan Redif 'Asâkir-i Şâhânem ve neferâtının nizâm-nâme-i hümâyunum muktaza-yı münîfine tevffikan istikmâl-i ahvâli hüsn-ü zâbıtarına ikdâm ve sarf-ı makderet ve livâ-i mezbûr muhassillik malının vakt-ü zamanıyla mâhalline tedîye ve teslîmine mübâderet eylemen fermânım olmağla i'lâmen ve te'kiden me'muruna işbu emr-ü celîlû'l-kadrim isdâr ve ibka hükmü münîfime matviyya ile tesyâr olunmuşdur. İmdî keyfiyyet ma'lûmun oldukda ber minvâl-i müharrer 'amel ve hareket ile senden me'mûl olan gayret ve sadâkat-ı lâzimeni bundan böyle dahî ibrâz ve ezhâra ihtimâm ve dikkat ve müğâyir-ı rıza hareketden beğâyet ittikâ ve mübâ'adet eylemek babında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdumki vusûlünde bu babda vech-ü meşrûh üzere şerefyaft-e-i sudûr olan fermân-ü vâcibü'l-ittiba' ve lâzimü'l-imtisâlimin mazmûn-ü itâ'at makrûniyle 'amel ve hareket eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerife i'timat kılâsınız. Fî Gurre-i R sene 1250.

V/38b

Numara:178

Bahcivan Musdan oğlunun hizmetkârı olup akdem fevt olan Mustafanın emvâli verese ve Musdan oğlu ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'ile tereke-i müteveffâ furûht olunub sahhü'l-bakî bâkisi guremâdan zevcesi mehri verildikten sonra bâkî' kalan yüz buçuk guruş merkûm Musdan oğluna teslîm olundu. Fî 27 L sene 1250.

Köhne entari ve kebe ve sâir çabut	Gömlek ve dizlik	İblik entari
11 guruş	10 guruş	12,5 guruş

Kiz(?) 'aba kolan kuşak	Cedid peşkir ve pamuk 1-	Çuğal 2- ad.	Penbe 15-
4,5 guruş	13,5 guruş	6 guruş	26,5 guruş

Arı un ve kilid	Merkeb 1-
18 guruş	85 guruş

Cem'an : 1892

189,5 Rüsm-ü mâhkeme harcı

028

161,5 Zevcesine guramadan virilen mehir

35

126,5 İşbu yüz yirmi altı buçuk guruş merkûm Musdan oğlu ber vech-i emânet

Numara:179

Bakkal Mustafaya virilen mürâfa'a hücceti Fî 1 R sene 1250

Medîne-i Antalya mâhallâtından Makbûl Ağa mâhallesi sekenesinden Dâl oğlu Hasan nâm kimesne huzûr-ü lâzimü't-tevkîrde hâzır olup işbu bâ'isü'l-vesîka Bakkal Hüseyin müvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm iderki: Mûrisim olan müteveffâ el-Hâc Velî Ağa'nın memlûkünün oğlu olup akdem bi-emrillâhi te'âlâ bilâ veled fevt olan Kel Osman nâm kimesnenin emvâl-ü emlâkinden Câmî'-i Cedîd mâhallesinde bir bab menzil ile üç 'aded kısrak dahî sâir esas-ı beytden iktizâ eden irs-i şer'iiyemi taleb iderin mûcib-i şer'isi matlûbum dedikde gıbbe's-sü'âl müdda'â 'aleyh cevabında menzil-i mâhdûd-u mezkûr hemşirem olan müteveffânın zevcesi Şerîfenin ve Kısraklar dahi müteveffânın isede hâl-ü hayâtında bana bey' idüb borclusu olduğu Keçeci oğlu Hâcî Mehmede viridi bunlardan mâ'adâ bizlerde hisse-i vâhidesi ve bir akce malı kalmadı yokdur diyerek menzil-i mezkûrun

hüccetin ibrâz ve izhâran zeylinde müharreri'l-esâmi cividci oğlu Hüseyin Ağa (boş) nâmân li-ecli's-şehâde hâzıran olub istişhâd olundukda menzil-i mezkûru müteveffâ Osman zevcesine verdiği ma'lûmlarımız deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde hayyiz-i kabûl olduğuna mebni tekrar imza ve temhir ve kısraklar dahi cevabına mutâbık müteveffânın hâl-i hayâtında be' olunduğu ve bi ana kadar Hüseyinin zabt ve rabtında olduğu köşerlerden Ahmed bin İsmâ'il ve Ebübekir ibni Halil nâm kimesne şehâdetleriyle istişhâd olundukda bu vecihle bilürüz ve edâ-i şehâdet dhî ideriz deyü takriri mûcebince menzil-i mezkûr zevce-i müteveffânın ve kısraklar Hüseyinin olduğu tebliğan dahi esas-ü beyt olarak zimmetlerimizde müteveffânın hisse-i vâhidesi yokdur deyü ikrâr-ü yemin eylediklerinde müteveffanın zevcesinden ve Hüseyinden bir nesne lâzım gelmeyüb merkûm hüseyinin bi-vechin da'vâsı men' ve def' olunduğu mâ hüve'l-vâki' ketb ve imza ve cânib-i Hüseyine itâ olundu. tahrîren fî'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i zi'l-ka'de sene hamse ve hamsin ve mi'ete ve elf. 1 zilka'de sene 1250. Nemakahû'l-fakîru ileyhi te'âlâ müderris zâde esseyyid Osmân elmevle'l-hılâfe bi-medîne-i Antalya ğufira lehümâ.

Şühûdü'l-hâl :

el-Hâc Nakîb Ağa

el-Hâc Şeyh Efendi

Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

Numara:180

Arab İmamların Habîbe Hâtun yedine virilen sulh hücceti

Medîne-i Antalya mâhallâtından A'rab mescidi mâhallesi sekenesinden Bekmezci oğlu İbrâhim huzûr-ü lâzimü't-tevkîrde hâzır olub işba bâ'isetü'l-vesîka Vâlide-i ma'neviyesi bulunan Habîba Hatun müvâcehesinde şöyle da'vâ ve takrir-i kelâm iderki bundan akdem bi-emrillâhi te'âlâ vefât eden zevcem Şerîfe Hatunun emvalinden olarak ba-defter-i kassam on üç okka bakır evâni ve bir güğüm ve bir İbrîk ve tahta kapu ve pederimin olarak bir kazan ve sair esâs-ü beyt cem'an mezbûre vâlidem zimmetinde ba-defter mûcib-i şer'isini taleb iderin didikde mezbûre ikrâran zikir olunan kablari merkûm İbrâhim tamâmen ahz idüb fûrûht eyledi ve kabuyu furûht idüb babası borcuna verdim ve kazan babasının terekesinden cânib-i şer'a verilecek rûsm-ü kassam furuht idüb verdim dedikde vech-ü meşrûh üzere her birini verdiğine beyyine taleb olunub mehl-i şer'î dahî verilmiş isede ityân-ü beyyineden â'ciz olmağın merkûm İbrâhim dahî yemine teveccüh idicek bilâ nûkûl half billâhi'l-'aliyyi'l-'alâ eyledikde eşya-i mezkûr mezbûreden tahsili lâzım gelicek müslimûn-i muslihûn tevassût idüb

mâhaller-i mezkûrede vâki' bir taraftan bağ vakfı menzile muttasıl ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mâhdûd Hâcî Ömerler evi dimelke ma'rûf bir kıt'a a'rsa ve bir ibrîk verilmek üzere müdde'î mezbûr İbrâhim sulh olundukda mezbûre Habibe dahî sulhu kabûl idüb 'arsa-i mezkûr ve bir ibrik vermeye mükarrar ve müte'ahhid olmağla 'âmme-i da'vâdan birbirlerinin zimmetlerin ibrâ ve ihkâk-i hâk eyledikleri ve bade'l-yevm merkûm İbrâhim ve kız karındaşı hâtundan bir vecihle da'vâ ve taleb kaydında olmayacakları müdde'î ve müdde'â 'aleyhin takrirî gıbbe't-tasdiki'ş-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve tâlibi yedine i'tâ olundu. Fî 3 R sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Fakî Ahmed

ve Kâtib el-Hâc Mehmed

V/39a

Numara:181

İmirze oğlu Âli yedine virilen mülk hücceti

Medîne-i Antalya mâhallesi sekenesinden olub mâhaller-i mezbûrede vâki' bir taraftan sarı simon evi ve bir taraftan cinger Halîl ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mâhdûd fevkânî iki göz menzilde sülûs hissedâr olan İmirze oğlu Mehmed fevt olduğundan sonra zevce-i metrûkesi Ümmiye ve oğlu Bekir ve kerimesi Râbi'a ve diğeri 'Aişe nâmûne münhasır olduklarından sulb-i mezkûr Bekir fevt olub emvâl-ü mevcûdesinden 'ammisi zâdesi A'liya intikal idicek olan irs-i Şer'iyye zâhire ihrâc için akdem ba ma'rifet-i Şer'i tahrir ve sulb-ü mezkûrun veresesini bulunan Ümmiye ve hemşiresi Rabia ve Â'işe ve 'ammizâde Â'liye taksîm olunmak esnâsında sâlifü'z-zikir sülûs hisse ez-kadîm beş yüz gurus iken bi'l-müzâyede beyne'l-verese bin ikiyüz gurusâ karar verilmiş olub ammizade-i mezkûre isâbet iden altı yüz gurus sūdüs hissesini mezbûre sulb-ü mezkûr müteveffasından vermiye mükarrar ve müte'ahhide olduğuna binâ'en bâlâda mezkûr menzil-i mâhdûdde vâki' sülûs hisseye mutasarrıf olan mezbûre Ahmed ve kerimesi Râbi'a Hâtunlar kendü taraflarından asâleten ve kerime-i mezbûre Â'işe tarafından Vâlidesi Ümmiye bi'l-vesâya vekâleten sülûs hisselerinden ferağat eylemeleri üzere mâhaller-i mezkûrede vâki' bir taraftan kara yazıcı oğlu mülkü ve bir taraftan mumcu zimmî mülkü ve bir taraftan Çalkabcı oğlu mülkü ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mâhdûd bir bab mülk menzilde nısıf hissedâr olan 'Ammi zade-i merkûm A'li hisse-i mezkûresin sülûs hisse mükâbelesinde terk ve verese-i mezkûrelere tefviz ve anlar dahî kabûl ve tefavvüz idüb sülûs hissedâr oldukları menzil-i mezkûrden bi't-tav'î ve'r-rızâ keffî yed ve ferağat eylediklerini zeyl-ü vesîkada müharreri'l-esâmî müslimîn ihbâr ve vech-ü meşrûh üzere edâ-i şehâdet-i şer'iyye eyledikleri makbûlen bâlâ da mezkûr mezbûranın sülûs hissedâr

oldukları menzil-i mâhdûd-ü mezkûrde asla ve kat'â 'alâkaları kalmayub merkûm işbu 'ammizâde Â'linin mülk-ü müstekilli ve hakkı sarfı olduğunu gibbe't-tasdiki'ş-er'î mâ- hüve'l-vâki'. Fî 3 Râ sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Kar Yağdı Hâcî Hâfız

ve yere Bakan İsmâ'il Hâfız

ve Uzun Halil oğlu Hasan

ve Yazıcı el-Hâc Mehmed Efendi

Numara:182

Tabbak Hâcî Bekir malından alacaklısu havale olunan bu kitab günü kayd olundu.

Bundan akdem bi-emrillâhi vefât eden Tabbak Hâcî Bekir malı dünyûnuna vefâ eylemeyüb guremâdan olmak üzere gurus başına iki para yarım akçe tenzillü eshâb-ü alacağa müteveffânın dükkanında olan camuz gönünden havâle olunub merkûm geldikde yedine teslîm olunacağı işbu mâhallesinde kayd olundu. Fî 7 Râ sene 1250.

Numara:183

Emîr Â'li Osmana virilen ev hücceti kaydı

Makbûl Ağa mâhallesi sekenesinden kotanak oğlu İbrâhim hizûr-i şer'a gelüb Emîr Â'li oğlu Osman müvâcehesinde şöyle takrir-i da'vâ iderki mâhallesinde mezkûrede pederimden muntekil bir taraftan şeyh Yusuf evi ve bir taraftan cerci oğlu evi ve bir taraftan Dal oğlu Hasan evi ve bir tarafudan tarîk-i 'âmm bu hudûdla mâhdûd mülkümü Osmana yediyüz gurus bey' idüb parasını aldım didikde cânib-i Şer'îden Osmana virilen hüccet kayd olundu. Fî 7 Râ sene 1250.

Numara:184

Kıbrızlı yanebut zimmîye virilen mürâfa'a hücceti

Antalya mütemekkinelerinden Taife-i zimmîyârdan Heci kızı nâm Kebriye zimmî hizûr-ü lâzîmü't-tevkîrde hâzıra olub işbu bâ'isü'l-vesîka zevci hâli' bulunan kıbrızlı Heci İstofanın oğlu yanabut zimmî müvâcehesinde şöyle da'vâ iderki bundan akdem birbirimizden infisâlimizde kendi malımdan olarak iki başlık ve bir yüzük ve bir entari zimmetinde kaldı vermedi süal olunub mûcib-i şer'îsin taleb iderin dedikde vakı'a bunlar var isede kendi emriyle furuht idüb cerâyimine verdim didikde mezbûrenin 'adem-ü kabuliyle müdde'î

mersûmun da'vasına mutabık beyyine taleb olundukda zeyl-i vesikada müharrerü'l-esâmi hâzurân olunub eşya-i mezkûr mersûmun kendi emriyle yenabot yedinden furuht olub cerayimine verildiğin bizler bilirüz deyü şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde mersûme kebriyenin bi-vechin mu'ârazası men' ve def; olduğunu mübeyyin işbu hüccet-i şer'iyye yenabüt yedine verildi. Fî 13 R sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Enfiyeci Hâcî Mustafa

Dikici kara oğlan nâm zimmî

Aneş nâm zimmîye ve Mutaf Ahmed Efendi

Numara:185

Babuccu kıbrızlı yenabüta virilen hüccet

Antalya mütemekkinelerinden taife-i zimmîyârdan heci kızı nâm kebriye zimmîye huzûr-ü lâzimût'tevkîrde hâzıra olub işbu bâ'isü'l-vesîka zevci mühâlî'ı bulunan Kıbrızlı Yenabot zimmî müvâcehesinde şöyle da'vâ iderki bundan akdem birbirimizden infisâlimizde kendi malımdan olarak iki aded gümüş başlık ve bir yüzük ve bir entari zimmetinde kalub taleb eyledim isede vermeklikden ictinâb ider mûcib-i şer'îsi matlûbum dedikde gıbbe's-sü'âl cevabında vakı'a bunlar var idi lakin mezbûre nâşizeliği hasebiyle mâhbûs olduğu halde kendi emriyle furuht idüb cerâyimine verdim ve (silik)halas eyledim deyü cevabını merkûmenin 'adem-ü kabuliyle müdde'î mersûmun da'vasına mutabık beyyine taleb olundukda zimmîden babuccu kara oğlan nâm zimmî ile Aneş nam zimmî li-ecli's-şehâde hâzır olub vech-ü meşrûh üzere zimmîye eşya-i mezkûreyi zevcine teslim idüb emriyle furuht cerayimine verüb halas eyledi bizler bilirüz ve edâ-yı şehâdet-i Şer'iyye ideriz deyü şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde anların şehâdeti tamam olmayub nisâdan bir Şahid

V/39b

dahî iktizâdan olmakla yine tâife-i zimmîden kurinenin vâlidesi nam zimmîye tarafından bi'l-vekâle Enfiyeci Hâcî Mustafa gelüb vech-ü meşrûh üzere edâ-i şehâdet-i Şer'iyye eylediğine binâen zimmî mersûmden şer'an bir nesne icab etmez iken mersûm kuurdinenin validesi şehâdetden rücu, idüb şehâdeti kâzibe ihracla da'vâ olunan dört yüz elli guruş karar virilen eşya bahasının rub'u mersûme şâhide tarafından vekil bulunan Hâcî Mustafa nâm kimesneden lâzım gelen yüz on iki buçuk guruş merkûmden tahsil ve ma'rifet-i şer'ile müdde'î kebriye zimmîye teslim olunarak 'âmme-i davâdan zimmetini ibrâ ve iskât-ı hak eylediği gıbbe't-tasdiki's-şer'î ketb ve imzâ olundu. Fî 15 Râ sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Çeribaşı Hâcî İbrâhim Ağa

Mutaf Ahmed Efendi

Yazıcı el-Hâc Mehmed

Zanâiroğlu mezbûr İstiradi

Numara:186

İkiz oğlu İbrahim yedine virilen ibrâ hücceti

Medîne-i Antalya mâhallâtından Ahi Kızı mâhallesinden tabbak bundan akdem fevt olan Sarı Hâcî Süleymanın er karındaşı Hâcî Hüseyin ile müteveffânın zevcesi tarafından Odabaşı İsmâ'il Ağa huzûr-u şer'a gelüb İkizoğlu İbrahimden şöyle da'vâ iderlerki müteveffâ Sarı Hâcî Süleymana işbu İbrahimin zevcesi müteveffiye Şerife Hatundan intikal iden irs-i şer'iyyesin hâl-i hayâtında almış isede mütebâki bakır âlâtı ve Antalyada menzil ve sarnıçda olan iki evlek bağ ve kuşak vesair eşyâdan iktiza eden hakkımızı talep ideriz dediklerinde eşyâ-yı müteveffiyeden bin ikiyüz guruş emvalden beş yüz elli guruş sarnıç bağı müddeiye teslim olunduktan sonra haric ez-kassam dört deve ve bir kazan ve bir leğenden dahi da'vâlarından İbrahimi seksen guruş üzerine sulh olundukda merkûmün sulhu kabûl idüb iktiza eden meblağ-ı mezkûru tamâmen ahz ile İbrâhimin zimmetini ibrâ ve iskat eyledikleri hüccetine binâ'en işbu mâhülle kayd olundu. Fî 15 Râ sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Yazı el-Hâc Mehmed Efendi

Muhzır Ahmed

Numara:187

Karadiğin Çiftliğinin tapu temessükü merhûm Sâ'id Efendi tarafından verilmiştir

Vech-i tahrir-i hurûf oldur ki

İki yüz kırk altı senesine mâhsûben uhde-i iltizâmımızda olan mütesellimi buyrulduğum Teke sancağında İstanos nâhiyesinde Karadiğin Çiftliği demekle ma'rûf nâm çiftlik arazisi bundan akdem mülgâ Bekdaş zâviyelerinden Elmalu kazasında kâin Abdal Musa zâviyesinin mülhakâtından olub ba-fermân-ı 'âli cânib-i miriden zabt olunmuş deyü def'a bâ-mülkname-i hümayun dârende-i temessük kıdvetü'l-emâsili ve'l-akran Mehmed Şakir Efendi zîde rüşdühüye inhamız mücibince mukâta'at hazinesi tarafından furuht olunmuş olmağla sipâhi-sinden temessük ahziyle mutasarrıf olması şurut-ü mülkname-i hümayundan

olmağın çiftlik-i merkûmun bir tarafı Beyan çiftliği ve bir tarafı Kırkık çiftliği ve bir tarafı Alacaoğlu mezarası ve bir tarafı manastır bu hudûd-ü erbe'a ile tahminen ikibin yüz dönüm araziye müsta'mel olmakla gerekdirki sâl be-sâl a'şâr-ı şer'iyyesin bâ'is-ü arza vermek şartıyla keyfe mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olsun zabt ve tasarrufu için sipâhisi olduğumuz ecilden kânûnu ahz olunub işbu zabtnâme tahrir ve efendi mûmâ-ileyhe i'tâ olundu. Gerekdirki çiftlik-i merkûme kâffe-i 'arâzisiyle ba'de'l-yevm Mehmed tasarrufunda olub tarafımızdan dahl ve ta'arruz olunmaya vesselâm

Numara:188

Karadiğın için Dâl oğlu Mustafa ve Kös oğlu Hacı Mustafa tarafından virilen Şâkir Efendiye virilen tapu temessükü

Vech-i tahrir-i hurûf oldur ki

İki yüz kırkaltı senesine mâhsûb bâ brât-ı âlişân mutasarrıf olduğumuz Teke sancağında Ekdir nâhiyesinde Ödemiş timarı aklâmından livâ-i mezbûrun İstânos nâhiyesinde Karadiğın Çiftliği demekle ma'rûf nâm çiftlik arazisi bundan akdem mülgâ bektâş zâviyelerinden Elmalu kazasında Abdal Musa zâviyesinin makbûz-u emlâkinden olub ... cânib-i miriye zabt ile bâ-mülkâne-i hümâyun dârende-i temessük kıdvetü'l-emâsili ve'l-akran Mehmed Şâkir Efendi zîde kadrühüye furuht olunmuş olmağla sipâhisinden temessük ahziyle mutasarrıf olması için şurut-ü mülkname-i hümâyundan olmağın çiftlik-i merkûmun bir tarafı beyan çiftliği ve bir tarafı kırkık çiftliği ve bir tarafı alaca oğlu mezarası ve bir tarafı manastır bu hudûd-ü erbe'a ile mâhdûd tahminen ikibin yüz dönüm araziye müsta'mel olmakla sâl be-sâl a'şâr-ı şer'iyyesin bâ'is-ü arza vermek şartıyla keyfe mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olub ber-vech-ü mülkiyet zabt ve tasarrufu için mutasarrıf olduğumuz ecilden rûsm-ü kânûnu ahz olunub işbu zabt temessükü efendi mûmâ-ileyhe i'tâ olundu. gerekdirki çiftlik-i mezkûr ba'de'l-yevm Mehmed tasarrufunda olub ahardan dahl ve ta'arruz ve mâni' olunmaya.

Numara:189

İmir oğlu Mustafa Ağa'dan virilen tapu temessükü Şâkir Efendiye

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki :

Bâ berât-ı âlişân mutasarrıf olduğum Ekdir nâhiyesinde Ovacık timarı alâmından İstânos Nâhiyesinde Bozova nâm mâhalde Karadiğın timârı dâhilinde olub beyan çiftliği arazisinde vâki' çiftliğin mutasarrıfı Cuburcu oğlu İsmâ'il Ağa bir tarafı Belen belinden (silik) yolu il kürd çiftliği mezarlığına varınca kadar ve bir tarafı Karadiğın Çiftliği mutasarrıfı Mehmed Şâkir Efendi tarlaları ve bir tarafı beyan çiftliği ve bir tarafı dağ bu hudûd-ü selâse

ile mâhdûd tahminen bin dönüm arazisini mezbûr Karadiğin Çiftliği mutasarrıfı Se'âdetlü Mehmed Şâkir Efendiye iki bin guruşa bedel-i furuht ve kasr-ı yed ve kabz-ı semen birle fariğ idüb efendi mûmâ-ileyh dahî ahz ve kabûl itmekle sipâhisi olduğum ecilden rûsm-ü kanunu ahz olunarak

V/40a

ve tasarrufu içün işbu temessük tahrir ve i'tâ olunmuşdur gerekdir arz-ı mezbûre mûmâ-ileyh Mehmed Şâkir Efendi mâlik ve mutasarrıf olub sâl be-sâl a'sâr-i şer'iiyesini sâhib-ü arza edâ ve teslim eyledikce bir ferd tarafından dahl ve ta'arruz olunmaya vesselam.

Mâ-fihi mine'l-vekîl

Nemakahü'l-fakir ileyhi sübhânehü ve te'âlâ esseyyid Mehmed Ali el-mele'l-hılâfe bi-Medîne-i Muğla

Numara: 190

Muğladan Şakir Efendinin vekili ile gelen hüccet-i şer'iiye kaydı Fî 15 R sene 1250.

Mâhmiye-i İstanbulda Demür kapu civarında Tabe Hatun mâhallesi sâkinlerinden olub hâlâ Menteşe sancağı mütesellimi 'atûfetlü efendi hazretlerinin kethüdalık hizmeti celilelerinde müstahdem Mehmed Şakir Efendi ibni Yusuf meclis-i şer'î şerîf-i enverde Tire kazası sükkânından işbu bâ'isü'l-Kitâb el-Hâc Hafız Ali Efendi mâhzarında ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm iderki Medîne-i Antalya nevâhisinden İstanos nâhiyesinde Bozova nâm mâhalde bâ-mülknâme-i hümayun mutasarrıf olduğum Karadiğin çiftliği demekle ma'rûf ma'lûmü'l-hudûd ve'l-cîran bir kıt'a çiftliği ve yine medîne-i mezbûrede beyan çiftliği dâhilinde ba-temessük mutasarrıf olduğum bin dönüm araziye müştemil tarlalarımı derûn-i çiftlikde olan iki ra's zenci ğulam ve bi'l-cümle edevât ve hayvanât ve e'l-yevm mevrû tahammülleriyle ve yine medîne-i mezbûrede Rum Kuş nâm mâhalde bir kıt'a ve Kızıl Harım nâm mâhalde bir kıt'aki evkâf-ı hümayundan makbûz iki kıt'a sebzevât bahcelerimi zuhûr eden müşterilerine bey' idecek olduğumdan sâlifü'z-zikir çiftlik ve a'razi ve bahcelerin bi-'aynihi ve semenlerini ahz ve kabz ile bana îsâl ve lede'l-iktiza mürâfa'aya ve husûs-ü mezbûreye müte'allik mütevekkîf olduğu ümûrun küllisine mûmâ-ileyh el-Hâc Hâfız A'li Efendiyi vekil-i mutlaka ile tevkîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yin idüb mûmâ iley dahî el-Hâc Hâfız A'li Efendi dahî vekâlet-i mezbûru kabûl ve merâsimini edâya müteahhid eyledi didikde ğıbbe't-tasdiki's-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb olundu hurrire fi'l-yevmi's-sâbi'i min şehri zi'l-ka'deti's-şerife sene hamsin ve mi'eteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl :

Mustafa bin Ahmed

Osman bin İbrâhim

Numara:191

Karadığın Çiftliğinin Şâkir Efendi üzerine virilen mülk-nâme fermanı kaydı

Anadolu ve Rumeli cevâniblerinde kâin bi'l-cümle mülhid bektâş zâviyâ ve tekkelerinin faktı türbe mâhalleri ibkâ ile mâ-'âdâ mâhallerinin adem-i derûnünde olan mülhidîn ma'rifet-i şer'ile bi'l-istintâk tard ve tebdilleri ve kâffe-i emvâl ve emlâkleri cânib-i miriye zabtı ile 'âsâkir-i mansûre mülazimine şahsiyyen maktû'u hazinesine teslimi babında cânib-i şer'iyye gazat virilen fetvâ-i şerîfe ve şerefyaft-e sudûr eden hattı hümâyun-u şevket-makrun-i şâhânem mûcibince isdâr ve tesyâr olunan emr-i şerîfim mûcibince mülğa Bektaş zâviyelerinden Teke Sancağı Elmalu kazasında kâin Abdal Musa zâviyesinin makbuz emlâkinden Karadığın Çiftliği demekle 'arîf bir kıt'a çiftlik ber-mantûk-i irâde-i şâhânem hâla Teke Sancağı mutasarrıfı dîvan-ı mu'allam kapucu gediklilerinden Mehmed Sa'îd zîde mecdûhü ma'rifeti ve ma'rifeti şer'ile mâhallinde lede'l-müzâyede rağbatü'n-nas inkıtâ'ından mülk on bin guruş mu'accele ile Antalya sâkinlerinden işbu râfî'u tevkî'ü refî'îş-şâni hakâni Mehmed Şakir zîde kadrühü 'uhdesinde karar ve ma'a resm-i dellaliye mü'acceleten merkûme irsâl kılınmış olduğundan çiftlik-i mezbûrun olmikdar mü'accele ile merkûme furuhtu husûsuna irâde-i seniyyem iderse zabtı ve tasarrufu için mülknâme-i hümâyunum i'tâsı hususuna mütesellim mûmâ-ileyh bahcesinde ve Elmalu nâibi i'lâmında tahrir ve inhâ eyledikleri ecilden kuyûd-ü lâzimesi ba'de'l-ihrâc tapu mukâta'at nâzırı iftihârü'l-emâcidi ve'l-ekârim seyyid 'Abdurrahman Nâfiz dâme mecdûhüden isti'lâm olundukda mârrin zikir çiftlik-i mezkûrun olmikdar mu'accele ile merkûme furuhtu irâde buyrulursa mü'accele-i merkûm ile lâzım gelen iki yüz guruş resm-i dellâliyesini hazîne-i merkûmeye ba'de't-teslim zabt ve tasarrufu için mülknâme-i hümâyunum i'tâsı lâzım geleceğini i'lâm eylediği ba-takrir rikâb-ü hümâyunu şâhânemden lede'l-istîzân mûcibince tanzim olunması babında iki yüz resm-i dellâliyesi maktû'ât hazinesi ne teslim olunduğunu mukir suret-i ruz-nâmçe-i hümâyun i'tâ olunmak babında ferman-ı âlişânım sadır olmağın hakıknad mezîd-i inâyet-i Padişâhânem vücûde gelüb bin ikiyüz kırk altı senesi zilhiccesinin yirmi üçüncü günü bu mülknâme-i hümâyun-ü inâyet-makrûni virdim ve buyurdumki mûmâ-ileyh Mehmed Şakir zîde kadrühü varub mü'accele-i mezkûr mükabili çiftlik-i mezkûrun mülkü olan mâhalleri ber-mûcib-i mülkiyet(silik)topraklarında olan mâhaller için tart ve kasr-ı yed ve tapu eshabı taraflarından temessükatı olmak şartıyla keyfe mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olub zabt vet asarrufuna kimesne tarafından dahl ve ta'arruz olunmaya şöyle bilüb a'lâmet-i şerîfi itimad kılması

V/40b

Numara:192

Karadiğın Çiftliği için Binbaşı İsmâ'il Ağa'ya virilen bey'ü şîrâ hücceti kaydı Fî 17 Râ sene 1250

Mâhmiye-i İstanbulda Demür kapu civarında Tabe Hatun Mâhallesi sâkinlerinden olub bu (silik) Menteşe sancağı 'atûfetlü efendinin kethüdaları olan Mehmed Şakir Efendi ibni Yusuf nâm tarafından ber-vech-i âti bey'a vekil olub vekâleti medîne-i Muğla mâhkemesinden mührac mûmzâ ve memhûr hüccet-i şer'iyye mazmûn-i şahideyni â'dileyn ile sabit ve sübûtüne hükm-ü şer'î lâhık olan Tire kazası sükkânından el-Hâc A'li Efendi İbni el-Hâc Mehmed Efendi Medîne-i Antalya mâhkemesine işbu bâ'is-ü hâze'l-kitâbi'l-müstetâb Redif A'sâkiri Mansûre taburunun binbaşısı se'âdetlü Yanıkcâde İsmâ'il Ağa ibn-i Mehmed mâhzarında şöyle takrir-i kelam ve ifâde ani'l-merâm iderki müvekkilim mûmâ-ileyh el-Hâc Mehmed Şakir Efendinin şurûtu vecihle bâ-mülknâme-i hümayun zir-i câri bey'in sudûruna değin taht-ı tasarrufunda olub medîne-i mezbûr Antalya mülhakâtından İstanos nâhiyesinde Bozova nâm mâhalde kâ'in bir tarafı beyan çiftliği ve bir tarafı kırkın çiftliği ve bir tarafı Alaca atlu mezra'sı ve bir tarafı manastır bu hudud-u erbe'a ile mâhdûd tahmînen iki bin yüz dönüm araziye müştemil Karadiğın Çiftliği demekle ma'rûf bir kıt'a çiftlik ve çiftliği mezbûre mülhak Cuburcu zâde İsmâ'il Ağa'dan müşterâsı olan bin dönüm arazi ile çiftliği derûnünde konak ve konak derûnünde yük ve on nühas kahve takımı ve makrûs eşcar-i müsmire ve ğayri müsmire ve otuz aded kara sığır öküzü ve iki inek ve dört adet arab ğulamı ve yirmi altı aded keçi ve on dört a'ded oğlak ve iki kağnı a'raba ve sekiz at ve iki yük mevrû hinta ve kırk iki buçuk yük mevrû şa'iri bi'l-vekâle tarafeynden îcab ve kabulü hâvî ve şurût-ü müfsideden â'rî bey'ü bâ'tî kat'i ile fizza râyic fi'l-vakt otuz bir bin beş yüz kuruşa müşteri merkûm İsmâ'il Ağa'ya bey've teslîm eyleyüb oldahî ber vech-ü müharrer ahz ve iştirâ ve tesellüm eylediğinden sonra semen-i mezkûru olan meblağ-ı mezbûr otuz bir bin beş yüz gurusum temâmen ve kâmilan ahz ve kabz ve kabul eyledim fîmâ-ba'd müvekkil mûmâ-ileyh çiftlik-i mezkûre ve mârrî'z-zikir derûnünde mevcut eşyada vechen mine'l-vücûh a'laka ve medhali kalmayub müşteri merkûmun mülk-ü müştkerâsı ve hakkı sarîhidir keyfe mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıf olmasına yedine bir kıt'a hüccet-i şer'iyye verilmesi matlûbum dedikde vekil-i merkûmun lisânından câri kelimât-ı meşrûhasını müşteri merkûm İsmâ'il Ağa vechen kabul ve şifâhen tasdik idicek ğibbe't-tasdi's-şer'î mâ hüve'l-vâki' ketb ve imza ve müşteri mûmâ-ileyh tarafına i'tâ olundu. Fî 17 Râ sene 1250.

Şühûdü'l-hâl :

Atûfetlü a'yân Ağa

Se'âdetlü el-Hâc İbrahim Ağa

Osman Ağa zâde Mustafa Beğ

Kirâcı başı Mehmed Ağa

Sarbın Hâcî Ömer

Numara:193

Bâdi-i Sûret-i Defter-i Kassam oldurki :

Antalyanın Demürcü Süleyman Mâhallesi sekenesinden iken bi-emrillâhi te'âlâ vefat iden Korolamaz kızı nâm Şerife Hâtunun verâseti kerimesi Fatıma ve taşrada mefkûd er karındaşı Ahmed ve zevci Abdurrahmana munhasıra oldukları zâhir olan müteveffiyenin emvâli furuht olunarak veresesine taksim olunan tereke-i müteveffîye beyanındadır.

425 Furuht eşya bahası

166 yaylada ve sahilde iki menzil

51 mehri müsbet

kuşağı techiz-ü tekfîne ihrac olundu

400 Düyûn-ü müteferrika ve harc-ı mâhkeme ihrac olunarak sahhü'l-bakî

Hisse-i zevc teslim nakden 100-000

Hisse-i bint 200-menzillerden 66=134

Hisse-i mefkûd Ahmed havale 100-000 iki menzilden havale

nükûd nâzırı müsbet olunan hesabcıların Arnavud Mustafaya teslim

Müsbet-i mezkurun pederinden kalmış olan eşyaların Arnavud Mustafaya teslim olduğu

Çanak 2

çanak tabak 1

İlistir 1

sac ayağı 1

meşe iskiran2

sofa kilimi 10

yorgan ve yasdık ve minder ve kilim ve fî sandık

V/41a

Numara:194

Sandıkçı oğlu İstirâdi yedine virilen sulhu ibrâ senedi. Fî 19 Râ sene 1250

Antalya sâkinelerinden Zeyneb binti Emir Ali nâm hâtun huzûr-u şer‘a hâzıra olup işbu re‘âyâdan İstirâdî bin Nikola müvâcehesinde şöyle da‘vâ ider ki akdem hâlik Pederi Nikola ya deynimiz yüz elli gurus bedeli hâliki mersûma bir sağır altun bilazik rehîn bıraktım. Mürûr-u zamanla edâyı deyn olundukda rehîni mezbûr bilazik bedeli bir âhar bilezik verdi ol hiynde kabul eylemiş ise de bundan mâ adâ bilazik yokdur deyü cevap vermiş iken hâlikin hayâtında kaç def‘a mutalebe eyledim bir dürlü cevap vermedi şimdi oğlundan taleb ederin müceb-i şer‘ile matlûbum didikde gıbbe’s-sü’âl Mersum İstirâdî cevâbında pederim hâlik hal-i hayatında iş bu hâtuna üç yiğirmilik altun virüp âmme da‘vâdan ibrâyı zimmet ve iskât-ı hak itirdi deyü cevâbına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-ü ricâli müslimînden kısacık zâde hâfız Abdurrahman ve Ağa oğlu nâm İbrâhim li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup istişhâd olundukda merkûmân vechi meşrûh üzere hâliki mersûm hasta iken Zeynep hatun bizleri götürüp mersûmun yanına vararak kendinden ve evlâdından fâriğ olup ber vechi (silik) taleb eylemek üzere üç yiğirmilik altun mezbûreye virüp iskât etdirdi deyü edâyı şehâdeti şer‘iye eylediklerinde mersûm İstirâdî den bir nesne lazım gelmediğine be mezbûrenin bivechin da‘vâsı men‘ ve ref‘ olunacağına işbu vesika İstirâdi yedine i‘tâ olundu. Fî 19 Râ sene 1250.

Sa‘âdetlü el-Hâc İbrâhim Ağa

Kiracı başaı Mehmed Ağa

Yazıcı Hacı Mehmed Efendi

Muhzır Ahmed Sarac Hacı Mustafa

Numara:195

Odabaşı oğlunun kassam defteri sureti Fî 21 Râ sene 1250

Bundan akdem hacc-ı şerifde bi-emrillah vefat eden Odabaşı oğlu Mehmed ve karındaşı Halil ile müşterek emvâli eşyâları müteveffâ Hacı Mehmedin fevtinden sonra bâ ma‘rifeti şer‘î tahrir ve beyne’l-verese taksim olundukda müteveffâ Hacı Mehmede isâbet eden hissa

10640

1691 duyûn-i mehri zevce ve vasiyet ve karındaşına borcu ihrâce

9904

mehir hakkı zevce 1238 Teslim olundu

57.772 Antalya ve İstanos menzillerinden nısıf hissadan ve eşyadan isabet eden

44 Harcı sened

Hissası

2888

22 Harcı senedât ihrac

2866,50

8600 Sağır ve sağîre sehimleri yekün

2000 İki menzilden hissaları ihrâc

6600 İşbu meblağ vâsileri ve ammileri üzere bâ temessük nukûddur.

Numara:196

Tabbak Hacı Hüseyine irsen virilen Sarnıçbağ hüccetinin ihtisaren kaydı

Ahi kızı Mahallesi sekinelerinden Hacı Sarı nam Süleymanın murise olduğu Ekiz oğlu İbrahimin zevcesi müteveffâ Şerifeden ahz eylediği irsden mütebâkî emvâlinden olarak Tabbak Hacı Hüseyine merkûm İbrâhimden da'vâ ve taleb eyledikde İbrâhim lisânen takrir virdiği emvâli emlâk bin iki yüz gurus ma'rifeti şer'le karar verilerek Tabbak Hacı Hüseyine isâbet eden altı yüz gurus bedeli Sarnıçta vaki' on iki evlek bağ bâ ma'rifet-i şer' merkum Hacı Hüseyine teslim olunup yedine hüccet-i şer'îye verildiği kayd olundu. Fî 15 R sene 1250

Şühûdü'l-hâl

Odabaşı İsmail Ağa

Fakîh Abdullah

Tabbak Hacı Hasan

Molla İsmail oğlu Osman

Numara:197

Ekiz oğlu İbrahime virilen mürâfa'a ve berât hücceti Fî Gurre-i R sene 1250

Arab Mescidi Mahallesinden müteveffâ Ekiz oğlu Hüseyinin oğlu İbrahim ve kızı Hatice tarafından zevci Fakı huzuru şer'a gelüp müteveffânın zevcesi Habibeden mal davasında olduklarında hususları şer'la ru'yet olunup yaylada bir menzil dörtyüz gurus ve Antalya mahalle-i mezbûrda iki kıt'a menzil altıyüz gurus ve zevce-i mezbûre zimmetinde mevcud beşyüz yetmiş dört gurus cümlesi yekün olunup müteveffânın borcuna verdim deyü mezbûrenin bâ defter mühriyle ma'an matlubu dokuz yüz yetmiş dört gurus ihracile bâkiden mezbûrenin sümün hissa yetmiş beş gurus dahi ihrâcen zevce-i mezbûreye bâ defter bin kırk

dokuz guruş teslim olunarak yaylada ve mahalle-i mezbûrda üç kıt'a menziller müteveffânın oğlu İbrâhim ve kerimesi Hadice ye irsen isabet idüp mucebince yedlerine bir kıt'a hüccet verildiği ve zevce-i mezbûrenin müteveffânın malından olarak bir akçe ve bir habbe alacağı kalmadığı ve bundan sonra davaları istimâ' olunmaması işbu mahalle kayd olundu

V/41b

Numara:198

Ursa zimmî nin avreti Resboliye virilen ev hücceti

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi sekînesinden taife-i zimmîden Merine binti Todori nâm zimmîye hâtun meclis-i şer'î şerîf-i enver ve mahfel-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ'isetü'l-vesika kerimesi Respoli binti Nikola nâm zimmîye müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve best ani'l-merâm ider ki akd-i âtiyyü'l-beyânın sudûruna değin mülk-i silkimde münselik ve taht-ı tasarrufumda münderic mahalle-i mezbûre de kâin bir taraftan küçük Dimitri menzili ve bir taraftan Durmuş menzili ve bir taraftan Usta menzili ve bir taraftan Ayvar menzili ve bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd mümtâz fevkânî bir göz menzil ve ittisâlinde bir göz matbah ve içinde eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresi ve cemî' tevâbi' ve levâhıkıyla şîrâyâ tâlibe ve râğibe mersûme kerimem Respoli ye dört bin guruş semeni ma'lûm ile bey'i bâti sahîhi's-şer' le bey' ve teslim ve temlik eyledim ol dahî vech-i meşrûh üzere kabul ve tesellüm idüp semeni ma'lûmu olan dört bin guruşu ber vech-i peşin yedime te'diye ve teslim idüp ve ben dahî ahz-ü kabz eyledim menzili i mahdûd-ü mezkûrda aslâ alâka ve medhalim ve semeninden dolayı üzerinde bir akçe ve bir habbe mutâlebem kalmadı ba'de'l-yevm keyfe mâ yeşâ' ve tahtâre mutasarrıfa olsun deyü bayi'i mersûmun takrîrini tasdîk idicek gıbbe't-tasdîki's-şer' mâ hüve'l-vâki' ketb ve imzâ ve mersûmeye i'tâ olundu. Fî 13 R sene 1250.

İşbu bâyi'i mersûme Merine den ahz eylediği dört bin guruşdan iki bin guruşunu dâmâdı Ursa zimmîye ve iki bin guruşunu kerimesinin kızları Marine ve Eline sığârâna ta'yin eyledim deyü huzûr-u şer'da ikrâr ve takrîr eylediği zeyl-i kayd da muharrer müslimîn ma'rifetleriyle ma'lûm olduğu kayd olundu. Fî 13 R sene 1250.

Şühûdü'l-hâl

el-Hâc Şeyh Mehmed Efendi

Gebeş oğlu Halilullah Arap

Şeyh Sarı zâde Hacı Mehmed

Cevizcinin Hacı Ali

Güllü yeni oğlu İstafân

Nikola kahya

Yorgancı Yorgi zimmî

Ma-fihi mine'l-bey'î ve's-şira Nemekahû'l -fakîru ileyhi müderris zâde Seyyid Osman
e'l-mevlâ'l-hılâfe bimedîneti Antalya gufira lehümâ

Numara:199

Elli bir senesine mansub bedel-i nüzûl fermânı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keâm Teke Sancağında vâki' kazaları kadıları ve nüvvâbları zîde fazlühüm tevfi'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmirem defterleri mücebince Teke sancağında vâki' kazâların dokuz yüz otuz sekiz aded bedel-i nüzûl hânesi olup bin iki yüz elli bir senesine mahsûben cem' ve tahsîli lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü nişanlı mevkûfât tezkeresi sureti virilmekle İmdi mücebince cem' ve tahsîl itdirilmek fermânım olmuştur. Buyurdum ki hükm-ü şer' ile mübâşır vardıkda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî livâ' mezbûrda vâki' kazâların sene-i merkûmeye mahsûben ol mikdâr hânesinin beher hanesinden altışar yüz akçe avâriz malların irsal olunan mühürlü nişanlı mevkûfât defter sureti mücebince cem' ve tahsîl ve dâhil-i hazîneyi 'âmireme indirilüp hılâfi emr-i defter kimesneye taallül ve muhâlefet itdirmiyersiz ve bundan mâ adâ mübâşır-i merkûmun cihet-i maaşı için her bir bedel-i nüzûl hânesinden otuzar akçe dahî aldırıla ve hîyn-i tahsilde bedel-i nüzûl için alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden bir esedî gurus ve mirisi için alınan akçeyi hazine-i 'âmireme alındığı vech üzere aldırılub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldirmayasız kesr-i defterden ve naks-ı hânedan ve fermân-ı 'âlişânımdan ziyade matlûbesiyle re'âyâ fukarâsına zulüm ve te'addi itdirmekden ihtirâz ve ictinâb eyleyesin şöyle bile alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Fî 21 Râ sene 1250.

Numara:200

Elli bir senesine mahsub avâriz fermânı

Mefâhirü'l-kuzât ve'l-hukkâm me'âdinü'l-fezâil-i ve'l-keâm Teke Sancağında vâki' kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazlühüm tevfi'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki hazîne-i 'âmirem defteri mücebince Teke sancağında vâki' kazâların dokuz yüz otuz sekiz aded avâriz hanesiyle doksan üç bin sekizyüz akçe bedeli avâriz-ı mütekâ'idîn ve üç yüz yigirmi gurus ve Kaş kazasının Geyve kal'ası tevkîfi mâhiyesi malları olup bin iki yüz elli bir senesine mahsûb olmak üzere cem' ve tahsîli lâzım gelmeğin der'uhde olunup yedine mühürlü nişanlı mevkûfât defteri sureti verilmekle.

İmdi Mûcebince cem‘ ve tahsîl etdirilmek fermânım olmuşdur. Buyurdum ki hükm-ü şer‘ ile mübâşır vardıkda bu babda sâdır olan emrim üzere amel idüp dahî livâ‘ mezbûrda vâki‘ kazâların sene-i merkûmeye mahsûben ol mikdâr hânesinin beher hanesinden beşer yüz akçe bedeli avârızı mütেকâ‘idîn ve mezkûrul-mikdâr gurus tevki-i mâhiyesi malların irsal olunan mühürlü nişanlı mevkûfât defter sureti mûcebince cem‘ ve tahsîl ve dâhil-i hazîneyi ‘âmireme indirilüp hılâfı emr-i defter kimesneye taallül ve muhâlefet itdirmiyesiz ve bundan mâ adâ mübâşir-i merkûmun cihet-i maaşı içün her bir bedel-i nüzûl hânesinden elli beşer akçe dahî aldırıla ve hîyn-i tahsilde avârız içün alınan akçenin her yüz sekiz akçesinden bir esedî gurus ve mirisi içün alınan akçe hazine-i ‘âmireme alındığı vech üzere aldırılub bundan ziyade ve noksan alınmaya ve aldırmayasız kesr-i defter ve naks-ı hâne ve fermân-ı ziyade mutâlebesiyle re‘âyâ fukarâsına zulüm ve te‘addi itdirmekden ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilüb alâmet-i şerifime i‘timâd kılasız. Fî 21 Râ sene 1250.

V/42a

Numara:201

Elli bir senesi mübâya‘a fermânı

Emîrû‘l-ümerâi‘l-kirâm kebirû‘l-küberai‘l-fihâm zevi‘l-kadri ve‘l-ihtirâm sâhibü‘l-izzi ve‘l-ihtişâm e‘l mühtassü bi-mezîd-i ‘inâyeti‘l-meliki‘l-a‘lâ Teke sancağı muhassılı olup Antalya iskelesine merbût Teke sancağının vâki‘ kazalardan müretteb hintanın bu def‘a emr-i tahsîli ve kabzı uhdesine ihâle olunan Osman Paşa dâme ikbâlühüve mefâhirü‘l-kuzât ve‘l-hukkâm me‘âdinü‘l-fezâil-i ve‘l-keâm Teke Sancağında vâki‘ kazaların kadıları ve nâibleri zîde fazlühüm ve mefâhirü‘l-emâsili ve‘l-akrân a‘yân zâbitân ve vücûh-ü memleket ve iş erleri zîde kadruhüm tevkî‘i refî‘i hümâyün vâsıl olıcak ma‘lûm olaki

Memâlik-i mahrûsseti‘l-mesâlik-i şâhânemden Anadolu ve Rumilinde kâin kazaların beher sene müretteb olan mîrî zehâirini tahsîl vesilesiyle me‘murları tarafından vedî‘a-i cenâbı kibriyâ olan ahâli-i fukarâ ve aceze-i re‘âyâ ve berâyâyâ bir günâ cevri ve te‘addi vuku‘a gelmek ve ondalık nâmıyla kadri fâhiş zahireden dolayı dahî ta‘addilerinin önü kestirilmek üzere zehâyir-i mürettebenin ondalığı beş sene mukaddem asıl tertîbâtım ile mukâbilinde kendileri tahsilât-ı vâki‘alarından bu‘diyet ve kurbiyet mevki‘ ve masraflarına göre beher kilede yigirmişişer bazen on beşer para maaş tahsîs-i merâhimvâye-i mülûkânemde her biri irtikâba ihtiyacdan vâreste olarak cümlesi sıdk-u istikâmet üzere hareket ve bir günâ uygunsuzluktan mücânebet eylemeleri lâzımeden iken yine bazıları tama‘ ve irtikâb ile âhâli-i bilâd ve aceze-i ‘ibâddan zulüm ve i‘tisâf-ı ictirâ eyledikleri bu def‘a vâsılı sâmi‘a-i cihandârânem olup zamânı adâlet efzân pâdişâhânemde herkes müsterih ve esvire-i cevri-ü

sitemden emîn ve âzâde olmak aksâyı murâd hayriye mu‘tâd-ı tâcdârânem olmakdan nâşî fîmâ ba‘d mübâya‘âta me’mûr olacaklar mu‘temed ve perhîzkâr ve emniyet ve istikâmet ile şöhreti derkâr olanlardan intihâb ve ta’yîni birr le mahallerinde her vechile münâsafâta karin ve mahsûs olan maaşlarına kanaat ile irtikâba sapmayup dersaadetimden verilecek damgalı kileler ile me’mur oldukları yerlerde kileciler tutup memleket tarafından me’mur olacak adamlar ile ber vech-i hakkâniyet herkesin hassa-i mübâya‘asını ölçdürerek ma‘a ondalık müretteb olan zehâyiri bir kilesi bekâyâ kalmamak üzere kâmilten kabz ve fazla nâmıyla kendüleri bir şey alıkoymayup aldığı gibi sefâyine tahmîlen anbâr-ı âmireme irsâl ve tevsîl-i raf‘a ve ol tarafdand bir akçe ve bir habbe ticâret ve intifâ‘ dâiyesine düşmeyeler ve mesârîfı sahîhaları der saadetimde verileceği cihetiyle avâne-i vilâyet ve taahhüd ve tuzluk nâmı ve saire ile bir şey istemeyüp tabi‘atıyla verilse bile ad kabûl ile red iderek muktezâyı sıdk ve hakkâniyeti icraya sarf-ı ru‘yet eylemek ve ale’l-husus zahîre hazinesinden i‘tâ kılınan fiât-ı miriyeenin bir akçesini ketm itmeyüp ahâliyi fukaraya temâmen vermek ve tekâmîli mübâya‘ât ile dersaadetime gelüp muhasebelerini ru‘yet etdirecekleri halde tahsîl eyledikleri zehâyirin fiât-ı miriyesini fukarâyâ bi’t-temam verdirile zahîreden taraf bulunanlar ındinde tebeyyün ve tahakkuk etmedikçe hesapları gördürmemek ve bunların velî ve hîdmetini nâzır olanlar daîma taharrî ve tecessüs etdirerek içlerinden uygunsuzluğu zuhûr edenleri olursa hatır ve gönüle bakmayup dahî bâ takrîr ve ifâde ile emsâline ibret olacak suretde iktizâyı te’diblerini icrâ etdirmek ve sevâhil ziyade ba‘îd bulunarak ve yahut ol sene mahsulleri olmayarak zarûri bedel ile uydurmağa mecbur olan bazı kazalar haklarında bedel suretine egerçi mesâğ olur olıcak bu bâbda mübaya‘a me’mûrlarının dürlü fesâdları anlaşılmış olduğuna mebnî fîmâ ba‘d o makûlelere anlar karışmayup memleket tarafından der saadete mutemed adam irsâl ile bu tarafdand iştirâ ve aynen teslîm-i anbar eyledikten sonra kaç gurus fey ile mübâya‘a olunursa nola kalemine kayd etdirilerek suret-i defter mahalline bildirmek hususu bâ defter inâyet efzâyı sudûr eden hattı hümâyûn şevketmakrûn şâhâneme nizâm-ı rabt ve tevsîk olunmuş olmağla sen ki paşâyı mûmâ ileyh sin senin ma‘delet ve istikâmet ile ittisâfin ve şu nizâmı müstahsene üzere hürmet ve dikkat ideceğin mülâhazasıyla iskele-i mezkûreye merbût livâ-i mezbûrda vâki‘ kazalardan iş bu iki yüz elli bir senesine mahsûben mübâya‘ası müretteb ma‘a ondalık yedi bin yediyüz on bir kile mebâliği mîriye hintasının temâmen tahsîl ve kabz ve anbârı âmireme irsâl maddesinin uhdene ihâle kılındığı a‘zâ i ricâl-i devleti alıyyemden halen zahire nazırı iftihârul-ümerâ ve’l-ekâbir es’seyyid Mehmed Nâfiz dâme ulüvvühü bâ takrîr ifade eylediği ol babda irâde-i seniyye-i pâdişâhânem müte‘allık olmağın me’mûriyetini havî işbu emri ‘âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuşdur.

İmdi mübâya‘a memurunun mantûk-u emri şerîfînden malûmları oldukda sûretleri irsâl olunan memhûr ve mümzâ sûret-i defter nâtık olduğu üzre livâ-i mezbûr kazalarından ma‘a ondalık sene-i merkûmeye mahsûb. Fî 21 Râ sene 1250.

V/42b

Numara:202

Elli bir senesine mahsub Kütahya Sancağının fermânı

Tevfî‘i refî‘i hümâyûn vasıl olıcak ma‘lum olaki Anadolu eyâlâtı dâhilinde kâin elviyeden ve elli bir seneden iki taksit ile müretteb olan yetmiş üç bin yüz altmış beş ısdâr olup beher sene günâ gün Teke Sancağı mütesellimi bulunanlar tarafına elviye-i mezkûreye mübâşir gönderilerek tahsîl olunmakda ise de işbu hizmet-i mübâşiryesinden dolayı kazalar âhâlisine envâ‘ taaddî vuku‘ bulmakda olduğuna ve elviye-i mezkûre muktezâyı irâde-i seniyyem üzere mukaddemâ Asakir-i Mansûrem hazinesi tarafından makbûz idüğüne binâ‘en mücerred fukarâyı ra‘iyyetin hizmeti mübâşiriye masrafından dolayı dûçâr oldukları ta‘addiyâtdan vikâye zımnında her bir sancağın hazariyye iltizâmât ve semerât ve sâirelerine dâhil olarak ber vech-i muhassıllık mutasarrıfları vüzerâyı uzâm ve mütesellimleri sarraflarına Dersa‘âdetümde taahhüd itdirilerek tahsîl olunması hususuna irâde-i seniyyem mûtaallık olarak ol babda merhemetrîz sudûr eden hattı humâyûn şevket makrûn-i şâhânem mücebince mukaddemce nizâma rabt olunmuş olmakdan nâşî Anadolu valileri için müretteb sâlifü’z-zikr yetmiş üç bin yüz altmış beş gurus imdadiye-i hazariyeden Teke Sancağı husûsi olarak senede iki taksit ile müretteb olan iki bin dört yüz altmış üç imdâd-i hâziriye ber mûcebi nizân sen ki mîr mîrânı mûmâ ileyhsin sarrafın taahhüdü ile elli bir senesine mahsûb ahde bi’l-ihâle sene-i mezbûre mahsûben ol mikdâr gurus imdâd-ı hâziriye elli ra’s-i sene gurra-i Muharrem i‘tibâr olunarak beher taksiti vakt-ü zamânıyla ma‘rifet-i şer‘i şerîf ve cümle ma‘rifetiyle kazalar ahâlisine tevzî‘ ve taksîm ve yerlû yerinden cem‘ ve tahsîl ve hazine-i mezkûreye irsâl ve tevsîli esbâbının istihsâline mübâderet olunmak bâbında şerefyâfte-i sudûr olan hattı humâyûn şevketmakrûn şâhânem mantûk-u münîfi üzere dîvânı hümâyûnumdan emri şerîfim eline varıcak baş muhasebeden vürûd eden ilm-ü haber mücebince iş bu emri şerîfim ısdâr olunmuşdur. İmdi ber vech-i muharrer livâ-i mezkûrdan vali için müretteb mâriyyü’z-zikr iki bin dört yüz altmış üç gurus imdadiye-i hazariye ra’si gurra-i Muharrem i‘tibâriyle ma‘rifet-i şer‘i şerîf ve cümle ma‘rifetiyle beher taksiti vakt-ü zamânıyla tevzî‘ ve taksîm ve yerlû yerinden cem‘ ve tahsîl ile hazîne-i merkuma irsâl ve tevsîli irâde-i seniyyem muktezâsından idüğü ve bu vesîle ile fukarâdan hizmeti mübâşiriye nâmı ve nâmı âhar ile bir akçe ahz ü tahsîl olunmak ve yâhut muayyeneden ziyâde bir habbe mutâlebe kılınmak lazım gelürse

cesaret idenler haklarında mûcib-i itâb ve mes'ûliyyet olacağı siz ki mîr mîran ve kuzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ ileyhimsiz malûmunuz olduk da ber vechi muharrer amel ve harekete müsâraat ve hılafından be gâyet teveggî ve mübâadet olunmak babında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur.

Buyurdum ki vusûl bulduk da mazmûn-i itâ'atmak rûniyle âmil olasız. Fî Gurra-i Râ sene 1250.

Numara:203

Yerlü topcu mâhiyesi için vürûd iden ferman

Tevfî'-i refî'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lûm ola ki Antalya Kalesi muhâfazasından olan yerli topcu Asâkir-i Muntazamasının işlemiş olan aylıklarının i'tâ ve ihsânı ile bundan böyle işleyecek mâhiyelerinin her üç ayda bir defa i'tâsına müsâde-i aliyyem erzan kılınması husûsunu sen ki paşâ-yı mûmâ ileyhysin. Bu defa taraflardan bâ takrir inhâ olunmaktan nâşi kuyûd-u lazimesi ihraç ve hesap ettirildide kal'a-i merkûme muhâfazasında olan ma'a onbaşı yetmiş nefer yerli topcular muntazamasının iş bu elli senesi muharrem-i gurrasından saferi gâyetine değin îcab eden iki aylık maâş ve mâhiyeleri bundan akdem tahsîsâtından olarak bâ sûreti mensûrum hazinesine i'tâ ve ol babda ifâde hâvî emri şerîfim ısdar ve ismâ olunmuş merkûme rebiu-l ûhrâsı gurrasından şevvâli'l-mûkerremi gâyetine değin bu defa i'tâsı lazım gelen sekiz aylık maaş ve mâhiyeleri dört bin yedi yüz dört gurus ru'yet olmuş olduğu piyâde kaleminden derkenâr ve meblağ mezbûrun nizâmı mûcibince tahsîsâtından i'tâsıyla fî mâ ba'd işleyecek mâhiyelerinin inhâsı vechiyle beher üç ayda bir defa i'tâsı sühûleti mûcib olacağından ol vecihle vakti hulûl ittikce tophâne-i âmirem tarafından bi'l-inhâ ahzolunarak kapudan dâiresi tarafına teslim olunmak üzere tanzîmi dâmâdı şehriyârdan ve düstûr u mûkerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem vezîrim Halil Rıfat Paşa edâmallahü teâlâ iclâlehu tarafından tensib olunduğundan bahisle iktizâsı bi'l-icra tophâne-i âmirem yoklamasına bir kıta ilm-ü haberi i'tâsı husûsu müteberân-ı ricâl-i devleti aliyyemden halen tophane-i âmirem nâzırı iftihâru'l-umerâ-i ve'l ekârim el hâc Hidâyet dâme ulüvvühü tarafından i'lâm olunmuş olmağla Palanduz da asker-i merkûmun şühûr-u merkûme maaş ve mâhiyeleri olub meblağ mezbûr dörtbin yediyüzdört gurusun mütehassîsâtından olarak mansûrem hazînesinden i'tâsı için sûreti ve meblağ mezbûrun mahallinde bağde't-tevzi' fazlası kalur ise

V/43a

kalur ise bâz be hâzine defteriyle beraber bu cânibe irsâli babında ifâde hâli müşâr sana hitaben emr-i şerîfîm ısdar ve ber min vâli muharrer tophane-i âmirem yoklamasına ilmuhaberi i'tâsıyla tesviyesi husûsu bi'l-fil mansûre hâzinesi defterdârı iftihârı'l-umerâ ve'l-ekâbir es-seyyit Abdurrahman Nâfiz dâme ulüvvühû tarafından bâ takrir rikâb-ı humâyûn-u şâhâneme lede'l-'arz inhâ ve istîzân olunduğu üzre tanzîmi hususuna irâde-i seniyyem taalluk idüp ol babda hatt-ı şerif-i mülûkânem levhâriz-i sūdûr olmuş mûcibince meblağ-ı mezkûru mansûrem hazinesinden i'tâsı için sûreti ve tophâne-i 'âmirem yoklamasına ilmuhaberi verilmiş olmağla ifâde hâli müş'ır sana dahî iş bu emri âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuştur.

İmdi vusûlünde keyfiyyet-i irâde-i seniyye-i şâhânem mantûk-ı emr-i şerîfîmden ma'lûmun oldukda fermanım olduğu ve bâlâda sebt-ü beyân kılındığı üzre asâkir-i merkûmenin mezkûre maaş ve mâhiyeleri olan meblağ-ı mezbûr mahallinde inzımâm-ı ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'la yoklama usûlü bi'l-icrâ Asâkir-i Mansûre'ye bağde't-tevzi' fazlası kalur ise bâz be hâzine olmak üzere tevziâtın mikdarını mübeyyin memhur ve mûmzâ defteriyle beraber darsâdetime irsâl ve hazine-i merkûmeye teslimi husûsuna sarf ve hâsıl-ı kudret eylesiz ve sen kim nâib-i mu'mâ ileyhsin sen dahî mûcibince amel ve hareket eylemen babında fermanım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-ü şerîfîm vardık da mazmûn-ı mûnîfi üzre amel oluna. Fî 9 Râ sene 1250.

Numara:204

Elli birsenesine mahsûben Osman Paşaya hitâben cizye-i şer'îye evrâkının fermânı

Vâsıl olıcak ma'lûm ola ki memâlik-i mahrûseti'l-mesâliki şâhânemde kâin ehli zimmeti re'âyânın îcâb eden cizye-i şer'iyeleri ale'r-ruûs cibânet ve tahsîl olunmak ve elli senesinden itibâren cümlesi me'mûrum hazinesi tarafından idare kılınmak üzere ittîfâk ârâ ile karargîr olarak ol babda isâbet pîrâyı sūdûr olan irâde-i seniyye-i mülûkânem mûcebine şürûtu mufâsalayı şâmil vedî'atullah olan fukarâyı re'âyâyı mirzâlim ve teaddiyâtdan muhafaza ve himâyeti müstemil geçen sene her bir tarafa evâmîr-i alıyyem neşr-u irsâl kılınmış binâen aleyh memâlik-i mahrûsem giran cizyelerinden ber mûceb-i tahrîr dokuz yüz kırk dört aded esnâfi selâse evrak vechile ve zâmâyımı şer'îyye-i erba'a ve maaş-ı cizyedâr yigirmi üçbin dokuzyüz seksen beş gurus mâl ile mukayyed livâ i mezbur cizyesinin iki yüz elli bir senesine mahsûben emr-i cibâyeti sen ki muhassılı mûmâleyhsin sana ilzâmen imâle olunarak evrak boğçası tarafına irsâl olunmuş ve emvâli cizye hakkında geçen sene mâru'l-beyân neşr ve ısdâr olunan evâmîri alıyyemde usûl-ü müstahseneye rabt ve tevsîk ile tevfi'i ve

beyân kılındığı üzere memâliki marûseti'l-mesâlki şâhânemde kirân cizyelerinden kalem i'tibârî nesh ve mültezimine ihâlesi men' ile sancakca ve kazaca bi't-tefrîk vali ve mütesellim ve voyvodalarına ve bazı mukâtaâta merbut olanlar ümenâsına bi'l-vekâle zikrolunan cizyeler için mahallerine gönderilen cizye evrâkı boğçası ya mahkemede veyahut cümle ittifakıyla derûni kasabada ehli islam semtinde tayin olunacak bir mahalli mahsusda hâkimi memleket ve müteselli ve voyvoda misillü bulunan zâbitânı vilâyet ve yahud taraflarından birer mu'temed me'mur ve ol memleket re'âyası beyninde ruesâyı millet ad olunan papas ve ya koca başlarından çend neferi re'âyâ cizye tahsilinin ardı alınıncaya değin haftada iki üç gün tecemmu' edilerek efrâdı re'âyâ takım takım mahalli mezbûra celb ile her birinin cizye evrâkı mal ve temettu'larına göre nüfus defterine tatbîkan esnâfı selâse vechile cümle müvâcehesinde ale'r-uûs i'tâ ve cizye evrâkının mesârıf-ı tahsildâr ve kefiller ve harc aklâmı dahil olmak üzere ma'rifeti sîm-i şer'îye-i erba'a a'lâsından altmış ve evsatından otuz ednâdan on beş guruh olarak iktizâ edeniden ve bâ tahsil ve mensûrum hazinesine tesbîl ve istîfâ olunub rüesâ-yı milletin ma'rifeti olmaksızın re'âyadan hiçbir ferde cizye kağıdı verilmemek ve beher cizye kağıdını hâkimi'ş-şer' ve kubelâ i memleket ve yahut taraflarından bulunacak me'mûr temhîr idüp ruesâyı milletin biri dahi zahrına imzâ gûna bir şey işaret eylemek hukkam ve zâbitân dahî bu babda ruesâyı mersûmenin ifâdâtı sahihasına bilâ müceb adem-i i'tibâr ile yine eski usûl re'âyaya te'addî ve ba'zen bu husûsun kullanılacak âdemler için bir gûne avâid talebine tesaddî olunursa keyfîyyeti'l-memâlik rüesâ-yı ra'îyyeti cânbiinden dersaadetim arz-ı hâl takdîm ile inhâ ve bundan böyle kasabât ve kurâlarda kolcu gezdirilmeyeceğinden rüesâ-yı millet dahi mevcûd olan re'âyâdan bir neferini veyahud cizye evrâkı tevzî'inde memleketinde bulunmayup sonradan gelenleri ketm ü ihfâ vilâyetinden dûn kâğıd almaya teşebbüs misillü harekete ictirâ' iderler ise hükkâm ve zâbitân taraflarından keزالik i'lâmve inbâ olunarak tarafeynin inhâ ve iştikâsı cânib-i saltanat-ı seniyyemin sırren ve alenen bi't-tahkîk kabâhat her kangı tarafda ise ve kabahatine göre lâzım gelen te'dîbleri icrâ kılınmak ve ... küşâdıyla tevzî'i evrak esnasında cizyeden sakıt olan sâhib-i illet ve amel-mânde re'âyâ fukarâsından ve henüz hadd-i şer'îyye vâsıl olmayan çocuklarından cebren cizye tahsîli misillü fezâhat

V/43b

vuku'undan müba'adet olunmak ve her bir kazada yabancı olarak bulunan amed-ü şüd eden re'âyânın iktizâ ederse cizye evrakı bulunduğu kaza tarafından verilüp ol evrak her bir mahalde mer'î ve mu'teber tutularak kendü kazası ve yahut âhar kaza taraflarından tekrar cizye evrâkı teklifiyle te'addi olmamak ve evrâkı mersûmdan iğdârı vâhiye veya tevzi'

namıyla velev bir varaka olsun i'âde-i evrak istid'â olunur ise kable't-tahkîk tesviye olunacağından ana göre tevzî'i evrak maddesini kemali derece dikkat kılınmak ve ber minvâli muharrer cizye evrâkının nesarıfı tahsildâriye ve kefiller ve harc aklâmı esnâfı selâse üzere evrakı fiyat dahilinde olarak tahsîl ve hazine-i merkûmeye irsâl ve tevsîl olunmak irâde-i kâtî'a i mülûkânem olmağın ol vecihle âmil olasız .

Bâlâda beyan fermânı mücebince cizye evrâkının ta'dâdı kaydı.

	A'lâ	Evsat	Ednâ
Antalya	31	468	322
Elmalu	00	084	000
Kalkan	00	006	000
Kaş	01	006	003
Finike	00	000	004
Yekün	32	559	353
YEKÜN		944	

Numara:205

Denizliden hüccâc mektubcusu Kadem oğlu Mustafanın terekesi

Müteveffâ Kadem oğlu Mustafa bahren İskenderden gelirken Mustafa kaputan sefinesinin fevt olup beytü'l-mâl yedinde mazbût eşyası tahriren vârisleri tarafından vekil Mustafaya teslim olunan eşya

bütün antâri 50	kuşak 25	dizlik 2 15	yağmurluk 50	seccâde 30	köhne aba 10	tesbih 30	meşin kiyse içinde çanak 2 ve tabak 20
ibrik 30	tüfenk 25	kemik tarak 7,5	kast 2 peşkir 230	bıçak 1 15	bir kise içinde şeker ve tesbih hına ve hurma 10		bir heybe içinde inci tarak köhne kuşak ve peşkir 240

siyah urba 2 on altı zenbil memlû : 1500 guruş

eşyası balada mezkur boş zenbil : 2 guruş

Cem'an yekün : 1889.5

Eşyaya mesârîf :

159 Resm-i âdi

032 Tarafeyne hizmet

206,5 Mustafa kapudânın teraffu'an alacağı ve navlun ve üç urba

086 Gümrük

029,5 Eşyâ i saire mesârîf

513

İşbu beş yüz on üç gurus vekil ma‘rifetiyle Hacı Ahmedden temâmen ahz olunup yerlû yerine verildikten sonra eşyâyı mezkur müteveffânın vârisleri tarafından vekil Mustafaya yedinde hüccet-i şer‘iye mantûkunca aynen eşya kayd olundu

Numara:206

Antalya iskelesinde müsâfirîn için gümrükcü Hacı Ahmed Ağa’ya teslim beksimâd Ahi Yusuf Mahallesinde Câmii şerifde mahfûz mühimmâtı beksimâddan müsâfirîn için Gümrükcü Hacı Mehmed Ağa’ya teslim olan

Beksimâd 18,5 Kıyye

Ma□bâkî 195

Akdem Ahi Yusuf camiinden Kandil Usta ve Hacı Ahmede virilen beksimâd 14 Kıyye

Numara:207

İstirâdi’ ye virilen nısf hıssa ev hücceti Fî 10 M sene 1251

Antalyanın Makbul Ağa mütemekkinlerinden Sodule Agabi nam zimmînin mahalle-i mezbûrda vâki’ bir taraftan Hacı menzili ve bir taraftan İliyon menzili ve bir taraftan vakıf menzil ve tarafı râbî’i tarîki ‘âm ile mahdud mülkü menzilim nısf hıssa-i şâyi‘ası karındaşı İstirâdi zimmîye bey‘-u teslim idüp semeni olan üç bin yediyüz elli gurusu temâmen ahz-ü kabzına hâvi virilen hücceti şer‘iyesidir

Şühûdü’l-hâl

Hacı Mustafa

Dalgıç Hacı Mehmed

ve Hacı Osman

ve Mehmed kapudân

Numara:208

Def‘a Ahi Yusuf Camii şerifinden Gümrükcü el’-Hâc Ahmed Ağa ma‘rifetiyle ahz olunan beksimâd

40,24

50,13 def‘a Hacı Ahmed Ağa yediyle Cami‘i mezkurdan ihrâc olan

1784 baki

Fî 15 Râ sene 51 işbu tarihle Kandil ustaya virilen beksimâd 16 def‘a 50,13

Mermerli köşk katında mevcut beksimâddan ahar için 30 kandil usta Fî 19 Râ sene 1251

V/44a

Numara:209

Fermân-ı Eflak Memleketi tüccarlarının emti‘a ve eşyalarının yüzde üç guruş ve yine bir akce ve bir habbe ziyâdesine taleb olmamasına emr-i ‘âli

Düstûrûn-ı mükerremun müşîrun-ı mufahhamûn nizâm’ül-âlem müdebbir-i umûri’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemim-i mehâmi’l-enâm bi’r-reyi’s-sâ’ib mümehhid-i bünyâni’d-devlet-i ve’l-ikbâl müşeyyed-i erkânî’s-sa’âdeti ve’l-iclâl tevki’ü refi’ü hümâyûn vâsıl olucak ma’lûm olaki mülk-i mevrus-ı padişâhânem olan Eflak memleketi âhalisinden ba’zı imtiyâzât hakkında erzân kılınan müsâadât-ı seniyye-i cihandâranemden ma’dûd olarak memleket-i merkûme tüccarının berren ve bahren nakl edecekleri emti‘a ve eşyadan yüzde üç guruş resm-i gümrük ve atmış para gemi yanaşması alınması hususu hâlâ eflak Voyvodası kıdvatü’l-ümerâ’il-milleti’l-mesîhiye Aleksandır keyf voyvoda hatmeni avâkıbü bi’l-hayr tarafına baktırır niyaz ve istid‘a olunub memleket-i merkûme re‘âyasının refah-ı hâl ve âsâyışleri ve emr-ü ticaretde sühûlet ve menfa‘atleri vesâilinin istihsali şeyme-i fahime-i Padişâhânem iktizasından olduğuna bina’en ber-vech-i istid‘â tesviyesinin müsâ’ade-i mekârimi ‘âde-i şehri bâranem bi-deriğ kılınarak ol babda şeref-zir-i satvet iden emr-ü hümâyûnu şevket-makrûnu mülûkânem mûktaza-yı münifi üzere tüccâr-ı merkûmenin bey‘ve furuhu için Eflak cânibinden berren ve bu def‘a taraf-ı saltanat-ı seniyyemden tahsis ve i’tâ kılınan bayrak ile yürüyecek ticaret gemilerine tahminen bahren der-sa’âdetimde vesair memâlik-i mahrûsemin liman ve iskelelerine nakl edecekleri emti‘a ve eşyâdan minval-i müharrer üzere yüzde üç guruş resmi gümrük ve kılıç darûs-saltanatis-seniyyemde atmış para gemi yanaşması resmi alındıktan sonra gümrük memurları ve memurin-i saire taraflarından ziyade gümrük ve mürûriye rûsmü ve bâc vesâire güna bir akce ve bir habbe verilme mütalebesiyle rencide olunmaları ve işbu masâ’ade-i seniyye-i şâhâhem Eflak memleketi tüccarının tevsi’i’yle memleket-i mezkûre mahsûlünün devamı bey‘ve şirâsı zımnında olduğu ecilden bu mâddenin ol vecihle mer‘i kılınması ve ticâret-i merkûmun memâlik-i mahrûse-i şâhâhemden mürûr ile Avrupa memâlikine gönderecekleri emti‘a ve eşyadan resmi gümrük ve nâm-ı âhar ile bir dürlü vergü mütâlebe olunmayub bunların gerek memâlik-i mahrûseminden diyarı ecnebiye ve gerek diyar-i ecnebiye memâlik-i mahvrûse-i pâdişâhâheme götürüb getirecekleri emti‘a ve eşyanın gümrükleri dahî re‘âya-yı Devlet-i A’liyyemde Avrupa ticaretine me’zûn olan tüccarın nâil oldukları müsâ’ade ve imtiyaza tatbiken eşya-yı merkûme sandığı emti‘ası eylemiş ol devletin tarifesi üzere alınması husûsları ve voyvoda mûmâ-ileyhe mükaddem ve mü’ahhar cümle-i müsted‘iyâtdan olduğuna mebni husûs-ü mezbûre İstanbul gümrüğü eminiyle tavsiye ve tenbih kılınmış ve keyfiyet Anadolunun diğer kollarına Rumelinin üç

koluna vesâir lâzım gelen mahallere mahsus emr-i şerîfîm isdar olundu ber-vech-i meşrûh a'mel ve harekete bi'l-ittihâd ihtimâm ve dikkat oluna vesselâm. Fî evâil-i R sene 1251.

Numara:210

Cünûn için takdir o Nafaka kaydı

İşbu tarihe kadar Ahmed üzerine işlemiş Fî 7 R sene 1251

Elli birinci işbu muharremi'l-haramyirmi birinci günü tarihiyle Emir oğlu Kulak Mehmed nâm kimesne'illet-i cünûna mabtela olmuş ve bakan kimesnesi olmadığından halas oluncaya kadar görüb ve gözetüb iktizâ eden kuvvet yevmiyesini vermek için üzerine bir nazır nasb olunmasını teallukatı iltimas itmekle merkûmun yeğeni Tuzcu oğlu Ahmed ma'rifet-i Şer'ile nâzır kılınub ve cünûn-ü mezbûre için bir gurus nafaka ta'yin olmakla vakt-i halasına kadar merkûm Ahmed gözedüb ta'yin olunan yevmi bir gurus merkûmun malından veyahud selatiyle kendi yedinden almasına râbıta verildiği işbu mahalle kayd olundu. Fî 27 M sene 1251.

Odabaşı İsmâ'il Ağa
ve Kasab Hâcî Süleymân

Numara:211

Gümrükcü Hâcî Ahmed Ağa nefsi için binâ eylediği kayıkhane için virilen hüccet kaydı Fî 13 R sene 1251

Hâlen Tire sancağı mutasarrıfı a'tûfetlü el-Hâc Osman Paşa hazretleri hademesinden olub Antalya İskelesi gümrüğünde Gümrükcü bulunan el-Hâc Ahmed Ağa bin Veliyyüddin Ağa'nın İskelede gümrük haricinde leb-i deryada olub kimesnenin mülkiyetinden ve vakıfdan olmayan bir tarafı han ile ve bir tarafı derya arz-ı emiriye üzerine on sekiz zira tul ve arzı olan mahalle tabe bina eylediği mezbûr haneden yirmi beş gurus (silik) sene be-sene gümrük-ü mezbûr (silik) rabt ve beher sene vermeye müte'ahhid olarak yedine hüccet-i şer'iyyesi virilen kayıkhane kaydı

V/44b

Numara:212

Kardıc Ağa'sı Ali Beğ virilen arazi hüccet-i şer'iyye

Finike kazası ahâlilerinden Süleymân zâde Ali Beğ kendi tarafından bi'l-asâle ve karındaşları Ömer Beğ ve Osman Beğ taraflarından ber-vech-i âti sulh ve ibrâya ber-nehc-i şer'i vekaleti ta'yin iderek bi'l-vekâle hâlâ Teke sancağı mutasarrıfı a'tûfetlü el-Hâc Osman

Paşa hazretlerinin nezd-i devletlerinde a'kd olunan meclis-i şer'ide işbu bâ'isü'l-vesîka Kardıc Ağa'sı Ali Beğ müvâcehesinde bi't-tav'i ve'r-rızaşöyle takrir-i kelâm ve ta'bir 'ani'l-merâm iderki kaza-i mezbûr dâhilinde berdenucu nâm mahalde kâin iki kıt'a âsiyâb-ı dakîk ile Salur çiftliği ta'bir olunan ma'lûmu'l-hudûd ve'l-cîran arazi-yi ma'lûmeme müddet-i medideden berü merkûm Ali Beğ ile beynehümâmızda münâza'un fih olduğundan ve tarafeyn yedlerinde ma'mûlün bih ve ğayrû ma'mûlün bih senedât-ı kesire olub niza; ve husûmetimiz mündefi' olmayacağı bi't-tebeyyün ref'an li'l-husûme ve kat'an li'n-niza' beyinlerimizde e's-sulhü seyyidü'l-ahkam fehvasınca müslimin tavassut idüb müvekkilim merkûman Ömer Beğ ve Osman Beğ ile iştirâken mutasarrıf olmamız üzere mârriz-zikir iki kıt'a âsiyab-ı dakiki bizlere terk ile çiftliğ-i mahdud-u mezkûrun hâvi olduğu göl urumu demekle 'arif bir tarafı çay ve bir tarafı çandarlar gediği bir tarafı evli bir tarafı baylu oğlu dağı cem'an ve tahminen iki bin dört arazi bedeli olarak iki bin beş yüz kuruş üzerine islâh-ü zât-ı beyn eylediklerinde bi'l-vesâyâ ve bi'l-vekâle sulh-u mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr ile âsiyâb-ı mezkûreyi merkûm Ömer Ağa zâde Ali yedinden ahz ve kabz ve kabûl eyledim fîmâ ba'd çiftliğ-i mahdûd-ü mezkûrun hâvi olduğu arazi-i mezkûrede mutasarrıf olduğu henkamından icarelerinde asla ve kat'a a'lâka ve medhallerimiz kalmayub akdem ve mükaddem tarafeyn yedlerinde i'tâ olunmuş senedât lağv olunub vech-ü mezkur üzerine olduğumuzu mübeyyin mezkûr Ali yedine hüccet-i şer'iyeye verilmesi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle matlûbumuzdur dedikde merkûm Ömer Ağa zâde Ali Beğ dahi takrir-i meşrûhası vicâhen kabul ve şifâhen tasdik idicek gibbe't-tasdiki'ş-şer'i ketb ve imzâ ve Ali Beğ yedine i'tâ olundu. Fî 19 M sene 1251.

Şühûdü'l-hâl:

Se'âdetlü a'yân Ağa

ve Hâcî İbrâhim Ağa

ve Mübâya'acı Halil Ağa

ve Kiracı başı Mehmed Ağa

Numara:213

İkiz oğlu nâm müteveffânın

Mükellefe kerimesi Şerîfe ve sağire Hatice ve diğer sağire nin vâsîleri dahi olan Kurtub oğlu yedinde ve irs-i şer'iyeleri üç yüz kuruş da'valarıyla merkûman süal olundukda üzerlerine celî masarîf eyledim deyü cevap vermekle mezbûreler yüz yirmi beş kuruşa rıza ve sulh olunub vasi-yi merkûmden tahsil ve Hâcî Musli zâde Hacı Ali Hâfız ve Ömer Hafız ma'rifetleriyle yedlerine teslim olundu. Fî 27 M sene 1251.

Ispartalı bir re'âya üzerine Antalyada (silik)

Numara:214

Şeyh Bayezid zâviyesinin hasılatı Fî 23 Câ sene 51

Kırk dokuz senesi Şeyh Bayezid zâviyesi hâsılatından olub şeyhülislam (silik) olan Akşehirli Hacı Ömer Efendini ba mütevellî Antalya ve cevânibinden çeri başı zâde Hâcî İbrahim Ağa'yı bi'l-vekâle matlûb eylediği zâviye-i mezkûr hâsılatı Ağa-yı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Der-sa'adetli Hacı Bekir Efendi hazretlerine Teke sancağı mutasarrıfı Hâcî Osman Paşa hazretlerinden bâ police inha eylediği meblağdan beyan olundu. Fî 7 Câ sene 1251.

Hınta	Şa'ir	Penbe	Susam	Mısır	
176	144	37	0,5	8,5	
088	072	16,5	5,25	4,25	Hisse-i rubu' İsmail Efendi
088	072	16,5	5,25	4,25	Hisse-i rubu; İbrâhim Efendi
440	216	17	2,5	12	Hisse-i baha İbrahim Efendi
440	216	17	2,5	12	Hisse-i baha İsmâ'il Efendi
880	432	34	5	24	

Cem'an : 1455

İşbu bin dört yüz elli beş gurus Efendi mûmâ-ileyhe Hacı Ömer Efendi tarafından gönderilmiştir

V/45a

Numara:215

Asâkir-i Mansûre alaylarından üçüncü alayın ikinci taburunun mümtâz bölüğünde beşinci onbaşının üçüncü neferi Tekeli işbu tevkî'ü refî'üş-şânı hakânî Hızırın silâhdarı bora üzerinde olan muharebede sağ tarafı çenesi başından gürşun girüb dişleri dökerek sol taraftan çıkmış olduğundan yirmi gurus tekâüdlük mâhiyyesi rabt ve ihsan-ı hümâyun buyrulan sâlifüz-zikir Hızırın kırk sekiz senesi Şevvalin Gurrelerinden kırk dokuz senesi Zilkadesinin gâyetine kadar terâküm iden on üç aylık mâhiyyesi cem'an iki yüz atmış gurus ma'rifet-i şer'i ile Antalya a'yânı A'tûfetlü Mehmed Ağa Hazretleri tarafından bi't-tamam merkûm Hızır yedine te'diye ve teslim olunduğu işbu sicilli mahfûziye kayd olundu. Fî Gurre-i Z sene 1249.

Numara:216

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından on ikinci Alayın üçüncü taburunun mümtaz Bölüğünde beşinci onbaşının sekizinci neferi Tekeli Osman tekâ'üdlük vazifesi ihsân-ü hümayun buyrulan sekiz mâh Zilhicce Gurresine gelince kadar bi't-tamam devletlü el-Hâc Osman Paşa hazretleri tarafından ahz edildiği kendi merkûm lisânen takrir etmekle kayıd olundu. Fî Gurre-i R sene 1249.

Numara:217

İşbu Asâkiri Mansûreden Karabayır tekâüd Alinin zilhicce Gurresine kadar aşmış olan mâhiyesi Hâc Osman Paşa tarafından ahz edildiği kaydı ahz eylediği altı mâhiyyedir. Fî 17 R sene 1249.

Numara:218

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından üçüncü alayın üçüncü taburunun mümtaz Bölüğünde dördüncü Çavuş Tekeli Süleymân işbu târihiyle Dersa'âdete âzim olmuştur. Fî 23 (boş) sene 1249.

Numara:219

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından altıncı alayın dördüncü taburunun mümtaz bölümünde ikinci Çavuş Tekeli Osman veledi Abdullah işbu târihiyle â'sitâne-i 'aliyeye'âzim olmuştur. Fî 23 R sene 1249.

Numara:220

Asâkir-i Mansûre alaylarından üçüncü alayın üçüncü taburunun avcı bölümünde ikinci onbaşı Tekeli İbrahim veledi Mehmed işbu târihiyle Dersa'âdet âzim olmuştur. Fî 27 sene 1249.

Numara:221

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından altıncı alayın birinci taburunun birinci bölümünde dördüncü Çavuş Tekeli Kanbar veledi Bekir işbu târihiyle Â'sitâne-i 'Âliyeye i'zâm eyledi kaydı. Fî 5 M sene 1250.

Numara:222

Asâkir-i Mansûre-i Şâhaneden Piyade birinci livanın ikinci alayın ikinci taburunun postacılarından uzunca boylu kara bıyıklı Mehmedin taburu tarafına i'zâmı târihiyle kayıd olundu. Fî 7 M sene 1250.

Numara:223

Bu defa yedinde tekâ'üd tezkeresiyle vürud birle Mehmedin yedinde olan tezkeresi kaydı kayıd tarihi Fî 25 S sene 1250

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından on birinci alayın üçüncü taburunun avcı bölüğünde ikinci Onbaşı Tekeli Mehmed veledi Mehmedin 'illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mu'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrac olunmuş ve merkûm memleket ümûruna karışmamak ve kendü kar-ü kisbinde meşğûl olmak üzere vilâyeti tarafına azimet için izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 11 C sene 1250 .

Numara:224

Dere Karyesinden olub yedinde tekâüd tezkeresiyle bu def'a vürud iden Velinin tezkeresi

Asâkir-i Mansûre-i alaylarından birinci alayın dördüncü taburunun ikinci bölümünde birinci Onbaşının dokuzuncu neferi (silik)'illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mu'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrac olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kendü kar-ü kisbinde meşğûl olmak üzere vilâyeti canibine azimet için izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 3 Râ sene 1250.

Numara:225

Bu def'a yedinde tekâ'üd tezkeresiyle vürud iden Hisar Çandırılı Yusufun tezkeresi kaydı Fî 9 Râ sene 1250

Asâkir-i Mansûre-i alaylarından birinci alayın üçüncü taburunun dördüncü bölümünde müretteb Veli veledi Hüseyinin 'illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mu'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrac olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kendü kar-ü kisbinde meşğûl olmak üzere vilâyeti canibine azimet için izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 12 S sene 1250.

V/45b

Numara:226

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyeden on ikinci alayın üçüncü taburunun birinci bölüğün Tekeli Çavuş Ahmed veledi Mehmed üç mahilik ile mezûnen sılasına gelüb müddeti tamamıyla getmek üzere iken nâ-mizac olduğundan tashih ve cevri ile bu tarihe kadar meks eylemiş olan merkûm Çavuş Ahmed ibni Mehmed işbu tarihle Dersa'âdete 'âzim olduğu işbu mahalle kayd olundu. Fî 15 R sene 1250.

Numara:227

Antalya Mahallâtından Takiyyeci Hâcî Mustafa Mahallesinden olub birinci alayın üçüncü taburunun üçüncü bölüğünden sekizinci onbaşının sekizinci neferi Ali veledi Ahmed tahsihi mizâc için işbu tarihiyle âsitâneye â'zim olduğu kayd olundu. Fî 19 R sene 1250.

Numara:228

Efalidede Bebeli oğlu Bekirin oğlu Çavuş Mehmedin tekâ'üd tezkeresi Fî 15 Câ sene 1250

Darende-i tezkere :

Tophâne-i âmirenin Rumelide küşad olunan taburu birinci bölükde çavuş Tekeli Mehmed veledi Bekir 'illet-ü cünûna mübtelâ olarak Âsakir-i Şâhâne silkinde istihdâma elvermeyeceğini me'mûr tabibler ihbarı ve ol vecihle zâbıt tarafından tarafımıza ifade olunmuş olduğundan mezbûr bütün bütün silk-i a'sâkirden ihrac olmakla bu ma'kule a'sâkir-i şâhâhe mühracların haklarında ezher vecihle hürmet ve ri'âyet ve bir taraftan beyhüde rencide olunmayub himayet ve siyanet olunmak keyfiyyeti bilinüb lede'l-hâce ibrar eylemek üzere işbu tezkere tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 11 C sene 1249.

Numara:229

İllet-i kadîmeli Uncalı karyesinden Mustafa bin Latifin tezkeresi Fî 19 Câ sene 1250

Asâkir-i Mansûre alaylarından yirminci alayın ikinci taburunun altıncı bölümünde beşinci Onbaşının üçüncü neferi Tekeli Mustafa veledi Latifin illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-müâ'yehe tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrac olunmuş ve memleket ümûrüne karışmamak ve kendü kar-ü kisbiyle meşğul olmak üzere vilâyeti cânibine azimetiçün izin ve ruhsat olduğu müş'ir işbu tezkere tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 9 S sene 1250.

Numara:230**İllet-i kadîmeli onbaşının oğlu Ahmed Çavuşun kaydı Fî 17 R sene 1250**

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyeden Necib Paşa livasının ikinci alayın üçüncü taburunun ikinci bölümünde ve üçüncü Çavuşun Tekeli Ahmed veledi Mehmedin illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-müâ'yehe tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrac olunmuş ve merhum memleket ümûruna karışmamak ve kendü kar-ü kisbiyle meşğul olmak üzere vilâyeti cânibine azimetiçün izin ve ruhsat olduğunu müş'ir işbu tezkere tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 17 R sene 1250.

Numara:231**Asâkir-i Mansûreden me'zûn yedlerinde tezkere ile Çukuryuvahı Ali veledi Ali tezkeresi Fî 22 R sene 1250**

Asâkir-i Mansûre Muhammediye alaylarından üçüncü Alayın dördüncü taburunun birinci bölükde yedinci onbaşının sekizinci neferi Tekeli işbu sene-i mübareke mâh-ı Cemâziyel-ahirinin evâilinden sene-i âtiye mâh-ı rebî'u'l-evvelinin evâhirine kadar on mâh müddet tayiniyle sılasına gidüb gelmek ve tasrih kılınan müddeti olmahallin mahkemesi sicilline kayd birle henkamı ikametinde lâzime-i hurmetin icrasıyla müddeti müayyenede gelmemesinde kendü iradeti veyahud me'muru kaydı tarihine ikrar ve ifadesiyle müazzezen'avdeti hususu cümle taraflarından iltizam kılınmak ve eğer izarı vahiye iradı ile bila müceb müddeti tecavüz ider ise ol mahalden hükkam ve zabitan mes'ûl ve müâteb olacağından başka kendüsü dahi mazhar-ı mücâzat olacağı ceza-i kanunname-i hümayun iktizasından olmağla müddeti hitamından evvelce avdet eylemek şartıyla li-eclil-illet vilâyeti tarafına azimetine izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere i'tâ olundu. Fî 12 (silik) sene 1250.

Numara:232**Asâkir-i Mansûreden Kaşlı Salebci Ömer veledi Mehmedin yedinde olan müddet tezkeresi**

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye alaylarından üçüncü alayın üçüncü taburun ikinci bölükde yedinci onbaşının birinci neferi Tekeli Ömer bin Mehmed işbu sene-i mübarekede mah-ı Cemaziye'l-ahirinin evailinden sene-i âtiye mâh-i rebî'ü'l-ülası ahirine kadar on mah müddet tayiniyle sılasına gidüb gelmek ve tasrih kılınan müddeti olmahallin mahkemesi sicilline kayd birle henkamı ikametinde lazime-i hurmetin icrasıyla müddet-i müayyenede

tekmilinde kendü iradesi veyahud me'muru kaydı tarihine ikrar ifadesiyle mukirran 'avdeti hususu cümle taraflarından iltizam kılınmak ve eğer iza-ı vahiye iradıyla bila mûceb müddeti tecavüz iderise olmahall hükkam ve zabitanı mes'ül ve mü'âteb olacağından başka kendüsü dahi mazhar-ı mücâzat olacağı ceza-i kanunname-i hümayun iktizasından olmakla müddet-i hıtamından evvelce avdet eylemek şartıyla li-eclil-illet vilâyeti tarafına azimetine izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere i'tâ olundu. Fî 13 R sene 1250.

Numara:233

Kalkanlu Velinin illet-i kadîme tezkeresi kaydı Fî 13 C sene 1250

Asâkir-i Mansûre alaylarından üçüncü alayın üçüncü taburunun altıncı bölümünde sekizinci onbaşının dokuzuncu neferi Tekeli Veli veledi Alinin illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mü'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrac olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kar-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti canibine azimet için izin verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 11 R sene 1250.

V/46a

Numara:234

Elmaluda Yalnız Yusufun yedinde olan illet-i kadîme tezkeresi Fî 22 R sene 1250

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyeden üçüncü alayın üçüncü taburunun altıncı bölümünde sekizinci onbaşısı Tekeli Yusuf veledi Alinin illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mü'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrâc olunmuş ve merkûm memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine a'zimetiçün izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 22 R sene 1250.

Numara:235

İllet-i kadîmeli Kaşlı Ak merkûmun tezkeresi Fî 4 Ş sene 1250

Asâkir-i Mansûre alaylarından birinci alayın dördüncü taburunun dördüncü bölümünde sekizinci Onbaşının dokuzuncu neferi Tekeli Hasan veledi Musanın illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mü'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrâc olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine i-a'zimetiçün izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 19 C sene 1250.

Numara:236**İllet-i kadîmeli şehirli kuşağı Hayrinin oğlu Alinin**

Asâkir-i Mansûre-i alaylarından birinci alayın dördüncü taburunun üçüncü bölümünde birinci Onbaşının üçüncü neferi Tekeli Ali veledi Ahmedin illet-i kadîmesi olup askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mü'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrâc olunmuş ve Memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine i-a'zimetichün izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere tahrir ve yed-i merkûme i'tâ olundu. Fî 9 C sene 1250.

Numara:237**Merkûm kalkandan olduğu Fî 9 Ş sene 1250**

Tophane-i âmiremin ikinci alayı üçüncü taburunun üçüncü bölümünde birinci topda Tekeli Osman veledi İbrahimin li-ecli's-sıla altı ay zarfında gerü 'avdet etdirilmek üzere yedine virilen ruhsat tezkeresi kayd olundu. Fî 13 Ş sene 1250.

Numara:238**Merkûm kalkandan olduğu Fî 9 Ş sene 1250**

An-asıl Vilâyeti İzmirde vâki' a'tûfetlü İdris Paşanın tahti livasında bulunan birinci alayın birinci taburunun beşinci bölümünde beşinci onbaşıda dördüncü nefer Tekeli Süleymân veledi Ali elli senesi Şa'ban-ı şerifinin yirmi beşinci gününden üç buçuk mah müddet ile sılasına gidüb gelmek üzere ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir yedine virilen tezkere. Fî 25 R sene 1250.

Numara:239**(silik) sıla tezkeresi kaydı**

İzmirde vâki' atûfetlü İdris Paşanın tahti Livâsından birinci alayın birinci taburunun dördüncü bölümünde birinci onbaşının beşinci neferi Tekeli Ahmed veledi Ali elli senesi şa'ban-ı şerifinin yirmi beşinci günü tarihinden üç buçuk mah müddet ile sılasına gidüb gelmek üzere ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir işbu tezkere i'tâ olundu. Fî 26 Ş sene 1250.

Numara:240**Elmaludan sılacı Mehmedin tezkeresi**

İzmirde ikamet üzere a'tûfetlü İdris Paşa hazretlerinin taht-i livasında bulunan birinci alayın birinci taburun üçüncü bölümünde beşinci onbaşının beşinci neferi Elmalulu Mehmed

veledi Ömerin elli senesi şa‘ban-ı şerifinin yirmi birinci günü tarihiyle üç buçuk mah müddet tayiniyle senesine izin ve ruhsat tezkeresi. Fî 25 Ş sene 1250.

Numara:241

Kızılı karyesinden tezkere kaydı Fî 7 Ş sene 1250

Medîne-i İzmirde ikamet üzere a‘tûfetlü İdris Paşanın tahti livasından birinci alayın birinci taburunun mümtaz bölüğünde beşinci onbaşıda dördüncü nefer Halil veledi Bekire elli senesi Şa‘ban-ı şerifinin yirmi beşinci gününden üç buçuk mah müddet ile sılasına gidüb gelmek üzere yedine virilen tezkere kaydıdır. Fî 25 R sene 1250.

Numara:242

Kızıl karyeden Halilin tezkere kaydı

İzmirde kâin Atûfetlü İdris Paşanın tahti livasında birinci alayın birinci taburunun ikinci bölüğünde beşinci onbaşının altıncı neferi Tekeli Mustafa veledi Hasan elli senesi mâh-i Şa‘ban yirmi beşinci gününden üç buçuk mah müddet tayiniyle sılasına gitmek için yedine virilen tezkere kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

V/46b

Numara:243

Kaza-i Serik Yaka köyünden sılacı Mustafa Ağa Fî 27 N sene 1250

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyeden altıncı alayın üçüncü taburunun ikinci bölüğünde birinci çavuş Terli Mustafa Ağa’nın yedinde olan beş mâh müddetle zimmetli sılacı tezkeresi olub müddeti tamamıyla gerüye a‘vdet itdirilmekliğe bâdi işbu mahalle kayd olunub tezkere tarihi Fî 20 Ş sene 1250.

Numara:244

Sılacı sıla tezkere kaydı taburlarına a‘zimet eylediği

İzmirde ikamet üzere a‘tûfetlü İdris Paşa hazretlerinin tahti livasından bulunan birinci alayın birinci taburunun dördüncü bölüğünde ikinci onbaşının dokuzuncu neferi Tekeli Ali veledi Ali işbu bin ikiyüz elli senesi Şa‘ban-ı yirmi beşinci günü tarihinden üç buçuk ay müddetle sılasına izin virilen tezkere sureti. Fî 9 R sene 1250.

Numara:245**Sılacı sıla tezkere kaydı taburlarına azim oldu**

Medîne-i İzmirde ikamet üzereolan a‘tûfetlü İdris Paşa hazretlerinin tahti livasında birinci alayın birinci taburunun altıncı bölüğünde beşinci onbaşının üçüncü neferi Tekeli Mehmed veledi Mustafa işbu tarihiyle elli senesi mâh-i Şa‘ban-ı şerifinin yirmi beşinci günü tarihiyle üç buçuk mah müddet ile sılasına virilen tezkere kaydı. Fî 9 L sene 1250.

Numara:246**Sılacı Bucaklı Abdurrahman tezkere kaydı**

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye altıncı alayın birinci taburunun birinci bölükünde üçüncü Çavuş Abdurrahman elli senesi Ramazan-ı şerifinin on birinci gününden beş mâh müddetle zimmetli sılasına gidüb gelmek için merkûmun yedine virilen izin ve ruhsat tezkeresi. Fî 17 L sene 1250.

Numara:247**İllet-i kadîmeli Çandırılı Hasan veledi Ahmed Fî 17 L sene 1250**

Asâkir-i Mansûre alaylarından birinci alayın üçüncü bölüğünde sekizinci Onbaşının altıncı neferi Tekeli Hasan veledi Ahmedin illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi’l-mü‘âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrâc olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine azimeti için izin ve ruhsat verilmiş olduğunu müş‘ir işbu tezkere Fî 25 L sene 1250.

Numara:248**İllet-i kadîmeli Antalyalı ‘Arab Tellal Oğlu**

Asâkir-i Mansûre-i alaylarından birinci alayın dördüncü taburunun üçüncü bölüğünde dördüncü onbaşının altıncı neferi Antalyadan Mehmed veledi İbrâhimin illet-i kadîmesi olub Askeri olmaklığa elvermeyeceği bi’l-mü‘âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrâc olunmuş ve Memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyetine virilen ruhsat tezkeresi kaydı. Fî 15 L sene 1250.

Numara:249**İllet-i kadîmeli tezkeresi Fî 11 M sene 1251**

Asâkir-i Mansûre-i alaylarından üçüncü alayın üçüncü taburun üçüncü bölüğünde dördüncü Çavuş Tekeli Mehmedin illet-i kadîmesi olub askeri olmaklığa elvermeyeceği bi’l-

mü'âyene tebeyyün eylediğinden olvecihle ihrâc olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine azimetini için ruhsat verilmiştir. Fî 21 R sene 1250.

Numara:250

İllet-i kadîmeli tezkeresi Fî 11 M sene 1251

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyeden üçüncü alayın üçüncü taburunun mümtaz bölüğünde dördüncü Çavuş Tekeli Mustafanın illet-i kadîmesi olup askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mü'âyene tebeyyün eylediğinden ol vecihle ihrâc olunmuş ve memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine azimetini için izin ve ruhsat verilmiş. Fî 22 Râ sene 1250.

Numara:251

Sılacı

Dârende-i tezkere

Medîne-i İzmirde ikamet üzere olan 'Atûfetlü İdris Paşa Hazretlerinin tahti livasında birinci alayın birinci taburunun dördüncü bölüğünde ikinci dokuz neferi Tekeli Ali veledi Ali işbu bin ikiyüz elli senesi mâh-i şa'ban-ı şerifinin yirmi beşinci günü tarihiyle üç buçuk mah müddet-i mü'ayyenesiyle sılasına gidüb gelmek üzere ruhsat verilmiş olduğunu müş'ir tezkere kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

Numara:252

Medîne-i İzmirde ikamet üzere olan Atûfetlü İdris Paşa Hazretlerinin tahti livasında bulunan birinci alayın birinci taburunun altıncı bölüğünde beşinci onbaşının üçüncü neferi Tekeli Mehmed veledi Mustafa işbu bin iki yüz elli sene mâh-i şa'ban-ı şerifinin yirmi beşinci günü tarihiyle üç buçuk mah müddet ta'yiniyle gidüb gelmesine izin ve ruhsat tezkere kaydı. Fî 25 Ş sene 1250.

V/47a

Numara:253

Karye-i İmecikden

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyeden on beşinci alayın dördüncü taburunun mümtaz bölüğünde sekizinci onbaşı Tekeli Ali veledi Yusufun illet-i kadîmesi olup askeri olmaklığa elvermeyeceği bi'l-mü'âyene tebeyyün eylediğinden ol vecihle ihrac olunmuş ve merkûm

memleket ümûruna karışmamak ve kendü kâr-ü kisbiyle meşğûl olmak üzere vilâyeti cânibine azimet için izin ve ruhsat verilmiş olduğu Fî 15 M sene 1251.

Numara:254

Elmaludan Bayındırlı

Asâkir-i Mansûre-i Şâhâne ikinci alay dördüncü taburunun dördüncü bölüğünde saka Tekeli Hüseyin bin Mustafa Alil³⁶⁰ ve mariz idüğünden ta'lim ve te'allüme 'adem-i iktidarı cihetle merkûm silk-i askeriyeden ihrac olunub ber-mücib-ü usûl-ü nizam işbu tezkere tahrir ve yedine i'tâ olundu. Fî 19 R sene 1250.

Numara:255

Bahçevan Hacı Emin oğlu İsmail vemer yedlerine virilen bahçe hücceti

Medîne-i Antalya mahallatından Âhî Yusuf Mahallesi sekenelerinden Mehmed Beğ ve huzûr-u Şer'î şerîf-i enver ve mahfel-i din-i münîf-i ezherde hâzır olub ve kerimesi Â'îşe Hâtun tarafından vekîl olduğu barmaksız zâde Osman Ağa ve gayrileri şehâdetleriyle sâbit olan mir merkûm işbu bâ'sû'l-vesîka Hacı Hakkı zâde İsmâ'il ve Ömer nâmân müvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm ve bast-i ani'l-merâm ider. Müvekkilem mezbûre Hâtunun silk-i mülkünde münselek ve taht-i tasarrufunde munderiç olan Meydan Mahallesinde vâki bir taraftan kabiristan ve bir taraftan Kara Hüseyin oğlu bahçesi ve bir taraftan A'yan Ağa bahçesine muttasıl ve bir taraftan kendü emlakine muttasıl işbu hudûdlarla mahdûd bir kıt'a bahçenin içinde eşcâr-ü müsmire ve gayr-i müsmiresi ve cemi-i tevâbi' ve levâhikiyle şirya talib merkûm İsmâ'il ve Ömer ile meyanemizde râyic fi'l-vakt gabn ve takrirden âri olarak değer bahası ile takdir olunan iki bin dört yüz guruş semen-i ma'lûmeye bey'i bât-i sahih-i şer'î ile bey' ve teslîm ve temlîk eylediğimde merkûm dahî ber vech-i meşrûh iştirâ ve kabul ve tesellüm vetemellük eylediklerinden sonra yedlerine i'tâ eylediğim temessük mûcibince mâlik oldukları bahçe-i mahdûd-u mezkûrde semen-i ma'lûm ve makbûzum olan iki bin dört yüz guruşu tamâmen ve kâmilten zevci olduğum zevcem Â'îşe Hâtunun yedine te'diye ve teslim eylediklerinde mezbûre bi't-tav'î ve'r-rıza ahz ve kabz idüb bahçe-i mezkûr ber-minvâl-i müharrer merkûmanın mülk-ü müşterâsı ve hakkı sarflarıdır. Bahçe-i mahdûd-u mezkûrde vekâletim hasebiyle zevcem mezbûrenin'alâka ve medhali ve semeninden dolayı bir akce ve bir habbe kalmadı keyfe mâ-yeşâ ve yahtâr mutasarrıflar olsun deyüb ve Mehmedin kelîmat-ı meşrûhasını merkûm İsmâ'il ve Ömer vicâhen kabûl ve şifâhen

³⁶⁰ Doğrusu Halil olması gerekir.

tasdik etmeleriyle bahçe-i mahdûd-u mezbûr mülk-ü müşterâları olduğu gıbbe't-tasdîki'sş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ ve merkûmân yedlerine i'tâ olundu. Fî 1 Ş sene 1251.

Şühûdü'l-hâl:

Dalođu Molla Süleymân

Veli bin esseyyid Nebi

Bekmezci Hatıb Mehmed Bekir Efendi

Helvâcı oğlu İbrâhim

Ali Efendi (silik)

Bender Koyunlu İbrahim

Harrarehu'l-fakîru ilâ azze şânühü Müderris zâde Seyyid Osman e'l-Mevle hılâfe bi-Medîne-i Antalya

V/47b (Sayfa boş)

SONUÇ

Şer'iyye sicillerinin gerek yerel tarih araştırmalarında, gerekse genel tarih araştırmaları için önemli birer vesika olduğunu belirmiştik. İncelediğimiz belgeler kısa bir dönemi (1832-1835) içersede 19. yüzyılda Teke Sancağı'nın sosyal ve iktisadi hayatı ile ilgili önemli bilgiler ihtiva etmektedir.

19. yüzyılın ilk yarısında Teke Sancağı Kütahya merkezli Anadolu Eyaleti'ne bağlı bir sancak durumundadır. Teke Sancağı merkezi Nefs-i Antalya dediğimiz merkez kaza ile birlikte dokuz kazadan bu kazalara bağlı nahiye ve köylerden oluşmaktadır. Teke Sancağı 19. yüzyılın ilk yarısından itibaren klasik dönemde farklı olarak mutasarrıf adını verdiğimiz idarecilerle yönetilmektedir. İncelediğimiz dönemde mutasarrıflara ek olarak muhassıllık görevleri de tevdi edilebiliyordu.

19. yüzyılda merkezi idare tarafından yapılan değişikliklerin taşraya yansımalarını Teke Sancağı'nda kısa sürede görülmektedir. Vak'a-i Hayriyye olayı ile yeniçeri ocağının kaldırılması sonucu taşrada oluşan güvenlik zafiyeti Asakîr-i Mansure ordusu ve devamında redif teşkilatının kurulması ile aşılımaya çalışılmıştır. Tatbikî bu durumun aşılması yine taşrada Anadolu insanının üstüne düşecektir. Teke Sancağı kurulacak bu yeni ordu için 744 evladını askere gönderecektir. Yüzyıllar boyu Anadolu coğrafyasında tutunmak için kanı ve canını veren Anadolu insanı bu birliklere evlatlarını gönderdiği gibi elinde avucunda ne varsa vererek dîn-i mübîn-i İslâm'ın devamı ve bekası için çalışacaktır.

19. yüzyılın ilk yarısında şer'iyye sicillerini incelediğimizde Antalya Kalesi tamiri ile ilgili çok sayıda belge vardır. Belgeleri incelediğimizde kale teşkilatının sancak güvenliği açısından ne kadar önemli olduğunu görürüz. Önceki yüzyıllarda meydana gelen isyan hareketleri devlet aklına iyice yerleşmiş ki kale tamirâtı ile ilgili Teke Sancağı'ndan gelen taleplerde devlet mekanizması hızlıca harekete geçerek önlem almaya çalışmıştır.

19. yüzyılın ilk yarısında taşrayı etkileyen olaylardan biri de paranın değer kaybetmesidir. 19. yüzyılda sürekli değer kaybeden paraya karşı devlet aklı bu konuda birtakım önlemler almıştır. Öncelikle paranın değerleri gönderilen fermanlarla yeniden belirlenmiştir. Ayrıca ülkede çok çeşitlik arz eden paralar toplanarak yeknesaklık sağlanmaya çalışılmıştır. II. Mahmut döneminde yaşanan iç ve dış siyasi mücadeleler devleti ekonomik anlamda da yıpratmıştır. Bu durumdan Osmanlı taşrası da etkilenmiştir. Halktan alınan çok farklı vergiler ve bir taraftan da vergi toplamakla görevli memurların halka çeşitli eziyet ve zulümler zaman zaman halkı bezdirmiştir. Devletin bir taraftan sıkı bir şekilde uyguladığı

vergi kontrol sistemi yanında bir taraftan yed-i vahid gibi uygulamalarla ticari faaliyetleri azami derecede kontrol etmeye çalıştığını görmekteyiz.

İncelediğimiz dönemde, Teke Sancağı halkının Türk-İslâm örf, âdet ve gelenekleriyle toplumsal ve kültürel yaşantısını sürdürmektedir. Teke Sancağı'nda incelediğimiz dönemde fermanlarda zaman zaman asayiş ve adalet gibi konulara yer verilsede halkın rahat ve huzurlu bir durumda olduğu görülmektedir.

Gayrimüslim tebaanın ise devletine bağlı olarak toplumsal, kültürel yaşantısını Müslümanlarla barış içerisinde sürdürdüklerini görmekteyiz. Hüccet kayıtlarını incelediğimizde gayrimenkul alım-satımlarında, veraset intikallerinde, alacak-vereceklerle ilgili konularda gayrimüslim tebaanın ekonomik refah seviyesinin Müslümanlardan bile daha iyi olduğunu söyleyebiliriz.

İncelediğimiz belgeler içerisinde, özellikle Hristiyan tebaaya ait kiliselerin tamiri için gönderilen üç adet ferman, Osmanlı adaleti ve hoşgörüsünü göstermesi bakımındanda önemlidir.

Çalışmamın bu alanda yapılacak diğer çalışmalara kaynaklık etmesini temenni ederim.

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi, MSH. ŞSC. d. 1149,1150,1151,1152.

Doktora Tezleri

Çadırcı, M. (1972). *Tanzimat'a Girerken Türkiye'de Şehir İdaresi*. Basılmamış Doktora Tezi. Ankara DTCTF., Ankara.

Moğol, H. (1990). *Şer'iyye Sicillerine Göre 19.Yüzyılın İlk Yarısında Antalya*. Basılmamış Doktora Tezi Ankara Ün. S. B. E., Ankara.

Yüksek Lisan Tezleri

Doğan, S. K. (2001). *2 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Y.L.T, Kırıkkale Ün. S.B.E., Kırıkkale.

Katrancı Ö.G. (2003). *Antalya'nın 3 Numaralı Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Kırıkkale Ün. Yayınlanmamış Y.L.T, Kırıkkale.

Sarıhan, S. (2003). *1 Numaralı Şer'iyye Siciline Göre 19. Yüzyıl Başında Antalya'nın Sosyo-Ekonomik Profili*. Akdeniz Ün. S.B.E., Antalya.

Araştırma ve İnceleme Eserler

Ak, Mehmet, "Teke Sancağında 1831 Sayımına Göre Nüfus ve Yerleşme", History Studies International Journal of History, Volume: 6, Issue: 3, (April 2014), s. 15-44.

Akdağ, M. (1995). *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*. Cem Yayınevi, İstanbul.

Akgündüz, A. (1988). *Şer'iyye Sicilleri*. TDAV. Yay., İstanbul.

Akgündüz, A. (2002). "İslam Hukukunun Osmanlı Devlet'inde Tatbiki: Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Sicilleri". K.Çicek ve S. Koca(Ed.). *Türkler*. YTY.,Ankara, (10):54.

Akgündüz, A. (2002). "Osmanlı Hukukunda Vakıflar ve Çeşitleri", " K.Çicek ve S. Koca (Ed.). *Türkler*. YTY, Ankara, (10): 453-456.

Armağan, L. (2005) "XVI. yüzyılda Antalya" Ankara Ün. DTCTF Tarih Araştırmaları Dergisi, 24/38: 103.

Atar, F. (1996). "Kadı", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), 2001, (24): 72.

- Aydın, M. A. (1985). İslâm-Osmanlı Aile Hukuku. Marmara Ün. İlahiyat Fak. Vakfı Yay., İstanbul.
- Bayındır, A. (1999). "Osmanlı'da Yargının İşleyişi, ". G. Eren (Ed.). *Osmanlı*. YTY, Ankara, (6), s.432-433.
- Cin, H. ve Akgündüz, A. (1995). Türk Hukuk Tarihi. OSAV Yay., İstanbul.
- Cin, H. (1988). İslâm ve Osmanlı Hukukunda Evlenme. Selçuk Ün. Yay., Konya.
- Çadırcı, M. (1975). "Anadolu'da Redif Askeri Teşkilatının Kuruluşu, DTCF, Tarih Araştırmaları Dergisi, VII- XII/ 14-23 (1975), s.63-75.
- Çadırcı, M. (1997). Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı. TTK Yay., Ankara.
- Çelik, Ş. (2001) "Teke-İli", TDV İslâm Ansiklopedisi, (DİA), (40):344-345.
- Çelik, Ş. (2010) "Şehir Kethüdası", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA),(38): 452.
- Devellioğlu, F. (1997) Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Aydın Yay., Ankara.
- Diñç, G.(2017). "Tanzimat Dönemi Cizye Defterlerine Göre Antalya Gayrimüslimleri", Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi,(MJH), Vol. VII, S. 2, s.159-181.
- Ekinci, E. B. (2002). "Tanzimat Devri Osmanlı Mahkemeleri". K.Çicek ve S. Koca (Ed.). *Türkler*. YTY, Ankara, (13): 771.
- Erkal, M.(1993) " Cizye", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA),(8): 42.
- Emecen, F. (1988) "Yed-i Vâhid", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (1): 478.
- Fendoğlu, H.T. (1999). "Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı, Osmanlı Teşkilatı, ". K.Çicek ve S. Koca(Ed.). *Türkler*. YTY., Ankara, (6): 465.
- Genç, M. (2013) "Yed-i Vâhid", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), 1991, (3): 378-383.
- Güler, İ. (2002). "XVIII. Yüzyılda Aile: Sinop Örneği", *Türkler*, C.14, yeni Türkiye Yayınları, Ankara, ss.28-41.
- Halaçoğlu, A. (2002). Teke (Antalya) Mütesellimi Hacı Mehmed Ağa ve Faaliyetleri. Fakülte Kitabevi, Isparta.
- Halaçoğlu, Y. (1991). XIV.-XVII. Yüzyıllarda Osmanlı Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı. TTK Yay., Ankara.
- Halaçoğlu, Y. (2002). "Klâsik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı, ". K.Çicek ve S. Koca(Ed.). *Türkler*. YTY, Ankara, (9), s.795-838.
- İlgürel, M. (1975). "Şer'iyeye Sicillerinin Toplu Katoloğuna Doğru", İstanbul Ün. Edebiyat Fak. Tarih Dergisi, (28-29):123
- İnalçık, H. (1993). " Cizye", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA),(8): 45-48.

- İnalcık, H. (2004). "Ekonomik Zihniyet" H. İnalcık, D. Quataert (Ed.). Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi 1300-1600. Eren Yay., İstanbul, (1): 82-87.
- İpşirli, M. (1991). "Sosyal Tarih Kaynağı Olarak Şer'iyye Sicilleri". İÜ. Edebiyat Fak.-Tarih Araştırma Merkezi Tarih ve Sosyoloji Semineri.28-29 Mayıs 1990, İstanbul, s.157.
- İşbilir, Ö. (2007). "Cizye", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA),(33):b311-312.
- Kahraman, S. A.(2011). "Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi", YKY, (9): 309-315, İstanbul.
- Karaca, B. (2002). " XV. Ve XVI. Yüzyıllarda Teke Sancağı. Fakülte Kitabevi, Isparta.
- Karal, E.Z.(1943), Osmanlı İmparatorluğu'nda İlk Nüfus Sayımı 1831, Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü Yayını, Ankara.
- Kazıcı, Z. (2003). Osmanlı Toplum Yapısı. Bilge Yay., İstanbul.
- Köprülü, F. (1943). "Anadolu Selçukluları Tarihî'nin Yerli Kaynakları", Belleten,(8): 410.
- Köstüklü, N. (1996). *Sosyal Tarih Perspektifinden Yalvaç'ta Aile (1892-1908)*. Günay Matbaa, Konya.
- Kurt, A. (2012). "Dünden Bugüne Türk Ailesi". M. Zincirkıran (Ed.). Türkiye'nin Toplumsal Yapısı. Dora Yayıncılık, İstanbul, s. 335-337.
- Kurt, Y. ve Ceylan M. (2012). *Osmanlı Paleografyası ve Osmanlı Diplomatiği*. Akçağ Yayınları, Ankara.
- Küçük, C. (1993). "Ceride Nezareti", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (7): 409.
- Kütükoğlu, M. S., (1974). Osmanlı-İngiliz İktisadi Münasebetleri I (1580-1838), Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- Kütükoğlu, M. S. (1994). Osmanlı Belgelerinin Dili, Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı Yay., İstanbul.
- Kütükoğlu, M. S. (2006). "Mürûr Tezkiresi", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (32): 60-61.
- Mert, Ö. (1991). "Âyan", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (4): 195-198.
- Moğol, H. (1997). Şer'iyye Sicilleri Sözlüğü. Mehter Yay., Ankara.
- Ortaylı, İlber. (1979). *Türkiye İdare Tarihi*. TOAİE Yayınları, Ankara.
- Ortaylı, İlber. (2000). Osmanlı İmparatorluğu'nda İktisadi ve Sosyal Değişim –Makaleler 1-, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Örenç, A. F. 2006). "Mutasarrıf", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (31): 377-379.
- Özdemir, R . (1992). Osmanlı Döneminde Antalya'nın Fiziki ve Demografik Yapısı (1800-1867). Tarih İncelemeleri Dergisi, 7(1), s.133-166.
- Özdemir, R. (1998). XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara. Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.

- Özkaya, Y. (2002). "XVIII. Yüzyılda Taşra Yönetimine Genel Bir Bakış". K.Çicek ve S. Koca(Ed.). *Türkler*. YTY, Ankara, (13), s. 699-709.
- Öztürk, M. (2002). "Osmanlı Dönemi Fiyat Politikası ve Fiyatların Tahlili, Genel Hatlarıyla Osmanlı Para Tarihi, K.Çicek ve S. Koca (Ed.).*Türkler*, YTY, Ankara, (10), s.824-846.
- Öztürk, N. (1995). "Evkâf-ı Hümâyün Nezâreti", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (11): 521-524.
- Öztürk, S. (1995). Askeri Kassama Ait Onyedinci Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil). OSAV Yay., İstanbul.
- Pakalın, M. Z. (1993). Osmanlı Tarih Deyimleri Ve Terimleri Sözlüğü, MEB Yay., İstanbul.
- Sami, Ş. (1989). Kâmûs-ı Türkî. Bedir Yayınevi, İstanbul.
- Sahillioğlu, H. (1991). "Avârız", TDV İslâm Ansiklopedisi (DİA), (4): 108-109.
- Şentürk, H. (2002). "Tanzimat Devrine Kadar Osmanlı Devleti'nin Ulaşım Teşkilâtı ve Yol Sistemine Genel Bir Bakış". K.Çicek ve S. Koca(Ed.). *Türkler*. YTY., Ankara, (10): 908.
- Tabakoğlu, A (1996). "Osmanlı İktisat Sistemi". Komisyon. Osmanlı Ansiklopedisi, İz Yay., İstanbul, (5), s.101.
- Tabakoğlu, A. (2003). Türk İktisat Tarihi, Dergâh Yay., Ankara.
- Tekin, O. (2002). "Osmanlı İmparatorluğu'nda Para". G. Eren (Ed.). Osmanlı, YTY., Ankara, (3), s.171.
- Tızlak, F.(1991). "XIX. Yüzyılın İlk Yarisında Harput Vakıfları", Vakıflar Dergisi, sayı:22, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 1991, s. 69-75.
- Tızlak, F. (2010). "Antalya ve Korkuteli'nin 1835 Tarihindeki Köyleri". Sarı C., Demirkaya H., Kurt S., Çeçen B., Ed. Dünden Bugüne Antalya. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Antalya, (1): 131-134.
- Tızlak, F. (2010). "Türk Hâkimiyetinde Teke Yöresinin Sosyal Tarihi". Sarı C., Demirkaya H., Kurt S., Çeçen B., Ed. Dünden Bugüne Antalya. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Antalya, (1)139-149.
- Toprak, Z. (2000). " İktisat Tarihi". S. Akşin (Ed), Türkiye Tarihi III Osmanlı Devleti 1600-1908. Cem Yay., İstanbul, s. 250-251.
- Turan, O. (1971). Selçuklular ve İslamiyet. Turan Neşriyat, İstanbul.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988a). Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri, TTK Yayınları, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988b). Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teskilâtı. TTK Yay., Ankara.

- Ünal, M. A. (1999). “Osmanlı Devletinde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı”. G. Eren (Ed.) Osmanlı. YTY, Ankara, (6): 112.
- Yaramış, A. (2002). “Yeniçeri Ocağının Kaldırılması ve Yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediye’nin Kurulması” K.Çicek ve S. Koca(Ed.). Türkler. YTY., Ankara, (12): 697-702.
- Yediyıldız, B. (1982). “Müessesese-Toplum Münasebetleri Çerçevesinde XVIII. Asır Türk Toplumunu ve Vakıf Müessesesi” Vakıflar Dergisi, (XV): 26-29.
- Yediyıldız, B. (1986). “Kadı”, İslâm Ansiklopedisi(MEB), (13):157.
- Yediyıldız, B. (1994). "Osmanlı Toplumunu". E. İhsanoğlu(Ed.). Osmanlı Devleti ve Medeniyeti. IRCICA Yayını, İstanbul, s. 483.

İnternet Kaynakları

- T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Katalog Arama, <https://katalog.devletarsivleri.gov.tr> (erişim tarihi: 06.01.2018).
- YÖK Başkanlığı Tez Merkezi, <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> (erişim tarihi: 06.01.2018).

Ö Z G E Ç M İ Ş

Adı ve SOYADI	Hakan TUFAN
Doğum Yeri - Tarihi	Anamur-1978
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Anamur Lisesi
Lisans Diploması	Süleyman Demirel Ün. Burdur Eğitim Fakültesi Tarih Öğetmenliği
Yüksek Lisans Diploması	-
Tez/ Dönem Projesi Konusu	5 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi ((H. 1247-1251/M. 1832-1835)
Yabancı Dil	İngilizce
BİLİMSEL FAALİYETLER	
Çocukların Ortak Dili Masallar Projesi Uzman Eğitim Görevlisi Viyana, Avusturya 2013).	
İŞ DENEYİMİ	
Stajlar	Milli Eğitim Bakanlığı
Projeler	İŞKUR Bölge Müdürlüğü tarafından Yürütülen TYÇP Kapsamında, Antalya Valiliği Onayı ile İşyeri Denetmeni (2012-2013). MEB "Gönül Köprüsü Projesi, Rehber(2009).
Çalıştığı Kurumlar	Milli Eğitim Bakanlığı
E-Posta	hakantufan0733@gmail.com